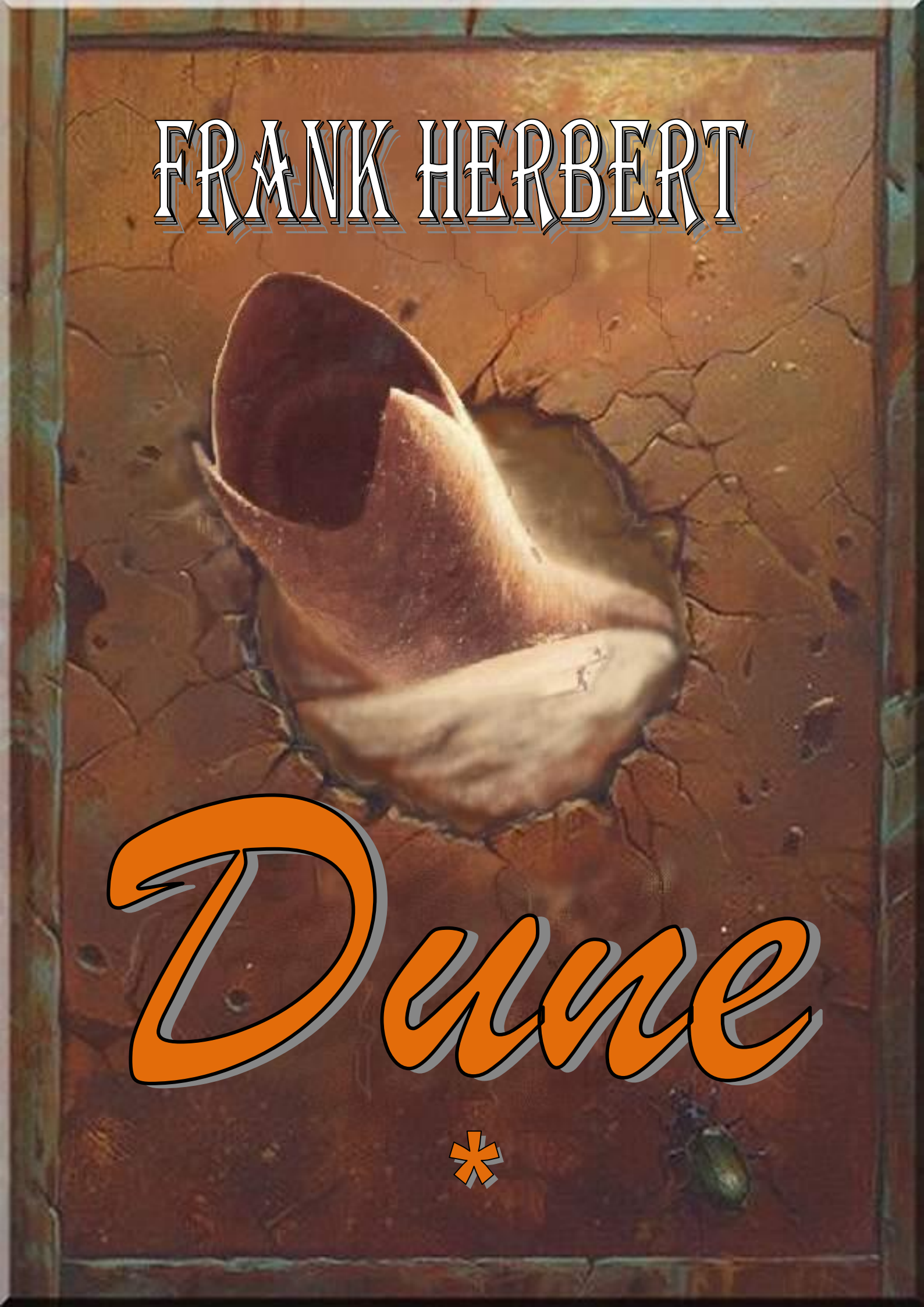
FRANK HERBERT

Dune

*

Frank Herbert

EX LIBRIS
J D
Pro ARTE

FRANK HERBERT

Dune

CARTEA ÎNTÎI
Dune

Începutul este momentul în care trebuie acordată cea mai mare atenție corectitudinii echilibrelor. Fiecare soră Bene Gesserit ştie lucrul acesta. Iată de ce, atunci cînd începeți studiul vieții lui Muad'Dib, aveți mai întîi grijă să îl plasați în timp: s-a născut în cel de-al 57-lea an al Împăratului Padişah Shaddam IV. Apoi, luați bine aminte la locul lui Muad'Dib în spațiu: planeta Arrakis. Nu vă lăsați amăgiți de faptul că a văzut lumina zilei pe Caladan şi că şi-a petrecut primii cincisprezece ani din viață acolo. Patria sa veşnică este Arrakisul, planeta cunoscută şi sub numele Dune.

Fragment din "Manualul lui Muad'Dib" de prințesa Irulan

În săptămîna dinaintea plecării pe Arrakis, cînd agitația ultimelor pregătiri ajunsese aproape de nesuportat, o femeie bătrînă o vizită pe mama lui Paul.

Era o noapte caldă la Castelul Caladan şi străvechiul edificiu, cămin al familiei Atreides timp de douăzeci şi şase de generații, era învăluit în răcoarea umedă care preceda întotdeauna schimbarea vremii.

Bătrîna fu introdusă prin uşa dosnică de la capătul galeriei boltite ce ducea la dormitorul lui Paul şi putu să arunce o privire în camera băiatului.

Paul era întins în pat, dar nu dormea. La lumina slabă a unei lămpi cu suspensie, lăsată să plutească deasupra podelei, băiatul desluşi în cadrul uşii silueta înaltă a necunoscutei, în spatele căreia stătea mama sa. Bătrîna părea spectrul unei vrăjitoare — părul ca o pînză de păianjen încîlcită,

chipul umbrit, ochii asemeni unor diamante scînteietoare.

— Nu-i prea mic pentru vîrsta lui, Jessica? întrebă bătrîna. Vocea era răguşită şi zbîrnîitoare, ca un baliset* dezacordat.

** Instrument cu coarde*

Mama lui Paul răspunse cu glas catifelat de contralto:

— E lucru ştiut că Atreizii încep să crească tîrziu, Cuvioşia-Ta.

— Am auzit şi eu, spuse bătrîna. Dar are deja cincisprezece ani.

— Da, Cuvioşia-Ta.

— Nu doarme, observă bătrîna şi rîse scurt. Ştrengarul ăsta viclean trage cu urechea. Dar cei de viță domnească trebuie să fie vicleni. Şi dacă-i într-adevăr Kwisatz Haderach... atunci...

În obscuritatea patului, Paul ținea ochii întredeschişi, două fante înguste. Ochii bătrînei — mari şi rotunzi ca ochii unei păsări de noapte — îl fixau cu intensitate, parcă tot mai mari, mai strălucitori.

— Somn uşor, ştrengar viclean, zise bătrîna. Mîine să mi te scoli în puteri ca să înfrunți gom jabbarul.

Apoi se întoarse şi ieşi, împingînd-o pe mama lui Paul, închizînd uşa cu o bufnitură surdă.

Paul se întrebă: *Ce-i gom jabbarul?*

Nici unul dintre evenimentele frămîntate ale ultimelor zile nu i se păruse atît de straniu ca ivirea zgripțuroaicei de adineaori.

Cuvioşia-Ta.

Şi felul în care îi spusese mamei pe nume, "Jessica", de parcă s-ar fi adresat unei servitoare, nu unei Doamne Bene Gesserit, concubina unui duce şi mama moştenitorului ducal.

Să fie gom jabbarul vreunul dintre lucrurile pe care trebuie să le aflu despre Arrakis înainte de-a ajunge acolo! se întrebă.

Murmură pentru sine cuvintele stranii: *"Gom jabbar... Kwisatz Haderach..."*

Trebuise să învețe puzderie de lucruri. Arrakis era o lume cu totul diferită de Caladan şi mintea lui Paul era o vîltoare de cunoştințe noi. *Arrakis... Dune... Planeta-deşert...*

Explicațiile i le dăduse Thufir Hawat, Maestrul Asasin al tatălui său: duşmanii lor de moarte, Harkonnenii, stăpîniseră vreme de optzeci de ani Arrakisul, cu statut de semifief, în virtutea unui contract încheiat cu Compania CHOAM pentru exploatarea melanjului, mirodenia geriatrică. Acum, Harkonnenii aveau să plece, urmînd ca planeta să treacă în stăpînirea Casei Atreides, cu statut de fief deplin. La prima vedere, o victorie pentru Ducele Leto. Dar, precizase Hawat, aparenta izbîndă ascundea o primejdie de moarte, pentru că ducele Leto se bucura de popularitate în rîndul Caselor Mari ale Landsraadului.

"Un om popular stîrneşte invidia celor puternici", spusese Hawat.

Arrakis... Dune... Planeta-deşert...

Paul adormi. Visă că se afla într-o cavernă arrakiană, înconjurat de oameni tăcuți care se mişcau în lumina palidă a unor licurigloburi.

Domnea o atmosferă solemnă, ca într-o catedrală. De undeva îi ajungea la urechi un zgomot abia ghicit — clipocitul unor picături de apă. Deşi prins în mrejele visului, Paul ştiu că-şi va aminti totul cînd se va trezi. Îşi amintea întotdeauna visele premonitorii.

Visul se spulberă.

Paul se trezi în căldura patului... Gîndurile îl năpădiră iarăşi...

Poate că lumea Castelului Caladan, unde nu avusese parte de tovarăşi de joacă de vîrsta lui, nu merita gînduri triste la despărțire. Doctorul Yueh, învățătorul lui, îi dăduse de înțeles că pe Arrakis sistemul de clasă al faufrelucilor nu era respectat cu prea multă strictețe. Planeta adăpostea oameni care trăiau liberi la marginea deşertului, fără caid sau bashar... oameni asemenea mirajelor pustiului: fremenii, care nu figurau în nici un recensămînt al Domeniilor Imperiale.

Arrakis... Dune... Planeta-deşert...

Paul îşi simți tensiunile lăuntrice, se hotărî să pună în aplicare una din lecțiile pentru minte-şi-trup pe care le învățase de la mama sa. Trei respirații rapide declanşară procesul: trecu în starea de percepție flotantă... Îşi adaptă conştiința. Apoi... dilatație aortică... evitarea mecanismului neadaptat al conştiinței... conştiința preferențială... Îmbogățirea sîngelui şi irigarea rapidă a regiunilor suprasolicitate... *Nu se poate obține hrană-siguranță-libertate numai pe baza instinctului...* Conştiința animală nu depăşeşte momentul, după cum nu recunoaşte posibilitatea dispariției victimelor... animalul distruge, fără să producă... plăcerile animale rămîn la nivel senzorial, percepția le scapă... omul are nevoie de o grilă prin intermediul căreia să observe universul... adaptarea preferențială a conştiinței creează o asemenea grilă... perfecțiunea corpului rezultă din concordanța fluxului nervos şi sanguin, cu înțelegerea profundă a necesităților celulare... lucruri/celule/ființe... toate sînt trecătoare, toate luptă pentru a dobîndi fluxul permanenței...

Lecția se depănă mai departe, şi mai departe, în conştiința flotantă...

Cînd lumina galbenă a dimineții atinse pervazul ferestrei, Paul o simți prin pleoapele lăsate. Deschise ochii, recunoscu decorul familiar al grinzilor de pe tavanul dormitorului, auzi din nou ecourile vieții febrile din castel.

Uşa odăii se deschise şi mama sa privi înăuntru. Pe ovalul impasibil al feței, ochii verzi îl fixau, gravi. Părul ei, de culoarea bronzului vechi, era strîns cu o panglică neagră, trecută peste coroană.

— Văd că eşti treaz, spuse ea. Ai dormit bine?

— Da.

În timp ce îi alegea hainele de pe rafturile dulapului, Paul îi privi silueta

înaltă, văzu în poziția umerilor semnele încordării. Un ochi obişnuit n-ar fi remarcat nimic, dar pe el îl învățase totul chiar ea, antrenîndu-l după Metoda Bene Gesserit, educîndu-i spiritul de observație. Mama se întoarse. Îi întinse o tunică semiprotocolară, cu şoimul roşu — blazonul Casei Atreides — brodat deasupra buzunarului de la piept.

— Îmbracă-te repede! Cucernica Maică aşteaptă.

— Mi s-a arătat, odată, în vis. Cine e?

— Fosta mea educatoare de la Şcoala Bene Gesserit. Acum e Dreptvorbitoarea Împăratului. Paul... (Mama şovăi, apoi urmă:) Să-i povesteşti despre visele tale.

— Bine. Datorită ei am obținut Arrakisul?

— Nu am *obținut* Arrakisul.

Jessica scutură praful imaginar de pe o pereche de pantaloni pe care îi atîrnă apoi, împreună cu tunica, pe cuierul de lîngă pat.

— Grăbeşte-te. Să n-o lăsăm pe Cucernica Maică să aştepte!

Paul se ridică în capul oaselor şi îşi strînse genunchii cu brațele.

— Ce-i gom jabbarul? întrebă.

Din nou, deprinderile pe care i le formase tot ea îi dezvăluiră o ezitare aproape imperceptibilă, o trădare infimă a nervilor, în care Paul recunoscu spaima.

Jessica se apropie de fereastră, dădu în lături draperiile, privi o clipă dincolo de lunca rîului, spre muntele Syubi.

— Ai să afli curînd ce-i... gom jabbarul, rosti ea.

Paul desluşi frică în glasul ei şi constatarea îl intrigă.

Jessica spuse fără să-şi întoarcă fața:

— Cucernica Maică aşteaptă în salonul meu. Grăbeşte-te, te rog.

***

Aşezată într-un jilț tapițat, Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam îşi ridică privirea cînd mama şi fiul intrară. De-o parte şi de alta, ferestrele salonului dominau panorama meandrelor sudice ale rîului şi covorul verde al domeniilor familiei Atreides, dar Cucernica Maică ignoră priveliştea. În dimineața aceasta îşi simțea vîrsta şi nu prea reuşea să-şi înăbuşe iritarea. Dădu vina pe lipsa de confort a voiajului ca şi pe contactul cu odioasa Ghildă Spațială şi maşinațiile ei misterioase. Era însă vorba de o misiune care necesita intervenția unei Bene-Gesserit-cu-darul-Vederii. Nici măcar Dreptvorbitoarea Împăratului Padişah nu se putea sustrage de la anumite îndatoriri.

Afurisita asta de Jessica! gîndi Cucernica Maică. *Măcar de ne-ar fi născut o fată, după cum i s-a poruncit!*

Jessica se opri la trei paşi de jilț şi făcu o plecăciune discretă, abia

atingîndu-şi fusta cu mîna stîngă. Paul se înclină scurt, aşa cum îl învățase maestrul său de dans să salute "cînd rangul persoanei este îndoielnic".

Cucernicei Maici nu-i scăpă amănuntul.

— Un băiat prudent, Jessica.

Jessica îşi lăsă mîna pe umărul lui Paul şi strînse cu putere. Preț de-o bătaie de inimă, în palmă îi pulsă frica. Apoi îşi regăsi calmul şi spuse:

— Aşa a fost învățat, Cuvioşia-Ta.

De ce-i e frică? se întrebă Paul.

Bătrîna îl studie cu o singură privire sfredelitoare. Ovalul feței lui semăna cu al Jessicăi, însă băiatul avea oase puternice. Moştenise de la taică-său, Ducele, părul negru ca pana corbului, dar sprîncenele erau ale bunicului dinspre mamă, cel al cărui nume trebuia să rămînă secret... La fel şi nasul subțire, disprețuitor... În schimb, ochii verzi aveau căutătura cutezătoare a bătrînului Duce, răposatul bunic din partea tatălui.

Un bărbat care a ştiut într-adevăr să fie cutezător... pînă la moarte, gîndi Cucernica Maică.

— Învățătura e una, spuse cu voce tare, ingredientul de bază, alta. Vom vedea.

Ochii ei bătrîni o fulgerară pe Jessica.

— Lasă-ne singuri. Îți recomand să practici meditația de liniştire.

Jessica îşi luă mîna de pe umărul lui Paul.

— Cuvioşia-Ta, aş...

— Jessica, ştii că trebuie s-o fac.

Nedumerit, Paul îşi privi mama.

Jessica îşi îndreptă spatele.

— Da... desigur.

Paul îşi întoarse privirea spre Cucernica Maică. Deferența şi smerenia pe care mama le arăta bătrînei pledau pentru prudență. Dar, din cauza fricii pe care o radia făptura mamei sale, îl cuprinse un sentiment de revoltă amestecată cu neliniște.

— Paul... (Jessica se opri, respiră adînc.) Paul, încercarea la care vei fi supus... contează foarte mult pentru mine.

— Încercarea? întrebă Paul, privind-o.

— Nu uita că eşti fiul unui Duce, mai spuse Jessica, apoi se răsuci şi, în foşnetul uscat al fustei lungi, ieşi cu paşi repezi din încăpere. Uşa se închise în urma ei.

Paul se întoarse către bătrînă, stăpînindu-şi furia.

— De cînd a ajuns Doamna Jessica să fie expediată ca o servitoare?

Un zîmbet adînci pentru o clipă zbîrciturile din colțurile gurii bătrînei.

— Doamna Jessica, băiete, *mi-a fost* servitoare vreme de paisprezece ani de şcoală. (Dădu din cap.) Şi încă o servitoare foarte bună. *Apropie-te!*

Porunca îl şfichiui ca un bici. Paul se pomeni dîndu-i ascultare înainte de a fi apucat să gîndească. *A folosit Glasul,* îi fulgeră prin minte. Se opri la semnul pe care i-l făcu şi rămase nemişcat, aproape de genunchii bătrînei.

— Priveşte, spuse ea.

Scoase din faldurile rasei sale lungi un cub de metal verde, cu latura de vreo cincisprezece centimetri. Îl roti şi Paul văzu că una din laturi era deschisă — neagră şi înfricoşător de stranie. În cavitatea neagră a cutiei nu pătrundea lumina.

— Vîră-ți mîna dreaptă în cutie, porunci bătrîna.

Pe Paul îl săgetă frica. Dădu să se retragă, dar femeia zise:

— Aşa-ți asculți mama?

Băiatul îşi ridică privirea către ochii de bufniță ai bătrînei. Încet, simțind constrîngerea, dar incapabil s-o înlăture, Paul îşi vîrî mîna în cutie. La început, cînd gaura neagră îi înghiți mîna, simți doar o senzație de răceală, apoi degetele dădură de metal şi mîna îi fu străbătută de furnicături, ca şi cum i-ar fi amorțit brusc.

O expresie de animal de pradă se întipări pe chipul bătrînei. Ridică mîna dreaptă şi o apropie de gîtul lui Paul. Băiatul prinse cu coada ochiului o scînteiere metalică şi vru să-şi mişte capul.

— Stai! se răsti bătrîna.

Glasul, din nou! O privi nemişcat.

— Gom jabbarul e la gîtul tău, vorbi ea. Gom jabbarul, duşmanul suprem. Un ac cu vîrful otrăvit. Nu! Să nu faci nici o mişcare, otrava nu iartă.

Paul îşi simți gîtlejul uscat, încercă să înghită. Nu izbutea să-şi ia ochii de pe chipul zbîrcit al bătrînei, de la ochii scăpărători, de la gingiile decolorate şi dinții argintii, de metal, ce scînteiau la fiecare cuvînt pe care-l

rostea.

— Un fiu de Duce *trebuie* să se priceapă la otrăvuri, zise ea. Aşa cer vremurile în care trăim, nu? Le ştii pe toate, fireşte... Musky, otrava pentru băuturi. Aumas, otrava pentru mîncăruri. Otrăvurile rapide, otrăvurile lente şi toată gama de otrăvuri intermediare. Astăzi ai să faci cunoştinţă cu una nouă: gom jabbar. Otrava care nu ucide decît animalele.

Mîndria birui frica lui Paul.

— Insinuezi că fiul unui duce ar fi un animal? şuieră el.

— Insinuez, să zicem, că ai putea fi om, replică bătrîna. Gata! Nu cumva să mai mişti. Sînt bătrînă, dar mîna mea va apuca să-ţi înfigă acul în gît înainte de a putea să-mi scapi.

— Cine eşti? şopti Paul. Cum de-ai reuşit s-o faci pe mama să mă lase singur cu tine? Eşti din neamul lui Harkonnen?

— Harkonnen? Cerule, nu! Acum taci!

Un deget uscat îi atinse gîtul. Paul îşi înăbuşi imboldul involuntar de a sări în lături.

— Bine, zise bătrîna. Ai trecut de prima încercare. Să-ţi spun ce urmează: dacă scoţi mîna din cutie, mori. Asta-i singura regulă. Lasă-ţi mîna în cutie şi vei trăi. Trage-o afară şi vei muri.

Paul respiră adînc, ca să-şi potolească tremurul.

— Un singur strigăt al meu ar fi de-ajuns ca servitorii noştri să năvălească aici şi să mori *tu.*

— Servitorii nu vor trece de maică-ta, care stă de strajă la uşă. Fii sigur de asta. Maică-ta a supravieţuit aceleiaşi încercări. Acum e rîndul tău. Ar trebui să te simţi mîndru... Se-ntîmplă foarte rar să-i încercăm astfel pe copiii de sex masculin.

Curiozitatea reduse frica lui Paul la un nivel suportabil. În vocea bătrînei auzise, fără îndoială, adevărul. Dacă mama sa stătea într-adevăr de pază la uşă... dacă era într-adevăr vorba de o încercare... Dar, orice-ar fi fost, n-avea scăpare. Era prizonierul mîinii care-i atingea gîtul, prizonierul gom jabbarului. Îşi aminti cuvintele Litaniei împotriva Fricii, incantaţia din ritualul Bene Gesserit pe care o învăţase de la mama sa.

"Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea măruntă, purtătoarea desfiinţării totale. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine, prin mine. Şi, după ce va fi trecut, îmi voi întoarce ochiul interior şi voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Voi rămîne doar eu."

Îşi regăsi calmul şi spuse:

— Dă-i drumul, bătrîno!

— Bătrîno! croncăni ea. Nu s-ar spune că-ţi lipseşte curajul. Ei bine, vom vedea, domnişorule! (Se aplecă la urechea lui şi şopti): Vei simţi durere în mîna din cutie. Suferinţă. Dar ia aminte! De-ţi tragi mîna îţi voi străpunge

gîtul cu gom jabbarul — iar moartea va veni la fel de iute ca securea călăului. Retrage-ți mîna şi gom jabbarul îți ia viața. Ai înțeles?

— Ce-i în cutie?

— Suferință.

Furnicăturile din mînă se accentuară. Paul îşi strînse buzele. *Ce fel de încercare-i asta?* se întrebă. Furnicăturile se transformară în mîncărime.

Bătrîna spuse:

— Ai auzit de animalele care-şi retează cu colții laba ca să scape din capcană? Un vicleşug demn de un animal. Omul însă trebuie să rămînă în capcană, să îndure suferința şi să se prefacă mort, ca să-l nimicească apoi pe cel ce-i amenință întreaga specie.

Mîncărimea deveni usturime, apoi arsură uşoară.

— Pentru ce faci asta? întrebă Paul.

— Ca să aflu dacă eşti om. Taci!

Paul îşi încleştă pumnul mîinii stîngi, în timp ce senzația de arsură din cealaltă mînă creştea. Creştea încet: căldură peste căldură... peste căldură. Îşi simți unghiile mîini libere înfigîndu-se în palmă. Încercă să îndoaie degetele de la mîna care luase foc, dar degetele nu voiră să-l asculte.

— Arde! bolborosi.

— Taci!

Durerea începu să-i palpite în susul brațului. Fruntea i se acoperi de sudoare. Fiecare fibră a trupului îi striga să-şi tragă mîna din puțul cu flăcări... dar... gom jabbarul! Fără să-şi mişte capul, trase cu coada ochiului spre acul otrăvit care pîndea în dreptul gîtului. Îşi dădu seama că respiră sacadat, încercă să-şi domolească ritmul respirației, dar nu izbuti.

Suferință!

Lumea din jurul lui rămase pustie. Nu mai era nimic, decît mîna care agoniza şi, la cîțiva centimetri de el, chipul brăzdat de riduri care îl sfredelea cu privirea.

Avea buzele atît de uscate, încît nu îndrăznea să le întredeschidă.

Arde! Arde!

I se păru că simte pielea mîinii plesnind, carbonizîndu-se, că sub ea carnea se desprinde şi cade, dezvelind oasele calcinate.

Arsura încetă.

Ca la comanda unui buton, durerea conteni.

Paul îşi simți brațul drept tremurînd spasmodic şi trupul scăldat în sudoare.

— Ajunge, murmură bătrîna. Kull wahad! Nici un copil de sex feminin n-a rezistat vreodată atîta timp. Cred că voiam să nu izbuteşti. (Se lăsă pe

spate şi luă gom jabbarul de la gîtul lui Paul.) Scoate-ți mîna, tinere om, şi priveşte-o!

Paul îşi înăbuşi un fior dureros, privi golul negru pe care mîna sa părea că nu vrea să-l părăsească. Amintirea proaspătă a suferinței îi împiedica orice mişcare. Rațiunea îi spunea că avea să scoată din cutie un ciot înnegrit.

— Scoate-o! se răsti bătrîna.

Îşi smulse mîna din cutie şi-o privi înmărmurit. Nici un semn. Carnea nu purta nici o urmă a torturii. Ridică mîna, o răsuci, îndoi degetele.

— Durere prin inducție nervoasă, explică bătrîna. Nu ne putem îngădui să schilodim ființe cu potențial uman. Ah, ce n-ar da unii să afle secretul cutiei!

Ascunse obiectul sub rasă.

— Dar durerea... rosti Paul.

— Durerea! pufni ea. Un om trebuie să-şi stăpînească fiecare nerv.

Paul simți durere în mîna stîngă. Îşi descleştă degetele, privi cele patru urme însîngerate lăsate de unghiile care îi muşcaseră palma. Lăsă mîna în jos şi se uită la bătrînă.

— I-ai făcut asta şi mamei?

— Ai cernut vreodată nisip printr-o sită? întrebă ea.

Fulgerarea tangențială a întrebării ricoşă în mintea lui la un nivel superior al conştiinței. *Nisip printr-o sită.* Încuviință, dînd din cap.

— Noi, cele din Bene Gesserit, cernem oamenii ca să descoperim ființele umane.

Paul ridică mîna dreaptă, reînviind amintirea suferinței.

— Şi asta-i tot?... Suferință! Atîta tot?

— Ți-am observat reacția la suferință, băiete. Suferința nu-i decît axa încercării. Maică-ta te-a învățat cum observăm noi. Am văzut semnele învățăturilor ei. Asta e încercarea noastră: criză şi observație.

Paul desluşi în glasul ei confirmarea celor rostite şi spuse:

— Adevărat!

Bătrîna îl privi lung. *Percepe adevărul! El să fie? Să fie într-adevăr el?* Apoi gîndi: *"Speranța întunecă observația!"* şi îşi înăbuşi emoția.

— Văd că ştii cînd oamenii cred ceea ce spun.

— Ştiu.

În vocea lui răzbătură armonicile capacităților verificate de experiență şi ea le auzi. Rosti cu glas surd:

— Poate că eşti Kwisatz Haderach. Stai jos, frate mic. Aşează-te aici, la picioarele mele.

— Prefer poziția în care mă aflu.

— Şi maică-ta a şezut cîndva lîngă mine.

— Eu nu sînt mama.

— Ne cam deteşti, nu-i aşa? (Îşi întoarse capul spre uşă şi strigă:) Jessica!

Uşa se deschise brusc şi mama lui Paul apăru în prag, privind în încăpere cu ochi de cremene. Îşi văzu fiul şi privirea i se îmblînzi. Reuşi să schiţeze un zîmbet.

— Jessica, ai încetat vreodată să mă urăşti? i se adresă bătrîna.

— Te iubesc şi te urăsc deopotrivă, răspunse Jessica. Ura, pentru suferinţa pe care n-am s-o uit niciodată. Dragostea este...

— Este, pur şi simplu, o întrerupse bătrîna, dar glasul îi suna blînd. Poţi rămîne acum, dar să nu vorbeşti. Închide uşa şi ai grijă să nu ne stingherească nimeni.

Jessica intră în cameră, închise uşa şi rămase cu spatele rezemat de ea. *Fiul meu trăieşte şi e... fiinţă umană. Ştiam că-i aşa... dar... trăieşte. Acum pot trăi şi eu mai departe.* Simţi în spate suprafaţa compactă, reală, a uşii. Întreaga încăpere, cu tot ce se afla în ea, i se păru deodată palpabilă, pătrunzîndu-i simţurile.

Fiul meu trăieşte.

Paul îşi privi mama. *A spus adevărul.* Ar fi vrut să iasă, să rămînă singur şi să se poată gîndi la tot ce se întîmplase, dar îşi dădu seama că nu va putea pleca decît cînd i se va permite. Bătrîna reuşise să-l subjuge... *Amîndouă au spus adevărul.* Mama sa fusese supusă aceleiaşi încercări. Toate astea aveau un scop, un ţel. Un ţel cumplit... căci suferinţa şi frica fuseseră şi ele cumplite. Ştia ce erau ţelurile cumplite. Erau ţeluri în calea cărora nu putea sta nimic. Erau ţeluri care-şi aveau propria existenţă, propria necesitate. Simţi că devenise prizonierul unui ţel cumplit. Dar nu ştia care era ţelul acesta cumplit.

— Băiete, spuse bătrîna, poate că într-o zi va trebui să stai şi tu de partea cealaltă a unei uşi. Şi aceea va fi tot o încercare.

Paul îşi privi mîna care trecuse prin suferinţă, apoi se uită la Cucernica Maică. Desluşise în vocea ei ceva necunoscut, o sonoritate pe care încă n-o sesizase la nici un alt glas. Cuvintele ei se conturaseră parcă într-un nimb de lumină. Distincte, materiale. Avu senzaţia că răspunsurile pe care bătrîna i le-ar putea da acum la orice întrebări, ar fi în stare să-l înalţe din lumea lui de carne către ceva mult mai măreţ.

— De ce testaţi fiinţele umane? o întrebă.

— Ca să-i eliberăm pe oameni.

— Să-i eliberaţi?

— Odinioară, oamenii au pus maşinile să gîndească pentru ei, sperînd că astfel se vor elibera. Singurul rezultat a fost că alţi oameni cu maşini i-au înrobit.

— "Să nu-ţi faci maşină după asemănarea minţii omului", cită Paul.

— Da, aceasta a fost deviza Jihadului Butlerian, reprodusă şi în Biblia

Catolică Portocalie. Dar Biblia ar fi trebuit să spună: "Să nu-ți faci maşină care să imite mintea *umană*". L-ai studiat pe mentatul aflat în slujba voastră?

— Am studiat *cu* Thufir Hawat.

— Marea Răscoală ne-a luat cîrjele şi a silit mintea *umană* să se dezvolte. Au luat fiinţă şcoli menite să educe şi să antreneze talentele *umane.*

— Şcolile Bene Gesserit?*

**Şcoală de educaţie şi antrenament fizic şi mintal rezervată iniţial elevilor de sex feminin.*

Ea încuviinţă din cap.

— Au supravieţuit doar două dintre şcolile străvechi: Bene Gesseritul şi Ghilda Spaţială. Ghilda, pare-se, pune accentul mai ales pe matematicile pure. Funcţia Bene Gesseritului este cu totul alta.

— Politica, rosti Paul.

— Kull wahad! exclamă bătrîna.

O fulgeră din ochi pe Jessica.

— Nu i-am spus nimic, Cuvioşia-Ta.

Cucernica Maică se întoarse iarăşi spre Paul.

— Ai ghicit fără să ai la îndemînă prea multe indicii. Aşa este. Politica. Prima şcoală Bene Gesserit a fost întemeiată de persoane care au întrevăzut necesitatea continuităţii problemelor umane. Persoanele acelea şi-au dat seama că o asemenea continuitate nu poate exista decît dacă se separă specia umană de specia animală... prin selecţie artificială.

Pentru Paul, cuvintele Cucernicei Maici îşi pierdură brusc claritatea. Se simţi rănit în ceea ce mama lui numea *instinctul său de dreptate.* Nu pentru că bătrîna ar fi mințit. Nu încăpea îndoială, credea ce spune. Nu, era ceva mai adînc, ceva legat de ţelul cumplit.

— Dar mama mi-a spus că multe surori Bene Gesserit nu-şi cunosc ascendenţa, zise el.

— Arhivele noastre păstrează evidenţa tuturor liniilor genetice. Maică-ta ştie că se trage sau dintr-un neam Bene Gesserit, sau dintr-un neam acceptat de Bene Gesserit.

— Atunci cum de nu ştie cine-s părinţii ei?

— Unii au voie să ştie... Cei mai mulţi, nu. S-ar putea, de pildă, să se fi urmărit împerecherea ei cu o rudă apropiată, pentru a se consolida dominanta unei anumite însuşiri genetice. Avem multe motive.

Paul simţi iarăşi ofensa adusă dreptăţii.

— Vă asumaţi dreptul la o mulţime de decizii, rosti el.

Cucernica Maică îl ţintui cu privirea, întrebîndu-se: *Am desluşit cumva critică în glasul lui?*

— Purtăm o povară grea, zise.

Paul simţi că şocul încercării se estompează cu repeziciune. Îşi aţinti

privirea în ochii bătrînei şi spuse:

— Zici că s-ar putea să fiu... Kwisatz Haderach. Ce-i asta? Un gom jabbar uman?

— Paul! interveni Jessica. Nu vorbi pe tonul ăsta cu...

— Dă-mi voie, Jessica, o întrerupse bătrîna. Băiete, ai auzit vreodată de drogul Dreptvorbitoarelor?

— E un narcotic care amplifică puterea de a detecta neadevărul, răspunse Paul. Mi-a spus mama.

— Ai asistat vreodată la Transa Adevărului?

Paul clătină din cap.

— Nu.

— Drogul e periculos, dar conferă într-adevăr putere. Sub efectul drogului, Dreptvorbitoarea poate să viziteze multe locuri din memoria ei — din memoria trupului ei. Noi, Dreptvorbitoarele, cunoaştem multe dintre căile trecutului... dar numai căi feminine. (În glasul bătrînei se strecură o undă de mîhnire.) Există însă un loc în care nici o Dreptvorbitoare nu poate să ajungă. Locul acela ne respinge, ne îngrozeşte. Dar se spune că va veni ziua în care un bărbat îşi va descoperi, în binecuvîntarea drogului... ochiul interior. El va vedea ceea ce n-a văzut încă nici una dintre noi: ambele trecuturi — cel masculin şi cel feminin.

— Pe bărbatul acesta îl numiți Kwisatz Haderach?

— Da. Kwisatz Haderach: cel care poate fi în mai multe locuri deodată. Mulți bărbați au încercat drogul... foarte mulți. Dar nici unul n-a reuşit.

— Au încercat şi au dat greş? Cu toții?

— O, nu, murmură bătrîna, clătinînd din cap. Au încercat şi au murit.

Încercarea de a-l înțelege pe Muad'Dib fără a-i înțelege dușmanii de moarte, Harkonnenii, este asemenea încercării de a afla Adevărul fără a cunoaşte Minciuna. Este ca încercarea de a vedea Lumina fără a şti ce-i întunericul. Este cu neputință.

Fragment din **Manualul lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

ERA O LUME, un glob sculptat, cufundat pe jumătate în umbră, rotindu-se sub loviturile domoale ale unei mîini obeze, cu degetele încărcate de inele scînteietoare. Globul se învîrtea pe un suport variabil, lîngă unul din pereții lipsiți de ferestre ai încăperii. Ceilalți pereți erau un mozaic multicolor de suluri, bobine, benzi şi filme. Lumina venea de la cîteva globuri aurii care pluteau în cîmpuri mobile de suspensie gravitațională.

În centrul camerei trona o masă de lucru elipsoidală, acoperită cu o placă trandafirie din lemn de elacca pietrificat. În jurul mesei erau orînduite mai multe scaune veriforme cu suspensie, dintre care două ocupate. Într-unul şedea un tînăr negricios de vreo şaisprezece ani, cu față rotundă şi ochi apatici. În celălalt, un bărbat subțiratic, mic de statură, cu trăsături efeminate.

Amîndoi aveau privirile ațintite către glob şi omul care îl rotea din umbră.

Un rîs înfundat răsună dintr-acolo. Apoi o voce de bas:

— Iat-o, Piter: cea mai mare capcană de oameni din cîte a cunoscut istoria. Iar Ducele e gata să se vîre de bunăvoie în fălcile ei. Ce zici? Nu-i asta o realizare magnifică a Baronului Vladimir Harkonnen?

— Fără-ndoială, Baroane, încuviință bărbatul. Avea o voce de tenor, cu inflexiuni dulci, muzicale.

Mîna masivă se lăsă asupra globului, puse capăt rotației. Acum, cei din cameră putură să contemple suprafața nemişcată, putură să-şi dea seama că aveau în față unul din obiectele hărăzite doar colecționarilor bogați sau guvernatorilor planetari ai Imperiului. Globul purta pecetea artizanilor imperiali. Meridianele şi paralelele erau marcate cu sîrmă de platină, subțire ca firul de păr. Calotele polare erau încrustații vaporoase de diamante cu strălucire lăptoasă.

Mîna buhăită se mişcă, trasînd detaliile suprafeței.

— Vă invit să priviți cu atenție, hurui vocea de bas. Uită-te bine, Piter, şi tu la fel, iubitul meu Feyd-Rautha. Între şaizeci de grade latitudine nordică şi şaptezeci de grade latitudine sudică, doar aceste ondulații superbe.

Culoarea lor nu vă duce cu gîndul la caramelele cele mai dulci? Nicăieri nici un pic de albastru. Nicăieri lacuri sau rîuri sau mări. Şi aceste drăgălaşe calote polare... Atît de micuțe! Cine n-ar recunoaşte dintr-o privire lumea asta? Arrakis! O lume fără seamăn. Şi locul ideal pentru o victorie fără seamăn.

Un zîmbet flutură pe buzele lui Piter.

— Şi cînd te gîndeşti, Baroane, că Împăratul Padişah consideră că i-a dat Ducelui planeta, cu mirodenia ta cu tot. Uimitor!

— Asta-i o afirmație absurdă, hurui Baronul, pe care-ai făcut-o numai ca să-l zăpăceşti pe tînărul Feyd-Rautha. Dar pe nepotul meu nu-i nevoie să-l induci în eroare.

Tînărul cu ochi apatici se foi în scaun, netezi o cută a colantului negru în care era îmbrăcat. Îşi îndreptă brusc poziția, cînd în uşa din spatele său se auzi o bătaie discretă.

Piter se smulse din scaunul lui, traversă odaia şi crăpă uşa doar cît să ia cilindrul unui mesaj, apoi o închise, desfăşură sulul şi-l parcurse lacom cu privirea. Lăsă să-i scape un chicot, încă unul.

— Ei? îl interpelă Baronul.

— Neghiobul ne-a trimis răspuns, Baroane!

— Parcă a scăpat vreodată un Atreides prilejul de a se grozăvi! exclamă Baronul. Ce zice?

— E cam necuviincios, Baroane. Ți se adresează cu "Harkonnen". Nici "Sire şi dragă Vere", nici titlu, nimic.

— Harkonnen e un nume frumos, mîrîi Baronul, iar glasul îi trădă nerăbdarea. Şi ce spune drăguțul de Leto?

— Spune aşa: "Refuz propunerea de întrevedere pe care mi-ai transmis-o. Îți cunosc prea bine perfidia, după cum ți-o cunoaşte toată lumea".

— Atît?

— Mai zice: "Arta kanlynului are încă admiratori pe cuprinsul Imperiului". Şi semnează: "Ducele Leto de Arrakis". (Piter izbucni în rîs.) De Arrakis! Ei, nu! Asta-i prea de tot!

— Încetează, se răsti Baronul şi rîsul celuilalt amuți brusc, ca un contact întrerupt. Kanly, va să zică! Cu alte cuvinte, vendetă! Şi foloseşte termenul ăsta arhaic, cu o tradiție atît de bogată, ca să-mi dea de înțeles că nu-i de glumă.

— Ai făcut gestul păcii, spuse Piter. Formele au fost respectate.

— Vorbeşti mult prea mult pentru un mentat*, Piter, observă Baronul. Şi gîndi: *Va trebui să mă descotorosesc de el cît de curînd. Aproape că nu mai e bun de nimic.* Îşi privi lung mentatul-asasin, zăbovind asupra amănuntului pe care oricine îl remarca numaidecît: ochii — fante înguste, complet albastre. Ochi fără pic de alb.

**Oameni educați şi antrenați pentru dobîndirea şi dezvoltarea unei logici desăvîrşite.*

Un rînjet scurt schimonosi chipul lui Piter. O clipă, fața lui păru o mască. Cu două găuri în locul ochilor.

— Dar... Baroane! N-a existat nicicînd revanşă mai frumoasă. O capodoperă în materie de trădare: să-l *obligi* pe Leto să lase Caladanul pentru Dune — ba încă fără nici o şansă de scăpare, dată fiind porunca Împăratului. Ce festă!

— Ai un adevărat flux verbal, Piter, rosti cu voce glacială baronul.

— Pentru că-s fericit, Baroane. În timp ce pe tine... te cam roade invidia.

— Piter!

— Ah, Baroane! Nu e regretabil că n-ai reuşit să ticluieşti de unul singur stratagema asta încîntătoare?

— Într-o bună zi, am să pun să te strîngă de gît, Piter.

— Sînt sigur,Baroane.În fine! Dar nici o faptă bună nu-i zadarnică, aşa-i?

— Ai luat cumva semuta** sau verită, Piter?

*** Derivat narcotic secundar obținut din arderea lemnului elocca.*

— Pe Baronul nostru îl miră adevărul spus fără teamă, observă Piter. Fața i se transformă în caricatura unei măşti încruntate. Aha! Numai că vezi tu, Baroane, eu sînt mentat, aşa că am să ştiu cînd îți vei trimite călăul. Atîta timp cît îți mai sînt de folos, vei aştepta. N-ar fi economic să acționezi prematur, şi pînă una-alta mai pot face cîte ceva. Ştiu că Dune te-a învățat un lucru înțelept: să nu iroseşti. N-am dreptate, Baroane?

Baronul continuă să-l fixeze în tăcere.

Feyd-Rautha se agită în scaun. *Dobitocii ăştia şi ciondăneala lor!* gîndi. *Unchiu-meu nu-i in stare să discute cu mentatul fără să se ia la harță. Ce şi-*

or fi închipuind? Că n-am altă treabă decît să-i ascult cum se ciorovăiesc?

— Feyd, spuse baronul. Cînd te-am poftit aici ți-am spus s-asculți şi să înveți. Înveți?

— Da, unchiule, răspunse Feyd-Rautha cu voce slugarnică.

— Uneori nu ştiu ce să cred despre Piter, zise Baronul. Eu provoc suferință numai din necesitate, pe cînd el... aş putea să jur c-o face din pură plăcere. În ceea ce mă priveşte, mi-e milă de sărmanul Duce Leto. Curînd o să-l lovească şi doctorul Yueh şi... s-a zis cu Atreizii! Sînt sigur că Leto îşi va da seama cine l-a manevrat pe medicul trădător... iar asta va fi lovitura de grație.

— Atunci de ce nu i-ai cerut doctorului să-i vîre un kindjal* între coaste? întrebă Piter. Zici că ți-e milă, dar...

** Sabie scurtă, lama uşor încovoiată are două tăişuri.*

— Ducele trebuie să fie *conştient* în momentul în care-i voi pecetlui soarta, îl întrerupse Baronul. Trebuie să afle şi celelalte Case Mari. Asta o să le mai taie elanul. Iar eu o să am loc ca să mă pot mişca mai în voie. Necesitatea-i evidentă, dar aceasta nu înseamnă că-mi face plăcere.

— Ca să te poți mişca mai în voie, îl persiflă Piter. Împăratul e şi-aşa cu ochii pe tine, Baroane. Te mişti şi-aşa cu prea multă cutezanță. Într-o zi ai să te trezeşti chiar aici, pe Giedi Prim, c-o legiune imperială de sardaukari şi-atunci s-a zis şi cu Baronul Vladimir Harkonnen!

— Tare ți-ar plăcea s-apuci ziua aceea, nu-i aşa, Piter? Ce te-ai mai bucura să vezi corpul sardaukarilor prădîndu-mi oraşele şi jefuindu-mi palatul! Nu-ți lasă gura apă?

— Mă mai întrebi, Baroane? rosti aproape în şoaptă Piter.

— Ar fi trebuit să fii bashar de trupe, zise Baronul. Prea te încîntă sîngele şi suferința. Poate că m-am pripit cu făgăduiala prăzilor de pe Arrakis.

Piter făcu cinci paşi curios de mărunți, se opri exact în spatele lui Feyd-Rautha. Atmosfera din încăpere deveni brusc încordată şi tînărul îşi încruntă neliniştit sprîncenele, răsucindu-şi capul spre Piter.

— Să nu te joci cu Piter, Baroane, mîrîi mentatul. Mi-ai promis-o pe doamna Jessica. Mi-ai promis-o!

— Pentru ce, Piter? întrebă Baronul. Pentru suferință?

Piter îl privi fix, prelungind tăcerea.

Feyd-Rautha îşi trase într-o parte scaunul.

— Unchiule, mai ai nevoie de mine? Ai spus că...

— Iubitul meu Feyd-Rautha se impacientează, observă Baronul. Se mişcă în umbră, în preajma globului. Răbdare, Feyd. Apoi se adresă iarăşi mentatului:

— Dar micul Duce, dragă Piter? Ce-ai de spus despre copil? Despre Paul?

— Capcana ți-l va pune pe tavă, Baroane, mormăi Piter.

— Nu asta te-am întrebat. Dacă nu mă înşeală memoria, ai prevăzut că

vrăjitoarea Bene Gesserit îi va face Ducelui o fiică. Te-ai înşelat, nu-i aşa, mentatule?

— Nu mă înşel prea des, Baroane, se apără Piter şi pentru prima dată vocea lui păru temătoare. Recunoaşte-mi măcar meritul ăsta: nu mă înşel prea des. Ştii şi tu că femeile din Bene Gesserit nasc îndeobşte fete. Chiar şi consoarta Împăratului a adus pe lume doar fiice.

— Unchiule, interveni din nou Feyd-Rautha, ai spus să vin ca să aflu ceva important pentru mine şi...

— Grozav nepot am, se văită Baronul. Aspiră la stăpînirea baroniei mele, dar nu-i în stare să se stăpînească nici măcar pe sine. (Se agită în spatele globului, umbră printre, umbre.) Află, Feyd-Rautha Harkonnen, că te-am chemat aici cu speranța de a-ți oferi un dram de înțelepciune. L-ai urmărit pe bunul nostru mentat? Ai fi avut cîte ceva de învățat din această discuție.

— Dar, unchiule...

— Piter e un mentat deosebit de eficient, nu eşti de-aceeaşi părere, Feyd?

— Ba da, dar...

— Ah! Întocmai: *dar!* Dar consumă prea multă mirodenie; o savurează ca pe o dulceață. Ia uite ce ochi are! Parc-ar fi un salahor arrakian. Daaa... E eficient Piter, *dar* în acelaşi timp este emotiv şi predispus la ieşiri pătimaşe. Eficient, *dar* supus greşelii.

Mentatul vorbi cu voce joasă, ursuză:

— M-ai chemat ca să-mi subminezi eficiența prin critici, Baroane?

— Să-ți subminez eficiența? Fii serios, Piter, doar mă cunoşti. Nu doresc decît ca nepotul meu să constate limitele unui mentat.

— Ai hotărît deja să mă înlocuieşti?

— Să te înlocuiesc? Cu cine să te înlocuiesc? Unde-aş putea găsi un alt mentat cu viclenia şi veninul tău?

— Acolo unde m-ai găsit şi pe mine, Baroane.

— Poate că n-ar strica s-o fac, spuse Baronul cu un aer meditativ. Pari cam instabil în ultima vreme. Şi consumi o grămadă de mirodenie.

— Consideri că plăcerile mele sînt prea costisitoare, Baroane? ai ceva de obiectat în privința asta?

— Dragă Piter, plăcerile astea te țin legat de mine. Cum aş putea să obiectez? Nu vreau decît ca nepotul meu să te observe şi să tragă unele concluzii.

— Aşadar, e vorba de o demonstrație, mîrîi Piter. Ce trebuie să fac? Să dansez? Să-mi etalez diferitele funcții spre edificarea eminentului Feyd-

Rau...

— Exact. E vorba de o demonstrație. Şi-acum, ține-ți gura.

Baronul se întoarse spre Feyd-Rautha. Îi observă buzele groase, răsfrînte — caracteristica genetică a Harkonnenilor —, arborînd un zîmbet uşor amuzat.

— Acesta-i un mentat, Feyd, reluă Baronul. A fost instruit şi condiționat pentru a îndeplini anumite funcții. A nu se omite însă faptul că mentatul este ambalat într-un corp uman. O carență cît se poate de gravă! Uneori chiar cred că strămoşii noştri aveau dreptate cu maşinile lor gînditoare...

— Nişte jucării, pe lîngă mine, bombăni Piter. Chiar şi tu, Baroane, ai putea să întreci *maşinile* alea.

— Poate, făcu Baronul. În sfîrşit... (Inspiră adînc, rîgîi. Apoi:) Piter, expune-i acum nepotului meu liniile generale ale campaniei noastre împotriva Casei Atreides. Îndeplineşte-ți, deci, te rog, rolul de mentat.

— Baroane, te-am avertizat că nu e bine să împărtăşeşti asemenea informații unei persoane de vîrsta lui. Observațiile mele...

— Dă-mi voie să hotărăsc eu. Ți-am dat un ordin, mentatule! Îndeplineşte una dintre diversele tale funcții.

— Prea bine.

Piter îşi îndreptă spatele şi înțepeni într-o stranie atitudine de demnitate — ca şi cum şi-ar fi pus altă mască, dar care de această dată îi acoperea tot corpul.

— Peste cîteva zile standard, începu el, întreaga casă a Ducelui Leto se va îmbarca la bordul unui transspațial al Ghildei cu destinația Arrakis; mai exact, oraşul Arrakeen, cu siguranță considerat preferabil reşedinței noastre de la Carthag. Mentatul Ducelui, Thufir Hawat, va fi ajuns pe bună dreptate la concluzia că Arrakeenul e mai uşor de apărat.

— Ciuleşte bine urechile, Feyd, interveni Baronul. Fii atent la toate planurile care sînt în interiorul planurilor.

Feyd-Rautha dădu din cap, gîndind: *Aşa mai merge. Bătrînul monstru îşi dă, în sfîrşit, în vileag, secretele. Ceea ce-nseamnă că vrea într-adevăr, să-i fiu moştenitor.*

— Există mai multe posibilități tangențiale, reluă Piter. Am indicat faptul că întreaga Casă Atreides se va muta pe Arrakis. Cu toate astea, nu trebuie scăpată din vedere nici posibilitatea ca Ducele să se fi înțeles cu Ghilda să-l transporte într-un loc sigur, în afara Sistemului. Există precedente. În împrejurări asemănătoare, unele Case s-au exilat, cu armamentul atomic al familiei şi cu scuturile, dincolo de limitele Imperiului.

— Ducele e prea mîndru ca să facă aşa ceva, comentă Baronul.

— E o posibilitate, insistă Piter. Oricum, pentru noi rezultatul final ar fi acelaşi.

— Nu-i adevărat! mugi Baronul. Vreau să moară şi să-i piară tot neamul!

— Asta-i şi eventualitatea cea mai probabilă. Există unele activități după care se poate recunoaşte dacă o Casă intenționează să ia calea exilului. Ducele nu pare să acționeze în acest sens.

— Aşa! oftă Baronul. Continuă, Piter.

— La Arrakeen, Ducele şi familia lui vor ocupa Reşedința, fosta locuință a Contelui Fenring şi a doamnei sale.

— Ambasadorul pe lîngă contrabandişti, rîse Baronul.

— Poftim? făcu Feyd-Rautha.

— Unchiul tău a glumit, îi explică Piter. L-a numit pe Contele Fenring "ambasadorul pe lîngă contrabandişti", făcînd aluzie la interesul Împăratului pentru operațiile de contrabandă de pe Arrakis.

Feyd-Rautha îşi privi nedumerit unchiul.

— De ce?

— Nu fi obtuz, Feyd! se răsti Baronul. Cum ar putea fi altfel, atîta vreme cît Ghilda Spațială rămîne efectiv în afara controlului imperial? Cum crezi c-ar mai putea să mişune spionii şi asasinii?

Gura lui Feyd-Rautha schiță un "Aha!" nerostit.

— La Reşedință, continuă Piter, am pus la cale cîteva diversiuni. Va avea loc şi un atentat la viața moştenitorului Atreides... E posibil ca atentatul să reuşească.

— Piter, mîrîi Baronul, ai spus...

— Am spus că se pot produce accidente, zise Piter. Tentativa de asasinat trebuie să pară autentică.

— Ah, şi băiatul are un trup atît de tînăr, atît de fraged! rosti Baronul. Fireşte, virtual e şi mai periculos decît tatăl... mai ales după tot ce a învățat de la vrăjitoarea de maică-sa. Blestemată femeie! Eh, în sfîrşit! Continuă, te rog, Piter.

— Hawat va intui că un agent de-al nostru s-a infiltrat printre ei. Suspectul cel mai evident e doctorul Yueh, care-i într-adevăr unealta noastră. Dar Hawat ştie că doctorul e absolvent al Şcolii Suk şi supus Condiționării Imperiale — cu alte cuvinte, un om destul de sigur spre a-l sluji chiar pe Împărat. Condiționarea Imperială se bucură de o încredere oarbă. Unii susțin chiar că nu poate fi anihilată decît cu prețul vieții subiectului. Şi totuşi, aşa cum a remarcat cineva odată, cu o pîrghie potrivită poți urni din loc şi o planetă. Iar noi am găsit pîrghia potrivită pentru a-l urni pe doctor.

— Cum? întrebă Feyd-Rautha, brusc interesat. Subiectul i se părea fascinant. *Toată lumea* ştia că persoanele supuse Condiționării Imperiale nu puteau fi corupte prin nici un mijloc.

— Altădată, interveni Baronul. Spune mai departe Piter.

— În locul lui Yueh, continuă mentatul, vom scoate în calea lui Hawat un suspect mult mai interesant. Planul nostru este extrem de îndrăzneț. Dar

tocmai de aceea sîntem siguri că Hawat o va bănui pe ea.

— Ea? rosti mirat Feyd-Rautha.

— Doamna Jessica în persoană, spuse Baronul.

— Nu e sublim? zise Piter. Problema o să-l preocupe în asemenea măsură pe Hawat încît îi va afecta grav funcțiile de mentat. S-ar putea chiar să încerce s-o ucidă. (Se încruntă, adaugă:) Dar nu cred că va izbuti.

— Şi nici tu nu doreşti asta, aşa-i? îl provocă Baronul.

— Nu-mi distrage atenția, replică Piter. În timp ce Hawat va fi ocupat cu doamna Jessica, îl vom încurca şi mai mult, provocînd tulburări în cîteva garnizoane şi alte diversiuni similare, care vor putea fi însă repede rezolvate. Ducele trebuie lăsat să creadă că a dobîndit un oarecare grad de securitate. Apoi, la momentul potrivit, îi vom da de ştire lui Yueh şi, atacînd cu forțele noastre principale, vom... vom...

— Dă-i drumul, spune-i tot, îl îndemnă Baronul.

— Vom invada planeta, sprijiniți de două legiuni de sardaukari îmbrăcați în uniforme Harkonnen.

— Sardaukari! tresări Feyd-Rautha. Văzu cu ochii minții imaginea fioroaselor trupe imperiale — ucigaşii fără milă, soldații fanatici ai Împăratului Padişah.

— Sper că-ți dai seama cîtă încredere îți acord, Feyd, spuse Baronul. Dacă o singură şoaptă despre afacerea asta ar ajunge la urechile vreunei alte Case Mari, întregul Landsraad s-ar putea coaliza împotriva Casei Imperiale şi s-ar dezlănțui haosul,

— Punctul esențial e următorul, zise Piter. De vreme ce Casa Harkonnen este folosită pentru a săvîrşi treburile murdare ale Imperiului, ea va beneficia în mod cert de avantaj. Un avantaj periculos, desigur, dar care, manevrat cu precauție, îi va aduce profituri mai mari decît ale oricăror alte Case din Imperiu.

— Habar n-ai despre ce profituri e vorba, Feyd, spuse Baronul. Nici măcar nu ți-ar putea trece prin cap. Pentru început... vom obține un directorat irevocabil în compania CHOAM.

Feyd-Rautha dădu din cap. Profiturile erau totul. Iar CHOAM era cheia profiturilor. Fiecare Casă nobilă scotea din sipeturile Companiei tot ce putea scoate pe durata unui directorat. Directoratele CHOAM reprezentau adevărata măsură a puterii politice din Imperiu, trecînd dintr-o mînă în alta, odată cu modificarea numărului de voturi obținute în Landsraad, la concurență cu Împăratul *şi* cu susținătorii acestuia.

— S-ar putea, spuse Piter, ca Ducele Leto să încerce să fugă la neisprăviții de fremeni de la marginea deşertului. Ori să încerce să-şi trimită doar familia spre acest adăpost imaginar. Dar această uşiță de salvare e blocată de unul din agenții Majestății Sale — ecologul planetei. Poate-l mai ții minte: Kynes.

— Feyd şi-l aminteşte, interveni Baronul. Spune mai departe.

— Nu prea ştii să te-abții, Baroane, remarcă Piter.

— Spune mai departe, ți-am poruncit! tună Baronul.

Piter dădu din umeri.

— Dacă totul va reuşi conform planului, spuse, în mai puțin de un an standard Arrakisul va deveni subfieful Casei Harkonnen. Unchiul tău va solicita o dispensă. Planeta va fi condusă de agentul său personal.

— Care va stoarce şi mai multe profituri, rosti Feyd-Rautha.

— Exact, întări Baronul Şi gîndi: *Aşa-i şi drept. Noi sîntem cei care-am colonizat Arrakisul... cu excepția celor cîtorva venetici de fremeni care se ascund la periferia deşertului... şi-a prăpădiților de contrabandişti, care sînt prizonierii planetei, întocmai ca şi muncitorii indigeni.*

— Iar Casele Mari vor şti că Baronul i-a distrus pe Atreizi, spuse Piter. Vor şti cu siguranță.

— Vor şti, şuieră Baronul.

— Ce-i mai frumos, adăugă Piter, este că va şti şi Ducele. Adică ştie de-acum, într-un fel. Nu se poate să nu fi mirosit capcana.

— Ştie, ştie, mormăi Baronul şi în glasul lui răzbătu o notă de mîhnire. Dar n-are încotro... Cu atît mai rău pentru el!

Baronul părăsi ungherul de lîngă globul Arrakisului. Ieşind din umbră, silueta sa căpătă proporții — imensă, obeză. Cu umflături discrete sub faldurile robei întunecate, în locurile unde trupul mătăhălos era parțial susținut de dispozitive de suspensie portabile, prinse în hamuri. Cîntărea aproape două sute de kilograme standard, dar picioarele nu-i purtau mai mult de cincizeci.

— Mi-e foame! mugi, mîngîindu-şi cu degetele pline de inele buzele groase şi privindu-l pe Feyd-Rautha cu ochi înecați în grăsime. Dă poruncă să ni se aducă ceva de mîncare, dragul meu. Să gustăm ceva înainte de culcare.

Astfel grăit-a Sfînta Alia-a-Cuțitului: "Cucernica Maică trebuie să îmbine puterea de seducție a unei curtezane cu măreția sublimă a unei zeițe virgine şi să păstreze aceste atribute sub tensiune atît timp cît vor dăinui forțele tinereții sale. Căci, atunci cînd frumusețea şi tinerețea se vor fi dus, va descoperi că locul intermediar, ocupat odinioară de tensiune, s-a preschimbat într-un izvor de şiretenie şi de iscusință".

Fragment din **Muad'Dib, comentarii de familie** *de prințesa Irulan*

— EI, JESSICA, ce-ai de spus în ceea ce te priveşte? întrebă Cucernica Maică.

Asfințea soarele la Castelul Caladan, în ziua încercării lui Paul. Cele două femei erau singure în salonul Jessicăi. Paul aştepta alături, între pereții izolați acustic ai Camerei de Meditație.

Jessica stătea în fața ferestrelor dinspre sud. Vedea şi nu vedea culorile pe care amurgul le aşternuse peste luncă, peste rîu. Auzi şi nu auzi întrebarea Cucernicei Maici. Se gîndea la o altă încercare, petrecută cu mulți ani în urmă. Se gîndea la fetița plăpîndă, cu părul de culoarea bronzului, cu trupul chinuit de furtunile pubertății — fetița care intrase în biroul Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam, Proctor Superior al şcolii Bene Gesserit de pe Wallach IX. Jessica îşi privi mîna dreaptă, îndoi degetele, amintindu-şi durerea, spaima, furia.

— Bietul Paul, şopti ea.

— Te-am întrebat ceva, Jessica.

Tonul era răstit, poruncitor.

— Cum? Oh... Jessica se smulse din trecut, se întoarse către Cucernica Maică, aşezată cu spatele la perete, între cele două ferestre de la apus. Ce-ai vrea să spun?

— Ce-aş vrea să spui? Ce-aş vrea să spui? cîrîi bătrîna şi în vocea ei răzbătu o notă crudă de batjocură.

— Ei da, am născut un fiu! izbucni Jessica. Dar ştia că mînia îi fusese provocată cu bună ştiință.

— Ți s-a poruncit să-i faci lui Atreides doar fiice.

— Dar însemna atît de mult pentru el!

— Iar tu, în trufia ta, ți-ai închipuit că-l vei zămisli pe Kwisatz Haderach!

Jessica îşi înălță fruntea.

— Am simțit că ar fi cu putință.

— Nu te-ai gîndit decît la dorința Ducelui de a avea un fiu! se răsti bătrîna. Dar dorințele lui n-au nimic de-a face cu asta. Căsătoria unei fiice Atreides cu un moştenitor Harkonnen ar fi astupat breşa. Ai complicat lucrurile în mod iremediabil. Acum s-ar putea să pierdem ambele filiații.

— Nu sînteți infailibile, replică Jessica. Înfruntă privirea ațintită asupra ei.

— Faptul e consumat, mormăi în cele din urmă bătrîna.

— Am jurat că n-o să regret niciodată hotărîrea, spuse Jessica.

— Cîtă noblețe! o zeflemisi Cucernica Maică. N-o să regreți! Vom vedea cînd se va pune recompensă pe capul tău şi o să trebuiască să fugi, hăituită de toți cei dispuşi să vîndă viața ta şi viața fiului tău.

Jessica păli.

— Nu există nici o alternativă?

— Alternativă? O Bene Gesserit pune asemenea întrebare?

— Nu vreau să ştiu decît ce vezi în viitor, grație puterilor tale.

— În viitor văd ce-am văzut în trecut. Cunoşti foarte bine problemele noastre, Jessica. Rasa ştie că e vremelnică şi se teme de stagnarea eredității sale. Are în sînge pornirea de a-şi amesteca haotic liniile genetice. Imperiul, Compania CHOAM şi Casele Mari nu sînt decît rămăşițele unor epave tîrîte de furia torentului.

— CHOAM-ul, murmură Jessica. Îmi închipui că s-a şi hotărît cum vor reîmpărți prăzile de pe Arrakis.

— Ce altceva este CHOAM-ul decît girueta vremurilor în care trăim? Împăratul şi partizanii lui controlează în clipa de față 59,65 la sută din voturile Consiliului de administrație al Companiei. Nu încape îndoială că adulmecă profituri şi, cum le adulmecă şi alții, puterea lor asupra voturilor va creşte. Aşa se face istoria, fata mea.

— Exact asta-mi trebuie mie acum. O prelegere de istorie!

— Nu fi sarcastică, fetițo! Ştii la fel de bine ca şi mine ce forțe ne înconjoară. Civilizația noastră are trei puncte de sprijin: Curtea Imperială în opoziție cu Federația Caselor Mari ale Landsraadului şi, între ele, Ghilda şi monopolul ei blestemat în transporturile interstelare. În politică, trepiedul este cea mai instabilă structură. Iar sistemul comercial de tip feudal, care întoarce spatele oricărei ştiințe şi complică absolut totul, nu face altceva decît să înrăutățească situația. Jessica rosti cu amărăciune:

— Epave tîrîte de furia torentului... ca Ducele Leto şi fiul său şi...

— Oh, fă bine şi taci, fato! Ştiai prea bine, cînd ai intrat în jocul ăsta, că va trebui să dansezi pe sîrmă.

— "Sînt Bene Gesserit. Exist doar pentru a servi".

— Adevărat. Şi tot ce mai putem spera acum este să împiedicăm izbucnirea unei conflagrații generale, ca să salvăm ce se mai poate salva din liniile de sînge esențiale.

Jessica închise ochii şi simți apăsarea lacrimilor sub pleoape. Îşi înăbuşi zbuciumul lăuntric şi tremurul muşchilor, se luptă cu respirația agitată, cu pulsul care înnebunise, cu transpirația din palme.

— O să-mi plătesc greşeala, spuse.

— Şi fiul tău va plăti împreună cu tine!

— O să-l ocrotesc cît voi putea mai bine.

— O să-l ocroteşti! o apostrofă bătrîna. Parcă n-ai şti ce rişti cu asta! Ocroteşte-ți prea mult fiul, Jessica, şi nu va avea niciodată destulă putere să-şi împlinească destinul — oricare-ar fi el!

Jessica se întoarse. Dincolo de fereastră se lăsa întunericul.

— E chiar aşa de groaznică planeta aceea, Arrakis? întrebă.

— Este, dar nu cu totul. Missionaria Protectiva a fost acolo şi a mai îmblînzit puțin lucrurile. (Cucernica Maică se ridică şi netezi o cută a veşmîntului negru.) Cheamă băiatul. Curînd trebuie să plec.

— Trebuie?

Vocea bătrînei se înmuie:

— Jessica, fata mea, aş vrea să pot trece în locul tău şi să te scap de chin. Dar fiecare din noi trebuie să-şi urmeze propria cale.

— Ştiu.

— Mi-eşti la fel de dragă ca oricare din fiicele mele, însă nu mi-e îngăduit să-mi nesocotesc datoria.

— Înțeleg... E necesar.

— Ce-ai făcut tu, Jessica, şi pentru ce-ai făcut-o... ştim amîndouă. Dar bunătatea mă obligă să-ți spun că există puține şanse ca băiatul tău să devină Totalitatea Bene Gesserit. Să nu-ți faci prea multe speranțe.

Jessica îşi smuci capul, scuturînd lacrimile din colțurile ochilor. Era un gest de mînie.

— Mă faci să mă simt iarăşi fetița de odinioară... răspunzînd la prima ei lecție. (Îngînă anevoie:) "Oamenii nu trebuie să se supună niciodată animalelor". (Îşi înăbuşi un hohot de plîns şi adăugă cu voce abia auzită:) Am fost atît de singură...

— Ar trebui să fie şi asta o încercare, spuse bătrîna. Oamenii sînt aproape întotdeauna singuri. Acum, cheamă-ți băiatul. A trăit o zi lungă şi înspăimîntătoare. Dar a avut timp să reflecteze şi să-şi amintească, şi trebuie să-i mai pun cîteva întrebări în legătură cu visele lui.

Jessica dădu din cap, se duse la uşa Camerei de Meditaţie şi o deschise.

— Paul, vino, te rog.

Băiatul ieşi cu îndărătnică încetineală. Îşi privi mama ca pe o străină. Apoi se uită cu ochi bănuitori la Cucernica Maică şi înclină uşor capul, ca şi cînd ar fi salutat un egal. În spate, o auzi pe Jessica închizînd uşa.

— Tinere, zise bătrîna, să revenim la problema aceea a viselor.

— Ce vrei să ştii?

— Visezi în fiecare noapte?

— Nu-ntotdeauna vise demne de reţinut. Îmi amintesc toate visele, dar numai unele merită să fie memorate.

— Cum de ştii să le deosebeşti?

— Ştiu.

Bătrîna îi aruncă o privire Jessicăi, apoi se întoarse din nou spre Paul.

— Ce-ai visat noaptea trecută? Ceva demn de reţinut?

— Da. (Paul închise ochii.) Am visat o cavernă... şi apă... Eram cu o fată — foarte slabă, cu ochi mari. Ochi cu totul albaştri, fără alb. Îi vorbeam despre tine. Îi povesteam despre vizita Cucernicei Maici la Castelul Caladan.

Paul deschise ochii.

— Şi ceea ce-i povesteai acelei fete ciudate, în legătură cu mine, s-a întîmplat cumva astăzi?

Paul se gîndi o clipă.

— Da. Îi spuneam fetei că ai venit şi m-ai însemnat cu pecetea straniului.

— Pecetea straniului, şopti bătrîna. Din nou, o săgetă cu privirea pe Jessica, înainte de a i se adresa lui Paul: Acum, răspunde-mi cu toată sinceritatea, Paul. Visezi deseori lucruri care, pe urmă, se petrec şi în realitate întocmai cum le-ai visat?

— Da. Iar pe fata aceea am mai visat-o şi înainte.

— Ah! O cunoşti?

— O s-o cunosc.

— Vorbeşte-mi despre ea.

Paul închise iar ochii.

— Stăm într-un fel de firidă, înconjuraţi de stînci. Se lasă noaptea, dar încă-i zăduf şi printre stînci văd petice de nisip. Aşteptăm... ceva... Trebuie să mă întîlnesc cu nişte oameni. Fata se teme, dar încearcă să-şi ascundă teama, iar eu sînt tulburat. Şi ea spune: "Povesteşte-mi despre apele de pe lumea ta de baştină, Usul". (Paul deschise ochii.) Nu-i ciudat? Eu m-am născut pe Caladan. N-am auzit niciodată de vreo planetă numită Usul.

— Se mai întîmplă şi altceva în vis? întrebă Jessica.

— Da, răspunse Paul. Tăcu un moment, apoi: Poate că *mie* îmi spunea Usul. Abia acum m-am gîndit la asta. (Închise ochii.) Mă roagă să-i povestesc despre apele de aici. Eu o prind de mînă şi-i spun că o să-i recit un poem. I-l recit, dar trebuie să-i explic cuvinte pe care nu le-nţelege —

plajă, brizanți, alge, pescăruşi...

— Ce poem? întrebă Cucernica Maică.

Paul deschise ochii.

— Una din elegiile lui Gurney Halleck.

În spatele lui, Jessica începu să recite:

"Mi-aduc aminte de fumul sărat
al unui foc de pe plajă
şi de-a pinilor umbră;
deasă, curată... Solidă.
Pescăruşi pe culmea falezei,
pete albe pe verde...
Şi printre pini, o pală de vînt
vine să legene umbra;
aripi întind pescăruşii,
se-nalță
şi cerul răsună de țipătul lor.
Apoi aud vîntul
înfiorînd plaja
şi-aud brizanții...
Şi văd focul nostru
algele prefăcîndu-le-n scrum".

— Da, încuviință Paul. Acesta-i poemul.

Bătrîna îl privi lung, apoi spuse:

— Tinere, ca Proctor Bene Gesserit îl caut pe Kwisatz Haderach, bărbatul care-ar putea cu adevărat să fie ca noi. Maică-ta vede în tine posibilitatea aceasta, dar ea vede cu ochii mamei. Posibilitatea o văd şi eu, însă nimic mai mult.

Tăcu şi Paul înțelese că-i aştepta replica. Nu spuse nimic.

— Cum doreşti, rosti ea după o clipă. Există în tine abisuri; de asta nu mă-ndoiesc.

— Pot pleca? întrebă el.

— Nu te interesează ce ți-ar putea spune Cucernica Maică despre Kwisatz Haderach? i se adresă Jessica.

— A spus că toți cei care-au încercat au murit.

— Dar te-aş putea ajuta dîndu-ți cîteva indicii ca să înțelegi de ce n-au izbutit, spuse Cucernica Maică.

Indicii! gîndi Paul. *De fapt, nu ştie nimic.*

— Mă rog, dă-mi indiciile.

— Şi du-te naibii, nu? (Bătrîna zîmbi strîmb, transformîndu-şi chipul într-un păienjeniş de riduri.) Prea bine: "Stăpîn e cel ce se pleacă".

Paul rămase uimit; îi vorbea despre lucruri atît de elementare ca tensiunea din semnificație? Își închipuia că mama nu-l învățase nimic?

— Care-i indiciul? întrebă.

— Nu ne aflăm aici ca să ne jucăm cu vorbele sau să comentăm sensul lor, răspunse Cucernica Maică. Salcia se pleacă în bătaia vîntului, prosperă şi dă naştere altor sălcii, pînă ce numărul lor va înălța un zid în calea vîntului. Acesta e țelul salciei.

Paul o privi lung. Spusese *țel* şi cuvîntul pătrunsese adînc în el, distilînd iarăşi gîndul acelui țel cumplit. Îl cuprinse deodată furia pe bătrîna din fața lui. Zgripțuroaica asta încrezută, care debita platitudini!

— Zici că s-ar putea să fiu acel Kwisatz Haderach, spuse el. Vorbeşti despre mine, dar încă n-ai spus nimic despre ce-am putea face ca să-l ajutăm pe tata. Te-am auzit vorbindu-i mamei. Vorbeşti de parcă tata ar fi mort. Tatăl meu n-a murit!

— Dacă s-ar fi putut face ceva pentru el, am fi făcut-o, murmură bătrîna. Pe tine poate că vom reuşi să te salvăm. Nu-i sigur, dar e posibil. Pentru tatăl tău... nu se mai poate face nimic. Cînd vei fi învățat să admiți faptul acesta îți vei fi însuşit o *adevărată* lecție Bene Gesserit.

Paul remarcă şocul pe care cuvintele îl produseră asupra mamei sale. O fulgeră din ochi pe bătrînă. Cum de putea vorbi astfel despre tatăl său? Cum de putea fi atît de sigură? Sufletul îi clocotea de revoltă.

Cucernica Maică se întoarse spre Jessica.

— L-ai învățat Metoda. Am văzut semnele. Şi eu aş fi făcut la fel dac-aş fi fost în locul tău. Mai ducă-se naibii Regulamentul!

Jessica dădu din cap.

— Dar acum te avertizez, reluă bătrîna. Treci peste ordinea obişnuită a etapelor de antrenare. Pentru propria lui siguranță, învață-l Glasul. A prins deja cîte ceva, dar ştim amîndouă cît de mult îi mai trebuie... şi cît de repede. (Se apropie de Paul, îl țintui cu privirea.) La revedere, tinere om. Sper să reuşeşti. Iar de nu... noi tot vom izbuti pînă la urmă.

Se întoarse pentru ultima dată către Jessica şi amîndouă schimbară o privire cu înțeles. Apoi Cucernica Maică părăsi încăperea, în foşnetul aspru al robei, fără a mai privi înapoi. Îi şi alungase din gînd pe cei rămaşi înăuntru.

Dar Jessica apucase să vadă lacrimile de pe obrajii zbîrciți. Iar lacrimile acelea erau mai neliniştitoare decît toate cuvintele, decît toate semnele pe care le schimbaseră în acea zi.

Aţi citit că Muad'Dib nu avea, pe Caladan, tovarăşi de joacă de vîrsta lui. Pericolele erau mult prea mari. Dar Muad'Dib avea minunaţi învăţători şi prieteni. Aşa era Gurney Halleck, soldatul-trubadur, ale cărui balade le veţi cînta pe măsură ce veţi citi din această carte. Aşa era Thufir Hawat, bătrînul mentat şi Maestru Asasin, care băga spaima pînă şi în inima Împăratului Padişah. Aşa erau Duncan Idaho, Maestrul Spadasin din Casa Ginaz, doctorul Wellington Yueh, un nume pătat de trădare, dar strălucitor prin ştiinţă, doamna Jessica, ce-şi educa fiul după Metoda Bene Gesserit şi, desigur, Ducele Leto, ale cărui virtuţi paterne au fost mult timp ignorate.

Fragment din **Istoria copilului Muad'Dib** *de prinţesa Irulan*

THUFIR HAWAT se strecură în sala de exerciţiu şi închise fără zgomot uşa. Cîteva clipe rămase nemişcat. Se simţea bătrîn, obosit, bătut de furtuni. Îl durea iarăşi piciorul stîng, rănit pe vremuri, în serviciul bătrînului Duce.

Trei generaţii Atreides, gîndi.

La capătul celălalt al spaţioasei încăperi scăldate în lumina puternică a soarelui de amiază, ce pătrundea prin luminatorul din tavan, îl văzu pe băiat, aşezat cu spatele la uşă, absorbit de hîrtiile şi de hărţile împrăştiate pe masa de lucru.

De cîte ori să-i mai repet să nu stea niciodată cu spatele la o uşă?

Hawat tuşi încetişor. Paul rămase aplecat deasupra mesei.

Un nor trecu prin faţa soarelui. Hawat tuşi încă o dată.

Paul îşi îndreptă spatele şi spuse, fără să se întoarcă:

— Ştiu. Stau cu spatele la uşă.

Înăbuşindu-şi zîmbetul, Hawat traversă încet camera.

Paul nu-şi ridică privirea decît în clipa în care bătrînul se opri la colţul mesei. Pe chipul oacheş şi brăzdat de riduri al mentatului, ochii scînteiau ageri.

— Ţi-am auzit paşii pe coridor, zise Paul. Te-am auzit şi cînd ai deschis uşa.

— Zgomotele pe care le produc eu pot fi imitate.

— Aş recunoaşte deosebirea.

E-n stare, gîndi Hawat. *Cu siguranță că vrăjitoarea de maică-sa îi dă învățaturi dintre cele mai tainice. Mă-ntreb ce părere are despre treaba asta prețioasa ei şcoală? Poate că tocmai de aceea o vor fi trimis pe bătrîna inspectoare; ca s-o aducă la ordine pe scumpa noastră doamnă Jessica.*

Hawat îşi trase un scaun de partea cealaltă a mesei, se aşeză cu fața la Paul şi la uşă. Făcu lucrul acesta cu vădite intenții demonstrative, apoi se lăsă pe spate şi-şi plimbă privirea prin încăpere. Sala i se păru deodată bizară, străină. Cea mai mare parte a mobilierului fusese deja expediată pe Arrakis. Mai rămăseseră puține lucruri: o masă de antrenament, o oglindă pentru exerciții de scrimă, cu prismele de cristal imobile şi, alături, manechinul — peticit şi umflat, asemeni unui străvechi pedestraş tăbăcit şi mutilat în războaie.

Ca mine, gîndi Hawat.

— Thufir, la ce te gîndeşti? întrebă Paul.

Hawat îl privi.

— Mă gîndeam că în curînd vom părăsi locul acesta şi, probabil, nu-l vom mai revedea niciodată.

— De-asta eşti trist?

— Trist? Nu, ar fi absurd! Trist este să te desparți de prieteni. Un domiciliu e doar un domiciliu. (Aruncă o privire spre hărțile de pe masă.) Iar Arrakisul nu-i decît un alt domiciliu.

— Te-a trimis tata să vezi în ce ape mă scald?

Hawat se încruntă — perspicacitatea băiatului nu contenea să-l uimească. Dădu din cap.

— Ştiu că ai fi preferat să vină el însuşi, dar cred că-ți dai seama cît e de ocupat. Va veni ceva mai tîrziu.

— Citeam despre furtunile de pe Arrakis.

— Furtunile... Aha!

— Par destul de urîte.

— Urîte? Puțin spus. Furtunile acelea se dezvoltă pe cîte şase-şapte mii de kilometri de şes şi se stîrnesc din te miri ce — forța Coriolis, alte furtuni, orice le poate oferi un gram de energie. Ating viteze de şapte sute de kilometri pe oră şi cară cu ele tot ce găsesc în cale: nisip, praf, totul. Rod carnea de pe oase şi prefac oasele-n pulbere.

— De ce nu există control meteorologic?

— Arrakisul ridică probleme deosebite. Prețurile sînt extrem de mari, este nevoie de întreținere şi multe altele. Ghilda pretinde o sumă exorbitantă pentru controlul prin satelit iar Casa tatălui tău nu-i dintre cele mai avute, băiete. Ştii asta.

— Fremeni * ai văzut vreodată?

** Locuitori ai deşerturilor de pe Arrakis.*

Îi zboară gîndurile de colo-colo, astăzi, gîndi Hawat.

— Probabil c-am văzut, răspunse. Nu se deosebesc prea mult de locuitorii din grabene şi doline. Poartă cu toţii mantii lungi, largi. Iar cînd se află în loc închis, put la fel, şi unii, şi alţii. Din cauza îmbrăcăminţii de corp — a aşa-ziselor "distraie" —, care recuperează şi regenerează apa din organism.

Paul îşi simţi dintr-o dată cerul gurii uscat şi-şi aminti un vis în care suferea de sete. Înghiţi. Gîndul că lipsa apei îi silea pe oameni să-şi recicleze umiditatea din corp îl făcu să se înfioare.

— Apa e preţioasă acolo, şopti el.

Hawat dădu din cap, gîndind: *Cred că am reuşit să-l fac să înţeleagă primejdiile şi ostilitatea planetei. Ar fi o nebunie să ne ducem acolo fără să avem tot timpul în minte vrăjmăşia lumii aceleia.*

Paul îşi ridică privirea către tavan. Observă că afară începuse să plouă. Văzu picăturile mari care izbeau metasticla cenuşie a luminatorului.

— Apă, rosti.

— Ai să înveţi să preţuieşti apa, spuse Hawat. Chiar dacă tu, fiul Ducelui, n-o să-i simţi niciodată lipsa, vei vedea peste tot în jurul tău obsesia setei.

Paul îşi umezi buzele cu vîrful limbii. Gîndurile i se întoarseră cu o săptămînă în urmă, la ziua în care fusese pus la încercare de Cucernica Maică. Şi ea îi vorbise despre ravagiile lipsei de apă.

"O să cunoşti Cîmpiile Funebre", spusese ea. "O să cunoşti pustiurile pîrjolite, deşertul în care nu rezistă decît mirodenia şi viermii nisipurilor. Ochii tăi or să-şi întunece culoarea ca să poată suporta văpaia soarelui. O gaură ferită de vînt şi ascunsă vederii va fi un adăpost. Va trebui să mergi purtat de propriile tale picioare — fără topter, fără maşină, fără animal care să te care în spate."

Paul fusese impresionat mai degrabă de tonul ei — psalmodiat şi vibrant — decît de vorbele pe care le rostea.

"Lumea Arrakisului — spusese ea — khala, e împărăţia pustiului. Lunile îţi vor fi prietene, soarele duşman."

Paul o simţise pe mama sa părăsindu-şi locul de la uşă, venind lîngă el. Jessica o privise pe Cucernica Maică şi întrebase: "Nu vezi nici o speranţă, Cuvioşia-Ta?"

"Pentru taică-său, nu." Apoi bătrîna îi făcuse semn Jessicăi să tacă şi îşi coborîse privirea spre Paul. "Să nu uiţi niciodată ce-am să-ţi spun acum, băiete: o lume se sprijină pe patru lucruri..." Ridicase patru degete noduroase. "Învăţătura celor înţelepţi, dreptatea celor mari, rugăciunile celor credincioşi şi dîrzenia celor bravi. Dar toate astea nu înseamnă nimic..." Îşi strînsese degetele pumn şi încheiase: "... fără un conducător care cunoaşte arta guvernării. Aceasta să fie ştiinţa ta!"

Trecuse o săptămînă de la vizita Cucernicei Maici. Dar cuvintele pe care

le pronunțase îşi vădeau abia în clipa asta întregul înțeles. Acum, stînd în sala de exercițiu, alături de Thufir Hawat, Paul simți muşcătura adîncă a fricii. Îşi ridică privirea. Mentatul îl scruta încruntat.

— Ce visai adineaori?

— Ai cunoscut-o pe Cucernica Maică?

— Vrăjitoarea de Dreptvorbitoare de la Curtea Imperială? (Un interes brusc animă ochii lui Hawat.) Am cunoscut-o.

— Ea...

Paul se poticni. Îşi dădu seama că nu-i putea destăinui lui Hawat încercarea la care fusese supus. Inhibițiile aveau rădăcini adînci.

— Ei? Ce-a făcut?

Paul inspiră adînc, de două ori.

— A spus un lucru. (Închise ochii, redeşteptă cuvintele şi, cînd vorbi, glasul lui împrumută fără voie ceva din tonul bătrînei:) "Tu, Paul Atreides, coborîtor din regi, fiu de Duce, trebuie să înveți să conduci. E un lucru pe care nu l-a făcut nici unul dintre strămoşii tăi". (Paul deschise ochii.) Vorbele ei m-au înfuriat. I-am spus că tatăl meu guvernează o planetă. Mi-a răspuns: "E pe cale s-o piardă". Atunci i-am spus că tata va primi o planetă şi mai bogată. A răspuns: "O va pierde şi pe aceea." Am vrut să fug la el, să-l avertizez, dar ea a zis că fusese deja avertizat — de tine, de mama, de mulți alții.

— E drept, murmură Hawat.

— Atunci, de ce plecăm?

— Pentru că aşa a poruncit Împăratul. Şi pentru că, în pofida celor spuse de-o vrăjitoare şi-o spioană, există încă speranțe. Ce altceva a mai perorat fîntîna aceea străveche de înțelepciune?

Paul îşi privi pumnul mîinii drepte, încleştat sub tăblia mesei. Încet, sili muşchii să se destindă. *Bătrîna... parcă mi-a făcut farmece. Să fie cu putință?*

— M-a întrebat dacă ştiu ce-nseamnă a conduce. I-am răspuns că înseamnă a comanda. Atunci a zis că va trebui să mă dezbar de multe învățături greşite.

Aici a nimerit-o destul de bine, observă în sinea lui mentatul. Îi făcu semn lui Paul să continue.

— A mai spus că un conducător trebuie să învețe să convingă, nu să constrîngă. Că trebuie să dureze cea mai caldă vatră, ca să atragă oamenii cei mai buni.

— Cum şi-o fi-nchipuind că a atras tatăl tău oameni ca Duncan şi Gurney?

Paul ridică din umeri.

— Pe urmă a zis că un bun conducător trebuie să învețe limba lumii sale, pentru că fiecare lume are limba ei. Am întrebat-o dacă pe Arrakis nu se

vorbeşte galach, dar ea a spus că nu la asta s-a referit, ci la limba pietrelor şi-a viețuitoarelor, limba pe care n-o aud numai urechile. Eu am spus că asta-i ceea ce doctorul Yueh numeşte Misterul Vieții. Hawat rîse scurt.

— Şi ea cum a reacționat?

— Cred că şi-a ieşit din sărite. A spus că misterul vieții nu e o problemă ce se cere rezolvată, ci o realitate care trebuie trăită. Atunci i-am citat Prima Lege a mentatului: "Nici un proces nu poate fi înțeles dacă e întrerupt. Înțelegerea trebuie să însoțească desfăşurarea procesului, trebuie să se contopească şi să se desfăşoare odată cu el". Mi s-a părut că răspunsul a satisfăcut-o.

Parcă i-a mai venit inima la loc, gîndi Hawat. *Dar e clar că zgripțuroaica l-a speriat. De ce-o fi făcut asta?*

— Thufir, Arrakisul e chiar aşa rău pe cît spunea ea?

— Nimic n-ar putea fi chiar aşa rău, răspunse Hawat şi se sili să zîmbească. Uite... de pildă, fremenii, locuitorii proscrişi ai deşertului. După o primă şi rapidă analiză, îți pot spune că sînt cu mult mai mulți decît îşi închipuie Imperiul. Locuiesc oameni acolo, băiete! O mulțime de oameni... (Ridică un deget lung şi subțire la înălțimea ochilor.)... şi oamenii aceia îi urăsc de moarte pe Harkonneni. Dar nu cumva să sufli vreun cuvînt în legătură cu asta. Acum îți vorbeşte consilierul tatălui tău.

— Tata mi-a povestit odată despre Salusa Secundus. Nu crezi, Thufir, că se aseamănă mult cu Arrakisul? Poate nu sub cele mai rele aspecte, dar se aseamănă.

— Nu cunoaştem nimic despre Salusa Secundus, în clipa de față. Ştim doar, într-o oarecare măsură, cum era cu mult timp în urmă... Dar din cîte ştim, da, ai dreptate.

— Fremenii vor fi de partea noastră?

— E o posibilitate. (Hawat se ridică.) Astăzi plec pe Arrakis. Pînă ne vom revedea, să ai grijă de tine. Măcar ca să-i faci pe plac unui moşneag care se mîndreşte cu tine. Bine? Vino-ncoace şi aşează-te cu fața ia uşă, ca un băiat de treabă. Nu pentru că te-ar paşte vreo primejdie în castelul acesta, dar trebuie să te obişnuieşti aşa.

Paul se sculă şi dădu ocol mesei.

— Pleci azi, deci?

— Azi. Iar voi, mîine. Data viitoare ne vom întîlni pe pămîntul noii tale patrii. (Hawat strînse bicepsul drept al lui Paul şi adăugă:) Brațul cuțitului. Să-l ții mereu pregătit, auzi? Şi scutul la intensitatea maximă.

Descleştă degetele, bătu uşor cu palma umărul lui Paul, se întoarse şi se îndreptă cu paşi grăbiți către uşă.

— Thufir!

Hawat se opri în prag şi privi înapoi.

— Să nu stai cu spatele la vreo uşă.

Un surîs lumină fața ridată.

— N-am s-o fac, băiete. Fii sigur că n-am s-o fac.

Apoi ieşi, închizînd uşor uşa în urma lui.

Paul se aşează pe scaunul lăsat liber de Hawat, aranjă hîrtiile de pe masă. *Încă o zi,* gîndi. Îşi plimbă ochii prin încăpere. *Plecăm.* Gîndul plecării i se păru deodată mai real ca oricînd. Îşi aminti un alt lucru pe care îl spusese bătrîna: că o lume este suma multor elemente — oamenii, solul, vieţuitoarele, lunile, mareele, sorii —, suma necunoscută care se numeşte *natură;* un termen vag, complet lipsit de semnificaţia *prezentului. Dar ce înseamnă prezentul?* se întrebă.

Uşa se deschise brusc şi un bărbat butucănos şi urît intră clătinîndu-se sub greutatea vrafului de arme pe care-l căra în braţe.

— Ei, Gurney Halleck! exclamă Paul. Eşti noul Maestru Armurier?

Cu o lovitură de călcîi, Halleck trînti uşa.

— Ştiu că ţi-ar fi convenit să vin pentru vreun joc, răspunse el. Îşi făcu ochii roată, observînd că oamenii lui Hawat verificaseră deja locul şi că sala prezenta siguranţă pentru moştenitorul Ducelui. Semnele subtile ale codului lor se zăreau peste tot.

Sub privirea lui Paul, omul se puse din nou în mişcare, îndreptîndu-se cu încărcătura de arme spre masa de antrenament. De umăr îi atîrna nelipsitul baliset, cu multiplectrul strecurat printre cele nouă coarde, la partea de sus a gîtului.

Halleck trînti armele pe masă şi începu să le alinieze: rapiere, pumnale, kindjale, paralizatoare, centuri-scuturi. Apoi se întoarse, zîmbi şi cicatricea lăsată de Şfichiui de viţă neagră îi încreţi obrazul.

— Va să zică nici bună ziua nu-mi dai, împieliţatule, spuse el. Iar lui moş Hawat, ce ghimpe i-ai înfipt în suflet? Pe coridor, a trecut pe lîngă mine de

parcă alerga la înmormîntarea duşmanului său de moarte.

Paul surîse. Dintre toți oamenii tatălui său, Gurney Halleck îi era cel mai drag. Îi cunoştea temperamentul şi stările sufleteşti schimbătoare — "toanele" lui. Pentru el, Gurney era mai degrabă un prieten decît un mercenar oarecare.

Halleck lăsă să-i alunece balisetul de pe umăr şi începu să-l acordeze.

— Nu doreşti, nu vorbeşti, mormăi.

Paul se ridică şi veni lîngă el.

— Ia spune, Gurney, ne pregătim de muzică în timp ce alții se pregătesc de luptă?

— Aha! făcu Halleck. Azi îi luam la rost pe cei vîrstnici. Încercă un acord, clătină din cap.

— Unde-i Duncan Idaho? Nu cu el trebuia să am ora de scrimă?

— Duncan conduce al doilea val, pe Arrakis. Va trebui să te mulțumeşti cu amărîtul de Gurney, care tocmai s-a-ntors de pe cîmpul de luptă şi tînjeşte după muzică. (Luă alt acord, îl ascultă şi zîmbi.) Cît despre tine, consiliul a ajuns la concluzia că eşti un luptător prea nevolnic şi că-i mai bine să înveți lăutăria, ca să nu-ți iroseşti chiar de tot viața.

— Da? Atunci, cîntă-mi ceva. Măcar să fiu sigur ce *nu* trebuie să fac.

— Ahaa! rîse Gurney şi începu să cînte *Galasiencele,* în timp ce multiplectrul părea să zboare peste strunele instrumentului.

"Of-of, galasiencele toate
Se dau pentru nestemate,
Iar pe-Arrakis, pentru apă, orice fetişcană!
Dar de vrei să ai norocul
Să dai de-o damă ca focul
Caută pîn-ai să găseşti o caladaniană!"

— Nu-i rău pentru unul care abia ține plectrul, comentă Paul. Dar dacă te-ar auzi mama cîntînd asemenea măscări în castel, ar pune să se decoreze cu urechile tale zidurile de-afară.

Gurney se trase de urechea stîngă.

— N-ar fi un ornament prea frumos. Arată rău al naibii, după tot ce-au îndurat ascultînd pe la uşi bazaconiile cu care un tînăr cunoscut de-al meu îşi chinuie balisetul.

— Se vede treaba că nu ți s-a mai presărat de mult nisip în aşternut, replică Paul. Luă repede una din centurile de pe masă şi se încinse cu ea. Atunci, să ne batem!

Halleck făcu ochii mari şi exclamă cu prefăcută mirare:

— Aşa?! Care va să zică tu ai fost puşlamaua! Ei bine, apără-te, domnişorule! Apără-te! (Înşfăcă o rapieră, o răsuci în aer şi răcni:) Vreau răzbunare!

Paul apucă rapiera rămasă, o arcui o dată în mîini şi se postă în *aguile,* cu un picior înainte, imitînd aerul solemn al doctorului Yueh.

— Ce nătărău şi-a găsit tata să-mi trimită ca să mă-nveţe meşteşugul armelor, declamă el. Gurney Halleck, un ageamiu care nu ține minte nici prima lecție a luptei cu scuturi!

Apăsă butonul de activare de pe centură şi simți imediat, pe frunte şi în lungul spinării, furnicăturile cîmpului defensiv. Zgomotele exterioare, filtrate de scut, se estompară.

— În lupta cu scuturi, reluă el pe un ton didactic, trebuie să fii rapid în apărare şi lent în atac. Singurul scop al atacului este de a dezorienta adversarul, de a-l determina să comită o greşeală fatală. Scutul respinge loviturile iuți, dar lasă să treacă un kindjal strecurat cu încetineală!

Înălță rapiera, fandă scurt şi o aduse fulgerător înapoi, pentru a-i imprima numaidecît mişcarea lentă, menită să străpungă cîmpul de forță al unui scut.

Halleck urmări acțiunea şi nu-şi schimbă poziția decît în ultima clipă, lăsînd lama cu vîrf bont să-i treacă pe lîngă piept.

— Viteza a fost excelentă, comentă el sec. Dar o contră joasă, cu un şiş, te-ar fi prins complet descoperit.

Înciudat, Paul făcu un pas înapoi.

— Pentru nesocotința asta, ar trebui să-ți învinețesc fundul, îl admonestă Halleck. Scoase din teacă unul din kindjalele de pe masă şi i-l ținu înaintea ochilor. În mîna unui duşman, cuțitul ăsta ți-ar putea vărsa sîngele! Eşti un elev bun, mai bun decît oricare altul, dar ți-am mai atras atenția că n-ai voie, nici măcar în joacă, să laşi un om cu moartea în mînă să-ți pătrundă garda.

— Adevăru-i că azi nu prea am poftă, spuse Paul.

— N-ai poftă?! strigă indignat Halleck. Ce-are a face *pofta* aici? Te bați cînd trebuie, nu cînd *ai poftă!* Pofta e pentru călărit sau pentru făcut amor! Ori pentru cîntat la baliset! Nu pentru luptă!

— Regret, Gurney...

— Nu regreți destul!

Halleck îşi activă la rîndul său scutul şi-şi chirci trupul, cumpănind kindjalul în mîna stîngă întinsă, ridicînd cu dreapta rapiera.

— Şi-acum, fără glumă: apără-te!

Făcu un salt brusc într-o parte, apoi înainte, atacînd năvalnic.

Paul bătu în retragere, pară lovitura. Cele două scuturi se atinseră, respingîndu-se cu o descărcare electrică, şi Paul simți pe piele furnicătura contactului. *Ce l-a apucat?* gîndi el. *Asta nu mai e joacă!* Scutură mîna stîngă şi prinse în palmă mînerul pumnalului care alunecă din teaca fixată la încheietură.

— Aha! făcu Halleck. Simți că mai ai nevoie de o armă! *Trădare?* se întrebă Paul. *Nu! Gurney nu poate fi trădător.*

Îşi continuară duelul prin toată sala, schimbînd lovitură după lovitură — atac şi paradă, fentă şi contrafentă. Aerul din interiorul scuturilor deveni greu. Era solicitat din plin, iar aerisirea lentă din zonele marginale nu reuşea să-l împrospăteze destul. Cu fiecare nou contact al scuturilor, mirosul de ozon se făcea tot mai puternic.

Paul se retrăgea pas cu pas, dar începu să-şi dirijeze retragerea spre masa de antrenament. *Dacă izbutesc să-l atrag lîngă masă,* gîndi, *am să-i arăt un mic truc. Hai, Gurney, încă un pas!*

Halleck făcu pasul.

Paul pară o nouă lovitură în jos, se răsuci, văzu rapiera lui Halleck poticnindu-se în muchia mesei. În clipa următoare, sări în lături, simulă un atac la cap cu rapiera, în timp ce, cu pumnalul din cealaltă mînă, străpunse scutul lui Halleck, în dreptul gîtului. Opri lama la un centimetru de vena jugulară.

— Asta voiai? şuieră el.

— Aruncă o privire în jos, băiete, rosti gîfîind Gurney.

Paul îi dădu ascultare şi văzu kindjalul strecurat pe sub marginea mesei, cu vîrful aproape lipit de pîntecul lui.

— Ne-am fi răpus unul pe altul, spuse Halleck. Dar recunosc că ai luptat ceva mai bine cînd ai văzut că se-ngroaşă gluma. Ai prins *poftă,* ca să zic aşa.

Rînji lupeşte, şi cicatricea îi boți obrazul. Paul zise:

— M-ai atacat de parcă... Chiar ai fi fost în stare să faci vărsare de sînge?

Halleck îşi retrase kindjalul şi se îndreptă.

— Dac-ai fi luptat o singură clipă sub posibilitățile tale, da. Îți lăsam o crestătură de nu mă uitai toată viața. Nu vreau să-mi văd elevul preferat, măcelărit de prima lepădătură Harkonnen care-i va ieşi în cale.

Paul îşi dezactivă scutul şi se sprijini de masă ca să-şi tragă sufletul.

— Nu zic că n-am meritat lecția, Gurney. Dar dacă mă răneai, l-ai fi mîniat pe tata. De ce să plăteşti tu pentru greşelile mele?

— În privința asta, greşeala ar fi fost şi a mea. Iar o cicatrice sau două, de pe urma exercițiilor, nu-s nici o tragedie. Pînă acum ai avut noroc. Cît despre tatăl tău... Ducele m-ar pedepsi doar dacă n-aş scoate din tine un luptător de mîna-ntîi. Greşeam cu adevărat dacă nu-ți demonstram cît de

falsă-i ideea asta cu *pofta,* care ți-a căşunat aşa, deodată.

Paul îşi îndreptă poziția şi vîrî pumnalul în teaca de la încheietură.

— Ceea ce facem noi aici nu-i tocmai joacă, adăugă Halleck.

Paul dădu din cap. Seriozitatea neobişnuită a lui Gurney, atitudinea lui cumpătată, îl impresionaseră. Privi cicatricea stacojie de pe obrazul soldatului şi-şi aminti că fusese lăsată de biciul lui Rabban Bestia, într-una din ocnele de sclavi ale Harkonnenilor, pe Giedi Prim. I se făcu deodată ruşine că se îndoise de Halleck, chiar şi pentru o clipă. Îşi dădu seama că cicatricea aceea era o urmă a suferinței — a unei suferințe la fel de cumplite, poate, ca suferința pe care i-o provocase lui Cucernica Maică. Izgoni gîndul; era ca o suflare de gheață în universul lor.

— Cred c-aş fi preferat puțină joacă, astăzi, spuse el. De la o vreme, văd peste tot numai figuri grave.

Halleck se întoarse cu spatele, ca să-şi ascundă tumultul sentimentelor. Îşi simți ochii arzînd. Şi o durere în adîncul ființei. O durere ca o cicatrice lăuntrică — tot ce mai rămăsese dintr-o rană veche, vindecată de timp.

Cît de devreme trebuie să învețe copilul acesta să fie bărbat, gîndi. *Cît de devreme trebuie să citească inscripția din mintea lui şi să înțeleagă necesitatea brutală a precauției care-i dictează: "Fereşte-te de semenii tăi!"*

Spuse, fără să se întoarcă:

— Ți-am simțit pofta de joacă, băiete, şi, crede-mă, nu m-aş fi dat în lături. Dar nu mai avem timp de joacă. Mîine plecăm pe Arrakis. Arrakisul e real. Harkonnenii sînt reali.

Paul îşi atinse fruntea cu lama rapierei.

Întorcîndu-se, Halleck văzu salutul şi încuviință cu o înclinare a capului. Apoi arătă spre manechinul de exercițiu.

— O să ne ocupăm de sincronizare. Vreau să te văd cum îi ții piept zdrențărosului ăluia. Am să-l comand de-aici, ca să-ți supraveghez fiecare mişcare. Şi te previn că azi o să-ncerc cîteva contre noi. E un avertisment pe care nu-l vei auzi niciodată de la un duşman adevărat.

Paul se ridică pe vîrfuri pentru a-şi relaxa muşchii. Înțelegea deodată că viața lui era supusă acum unor schimbări rapide şi se simțea cuprins de sobrietate. Veni lîngă manechin, împunse cu vîrful rapierei comutatorul de pe pieptul păpuşii, simți cîmpul defensiv respingîndu-i lama.

— *En garde!* strigă Halleck, şi manechinul atacă.

Paul îşi activă scutul, pară asaltul şi contraatacă.

Halleck îl urmărea, în timp ce mînuia comenzile. Mintea lui părea împărțită în două: o parte era atentă la exercițiu, cealaltă rătăcea aiurea.

Sînt un pom fructifer sănătos, îşi spunea. *Sînt plin de sentimente sănătoase, de însuşiri sănătoase... fructe numai bune de cules.*

Fără să ştie de ce, îi veni în gînd imaginea surorii sale mai mici. Îşi amintea perfect chipul ei de spiriduş. Dar sora lui murise... Într-o casă de

plăceri pentru soldații Harkonnenilor. Îi plăceau panselele... sau margaretele? Nu-şi mai amintea. Îl mîhnea faptul că nu-şi amintea.

Paul contră un atac lent al manechinului şi aplică un *entretisser* cu stînga.

Al naibii! se miră Halleck, atent dintr-o dată la manevrele dibace ale băiatului. *A studiat şi s-a antrenat de unul singur. Asta nu-i stilul lui Duncan şi nici eu nu l-am învățat aşa ceva.*

Dar gîndul nu făcu decît să-i sporească tristețea. *Uite că mi-a pierit şi mie "pofta",* îşi zise. Se pomeni întrebîndu-se dacă lui Paul i se întîmpla vreodată, în toiul nopții, să tresară speriat la zgomotele din pernă.

"Dacă dorințele ar fi peşti", murmură, "ne-am azvîrli cu toții năvoadele".

Era o vorbă a mamei sale, care-i venea în minte ori de cîte ori simțea vălul negru al zilei de mîine. Apoi cugetă la rezonanța stranie a acestor cuvinte, acum, înaintea plecării pe o planetă care nu cunoscuse niciodată marea sau peştii.

YUEH (yu e), Wellington (wel ing-tun), stdrd 10 082-10191; doctor în medicină al Şcolii Suk (abs. stdrd 10112); căs.: Wanna Marcus, B.G. (stdrd 10 092-10 186?); cunoscut mai ales ca trădătorul Ducelui Leto Atreides. (Cf. Bibliografia, Anexa VII: Condiționarea Imperială şi art. " Trădarea".)

Fragment din **Dicţionarul lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

DEŞI ÎL AUZISE pe doctorul Yueh intrînd în sala de exerciții şi-i remarcase mersul cu paşi voit măsurați, Paul rămase întins pe masă, cu fața în jos, în poziția în care-l lăsase maseuza. Senzația de destindere, după antrenamentul cu Gurney Halleck, era delicioasă.

— Văd că te simți bine, rosti Yueh cu vocea lui calmă şi ascuțită. Paul îşi înălță capul. Silueta țeapănă a doctorului era la cîțiva paşi de masă. O măsură dintr-o privire — costumul negru, mototolit, capul masiv, pătrățos, buzele roşii şi mustața pe oală, diamantul Condiționării Imperiale tatuat pe frunte. Părul lung şi negru se răsfira pe umărul drept, prins în inelul de argint al Şcolii Suk.

— Vei fi, desigur, încîntat să afli că azi n-o să mai avem timp pentru lecţii, spuse Yueh. Tatăl tău soseşte îndată.

Paul se ridică.

— Am avut însă grijă ca pe durata voiajului spre Arrakis să ai la dispoziţie un proiector şi cîteva lecţii înregistrate.

— Oh!

Paul începu să se îmbrace. Se simţea cuprins de emoţie la gîndul întîlnirii cu tatăl său. Petrecuseră atît de puţin timp împreună de cînd sosise ordinul Împăratului de a prelua fieful Arrakis...

Yueh se îndreptă spre masa de lucru, gîndind: *Cît de mult s-a dezvoltat băiatul în ultimele luni. Ce iroseală! Ce tristă iroseală!* Apoi îşi aminti: *Nu trebuie să şovăi. Ceea ce fac este ca să fiu sigur că fiarele de Harkonneni n-o vor mai chinui pe Wanna mea.*

Paul veni lîngă el, încheindu-şi tunica.

— Ce voi avea de studiat în timpul călătoriei?

— Ăăă... formele de viaţă terranoide de pe Arrakis. Se pare că unele dintre ele s-au adaptat foarte bine la condiţiile planetei. Cum, încă nu e prea clar. Cînd vom ajunge acolo, va trebui să iau legătura cu ecologul planetei — un oarecare doctor Kynes — şi să particip la cercetările pe care le efectuează.

Şi, imediat, gîndi: *Ce tot spun ? Sînt făţarnic pînă şi cu mine însumi.*

— Va fi şi ceva în legătură cu fremenii? întrebă Paul.

— Cu fremenii?

Yueh începu să bată cu degetele în masă, apoi, observînd privirea lui Paul, îşi retrase mîna.

— Poate vrei să-mi spui ceva despre toată populaţia Arrakisului, zise Paul.

— Da, cum să nu. Există două mari grupuri distincte. Unul e cel al fremenilor. Celălalt este format din locuitorii din grabene, doline şi albii. Dar am auzit că sînt frecvente căsătoriile mixte. Femeile din albii şi doline preferă soţi fremeni. Bărbaţii caută neveste fremene. Au o zicală: "Lustrul vine de la oraş, iar înţelepciunea din deşert".

— N-ai nişte fotografii?

— Să văd ce pot să-ți găsesc. În orice caz, ochii sînt caracteristica lor cea mai interesantă. Au ochii albaştri... complet albaştri, fără nici un pic de alb.

— O mutație?

— Nu. Fenomenul e provocat de saturația cu melanj a compoziției sanguine.

— Fremenii trebuie să fie oameni dîrji de vreme ce se încumetă să trăiască la marginea deşertului.

— Asta-i părerea generală. Îşi proslăvesc cuțitele în poeme. Femeile lor sînt la fel de aprige ca bărbații. Pînă şi copiii fremenilor sînt violenți şi periculoşi. Cred că nu ți se va îngădui să ai de-a face cu ei.

Paul rămase cu privirea ațintită la Yueh. Forța evocatoare a puținelor cuvinte în care doctorul schițase imaginea fremenilor îl captivase. *Să-ți cîştigi ca aliat un asemenea popor!*

— Dar viermii? întrebă după o clipă.

— Poftim?

— Aş vrea să aflu mai multe despre viermii de nisip.

— A, sigur. Am o bobină cu un exemplar mic, unul de numai o sută zece metri lungime şi vreo douăzeci şi doi diametru. A fost filmat în nord. Dar martori demni de încredere afirmă că au văzut viermi lungi de peste patru sute de metri şi e de presupus că există specimene şi mai mari.

Privirea lui Paul poposi pe una din hărțile desfăşurate pe masă — o reprezentare în proiecție conică a regiunilor septentrionale ale Arrakisului.

— Centura deşertului şi zona polului sud sînt indicate ca nelocuibile. Din cauza viermilor?

— Şi a furtunilor.

— Dar orice ținut poate fi transformat astfel încît să devină locuibil.

— Da, atunci cînd este economiceşte posibil. Pericolele Arrakisului sînt numeroase şi costisitoare. (Yueh îşi mîngîie colțurile mustății.) Trebuie să vină tatăl tău. Înainte de a pleca însă... am un cadou pentru tine. Am dat peste el în timp ce-mi împachetam lucrurile.

Depuse pe masă un obiect negru, paralelipipedic. Nu era mai lung decît prima falangă a degetului mare de la mîna lui Paul. Băiatul se mulțumi să privească. Yueh remarcă faptul şi gîndi: *Cît e de prudent!*

— Este o Biblie Catolică Portocalie foarte veche, reluă el, o biblie de voiaj pentru cei ce călătoresc în spațiu. Nu-i bobină, ci o carte adevărată, tipărită pe hîrtie-filament. Are lupă şi sarcină electrostatică proprie. (Luă obiectul în mînă şi continuă, demonstrînd:) Sarcina comprimă arcurile dintre coperte, ținînd cartea închisă. Apeşi pe margine — aşa — iar paginile pe care le-ai ales se resping între ele şi cartea se deschide.

— Ce mică e!

— Şi totuşi are o mie opt sute de pagini. Apeşi pe margine — aici, aşa — şi sarcina întoarce pagina citită. Să nu atingi niciodată cu degetele suprafața

paginii. Foița de filament este extrem de fragilă. (închise cartea şi i-o întinse lui Paul.) încearcă şi tu!

În timp ce-l privea cum manevra paginile, gîndi: *Îmi salvez conştiința. Îi ofer ajutorul religiei înainte de a-l trăda. Aşa o să-mi pot spune că a ajuns el acolo unde eu nu pot ajunge.*

— Cartea asta va fi datînd dinaintea apariției bobinelor, spuse Paul.

— E foarte veche. Dar acesta trebuie să rămînă secretul nostru, bine? Părinții tăi ar putea să-l considere un cadou prea valoros pentru vîrsta ta.

Şi gîndi: *Cu siguranță că Jessica s-ar întreba ce motive am avut.*

Paul închise cartea şi rămase cu ea în mînă.

— Dar... dacă-i atît de valoroasă...

— Consideră că-i un capriciu de om bătrîn, zise Yueh. Biblia aceasta mi-a fost dăruită şi mie cînd eram foarte tînăr. *(Trebuie să-i ademenesc şi mintea, şi interesul material,* gîndi, apoi spuse:) Deschide-o la Kalima patru sute şaizeci şi şapte, acolo unde scrie:

"Din apă ia ființă orice formă de viață". Pagina-i însemnată cu o crestătură uşoară pe muchia copertei.

Paul pipăi coperta şi simți două crestături. Apăsă pe cea mai puțin pronunțată. Cartea i se deschise în palmă şi lupa alunecă deasupra paginii.

— Citeşte cu voce tare, îl îndemnă Yueh.

Paul îşi umezi buzele şi citi:

— "Gîndiți-vă că surzii nu pot să audă. Dar, oare nu sîntem şi noi surzi? Ce simțuri ne lipsesc de nu putem vedea şi auzi o altă lume în jurul nostru? Şi ce-i această lume care ne înconjoară şi pe care n-o putem..."

— Încetează! rosti tăios Yueh.

Paul se opri, îl privi lung.

Yueh strînse pleoapele şi luptă să-şi recapete calmul. *Prin ce perversitate s-a deschis cartea tocmai la pasajul preferat al Wannei?*

Deschise ochii şi întîlni privirea lui Paul.

— Scuză-mă. Era... era pasajul preferat al... defunctei mele soții. Nu pe acesta voiam să-l citeşti. Îmi trezeşte amintiri... dureroase.

— Sînt două semne, spuse Paul.

Asta era! gîndi Yueh. *Wanna şi-a însemnat pasajul. Degetele lui sînt mai sensibile decît ale mele şi au găsit semnul ei. A fost o întîmplare, atîta tot.*

— O să vezi că-i o carte interesantă, zise. Conține mult adevăr istoric, cît şi o bună filosofie practică.

Paul privi cartea minusculă din podul palmei sale. Era atît de mică! Şi totuşi, ascundea un mister. Se întîmplase ceva, atunci cînd citise. Ceva trezise iarăşi gîndul țelului cumplit.

— Tatăl tău poate veni dintr-o clipă în alta, spuse Yueh. Pune bine cartea. O să citeşti din ea cînd vei avea răgaz.

Paul atinse muchia copertei, aşa cum îi arătase Yueh, şi cartea se

închise. O strecură în interiorul tunicii. Vreme de-o clipă, atunci cînd Yueh strigase la el, se temuse că i-o va lua înapoi.

— Îți mulțumesc pentru cadou, doctore Yueh, rosti el, solemn. Va rămîne secretul nostru. Dacă-ți pot oferi la rîndul meu vreun dar sau vreo favoare, te rog, nu te sfii să-mi spui.

— Eu... nu doresc nimic, răspunse Yueh.

Şi gîndi: *De ce mai stau aici să mă chinui? Şi să-l chinui şi pe sărmanul copil... chiar dacă nu-şi dă încă seama. Oh! Blestemați fie cîinii de Harkonneni! De ce m-au ales tocmai pe mine pentru mîrşăvia pe care-au pus-o la cale?*

Cum abordăm studiul Ducelui Leto Atreides, tatăl lui Muad'Dib ? Un om de o bunătate fără seamăn şi, in acelaşi timp, de o surprinzătoare răceală. Aşa era Ducele Leto. Totuşi, multe fapte ne deschid calea spre a-l înțelege: dragostea trainică pentru doamna sa Bene Gesserit, visurile pe care şi le-a făurit în legătură cu fiul său, devotamentul cu care l-au slujit oamenii săi. Iată-l, dar: o victimă în capcana Destinului, o figură solitară, a cărei lumină e estompată de strălucirea fiului. Dar oare nu se spune, pe bună dreptate, că fiul nu-i decît extensiunea tatălui?

Fragment din **Muad'Dib, comentarii de familie** *de prințesa Irulan*

PAUL ÎL OBSERVĂ cu atenție pe tatăl său care-şi făcea intrarea în sala de exercițiu. Îi zări pe soldații din gardă ocupînd poziții pe coridor; apoi unul dintre ei închise uşa. Ca întotdeauna, Paul avu senzația prezenței tatălui său — o prezență totală.

Ducele era înalt, cu pielea măslinie. Trăsăturile aspre ale feței lui slabe nu erau îmblînzite decît de privirea adîncă a ochilor cenuşii. Purta o uniformă de lucru, neagră, cu însemnul heraldic al şoimului roşu. O centură-scut argintie, vădind patina unei folosințe îndelungate, îi încingea

talia îngustă.

— Lucrezi intens, fiule? întrebă el.

Se apropie de masă, îşi aruncă ochii peste hîrtiile care-o acopereau, apoi privirea lui dădu ocol încăperii înainte de a se reîntoarce la Paul. Se simțea istovit, împovărat de efortul dureros pe care-l făcea pentru a-şi ascunde oboseala. *Va trebui să profit de orice prilej şi să mă odihnesc în timpul călătoriei,* gîndi. *Pe Arrakis nici vorbă nu va fi de odihnă.*

— Nu chiar intens, răspunse Paul. Totu-i atît de...

Ridică din umeri.

— Da. Dar mîine plecăm. O să ne instalăm într-o casă nouă şi-o să lăsăm în urma noastră toate necazurile.

Paul dădu din cap şi-n minte îi năvăliră deodată cuvintele Cucernicei Maici: *"Pentru tatăl tău... nu se mai poate face nimic".*

— Tată, Arrakisul e chiar atît de periculos cum spun toți? Ducele se strădui să pară cît mai degajat, se aşeză pe un colț al mesei, zîmbi. Un întreg discurs i se înfiripă în minte — un discurs dintre acelea pe care le-ar fi putut folosi pentru a risipi negura din sufletele oamenilor săi, înainte de luptă. Dar cuvintele îi înghețară pe buze, stăvilite de un singur gînd: *Acesta e fiul meu.*

— Există pericole, recunoscu el.

— Hawat mi-a spus că avem un plan în legătură cu fremenii, zise Paul. Şi se întrebă: *De ce nu-i spun ce-a zis bătrîna? Cum de mi-a pus lacăt la gură?*

Ducele observă frămîntarea fiului său.

— Ca de obicei, Hawat vede avantajul principal, spuse el. Dar mai sînt şi altele. De pildă... Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles — Compania CHOAM. Dîndu-mi Arrakisul, Majestatea Sa e obligată să-mi acorde şi un directorat în CHOAM... un avantaj subtil.

— CHOAM-ul deține controlul mirodeniei.

— Iar Arrakisul şi mirodenia sa ne deschid larg porțile CHOAM-ului. Dar CHOAM-ul nu înseamnă numai melanj.

— Cucernica Maică nu te-a pus în gardă? izbucni Paul deodată. Îşi încleştă pumnii, simțindu-şi palmele ude de transpirație. Ce *efort* făcuse ca să poată rosti întrebarea!

— Mi-a spus Hawat că te-a băgat în sperieți cu tot felul de avertismente în legătură cu Arrakisul. Nu lăsa temerile unei femei să-ți întunece judecata. Nici o femeie nu vrea ca acei care-i sînt dragi să-şi pună viața-n primejdie. În spatele acelor avertismente se afla persoana mamei tale. Consideră-le drept semnul dragostei ce ne-o poartă.

— Dar ea ştie de fremeni?

— Da. Şi mai ştie şi alte lucruri.

— Ce lucruri?

Adevărul ar putea fi mai rău decît îşi închipuie, gîndi Ducele. *Dar şi*

primejdiile sînt prețioase, dacă eşti învățat să le înfrunți. Iar în privința asta, fiul meu n-a fost cruțat niciodată — ştie ce-nseamnă pericolul. Mai are însă nevoie de plămădeală; e tînăr.

— Puține sînt bunurile care scapă CHOAM-ului, spuse el. Cherestea, cai, asini, vite, îngrăşăminte naturale, rechini, piei de balenă — tot felul de mărfuri, de la cele mai prozaice pînă la cele mai exotice... Pînă şi prăpăditul nostru de orez pundi de pe Caladan. CHOAM-ul comercializează orice acceptă să transporte Ghilda, începînd cu obiectele de artă de pe Ecaz şi terminînd cu maşinile de pe Ix şi Richesse. Dar toate astea nu înseamnă nimic pe lîngă melanj. Cu un singur pumn de melanj poți cumpăra un domeniu pe Tupile. Melanjul nu poate fi obținut pe cale artificială; trebuie extras din solul Arrakisului. Melanjul e unic, Şi are incontestabile proprietăți geriatrice.

— Iar de acum înainte va fi sub controlul nostru?

— Într-o oarecare măsură. Important însă e altceva. Gîndeşte-te la mulțimea Caselor care depind de profiturile CHOAM-ului, şi mai gîndeşte-te că majoritatea acestor profituri depinde de un singur produs: mirodenia. Imaginează-ți ce s-ar întîmpla dacă, dintr-un motiv oarecare, ar scădea producția de mirodenie.

— Posesorii de stocuri ar da lovitura, spuse Paul. Ceilalți ar rămîne cu buzele umflate.

Ducele îşi îngădui un răgaz de satisfacție amară, în timp ce-şi privea fiul şi se gîndea cît de pătrunzătoare, cît de perfect *educată* fusese remarca lui. Dădu din cap.

— Harkonnenii stochează mirodenii de peste douăzeci de ani, zise el.

— Şi intenționează să provoace o scădere a producției, de care să fii făcut răspunzător *tu.*

— Vor ca numele Atreides să devină nepopular. Gîndeşte-te la Casele Landsraadului, care văd în mine un fel de lider — reprezentantul lor neoficial. Închipuie-ți cum ar reacționa, dacă m-aş face vinovat de o diminuare considerabilă a cîştigurilor pe care le realizează. La urma urmelor, profitul personal contează mai presus de orice. Ducă-se dracului Marea Convenție! Nimeni nu poate lăsa pe altul să-l aducă la sapă de lemn! (Un zîmbet sumbru apăru pe buzele ducelui.) Mi-ar întoarce cu toții spatele.

Indiferent ce mi s-ar întîmpla.

— Chiar dac-am fi atacați cu arme atomice?

— Nu s-ar ajunge pînă acolo. Nu printr-o sfidare *deschisă* a Convenției. Dar aproape orice altceva... inclusiv pulverizarea de substanțe toxice şi contaminarea solului.

— Atunci, de ce intrăm în capcană?

— Paul, rosti Ducele încruntîndu-se, faptul că ştim de existența capcanei reprezintă primul pas spre a o evita. Totul e ca un duel, fiule, dar la o scară mult mai vastă — o fentă care ascunde o altă fentă, dintr-o altă fentă... aparent, la nesfîrşit. Obiectivul nostru este să descurcăm ițele intrigii. Ştim că Harkonnenii stochează melanj. Următoarea întrebare pe care ne-o punem este; cine mai stochează? Astfel întocmim lista duşmanilor noştri.

— Anume?

— Unele Case despre care ştiam că ne sînt ostile şi altele pe care ni le credeam prietene. Dar deocamdată nu ele trebuie să ne preocupe, ci altcineva, mult mai important: iubitul nostru Împărat Padişah.

Brusc, Paul simți că i se usucă gîtlejul.

— N-ai putea să convoci Landsraadul şi să dezvălui...

— Ca duşmanul să-şi dea seama că ştim în ce mînă ține cuțitul? A, nu, Paul. Acum *vedem* cuțitul. Cine ştie unde va fi în momentul următor? Avertizînd Landsraadul n-am face decît să stîrnim o imensă confuzie. Împăratul ar nega totul. Cine l-ar contrazice? Ne-am alege doar cu un mic răgaz, riscînd totodată să provocăm haosul. Şi dincotro ar veni următorul atac?

— Toate Casele ar putea începe să stocheze mirodenie.

— Inamicul ne-a luat-o înainte: are un avans greu de recuperat.

— Împăratul, murmură Paul. Cu alte cuvinte, sardaukarii.

— Deghizați, fără-ndoială, în uniforme Harkonnen. Dar rămînînd aceiaşi soldați fanatici.

— Cum ne-ar putea ajuta fremenii contra sardaukarilor?

— Hawat ți-a vorbit despre Salusa Secundus?

— Planeta-închisoare a Împăratului? Nu.

— Dar dacă-i mai mult decît o planeta-închisoare, Paul? Există o întrebare pe care nu şi-o pune nimeni despre Corpul Imperial al sardaukarilor: de unde provin aceşti soldați?

— De pe planeta-închisoare?

— Provin de undeva.

— Dar recrutările pe care Împăratul le impune...

— Asta sîntem îndemnați să credem: că nu-s decît acei recruți, minunat instruiți încă de tineri. Din cînd în cînd mai scapă cîte o vorbă despre cadrele de instrucție imperiale, dar echilibrul civilizației noastre rămîne acelaşi: forțele militare ale Caselor Mari din Landsraad pe de o parte, iar pe

de cealaltă sardaukarii şi trupele lor de sprijin. *Şi* trupele lor de sprijin, Paul. Sardaukarii rămîn sardaukari.

— Dar toate referinţele despre Salusa Secundus susţin că-i o lume de iad!

— Fără doar şi poate. Dar dac-ai vrea să formezi oameni duri, puternici, cruzi, ce condiţii de mediu le-ai alege?

— Cum ţi-ai putea asigura loialitatea unor asemenea oameni?

— Există metode verificate: cultivarea sentimentului de superioritate, a misticii legămîntului secret, a spiritului suferinţei comune. Sînt mijloace sigure. Au fost folosite pe multe lumi şi-n multe epoci.

Paul dădu din cap, fără să-şi ia ochii de pe chipul tatălui său. Simţea iminenţa unei revelaţii.

— Acum gîndeşte-te la Arrakis, reluă Ducele. În afara oraşelor şi-a satelor de garnizoană, este o lume tot atît de înspăimîntătoare ca şi Salusa Secundus.

Paul făcu ochii mari.

— Fremenii!

— Sînt baza virtuală a unei armate la fel de puternice şi de periculoase ca sardaukarii. Va fi nevoie de răbdare pentru a-i instrui în secret şi de bani pentru a-i echipa cum se cuvine. Dar fremenii există... iar mirodenia înseamnă bani. Acum ai să înţelegi de ce ne ducem pe Arrakis, deşi ştim că este o capcană.

— Harkonnenii nu cunosc nimic despre fremeni?

— Harkonnenii i-au disprețuit dintotdeauna. Se amuzau, vînîndu-i ca pe sălbăticiuni. Nici măcar nu şi-au dat vreodată osteneala să afle cîţi sînt. Cunoaştem politica lor faţă de populaţiile planetare: cheltuieli minime pentru a le menţine în viaţă şi a le exploata. (Ducele se răsuci brusc şi fireturile şoimului brodat pe uniformă scînteiară.) Înţelegi?

— Sîntem pe cale să negociem cu fremenii...

— Am trimis o delegaţie condusă de Duncan Idaho. Este un om mîndru şi neîndurător, dar iubeşte adevărul. Cred că fremenii îl vor aprecia. Dacă avem noroc, ne vor judeca după el: Duncan cel drept.

— Duncan cel drept, repetă Paul. Şi Gurney cel dîrz.

— Bine zis, încuviinţă tatăl său.

Iar Paul gîndi: *Gurney e dintre cei despre care vorbea Cucernica Maică — este dintre aceia pe care se sprijină o lume: "... dîrzenia celor bravi".*

— Gurney mi-a spus că azi te-ai descurcat bine la scrimă, zise Ducele.

— Mie nu mi-a spus tot aşa, replică Paul.

Tatăl său rîse cu poftă.

— Îmi închipuiam că trebuie să fie zgîrcit cu laudele. Zicea că înțelegi de minune — sînt cuvintele lui — diferența dintre tăişul unei lame şi vîrful ei.

— Gurney susține că nu-i artistic să omori cu vîrful. Că trebuie s-o faci cu tăişul.

— Gurney e un romantic, mormăi Ducele. Întorsătura pe care o luase dintr-o dată conversația cu fiul său îl tulburase. Tăcu o clipă, apoi spuse: Aş vrea să nu fii niciodată nevoit să omori... dar dacă va fi necesar, s-o faci cum poți — cu vîrful sau cu tăişul.

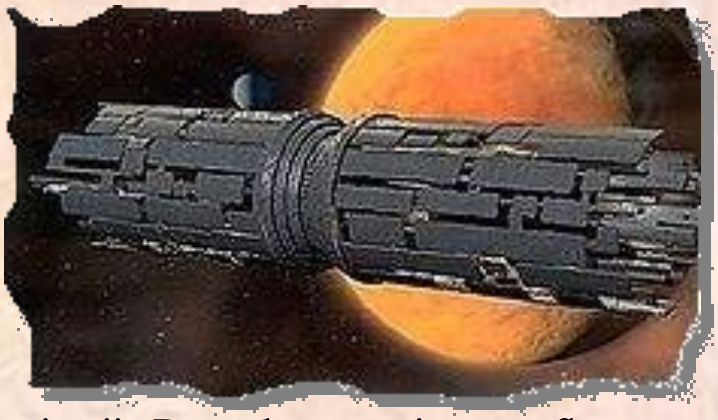
Îşi înălță ochii spre luminatorul pe care răpăia ploaia.

Paul îi urmări privirea şi se gîndi la atmosfera umedă a Caladanului, la ploaie — un fenomen inexistent pe Arrakis, după cum relatau sursele pe care le studiase. Apoi, gîndul la cerul de deasupra îl duse mai departe, la spațiul dintre cele două lumi.

— Sînt chiar aşa de mari navele Ghildei? întrebă.

Ducele îşi coborî privirea spre el.

— Va fi prima ta călătorie în afara planetei... Da, sînt nave mari. Avem de parcurs un drum lung şi vom călători la bordul unui transspațial, o navă cu adevărat gigantică. Într-un singur ungher din pîntecele ei, vor încăpea toate fregatele şi bunurile noastre. Vom fi doar o fărîmă din încărcătură.

— Şi nu vom avea voie să ieşim din fregatele noastre?

— E o parte din prețul pe care-l plătim Ghildei pentru garantarea securității. Dacă lîngă noi s-ar afla nave Harkonnen, n-am avea de ce să ne temem. Harkonnenii n-ar cuteza, nici ei, să-şi pericliteze privilegiile de transport.

— O să stau cu ochii pe ecrane şi-am să încerc să zăresc un ghildar.

— N-ai să reuşeşti. Nici propriii lor agenți nu-i văd vreodată pe ghildari. Ghilda îşi păzeşte cu aceeaşi străşnicie anonimatul ca şi monopolul. Să nu faci vreun lucru care să ne primejduiască privilegiile de transport, Paul.

— Crezi că se ascund pentru că au suferit mutații şi înfățişarea lor nu mai e... umană?

— Cine ştie? (Ducele dădu din umeri.) Oricum, n-o să lămurim noi misterul. Şi apoi, avem probleme mai importante. Tu, de exemplu.

— Eu?

— Mama a vrut să-ți spun eu, fiule. Vezi tu... s-ar putea să ai aptitudini de mentat.

Paul îşi privi lung tatăl. O clipă, rămase mut, apoi:

— Mentat? Eu? Dar...

— Hawat crede la fel, fiule. E-adevărat.

— Dar, după cîte ştiu eu, formarea unui mentat trebuie să înceapă din copilărie şi fără a i se dezvălui nimic celui în cauză, pentru a nu-i inhiba primele...

Tăcu brusc. Evenimentele din trecut se concentrară fulgerător în mintea lui, într-o singură ecuație.

— Înțeleg, murmură.

— Vine o zi, rosti Ducele, cînd posibilul mentat trebuie să afle ce i s-a ascuns pînă atunci. Ziua în care nu mai poate fi *îndrumat* şi trebuie să hotărască singur dacă va continua sau va abandona procesul de formare. Unii pot merge mai departe, alții sînt incapabili. Numai posibilul mentat poate şti asta despre el însuşi.

Paul îşi frecă bărbia. Toate învățăturile speciale pe care le primise de la Hawat şi de la mama — mnemotehnica, dirijarea percepției şi concentrarea atenției, controlul muşchilor şi ascuțirea sensibilității, studiul vorbirii şi al nuanțelor vocii — toate acestea se contopeau, căpătînd acum un înțeles nou.

— Într-o zi vei fi Duce, fiule, spuse tatăl său. Un Duce mentat ar fi într-adevăr o forță. Poți hotărî acum... sau mai ai nevoie de timp?

Paul răspunse fără şovăială:

— Voi continua.

— O forță, într-adevăr, murmură Ducele.

Paul îi privi zîmbetul orgolios şi zîmbetul acela îi răscoli sufletul; pe fața osoasă a tatălui său, părea rînjetul unei hîrci. Închise ochii şi simți redeşteptîndu-se în el obsesia țelului cumplit. *Poate că țelul cumplit e să devin mentat,* gîndi.

Dar chiar în timp ce forma acest gînd, *noua sa conştiință* îl respingea.

Procesul Bene Gesserit de implantare a unor legende prin Missionaria Proiectiva a fost deplin fructificat în cazul doamnei Jessica şi al Arrakisului. Însămînțarea universului cunoscut cu o temă profetică destinată protejării personalului B.G. constituie un sistem a cărui ingeniozitate a fost de mult apreciată, dar niciodată nu a existat o potrivire atît de perfectă între persoane şi pregătire, ca pe Arrakis. Legendele profetice se dezvoltaseră aici pînă la adoptarea "etichetelor" specifice (inclusiv titlul de Cucernică Maică, ritualul canto şi respondu, precum şi cea mai mare parte din panoplia propheticus Shari-a). Cît despre doamna Jessica, astăzi este unanim recunoscut faptul că puterile ei latente au fost grav subestimate.

Fragment din **Criza arrakiană: Analiză** *de prințesa Irulan (Document secret B.G. - Dosarul nr. AR-81088587)*

PRETUTINDENI în jurul doamnei Jessica, stivuite în colțuri, răspîndite în mijlocul marelui hol al palatului din Arrakeen, zăceau bunurile împachetate ale familiei: lăzi, cufere, cutii, baloturi — unele parțial deschise. Iar de afară se auzea zgomotul unui nou transport de pachete, pe care hamalii de pe naveta Ghildei îl descărcau la intrare.

Jessica se afla în centrul holului. Se răsuci încet, plimbîndu-şi privirea peste nişele şi arcadele cufundate în umbră, peste ferestrele adînci şi înguste. Aspectul anacronic al locului amintea de Sala Surorilor de la şcoala Bene Gesserit. Dar sala şcolii i se păruse întotdeauna caldă, primitoare. Aici, totul era piatră rece.

Oare din ce străfunduri ale istoriei scosese arhitectul aceste ziduri cu contraforturi şi draperiile acestea întunecate, se întrebă Jessica. Tavanul se arcuia două etaje mai sus, susținut de grinzi masive de lemn, al căror transport prin spațiu, pînă aici, pe Arrakis, costase cu siguranță o avere. Nici una dintre planetele acestui sistem nu avea copaci din care s-ar fi putut ciopli asemenea grinzi. Doar dacă nu cumva erau din imitație de lemn... Dar nu i se păreau imitație.

În zilele Vechiului Imperiu, palatul servise drept reşedință guvernamentală. Pe vremea aceea se acorda mai puțină importanță cheltuielilor. Edificiul data dinaintea Harkonnenilor şi a noii lor capitale, Carthag — un oraş ieftin şi urît, aflat la vreo două sute de kilometri spre nord-est, dincolo de Ținutul Sfărîmăturilor. Leto dăduse dovadă de înțelepciune alegînd drept sediu administrativ localitatea aceasta. Numele, Arrakeen, era un nume sonor, încărcat de tradiție. Pe de altă parte, oraşul

era mic, deci mai uşor de "sterilizat" şi de apărat.

Din nou, dinspre intrare răzbătură bufnituri de lăzi descărcate. Jessica oftă.

În dreapta, rezemat de un cufăr, se afla tabloul înfăţişîndu-l pe tatăl Ducelui. Sforile ambalajului atîrnau pe ramă ca nişte ornamente zdrenţuite. Mîna stîngă a Jessicăi mai strîngea încă o bucată de sfoară. Lîngă portret era capul împăiat al unui taur negru, montat pe o placă de lemn lustruit. Capul părea o insulă întunecată, într-o mare de hîrtie mototolită. Placa stătea pe podea şi botul lucios al taurului era îndreptat spre tavan, ca şi cînd animalul s-ar fi pregătit să scoată un muget provocator, în această încăpere plină de ecouri.

Jessica se întrebă ce-o mînase să despacheteze mai întîi aceste două obiecte — capul împăiat şi tabloul. Îşi dădea seama că gestul fusese întrucîtva simbolic. Niciodată din ziua în care negociatorii Ducelui o cumpăraseră de la şcoală, nu se simţise atît de speriată şi de nesigură.

Capul şi tabloul.

Obiectele îi sporeau sentimentul de nelinişte. Se zgribuli, privi din nou ferestrele înguste, înalte. Abia trecuse de amiază, dar la latitudinea aceasta cerul părea sumbru şi rece — atît de întunecat şi de posomorît, în comparaţie cu azurul Caladanului! Dorul de casă îi răscoli sufletul ca un junghi ascuţit.

Cît de departe eşti, Caladan...

— Ei, iată-ne şi aici!

Era vocea Ducelui Leto.

Jessica se întoarse şi-l văzu ieşind din pasajul boltit care ducea în sala de mese. Uniforma de campanie, neagră, cu şoimul roşu heraldic pe buzunarul de la piept, era şifonată şi plină de praf.

— Credeam că te-ai rătăcit în casa asta hidoasă, spuse el.

— E o casă rece, zise Jessica.

Îi privi silueta înaltă, faţa smeadă care o ducea cu gîndul la livezi de măslini şi un soare auriu răsfrîngîndu-şi razele în ape albastre. Ochii lui cenuşii aveau ceva din fumul unui foc de lemne. Dar chipul era de prădător: prelung, cu muchii ascuţite şi faţete.

I se făcu deodată frică de el. Devenise atît de sălbatic, atît de dur, de cînd hotărîse să se supună poruncii Împăratului...

— Întregul oraş e rece, spuse ea.

— Nu-i decît un tîrg de garnizoană, murdar şi înecat în praf, încuviinţă el. Dar o să-l schimbăm noi. (Îşi plimbă ochii de jur împrejur.) Holul ăsta şi sălile învecinate sînt destinate primirilor oficiale. Adineauri am aruncat o privire prin cîteva apartamente din aripa sudică. Sînt mult mai plăcute.

Se apropie de Jessica şi-i atinse braţul, admirînd în tăcere frumuseţea ei impunătoare, plină de demnitate.

Şi iarăşi se gîndi la obîrşia ei necunoscută. Vreo Casă proscrisă? Vreo dinastie surghiunită? Părea mai maiestuoasă chiar decît membrii familiei imperiale.

Intensitatea privirii lui o făcu pe Jessica să se întoarcă pe jumătate şi să-i dezvăluie profilul. Iar Ducele constată că nu exista nimic deosebit, nimic precis care să definească frumusețea ei. Sub părul bogat, de culoarea bronzului lustruit, o față ovală. Ochii, depărtați, verzi şi la fel de senini cum era cerul Caladanului dimineața. Nasul mic, gura mare şi generoasă. Trupul frumos, dar cu discreție; era înaltă, cu linii suple.

Îşi aminti că surorile din şcoală o caracterizaseră drept uscățivă, după spusele trimişilor săi. Descrierea era rudimentară. Jessica readusese neamului Atreides adevărata frumusețe princiară. Era fericit că Paul o moştenise.

— Unde-i Paul? întrebă.

— Pe undeva prin casă. Studiază cu Yueh.

— Probabil în aripa de sud. Mi s-a părut că aud glasul lui Yueh, dar n-am avut timp să verific. (Ducele o privi, şovăind.) De fapt, n-am venit decît ca să atîrn cheia Castelului Caladan în sala de mese.

Jessica îşi ținu răsuflarea, înfrîngîndu-şi imboldul de a se lipi de el. Venise să atîrne cheia... Semnificația gestului avea caracter de irevocabilitate. Dar nu era nici momentul, nici locul potrivit pentru a căuta consolare.

— Cînd am sosit, am observat drapelul nostru pe clădire, zise ea.

Ducele îşi aruncă privirea către portretul tatălui său.

— Te pregăteai să-l agăți. Unde?

— Undeva, aici.

— Nu.

Cuvîntul era net, categoric. Jessica ar fi putut recurge la viclenie pentru a-l convinge pe Duce, însă o discuție deschisă era inutilă. Totuşi, trebuia să încerce, chiar dacă o făcea doar pentru a-şi aminti ei înseşi că nu vrea să-l înşele.

— Domnia-Ta, dacă ai vrea să...

— Răspunsul meu rămîne nu. Sînt şi-aşa scandalos de indulgent cu tine în multe privințe, dar asta nu. Vin din sala de mese, care este...

— Domnia-Ta! Te rog...

— Am de ales între digestia ta şi prestigiul meu ancestral, draga mea. Locul acestor obiecte este în sala de mese.

Jessica oftă.

— Bine, Domnia-Ta.

— Poți să-ți reiei obiceiul de a lua masa în apartamentele tale ori de cîte ori este posibil. Nu-ți voi pretinde prezența la locul cuvenit, decît în ocazii oficiale.

— Mulțumesc, Domnia-Ta.

— Şi nu mai fi aşa glacială şi ceremonioasă. Bucură-te că nu sîntem căsătoriți, draga mea, altfel ar fi fost de *datoria* ta să-mi stai alături la fiecare masă.

Jessica dădu din cap, cu trăsăturile feței imobile.

— Hawat a instalat deja adulmecătorul de otrăvuri deasupra mesei din sufragerie, reluă Ducele. În camera ta ai să găseşti unul portabil.

— Ai prevăzut această... neînțelegere.

— Draga mea, mă gîndesc şi la confortul tău. Am angajat servitoare. Sînt localnice, dar Hawat le-a verificat — toate sînt fremene. Va trebui să te descurci cu ele, pînă ce oamenii noştri vor fi terminat cu celelalte treburi pe care le au.

— Există vreun localnic cu adevărat demn de încredere?

— Toți cei care-i urăsc pe Harkonneni sînt demni de încredere. Pe menajeră s-ar putea chiar să vrei s-o păstrezi: shadouta Mapes.

— Shadouta? Fremenii au titluri?

— Mi s-a spus că înseamnă "fîntînăreasă", un calificativ cu implicații deosebite aici. Poate că n-o să ți se pară chiar tipul servitoarei, deşi Hawat are o părere excelentă despre ea, ținînd cont de raportul lui Duncan. Amîndoi sînt convinşi că vrea să slujească — mai precis, că vrea să te slujească pe tine.

— Pe mine?

— Fremenii au aflat că eşti o Bene Gesserit. Circulă o mulțime de legende despre Bene Gesserit pe-aici.

Missionaria Protectiva, gîndi Jessica. *Nici o lume nu-i scapă.*

— Asta înseamnă că Duncan a reuşit? Fremenii ne vor fi aliați?

— Încă nu-i sigur. Duncan e de părere că o bucată de vreme vor doar să ne observe. În orice caz, au acceptat un armistițiu, făgăduind că nu vor mai ataca satele noastre periferice. Iar ăsta-i un succes mai important decît pare la prima vedere. Hawat mi-a spus că fremenii au fost un spin dureros în coasta Harkonnenilor şi că proporțiile ravagiilor provocate de incursiunile lor erau un secret păzit cu străşnicie. Împăratul n-ar fi stat cu mîinile-n sîn dac-ar fi prins de veste despre slăbiciunea trupelor Harkonnen.

— O menajeră fremenă, rosti îngîndurată Jessica, revenind la subiectul shadoutei Mapes. Cu ochii complet albaştri, fără-ndoială.

— Nu te lăsa înşelată de înfățişarea acestor oameni. Sînt un popor puternic, cu o vitalitate uimitoare. Cred că-s exact ce ne trebuie.

— E un joc periculos.

— Să nu redeschidem discuția asta.

Jessica se sili să zîmbească.

— Sîntem definitiv angajați, e limpede, spuse ea. Puse în aplicare metoda rapidă de revenire la calm — cele două respirații adînci, gîndul ritual —, apoi

întrebă: Ai vreo dorință specială în legătură cu împărțirea camerelor?

— Într-o zi va trebui să mă înveți şi pe mine cum faci asta, zise Ducele. Cum reuşeşti să-ți alungi grijile şi să te întorci la chestiuni practice. Trebuie să fie un truc Bene Gesserit.

— E un truc de femeie.

Ducele zîmbi.

— Împărțirea încăperilor, deci. Asigură-te să dispun de un birou spațios lîngă dormitorul meu. O să am mai mult de furcă, aici, cu hîrțogăria, decît pe Caladan. Şi, bineînțeles, o cameră de gardă. Cred că asta-i tot. Pentru securitatea clădirii să nu-ți faci nici o grijă. Oamenii lui Hawat au controlat fiecare ungher.

— Sînt convinsă.

Ducele îşi consultă ceasul.

— Vezi să se potrivească toate ceasurile după ora locală a Arrakeenului. Am însărcinat un tehnician cu treaba asta. Trebuie să-şi facă apariția. (Ridică mîna şi îndreptă o şuviță de păr de pe fruntea Jessicăi.) Acum trebuie să mă întorc pe terenul de debarcare. Curînd va sosi a doua navetă, cu restul oamenilor.

— N-ar putea să-i întîmpine Hawat, Domnia-Ta? Pari obosit.

— Bunul Thufir e şi mai ocupat decît mine. Ştii că planeta-i plină de uneltirile Harkonnenilor. În plus, trebuie să încerc să rețin cîțiva dintre vînătorii de mirodenie care au experiență. Schimbarea fiefului le dă dreptul liberei alegeri... şi planetologul, pe care Împăratul şi Landsraadul i-au desemnat Arbitru al Schimbării, nu poate fi cumpărat. A aprobat actul opțiunii. Peste şapte sute de specialişti se pregătesc să se îmbarce pe naveta pentru mirodenie, iar sus îi aşteaptă o navă de marfă a Ghildei.

— Domnia-Ta...

Jessica ezită.

— Ce este?

Nu, gîndi ea. *Nu va putea fi convins să renunțe la încercarea de a face din această planetă o lume sigură pentru noi. Şi nu-mi pot folosi "trucurile" împotriva lui.*

— La ce oră doreşti să iei cina? întrebă ea.

Nu asta am vrut să-mi spună, gîndi el. *Ah, Jessica, de-am putea fi altundeva, oriunde, departe de lumea asta cumplită... Numai noi doi, fără griji.*

— O să mănînc pe teren, la popota ofițerilor, îi răspunse. Nu te aştepta să mă întorc prea devreme. Şi... a, da, am să trimit o maşini de patrulare după Paul. Vreau să asiste la consiliul nostru strategic.

Îşi drese glasul ca şi cînd ar fi vrut să mai spună ceva, apoi, brusc, se întoarse şi ieşi. Dinspre uşa de la intrare, Jessica auzi zgomotul altor lăzi descărcate. Apoi vocea Ducelui, poruncitoare şi trufaşă, cu tonul pe care le

vorbea întotdeauna servitorilor cînd se grăbea: "Doamna Jessica e în holul mare. Du-te la ea chiar acum".

Uşa exterioară se trînti.

Jessica se întoarse şi dădu cu ochii de portretul Bătrînului Duce. Fusese pictat de renumitul Albe, la vremea cînd tatăl lui Leto intra în a doua jumătate a vieții. Artistul îl înfățişase în costum de matador, cu o capă purpurie aruncată pe brațul stîng. Avea chipul aproape la fel de tînăr ca al lui Leto, cu aceiaşi ochi cenuşii, cu acelaşi aer de pasăre de pradă. Jessica încleştă pumnii de-a lungul trupului şi fulgeră cu privirea tabloul. "Fii blestemat! Blestemat! Blestemat!" şopti ea.

— Ce porunceşti, Vlăstar Nobil?

Era o voce feminină, subțire şi vibrantă.

Jessica se răsuci, văzu o femeie măruntă, cu părul sur, îmbrăcată într-o rochie maronie de servitoare. Arăta la fel de zbîrcită şi de sfrijită ca toți cei din mulțimea care, în cursul dimineții, îi salutase pe drumul de la terenul de debarcare către oraş. Toți băştinaşii pe care-i văzuse pînă acum, gîndi Jessica, arătau ca nişte prune uscate şi păreau subnutriți. Dar Leto spusese că erau puternici şi plini de vitalitate. Şi ochii lor... Da, desigur, ochii: de un albastru adînc şi întunecat, fără urmă de alb — ca şi ochii femeii acesteia... tainici, misterioşi. Jessica se sili să nu-i mai privească.

Femeia se înclină scurt, cu gîtul țeapăn.

— Mi se spune shadouta Mapes, Vlăstar Nobil, rosti ea. Ce porunceşti?

— Poți să mi te adresezi cu "Doamnă", răspunse Jessica. Nu sînt vlăstar nobil. Sînt concubina legitimă a Ducelui Leto.

Din nou plecăciunea aceea ciudată, şi o privire întrebătoare, furişată pe sub sprîncene.

— Are deci şi o soție?

— Nu are şi n-a avut. Sînt singura... consoartă a Ducelui, mama moştenitorului său desemnat.

Şi pronunțînd aceste vorbe, Jessica rîse în sinea ei de orgoliul care se ascundea îndărătul lor. *Cum spunea Sfîntul Augustin? "Mintea porunceşte trupului şi trupul ascultă.. Mintea îşi porunceşte sieşi şi întîmpină rezistență". Da... Întîmpin tot mai multă rezistență în ultimul timp. Ar trebui să mă retrag liniştită în mine însămi.*

Un strigăt straniu răzbătu din stradă. Strigătul se repetă: "Suu-suu-suk!" Apoi: "Ikhut-eigh! Ikhut-eigh!" Şi iarăşi: "Suu-suu-suk!"

— Ce-i asta? întrebă Jessica. Am mai auzit de cîteva ori strigătul acesta azi-dimineață, cînd am intrat în oraş.

— E doar un vînzător de apă, Doamnă. Dar pe Domnia-Ta n-are de ce s-o intereseze. Palatul adăposteşte o cisternă de cincizeci de mii de litri, care-i întotdeauna plină. (Femeia se uită în jos, la rochia ei ponosită.) După cum vezi, Doamnă, nu port distrai* (Rîse scurt.) Şi încă n-am murit!

** îmbrăcăminte de corp confecționată dintr-un material sandviş menit să regenereze umiditatea corporală.*

Jessica şovăi. Ar fi vrut să o întrebe o mulțime de lucruri pe fremenă, să obțină cît mai multe informații utile. Dar rînduirea haosului din palat era o treabă mai urgentă. Totuşi, gîndul că pe lumea aceasta apa reprezenta o marcă distinctivă a bogăției nu contenea să o tulbure.

— Ducele mi-a spus titlul tău, Shadouta, zise ea. Cunosc cuvîntul. E unul străvechi.

— Ştii limbile vechi, dar? întrebă Mapes şi aşteptă răspunsul cu o încordare ciudată.

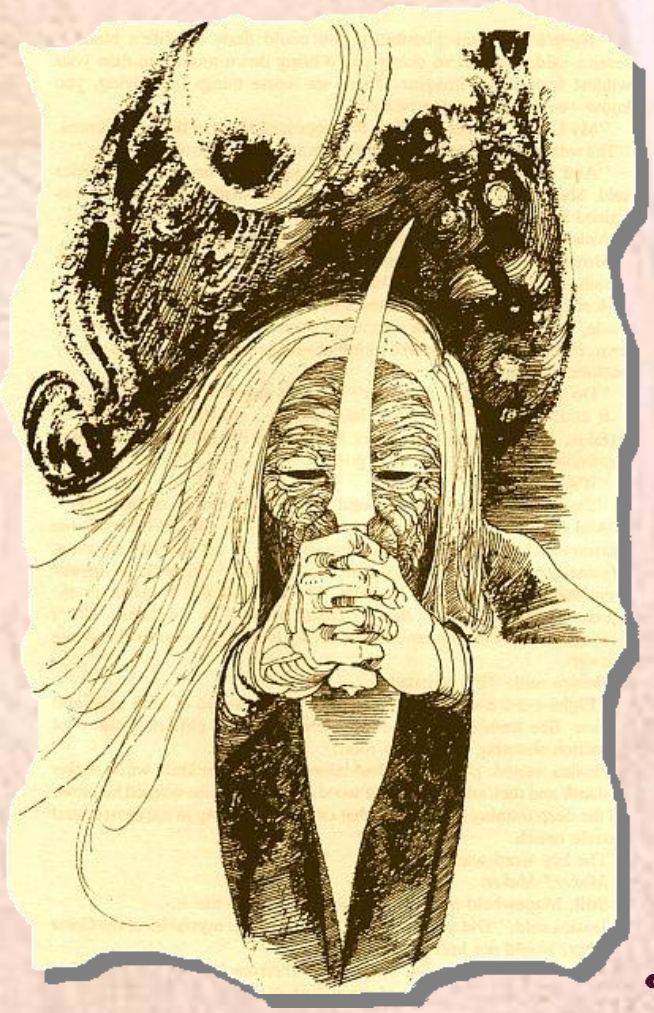
— Limbile sînt cea dintîi învățătură Bene Gesserit, răspunse Jessica. Cunosc bhotani jib şi chakobsa, cunosc toate graiurile de luptă.

Mapes dădu din cap.

Întocmai cum spune legenda.

Şi Jessica se întrebă: *De ce mă pretez la bîlciul ăsta?* Dar căile Bene Gesserit erau întortocheate şi coercitive.

— Cunosc Descîntecele Negre şi tainele Marii Maici, zise ea. (Citi semnele tot mai uşor de recunoscut din mişcările şi mimica femeii, tresăririle infime care o trădau.) Miseces prejia, continuă ea în dialectul chakobsa. Andral t're pera! Trada cik buscakri miseces perakri...

Mapes făcu un pas înapoi. Părea gata s-o rupă la fugă.

— Ştiu multe lucruri, urmă Jessica. Ştiu că ai adus pe lume copii, că mulți dintre cei ce ți-s dragi au pierit, că frica te-a făcut să te ascunzi, că ai comis acte de violență şi că vei mai comite. Ştiu multe lucruri.

Mapes spuse cu voce joasă:

— N-am vrut să te jignesc, Doamnă.

— Vorbeşti de legendă şi cauți răspunsuri. Păzeşte-te de răspunsurile pe care le-ai putea afla. Ştiu că ai venit pregătită de violență şi că sub veşmînt ai o armă

— Doamnă, eu...

— Există o şansă infimă să-mi verşi sîngele, dar astfel ai aduce mai multă nenorocire decît îți închipui în temerile tale cele mai smintite. Să ştii că există lucruri mai cumplite decît moartea...

Chiar şi pentru un întreg popor.

— Doamnă! exclamă Mapes şi păru pe punctul de a cădea în genunchi. Arma ți-a fost *trimisă* în dar, dacă se dovedeşte că eşti Ea.

— Şi ca să mă ucidă, dacă se dovedeşte că nu sînt, replică Jessica.

Aşteptă, cu aerul de calm aparent care făcea din inițiații Bene Gesserit luptători atît de periculoşi. *Acum vom vedea de ce parte înclină balanța.*

Încet, Mapes îşi strecură mîna în corsajul rochiei şi dădu la iveală o teacă de culoare închisă. Din teacă ieşea un mîner negru, cu adînciturі pentru degete. Ținînd într-o mînă teaca şi apucînd mînerul cu cealaltă, femeia trase afară o lamă de un alb lăptos şi o înălță. Lama strălucea ca şi cum ar fi luminat dinăuntru. Avea două tăişuri, ca un kindjal, şi vreo douăzeci de centimetri lungime.

— Ştii ce-i acesta, Doamnă?

Pentru Jessica, nu putea fi decît un singur lucru: fabulosul cristai* arrakian, cuțitul pe care nimeni nu putuse să-l scoată vreodată în afara planetei şi despre care se ştia numai din auzite.

** Cuțit sacru al fremenilor.*

— E un cristai, răspunse ea.

— Nu rosti cuvîntul cu uşurință. Ştii ce înseamnă?

E o întrebare cu tîlc, gîndi Jessica. *Şi adevăratul motiv pentru care fremena voia să ajungă la mine. Trebuia să-mi pună această întrebare. Iar răspunsul meu poate declanşa violentă sau... sau ce? Vrea un răspuns de la mine: semnificația unui cuțit. Ei i se spune shadouta în dialectul chakobsa. În chakobsa, cuțit se traduce "făuritorul morții". Ah, începe să dea semne de nerăbdare. Trebuie să-i răspund. Întîrzierea este la fel de primejdioasă ca un răspuns greşit.*

Spuse:

— Un făuritor...

— Aiiiii! strigă Mapes şi exclamația ei părea să exprime, în acelaşi timp, durere şi uşurare. Tremura atît de violent, încît lama cuțitului din mîna ei arunca reflexe fulgerătoare în toată sala.

Jessica aşteptă încordată. Voise să spună *un făuritor al morții* şi să pronunțe denumirea în vechea limbă, dar acum intraseră în alertă toate simțurile ei perfect antrenate să interpreteze cele mai infime tresăriri ale muşchilor.

Cuvîntul-cheie era... făuritor.

Făuritor? Făuritor.

Totuşi, Mapes continua să țină cuțitul ca şi cînd ar fi fost gata să-l folosească.

Jessica spuse:

— Credeai că eu, care cunosc tainele Marii Maici, nu ştiu de făuritor?

Mapes lăsă jos brațul în care ținea arma.

— Doamnă, pentru cine a trăit atîta amar de vreme cu profeția, clipa revelației e ca o lovitură.

Profeția... Jessica se gîndi la Shari-a şi la toată panoplia propheticus. O soră Bene Gesserit din Missionaria Protectiva, trimisă cu veacuri în urmă aici, pe Arrakis; moartă demult, desigur, dar cu misiunea îndeplinită: legendele protectoare însămînțate în cultura acestui popor, în aşteptarea zilei cînd aveau să fie de folos unei Bene Gesserit.

Şi ziua aceea venise.

Mapes vîrî cuțitul în teacă şi zise:

— Lama e nestabilizată, Doamnă. Să păstrezi cuțitul asupra Domniei-Tale. Dacă stă mai mult de o săptămîna departe de carne, dintele de shai-hulud începe să se dezintegreze. Ia-l. De-acum îți aparține, cît timp vei trăi.

Jessica întinse mîna dreaptă şi, asumîndu-şi un ultim risc, rosti:

— Mapes, ai băgat în teacă lama fără s-o fi udat cu sînge.

Cu un icnet, Mapes dădu drumul tecii în mîna Jessicăi şi-şi deschise larg corsajul rochiei.

— Ia-mi apa vieții!

Jessica trase lama. Cum scînteia! Apropie vîrful de pieptul fremenei. O frică mai cumplită decît panica din clipa morții păru să pună stăpînire pe Mapes. *Otravă pe vîrful lamei?* se întrebă Jessica. Feri vîrful, ridicîndu-l, apăsă scurt cu tăişul deasupra sînului stîng al femeii. O picătură mare de sînge izvorî din rană şi se opri imediat. *Coagulare ultrarapidă,* gîndi Jessica. *O mutație pentru păstrarea umidității?*

Vîrî lama în teacă.

— Încheie-ți rochia, Mapes.

Tremurînd, fremena se supuse. Ochii ei, lipsiți de alb, o fixară pe Jessica.

— Eşti a noastră, murmură. Eşti *Ea.*

Din nou, dinspre intrare se auzi larmă de lăzi descărcate. Iute, Mapes smulse arma din mîna Jessicăi şi i-o îndesă în corsajul rochiei.

— Cel care vede cuțitul acesta trebuie purificat sau ucis! şuieră ea. Ştii asta, Doamnă!

O ştiu acum, gîndi Jessica.

Dar nu intră nimeni în hol. Descărcătorii plecară.

Mapes se linişti.

— Cei nepurificați care-au văzut lama unui cristai nu mai pot părăsi vii Arrakisul, zise ea. Să nu uiți niciodată asta, Doamnă.

Ți s-a încredințat un cristai. (Tăcu o clipă, respiră adînc, apoi spuse:) Şi acum lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul. Nimic nu poate fi grăbit. (Privi roată la mormanele de cutii şi de cufere.) Iar cîtă vreme sîntem aici, avem destule de făcut.

Jessica se codi. *"Lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul"*. Era o frază tip din stocul de formule sacre vehiculat de Missionaria Protectiva... *"Venirea Cucernicei Maici care vă va elibera"*.

Dar eu nu sînt Cucernică Maică, gîndi Jessica. Şi imediat: *Mare Maică! Pe ASTA au plantat-o aici! Atunci, trebuie să fie o lume oribilă, într-adevăr!*

Mapes i se adresă cu dezinvoltură:

— Cu ce să încep, Doamnă?

Instinctul o avertiză pe Jessica să adopte aceeaşi atitudine.

— Cu tabloul acela, portretul Bătrînului Duce... Trebuia atîrnat pe unul din pereții sălii de mese. Iar pe peretele opus, capul de taur.

Mapes se apropie de trofeu.

— Ce mare trebuie să fi fost animalul cu un asemenea cap, spuse şi, aplecîndu-se, adăugă: Mai întîi trebuie să-l curăț, nu?

— Nu.

— Dar s-a adunat murdărie pe coarne.

— Nu-i murdărie, Mapes. E sîngele tatălui Ducelui nostru. Coarnele au fost stropite cu un fixativ transparent, la cîteva ore după ce fiara l-a ucis pe Bătrînul Duce.

Mapes îşi îndreptă spatele.

— Cum?"

— Nu-i decît sînge. Sînge vechi, uscat. Cheamă pe cineva să te ajute. Afurisitele astea de obiecte sînt grele.

— Crezi că m-am speriat de sînge? Am trăit în deşert, şi-am văzut destul sînge.

— Cred... c-ai văzut, murmură Jessica.

— Şi, nu o dată, sîngele meu, insistă Mapes. Mai mult decît a curs din zgîrietură pe care mi-ai făcut-o adineaori.

— Ai fi preferat să tai mai adînc?

— O, nu! Apa trupului e prea puțină ca s-o iroseşti degeaba! Ai făcut bine ce-ai făcut.

Şi Jessica, atentă la vorbele şi gesturile fremenei, percepu implicațiile mai profunde ale expresiei "apa trupului". Din nou, încercă un sentiment apăsător la gîndul valorii apei pe Arrakis.

— Pe ce perete să agăț tabloul şi pe ce perete capul, Doamnă? *Mereu practică, Mapes asta,* cugetă Jessica.

— Agață-le unde vrei, Mapes. Nu prea contează.

— Am înțeles, Doamnă. (Se aplecă iar şi începu să adune rămăşițele de ambalaj şi sfoară.) Ai omorît un bătrîn Duce, va să zică? mormăi

preocupată.

— Să chem pe cineva să te-ajute? întrebă Jessica.

— Răzbesc eu şi singură, Doamnă.

Da, o să răzbească, gîndi Jessica. *E ceea ce o caracterizează pe fremena aceasta: voința de a răzbi.*

Sub corsaj, simți contactul rece al tecii cristaiului şi se gîndi la lanțul lung al planurilor Bene Gesserit, care-şi durase o verigă şi aici, pe Arrakis. Datorită acestei verigi depăşise o criză care ar fi putut s-o coste viața. "Nimic nu poate fi grăbit", spusese Mapes. Dar tocmai graba şi ritmul năvalnic predominau de cînd sosiseră aici, umplîndu-i sufletul de temeri. Şi nici pavezele ridicate de Missionaria Protectiva, nici minuțiozitatea cu care Hawat inspectase acest morman de pietre suprapuse nu puteau să-i alunge neliniştea.

— După ce termini cu astea, apucă-te să goleşti cuferele, îi spuse fremenei. Unul dintre oamenii de-afară are cheile şi ştie unde-i fiecare lucru. Să-ți dea cheile şi lista. Dacă mai ai nevoie de ceva, mă găseşti în aripa de sud.

— Bine, Doamnă.

Jessica se îndepărtă. Gîndi: *Hawat n-are decît să creadă că locul acesta prezintă siguranță. Eu însă presimt o amenințare.*

O cuprinse, deodată, dorința arzătoare de a-şi vedea fiul. Se îndreptă către porticul arcuit al coridorului ducînd spre sala de mese şi apartamentele familiale. Mergea repede. Din ce în ce mai repede. Aproape că alerga.

În urmă, Mapes încetă o clipă lucrul şi privi silueta care se depărta. "E *Ea,* într-adevăr", murmură. "Sărmana".

"Yueh! Yueh! Yueh!" sună refrenul. "Un milion de morți nu-i ajungeau lui Yueh!"

Fragment din **Istoria copilului Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

UŞA ERA ÎNTREDESCHISĂ. Jessica pătrunse într-o încăpere cu pereți galbeni. În stînga, văzu o canapea joasă de piele şi două corpuri de bibliotecă, goale, între care atîrna un burduf de apă, umflat şi plin de praf. În dreapta, de o parte şi de cealaltă a unei uşi, alte corpuri de bibliotecă, goale şi acestea, un birou de pe Caladan şi trei scaune. La capătul opus al camerei, cu fața la fereastră şi cu spatele la Jessica, stătea doctorul Yueh. Părea cu totul absorbit de priveliştea lumii exterioare.

Jessica făcu încă un pas neauzit.

Observă că haina medicului era şifonată şi că la înălțimea cotului stîng avea urme albe de cretă. Văzută din spate, silueta lui țeapănă şi descărnată, în veşminte negre, părea o marionetă gata să salte pe sfori mînuite de un păpuşar ascuns. Doar capul părea viu — un cap masiv, cu părul lung, de culoarea abanosului, prins pe umăr în inelul de argint al Şcolii Suk —, mişcîndu-se uşor în timp ce urmărea ceva dincolo de fereastră.

Jessica îşi mai roti o dată privirea prin odaie, dar nu descoperi nici un semn al prezenței fiului ei. Ştia însă că uşa din dreapta dădea într-un mic dormitor care-i plăcuse mult lui Paul.

— Bună ziua, doctore Yueh, spuse ea. Unde e Paul?

Yueh dădu din cap, de parcă ar fi răspuns cuiva aflat de partea cealaltă a geamului. Vorbi cu un aer absent, fără să se întoarcă:

— Băiatul tău e obosit, Jessica. L-am trimis să se odihnească în camera de alături.

Apoi, brusc, tresări şi se întoarse. Colțurile lungi ale mustății care-i acopereau buzele roşii tremurau.

— Doamnă, iartă-mă! Mi-erau gîndurile aiurea... N-am vrut să fiu atît de... familiar.

Jessica surîse şi îl linişti cu un gest al mîini. O clipă, se temuse că Yueh va îngenunchea.

— Te rog, Wellington.

— Dar să-ți pronunț numele cu atîta... Eu...

— Ne cunoaştem de şase ani. De mult ar fi trebuit să renunțăm la formalisme... în particular.

Yueh schiță un zîmbet stins, gîndind: *Cred că am reuşit. Acum dacă va observa ceva neobişnuit în purtarea mea, va crede că-i din cauza stingherelii.*

Ştiind răspunsul dinainte, nu va căuta motive mai profunde.

— Eram cu capul în nori, spuse el. Ori de cîte ori mi se întîmplă să... să te compătimesc, mă tem că-n gînd aşa-ți spun... Jessica.

— Mă compătimeşti? Pentru ce?

Yueh ridică din umeri. Îşi dăduse de multă vreme seama că, spre deosebire de Wanna sa, Jessica nu era înzestrată cu tot darul dreptvorbirii. Cu toate astea, ori de cîte ori era posibil, îşi dădea silința să-i spună adevărul. Pentru mai multă siguranță.

— Ai văzut lumea aceasta... Jessica. (Se poticnise înainte de a-i pronunța numele, dar continuă repede:) Atît de stearpă, după Caladan. Şi oamenii! Femeile pe lîngă care am trecui azi-dimineață, căinîndu-se sub voaluri. Felul în care ne priveau!

Jessica îşi încrucişă brațele. Simți cristaiul ascuns la piept — cuțitul cu lama făcută din dintele unui vierme de nisip, dacă era adevărat ce se spunea.

— Normal, rosti ea. Pentru ei sîntem nişte străini — alți oameni, alte obiceiuri. Pînă acum i-au cunoscut numai pe Harkonneni. (Privi peste umărul lui, spre fereastră.) La ce te uitai?

Yueh îşi întoarse din nou fața spre geam.

— La oameni.

Jessica se apropie, îi urmări privirea îndreptată spre fațada casei, în stînga. Acolo, din solul neted, parcă bătătorit, se înălțau douăzeci de palmieri. Un gard de fier forjat îi despărțea de oamenii care treceau pe stradă, înfăşurați în mantii largi. Jessica percepu un tremur în aerul din jurul casei — un scut defensiv —, în timp ce observa trecătorii, întrebîndu-se de ce Yueh găsea spectacolul atît de captivant.

Brusc, înțelese şi-şi duse instinctiv o mînă la obraz. Felul în care oamenii priveau palmierii! Pe chipuri se citea invidie, ură şi... rar, o urmă de speranță. Fiecare trecător scruta pomii cu o privire fixă.

— Ştii ce gîndesc? întrebă Yueh.

— Poți să citeşti gîndurile?

— Gîndurile lor, da. Se uită la palmieri şi gîndesc: "O sută de-ai noştri". Asta gîndesc.

Jessica se încruntă, îl privi nedumerită.

— De ce?

— Pomii aceştia sînt curmali. Un curmal are nevoie de patruzeci de litri de apă pe zi. Un om, doar de opt litri. Un curmal face deci cît cinci oameni. Sînt douăzeci de pomi. O sută de oameni.

— Dar unii privesc cu speranță.

— Tot ce speră e să cadă cîteva fructe. Numai că nu-i încă timpul lor.

— Privim locul acesta cu un ochi prea critic, spuse Jessica. Există, deopotrivă, şi speranță şi pericol, aici. Mirodenia ne-ar putea face bogați.

Cu un tezaur solid, am putea să schimbăm fața planetei după placul nostru.

Dar în sinea ei, rîse ironic: *Pe cine încerc să conving?* Rîsul erupse peste toate constrîngerile, izbucni sec, fără veselie.

— Numai securitatea n-am putea s-o cumpărăm, zise ea.

Yueh își ascunse fața. *Măcar de i-aș urî pe oamenii aceștia, în loc să-i iubesc!* Prin felul de a fi, în multe privințe, Jessica semăna cu Wanna. Dar chiar acest gînd conținea implicații care nu făceau decît să-i întărească hotărîrea. Cruzimea Harkonnenilor urma căi întortocheate. Poate că Wanna trăia. Trebuia să se convingă.

— Nu-ți fă griji pentru noi, Wellington, spuse Jessica. Sînt problemele noastre, nu și ale tale.

Crede că pentru ea mă tem! își înghiți lacrimile. *Și e adevărat. Dar trebuie să-l înfrunt pe diavolul de Baron după ce voi fi săvîrșit crima pe care a ticluit-o, ca să apuc unica șansă de a-l lovi cînd va fi cel mai vulnerabil — în clipa izbînzii sale.* Oftă.

— Crezi că l-ar deranja pe Paul dacă aș intra la el s-arunc o privire? întrebă Jessica.

— Deloc. I-am dat un sedativ.

— Suportă bine schimbarea?

— Doar că-i ceva mai obosit decît de obicei. Și agitat, dar la cincisprezece ani cine n-ar fi, în împrejurări ca astea?

Se duse la ușa din dreapta și o deschise. Jessica îl urmă, privi în penumbra din dormitor.

Paul stătea întins pe un pat îngust. Un braț era ascuns sub pătură, pe celălalt și-l îndoise deasupra capului. Obloanele ferestrei din apropiere țeseau pe chipul lui o urzeală de umbră și lumină.

Jessica examină figura lui Paul, fața ovală atît de asemănătoare cu a ei. Părul însă, negru ca antracitul și zbîrlit, era al Ducelui. Gene lungi ascundeau ochii de nuanța calcarului cenușiu. Și Jessica surîse, simțind că temerile o părăsesc. Se pomeni fascinată de ceea ce dezvăluiau caracteristicile genetice ale fizionomiei lui Paul: ochii și fața ei, dar, suprapuse, liniile mai pronunțate ale tatălui, prefigurînd bărbatul care avea să ia locul copilului.

Și-n clipa aceea, Jessica se gîndi că trăsăturile băiatului erau un distilat desăvîrșit, provenit din configurații aleatorii — șiruri nesfîrșite de evenimente și hazarduri care se contopeau în acest nex. Îi veni să îngenuncheze lîngă pat și să-și îmbrățișeze fiul, dar o inhibă prezența lui Yueh. Se retrase, închizînd încet ușa.

Yueh revenise în fața ferestrei. Nu putuse să suporte felul în care Jessica își privea fiul. *De ce nu mi-a dăruit Wanna copii?* se întrebă. *Ca medic știu că n-o împiedica nici un motiv fizic. Să fi existat un motiv Bene Gesserit? Să i se*

fi impus altă menire? Care? Mă iubea, sînt sigur.

Pentru prima dată îi dădu în gînd că poate făcea parte dintr-un plan mai vast şi mai complex decît putea concepe mintea lui.

Jessica veni lîngă el.

— Ce minunat abandon e somnul unui copil, murmură ea.

Yueh răspunse mecanic:

— De-ar putea şi adulţii să se odihnească la fel...

— Da.

— Unde oare-am pierdut asta?

Jessica îi aruncă o privire scurtă. Percepuse tonul ciudat, dar gîndurile-i erau încă la Paul, la rigorile viitoare ale educaţiei sale, la deosebirile care apăruseră în viaţa lui — o viaţă cu totul diferită de cea pentru care îl pregătiseră.

— Într-adevăr, pierdem ceva, rosti ea.

Privi spre dreapta, colina presărată cu tufe pipernicite, verzi-cenuşii, îndoite de vînt. Aveau frunzele albe de praf şi ramuri chircite, ca nişte gheare. Cerul prea sumbru părea o pată de cerneală deasupra colinei, iar lumina lăptoasă a soarelui arrakian dădea peisajului un reflex argintiu — ca al lamei cristaiului ascuns în corsaj.

— Ce-ntunecat e cerul, zise ea.

— În parte din cauza lipsei de umiditate.

— Apa! Apa! Oriunde te întorci, aici, n-auzi decît de lipsa apei!

— Preţiosul mister al Arrakisului.

— Dar de ce-i atît de puţină? Roca din zonă e vulcanică. Aş putea să enumăr cel puţin zece surse de energie. Există gheaţă la poli. Se zice că nu se pot fora puţuri în deşert, că furtunile şi mareele de nisip distrug echipamentele înainte de-a putea fi instalate, dacă nu cumva apare între timp un vierme. Oricum, tot nu s-au găsit vreodată urme de apă în zona nisipurilor. Dar misterul, Wellington, adevăratul mister, sînt puţurile care au fost săpate aici , în nord, în doline şi depresiuni. Ai citit despre ele?

— O infiltraţie uşoară la început, apoi nimic.

— Dar tocmai acesta-i misterul, Wellington. Se dă de apă. Apa dispare. Şi nu mai reapare niciodată. Iar dacă se sapă alt puţ alături, rezultatul e acelaşi: o infiltraţie care se volatilizează. N-a fost nimeni curios să afle de ce?

— E, într-adevăr, o curiozitate, admise Yueh. Bănuieşti activitatea unui agent organic, nu? Ar fi apărut în probele de sol.

— Ce să apară? Materie vegetală străină? Sau vreun animal necunoscut? Cine-ar putea să le recunoască? (Privirea Jessicăi se îndreptă din nou către colină.) Apa-i oprită. O absoarbe ceva. Asta bănuiesc.

— Poate că se cunoaşte cauza.

— Harkonnenii au pus lacăt multor surse de informaţie despre Arrakis.

Poate-au avut motive s-o suprime şi pe aceasta.

— Ce motive? Şi-apoi, mai e şi umiditatea atmosferică. Destul de scăzută, desigur, dar există. Ea-i principala sursă de apă aici, captată în capcanele de vînt şi-n precipitatoare. De unde provine?

— De la calotele polare?

— Aerul rece conține prea puțină umiditate, Wellington. Nu, există aici, în spatele vălului aşternut de Harkonneni, lucruri care ar trebui cercetate îndeaproape şi nu toate sînt direct legate de problema mirodeniei.

— Sîntem, într-adevăr, în spatele vălului aşternut de Harkonneni, spuse Yueh. Dar poate că vom... (Tăcu brusc, observînd privirea intensă cu care-l fixa Jessica.) Ce este?

— Felul în care pronunți "Harkonnen", zise ea. Nici vocea Ducelui nu-i încărcată de atîta venin cînd rosteşte numele detestat. Nu ştiam că ai motive personale să-i urăşti, Wellington.

Mare Maică! gîndi el. *I-am trezit bănuielile! Acum va trebui să folosesc toate manevrele pe care le-am învățat de la Wanna. Nu există decît o singură soluție: să spun adevărul, atît cît voi putea...*

— Nu ştiai că soția mea, Wanna...

Se poticni, cu glasul sugrumat. Îşi săltă umerii, încercă iar:

— Ei...

Nu reuşi să articuleze mai mult. Simți cum îl cuprinde panica, strînse din răsputeri pleoapele, luptînd cu chinul din piept. Apoi o mînă îi atinse uşor brațul:

— Iartă-mă, spuse Jessica. N-am vrut să redeschid o rană veche. Şi gîndi: *Bestiile! Soția lui era Bene Gesserit — urmele învățăturilor ei sînt uşor de recunoscut. Şi-i limpede că au ucis-o Harkonnenii. Bietul Yueh nu-i decît încă o victimă legată de Atreizi prin acelaşi Cherem al urii.*

— Îmi pare rău, zise doctorul. Mi-e peste putință să vorbesc despre asta.

Deschise ochii, abandonîndu-se suferinței lăuntrice. Asta, cel puțin era adevărat.

Jessica îi cercetă chipul: pomeții ascuțiți, punctele întunecate ale ochilor migdalați, tenul gălbui, mustața moale care-i atîrna de-o parte şi de alta a buzelor parcă prea roşii, peste bărbia fină. Ridurile care-i brăzdau obrajii şi fruntea, observă ea, nu erau numai semnul vîrstei, ci şi al suferinței. O cuprinse un sentiment de profundă afecțiune pentru omul acesta.

— Wellington, îi spuse, îmi pare rău că te-am adus cu noi în locurile acestea pline de primejdii.

— Am venit de bună voie, răspunse el.

Şi asta era adevărat!

— Dar toată planeta e o capcană a Harkonnenilor. Trebuie să-ți fi dat seama de lucrul ăsta.

— O capcană nu-i destul pentru a-i veni de hac Ducelui Leto.

Şi asta era adevărat!

— Poate c-ar trebui să am mai multă încredere în el, zise Jessica. E un tactician strălucit.

— Am fost dezrădăcinați. Acesta-i motivul neliniştilor noastre.

— Şi ce uşor se poate distruge o plantă dezrădăcinată! Mai ales cînd o replantezi într-un sol ostil.

— Sîntem aşa de siguri că solul este ostil?

— Cînd s-a aflat cîți oameni va adăuga Ducele la cifra populației au izbucnit manifestații violente. Şi nu au încetat decît cînd oamenii au văzut că instalăm capcane de vînt şi condensatoare suplimentare.

— Aici există doar atîta apă cîtă-i necesară pentru întreținerea vieții umane. Oamenii ştiu că dacă şi mai mulți vor bea din cantitatea limitată de apă, prețurile vor creşte şi cei mai săraci dintre ei vor pieri. Dar Ducele a rezolvat problema. Şi nu înseamnă că tulburările de care spui sînt manifestarea unei ostilități permanente.

— Dar gărzile? insistă ea. Peste tot, gărzi. Şi scuturi. Oriunde te uiți, dai de reverberația lor. Nu aşa am trăit pe Caladan.

— Lasă-i Arrakisului măcar o şansă, Jessica.

Dar ea continuă să privească aprig peisajul de dincolo de fereastră.

— Locul acesta miroase a moarte, Wellington, spuse ea. Hawat a trimis aici o avangardă din cîteva batalioane de agenți. Santinelele de afară sînt oamenii lui. Cei care ne descarcă bagajele sînt oamenii lui. Sume mari au fost scoase din tezaur, fără să se dea nici o explicație. Cuantumul lor înseamnă un singur lucru: mituiri de persoane sus-puse. (Îşi scutură capul şi murmură:) Unde apare Thufir Hawat, urmează moartea şi trădarea.

— Îl ponegreşti.

— Îl ponegresc? Dimpotrivă, îl elogiez. Moartea şi trădarea sînt acum singurele noastre speranțe. Pur şi simplu, nu-mi fac iluzii cu privire la metodele lui Thufir.

— Ar trebui să-ți găseşti o ocupație. Să nu-ți mai laşi timp pentru asemenea gînduri morbi...

— O ocupație!? Dar ce crezi că-mi ia tot timpul, Wellington? Sînt secretara Ducelui. Şi-s destul de ocupată ca să aflu în fiecare zi alte motive de temere... lucruri pe care nici el nu bănuieşte că le cunosc. (Jessica strînse din buze şi continuă aproape şoptit:) Uneori, mă întreb cît au contat studiile mele economice Bene Gesserit atunci cînd m-a ales.

— Ce vrei să spui? întrebă Yueh. Îl surprinsese tonul ei cinic, această amărăciune pe care Jessica nu i-o dezvăluise niciodată pînă atunci.

— Nu crezi, Wellington, că o secretară înrobită prin dragoste e mult mai sigură?

— Nu-i drept ce spui acum, Jessica.

Rostise reproşul spontan. Sentimentele Ducelui pentru concubina sa nu

puteau fi puse la îndoială. Era suficient să-l vezi cînd o urmărea cu privirea...

Jessica suspină.

— Ai dreptate. Nu-i drept.

Îşi cuprinse din nou trupul cu braţele, apăsînd în carne teaca cristaiului, amintindu-şi că şi cuţitul acesta era o problemă încă neelucidată.

— Curînd, spuse ea, va curge mult sînge. Harkonnenii nu vor avea odihnă pînă nu-şi vor fi găsit moartea sau nu-l vor fi distrus pe Duce. Baronul nu poate să uite că Leto e înrudit cu familia imperială — oricît de îndepărtată ar fi înrudirea —, în vreme ce titlurile Harkonnenilor au ieşit din portofoliul CHOAM-ului. Dar adevărata otravă, veninul care-i impregnează fiecare gînd, e faptul că un Atreides a cerut expulzarea pentru laşitate a unui Harkonnen, după bătălia Corrinului.

— Vechea vrajbă, murmură Yueh. Şi, pentru o clipă, simţi muşcătura acidă a urii. Vechea vrajbă îl prinsese în pînza ei de păianjen şi-o omorîse pe Wanna sau, mai rău, o ferecase în camerele de tortură ale Harkonnenilor, pînă ce soţul ei avea să le îndeplinească porunca. Vechea vrajbă îl prinsese în cursă... Şi toţi oamenii aceştia din jurul lui făceau parte din cursă. Iar ironia soartei voise ca această vrăjmăşie de moarte să erupă tocmai aici, pe Arrakis, unica sursă din univers a melanjului, substanţa care prelungea viaţa, drogul binefăcător pentru sănătate.

— La ce te gîndeşti? îl întrebă Jessica.

— Mă gîndesc că decagramul de mirodenie a ajuns în clipa de faţă la şase sute douăzeci de mii de solari pe piaţa oficială. O avere cu care se pot cumpăra multe...

— Setea de cîştig te atinge chiar şi pe tine, Wellington?

— Nu setea de cîştig.

— Dar ce, atunci?

Yueh dădu din umeri.

— Zădărnicia, răspunse. Apoi îi aruncă Jessicăi o privire piezişă. Îţi mai aminteşti ce gust avea mirodenia, prima oară?

— Un gust asemănător cu al scorţişoarei.

— Dar gustul nu-i niciodată acelaşi. Melanjul e ca viaţa... De fiecare dată îţi arată altă faţă. Unii susţin că produce o reacţie indusă. Organismul, descoperind că substanţa îi face bine, interpretează favorabil aroma — plăcută, vag euforică. Şi, tot asemenea vieţii, imposibil de sintetizat cu adevărat.

— Cred c-ar fi fost mai înţelept pentru noi s-alegem calea exilului, să ne refugiem dincolo de sfera de influenţă a Imperiului.

Yueh îşi dădu seama că Jessica nu-l ascultase şi cugetă la vorbele ei, întrebîndu-se: *Într-adevăr... de ce nu-l va fi determinat pe Leto s-o facă? Virtual, ar putea să-l oblige la orice.* Profită de moment ca să schimbe

subiectul, mai ales că era vorba de adevăr.

— M-ai considera îndrăzneț... Jessica, dacă ți-aş pune o întrebare personală?

Cu un sentiment de neliniște inexplicabil, Jessica se lipi de pervazul ferestrei.

— Nu, fireşte. Eşti... prietenul meu.

— De ce nu l-ai determinat pe Duce să vă căsătoriți?

Jessica se răsuci deodată şi-l fulgeră cu privirea.

— De ce nu l-am determinat? Dar...

— Nu trebuia să te întreb, se scuză Yueh.

— Nu, zise ea. Apoi ridică din umeri. Există un bun motiv politic. Atît timp cît Ducele rămîne celibatar, unele Case Mari mai pot spera într-o alianță. Şi-apoi... (oftă) a manevra oamenii, a-i sili să se supună voinței tale înseamnă a adopta o atitudine cinică față de umanitate. E ceva care degradează totul. Dacă-l determinam să... să facă asta, nu era fapta lui.

— Aşa ar fi spus şi Wanna mea, murmură Yueh.

Şi acesta era alt adevăr! Îşi duse mîna la gură, înghiți convulsiv. Nu fusese niciodată mai aproape de a vorbi, de a-şi mărturisi rolul ascuns. Vorbi însă Jessica şi momentul se spulberă.

— În afară de asta, Wellington, în Leto există de fapt doi bărbați. Pe unul din ei îl iubesc nespus. E plin de farmec, spiritual, delicat... tandru — tot ce şi-ar putea dori o femeie. Dar celălalt bărbat e... dur, rece, autoritar, egoist — la fel de aspru şi de tăios ca vîntul iernii. E cel pe care l-a modelat tatăl. (Jessica îşi schimonosi chipul.) De-ar fi murit bătrînul cînd s-a născut Leto!

În tăcerea aşternută, adierea unui ventilator făcu să foşnească draperiile.

Brusc, Jessica inspiră adînc. Apoi zise:

— Leto are dreptate. Încăperile de aici sînt mai plăcute decît cele din restul palatului. (Se întoarse şi-şi plimbă privirile de jur împrejur.) Şi-acum te rog să mă scuzi, Wellington; vreau să văd şi celelalte odăi, ca să ştiu cum să le împart.

Yueh dădu din cap.

— Desigur.

Şi gîndi: *Măcar de-ar exista vreo cale să mă sustrag de la ce am făcut...*

Jessica îşi lăsă brațele de-a lungul trupului; traversă camera, către culoar. În prag, şovăi o clipă, înainte de a ieşi. *Tot timpul cît am vorbit a avut ceva de ascuns,* gîndi ea. *Ținea ceva în el. Ca să-mi menajeze sentimentele, fără doar şi poate.* Ezită iarăşi, fu pe punctul de a se întoarce, de a-l descoase pe Yueh şi de-al face să-şi dea la iveală secretul. *Nu. S-ar simți ruşinat şi îngrozit la gîndul că poate fi ghicit cu atîta uşurință. Ar trebui să am mai multă încredere în prieteni.*

S-a remarcat deseori rapiditatea cu care Muad'Dib a învățat necesitățile Arrakisului. Surorile Bene Gesserit cunosc desigur temeiul acestei rapidități. Pentru ceilalți, putem spune ca Muad'Dib a învățat repede fiindcă prima sa învățătură a fost cum să învețe. Şi prima lecție a acestei învățături era încrederea fundamentală că putea să învețe. Este surprinzător cît de mulți oameni nu cred că pot să învețe şi mai ales cît de mulți cred că este greu să învețe. Muad'Dib ştia că fiecare experiență comportă o lecție.

Fragment din Umanitatea lui Muad'Dib de prințesa Irulan

ÎNTINS ÎN PAT, Paul se prefăcea că doarme. Nu-i fusese greu să ascundă în palmă somniferul doctorului Yueh, simulînd că-l înghite. Îşi înăbuşi rîsul. Pînă şi mama îl crezuse adormit. Fusese cît pe ce să sară din pat şi să-i ceară voie să exploreze clădirea, dar îşi dăduse seama că nu-l va lăsa. Domnea încă prea multă nesiguranță. Nu! Era mai bine-aşa...

Dacă ies fără să-i cer voie, nu voi fi nesocotit un ordin. Şi am să rămîn în casă, unde nu-i nici un pericol.

Trase cu urechea. Mama vorbea cu Yueh în camera cealaltă. Cuvintele lor nu erau desluşite — ceva în legătură cu mirodenia... cu Harkonnenii. În răstimpuri, tăceau.

Îşi strămută atenția la tăblia sculptată de la capul patului — o placă falsă, fixată în perete şi mascînd telecomenzile camerei. Ornamentul înfățişa un peşte sărind dintr-o apă cu valuri înalte. Ştia că o apăsare pe ochiul peştelui comanda aprinderea lămpilor cu suspensie. Deplasarea unui val punea în funcțiune sistemul de ventilație. Un altul regla temperatura.

Fără zgomot, Paul se ridică în capul oaselor. În stînga, lîngă perete, se afla o bibliotecă înaltă. Corpul ei putea fi rotit, descoperind, în zidul din spate, o nişă cu sertare pe una din laturi. Clanța uşii dinspre coridor întruchipa o manşă de ornitopter*.

** Aeronavă reactivă cu aripi mobile.*

S-ar fi zis că încăperea fusese anume concepută pentru a-l ademeni.

Încăperea şi întreaga planetă.

Se gîndi la bobina pe care i-o arătase Yueh: "Arrakis, Stațiunea Experimentală pentru Botanica Deşertului a Maiestății Sale Imperiale". Era o bobină veche, dinaintea descoperiri mirodeniei. Nume după nume se perindară în mintea lui Paul, fiecare cu imaginea imprimată de impulsul mnemonic al proiectorului: *saguaro, tufa-măgăruşului, curmal, verbină de*

nisip, primulă de seară, cactus-butoi, livan, scumpie, tufă de creozot... vulpe pitică, şoimul deşertului, şoarece marsupial...

Nume şi imagini. Nume şi imagini din trecutul terestru al omului — multe dintre ele inexistente astăzi în altă parte a universului decît aici, pe Arrakis.

Atîtea lucruri noi de învățat despre... mirodenie.

Si viermii nisipurilor.

În camera de alături se închise o uşă. Paul auzi paşii mamei sale pierzîndu-se spre capătul coridorului. Ştia că acum doctorul Yueh îşi va găsi ceva de citit şi nu va părăsi încăperea.

Sosise momentul să pornească în explorare.

Tiptil, se dădu jos din pat şi se îndreptă spre biblioteca pivotantă. Un zgomot în spatele lui îl opri. Se întoarse. Placa de la capătul patului cobora deasupra locului în care stătuse întins cu cîteva clipe mai înainte. Paul încremeni şi imobilitatea îi salvă viața.

Din spatele tăbliei apăru un vînător-căutător, nu mai lung de cinci centimetri. Paul îl recunoscu imediat. Era o armă comună de asasinare, pe care orice copil de obîrşie aristocratică învăța s-o cunoască de la cea mai fragedă vîrstă. Un ac metalic ghidat de la mică distanță, care se înfigea în carne vie şi-şi croia drum prin sistemul nervos pînă la cel mai apropiat organ vital.

Căutătorul urcă, tăie lateral aerul din odaie şi reveni deasupra patului.

În mintea lui Paul fulgerară instantaneu toate cunoştințele legate de limitele armei. Cîmpul de suspensie comprimat distorsiona vizibilitatea ochiului de transmisie. Întrucît penumbra din dormitor îngreuna şi mai mult vizarea țintei; operatorul nu putea să conteze decît pe mişcare. Trebuia să atace tot ce mişca. Centura scutului individual rămăsese pe pat. Scuturile erau vulnerabile la atacul cu laser, dar armele-laser erau scumpe, greu de întreținut şi prezentau întotdeauna pericolul unei explozii intempestive, în cazul în care fasciculul intersecta un scut activat la intensitatea maximă. Atreizii se bizuiau numai pe scuturile individuale şi pe abilitate.

Țintuit locului, într-o fixitate aproape catatonică, Paul înțelese că pentru a înfrunta această amenințare nu-i rămăsese decît abilitatea.

Vînătorul-căutător se înălță încă o jumătate de metru. Undui în țesătura de lumină şi umbră aşternută de obloane, sondînd încăperea.

Trebuie să încerc să-l prind, gîndi Paul. *Dedesubt e lunecos din cauza cîmpului de suspensie. Va trebui să strîng cu putere.*

Acul coborî o jumătate de metru, se abătu la stînga, se roti pe deasupra patului. Bîzîia abia auzit.

Cine îl manevrează! se întrebă Paul. *Cineva din apropiere. Aş putea să-l strig pe Yueh, dar l-ar lovi de cum ar deschide uşa.*

În spatele lui, uşa dinspre coridor scîrţîi. Apoi se auzi o bătaie uşoară şi uşa se deschise.

Vînătorul ţîşni pe lîngă capul lui Paul, în direcţia mişcării.

Mîna dreaptă a băiatului săgetă lateral şi prinse din zbor maşinăria ucigaşă. Acul vibra şi bîzîia în pumnul strîns, dar muşchii se încleştară cu disperare. Răsucindu-se violent, Paul izbi vîrful armei de metalul uşii. Auzi scrîşnetul ochiului spart şi simţi cum căutătorul îi moare în palmă. Dar nu-i dădu drumul. Voia să fie sigur.

Îşi ridică ochii şi întîlni privirea fixă, albastră, a shadoutei Mapes.

— Tatăl tău a trimis după tine, spuse ea. Escorta aşteaptă în hol.

Paul dădu din cap, fără să-şi ia ochii de la ciudata femeie în rochie cafenie, de servitoare. Femeia se uita acum la obiectul din pumnul lui încleştat.

— Am auzit de asemenea arme, zise ea. M-ar fi ucis, aşa-i?

Paul trebui să înghită ca să poată vorbi.

— Eu... eram ţinta.

— Dar venea către mine.

— Pentru că te mişcai.

Cine-i creatura aceasta? se întrebă.

— Atunci... mi-ai salvat viaţa, spuse femeia.

— Am salvat vieţile amîndurora.

— Dar, lăsîndu-l să mă lovească, puteai profita ca să fugi.

— Cine eşti?

— Shadouta Mapes, menajera.

— Cum de-ai ştiut unde sînt?

— Mi-a spus mama ta. Am întîlnit-o la capătul coridorului, lîngă scara ce

duce la camera straniilor. (Femeia arătă cu mîna spre dreapta.) Trimişii tatălui tău te aşteaptă.

Oamenii lui Hawat, gîndi Paul. *Trebuie să-l găsim pe cel care-a manevrat arma.*

— Du-te la ei, zise. Spune-le că am prins în casă un vînător-căutător şi că trebuie să-i găsească operatorul. Să înconjoare imediat clădirea şi să blocheze toate ieşirile. Mai departe, vor şti ce au de făcut. Atentatorul e în mod cert un străin printre noi.

Şi se întrebă: *Să fi fost chiar creatura aceasta?* Dar îşi dădu seama imediat că era imposibil. Căutătorul se afla sub control cînd intrase ea.

— Înainte de a-ți îndeplini vruta, pui de om, spuse Mapes, trebuie să degajez drumul dintre noi. Ai pus pe umerii mei o povară de apă pe care nu ştiu dac-am s-o pot duce. Dar noi, fremenii, ne plătim datoriile — fie ele negre, sau albe. Avem ştiință că printre voi se află un trădător. Cine-i, nu ştim, dar sîntem siguri că el există. Poate că a sa a fost mîna care-a călăuzit acest străpunge-carne...

Paul recepționă totul în linişte: *un trădător.* Înainte de-a apuca să vorbească, ciudata femeie îi întoarse spatele şi porni în grabă spre holul de la intrare.

Vru s-o oprească, dar ceva din atitudinea ei îi dădea de-nțeles că femeii nu i-ar fi făcut plăcere. Îi spusese ce ştia şi acum plecase să-i îndeplinească *"vruta".* Peste cîteva clipe, oamenii lui Hawat aveau să mişune prin toată casa.

În minte îi răsunară alte frînturi din limbajul neobişnuit al femeii: *camera straniilor.* Privi spre stînga lui, în direcția pe care i-o indicase. *Noi, fremenii.* Aşadar era fremenă. Îşi întrerupse o clipă gîndurile, pentru a-şi fixa în memorie trăsăturile chipului ei: fața zbîrcită ca o prună uscată, pielea brună, ochii albastru-în-albastru, fără alb. Etichetă informația: shadouta Mapes.

Apoi, strîngînd în pumn vînătorul distrus, se întoarse în dormitor. Cu stînga, luă de pe pat centura-scut şi-i făcu vînt în jurul mijlocului, strîngîndu-i catarama în vreme ce picioarele îl purtau deja în goană spre capătul din stînga al coridorului.

Shadouta Mapes spusese că mama era într-acolo... O scară... *camera straniilor...*

Ce a susținut-o pe doamna Jessica în momentele de grea încercare? Reflectați asupra următoarei parabole Bene Gesserit şi poate veți înțelege: "Orice drum parcurs pînă la capăt duce exact nicăieri. Escaladează muntele doar atît cît să te convingi că e munte. Din vîrful muntelui nu poți să vezi muntele".

Fragment din **Muad'Dib, comentarii de familie** *de prințesa Irulan*

LA EXTREMITATEA aripii de sud, Jessica descoperi o scară metalică, în spirală, care urca spre o uşă ovală. Privi în jur, apoi, din nou, uşa de sus.

De ce ovală? se întrebă. *Ciudată formă pentru interiorul unei case.*

Prin ferestrele care mărgineau scara, vedea soarele mare şi alb al Arrakisului coborînd spre asfințit. Umbre prelungi străbăteau holul. Jessica privi iarăşi scara. Pe treptele de metal, razele oblice reliefau bucățele de pămînt uscat.

Jessica puse o mînă pe balustradă şi începu să urce. Sub palma ei, metalul balustradei era rece. Ajunse în fața uşii, se opri şi observă că nu există clanță, ci doar o adîncitură uşoară în locul în care ea ar fi trebuit să se afle.

Nu poate fi un zăvor cu amprentă, îşi spuse. *Un asemenea zăvor cu amprentă trebuie să fie adaptat la forma mîinii şi liniilor palmei unei anumite persoane.* Părea, totuşi, un zăvor cu amprentă. Dar existau metode pentru a deschide *orice* zăvor — fie el şi cu amprentă —, după cum învățase în şcoală.

Se uită peste umăr ca să se asigure că n-o vede nimeni, apoi îşi lipi palma pe adîncitura din uşă. O apăsare uşoară pentru a deforma liniile, o mişcare din încheietură, încă una, o rotire infimă a palmei pe suprafața metalului... Zăvorul țăcăni. Brusc, Jessica îşi retrase mîna, se răsuci, o văzu pe Mapes oprindu-se la baza scării.

— În holul mare sînt nişte oameni care zic că i-a trimis ducele după domnul cel tînăr, spuse Mapes. Au sigiliul ducal şi garda i-a identificat.

Privi iute uşa ovală, apoi iarăşi la Jessica.

E prudentă, gîndi Jessica. *Semn bun.*

— Îl găseşti într-a cincea cameră de la capătul acesta al coridorului, în dormitorul mic, spuse ea. Dacă nu reuşeşti să-l trezeşti, cheamă-l pe doctorul Yueh din încăperea învecinată. S-ar putea ca Paul să aibă nevoie de o injecție tonică.

Din nou, Mapes privi pieziş către uşa ovală şi Jessicăi i se păru că desluşeşte pe chipul ei aversiune. Dar pînă s-o întrebe de uşă şi ce se afla

în spatele ei, Mapes pornise cu paşi repezi spre coridor.

Hawat a controlat toată casa, gîndi Jessica. *Nu poate exista aici cine ştie ce grozăvie.*

Împinse uşa. Descoperi o încăpere strîmtă şi, în față, altă uşă ovală. În centru celei de-a doua uşi se afla un volan.

O ecluză! constată ea uimită. Privi în jos şi văzu pe podea o tijă de sprijin. Tija purta însemnul personal al lui Hawat. *Uşa a fost proptită în poziție deschisă. Probabil că cineva a doborît din greşeală propteaua, fără să ştie că prima uşă are un zăvor cu amprentă.*

Păşi peste pragul înalt.

Ce rost are o ecluză în interiorul casei? se întrebă. Şi se gîndi deodată la creaturi exotice, izolate în încăperi cu climat special.

Climat special!

Părea ceva plauzibil pentru Arrakis, unde pînă şi cele mai rezistente plante străine trebuiau irigate.

Uşa din spatele ei dădu să se închidă singură. O prinse şi-o propti cu tija lăsată de Hawat. Reveni la cealaltă uşă şi abia atunci observă inscripția discretă, gravată în metal, deasupra volanului. Textul era în galach. Citi:

"O omule! Iată o splendidă parte din Creația lui Dumnezeu. Priveşte-o dar, şi învață să iubeşti perfecțiunea Prietenului Tău Suprem".

Jessica apăsă cu toată greutatea trupului pe volan. Roata se învîrti spre stînga şi uşa se deschise. O adiere uşoară îi mîngîie obrajii, învolburîndu-i părul. Simți că inspiră alt aer, mai bogat. Deschise larg uşa şi se pomeni înaintea unui zid de verdeață, scăldat în lumină aurie.

Un soare galben? Nu. Sticlă filtrantă!

Trecu pragul şi uşa se închise în urma ei.

"O seră!" şopti ea.

Era înconjurată de plante şi arbuşti, în vase mari, de pămînt ars. Recunoscu o mimoză, un gutui înflorit, o sondagi, o pleniscentă înveşmîntată în flori verzui, un akarso cu dungi verzi şi albe... trandafiri...

Pînă şi trandafiri!

Se aplecă să inspire parfumul unei uriaşe flori roz, apoi se îndepărtă şi-şi plimbă ochii de jur-împrejur.

Un zgomot ritmic îi invada simțurile.

Dădu în lături o perdea deasă de frunze şi privi către mijlocul serei. Văzu o mică fîntînă, cu marginile joase, canelate. Învîrtejindu-se, un arc de apă se răsfira şi cădea răpăind în bazinul de metal.

Jessica se supuse regimului rapid de limpezire a percepției şi începu să cerceteze metodic locul. Încăperea părea pătrată, cu latura de vreo zece metri. După poziția față de extremitatea holului şi după uşoarele deosebiri de construcție, deduse că fusese adăugată pe acoperişul acestei aripi cu mult după terminarea clădirii originale.

Pe latura sudică, se opri în fața vastei suprafețe de sticlă filtrantă, se întoarse şi privi în jur. Tot spațiul era ocupat cu plante exotice de climă umedă. Din masa de verdeață răzbătu un foşnet. Jessica se încordă, apoi zări un simplu servok cu mecanism de ceasornic şi brațe pentru stropit. Unul din brațe se înălță şi pulverizează un voal diafan de stropi, burîndu-i obrajii. Brațul se retrase şi Jessica privi ținta aspersorului: o ferigă arborescentă.

Era pretutindeni apă în încăperea aceasta. *Apă*. Pe o planetă unde apa era cea mai prețioasă sevă a vieții. O risipă atît de flagrantă, încît Jessica simți că-i îngheață ceva în adîncul sufletului.

Privi soarele, prin geamul de sticlă galbenă. Atîrna la orizont, deasupra crestelor ascuțite ale imensului lanț muntos căruia i se spunea Scutul de Piatră.

Sticlă filtrantă, gîndi ea. *Pentru a face acest soare alb mai blînd si mai familiar. Cine să fi construit sera? Leto? I-ar sta-n fire să mă surprindă cu un astfel de cadou, dar timpul a fost prea scurt. Şi a avut de rezolvat probleme mai serioase.*

Îşi aminti de raportul care menționa că multe case din Arrakeen au ecluze la uşi şi la ferestre, pentru păstrarea şi regenerarea umidității interioare. Leto susținuse că pentru a-şi demonstra de la bun început puterea şi bogăția vor ignora în mod deliberat asemenea precauții şi nu vor proteja ferestrele şi uşile reşedinței decît împotriva prafului omniprezent.

Dar această seră era o demonstrație mai elocventă decît absența oricăror ecluze. Jessica se gîndi că acest loc de plăcere conținea destulă apă ca să asigure traiul pe Arrakis a o mie de persoane... dacă nu mai multe.

Păşi de-a lungul peretelui de sticlă, continuînd să scruteze interiorul. Noua perspectivă îi dezvălui o suprafață metalică lîngă fîntînă — tăblia unei măsuțe pe care se aflau un blocnotes şi un stilograf, parțial mascate de-o frunză ca un evantai. Se apropie de masă, observă semnele lăsate de Hawat, apoi se aplecă asupra mesajului înscris pe blocnotes:

"DOAMNEI JESSICA.

Fie ca locul acesta să-ți ofere tot atîta plăcere cîtă mi-a dăruit mie. Te rog, îngăduie acestei încăperi să-ți amintească o lecție pe care-o ştim de la aceleaşi învățătoare: apropierea unui lucru dorit înclină la prea multă îngăduință. Făgaşul acesta este periculos.

Cu cele mai bune gînduri,

MARGOT, DOAMNĂ FENRING"

Jessica dădu din cap. Ştia de la Leto că fostul reprezentant al Împăratului pe Arrakis fusese Contele Fenring. Dar mesajul camuflat al însemnării, formulate în aşa fel încît să-i dea de înțeles că aceea care-o scrisese era tot Bene Gesserit, îi cerea acum toată atenția. În treacăt, avu totuşi un gînd amar: *Contele s-a căsătorit cu doamna sa.* Însă chiar în aceeaşi clipă, începu să caute mesajul ascuns. Trebuia să existe unul. Rîndurile aşternute la vedere conțineau enunțul cifrat pe care orice Bene Gesserit, neconstrînsă de vreo Injoncțiune a Şcolii, era obligată să-l transmită, la nevoie, altei Bene Gesserit: "Făgaşul acesta este periculos".

Jessica pipăi cu vîrfurile degetelor fețele paginii, căutînd micile puncte codificate. Nu găsi nimic. Degetele alunecară pe muchiile blocului. Nimic. Cuprinsă brusc de nelinişte, aşează blocul aşa cum îl găsise. Să fi fost ceva legat de poziția lui? Dar Hawat scotocise sera şi nu încăpea îndoială că mutase blocnotesul din loc. Privi frunza ce atîrna deasupra mesei. Frunza! Îşi plimbă un deget pe suprafața interioară, pe margini, peste peduncul. Aici era! Degetele descoperiră şirurile de semne minuscule şi le parcurseră dintr-o mişcare:

"O primejdie imediată îi amenință pe fiul tău şi pe duce. Unul din dormitoare a fost amenajat ca să-ți ademenească băiatul. H. l-au înțesat cu capcane mortale detectabile, lăsînd una care-ar putea să scape nedescoperită". Jessica îşi stăpîni pornirea de-a o rupe la fugă spre dormitorul lui Paul; trebuia să afle întregul conținut al mesajului. Degetele citiră înfrigurate, mai departe: "Nu cunosc precis natura pericolului, dar e ceva în legătură cu un pat. Ducele este amenințat de trădarea unuia dintre tovarăşii sau locotenenții săi de încredere. H. plănuiesc să te ofere unui favorit aflat în slujba lor. Iartă-mă că nu-ți pot spune mai mult. Sursele mele sînt sărace, deoarece Contele nu-i în solda H. În grabă, M.F.".

Jessica lăsă frunza şi dădu să se repeadă spre ieşire. În momentul acela însă, uşa ecluzei se deschise violent şi Paul sări peste prag, strîngînd ceva în pumnul mîinii drepte. Împinse uşa cu umărul, o zări pe mama sa, trecu iute printre frunze pînă la ea, observă fîntîna şi vîrî pumnul încleştat sub jetul de apă.

— Paul! (Jessica îl prinse de umăr, privindu-i fix pumnul.) Ce-ai în mînă?

— Un vînător-căutător. L-am prins în camera mea şi i-am zdrobit capul, dar vreau să fiu sigur. Apa o să-l scurtcircuiteze.

Vorbise cu dezinvoltură, dar Jessica sesizase tensiunea care-l stăpînea.

— Scufundă-l! porunci ea.

Paul se supuse.

— Dă-i drumul. Lasă-l în apă!

El scoase mîna, şi-o scutură de apă, privi acul de metal care zăcea nemişcat pe fundul bazinului. Jessica rupse o ramură şi împinse cu ea ghimpele ucigaş. Era mort. Dădu drumul ramurii în apă şi-şi privi fiul. Ochii lui examinau încăperea şi Jessica recunoscu în intensitatea privirii Metoda Bene Gesserit.

— Locul ăsta poate ascunde orice, spuse el.

— Am motive să consider că-i sigur.

— Şi camera mea ar fi trebuit să fie. Hawat a zis...

— A fost un vînător-căutător, îi aminti ea. Manevrat de cineva aflat în casă. Telecomanda are rază de acţiune limitată. S-ar putea ca obiectul să fi fost introdus după terminarea investigaţiilor lui Hawat.

Dar în acelaşi timp se gîndi la mesajul înscris pe frunză: "... *trădarea unuia dintre tovarăşii sau locotenenţii săi de încredere". Dar nu Hawat. O, în nici un caz Hawat.*

— Oamenii lui Hawat percheziţionează chiar acum clădirea, spuse Paul. Vînătorul era cît pe ce s-o omoare pe bătrînă care-a venit să mă trezească.

— Shadouta Mapes, murmură Jessica, amintindu-şi discuţia de pe scară. Tatăl tău vrea să asişti la...

— E o treabă care poate să mai aştepte. De ce crezi că locul ăsta prezintă siguranţă?

Jessica îi arătă blocnotesul şi-i explică. Paul păru ceva mai uşurat. Pe ea însă zbuciumul sufletesc n-o părăsi. *Un vînător-căutător!* gîndi. *Maică milostivă!* Trebui să apeleze la toate resursele trupului ei antrenat ca să-şi înăbuşe o criză de tremur isteric.

Paul răspunse calm:

— E mîna Harkonnenilor, fireşte. Va trebui să-i distrugem.

În uşa ecluzei se auzi un ropot uşor — Semnalul de recunoaştere al agenţilor lui Hawat.

— Intră, strigă Paul.

Uşa se deschise şi un bărbat înalt, în uniformă Atreides şi cu insigna lui Hawat pe caschetă, trecu pragul.

— Ah, aici erai, Domnule! spuse el. Menajera m-a îndrumat încoace. (Privirea lui parcurse încăperea.) Am descoperit un tumul în beci. Înăuntru era un individ cu o cutie de comandă pentru căutători.

— Vreau să fiu de faţă la interogatoriu, zise Jessica.

— Îmi pare rău, Doamnă. N-am reuşit să-l prindem viu.

— Şi n-aveți nici un indiciu ca să-l identificați?

— Deocamdată n-am găsit nimic, Doamnă.

— Era un arrakian? întrebă Paul.

Jessica dădu din cap: întrebarea era judicioasă.

— Are înfățişarea băştinaşilor, răspunse omul. După cum arăta, e de presupus c-a fost ascuns în tumul cu mai bine de-o lună înainte de sosirea noastră. Ieri, cînd am inspectat beciul, pietrele şi mortarul erau intacte. Sînt gata să-mi pun în joc reputația pentru asta!

— Nu pune nimerii la îndoială conştiinciozitatea dumitale, spuse Jessica.

— O pun eu, Doamnă. Ar fi trebuit să cercetăm subsolul cu ultrasunete.

— Presupun că o faceți acum, zise Paul.

— Da, Domnule.

— Daţi-i de ştire tatălui meu că vom întîrzia.

— Imediat, Domnule. (Omul se întoarse spre Jessica.) Ordinele lui Hawat sînt ca în asemenea situații domnul cel tînăr să fie pus la adăpost. (Ochii săi cercetară din nou interiorul serei.) Locul acesta-i sigur?

— Am motive să cred că da, răspunse Jessica. A fost inspectat şi de Hawat, şi de mine.

— Atunci am să stau de pază afară, Doamnă, pînă ce mai controlăm o dată clădirea.

Se înclină, îl salută pe Paul cu mîna la caschetă şi ieşi.

Paul rupse cel dintîi tăcerea:

— Poate că n-ar strica să controlăm şi noi clădirea, mai tîrziu. Ochii tăi ar putea să descopere lucruri pe care alții nu le văd.

— Aripa asta era singurul loc pe care nu-l cercetasem. Am lăsat-o la urmă pentru că...

— Pentru că Hawat s-a ocupat personal de ea.

Jessica îi aruncă o privire scurtă, iscoditoare.

— N-ai încredere în Hawat?

— Ba da... Dar a îmbătrînit... Lucrează prea mult. Ar trebui să-i mai uşurăm povara.

— N-am reuşi decît să-l insultăm şi să-i diminuăm eficiența. După pe-o să afle ce s-a întîmplat, nici o insectă n-o să mai poată pătrunde în aripa aceasta. Îi va fi ruşine să...

— Trebuie să luăm propriile noastre măsuri.

— Hawat a servit cu cinste trei generații Atreides. Merită tot respectul şi toată încrederea noastră... Întreit.

— Cînd faci ceva care nu-i place, tata spune "*Bene Gesserit!*" de parcă ar înjura.

— Şi ce nu-i place tatălui tău?

— Să-l contrazici.

— Tu nu eşti tatăl tău, Paul.

O s-o îngrijoreze, gîndi el, *dar trebuie să-i spun ce mi-a destăinuit acea Mapes despre existența unui trădător printre noi.*

— Ce-mi ascunzi? întrebă Jessica. Nu aşa te ştiam, Paul.

El ridică din umeri, apoi îi relată discuția cu Mapes.

Şi Jessica se gîndi iar la mesajul de pe frunză. Se decise deodată. Îi arătă lui Paul frunza şi-i reproduse mesajul.

— Trebuie să-l avertizăm numaidecît pe tata, spuse el. O să-i transmit chiar acum o radiogramă cifrată.

— Nu. Ai s-aştepți pînă ce vei putea să vorbeşti cu el între patru ochi. Cu cît vor şti mai puțini despre asta, cu atît mai bine.

— Vrei să spui că nu trebuie s-avem încredere în nimeni?

— Mai există o posibilitate. S-ar putea ca mesajul să fi fost anume ticluit pentru a ne alarma. Chiar dacă cei care ni l-au transmis cred că-i adevărat, este posibil ca singurul său scop să fie acela de a ne parveni.

Chipul lui Paul rămase ferm şi întunecat.

— Ca să strecoare în rîndurile noastre neîncrederea şi suspiciunea, zise el. Ca să ne slăbească.

— Trebuie să-i vorbeşti tatălui tău în secret şi să-i atragi atenția asupra acestui aspect.

— Înțeleg.

Jessica se întoarse către panoul din sticlă filtrantă, privi spre sud-vest, unde apunea soarele Arrakisului — glob de aur deasupra stîncilor

Paul se apropie.

— Nici eu nu cred că poate fi Hawat, spuse el. Să fie Yueh?

— Yueh nu-i este nici tovarăş, nici locotenent, răspunse ea. Şi pot să te asigur că-i urăşte pe Harkonneni la fel de pătimaş ca noi.

Paul rămase cu privirea la Stîncile din depărtare, gîndind: *Şi nu poate fi nici Gurney... sau Duncan. O fi vreunul din sublocotenenți? Imposibil. Se trag cu toții din familii care ne-au fost loiale generații de-a rîndul... şi din motive întemeiate.*

Jessica îşi masă fruntea. Simți cît de obosită era. *Atîtea primejdii, aici!* Contemplă peisajul, galben dincolo de geam. La oarecare distanță de domeniile reşedinței se întindea un depozit împrejmuit cu ziduri înalte. Foişoare de pază, cocoțate pe picioare lungi, păreau păianjeni pîndind în jurul şirurilor de silozuri pentru mirodenie. Jessica numără cel puțin douăzeci de depozite asemănătoare, silozuri după silozuri, pe toată suprafața bazinului, pînă departe, spre poalele Scutului de Piatră.

Încet, soarele coborî sub orizont. Pe cer apărură stelele. Observă una strălucitoare, chiar deasupra orizontului, licărind ritmic. Era ca o vibrație luminoasă: clip-clip-clip-clip-clip...

Alături, în întuneric, Paul se foi nerăbdător.

Dar Jessica nu-şi desprinse privirea de la acea stea izolată şi strălucitoare. Apoi îşi dădu seama că steaua era prea jos, că licărul venea de fapt de pe una din Stîncile Scutului.

Un semnal!

Încercă să descifreze mesajul, dar era emis într-un cod pe care nu-l cunoştea.

Alte lumini se iviră pe cuprinsul Cîmpiei de la poalele stîncilor: scîntei mici, galbene, presărate în întunericul albastru. Şi una din ele, în stînga, crescu în intensitate şi începu să clipească — iute de tot: clip-clip-licăr-clip!

Apoi se stinse.

Pe creastă, steaua falsă dispăru brusc.

Semnale... Pe Jessica o copleşiră din nou presimțirile.

De ce folosesc semnale luminoase in interiorul bazinului? De ce nu comunică prin radio?

Răspunsul era evident: radiocomunicațiile erau acum supravegheate de agenții Ducelui Leto. Semnalele nu puteau fi decît mesaje schimbate de dușmanii lui, agenții Harkonnen.

În uşa serei răsună o bătaie uşoară, urmată de vocea omului lui Hawat:

— Totu-i în ordine, Domnule... Doamnă. E timpul să-l conducem pe domnul cel tînăr la tatăl său.

Se spune că Ducele Leto ar fi nesocotit pericolele Arrakisului şi că ar fi căzut în capcană din nesăbuinţă. Dar nu-i de presupus, mai degrabă, că el a trăit vreme atît de îndelungată în prezenţa primejdiei de moarte, încît n-a putut să desluşească o schimbare în intensitatea acestei primejdii? Sau că s-a sacrificat cu bună ştiinţă, pentru ca fiul lui să aibă parte de un trai mai bun? În mod cert, Ducele nu era genul de om uşor de indus în eroare.

Fragment din **Muad'Dib, comentarii de familie** *de prinţesa Irulan*

DUCELE LETO ATREIDES stătea sprijinit de parapetul turnului de control al terenului de debarcare de lîngă Arrakeen. La sud, monedă de argint suspendată deasupra orizontului, strălucea prima lună. Sub ea, Stîncile ascuţite ale Scutului de Piatră sclipeau ca nişte sloiuri de gheaţă în opalescenţă prafului. Departe, în stînga, pîlpîiau în pîclă luminile Arrakeenului — scînteieri galbene... albe... albastre...

Ducele se gîndea la înştiinţările purtînd semnătura sa, care fuseseră difuzate în toate zonele populate ale planetei: "Sublimul nostru Împărat Padişah m-a însărcinat să preiau această planetă şi să pun capăt tuturor disensiunilor".

Formalismul ritual al frazei îi dădea un sentiment de solitudine. *Cine să se lase îmbrobodit de această declaraţie pompoasă? În nici un caz fremenii. Şi nici Casele Mici, care controlau comerţul interior al Arrakisului... şi care erau, aproape toate, aservite Harkonnenilor.*

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

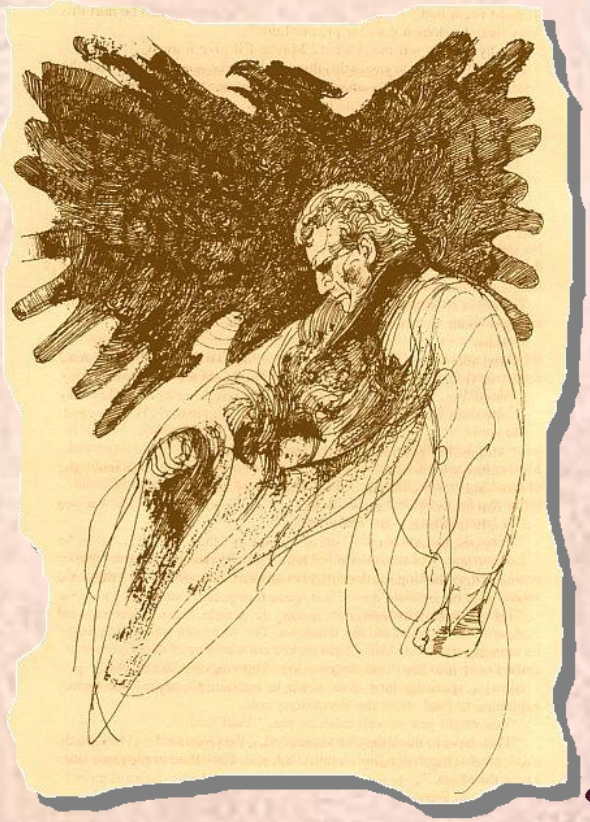
Furia era greu de înăbuşit.

Observă luminile unui vehicul ce se apropia dinspre Arrakeen şi speră să fie maşina de patrulare care trebuia să-l aducă pe Paul.

Întîrzierea i se părea exasperantă, deşi ştia că se datora măsurilor de precauţie ale locotenentului lui Hawat.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Îşi scutură capul, străduindu-se să alunge gîndurile mînioase. Privi din nou terenul la marginea căruia cinci dintre fregatele sale se înălţau ca tot atîtea santinele monolitice.

Mai bine o întîrziere din exces de precauție, decît...

Locotenentul era un om de nădejde. Un ofițer de o loialitate exemplară, propus pentru avansare.

"Sublimul nostru Împărat Padişah..."

De-ar fi putut locuitorii acestui oraş de garnizoană decadent să vadă nota confidențială a Împăratului către "Nobilul Duce", cu aluziile ei pline de dispreț la adresa bărbaților şi a femeilor care purtau voal: "...dar ce altceva e de aşteptat din partea unor barbari al căror vis cel mai drag este să trăiască în afara securității ordonate a faufrelucilor?"

În aceste clipe, Ducele simțea că propriul său vis cel mai drag era de a desființa toate deosebirile de clasă şi de a sfîrşi o dată pentru totdeauna cu ordinea impusă de amenințarea cu moartea. Îşi înalță ochii spre stelele care străluceau fără licăr în atmosfera încărcată de praf. *În jurul uneia dintre luminițele acelea se roteşte Caladanul... dar eu nu-mi voi revedea niciodată patria.* Simți deodată dorul de Caladan, ca o durere în coşul pieptului. O durere care părea că nu ia naştere în adîncul trupului său, ci ajunge la el de pe Caladan. Nu, nu reuşea să vadă în pustiul Arrakisului o nouă patrie. Şi se îndoia că va reuşi vreodată.

Trebuie să-mi ascund sentimentele, gîndi. *De dragul băiatului. Dacă-i e dat să aibă o patrie, aceasta va fi patria lui. Chiar dacă pentru mine Arrakisul e un iad în care-am ajuns înainte de-a fi murit, el trebuie să găsească aici ceva care să-l însuflețească. Trebuie să existe ceva.*

Îl năpădi pe neaşteptate un val de autocompătimire. Dar îl alungă imediat, cu dispreț şi, în mod straniu, îşi aminti două versuri dintr-un poem pe care Gurney Halleck îl recita adesea:

Simt în plămîni aerul Timpului
Stîrnit de căderea nisipului...

Aici, cel puțin, cugetă el, Gurney avea să găsească nisip din belşug. Deşertul central, care se întindea dincolo de Stîncile argintate de lună, era numai piatră seacă, dune şi praf spulberat de vînt. Un teritoriu necartografiat, arid şi sălbatic, la marginea căruia, şi poate pe ici pe colo şi-n interior, trăiau grupuri răzlețe de fremeni. Dacă exista vreun viitor pentru neamul Atreides, acest viitor nu se putea întemeia decît cu sprijinul fremenilor.

Dacă Harkonnenii nu izbutiseră să-i infesteze şi pe fremeni cu urzelile lor veninoase.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Un vuiet metalic învălui turnul şi ducele simți cum parapetul îi vibrează sub mîini. Ecranele de protecție coborîră şi privelişte dispăru.

Naveta. E timpul să mă-ntorc la lucru.

Începu să coboare scara către marea sală de adunare, străduindu-se să-şi impună calmul şi să-şi pregătească expresia feţei pentru întîlnirea care urma.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Cînd ajunse pe ultimele trepte, observă că oamenii începuseră deja să se adune sub domul galben al sălii. Intrau, cu ranițele spațiale pe umeri, vociferînd şi chiuind ca nişte elevi întorşi din vacanță.

— Hei! Simți ce-i sub tălpi? Gravitație, amice!

— Cîți G sînt pe-aici, oameni buni? Mă simt greu al naibii...

— În manual scrie nouă zecimi!

Cuvintele izbucneau de pretutindeni, sporind vacarmul din sală.

— V-ați uitat bine la gaura asta cînd am coborît? Unde-s prăzile bogate despre care s-a trăncănit atîta?

— Le-au umflat Harkonnenii!

— Mie unul nu-mi trebuie decît un duş fierbinte şi-un pat moale.

— N-ai auzit, blegule? Aici nu există duşuri. O să-ți freci fundul cu nisip!

— Hei! Lăsați gura! Ducele!

Leto pătrunse în sala peste care se aşternuse brusc liniştea.

Gurney Halleck îi ieşi în întîmpinare, ținînd cu o mînă ranița aruncată pe umăr şi strîngînd în cealaltă gîtul balisetului. Avea mîini cu degete lungi şi falange groase, care însă ştiau să dea glas celor mai delicate sunete ale coardelor.

Ducele îl privi cu admirație pe omul acesta urît şi mătăhălos, ai cărui ochi scînteiau ca nişte cristale de inteligență sălbatică. Iată un om care trăia în afara faufrelucilor, deşi se supunea fiecăruia dintre preceptele lor. Cum îi spusese Paul? *"Gurney cel dîrz"*.

Şuviţe rare, de un blond spălăcit, abia reuşeau să acopere craniul lui Halleck. Gura lui mare se lățise într-un rînjet de satisfacție şi cicatricea lăsată de biciul de viță neagră tremura ca şi cînd ar fi fost animată de propria ei viață. Toată ființa lui emana aerul omului pe care se poate conta, a omului dintr-o bucată. Se înclină înaintea Ducelui.

— Gurney! rosti Leto.

— Domnia-Ta... (Halleck arătă cu balisetul către oamenii din sală.) Aceştia-s ultimii. Aş fi preferat să vin cu primul val, dar...

— Mai sînt cîțiva Harkonneni şi pentru tine, Gurney, spuse Ducele. Vino, avem de vorbit.

— La ordin, Domnia-Ta.

Se retraseră într-o firidă, lîngă un distribuitor automat de apă, în timp ce în marea sală oamenii începură să se foiască nerăbdători. Halleck îşi trînti ranița într-un colț, dar păstră balisetul în mînă.

— Cîți oameni îi poți ceda lui Hawat? întrebă Ducele.

— Thufir are necazuri, Sire?

— N-a pierdut decît doi agenți, dar Cercetaşii lui ne-au transmis informații excelente despre dispozitivul Harkonnenilor. Dacă ne mişcăm repede, putem cîştiga o marjă de siguranță, atît cît să respirăm mai în voie. Hawat vrea toți oamenii de care te poți dispensa — oameni care să nu dea înapoi dacă li se va cere să facă uz de cuțit.

— Pot să-i dau trei sute dintre cei mai buni, spuse Halleck. Unde să-i trimit?

— La poarta principală. Hawat a lăsat un agent care-i aşteaptă.

— Să mă ocup chiar acum de asta, Sire?

— Îndată. Mai avem o problemă. Comandantul terenului va invoca un pretext ca să rețină naveta pînă în zori. Transspațialul care ne-a adus pe noi a plecat mai departe, dar naveta urmează să fie recuperată de o navă de marfă venită să încarce mirodenie.

— Mirodenia noastră, Domnia-Ta?

— A noastră. Dar naveta va lua la bord şi o parte din vînătorii de condiment ai vechiului regim. Au optat să plece în urma schimbării fiefului şi Arbitrul Schimbării şi-a dat acordul. E vorba de vreo opt sute de lucrători calificați, Gurney. Înaintea plecării navetei, trebuie să-i convingi pe cîțiva să rămînă cu noi.

— Cît de convingător să fiu, Sire?

— Vreau s-o facă de bunăvoie, Gurney. Avem nevoie de experiența şi de priceperea lor. Faptul că vor să plece dovedeşte că nu fac parte din maşinațiile Harkonnenilor. Hawat consideră că printre ei s-ar fi putut strecura şi cîțiva duşmani, dar pentru el orice umbră ascunde un asasin.

— Thufir a descoperit pînă acum unele umbre deosebit de active, Domnia-Ta.

— Iar pe altele nu le-a descoperit. Dar eu cred că infiltrarea unor agenți printre muncitorii care vor să plece depăşeşte imaginația Harkonnenilor.

— Posibil, Sire. Unde sînt oamenii?

— În sala de aşteptare de la subsol. Ți-aş sugera să cobori la ei, să le înmoi inimile cu un cîntecel sau două şi-abia apoi să te pui pe treabă. Poți să promiți posturi de conducere celor care au competența necesară. Şi salarii cu douăzeci la sută mai mari decît cele pe care le-au avut sub Harkonneni.

— Numai atît, Sire? Cunosc sistemul de salarizare al Harkonnenilor, dar pentru nişte oameni cu lichidarea în buzunar şi cu dorul de ducă în suflet, Sire... hm, douăzeci de procente nu reprezintă o ofertă prea îmbietoare.

— Atunci fă cum crezi, de la caz la caz, spuse nerăbdător Leto. Nu uita însă că tezaurul nu-i un sac fără fund. În măsura posibilului, limitează-te la cifra pe care ți-am indicat-o. Ne trebuie mai ales conducători de şenile, meteo-observatori, dunari... oameni cu experiență în largul nisipurilor.

— Am înțeles, Sire. "Ei vor veni cu toții la chemarea violenței: şi

înfruntînd vîntul de est, vor înrobi nisipul".

— Emoționant citat, comentă ducele. Să predai unui locotenent comanda trupelor tale. Spune-i să le facă oamenilor un scurt instructaj despre disciplina apei, apoi să-i cazeze în barăcile de lîngă teren. O să-i îndrume personalul de serviciu. Şi nu uita de oamenii pentru Hawat.

— Trei sute dintre cei mai buni, Sire. (Halleck îşi ridică ranița.) Unde mă prezint la raport după ce termin treaba?

— Am pus să se amenajeze o sală de consiliu la etaj. Vom ține acolo şedința de stat major. Vreau să stabilim o nouă linie de dispersare planetară, cu blindatele în primul eşalon.

Halleck, care dăduse să plece, se opri. Ochii săi căutară privirea lui Leto.

— Ne putem aştepta la asemenea dificultăți, Sire? Am înțeles că există aici un Arbitru al Schimbării.

— Luptă deschisă, luptă clandestină, rosti sec ducele. O să mai curgă mult sînge pînă să isprăvim totul.

— "Şi apa luată din rîu se va face pe uscat sînge", cită Halleck.

Ducele oftă.

— Grăbeşte-te, Gurney.

— Gata, Domnia-Ta. (Un rînjet îi încreți cicatricea.) *"Iată, ca un asin sălbatic din deşert, mă-nham din nou la muncă".*

Se îndreptă repede spre centrul sălii, zăbovi o clipă ca să dea ordinele necesare, apoi porni mai departe, făcîndu-şi loc printre oameni.

Leto îl urmări cu privirea, clătinînd din cap. Halleck nu contenea să-l uimească. O minte plină de cîntece, de citate şi de fraze împodobite... şi o inimă de asasin, de cum venea vorba de Harkonneni.

Părăsi firida şi se îndreptă fără grabă spre ascensor, traversînd sala în diagonală, răspunzînd la saluturi cu uşoare mişcări ale mîinii. Recunoscînd un om din corpul de propagandă, se opri ca să-i dicteze un mesaj destinat rețelei de radiodifuziune; oamenii care-şi aduseseră nevestele trebuiau informați că acestea erau în siguranță şi anunțați unde le puteau găsi; ceilalți aveau să fie încunoştiințați că, după toate aparențele, populația locală număra mai multe femei decît bărbați. Ducele atinse uşor brațul omului de la propagandă, semnalîndu-i astfel că mesajul avea prioritate absolută şi că trebuia difuzat imediat.

Apoi îşi văzu de drum, întorcînd saluturi, zîmbind, schimbînd cîte-o glumă în treacăt.

Un comandant trebuie să pară totdeauna încrezător, gîndi el. *Încrederea oamenilor apasă pe umerii săi ca o povară, in timp ce el Înfruntă primejdia, nelăsînd să se vadă nimic.*

Răsuflă uşurat cînd pătrunse în ascensor şi privirea sa nu mai întîlni decît suprafața neutră a uşilor.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Deasupra ieşirii terenului de debarcare al Arrakeenului, gravată grosolan, parcă de-un instrument rudimentar, se afla o inscripție pe care Muad'Dib avea s-o repete deseori. O descoperise in prima noapte petrecută pe Arrakis, cînd oamenii tatălui său îl conduseseră spre postul de comandă ducal ca să asiste la cel dinții consiliu de stat major. Inscripția era o invocație adresată celor ce părăseau Arrakisul, dar pentru adolescentul abia scăpat din ghearele morții impactul ei va fi fost cu atît mai sumbru. Ea spunea: "O, voi, cei care ştiți ce îndurăm aici, nu ne uitați in rugile voastre".

Fragment din **Manualul lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

TOATĂ TEORIA conflictelor armate se reduce la riscul calculat, spuse Ducele. Dar cînd ajungi să-ți rişti propria familie, elementul *calcul* e copleşit de... altceva.

Îşi dădu seama că nu reuşea să-şi stăpînească mînia cum ar fi trebuit şi, întorcîndu-se, începu să se plimbe de colo-colo prin fața mesei.

Ducele şi Paul erau singuri în sala de consiliu — o încăpere plină de ecouri, al cărei unic mobilier consta într-o masă lungă, înconjurată de scaune demodate, cu trei picioare, o planşetă pentru hărți şi un proiector. Paul ocupa unul din scaunele de lîngă planşetă. Îi relatase tatălui său incidentul cu vînătorul-căutător. Îi vorbise şi de faptul că era amenințat de un trădător.

Ducele se opri în fața fiului său şi lovi cu pumnul în masă.

— *Hawat m-a asigurat de securitatea casei!*

Paul spuse cu glas şovăielnic:

— Şi eu am fost furios... la început. Şi eu l-am învinuit pe Hawat. Dar atentatul a fost dirijat din afara casei. O acțiune simplă, dibace şi directă. Care-ar fi reuşit, dacă n-aş fi cunoscut ce-am învățat de la tine şi de la mulți alții, inclusiv Hawat.

— Îl aperi?

— Da.

— Îmbătrîneşte. Ăsta-i adevărul. Ar trebui să...

— E înțelept şi are experiență. De cîte dintre greşelile lui îți poți aminti?

— Eu ar trebui să-i iau apărarea, nu tu.

Paul zîmbi.

Leto se aşează în capul mesei şi-şi lăsă mîna pe mîinile fiului său.

— Te-ai... maturizat în ultimul timp, fiule, spuse el, şi asta nu poate decît să mă bucure. (Îşi retrase mîna şi zîmbi, la rîndul său.) Hawat se va pedepsi singur. Va fi mai mînios pe el însuşi, decît am putea fi noi, amîndoi.

Paul îşi îndreptă privirea spre ferestrele din spatele planşetei cartografice, spre întunericul nopții. Afară, balustrada terasei reflecta lumina din cameră. Desluşi o mişcare, apoi recunoscu silueta unei santinele în uniformă Atreides. Ochii îi alunecară de la fereastră la peretele alb din spatele tatălui său, la suprafața lucioasă a mesei, la pumnii lui încleştați.

Uşa din celălalt capăt al sălii se deschise cu violență. Thufir Hawat pătrunse în sală. Părea mai bătrîn şi mai zbîrcit ca oricînd. Traversă încăperea şi se opri în poziție de drepți în fața Ducelui.

— Domnia-Ta, se adresă el unui punct aflat deasupra capului lui Leto, adineaori am aflat de greşeala pe care-am comis-o. Întrucît consider că este necesar să-mi prezint demi...

— Ia loc şi încetează cu prostiile, îi tăie vorba Ducele, arătînd cu mîna scaunul din fața lui Paul. Dacă ai comis o greşeală, este că i-ai *supra*estimat pe Harkonneni. Minții lor simple au ticluit o stratagemă simplă. Noi nu ne-am aşteptat la stratageme simple. Iar fiul meu şi-a dat toată osteneala să mă convingă că, dacă a scăpat cu viață, asta se datoreşte în bună măsură învățăturilor tale. Şi în această privință, n-ai comis nici o greşeală. (Lovi uşor spătarul scaunului gol.) Ți-am spus să iei loc!

Hawat se lăsă moale în scaun.

— Dar...

— Nu vreau să mai aud nimic. Consider incidentul încheiat. Avem treburi mai importante. Unde sînt ceilalți?

— I-am rugat să aştepte afară pînă ce...

— Cheamă-i.

Hawat privi în ochii lui Leto.

— Sire, eu...

— Ştiu cine mi-e cu adevărat prieten, Thufir. Cheamă oamenii înăuntru.

— Am înțeles, Domnia-Ta, răspunse în şoaptă Hawat. Apoi se răsuci în scaun şi strigă spre uşa întredeschisă: Gurney, puteți intra.

Halleck îşi făcu apariția în fruntea unui grup numeros. Ofițerii de stat major aveau chipurile încruntate, grave. Erau însoțiți de tineri aghiotanți şi specialişti, care păreau cu toții plini de ardoare. Începură să se aşeze în jurul mesei, făcînd să răsune sala de zgomotul scaunelor şi răspîndind în aer o aromă discretă de rachag *.

** Stimulent de tip cofeinic.*

— Pentru cine doreşte, avem cafea, spuse Ducele.

Îi cuprinse pe toți cu privirea, gîndind: *O echipă bună. Un om ar putea face figură mult mai rea într-un război ca acesta.* Aşteptă, în timp ce se

servea cafeaua adusă din încăperea alăturată. Nu-i scăpă oboseala întipărită pe unele chipuri.

Brusc, îşi compuse masca de calm şi eficienţă, se ridică în picioare şi le ceru atenţie, ciocănind cu degetul în masă.

— Domnilor, începu el, se pare că civilizaţia noastră s-a obişnuit într-atît cu războaiele de cotropire, încît ţiu ne putem supune nici măcar unui singur ordin al Imperiului fără ca vechile năravuri să nu-şi scoată capul.

Se auziră rîsete discrete şi Paul îşi dădu seama că tatăl său spusese exact lucrul potrivit, folosind exact tonul potrivit, pentru a încălzi atmosfera. Pînă şi urma de oboseală din glasul său fusese corect drămuită.

— Pentru început, cred că n-ar strica să aflăm dacă Thufir mai are ceva de adăugat la raportul său cu privire la fremeni. Thufir?

Hawat îşi înălţă ochii.

— Mai am de analizat unele probleme economice legate de raportul meu general, Sire, dar în momentul de faţă pot să afirm că fremenii par din ce în ce mai mult a fi aliaţii de care avem nevoie. Chiar dacă mai aşteaptă încă, înainte de a ne acorda încredere deplină, atitudinea lor pare sinceră. Ne-au trimis daruri: distraie confecţionate în atelierele lor... hărţi ale unor regiuni de deşert din jurul punctelor fortificate lăsate de Harkonneni... Informaţiile pe care ni le-au furnizat s-au dovedit demne de încredere şi ne-au fost de un folos considerabil în tranzacţiile cu Arbitrul Schimbării. Au mai trimis şi alte lucruri: bijuterii pentru doamna Jessica, alcool de mirodenie, dulciuri, produse medicinale. Oamenii mei le examinează chiar în aceste clipe, dar nu pare a fi vorba de vreun vicleşug.

— Dumitale îţi plac aceşti oameni, Thufir? întrebă unul dintre ofiţeri.

Hawat se întoarse spre el.

— Duncan Idaho spune că sînt demni de admiraţie.

Paul se uită la tatăl său, apoi la Hawat, înainte de a se încumeta să întrebe:

— Ai vreo informaţie nouă despre numărul fremenilor?

Hawat îl privi grav.

— După producţia de alimente şi după diverse alte criterii, Idaho a estimat populaţia complexului subteran pe care l-a vizitat la aproximativ zece mii de oameni. Conducătorul lor spunea că este căpetenia unui sietch de două mii de familii. Avem motive întemeiate să credem că există foarte multe asemenea comunităţi, numite sietchuri. Toate par a fi credincioase unui oarecare Liet.

— Asta-i ceva nou, spuse Leto.

— S-ar putea să greşesc eu, Sire. Anumite aspecte dau de presupus că acest Liet ar putea să fie o zeitate locală.

Un alt ofiţer îşi drese glasul şi întrebă:

— E sigur că fac afaceri cu contrabandiştii?

— O caravană cu marfă de contrabandă a părăsit sietchul în prezența lui Idaho. Caravana transporta o cantitate mare de mirodenie. Contrabandiştii foloseau animale de povară şi au menționat faptul că îi aştepta o călătorie de optsprezece zile.

— După toate aparențele, contrabandiştii şi-au intensificat activitatea de cînd domneşte dezordinea, spuse Ducele. Trebuie să chibzuim bine problema asta. Sigur, nu-i cazul să ne facem prea multe griji pentru fregatele neautorizate care acționează în afara planetei. Aşa-i peste tot. Dar nici să le lăsăm să scape cu totul de sub controlul nostru, nu-i bine.

— Ai vreun plan, Sire? întrebă Hawat.

Ducele se uită la Halleck.

— Gurney, vreau să conduci o delegație care să ia legătura cu afaceriştii ăştia romantici. Vei fi un fel de ambasador, dacă vrei. Să le spui că sînt dispus să închid ochii la operațiile lor, atît timp cît vor accepta să-mi plătească o dijmă ducală. Hawat consideră că mitele şi mercenarii de care-au făcut uz pînă acum ca să-şi poată desfăşura activitatea i-au costat de patru ori mai mult.

— Şi dacă povestea asta ajunge la urechile Împăratului? întrebă Halleck. Suveranul ține cu dinții de profiturile sale din CHOAM, Domnia-Ta.

Leto zîmbi.

— Vom vira fățiş întreaga dijmă în contul lui Shaddam IV şi-o vom scădea în mod legal din impozitul pentru întreținerea trupelor de sprijin. Să vedem ce-or să mai zică Harkonnenii! Şi-o să ruinăm astfel şi cîțiva dintre localnicii care s-au îmbuibat pe vremea lor. Adio, şperțuri!

Halleck rînji încîntat.

— Ah, Domnia-Ta, straşnică lovitură! Ce n-aş da să văd mutra baronului cînd va afla vestea!

Ducele se întoarse către Hawat.

— Thufir, ai obținut registrele de contabilitate pe care spuneai că le-ai putea cumpăra?

— Da, Domnia-Ta. Examinarea lor amănunțită e în curs. Deşi le-am răsfoit doar, pot să formulez o primă estimare.

— S-auzim.

— În trei sute treizeci de zile standard, Harkonnenii realizau aici un beneficiu de zece miliarde de solari.

Un murmur surd făcu ocolul mesei. Pînă şi aghiotanții mai tineri, care începuseră să dea semne de plictiseală, se îndreptară în scaune şi schimbară priviri uimite.

Halleck rosti cu voce joasă:

— "Căci ei vor înghiți bogățiile mării şi comorile ascunse în nisip".

— E limpede, domnilor, spuse Leto. Mai poate fi cineva atît de naiv încît să creadă că Harkonnenii şi-au făcut frumuşel bagajele şi-au lăsat totul

baltă, numai pentru că aşa a poruncit Împăratul?

Oamenii dădură glas unui cor de murmure aprobatoare.

— Va trebui să biruim cu tăişul săbiei, conchise Ducele. Se întoarse către Hawat. Dar poate că-i momentul să aflăm cum stăm cu utilajele. Cîte şenilete, combine, fabrici de mirodenie şi echipamente auxiliare ne-au lăsat?

— Întregul parc, după cum menționează inventarul imperial, contrasemnat de Arbitrul Schimbării, Domnia-Ta, răspunse Hawat şi făcu semn unuia dintre aghiotanți să-i dea un dosar, pe care apoi îl deschise în fața lui. Numai că s-a omis să se menționeze că mai puțin de jumătate din şenilete sînt în stare de funcționare, că doar circa o treime din. ele dispun de aeroportante care să le transporte la nisipurile cu mirodenie, că... În sfîrşit, tot ce ne-au lăsat Harkonnenii se află într-o stare deplorabilă. O să putem spune că am avut noroc dacă vom izbuti să punem pe picioare jumătate din utilaje, şi un noroc chior dacă un sfert dintre ele vor mai fi în stare de funcționare peste şase luni.

— Nici nu ne-am aşteptat la altceva, zise Leto. Care sînt cifrele exacte pentru utilajele de bază?

Hawat îşi consultă dosarul.

— Nouă sute treizeci de fabrici-combine, care vor putea să iasă la lucru peste cîteva zile. Şase mii două sute cincizeci de ornitoptere pentru supraveghere, recunoaştere şi observații meteorologice... Aeroportante, ceva mai puțin de-o mie.

— N-ar fi mai rentabil să reluăm negocierile cu Ghilda pentru autorizarea unei fregate orbitale ca satelit meteorologic? întrebă Halleck.

Ducele se uită la Hawat.

— Nimic nou în privința asta, Thufir?

— Deocamdată va trebui să căutăm alte căi, răspunse mentatul. De fapt, agentul Ghildei nici nu a negociat. N-a făcut altceva decît să-mi dea limpede de înțeles, ca de la mentat la mentat, că prețul depăşeşte posibilitățile noastre şi că va continua să le depăşească oricare-ar fi ele. Trebuie să aflăm de ce, înainte de a redeschide discuția cu el. Unul dintre aghiotanții lui Halleck se agită în scaun şi izbucni:

— Asta nu e dreptate!

— Dreptate? Ducele îl fulgeră cu privirea. Cine pretinde dreptate?O să ne facem singuri dreptate. Aici, pe Arrakis. Victorie sau moarte. Regreți că ne împărtăşeşti soarta, domnule?

Omul îl privi lung, apoi răspunse:

— Nu, Sire... Domnia-Ta nu poți să refuzi cea mai bogată sursă de venituri din universul nostru... iar eu nu pot decît să te urmez. Îmi cer scuze pentru accesul de furie, dar... (Ofițerul dădu din umeri.) Pe toți ne copleşeşte cîteodată amărăciunea.

— Amărăciunea o înțeleg, spuse Ducele. Dar să nu ne plîngem de nedreptate, cît timp avem brațe şi libertatea de a le folosi. Mai sînt şi alții copleşiți de amărăciune? Dacă da, să vorbească. Ne-am adunat aici ca între prieteni. Oricine poate să spună ce are pe suflet.

— Eu cred că ceea ce ne roade pe toți, Sire, zise Halleck, este faptul că n-au apărut voluntari din partea celorlalte Case Mari. Te numesc "Leto cel Drept" şi-ți făgăduiesc amiciție eternă... dar numai atîta timp cît asta nu costă pe nimeni nimic.

— Casele Mari nu ştiu încă cine va cîştiga în urma schimbării, spuse Ducele. Cele mai multe s-au îmbogățit asumîndu-şi riscuri minime. Dar nu le putem blama pentru asta. Nu putem decît să le disprețuim. (Se întoarse către Hawat.) Dar vorbeam despre utilaje. Vrei să proiectezi cîteva exemple, ca să familiarizăm oamenii cu maşinile?

Hawat încuviință din cap şi făcu semn unui aghiotant aflat lîngă proiector.

O imagine solido-tridimensională apăru pe suprafața mesei, la mică distanță de locul în care stătea Ducele. Unii dintre oamenii de la capătul celălalt se ridicară în picioare, ca să vadă mai bine.

Paul se aplecă şi privi cu atenție maşina. Raportată la înălțimea minusculelor siluete umane din jurul ei, părea să aibă vreo sută douăzeci de metri lungime şi vreo patruzeci de metri lățime. Semăna cu o insectă lungă, avînd drept membre seturi independente de şenile late.

— Ceea ce vedeți este o maşină de recoltat, combinată cu o rafinărie de mirodenie, explică Hawat. Am ales una în stare bună, anume pentru proiecție, E un fel de draglină adusă aici de prima echipă de ecologi imperiali. Maşina mai funcționează si azi... deşi nu-mi dau seama cum... sau de ce.

— Dacă-i cumva cea supranumită *Baba Maria,* e o adevărată piesă de muzeu, interveni un aghiotant. Cred că Harkonnenii o foloseau ca loc de pedeapsă şi că-şi amenințau cu ea muncitorii recalcitranți: fii cuminte sau ajungi la *Baba Maria!*

Oamenii rîseră.

Nu însă şi Paul. Toată atenția sa era concentrată asupra proiecției şi a întrebării care i se născuse în minte. Arătă cu degetul imaginea de pe masă şi spuse:

— Thufir, există viermi de nisip destul de mari ca să înghită o maşină ca asta?

În sală se făcu brusc tăcere. Ducele blestemă în gînd, apoi îşi zise: *Nu... Trebuie să înfrunte realitățile acestei lumi.*

— În mijlocul deşertului trăiesc viermi care-ar putea să înghită această combină dintr-o dată, răspunse Hawat. Dar şi aici, în apropierea Scutului de Piatră, unde se exploatează cea mai mare parte a mirodeniei, există viermi destul de mari ca să rupă în bucăți o maşină ca asta şi s-o devoreze în tihnă.

— De ce nu se folosesc scuturi? întrebă Paul.

— Raportul lui Idaho precizează că în deşert scuturile sînt periculoase, spuse Hawat. Un simplu scut individual poate să atragă toți viermii aflați la sute de metri de jur-împrejur. Se pare că scuturile le provoacă un fel de frenezie ucigaşă. Aşa susțin fremenii şi n-avem nici un motiv să ne îndoim de spusele lor. Idaho n-a văzut nici o urmă de echipament pentru scuturi în sietch-ul* pe care l-a vizitat.

** "Loc de adunare în caz de primejdie" în fremenă.*

— Chiar nici una? întrebă Paul.

— Ar fi destul de greu să se ascundă aşa ceva de către o populație care numără cîteva mii de oameni. Idaho a avut acces liber în tot sietchul. N-a observat nici un scut şi n-a descoperit nici un indiciu că fremenii ar folosi scuturi.

— E o enigmă, spuse Ducele.

— În schimb, urmă Hawat, e limpede că Harkonnenii le foloseau din plin. Aveau ateliere de reparații în fiecare sat de garnizoană, iar contabilitatea lor înregistrează cheltuieli masive pentru achiziționarea de scuturi şi piese de schimb.

— Nu cumva fremenii dispun de vreun mijloc de neutralizare a scuturilor? întrebă Paul.

— Puțin probabil, răspunse Hawat. Teoretic ar fi posibil, bineînțeles... cu o contrasarcină statică de dimensiuni kilometrice. Dar e o experiență pe care n-a putut s-o încerce nimeni pînă în prezent.

— Oricum, am fi aflat de mult, interveni Halleck. Contrabandiştii au legături strînse cu fremenii. Dac-ar fi existat asemenea dispozitive, le-ar fi achiziționat şi nu s-ar fi sfiit să le comercializeze în afara planetei.

— E totuşi o problemă prea importantă ca s-o lăsăm în suspensie, zise Leto. Thufir, te rog să-i acorzi prioritate. Vreau un răspuns precis.

— E deja în atenția noastră, Domnia-Ta. (Hawat îşi drese glasul.) Idaho a mai precizat ceva: a spus că nimeni nu s-ar putea înşela asupra atitudinii

fremenilor față de scuturi... Zicea că le privesc cu amuzament.

Ducele se încruntă.

— Discutam despre utilajele de exploatare, spuse el.

Hawat îi făcu semn aghiotantului de la proiector.

Pe masă, imaginea solidă a combinei fu înlocuită de proiecția unui aparat de zbor pe lîngă care siluetele oamenilor din jur păreau şi mai mici decît înainte.

— Aceasta-i o aeroportantă, explică Hawat. În linii mari, e un topter uriaş, a cărui singură funcție este să transporte o combină în zona nisipurilor bogate în mirodenie şi s-o recupereze cînd îşi face apariția un vierme de nisip. Pentru că întotdeauna apare unul. Recoltarea mirodeniei este, în ultimă instanță, un proces de instalare rapidă şi retragere rapidă, cu o captură cît mai bogată.

— Perfect adecvat eticii Harkonnenilor, comentă Ducele.

Rîsetele care îi subliniară remarca părură însă crispate şi prea zgomotoase.

Un ornitopter înlocui aeroportantă în focarul proiecției.

— Aceste toptere sînt destul de convenționale, reluă Hawat explicațiile. Li s-au aplicat însă modificări importante pentru a le mări raza de acțiune şi o grijă deosebită a fost acordată protejării părților esențiale contra nisipului şi a prafului. În general, numai unul din treizeci este echipat cu scut defensiv, urmărindu-se probabil, ca prin înlăturarea greutății generatorului să se mărească şi mai mult raza de acțiune.

— Nu-mi place deloc acest dezinteres pentru scuturi, murmură Ducele. Şi gîndi: *Acesta să fie secretul Harkonnenilor? Să-nsemne asta că nu vom mai avea nici măcar posibilitatea să fugim la bordul fregatelor noastre dotate cu scuturi, dacă totul se va întoarce împotriva noastră?* Îşi scutură violent capul ca să alunge aceste gînduri şi spuse: Să trecem la devizul economic. La cît se va ridica beneficiul nostru?

Hawat scoase un carnețel şi-l răsfoi.

— După evaluarea utilajelor intacte şi a costului diferitelor reparații, am întocmit un prim deviz al cheltuielilor de exploatare. Bineînțeles, devizul se bazează pe o cifră sub valoarea reală, care să ne îngăduie un coeficient de siguranță. (Hawat închise ochii şi continuă în semitransă mentatică:) Sub Harkonneni, cheltuielile de întreținere, investițiile şi salariile n-au depăşit niciodată paisprezece la sută. Cu puțin noroc, vom reuşi să le menținem, pentru început, la treizeci la sută. Luînd în considerare factorii reinvestiție şi dezvoltare, la care se adaugă cota CHOAM şi cheltuielile militare, beneficiile noastre se vor limita la numai şase sau şapte la sută, pînă în momentul în care vom fi înlocuit utilajele deteriorate. După aceea, vom avea posibilitatea să le ridicăm pînă la doisprezece-cincisprezece la sută, adică la nivelul normal. (Deschise ochii.) Exceptînd cazul în care Domnia-Ta vrea să

adopte metodele Harkonnenilor.

— Scopul străduniilor noastre este edificarea unei baze planetare solide şi permanente, spuse Ducele. Pentru aceasta, majoritatea populației trebuie să fie mulțumită. În special, fremenii...

— În primul rînd, fremenii, întări Hawat.

— Pe Caladan, supremația noastră se datora puterii maritime şi celei aeriene. Aici, va trebui să dobîndim ceea ce voi numi *puterea deşertului.* Încă nu-mi pot da seama dacă asta include sau nu şi puterea aeriană. De aceea vă atrag atenția asupra lipsei scuturilor de pe toptere. (Clătină din cap.) în bună măsură, Harkonnenii îşi recrutau personalul de bază din afara planetei. Noi nu ne putem permite acest lucru... Fiecare lot de nou-veniți şi-ar avea cota-parte de provocatori.

— În cazul acesta, va trebui să ne mulțumim cu beneficii mult mai reduse şi cu recolte minore, spuse Hawat. Producția noastră din primele două sezoane va fi doar o treime din producția medie a Harkonnenilor.

— Adică exact situația pe care am prevăzut-o, conchise Ducele. Va trebui să rezolvăm repede chestiunea fremenilor. Aş vrea să dispun de cinci batalioane complete de trupe fremene înaintea primei revizii contabile a CHOAM-ului.

— Nu-i prea mult timp, Sire, observă Hawat.

— Sîntem în criză de timp, după cum bine ştii. La primul prilej, vor năvăli aici cu sardaukari purtînd uniforma Harkonnenilor. Cîți crezi că vor debarca, Thufir?

— Cel mult cinci batalioane, Sire, dat fiind prețul Ghildei pentru transporturi militare.

— În cazul acesta, cinci batalioane de fremeni, plus propriile noastre forțe, ar fi de-ajuns. Aşteptați să ducem cîțiva prizonieri sardaukari în fața Consiliului Landsraadului şi-o să vedeți cum lucrurile vor lua cu totul altă întorsătură — indiferent de situația beneficiilor.

— Vom face tot ce ne stă în putință, Sire.

Paul se uită la tatăl său, apoi, din nou, la Hawat. Dintr-o dată, îşi dădu seama de vîrsta înaintată a mentatului. Bătrînul acesta slujise trei generații Atreides. *Vîrsta.* I se citea în strălucirea umedă a ochilor căprui, în obrajii brăzdați de riduri şi tăbăciți de clime exotice, în curbura umerilor, în linia subțire a buzelor acoperite cu petele rubinii ale abuzului de sapho.

Atît de multe depind de un om bătrîn, gîndi Paul.

— De fapt, spuse Ducele, sîntem angajați într-un război de asasini, dar care nu şi-a atins încă toată amploarea. Thufir, cum se prezintă dispozitivul Harkonnenilor?

— Am eliminat două sute cincizeci şi nouă dintre oamenii lor de încredere, Domnia-Ta. N-au rămas mai mult de trei celule Harkonnen — vreo sută de inşi, cu totul.

— Lacheii pe care i-ați înlăturat dețineau proprietăți?

— Cei mai mulți aveau o situație înfloritoare, Domnia-Ta; în clasa antreprenorilor.

— Să obții semnăturile lor, apoi să le contrafaci tuturor, deasupra semnăturilor, certificate de loialitate. Să predai cîte o copie după fiecare certificat Arbitrului Schimbării. Îi vom acuza în mod legal că au rămas pe Arrakis sub falsă loialitate. Le vom confisca toate bunurile, le vom alunga familiile, îi vom lăsa pe drumuri. Bineînțeles, fără a omite să depunem în contul Coroanei cele zece procente cuvenite. Totul, conform legii.

Thufir Hawat zîmbi, dezvelindu-şi dinții cu pete rubinii.

— O manevră demnă de măreția Domniei-Tale. Mi-e ruşine că nu mi-a trecut mie prin cap.

Halleck privi încruntat împrejur, surprinse expresia la fel de întunecată de pe fața lui Paul. Ceilalți însă zîmbeau şi dădeau din cap, vădit mulțumiți.

E o greşeală, gîndi Paul. *Adversarii vor lupta cu şi mai multă înverşunare, convinşi fiind că n-au nimic de cîştigat dacă se predau.* Ştia că de mult nu se mai respectau nici un fel de reguli în kanly*, dar aceasta era o acțiune care îi putea duce la pierzanie, chiar dacă le oferea o victorie.

** "Loc de adunare în caz de primejdie" în fremenă.*

— "Şi-am fost străin în țară străină", murmură Halleck.

Paul îl privi lung, recunoscînd citatul din Biblia CP. şi întrebîndu-se: *Oare şi Gurney ar vrea să se pună capăt acestor stratageme întortocheate?*

Privirea Ducelui poposi o clipă asupra ferestrelor şi a întunericului de afară, apoi se întoarse spre Halleck.

— Gurney, cîți dunari ai convins să rămînă cu noi?

— Două sute optzeci şi şase, Sire. Cred că ar trebui să-i acceptăm şi să ne considerăm norocoşi. Toți au calificări utile.

— Numai ațîți? (Ducele îşi muşcă buzele.) Bine, atunci dă de ştire că...

Îl întrerupse zgomotul uşii. Duncan Idaho trecu printre santinele, traversă iute sala şi se aplecă pentru a-i vorbi la ureche Ducelui. Leto ridică mîna.

— Vorbeşte tare, Duncan. Sîntem reuniți în consiliu strategic.

Paul îl privi atent pe Idaho, admirîndu-i din nou mişcările de felină, rapiditatea reflexelor care făceau din el un maestru de scrimă atît de greu de întrecut. În aceeaşi clipă, fața rotundă şi oacheşă a spadasinului se întoarse spre el; ochii negri, adînciți în orbite, nu părură să-l recunoască, dar Paul recunoscu masca de seninătate care-i camufla agitația lăuntrică.

** Vrăjmăşie declarată oficial sau vendetă.*

Idaho îşi plimbă privirea în lungul mesei, apoi spuse:

— Am capturat un grup de mercenari Harkonneni deghizați în fremeni. Fremenii trimiseseră deja un curier ca să ne pună în gardă, în cursul atacului, ne-am dat seama că omul lor fusese interceptat de Harkonneni,

care-l răniseră grav. A murit în timp ce-l transportam încoace pentru a fi îngrijit de medicii noştri. Pe drum, am observat că omul suferea îngrozitor şi-am oprit ca să văd dacă-l pot ajuta în vreun fel. L-am surprins în momentul în care încerca să arunce ceva. (Idaho îşi întoarse ochii spre Leto.) Un cuțit, Domnia-Ta, un cuțit cum n-ai văzut altul.

— Un cristai? întrebă cineva.

— Fără doar şi poate, răspunse Idaho. Alb-lăptos şi strălucind ca şi cînd ar avea propria-i lumină.

Îşi strecură mîna în interiorul tunicii şi scoase o teacă din care ieşea un mîner negru, cu adînciturі pronunțate.

— Lasă lama în teacă!

Glasul răsunase din direcția uşii deschise, de la capătul celălalt al sălii. Un glas vibrant, pătrunzător, care îi făcu pe toți cei dinăuntru să-şi înalțe capetele şi să privească spre uşă.

În prag, în spatele săbiilor încrucişate ale gărzilor, se profila o siluetă înaltă. Trupul omului era în întregime ascuns de o mantie lungă, de culoare brună. Doar ochii i se zăreau între glugă şi voalul negru de sub ea — ochi albaştri, fără alb.

— Să-l lase să intre, şopti Idaho.

— Lăsați omul să treacă, ordonă Ducele.

Santinelele ezitară, apoi îşi retraseră săbiile.

Omul străbătu repede încăperea şi se opri în fața Ducelui.

— Stilgar, căpetenia sietchului pe care l-am vizitat şi conducătorul celor care ne-au dat de veste despre banda Harkonnenilor, îl prezentă Idaho.

— Fii binevenit, domnule, zise Ducele. De ce să nu scoatem lama din teacă?

Stilgar se uită la Idaho.

— Tu cunoşti rînduielile noastre de onoare şi puritate, rosti el. Ție-ți îngădui să vezi lama omului căruia i-ai arătat prietenie. (Privirea lui se întoarse spre ceilalți.) Dar pe oamenii aceştia nu-i cunosc. Le-ai îngădui să pîngărească o armă onorabilă?

— Sînt Ducele Leto, spuse tatăl lui Paul. Mie îmi permiți să văd lama?

— Îți permit să-ți cîştigi dreptul de-a o scoate din teacă, răspunse Stilgar şi, la auzul murmurului de protest al celor din sală, ridică o mînă fină, străbătută de vene întunecate şi adăugă: Vă reamintesc că ama a aparținut unui om care vă era prieten.

În tăcerea care urmă, Paul studie omul şi percepu clar aura de putere pe care o emana. Era un conducător. Un *conducător fremen.*

Unul dintre ofițerii aflați de partea cealaltă a mesei mîrîi:

— Cine-i el, ca să ne spună ce drepturi avem pe Arrakis?

— Se zice că Ducele Leto Atreides guvernează cu consimțămîntul celor guvernați, rosti fremenul. De aceea, am să vă spun cum stă treaba cu noi: cei care văd un cristai îşi asumă o anumită responsabilitate. (Aruncă o privire întunecată către Idaho.) Ne aparțin. Nu mai pot părăsi Arrakisul fără consimțămîntul nostru.

Halleck şi alți cîțiva dădură să se ridice, cu mînia întipărită pe chipuri. Halleck spuse amenințător:

— Ducele Leto este cel care hotărăşte...

— O clipă, vă rog, interveni Leto şi blîndețea vocii sale îi reținu. *Nu trebuie să pierd controlul,* gîndi el. Se întoarse spre fremen: Domnule, onorez şi respect demnitatea oricărui om care respectă demnitatea mea. Îți sînt, într-adevăr, îndatorat. Iar eu îmi plătesc *întotdeauna* datoriile. Dacă datina voastră cere ca arma să rămînă în teacă, atunci acesta e un ordin... pe care-l dau *eu.* Şi dacă mai există vreo cale ca să-l cinstim cum se cuvine pe omul care a murit în serviciul nostru, te rog să-mi spui.

Fremenul îl privi lung. Apoi, încet, îşi ridică voalul, descoperind un nas subțire şi o gură cu buze pline, într-o barbă de un negru lucitor. În mod deliberat, se aplecă deasupra mesei şi scuipă pe suprafața lucioasă.

În clipa în care toți cei prezenți fură pe punctul să sară in picioare, vocea lui Idaho tună:

— Stați!

Şi, în tăcerea încordată care se aşternu, urmă:

— Îți mulțumim, Stilgar, pentru darul umidității din trupul tău. Îl acceptăm în spiritul în care ne-a fost oferit.

Şi Idaho scuipă la rîndul său pe masa din fața ducelui. Apoi, întorcîndu-se repede către Leto, spuse cu voce joasă:

— Nu uita cît de prețioasă-i apa aici, Sire. A fost un gest de respect.

Leto se lăsă încet în scaun şi surprinse privirea lui Paul, zîmbetul şters de pe chipul fiului său, înainte de a simți uşoara destindere a atmosferei din sală, pe măsură ce oamenii înțelegeau scena la care asistaseră.

Fremenul privi spre Idaho.

— Ai fost apreciat în sietchul meu, Duncan Idaho. Te leagă vreun jurămînt de credință față de Ducele tău?

— Îmi cere să intru în slujba lui, Sire, spuse Idaho.

— Acceptă un legămînt dublu? întrebă Leto.

— Doreşti să plec cu el, Sire?

— Doresc să hotărăşti singur ce-ai de făcut, răspunse Leto, dar nu putu să-şi ascundă încordarea din glas.

Idaho îl iscodi cu privirea pe fremen.

— Accepți condiția, Stilgar? În anumite cazuri, va trebui să revin pentru a-l sluji şi pe Ducele meu.

— Lupți bine şi ai făcut tot ce ți-a stat în putință pentru prietenul nostru, spuse Stilgar. Se întoarse spre Leto. Să fie, atunci, astfel: omul Idaho va păstra cristaiul pe care-l are, ca pe un semn al credinței față de noi. Va trebui să se purifice, de bună seamă, după cum cere datina, dar se poate. Va fi fremen şi soldat Atreides. Există un precedent: Liet slujeşte doi stăpîni.

— Duncan? făcu Ducele.

— E clar, Sire.

— Atunci, ne-am înțeles, conchise Leto.

— Apa ta ne aparține, Duncan Idaho, zise Stilgar. Trupul prietenului nostru va rămîne Ducelui tău. Apa sa e apa Atreizilor. Acesta va fi legămîntul nostru.

Leto oftă şi privi spre Hawat, căutîndu-i ochii. Bătrînul mentat dădu din cap, cu un aer mulțumit.

— O să aştept afară pînă ce Duncan Idaho îşi ia rămas bun de la prietenii săi, spuse Stilgar. Turok era numele prietenului nostru care-a murit. Să vi-l amintiți cînd va fi să-i eliberați spiritul. Sînteți prietenii lui Turok.

Stilgar porni spre uşă.

— Nu vrei să mai rămîi puțin? întrebă Leto.

Fremenul se întoarse. Îşi trase vălul peste față cu o mişcare simplă, potrivind ceva dedesubt. Paul întrezări ceea ce i se păru a fi un tub subțire.

— E vreun motiv să rămîn?

— Ne-ai face o onoare, răspunse Ducele.

— Onoarea îmi cere să fiu prezent în altă parte, zise fremenul.

Îl privi din nou pe Idaho, apoi se întoarse şi ieşi repede printre gărzile de la uşă.

— Dacă şi ceilalți fremeni sînt ca el, o să ne înțelegem bine, declară Leto.

— E un ins reprezentativ, Sire, rosti cu voce seacă Idaho.

— Cred că ai înțeles cum stau lucrurile, Duncan.

— Sînt ambasadorul Domniei-Tale la fremeni, Sire.

— Vor depinde multe de tine, Duncan. Avem nevoie de cel puțin cinci batalioane de fremeni înainte de intervenția sardaukarilor.

— N-o să fie uşor, Sire. Fremenii au o fire destul de independentă. (Idaho şovăi.) Mai e ceva, Sire. Unul dintre mercenarii captivi a încercat să fure

cristaiul de la prietenul nostru fremen care-a murit. Mercenarul spune că Harkonnenii oferă o recompensă de un milion de solari celui care le va aduce un cristai.

Leto îl privi surprins.

— Ce motive-ar putea avea să dorească atît de mult o armă ca asta?

— Cuțitul e cioplit din dintele unui vierme de nisip; este semnul de recunoaştere al fremenilor, Sire. Cu el, un om cu ochii albaştri ar putea pătrunde în orice sietch de pe Arrakis. Pe mine nu m-ar lăsa în locurile unde nu-s cunoscut. Pentru că nu arăt ca un fremen. Dar...

— Piter de Vries! exclamă Ducele.

— Un om de-o viclenie diabolică, Domnia-Ta, rosti Hawat.

Idaho strecură cristaiul în interiorul tunicii.

— Ai grijă cum păstrezi cuțitul, îl povățui Ducele.

— Am înțeles, Sire. (Lovi încetişor micul aparat de emisie-recepție prins la centură.) O să vă dau veşti cît de curînd. Thufir cunoaşte codul meu de apel. Să folosiți graiul de luptă.

Salută scurt, se întoarse şi părăsi camera. Paşii lui se pierdură spre capătul coridorului. Leto şi Hawat schimbară o privire cu înțeles. Zîmbeau.

— Mai avem multe de făcut, Sire, observă Halleck.

— Iar eu vă rețin, zise Leto.

— Am întocmit raportul asupra bazelor avansate, spuse Hawat. Îl lăsăm pentru altădată, Sire?

— Durează mult?

— Îl pot rezuma, Sire. Printre fremeni umblă vorba că pe Arrakis au fost construite peste două sute de asemenea baze, în perioada Stațiunii Experimentale Botanice. Se presupune că toate au fost lăsate în părăsire, dar există rapoarte care menționează că mai înainte ar fi fost sigilate.

— Să fie echipamente în interior?

— Aşa susțin rapoartele lui Duncan.

— Unde sînt amplasate? întrebă Halleck.

— Răspunsul fremenilor la această întrebare, zise Hawat, este întotdeauna acelaşi: "Liet ştie".

— Dumnezeu ştie, murmură Leto.

— Poate că nu, Sire, spuse Hawat. Adineaori, acel Stilgar a pronunțat şi el numele. Să se fi referit la o persoană reală?

— Care "slujeşte doi stăpîni", interveni Halleck. Parcă-i un citat dintr-un text religios.

— Iar tu ar trebui să-l cunoşti, zise Ducele.

Halleck zîmbi.

— Dar Arbitrul Schimbării? întrebă Leto. Ecologul imperial, Kynes... El nu ştie unde sînt bazele astea?

— Sire, rosti Hawat, Kynes este omul Împăratului.

— Numai că Împăratul e cam departe, replică Leto. Vreau bazele. Probabil că sînt pline de materiale pe care le-am putea folosi ca să ne reparăm utilajele.

— Sire! Din punct de vedere legal bazele sînt încă fieful Maiestății Sale.

— Intemperiile Arrakisului sînt în stare să nimicească orice. Putem da oricînd vina pe ele. Luați-l la întrebări pe Kynes şi aflați cel puțin dacă bazele există.

— Ar fi periculos să le rechiziționăm, insistă Hawai. Duncan a fost cît se poate de clar asupra următorului lucru: bazele, sau ceea ce reprezintă ele, au pentru fremeni o semnificație profundă. Nu-i exclus ca fremenii să-şi schimbe atitudinea față de noi dacă le vom ocupa.

Paul scrută fețele celor prezenți şi observă încordarea cu care oamenii urmăreau fiecare cuvînt. Păreau adînc tulburați de atitudinea tatălui său.

— Ascultă-l, tată, interveni el cu voce joasă. E-adevărat ce spune.

— Sire, reluă Hawat, s-ar putea ca aceste baze să ne ofere materialul necesar pentru repararea utilajelor, dar s-ar putea la fel de bine ca ele să ne fie inaccesibile din motive strategice. Ar fi imprudent să acționăm pînă nu obținem mai multe informații. Kynes are de partea Imperiului împuternicire de arbitraj. Să nu uităm asta. Iar fremenii îi recunosc autoritatea.

— Procedați cu duhul blîndeții, atunci. Vreau să ştiu doar dacă bazele există.

— Cum doreşti, Sire.

Hawat se aşează şi-şi lăsă ochii în jos.

— Bun, zise Ducele. Ştim ce ne aşteaptă: muncă. Dar sîntem învățați cu munca. Avem şi oarecare experiență. Ştim care vor fi recompensele, iar alternativele sînt destul de clare. Fiecare dintre voi îşi cunoaşte sarcinile. (Se uită la Halleck.) Gurney, să rezolvi mai întîi problema contrabandiştilor.

— "Voi porni către rebelii ce sălăşluiesc în pustie", declamă Halleck.

— Într-o zi, o să-l surprind pe omul ăsta fără nici un citat la-ndemînă şi-o să pară gol puşcă, observă Ducele.

Se auziră cîteva rîsete, dar Paul le sesiză efortul.

Tatăl lui se întoarse către Hawat.

— Să instalezi încă un post de comandă pentru contrainformații şi transmisiuni la etajul acesta, Thufir. După ce termini, avem de vorbit.

Hawat se ridică şi privi împrejur, ca şi cînd ar fi căutat ajutor. Apoi se întoarse şi-şi îndreptă paşii spre uşă. În zgomotul scaunelor date în lături, ceilalți îl urmară în grabă, schimbînd priviri încurcate.

Un final confuz, gîndi Paul, urmărind cu privirea oamenii care ieşeau. Pînă atunci, consiliile de stat major se încheiaseră totdeauna într-o atmosferă de decizie. Dar această şedință părea că se dezagregase, măcinată de propriile-i insuficiențe şi, în cele din urmă, spulberată de o controversă.

Pentru prima dată, Paul îşi îngădui să se gîndească la posibilitatea reală a unei înfrîngeri — nu de teamă sau din cauza avertismentelor de felul celor formulate de Cucernica Maică, ci ca pe o concluzie a propriei sale evaluări a situației.

Tata e deznădăjduit, îşi spuse el. *Lucrurile nu merg deloc bine pentru noi.*

Şi Hawat... Paul îşi aminti reacțiile bătrînului mentat în timpul consfătuirii — momentele de ezitare, semnele de nervozitate. Hawat nu era în apele lui. Îl frămînta ceva.

— Cred că-i mai bine să-ți petreci restul nopții aici, fiule, spuse Ducele. De altfel, curînd o să se crape de ziuă. O anunț eu pe maică-ta. (Se ridică de la masă, încet, țeapăn.) Pune cîteva scaune unul lîngă altul şi culcă-te.

— Nu-s prea obosit, tată.

— Cum vrei.

Ducele îşi încleştă mîinile la spate şi începu să se plimbe prin fața mesei.

Ca un animal în cuşcă, gîndi Paul.

— Ai să discuți cu Hawat posibilitatea unei trădări? întrebă el.

Ducele se opri dinaintea lui şi, înălțîndu-şi ochii spre ferestrele întunecate, spuse:

— Am discutat de multe ori posibilitatea asta.

— Fremena părea foarte sigură de spusele ei. Iar mesajul pe care mama...

— Am luat măsuri de precauție. (Privirea Ducelui făcu înconjurul sălii şi Paul observă sticlirea de sălbăticiune încolțită a ochilor.) Rămîi aici. Mă duc să discut cu Thufir problema posturilor de comandă.

Ieşi repede, adresînd un gest de salut santinelelor de la uşă.

Paul privi locul în care stătuse tatăl său şi avu senzația clară că spațiul acela fusese deja gol, înainte ca Ducele să fi părăsit încăperea. Şi iarăşi îi răsunară în minte cuvintele Cucernicei Maici; *"Pentru tatăl tău... nu se mai poate face nimic".*

În acea primă zi în care Muad'Dib a parcurs străzile Arrakeenului împreună cu familia sa, unii oameni de pe marginea drumului şi-au amintit legendele şi profeţia şi au strigat: "Mahdi!" Dar strigătul lor era mai degrabă întrebare decît afirmaţie, căci încă nu puteau decît spera ca el să fie cel pe care proorocirile îl numeau Lisan al-Gaib, Glasul din Altă Lume. Gîndurile arrakeenilor se îndreptau însăşi către mama sa, deoarece oamenii auziseră că era o Bene Gesserit şi nu se îndoiau că ea se înfăţişa ca un alt Lisan al-Gaib.

Fragment din **Manualul lui Muad'Dib** *de prinţesa Irulan*

DUCELE ÎL GĂSI pe Thufir Hawat singur, în camera de pe colţ, spre care îl îndrumase unul dintre soldaţii de pază. Din încăperea învecinată se auzeau zgomotele oamenilor care instalau echipamentul de radiocomunicaţii. Mentatul se ridică din spatele unei mese înţesate cu hîrtii, în timp ce Ducele examina odaia. Pereţii erau verzi şi unicul mobilier, în afara mesei, consta în trei scaune cu suspensie, de pe spătarele cărora H-ul Harkonnenilor fusese îndepărtat în grabă, lăsînd o pată decolorată.

— Scaunele sînt captură, spuse Hawat, dar nu prezintă nici un pericol. Unde este Paul, Sire?

— L-am lăsat în sala de consiliu. Sper să se poată odihni puţin, în lipsa mea.

Hawat dădu din cap. Apoi se duse Ia uşa deschisă spre încăperea alăturată şi o închise, curmînd larma aparatelor electronice.

— Thufir, spuse Leto, mă preocupă problema stocurilor de mirodenie ale Harkonnenilor şi ale Împăratului.

— Domnia-Ta?

Ducele îşi ţuguie buzele.

— Nişte silozuri nu sînt ceva indestructibil

Hawat vru să spună ceva, dar Leto îl opri cu un gest al mîinii.

— Nu-i vorba de rezervele imperiale, continuă el. În sinea lui, suveranul s-ar bucura dacă Harkonnenii ar avea de suferit. Dar cum s-ar putea plînge Baronul de distrugerea unor stocuri a căror existenţă n-o poate recunoaşte deschis?

Hawat clătină din cap.

— Dispunem de foarte puţini oameni, Sire.

— Ia de la Idaho. Şi poate că nici cîtorva fremeni nu le-ar displace o escapadă în afara planetei. Un raid pe Giedi Prim ar fi o diversiune cu destule avantaje tactice, Thufir.

— Cum doreşti, Domnia-Ta.

Hawat se depărtă cîțiva paşi, iar Ducele, observîndu-i nervozitatea, gîndi: *Poate crede că n-am încredere în el. Ştie că am informații confidențiale despre existența unor trădători. Mai bine să-l liniştesc chiar acum.*

— Thufir, spuse el, întrucît eşti unul dintre puținii oameni în care pot avea toată încrederea, aş vrea să mai discutăm o problemă. Ştim amîndoi cît de vigilenți trebuie să fim ca să prevenim infiltrarea unor trădători printre forțele noastre... dar mi s-au adus la cunoştință două fapte noi.

Hawat se întoarse şi-l privi fix. Iar Leto îi relată cele spuse de Paul.

Dar, în loc să declanşeze intensa concentrare mentatică, informațiile părură să sporească agitația lui Hawat.

Leto îl iscodi cu privirea, apoi, dintr-o dată, spuse:

— Îmi ascunzi ceva, bătrîne prieten. Ar fi trebuit să-mi dau seama după nervozitatea pe care ai manifestat-o în timpul şedinței. Ce-i atît de grav încît să nu poată fi dat la iveală într-un consiliu de stat major?

Buzele pătate de sapho ale mentatului se contractară într-o linie subțire din care radiau riduri minuscule. Îşi păstrară aceeaşi rigiditate şi cînd Hawat spuse:

— Domnia-Ta, e o problemă pe care nu ştiu cum s-o abordez.

— Avem destule cicatrice comune, Thufir. Ştii bine că poți să abordezi *orice* subiect cu mine.

Hawat îl privi pe Duce în tăcere, gîndind: *Aşa-l prefer. Acesta-i omul de onoare care merită tot devotamentul şi toată puterea mea de muncă. De ce trebuie să-l rănesc?*

— Ei? făcu Leto.

Hawat ridică din umeri.

— E vorba de un fragment de mesaj. L-am capturat de la un curier Harkonnen. Mesajul era destinat unui agent cu numele Pardee. Avem motive întemeiate să credem că Pardee era şeful rețelei de spionaj a Harkonnenilor la Arrakeen. Mesajul acesta... ar putea avea consecințe grave... sau deloc.

— Şi care-i conținutul atît de delicat al acestui mesaj?

— Fragment de mesaj, Domnia-Ta. Era o imprimare pe film minimic, prevăzut cu obişnuita capsulă de distrugere. Am reuşit să oprim acțiunea acidului cu puțin timp înainte de-a apuca să distrugă textul în întregime şi am salvat un fragment. Fragmentul este, totuşi, extrem de semnificativ.

— Ascult.

Hawat îşi frecă buzele.

— Textul sună aşa: "... eto nu va bănui nimic şi cînd lovitura îi va fi aplicată de mîna îndrăgită, doar recunoaşterea ei va fi suficientă ca să-l distrugă". Mesajul purta sigiliul personal al Baronului. Autentificarea am făcut-o eu însumi.

— E limpede pe cine bănuieşti, rosti Ducele, cu glas dintr-o dată glacial.

— Mai curînd mi-aş tăia braţele decît să te rănesc, Domnia-Ta, spuse Hawat. Dar dacă...

— Doamna Jessica, rosti Leto, clocotind de furie. N-ai putut stoarce confirmarea de la acel Pardee?

— Din nefericire, Pardee nu se mai afla printre cei vii, cînd ne-a căzut în mînă curierul. Cît despre acesta din urmă, sînt sigur că nu cunoştea conţinutul mesajului.

— Înţeleg.

Leto îşi scutură capul. *Ce stratagemă deplorabilă! Nu-i nimic adevărat, îmi cunosc femeia.*

— Domnia-Ta, dacă...

— Nu! este o eroare care...

— Nu putem să ignorăm faptul, Domnia-Ta.

— Trăiesc cu ea de şaisprezece ani! Au existat nenumărate ocazii ca să... Tu însuţi ai verificat şcoala! Ai verificat-o şi pe ea! Hawat murmură abătut:

— Din păcate nu sînt infailibil.

— Îţi spun eu că e cu neputinţă! Harkonnenii vor să distrugă *neamul* Atreides — inclusiv pe Paul. Au şi încercat s-o facă. Crezi cumva că o femeie ar putea participa la un complot împotriva propriului copil?

— Poate că nu complotează împotriva copilului ei... Poate că atentatul de ieri n-a fost decît o înscenare iscusită...

— Nu putea fi o înscenare.

— Sire, se zice că nu şi-ar cunoaşte părinţii. Dar dacă-i cunoaşte? Dacă-i orfană, să zicem, din cauza unui Atreides?

— Ar fi acţionat demult! Puţin murky, într-un pahar... sau un stilet, noaptea. Cui i-ar fi fost mai uşor să mă ucidă?

— Harkonnenii vor să te *distrugă,* Domnia-Ta. Nu urmăresc numai să te ucidă. În kanly există o sumedenie de nuanţe. Aceasta ar putea fi o capodoperă printre vendete.

Umerii Ducelui se gîrboviră. Leto închise ochii şi, dintr-o dată, păru bătrîn şi obosit. *Nu se poate,* gîndi. *Femeia asta şi-a deschis inima înaintea mea.*

— Există o cale mai sigură, pentru a mă distruge, decît aceea de a mă face să suspectez femeia iubită?

— E o interpretare la care m-am gîndit şi eu. Totuşi...

Ducele deschise ochii şi-l privi lung pe Hawat. *N-are decît s-o bănuiască. Suspiciunea e meseria lui, nu a mea. Dacă mă voi preface că-i dau crezare, poate că alt personaj va comite o imprudenţă.*

— Ce propui? întrebă cu glas şoptit.

— Deocamdată, supraveghere permanentă, Domnia-Ta. O vom urmări pas cu pas. Voi avea grijă să se procedeze cu toată discreţia. Idaho ar fi

omul ideal pentru o treabă ca asta. Poate că, peste o săptămînă sau două, vom putea să-l rechemăm. Avem un tînăr pe care îl formăm de mai mult timp în trupele lui Idaho şi care ar putea să preia misiunea lui. Tînărul are vocaţie pentru diplomaţie.

— Să nu periclitaţi capul de pod pe care l-am obţinut la fremeni.

— Se-nţelege, Sire.

— Şi Paul?

— Poate c-ar fi bine să-l prevenim pe doctorul Yueh.

Leto îşi întoarse spatele.

— Fă cum crezi.

— Voi fi cît se poate de discret, Domnia-Ta.

Cel puţin pe asta pot să contez, gîndi Leto. Apoi spuse:

— Ies puţin să iau aer. Dacă ai nevoie de mine, mă găseşti pe-aici. Gărzile or să...

— Domnia-Ta, înainte de a pleca aş vrea să citeşti o microbobină. E o primă analiză aproximativă a religiei fremenilor — raportul pe care mi l-ai cerut.

Ducele se opri, fără să se întoarcă.

— E ceva care nu suferă amînare?

— Nu, Domnia-Ta. Dar ai întrebat ce se striga pe străzile Arrakeenului. Strigătul era "Mahdi!" şi era adresat domnului celui tînăr. Cînd oamenii au...

— Lui Paul?

— Da, Domnia-Ta. Una dintre legendele arrakiene, o profeţie, spune că va veni la ei un conducător, vlăstarul unei Bene Gesserit, care le va arăta calea către adevărata libertate. Unul dintre obişnuitele mituri despre mesia.

— Şi ei cred că Paul este acest... acest...

— Speră doar, Domnia-Ta.

Hawat îi întinse capsula care conţinea microbobină. Ducele o luă şi-i dădu drumul în buzunar.

— Am să mă uit peste ea mai tîrziu.

— Bine, Domnia-Ta.

— Deocamdată vreau să... să mă gîndesc.

— Da, Domnia-Ta.

Ducele inspiră adînc, parcă suspinînd, şi ieşi din cameră. O luă la dreapta, către capătul coridorului. Mergea cu mîinile la spate, ignorînd tot ce se afla în jur. Culoare, scări, terase, holuri... Oameni care îl salutau şi se dădeau la o parte din faţa lui...

Într-un tîrziu, reveni în sala de consiliu, pe care o găsi cufundată în întuneric. Paul dormea pe o masă, acoperit cu pelerina unei santinele şi cu o raniţă sub cap. Încet, Ducele traversă încăperea şi ieşi pe terasa care domina terenul de debarcare. În lumina difuză a lămpilor de pe pistă, o

santinelă aflată la colțul terasei îl recunoscu şi luă poziție de drepți.

— Pe loc repaus, murmură Leto.

Îşi încleştă mîinile de metalul rece al balustradei.

Peste cuprinsul bazinului, domnea liniştea prevestitoare a zorilor. Ducele îşi înalță privirea. Sus, stelele erau o maramă presărată cu paiete, aşternută peste cerul negru-albastru. Deasupra orizontului sudic, a doua lună strălucea într-o pîclă diafană de praf. I se păru că astrul îl priveşte cu suspiciune, cinic.

Sub ochii lui, luna coborî în spatele Scutului, poleind Stîncile cu chiciură argintie. În întunericul dintr-o dată mai dens, Leto simți un fior de frig şi se zgribuli.

Brusc, îl podidi furia.

Harkonnenii m-au hărțuit, şi m-au hăituit, şi m-au încolțit pentru ultima dată. Sînt nişte scîrnăvii cu minți de temnicerii Dar acum mă aflu aici, şi aici voi rămîne! Un val de tristețe luă locul mîniei. *Va trebui să domnesc cu ochii şi cu ghearele — ca şoimul printre păsările mai slabe.* Fără să-şi dea seama, atinse cu degetele blazonul de pe tunică.

La est se ivi o geană de lumină cenuşie, apoi o opalescență sidefie care făcu stelele să păleasscă. Zorii însuflețiră linia zimțată a orizontului, încet, ca un dangăt prelung de clopot.

Frumusețea copleşitoare a priveliştii îl tulbură.

Sînt lucruri, gîndi, *care nu au asemănare.*

Niciodată nu-şi imaginase că pe Arrakis ar putea exista ceva atît de frumos ca acest orizont roşu, învăpăiat, ca purpuriul şi ocrul stîncilor din zare. Dincolo de pistele terenului, unde roua săracă a nopții dăduse un suflu de viață semințelor grăbite ale Arrakisului, văzu insule mari, de flori roşii şi, printre ele, pete mov... ca nişte urme uriaşe de paşi.

— E o dimineață frumoasă, Sire, spuse santinela.

— Da.

Dădu din cap, gîndind: *Poate că întreaga planetă va fi odată aşa.*

Poate că va deveni o patrie înfloritoare pentru fiul meu. Apoi observă siluetele oamenilor care traversau cîmpurile de flori, măturîndu-le cu unelte ciudate, ca nişte coase. Culegătorii de rouă. Apa! Apa, atît de prețioasă aici, încît nici roua nu trebuia irosită.

Sau poate că va rămîne, mereu, o lume cumplită?

"Nu există, probabil, revelație mai zguduitoare decît clipa în care descoperi că tatăl tău este un om... făcut din carne".
Fragment din **Pildele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

CEEA CE TREBUIE să fac este odios, Paul, spuse Ducele, dar n-am încotro.

Stătea lîngă adulmecătorul de otrăvuri portabil, care fusese adus în sala de consiliu cînd li se servise micul dejun. Senzorii aparatului atîrnau moale deasupra mesei, sugerîndu-i lui Paul imaginea unei stranii insecte moarte.

Privirea Ducelui era ațintită dincolo de ferestre, asupra terenului de debarcare, învăluit în pîcla subțire de praf a dimineții.

În fața lui Paul se afla proiectorul cu microbobina despre practicile religioase ale fremenilor. Filmul fusese realizat de unul dintre experții lui Hawat şi Paul era încă tulburat de referirile la el însuşi.

"Mahdi!"

"Lisan al-Gaib!"

De cum închidea ochii, în minte îi răsunau strigătele mulțimii. *Aşadar, asta speră,* gîndi. Îşi amintea şi spusele Cucernicei Maici: Kwisatz Haderach. Amintirile redeşteptau în ființa lui senzația de țel cumplit, populînd această lume necunoscută cu impresii familiare, pe care nu le putea înțelege.

— Odios, repetă Ducele.

— La ce te referi, tată?

Leto se întoarse şi îşi privi fiul.

— Harkonnenii îşi închipuie că pot să mă tragă pe sfoară, făcîndu-mă să-mi pierd încrederea în persoana mamei tale. Nu-şi dau seama că mai degrabă mi-aş pierde încrederea în mine însumi.

— Nu înțeleg, tată.

Din nou, Leto se întoarse către fereastră. Soarele alb se apropia de cvadrantul său matinal. În lumina lăptoasă, nori mari de praf se deplasau încet spre canioanele ascunse care brăzdau Scutul de Piatră.

Vorbind rar, cu voce scăzută, ca să-şi înăbuşe mînia, Ducele îi povesti lui Paul despre misteriosul fragment de mesaj descoperit de Hawat.

— Tot aşa m-ai putea suspecta şi pe mine, replică Paul.

— Trebuie să-i lăsăm să creadă că au reuşit. Trebuie să-şi închipuie că sînt chiar atît de prost. Totul trebuie să pară veridic. Nici măcar mama n-are voie să ştie.

— Bine, dar... de ce, tată?

— Răspunsul mamei tale nu trebuie să fie un rol. Oh, ştiu, e capabilă să joace minunat teatru... dar depind prea multe de asta. Sper să demasc un trădător. De aceea, este necesar să se creadă că am fost total indus în eroare. Trebuie să-i facem acest rău mamei ca s-o ferim de un rău şi mai mare.

— Pentru ce-mi spui toate astea, tată? Dacă mă voi trăda?

— Pe tine n-or să te urmărească în această afacere, spuse Ducele. Vei păstra secretul. *Trebuie.* (Se apropie iar de fereastră şi continuă, fără să se întoarcă:) Iar dacă mi se va întîmpla ceva, o să-i poți spune tu adevărul: că nu m-am îndoit niciodată de ea. Nici măcar o singură clipă. Va trebui să fie încredințată de lucrul acesta.

Paul recunoscu în cuvintele tatălui său gîndul morții şi spuse repede:

— Nu ți se va întîmpla nimic, tată. Ce...

— Taci, fiule.

Paul îi privi lung spatele, desluşi oboseala în poziția gîtului, în linia umerilor, în încetineala mişcărilor.

— Eşti doar obosit, tată.

— Sînt obosit, într-adevăr, rosti Ducele. Obosit moral. Pesemne că m-a ajuns şi pe mine degenerescenta depresivă a tuturor Caselor Mari. Şi ce puternici am fost odată...!

— Casa noastră nu a degenerat! izbucni Paul, cu neaşteptată mînie.

— Oare?

Ducele îşi întoarse fața spre fiul său. Avea cearcăne întunecate sub ochii de cremene. Gura lui schiță o grimasă cinică.

— Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu maică-ta, s-o fac Ducesă, spuse el. Dar... celibatul meu mai lasă unor Case speranța într-o alianță cu mine prin fiicele lor de măritat. (Dădu din umeri.) Aşa că...

— Mama mi-a explicat situația.

— Nimic nu poate să-i ofere unui conducător mai multă loialitate decît impresia de bărbăție, zise Ducele. Iată de ce încerc să întrețin un aer de bărbăție.

— Conduci bine, protestă Paul. Guvernezi bine. Oamenii te urmează de bună voie şi te iubesc.

— Am unul dintre cele mai eficiente servicii de propagandă, replică Ducele şi-şi îndreptă iarăşi privirea către bazin. Posibilitățile noastre sînt mai numeroase aici, pe Arrakis, decît ar putea să bănuiască Imperiul. Cu toate acestea, uneori mi se pare că ar fi fost mai bine dac-am fi renunțat, dacă am fi ales calea exilului. Uneori, aş vrea să ne putem cufunda în anonimatul majorității, să fim mai puțin expuşi la...

— Tată!

— Da, sînt obosit... Ştiai că folosim reziduul de mirodenie ca materie primă şi că dispunem deja de propria noastră fabrică de peliculă?

— Poftim?

— Nu ne putem permite să ducem lipsă de peliculă pentru filme. Altminteri cum am mai putea să inundăm satele şi oraşele cu informaţiile noastre? Poporul trebuie să ştie ce bine e guvernat. Şi cum să ştie dacă nu-i spunem noi?

— Ar trebui să te odihneşti puţin, spuse Paul.

Din nou, Ducele îşi întoarse ochii spre el.

— Arrakisul mai prezintă un avantaj, despre care mi se pare că nu ţi-am vorbit. Mirodenia e pretutindeni, aici. O respiri, o mănînci în orice. Am descoperit că asta creează un fel de imunitate naturală la unele dintre otrăvurile uzuale din Manualul Asasinilor. Iar imperativul economisirii fiecărei picături de apă impune o supraveghere strictă a întregii producţii alimentare — culturile de fermenţi, cele hidroponice, chemavitul, absolut tot. Nu putem să ucidem prin otrăvire păturі largi ale populaţiei... şi nici noi nu putem fi atacaţi pe această cale. Arrakisul ne redă onestitatea şi moralitatea.

Paul dădu să spună ceva, dar Ducele nu-i lăsă vreme.

— Trebuie să pot împărtăşi cuiva lucrurile acestea, fiul meu. (Oftă, şi privirea sa reveni la peisajul arid din care, acum, florile dispăruseră... strivite de culegătorii de rouă, ofilite de văpaia tot mai puternică a soarelui.) Pe Caladan am stăpînit cu puterea noastră maritimă şi aeriană. Aici, trebuie să luptăm ca să dobîndim puterea asupra deşertului. Aceasta va fi moştenirea ta, Paul. Ce vei face dacă mi se va întîmpla ceva? Nu vei lua calea exilului, ci pe aceea a gherilei — fuga şi hărţuiala.

Paul vru să răspundă, dar nu găsi cuvintele de care avea nevoie.

Niciodată nu-l văzuse pe tatăl său atît de deprimat.

— Arrakisul nu poate fi păstrat, reluă Ducele, decît cu preţul unor hotărîri care să nu ţină seama de sentimentul demnităţii personale. (Arătă cu mîna dincolo de fereastră, spre steagul verde şi negru al Atreizilor, care atîrna inert pe catargul de la capătul terenului de debarcare.) S-ar putea ca acest stindard onorabil să devină simbolul multor nelegiuiri.

Paul îşi simţi gîtlejul uscat. Cuvintele tatălui său exprimau un sentiment al zădărniciei, un fatalism care-i răscolea sufletul şi-l făcea să simtă un gol în coşul pieptului.

Ducele scoase dintr-un buzunar o tabletă contra oboselii şi-o înghiţi.

— Forţa şi frica, rosti el. Uneltele guvernării. Voi cere să se acorde mai multă atenţie instruirii tale pentru condiţiile gherilei. Ai văzut microbobina... Ei te numesc "Mahdi"... "Lisan al-Gaib"... În ultimă instanţă, te vei folosi şi de

asta.

Paul observă că spatele şi umerii tatălui său se îndreptaseră sub efectul rapid al tabletei, dar nu izbuti să-şi alunge din minte cuvintele de teamă şi îndoială pe care le auzise.

— De ce-o fi întîrziind ecologul? mormăi Ducele. I-am spus lui Thufir să-l cheme cît mai devreme.

Tatăl meu, Împăratul Padişah, m-a luat într-o zi de mînă, iar eu am simțit imediat, gratie învățăturilor mamei mele, că era tulburat. M-a condus în Sala Portretelor, la ego-simulacrul Ducelui Leto Atreides. Privindu-l, am observat surprinzătoarea asemănare dintre tatăl meu şi bărbatul din portret — acelaşi chip prelung rasat, cu trăsături aspre şi ochi reci. "Prințesă-fiică", mi-a spus tatăl meu, "aş fi vrut să fi fost mai în vîrstă, la vremea cînd acest bărbat s-a apucat să-şi caute o nevastă". Tatăl meu avea pe atunci şaptezeci şi unu de ani şi nu arăta mai bătrîn decît bărbatul din portret; eu nu aveam mai mult de paisprezece ani, dar am înțeles în ziua aceea că tatăl meu îşi dorise în taină un fiu asemenea Ducelui şi că ura necesitățile politice din cauza cărora erau duşmani.

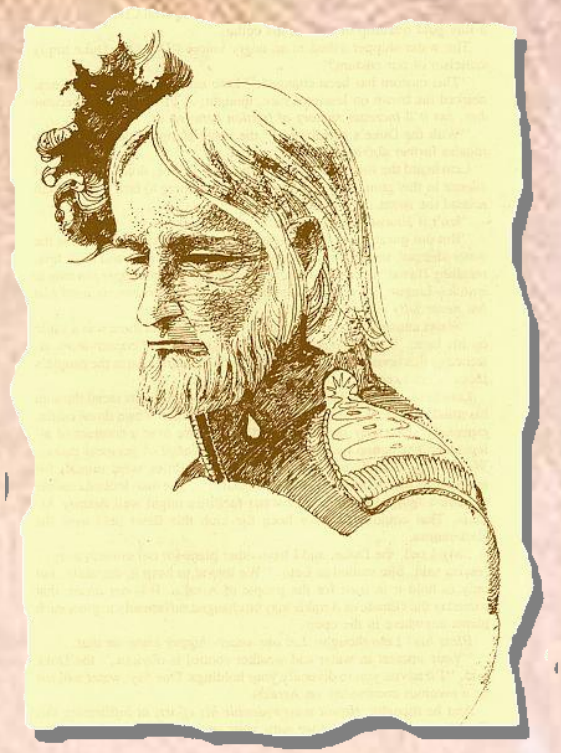
Fragment din **În casa tatălui meu** *de prințesa Irulan*

PRIMA SA ÎNTÎLNIRE cu aceia pe care, aşa cum i se ordonase, trebuia să-i trădeze, avu asupra doctorului Kynes efectul unui şoc. Pe bună dreptate, Kynes se considera un om de ştiință pentru care miturile nu erau decît indicii interesante despre rădăcinile unei culturi. Băiatul, însă, părea întruchiparea exactă a imaginii din străvechea profeție. Avea "ochii iscoditori" şi "aerul de rezervă candidă".

Fireşte, profeția nu indica prea lămurit dacă Divina Mamă avea să-l aducă pe Mesia odată cu ea sau dacă avea să-l zămislească după venire. Oricum, exista o potrivire stranie între proorocire şi noii veniți.

Acea primă întîlnire avu loc pe la mijlocul dimineții, în fața clădirii administrative a terenului de debarcare de lîngă Arrakeen. În apropiere, un ornitopter fără nici un fel de însemne aştepta zumzăind în surdină, ca o insectă moleşită. Lîngă el, făcea de gardă o santinelă Atreides, cu sabia trasă din teacă şi cu silueta învăluită în aura uşor tremurătoare a unui scut

defensiv.

Kynes privi zeflemitor reverberația scutului, gîndind: *În privința asta, Arrakisul le rezervă o surpriză!*

Ridică o mînă şi escorta de fremeni care îl însoțea se opri.

Continuă să înainteze singur către intrarea imobilului — un gang întunecat în zidul de piatră protejat cu un strat de plastic. *O clădire monolitică, dar vulnerabilă,* gîndi el. *Net inferioară oricărei grote.*

Observă mişcare în gangul întunecat. Se opri, folosind răgazul ca să-şi îndrepte mantia şi izolațiile de pe umărul stîng al distraiului.

Uşile de la intrarea clădirii se deschiseră larg. Un grup de soldați Atreides înarmați pînă-n dinți — aveau paralizatoare, săbii şi scuturi — ieşiră grăbiți şi se postară în fața intrării. În urma lor, îşi făcu apariția un bărbat înalt, cu fața că de pasăre de pradă, cu pielea oacheşă şi părul negru. Purta o pelerină jubba cu blazonul Atreizilor, dar felul în care o făcea arăta că nu era obişnuit cu veşmîntul. Pelerina i se lipea de pantalonul distraiului, fără să salte liber, uşor, în ritmul paşilor.

Alături de el păşea un tînăr cu părul la fel de negru, dar cu fața mai rotundă. Kynes îi cunoştea vîrsta şi i se păru cam mic de statură pentru un tînăr de cincisprezece ani. Trupul de adolescent, însă, degaja un ciudat aer de fermitate, de siguranță, ca şi cum tînărul ar fi avut puterea de a discerne în jurul său şi de a înțelege lucruri nevăzute pentru alții. Era îmbrăcat la fel ca tatăl său, dar, spre deosebire de acesta, îşi purta pelerina cu o degajare ce dădea impresia că avusese asemenea îmbrăcăminte dintotdeauna.

"Mahdi va cunoaşte lucruri pe care alții nu pot să le vadă", spunea legenda.

Kynes clătină din cap, mustrîndu-se: *Sînt oameni ca toți oamenii.*

Lîngă cei doi, înveşmîntat în aceeaşi ținută de deşert, venea un om pe care Kynes îl cunoscuse deja: Gurney Halleck. Planetologul trase adînc aer în piept, încercînd să-şi potolească resentimentele pe care i le trezea omul care îl instruise *cum să se poarte* în prezența Ducelui şi a moştenitorului ducal.

"I te poți adresa Ducelui cu 'Domnia-Ta' sau cu 'Sire'. Este corect şi 'Vlăstar Nobil', dar asta se spune în ocazii cu un caracter mai deosebit. Fiului i te poți adresa cu 'Domnişorule', sau cu 'Domnia-Ta'. Ducele e un om îngăduitor, dar nu-i plac familiarismele".

Şi Kynes, privind grupul care se apropia, îşi spuse: *Vor afla ei curînd cine-i adevăratul stăpîn al Arrakisului. Poruncă să fiu interogat mai toată noaptea de mentatul lor, da ? Poruncă să fac pe ghidul fiindcă vor să inspecteze cum se exploatează mirodenia, da?*

Implicațiile întrebărilor lui Hawat nu-i scăpaseră lui Kynes. Voiau să pună mîna pe bazele imperiale. Şi nu încăpea nici o îndoială că aflaseră despre baze de la Idaho.

Am să-i ordon lui Stilgar să-i trimită Ducelui capul lui Idaho, îşi spuse Kynes.

Grupul Ducelui se afla acum la numai cîțiva paşi de el. Auzi scrîşnetul nisipului sub ghetele lor de deşert.

Kynes se înclină.

— Domnia-Ta, Duce.

Cît timp se apropiaseră de omul care aştepta solitar în apropierea ornitopterului, Leto avusese timp să-l cerceteze pe îndelete: înalt, slab, înveşmîntat ca pentru deşert, într-o mantie lungă, distrai şi ghete cu carîmbul scurt. Gluga mantiei era dată pe spate, cu vălul atîrnînd într-o parte, lăsînd la vedere părul lung, blond-roşcat şi o barbă rară. Sprîncene groase umbreau ochii insondabili, albastru-în-albastru. În jurul orbitelor şi sub ele, pielea obrazului era mai întunecată.

— Aşadar dumneata eşti ecologul, spuse Ducele.

— Pe Arrakis preferăm vechea denumire, Domnia-Ta, răspunse Kynes. Sînt planetolog.

— Cum doreşti, zise Ducele.

Îi aruncă o privire lui Paul.

— Fiule, el este Judecătorul Schimbării, arbitrul oricăror dispute, omul a cărui misiune este să se respecte legile, pînă ce vom prelua complet puterea asupra acestui fief.

Se întoarse spre Kynes:

— Ți-l prezint pe fiul meu.

— Domnia-Ta, rosti Kynes.

— Eşti fremen? întrebă Paul.

Kynes surîse.

— Am acces liber şi în sietchuri, şi în sate, Domnişorule. Dar sînt supusul Maiestății Sale. Sînt planetologul imperial.

Paul dădu din cap, impresionat de aerul de putere al omului din fața lui. Ceva mai înainte, Halleck i-l arătase pe Kynes de la una din ferestrele situate la etajul clădirii: "Cel escortat de fremeni... Cel care se apropie acum de ornitopter."

Paul îl examinase în grabă cu binoclul, observîndu-i linia dreaptă a gurii, buzele subțiri, fruntea înaltă. Gurney îi şoptise la ureche: Un individ al naibii de ciudat. Şi să-l auzi cum vorbeşte — cuvinte sacadate, fraze scurte,

clare, parcă retezate cu briciul."

În spatele lor, Ducele comentase: "Tipul savantului."

Acum, cînd era la numai cîțiva paşi de el, Paul simțea forța lui Kynes, impactul pesonalității sale. Ca şi cum planetologul ar fi fost o ființă cu sînge regal, născută să comande.

— Mi se pare că dumitale trebuie să-ți mulțumim pentru distraie şi pentru pelerinele astea, spuse Ducele.

— Sper că vă vin bine, Domnia-Ta. Sînt făcute de fremeni şi cei care le-au croit şi-au dat silința să le confecționeze după măsurile date de omul Domniei-Tale, Halleck, aici de față.

— Am fost oarecum mirat cînd mi s-a adus la cunoştință că nu ne poți conduce în deşert decît îmbrăcați cu hainele astea. Putem lua cu noi o cantitate mare de apă. Nu avem intenția să zăbovim prea mult şi vom avea o escortă aeriană — cea de deasupra noastră. E destul de puțin probabil să fim nevoiți să coborîm pe nisip.

Kynes îl privi lung, cîntărindu-i din ochi trupul ghiftuit de apă. Spuse glacial:

— Pe Arrakis nu există cuvîntul "probabil". Există doar cuvîntul "posibil".

Halleck se zburli:

— Ducelui i te adresezi cu "Domnia-Ta" sau "Sire"!

Leto îl domoli cu un semn al mîinii — unul din discretele semnale de mînă codificate — apoi spuse:

— Obiceiurile noastre sînt încă noi pe aici, Gurney. Trebuie să fim îngăduitori.

— Am înțeles, Sire.

— Îți sîntem îndatorați, doctore Kynes, zise Leto. Nu vom uita de straiele acestea şi nici de grija pe care ai arătat-o pentru siguranța noastră.

Sub imboldul momentului, Paul îşi aminti un pasaj din Biblia C.P., rosti:

— "Darul e binecuvîntarea celui ce dă".

Cuvintele răsunară neaşteptat de tare în aerul nemişcat. Fremenii din escorta lui Kynes, care aşteptau ghemuiți pe vine în umbra clădirii, săriră în picioare, agitîndu-se şi murmurînd între ei. Unul exclamă:

— Lisan al-Gaib!

Kynes se răsuci pe călcîie, retează scurt aerul cu mîna, în direcția cetei de fremeni. Continuînd să murmure, oamenii se retraseră spre colțul clădirii.

— Interesant, comentă Ducele.

Kynes se uită cu asprime la Paul, apoi la Duce.

— Majoritatea locuitorilor din deşert au mintea plină de superstiții, spuse el. Nu le dați atenție. Nu fac nici un rău.

Dar şi ei se gîndi la cuvintele legendei: *"Vă vor întîmpina cu Vorbe Sfinte şi vor lua darurile voastre drept binecuvîntare".*

Imaginea pe care Leto şi-o făcuse despre Kynes — bazată în bună parte

pe scurtul raport verbal al lui Hawat ("Kynes este rezervat şi suspicios") — se cristaliză brusc: omul acesta *era fremen.* Venise însoţit de o escortă de fremeni. Aparent, s-ar fi putut spune că fremenii vroiau doar să verifice dacă erau într-adevăr liberi să circule în zonele urbane, aşa cum li se promisese de puţin timp. Dar escorta aceasta părea mai degrabă o gardă de onoare. Iar Kynes se purta ca un om mîndru, obişnuit cu libertatea, un om ale cărui vorbă şi comportare, relativ umile, se datorau numai suspiciunii faţă de nişte străini. Întrebarea lui Paul fusese oportună şi întemeiată.

Kynes se transformase în băştinaş.

— Nu plecăm, Sire? întrebă Halleck.

Ducele dădu din cap.

— Ba da. Topterul nostru o să-l pilotez eu. Kynes va sta cu mine, în faţă, ca să-mi arate drumul. Tu şi cu Paul vă aşezaţi pe scaunele din spate.

— O clipă, vă rog, interveni Kynes. Cu permisiunea Domniei-Tale Sire, trebuie să verific mai întîi securitatea distraielor pe care le purtaţi.

Ducele vru să spună ceva, dar Kynes i-o luă înainte:

— Mă gîndesc şi la propria-mi piele... Domnia-Ta. Ştiu prea bine cui i s-ar scoate ochii, dacă vi s-ar întîmpla vreun accident, cît timp sînteţi cu mine.

Leto se încruntă, gîndind: *Delicată treabă! Dacă refuz, s-ar putea să se simtă jignit. Şi n-am de unde să ştiu cîtă nevoie o să am vreodată de omul ăsta. Dar... să-l las să treacă de scut şi să-mi atingă trupul, cînd ştiu atît de puţine lucruri despre el?*

Gîndurile îi goneau nebuneşte, mînate din urmă de necesitatea deciziei.

— Sîntem în mîinile dumitale, se hotărî brusc.

Făcu un pas înainte, îşi desfăcu pelerina. Îl văzu pe Halleck arcuindu-se pe vîrful picioarelor, rămînînd nemişcat, dar gata să intervină.

— Şi te-aş ruga, adăugă, să ai bunătatea de a ne explica şi nouă ce e de fapt costumul ăsta, cu care dumneata eşti, desigur, foarte obişnuit.

— Bine, încuviinţă Kynes.

Pipăi pe sub pelerina Ducelui izolaţiile de pe umeri, vorbind, pe măsură ce verifica straiul.

— Materialul propriu-zis este un microsandviş: un filtru cu eficacitate sporită, dublat de un sistem de schimb de căldură.

Ajustă izolaţiile.

— Stratul care vine în contact cu pielea este poros. Lasă să treacă transpiraţia care a răcorit corpul... prin procesul normal, sau aproape normal, de evaporare. Următoarele două straturi...

Strînse izolaţiile pectorale.

— ... comportă filamente pentru schimbul caloric şi decantoare de sare. Sarea este regenerată.

La semnul ecologului, ducele îşi ridică braţele, zise:

— Foarte interesant.

— Respiră adînc, spuse Kynes.

Ducele se supuse. Kynes cercetă izolațiile de la subsuori, ajustă una dintre ele.

— Mişcările corpului, continuă el, mai ales respirația, şi un oarecare efect osmotic furnizează forța necesară pompării.

Reveni la izolațiile pectorale, le slăbi puțin.

— Apa reciclată se adună în nişte buzunare colectoare, de unde se poate sorbi prin tubul acesta, al cărui capăt se află în colierul de la gît.

Ducele îşi trase bărbia, înclinînd capul ca să vadă capătul tubului.

— Eficient şi comod, observă el. Frumoasă concepție!

Kynes îngenunche, controlă izolațiile de la picioare.

— Urina şi materiile fecale sînt sterilizate şi prelucrate în căptuşeala de pe coapse.

Se ridică în picioare, pipăi colierul de la gît, extrase un fel de limbă semicirculară.

— În plin deşert, filtrul acesta se trage peste jumătatea de jos a obrazului, iar tubul de sub el se introduce în nări, cu ajutorul acestor două cepuri cu clemă care asigură etanşeitatea. Se inspiră prin filtrul de la gură şi se expiră prin tubul nazal. Cu un distrai fremen în stare perfectă, nu poți pierde mai mult de un degetar de umezeală pe zi — chiar dacă te prinde noaptea în Ergul Mare.

— Un degetar pe zi, murmură Ducele.

Kynes apăsă cu degetul pe calota frontală a glugii costumului; spuse:

— Aici s-ar putea să te roadă nițel. Dacă te supără prea tare, te rog să-mi spui. Am să mai strîng puțin marginea glugii.

— Mulțumesc, rosti Ducele, văzîndu-l pe Kynes că se dă un pas înapoi. Îşi mişcă umerii în interiorul costumului, remarcînd imediat că se simțea mai bine. Straiul era mai strîns pe trup, mai puțin iritant.

Kynes se întoarse spre Paul.

— Ei, acum să te vedem şi pe tine, băiete.

E un om de treabă, îşi spuse ducele, *dar va trebui să învețe cum să ni se adreseze.*

Paul aşteptă impasibil, în timp ce Kynes îi examina costumul. Avusese o senzație bizară cînd îmbrăcase straiul acesta lucios şi alunecos. Fusese perfect conştient că nu mai purtase niciodată pînă atunci un distrai. Cu toate acestea, fiecare gest de ajustare a găicilor aderente de la izolații, sub îndrumarea stîngace a lui Gurney, i se păruse natural, instinctiv. Cînd îşi strînsese izolațiile pectorale, ca să obțină cît mai multă forță de pompare din mişcarea respiratorie, ştiuse ce anume făcea şi în ce scop. Cînd îşi potrivise colierul de la gît şi marginea glugii, ştiuse că o face ca să evite frecarea.

Kynes se ridică, se dădu înapoi, cu un aer perplex.

— Ai mai purtat vreodată distrai? întrebă.

— E prima oară.

— Atunci, ți l-a aranjat cineva?

— Nu.

— Ghetele ți-s strînse mai tare deasupra gleznelor decît dedesubt... Cine ți-a spus să le strîngi în felul ăsta?

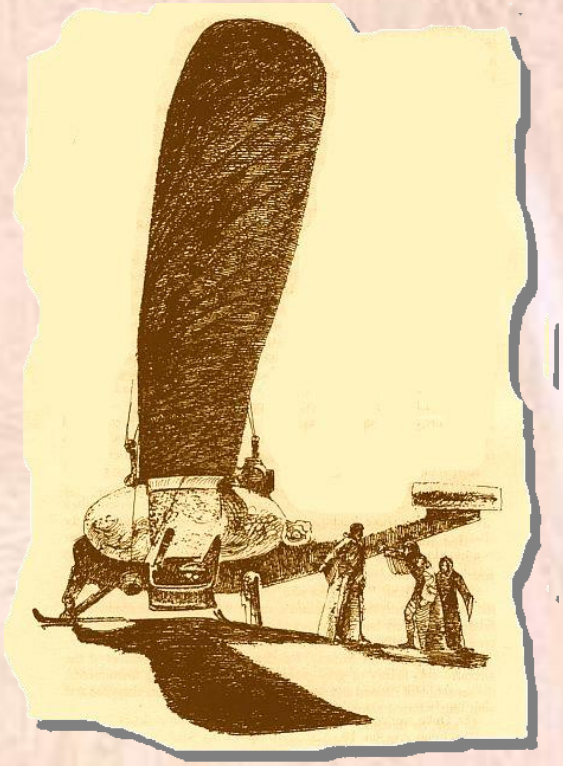
— Nimeni. Aşa... aşa mi s-a părut că trebuie strînse.

— Chiar aşa şi trebuie.

Şi Kynes îşi frecă obrazul, cu gîndul la legendă: *"El va cunoaşte tipicurile voastre ca şi cînd s-ar fi născut cu ele."*

— Să nu mai pierdem timpul, spuse Ducele.

Arătă către topterul care aştepta, porni înainte, răspunzînd cu o înclinare a capului la salutul santinelei. Urcă în cabină, îşi prinse centura de siguranță, începu să verifice instrumentele şi comenzile. Aparatul pîrîi cînd ceilalți urcară, la rîndul lor.

Kynes îşi strînse centura, concentrîndu-şi atenția la amenajările din interiorul aeronavei — luxul discret al capitonajelor gri-verzui, confortul scaunului, luciul instrumentelor. Trase cu plăcere în piept aerul curat, răcoros, care inundă cabina cînd uşile fură închise şi ventilatoarele prinseră viață, bîzîind discret.

Confort! gîndi. *Moleşeală!*

— Totu-i în regulă, Sire, anunță Halleck.

Leto puse contactul aripilor, le simți ridicîndu-se şi coborînd — o dată, de două ori. Se înălțară zece metri, apoi Ducele blocă aripile şi acționă reactoarele posterioare care propulsară aparatul într-o mişcare ascendentă, şuierătoare, pe o pantă abruptă.

— Spre sud-est, dincolo de Scut, zise Kynes. Acolo i-am spus maistrului nisipar să-şi concentreze utilajele.

— Bine.

Ducele stabiliză plafonul de zbor. Celelalte aparate îşi ocupară pozițiile de escortare deasupra lor şi întreaga formație viră spre sud-est.

— Concepția şi realizarea distraielor vădesc o perfecțiune tehnică deosebită, spuse, după cîteva clipe, Ducele.

— Poate că într-o zi vă voi duce să vizitați un atelier dintr-un sietch, zise Kynes.

— M-ar interesa, într-adevăr. Dar mi se pare că se fabrică distraie şi în unele oraşe de garnizoană.

— Imitații nereuşite. Orice dunar care ține la viață poartă distrai fremen.

— Şi chiar nu se pierde mai mult de-un degetar de apă pe zi?

— Dacă distraiul este bine ajustat, dacă gluga e strînsă cum trebuie şi dacă toate izolațiile sînt în perfectă stare, cantitatea cea mai mare de apă se pierde prin palmele mîinilor. Cînd nu trebuie să-ți foloseşti mîinile la vreo treabă mai delicată, poți purta mănuşi de distrai. Cei mai mulți dintre fremenii din deşert, însă, preferă să-şi ungă mîinile cu seva extrasă din frunzele tufei de creozot, care are darul de a opri transpirația.

Ducele aruncă o privire în jos, spre stînga, la peisajul haotic al Scutului de Piatră — stînci răvăşite de crevase înguste şi adînci, petece galbene-brune, întretăiate de dungile negre ale faliilor născute din prăbuşiri. Imensul lanț muntos părea să fi fost azvîrlit din spațiu şi lăsat pentru totdeauna acolo unde se sfărîmase, izbindu-se de suprafața planetei.

Survolară un bazin nu prea adînc, plin cu nisip cenuşiu, ca un rîu izvorît din gura unui canion ce se deschidea către sud. Degete de nisip se prelingeau parcă în interiorul bazinului, conturînd o deltă uscată şi imobilă, înconjurată de roca întunecată.

Kynes se rezemă de spătarul scaunului. Se gîndi la trupurile saturate de apă pe care le simțise sub straiele Atreizilor. Purtau centuri de scut peste pelerine, paralizatoare agățate la şold, iar la gît, prinse de lănțişoare, radioemițătoare de mărimea unei monede. Şi Ducele, şi fiul său erau înarmați cu cuțite vîrîte în teci prinse de încheietura mîinii, iar tecile i se păruseră destul de uzate. Îşi spuse, nu fără o oarecare doză de admirație, că oamenii aceştia erau un amestec ciudat de blîndețe şi forță brutală. Aveau o siguranță şi-un calm pe care nu le observase niciodată la Harkonneni.

— Sper că vei menționa în raportul pe care-l vei adresa Împăratului, în legătură cu schimbarea fiefului, că noi am respectat legile, nu-i aşa? întrebă Leto. Se uită pieziş către Kynes, apoi din nou înainte.

— Harkonnenii au plecat. Atreizii le-au luat locul.

— Deci totu-i în regulă? insistă Leto.

Zvîcnetul unui muşchi de pe maxilar trădă încordarea de-o clipă a planetologului.

— Ca planetolog şi Judecător al Schimbării, sînt supusul direct al Imperiului... Domnia-Ta.

Ducele rînji sumbru.

— Realitatea, însă, ştim amîndoi care e.

— Îți reamintesc că activitatea mea se bucură de sprijinul Maiestății-Sale.

— Zău? Şi în ce constă această activitate?

În liniştea scurtă care urmă, Paul gîndi: *Tata întinde prea mult coarda. Îi* aruncă o privire lui Halleck, dar menestrelul-războinic părea absorbit de priveliştea dezolantă de sub ei

Kynes răspunse glacial:

— Te referi, desigur, la activitatea mea de planetolog.

— Desigur.

— În mare, mă ocup de biologia şi de botanica solurilor uscate... ca şi de unele cercetări geologice — carotaje, analize. Posibilitățile unei planete sînt practic inepuizabile.

— Întreprinzi şi cercetări referitoare la mirodenie?

Kynes se întoarse spre Duce, iar Paul sesiză contracția muşchilor din obrazul planetologului.

— Curioasă întrebare, Domnia-Ta.

— Nu uita, Kynes, că acum planeta este fieful meu. Şi metodele mele sînt altele decît ale Harkonnenilor. Nu am nimic împotriva studiilor dumitale cu privire la mirodenie, atîta timp cît mă ții la curent cu ceea ce afli.

Se uită fix la planetolog; adăugă:

— Harkonnenii nu prea încurajau cercetările legate de mirodenie, nu-i aşa?

Kynes îi întoarse privirea, dar nu răspunse.

— Poți vorbi fără grijă, îl îndemnă Ducele. N-ai de ce să te temi.

— Mda, murmură Kynes. Curtea Imperială e într-adevăr cam departe. Şi gîndi: *Ce-şi închipuie cotropitorul ăsta, umflat de apă? Mă crede chiar atît de nătîng încît să mă fac sluga lui?*

Ducele emise un rîs scurt, îşi întoarse privirea la direcția de zbor.

— Remarc o oarecare acreală în tonul dumitale, domnule. Am invadat Arrakisul cu haita noastră de ucigaşi cu chipuri blajine, eh? Şi mai avem pretenția să recunoaşteți că sîntem altminteri decît Harkonnenii, nu-i aşa?

— Am citit materialul de propagandă pe care l-ați răspîndit prin sietchuri şi prin sate, spuse Kynes. "Să dăruim dragostea noastră ilustrului Duce!" Serviciul dumitale de pro...

— Măsoară-ți cuvintele! lătră brusc Halleck, smulgîndu-se de lîngă geam şi aplecîndu-se amenințător înainte.

Paul puse o mînă pe brațul lui Halleck.

— Gurney! rosti Ducele, aruncîndu-i o privire peste umăr. Omul acesta a trăit mult timp sub Harkonneni.

Halleck îşi reluă vechea poziție. Mormăi:

— Mda...

— Omul Domniei-Tale, Hawat, este destul de abil, — spuse, după o clipă, Kynes. Dar mi-am dat imediat seama ce urmărea.

— Foarte bine, replică Ducele. Eşti de acord să ne deschizi bazele?

— Bazele sînt proprietatea Maiestății Sale, răspunse tăios Kynes.

— Şi zac nefolosite.

— Ar putea fi folosite.

— Maiestatea Sa e de aceeaşi părere?

Kynes îl străfulgeră cu privirea.

— Arrakisul ar putea să devină un Eden dacă pe guvernatorii săi i-ar mai interesa şi altceva decît scurmatul după mirodenie!

Nu mi-a răspuns la întrebare, gîndi Ducele, apoi întrebă:

— Cum ar putea deveni un Eden, dacă nu dispune de bani?

— La ce bun banii, dacă nu poţi cumpăra cu ei ajutorul de care ai nevoie? replică planetologul.

Aha! îşi spuse Ducele. Zise repede:

— Vom discuta problema asta altă dată. Am impresia c-am ajuns la marginea Scutului. Continuăm drept înainte?

— Drept înainte, murmură Kynes.

Paul privi pe fereastră. Sub ei, tancurile sfărîmate începuseră să coboare în cute abrupte spre un platou neted, de piatră, mărginit de un prag ca o muchie de cuţit. Dincolo de prag, asemenea unor unghii frumos tăiate, se prelungeau pînă la orizont şiruri continue de dune. Printre ele, departe, se zăreau din loc in loc pete întunecate care nu păreau să fie nisip. Aflorismente stîncoase? În reverberaţia aerului fierbinte, Paul nu le putea distinge prea bine.

— Nu cresc deloc plante, acolo, jos? întrebă el.

— Puţine, răspunse Kynes. Zona biologică de la această latitudine se caracterizează mai ales prin ceea ce noi numim "mici hoţi de apă" — vieţuitoare adaptate să-şi prade unele altora umezeala, pîndindu-se între ele pentru picăturile de rouă. Anumite regiuni ale deşertului forfotesc de viaţă. Dar toate aceste forme vii au învăţat cum să supravieţuiască în condiţiile vitrege ale mediului. Dacă tu, om, te pomeneşti vreodată acolo, jos, şi nu vrei să mori, trebuie să faci exact ce fac ele.

— Adică să-i furi altuia apa? întrebă Paul.

Ideea i se păruse revoltătoare şi glasul îi trădă tulburarea.

— Se mai întîmplă şi-aşa, rosti Kynes, deşi nu la asta m-am referit. Vezi tu, băiete, clima mea pretinde o atitudine deosebită faţă de apă. Aici nu există secundă în care să nu te gîndeşti la apă. N-ai voie să iroseşti nimic din ceea ce conţine cît de cît umezeală.

"Clima mea..." gîndi Ducele.

— Virează două grade spre sud, Domnia-Ta. La vest e furtună. Ducele dădu din cap. Văzuse şi el tălăzuirea de praf cafeniu. Viră larg, înclinînd topterul pe-o parte, observînd cu coada ochiului reflexul portocaliu-lăptos al prafului, pe aripile aparatelor din escortă, care îi imitau manevra.

— E bine să trecem cît mai departe de ea, zise Kynes.

— Îmi închipui că-i destul de periculos să zbori în nisipul ăla, spuse

Paul. E adevărat că poate străpunge metalele cele mai dure?

— La altitudinea asta nu-i nisip, ci praf, explică Kynes. Singurele pericole sînt lipsa vizibilității, turbulența şi obturarea prizelor de aer.

— Şi chiar o să vedem astăzi o exploatare de mirodenie în lucru?

— Foarte posibil.

Paul tăcu, se rezemă de spătarul scaunului. Îşi folosise întrebările şi hiperpercepția pentru a efectua ceea ce mama sa numea "înregistrarea" persoanei. Şi-l fixase bine pe Kynes acum — timbrul vocii, fiecare detaliu al feței, fiecare detaliu al gesturilor. Cuta nefirească pe mîneca stîngă a mantiei planetologului trăda prezența unui cuțit într-o teacă prinsă pe braț. În dreptul taliei, mantia părea mai umflată. Auzise că oamenii deşertului poartă un soi de cingătoare cu buzunare, în care țin felurite obiecte de strictă necesitate. Poate că asta era explicația umflăturilor de sub mantie. În nici un caz nu putea fi vorba de o centură de scut. Mantia era închisă la gît cu o fibulă de cupru pe care era gravată imaginea unui iepure. O altă fibulă, mai mică, purtînd acelaşi desen, atîrna de colțul glugii răsfrînte pe umeri. Alături, Halleck se răsuci, cotrobăi în compartimentul din spate, îşi scoase la iveală balisetul. Kynes aruncă o privire înapoi cînd Halleck începu să-şi acordeze instrumentul, apoi se concentră din nou asupra direcției de zbor.

— Ce-ai vrea s-asculți, Domnişorule? întrebă Halleck.

— Ce vrei tu, Gurney.

Halleck îşi plecă urechea deasupra cutiei de rezonanță, luă un acord şi începu să cînte încet:

"Părinții noştri au mîncat mană în deşert,
În ținutul fierbinte unde se-ncrîncenă vîntu-n vîrtejuri.
Izbăveşte-ne, Doamne, de țara cea hîdă!
Izbăveşte-ne... o, izbăveşte-ne
De setea şi uscăciunea deşertului."

Kynes îi aruncă Ducelui o privire; spuse:

— Nu călătoreşti cu o escortă prea numeroasă, Domnia-Ta. Toți oamenii care te însoțesc au mai multe talente?

— Ca Gurney? rîse Ducele. Gurney e unic. Îi apreciez în mod deosebit ochii. Puține lucruri le scapă.

Planetologul se încruntă.

Halleck, fără să piardă nici o măsură din melodie, improviză mai departe:

"Căci eu sînt ca buha deşertului, o!
Aşa-i! Sînt ca buha deşertului!"

Ducele se aplecă brusc, desprinse un microfon de pe tablou! de bord, îl conectă cu o apăsare a degetului şi spuse:

— Atenție Escorta Gama! Aici Liderul. Obiect zburător pe direcția orei nouă, în sectorul B. L-ați identificat?

— Nu-i decît o pasăre, zise Kynes. Şi adăugă: Ai ochi ageri.

Difuzorul de pe tabloul de bord pîrîi, apoi o voce răspunse:

— Escorta Gama. Am examinat obiectul prin telescop. E o pasăre mare!

Paul privi în direcția indicată, desluşi un punct întunecat care se mişca intermitent. Îşi dădu seama cît de atent pilota tatăl său... Cu toate simțurile la pîndă.

— Nu ştiam că există păsări atît de mari în largul deşertului, spuse Ducele.

— Trebuie să fie un vultur, răspunse Kynes. Sînt destule viețuitoare care s-au adaptat la mediul acesta.

Ornitopterul survola acum o cîmpie pustie de piatră. De la înălțimea celor două mii de metri la care zburau, Paul zări dedesubt umbra diformă a navei lor şi, puțin mai înapoi, umbrele aparatelor din escortă. Solul de sub ei părea plat, dar felul în care se contorsionau umbrele dezmințea această impresie.

— A reuşit cineva, vreodată, să parcurgă teafăr deşertul? întrebă Ducele.

Halleck se opri din cîntat. Se aplecă, aşteptînd răspunsul lui Kynes.

— Largul deşertului, nu, spuse Kynes. Au fost însă cîteva cazuri în care unii oameni au izbutit să se salveze din zona secundară. Au supraviețuit traversînd regiunile stîncoase, în care viermii se aventurează rareori.

Atenția lui Paul fu atrasă deodată de timbrul vocii lui Kynes. Îşi simți întregul mecanism al percepției trecînd în alertă, aşa cum îl deprinsese prin antrenament.

— Ah! exclamă Ducele. Viermii! Trebuie să apuc să văd şi eu unul.

— Poale c-o să vezi unul chiar astăzi, zise Kynes. Unde-i mirodenie, sînt şi viermi.

— Totdeauna? întrebă Halleck.

— Totdeauna.

— Există vreo legătură între vierme şi mirodenie? se interesă Ducele.

Kynes întoarse capul spre el şi Paul observă felul în care îşi țuguie buzele înainte de a răspunde.

— Viermii apără *nisipurile* cu mirodenie. Fiecare vierme îşi are... teritoriul

său. Cît despre mirodenie... Cine ştie? Specimenele de viermi pe care le-am cercetat ne fac să presupunem existența unor complexe schimburi chimice reciproce. Am descoperit urme de acid clorhidric în sistemul vascular, iar în... în alte părți, acizi mai complecşi. O să-ți trimit monografia mea, referitoare la subiectul ăsta.

— Şi scuturile sînt într-adevăr neputincioase? întrebă Ducele.

— Scuturile! pufni Kynes. Activează un scut într-o zonă cu viermi şi soarta ți-e pecetluită! Cum îl simt, viermii nu mai țin scama de frontierele teritoriale; vin să-l atace de la cele mai mari depărtări, de peste tot. Nimeni n-a supraviețuit vreodată unui asemenea atac.

— Atunci cum le-ați venit de hac viermilor pe care i-ați disecat?

— Şocuri electrice de înaltă tensiune aplicate separat fiecărui segment inelar. E singura modalitate pe care o cunoaştem pentru a-i ucide şi a le recupera cadavrele intacte. Exploziile nu fac decît să-i amețească sau să-i rănească, iar fiecare segment îşi are propria lui viață. În afara armamentului atomic, nu cunosc nici un alt mijloc capabil să nimicească un vierme mare în întregime. Sînt incredibil de rezistenți.

— De ce nu s-a întreprins nimic pentru a-i extermina? întrebă Paul.

— Costă prea mult, răspunse Kynes. Suprafața-i prea mare.

Paul se retrase în colțul lui. Simțul adevărului, percepția nuanțelor din voce îi spuneau că planetologul mințea sau rostea numai jumătăți de adevăruri. Gîndi: *Dacă există vreo legătură între mirodenie şi viermi, exterminarea viermilor ar însemna distrugerea condimentului.*

— În curînd, nimeni nu va mai trebui să se teamă de întinderile de nisip, spuse Ducele. Un singur apel, prin intermediul unor emițătoare de genul celor de la gîtul nostru, va fi suficient pentru a solicita ajutorul echipelor de salvare. Nu peste mult tîmp, toți nisiparii noştri vor fi dotați cu asemenea aparate. Pînă atunci vom pune la punct şi un serviciu special de salvare.

— Lăudabilă inițiativă, comentă Kynes.

— După tonul cu care-o spui, nu s-ar zice că eşti de acord.

— De ce să nu fiu de acord?! Dimpotrivă! Numai că emițătoarele n-o să vă fie de cine ştie ce folos. Sarcina electrostatică a furtunilor de nisip ecranează aproape în întregime semnalele radio, iar instalațiile de emisie-recepție pot fi oricînd scurtcircuitate. De altfel, s-a încercat deja folosirea lor. Arrakisul nu duce lipsă de echipament tehnic. Şi în afară de asta, cînd te urmăreşte un vierme, n-ai prea mult timp la dispoziție. De obicei, nu-ți rămîn decît vreo cincisprezece-douăzeci de minute din clipa în care te-a descoperit.

— Atunci, ce mă sfătuieşti? întrebă Ducele.

— Îmi ceri sfatul... mie?

— Da. Ca planetolog.

— Ai urma un sfat de-al meu?

— Dacă l-aş considera înțelept.

— Foarte bine, Domnia-Ta. Să nu călătoreşti singur.

Pentru o clipă, Ducele îşi abătu atenția de la comenzi.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot. Să nu călătoreşti singur.

— Dar dacă eşti izolat de-o furtună şi silit să cobori? interveni Halleck. Nu se poate face nimic altceva?

— *Altceva* înseamnă o mulțime de lucruri, zise Kynes.

— *Dumneata* ce-ai face? întrebă Paul.

— Kynes se întoarse şi-l sfredeli cu privirea, apoi se adresă Ducelui:

— M-aş îngriji în primul rînd de starea distraiului. Dacă m-aş afla în afara unei zone cu viermi sau printre stînci, aş rămîne în navă. Dacă m-aş afla în nisip deschis, m-aş îndepărta de navă cît aş putea de iute. O distanță de vreo mie de metri ar fi de-ajuns. Apoi, m-aş ascunde sub mantie. Nava nu i-ar scăpa în nici. un caz unui vierme, eu însă aş putea trece neobservat.

— Şi pe urmă? vru să ştie Halleck.

Kynes dădu din umeri.

— Aş aştepta să plece viermele.

— Atît? întrebă Paul.

— După ce viermele s-a îndepărtat, poți încerca să te deplasezi la rîndul tău, spuse Kynes. Trebuie să păşeşti uşor, să eviți tobele de nisip şi bazinele de praf cu maree şi să te îndrepți către cea mai apropiată zonă stîncoasă. Sînt multe asemenea zone. Numai aşa ai şanse să reuşeşti.

— Tobe de nisip? se miră Halleck.

— O stare naturală de tasare a nisipului, explică Kynes. Cum ai călcat pe suprafața sa începe să bubuie. Sunetul atrage imediat viermii.

— Ce sînt bazinele de praf cu maree? se interesă Ducele.

— De-a lungul secolelor, o serie de depresiuni din deşert s-au umplut cu praf. Unele sînt atît de întinse, încît au curenți, flux şi reflux. Dacă nu ştii să le recunoşti, eşti pierdut. Te înghit instantaneu, la primul pas greşit.

Halleck se lăsă pe spate, începu să mîngîie din nou strunele balisetului. Apoi, deodată, cîntă:

"O, nu-i mînia pe-ai deşertului zei
Dacă te temi de moarte şi vrei
Primejdiile să..."

Se întrerupse, se aplecă înainte:

— Nor de praf în față, Sire.

— Îl văd, Gurney.

— Destinația noastră, spuse Kynes.

Paul se înălță în scaun ca să privească prin parbriz. Văzu un nor galben care se rostogolea aproape de suprafața deşertului, la vreo treizeci de kilometri în fața lor.

— E o fabrică de mirodenie, zise Kynes. A fost coborîtă pe suprafață, ceea ce-nseamnă că acum lucrează. Norul este format de nisipul evacuat după separarea centrifugală a mirodeniei. Nu există alt nor de nisip care să i se asemene.

— Sînt nişte toptere deasupra, observă Ducele.

— Da, încuviință Kynes. Doi... trei... patru cercetaşi. Pîndesc semnul de vierme.

— Semnul de vierme?

— Un val de nisip mişcător, care se deplasează către şenilă şi care poate fi văzut de departe. Uneori însă, viermii se deplasează la adîncimi prea mari ca să ridice un val şi în cazul acesta semnul este detectat de sondele seismice instalate pe suprafața nisipului.

Kynes scrută văzduhul.

— Ar trebui să fie şi-o aripă purtătoare prin preajmă, spuse, dar n-o văd nicăieri.

— Viermii sînt nelipsiți — parcă aşa ziceai, nu? întrebă Halleck.

— Nelipsiți.

Paul se aplecă în față, atinse umărul lui Kynes.

— Cît de întinsă-i zona pe care o stăpîneşte un vierme?

Kynes se încruntă. Puştiul nu contenea să pună întrebări de adult.

— Depinde de mărimea viermelui, răspunse.

— Care-s limitele? îl întrebă Ducele.

— Cei mari pot controla pînă la trei sau patru sute de kilometri pătrați. Cei mici...

Tăcu brusc, căci Ducele acționase fără veste reactoarele de frînare. Aparatul se poticni scurt şi motoarele amuțiră. Aripile prinseră viață, începură să bată aerul. Ducele înscrise topterul într-un viraj larg, menținîndu-i plafonul, arătă cu mîna stîngă spre est, dincolo de şenilă.

— Nu cumva-i semn de vierme acolo?

Kynes se aplecă prin fața lui, cercetînd zarea.

Paul şi Halleck se înghesuiră unul într-altul, privind în aceeaşi direcție şi Paul observă că escorta lor, surprinsă de manevra neaşteptată şi continuîndu-şi cîteva clipe zborul, vira acum strîns înapoi. Combina era tot în fața lor, la numai vreo trei kilometri distanță.

În direcția în care arătase Ducele, crestele semicirculare ale dunelor se prelungeau, umbră după umbră, pînă la orizont — iar de-a curmezişul lor, străbătîndu-le ca o linie dreaptă ce se pierdea în depărtare, îşi croia drum un deal prelung — o coamă mişcătoare de nisip. Lui Paul i se păru că ceea ce vedea semăna cu siajul lăsat de un peşte mare, înotînd sus şi atingînd

cu spinarea suprafața unei ape liniştite.

— E un vierme, spuse Kynes. Unul mare.

Se retrase iute pe scaunul său, înşfăcă microfonul de pe tabloul de bord, schimbă frecvența de emisie. Privind cu ochi scînteietori caroiajul hărții prinse pe role deasupra capetelor lor, vorbi în microfon:

— Atenție şenila din sectorul Delta Aiax nouă! Semn de vierme. Şenila din Delta Aiax! Semn de vierme. Rog confirmați recepția.

Aşteptă.

Difuzorul de pe tabloul de bord emise o serie de paraziți, apoi o voce:

— Cine cheamă Delta Aiax nouă? Recepție.

— Nu se prea omoară cu firea, constată Halleck.

Kynes răspunse în microfon:

— Zbor neînmatriculat — la nord-vest de voi, distanța aproximativ trei kilometri. Semnul de vierme e în deplasare pe direcția voastră. Contact în aproximativ douăzeci şi cinci de minute.

În difuzor se auzi altă voce:

— Aici Centrul de comandă al Cercetaşilor. Confirm observația. Rămîneți pe recepție pentru estimarea contactului. Urmă o pauză, apoi: Contact peste douăzeci şi şase de minute. Probabilitatea estimării anterioare a fost excelentă. Cine-i la bordul aparatului neînmatriculat? Recepție.

Halleck îşi desprinse iute centura de siguranță, se repezi în față, între Kynes şi Duce.

— Kynes, asta-i frecvența de lucru obişnuită?

— Da, de ce?

— Cine-i pe recepție?

— Numai echipajele care lucrează în zonă. Pentru evitarea interferențelor.

Difuzorul pîrîi din nou, apoi vocea care vorbise prima spuse:

— Aici Delta Aiax nouă. În contul cui trecem prima pentru avertisment? Recepție.

Halleck îi aruncă Ducelui o privire întrebătoare.

Kynes spuse:

— Se acordă o primă în mirodenie celui care semnalează ce! dintîi viermele. Vor să ştie...

— Spune-le cine-a văzut primul semnul de vierme, zise Halleck.

Kynes ezită cîteva secunde, apoi ridică microfonul:

— Treceți prima pentru avertisment pe numele Ducelui Leto Atreides. Repet: Ducele Leto Atreides. Recepție.

Parțial distorsionată de un lanț de descărcări electrostatice, vocea din difuzor replică impasibilă:

— Am înțeles şi vă mulțumim,

— Aşa! Acum spune-le să împartă prima între ei, porunci Halleck. Spune-le că asta-i dorința Ducelui.

Kynes trase adînc aer în piept, apoi transmise:

— Ducele doreşte ca prima să fie împărțită membrilor echipajului. Ați înțeles? Recepție.

— Am înțeles şi vă mulțumim, sună răspunsul.

Ducele spuse:

— Am uitat să menționez faptul că Gurney este foarte talentat şi în materie de publicitate.

Kynes îşi întoarse mirat privirea spre Halleck.

— Oamenii vor înțelege astfel că Ducelui nu-i este indiferentă soarta lor, îl lămuri Halleck. Vestea o să se răspîndească. Am emis în banda de frecvență a zonei de lucru şi nu cred să ne fi putut intercepta vreunii din agenții Harkonnenilor.

Îşi ridică privirea spre escorta aeriană, apoi adăugă:

— Oricum, sîntem bine apărați. Merita riscul.

Ducele viră în direcția norului de nisip care se ridica deasupra combinei.

— Ce se va întîmpla acum? întrebă el,

— Pe undeva, prin apropiere, se află un aerotransportor, răspunse Kynes. O să-şi facă apariția şi-o să ridice şenila.

— Şi dacă n-o să-şi facă apariția? interveni Halleck. Dacă-i accidentat?

— Atunci veți pierde un utilaj, rosti impasibil Kynes. Opreşte deasupra şenilei, Domnia-Ta; o să vezi lucruri interesante.

Ducele se încruntă, concentrîndu-se asupra comenzilor. Ornitopterul pătrunse în zona cu turbulență de deasupra şenilei.

Paul privi în jos. Monstrul din metal şi plastic, de sub ei, continua să scuipe nisip. Semăna cu un gîndac gigantic, vărgat cu dungi cafenii şi albastre, întinzîndu-şi lateral labe terminate cu şenile late. În botul maşinii, o trompă imensă, cu capătul în formă de pîlnie, rîma într-un nisip închis la culoare.

— După culoare, se pare c-au dat de-un strat bogat, observă Kynes. Vor continua să lucreze pînă în ultimul minut.

Ducele acceleră bătaia aripilor, apoi le blocă brusc. Topterul coborî vertiginos. După cîteva clipe, Ducele acționă manşa, imprimînd aparatului o mişcare circulară. Nava începu să planeze în cercuri mari deasupra şenilei. Leto îşi ridică ochii, observă mulțumit că escorta îşi păstrase altitudinea inițială, dînd la rîndul ei ocol zonei, în cerc.

Paul privi o bucată de vreme norul galben, pe care-l scuipau gurile de evacuare ale combinei, apoi îşi mută privirea către deşert, la urma tot mai apropiată a viermelui.

— N-ar trebui să-i auzim chemînd aerotransportorul? întrebă Halleck.

— Comunicațiile cu aripa se tac de obicei pe altă bandă de frecvență, răspunse Kynes.

— N-ar trebui să existe cîte două transportoare pentru fiecare şenilă?

întrebă Ducele. După cîte ştiu sînt douăzeci şi şase de oameni în maşina aia; ca să nu mai vorbim de valoarea utilajului.

Kynes spuse:

— N-aveți destul echip...

O voce mînioasă erupse din difuzor, nelăsîndu-l să-şi termine vorba:

— Vede careva aripa? Nouă nu ne răspunde.

Difuzorul împroşcă un torent de pîrîituri şi țiuituri înghițite imediat de un semnal de suprareglare. Urmă o pauză, apoi se auzi din nou prima voce:

— Raportați în ordine numerică! Recepție.

— Aici Centrul de comandă al Cercetaşilor. Cînd am văzut-o ultima oară, aripa plana în cerc, la altitudine mare, pe direcția nord-vest. Acum nu se mai vede. Terminat.

— Cercetaş unu: nimic. Terminat.

— Cercetaş doi: nimic. Terminat.

— Cercetaş trei: nimic. Terminat.

Tăcere.

Ducele se uită în jos. Umbra aparatului său trecea chiar atunci peste combină.

— N-au decît patru cercetaşi?

— Patru, răspunse Kynes.

— Noi dispunem de cinci aparate. Ale noastre-s mai mari şi-o să poată lua fiecare cîte trei oameni în plus. Cercetaşii lor pot şi ei să mai ia cîte doi.

Paul socoti repede în minte şi spuse:

— Mai rămîn trei.

— De ce nu s-au repartizat cîte două transportoare fiecărei şenile? izbucni mînios Ducele.

— N-aveți destule echipamente auxiliare, spuse Kynes.

— Un motiv în plus ca să păzim ce avem.

— Unde-o fi dispărut transportorul ăla? murmură Halleck.

— Poate c-a fost silit să coboare undeva, dincolo de linia orizontului, spuse Kynes.

Ducele înhăță microfonul. Degetul mare îi şovăi deasupra întrerupătorului.

— Cum de nu i-au observat dispariția?

— Atenția Cercetaşilor e îndreptată spre sol, explică Kynes. Misiunea lor e detectarea semnului de vierme.

Ducele apăsă pe întrerupător, vorbi în microfon:

— Aici Ducele vostru. Coborîm să îmbarcăm echipajul de pe şenila din Delta Aiax nouă. Ordon tuturor Cercetaşilor să facă acelaşi lucru. Cercetaşii vor ateriza pe latura estică, iar noi pe cea vestică. Terminat.

Se aplecă în față, trecu pe banda de frecventă a escortei, repetă acelaşi ordin, îi înapoie microfonul lui Kynes.

Planetologul reveni pe frecvența locală şi imediat o voce izbucni în difuzor:

— ... proape o încărcătură completă de mirodenie! Avem aproape o încărcătură completă! Doar n-o s-o lăsăm unui afurisit de vierme! Terminat.

— S-o dea dracului de mirodenie! tună Ducele. Smulse microfonul din mîna lui Kynes, strigă:

— Putem să găsim oricînd o altă zonă cu mirodenie! Avem loc pentru douăzeci şi trei de oameni. Trageți la sorți sau decideți cum vă taie capul cine rămîne. Evacuăm zona. E un ordin!

Trînti microfonul în mîna lui Kynes, mormăi: "Scuză-mă", cînd acesta îşi scutură un deget lovit.

— Cît timp a mai rămas? întrebă Paul

— Nouă minute, răspunse Kynes.

— Nava noastră-i mai puternică decît celelalte, spuse brusc ducele. Dacă decolăm cu reactoarele şi cu aripile la trei sferturi, mai putem lua încă un om.

— Nisipul e moale, îl preveni Kynes.

— Dacă decolăm pe reactoare cu patru oameni în plus la bord, riscăm să rupem aripile, Sire, adăugă Halleck.

— Cu aparatul ăsta, nu, replică Ducele.

Acționă grăbit comenzile şi topterul începu să coboare către şenilă. Aripile se înălțară brusc, frînară coborîrea, nava alunecă uşor pe nisip, oprindu-se la douăzeci de metri de combină.

Maşina se liniştise, nu mai scuipa nisip. Scotea doar un uruit mecanic, care se auzi şi mai distinct cînd Ducele deschise uşa topterului.

Nările le fură asaltate instantaneu de mirosul de scorțişoară — greu şi înțepător.

Fîlfîind zgomotos, aparatele Cercetaşilor aterizară de partea cealaltă a şenilei. Dincoace, topterele din escorta Ducelui coborîră la rîndul lor, înşirîndu-se unul în spatele celuilalt, pe nisip.

Paul se uită la combină, observă cît de pitice erau aeronavele pe lîngă ea — nişte țînțari în jurul unei rădaşte.

— Gurney, tu şi cu Paul demontați scaunele din spate, spuse Ducele.

Replie manual aripile şi le reglă unghiul zăvorîndu-le la trei sferturi, apoi controlă comenzile reactoarelor.

— De ce dracu' nu ies odată din maşina aia?

— Speră încă să se ivească aripa, spuse Kynes. Mai au cîteva minute. Scrută orizontul spre est.

Se întoarseră cu toții în aceeaşi direcție. Nu se vedea nici urmă de vierme, dar atmosfera devenise deodată apăsătoare, încărcată. Amenințătoare.

Ducele luă microfonul, selectă banda de frecvență a escortei, spuse:

— Doi dintre voi să-şi demonteze generatoarele scuturilor. Primii doi în ordine numerică. Veți lua fiecare cîte un om în plus. N-o să abandonăm pe nimeni dihaniei.

Trecu înapoi pe frecvența zonei de lucru, se răsti:

— Gata, Delta Aiax nouă! Toată lumea afară! Imediat! E un ordin al Ducelui vostru! În pas alergător, dacă nu vreți să vă găuresc şenila cu laserele.

Lîngă botul combinei se deschise o trapă; apoi alta în spate şi încă una deasupra. Oamenii începură să sară afară, lăsîndu-se să alunece pe corpul maşinii şi rostogolindu-se în nisip. Ultimul ieşi un bărbat deşirat, îmbrăcat într-un combinezon peticit. Sări pe una din şenile, apoi pe nisip.

Ducele agăță microfonul la locul lui, ieşi pe aripă şi strigă:

— Cîte doi oameni la fiecare Cercetaş!

Omul în combinezon peticit începu să aleagă grupuri de cîte doi muncitori, împingîndu-i apoi către aeronavele care aşteptau de partea cealaltă.

— Patru inşi aici, strigă Ducele. Alți patru, la aparatul de colo!

Arătă cu mîna unul dintre topterele escortei, aflat în spatele lui şi

din care soldații scoteau chiar în clipa aceea generatorul scutului defensiv.

— Încă patru la aparatul din spate!

Îşi întinse brațul spre cealaltă navă de pe care se demontase generatorul.

— Ceilalți, cîte trei la fiecare topter! Dați-i drumul odată, cîrtițe de nisip ce sînteți!

Lunganul sfîrşi cu repartizarea oamenilor, începu să alerge anevoie, prin nisip, către topterul Ducelui. Îl urmau ultimii trei muncitori.

— Aud viermele, dar nu-l văd, zise brusc Kynes.

Apoi îl auziră cu foții — un hîrşîit abraziv, îndepărtat, dar crescînd cu fiece clipă.

— Ce porcărie! mîrîi Ducele.

În jurul lor, topterele începură să se înalțe, fîlfîind din aripi şi ridicînd nori de praf. Iar Ducele îşi aminti subit de o scenă din junglele planetei sale natale — năvala inopinată într-un luminiş, fîlfîitul de aripi şi zborul speriat al unor păsări hoitare, surprinse lîngă stîrvul unui bivol sălbatic.

Nisiparii ajunseră lîngă topter, începură să se cațere unul după altul, intrînd în cabină prin spatele Ducelui. Halleck îi ajută, trăgîndu-i înăuntru.

— Dați-i zor, băieți, dați-i zor! şuieră el. Pas alergător!

Paul se înghesui într-un colț. Simți mirosul fricii din transpirația dunarilor, observă că doi dintre ei aveau colierele distraielor prost ajustate. Îşi înmagazina informația în memorie, pentru a şi-o aminti mai tîrziu. Tatăl său va trebui să impună o disciplină mai severă în privința distraielor şi a ajustării lor. Nesupravegheați, oamenii aveau tendința să neglijeze

amănunte de importanță vitală.

Ultimul muncitor pătrunse gîfîind în cabină, bolborosi:

— Viermele! Ne-ajunge! Dați-i drumul!

Ducele se aşeză încruntîndu-se în scaunul său. Spuse:

— Mai avem încă trei minute pînă la ora estimată pentru contact. Nu-i aşa, Kynes?

Închise uşa, o asigură.

— Cam atît, Domnia-Ta, răspunse planetologul şi gîndi: *Un tip cu sînge rece, Ducele ăsta...*

— În spate totu-i în ordine, Sire, vesti Halleck.

Ducele dădu din cap, urmări cu privirea decolarea ultimului topter din escortă. Apoi puse contactul, mai privi o dată aripile şi instrumentele, porni motoarele cu reacție.

Aparatul țîşni violent, apăsîndu-i brutal pe Duce şi pe Kynes în scaune, comprimîndu-i pe cei din spate. Kynes urmări felul în care Ducele manevra comenzile — calm, sigur. Topterul urca pieptiş. Leto consultă indicațiile instrumentelor, privi în stînga şi în dreapta, la aripi.

— Se cam opinteşte, Sire, observă Halleck.

— Sîntem în limitele de toleranță, replică Ducele. Doar nu-ți închipui că mi-aş permite riscuri cu asemenea pasageri, Gurney? Ce zici?

Halleck rînji:

— Aşa este, Sire.

Ducele viră larg uşor, survolînd combina.

Paul, înghesuit lîngă geam, privi maşina inertă de sub ei. Semnul de vierme dispăru brusc la vreo patru sute de metri de şenilă. Şi imediat după aceea, nisipul din jurul combinei păru că începe să tălăzuiască.

— Viermele-i acum sub şenilă, spuse Kynes. Veți vedea un lucru pe care puțini au apucat să-l vadă.

Nisipul din jurul combinei se acoperi brusc cu nori mari de praf. Uriaşa maşină începu să se încline spre dreapta. Şi, în nisipul din partea aceea, se porni dintr-o dată' un vîrtej gigantic. Se învîrtea din ce în ce mai repede. Pe o rază de cîteva sute de metri de jur-împrejur, aerul se umplu de nisip şi de praf.

Apoi îl văzură.

În nisip se căscă o gaură rotundă, imensă. Lumina soarelui fulgeră în spițele

albe, scînteietoare, care o mărgineau. Paul îşi dădu seama că diametrul găurii avea cel puţin de două ori lungimea şenilei. Privi, încremenit, cum fabrica de mirodenie se răstoarnă greoi în hăul acela, într-o avalanşă de praf şi nisip. Şi hăul dispăru.

— Pe toţi zeii, ce namilă! murmură unul dintre oamenii de lîngă Paul.

— Ne-a înghiţit toată truda! mîrîi altul.

— Va plăti cineva pentru asta, spuse Ducele. V-o promit eu.

Paul percepu furia care clocotea dincolo de tonul glacial al vocii tatălui său şi îşi dădu seama că-i împărtăşea mînia. Pierderea aceasta era un act criminal!

În tăcerea care se lăsase, îl auziră pe Kynes murmurînd:

— Binecuvîntat fie Făuritorul şi apa Lui. Binecuvîntată fie venirea şi binecuvîntată fie plecarea Lui. Fie ca trecerea Lui să purifice lumea. Fie ca El să facă să dăinuiască lumea, pentru poporul Lui.

— Ce tot bolboroseşti acolo? întrebă Ducele.

Kynes nu-i răspunse.

Paul se uită pieziş către oamenii îngrămădiţi lîngă el. Priveau înfricoşaţi spatele lui Kynes. Unul din ei şopti:

— Liet!

Kynes se întoarse, se încruntă. Omul se făcu mic.

Un altul începu brusc să tuşească — o tuse convulsivă, uscată. Îngăimă cu glas gîtuit:

— Blestemata asta de gaură de iad!

Dunarul cel deşirat, care ieşise ultimul din şenilă, îi spuse:

— Calmează-te, Coss. O să tuşeşti şi mai rău.

Apoi se foi între ceilalţi, se aplecă înspre scaunul Ducelui.

— Înălţimea-Ta trebuie să fii Ducele Leto, rosti el îţi mulţumim că ne-ai salvat vieţile. Am fi crăpat cu toţii acolo dacă n-ai fi venit.

— Taci, omule, mormăi Halleck. Lasă-l pe Duce să piloteze.

Paul îl privi cu coada ochiului. Gurney observase şi el zvîcnetele mărunte din colţul fălcii tatălui său. Cînd Ducele se lăsa pradă mîniei, trebuia sa păşeşti în vîrful picioarelor...

Leto începu manevra de redresare din virajul larg de pînă atunci. Se răzgîndi brusc, zărind o nouă mişcare pe suprafaţa nisipului. Viermele se retrăsese în adîncuri, iar acum, nu departe de locul în care se aflase şenila, apăruseră două siluete care se deplasau către nord, îndepărtîndu-se iute de depresiune. Păreau că alunecă pe deasupra nisipului, nelăsînd în spatele lor decît o urmă abia ghicită de praf.

— Cine-s oamenii ăia? tună Ducele.

— Doi prăpădiţi care ne-au rugat să-i luăm cu noi, Înălţimea-Ta, se grăbi să răspundă dunarul cel înalt.

— De ce nu ne-aţi pomenit nimic de ei?

— Şi-au asumat singuri riscul, Înălțimea-Ta.

— Domnia-Ta, interveni Kynes, oamenii aceştia ştiu că nu se poate face mai nimic pentru cei surprinşi în mijlocul deşertului, în împărăția viermilor.

— Cînd vom ajunge la bază vom trimite un topter după ei! se răsti Ducele.

— Cum doreşti, Domnia-Ta, spuse Kynes. Dar nu prea cred că topterul va mai avea pe cine să salveze cînd va ajunge aici.

— O să-l trimitem totuşi, insistă Ducele.

— Erau chiar lîngă locul în care a ieşit viermele, spuse Paul. Cum de-au scăpat cu viață?

— Distanțele sînt înşelătoare, zise Kynes. Din cauza pereților înclinați ai depresiunii care se formează cînd nisipul astupă gaura.

— Consumăm carburant degeaba, Sire, observă Halleck.

— Ai dreptate, Gurney.

Ducele viră brusc, orientă nava în direcția Scutului de Piatră. Topterele din escortă îşi abandonară zborul de aşteptare, coborîră alături de ei, ocupînd poziții de-o parte şi de alta a aparatului ducal.

Paul se gîndi la cuvintele dunarului şi la explicațiile lui Kynes. Sesizase din nou jumătăți de adevăruri şi minciuni. Iar oamenii pe care-i zărise, alunecînd parcă pe suprafața deşertului, se deplasau cu mişcări atît de sigure!... Nu încăpea îndoială că ştiau cum să meargă ca să nu atragă din nou viermele din adîncurile în care se retrăsese...

Fremeni! îşi spuse Paul. *Erau fremeni. Care alți oameni s-ar putea deplasa pe nisip cu atîta siguranță? Care alți oameni ar fi abandonați fără remuşcări... cu certitudinea că pentru EI nu e nici o primejdie? EI ştiu cum să trăiască aici! EI ştiu cum să păcălească viermele!*

— Ce căutau nişte fremeni într-o combină? întrebă brusc Paul.

Kynes se răsuci în scaun.

Dunarul cel înalt se întoarse spre Paul, îl privi cu ochi holbați — ochi albaştri, fără alb.

— Cine-i puştiul? întrebă el.

Halleck făcu o mişcare scurtă, îşi strecură bustul între dunar şi Paul, spuse:

— "Puştiul" e Paul Atreides, moştenitorul Ducelui.

— De ce zice că erau fremeni în rîşnița noastră? întrebă omul.

— Pentru că arătau ca nişte fremeni, răspunse Paul.

Kynes pufni disprețuitor:

— Nu după aparențe se recunoaşte un fremen!

Se uită la dunar, se răsti:

— Tu! Cine erau oamenii ăia?

— Prietenii unuia dintre lucrători, răspunse dunarul. Nişte cunoscuți dintr-un sat. Voiau să vadă şi ei nisipurile cu mirodenie.

Kynes îşi întoarse capul, mormăind:

— Fremeni!

Dar în minte îi răsunară din nou cuvintele legendei: *"Iar lui Lisan al-Gaib nu i se va putea ascunde nimic."*

— Probabil că-s deja morţi, Domnişorule, spuse dunarul. Să nu-i vorbim de rău.

Dar Paul auzise prefăcătoria din glasuri, simţise ameninţarea care îl determinase în mod instinctiv pe Halleck să se aşeze pavăză între el şi dunari.

Spuse cu voce surdă:

— Înfricoşător loc de moarte.

Fără să-şi întoarcă faţa, Kynes zise:

— Cînd Dumnezeu îi soroceşte uneia dintre creaturile Lui să moară într-un loc anume, face în aşa fel încît creatura să se ducă în acel loc mînată de propria ei voinţă.

Leto îi aruncă o privire sfredelitoare.

Iar Kynes, întorcîndu-i privirea, îşi dădu seama că de fapt era profund tulburat de ceea ce constatase în dimineaţa aceea: *Ducelui i-a păsat mai mult de soarta oamenilor decît de mirodenie. Şi-a riscat şi viaţa lui, şi viaţa fiului său ca să salveze echipajul şenilei. A renunţat la o combină cît ai clipi din ochi. Iar primejdia care ameninţa permanent viaţa dunarilor i-a stîrnit mînia. Un asemenea conducător ar putea să-şi atragă un devotament fanatic din partea supuşilor. Un asemenea conducător n-ar fi uşor de înfrînt.*

În pofida propriei sale voinţe şi a tuturor prejudecăţilor, Kynes se pomeni gîndind: *Îmi place Ducele ăsta.*

Mărirea e o experiență trecătoare, lipsită de consistență. Mărirea depinde în parte de imaginația creatoare de mituri a omului. Cel ce cunoaşte mărirea trebuie să înțeleagă mitul din care face parte. Trebuie să ştie să reflecte lumina care se proiectează asupra sa. Şi trebuie să fie sarcastic. Numai aşa se poate împiedica să se creadă ceea ce îl cred alții. Numai sarcasmul îi poate îngădui să se mişte liber înlăuntrul ființei sale. Fără această însuşire, chiar şi o mărire ocazională îl poate distruge pe om.

Fragment din **Pildele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

ÎN SALA DE MÎNCARE a Reşedinței din Arrakeen fuseseră aprinse lămpi cu suspensie, menite să alunge întunericul înserării. Lumina lor galbenă scotea în relief capul negru ai taurului cu coarnele însîngerate şi dădea un luciu sumbru portretului în ulei al Bătrînului Duce.

Sub cele două talismane, fața de masă strălucea albă în reflexele sclipitoare ale veselei şi tacâmurilor de argint ale Atreizilor, aranjate cu grijă pe masa lungă — mici arhipelaguri de obiecte scînteietoare, lîngă cupele de cristal. Fiecare arhipelag era dispus în fața cîte unui scaun masiv de lemn. Tradiționalul candelabru central, însă, nu fusese aprins şi lanțul său răsucit se pierdea în penumbra tavanului, acolo unde era disimulat mecanismul spionului de otrăvuri.

Ducele se oprise în pragul uşii, pentru a verifica pregătirile. Se gîndea la spionul de otrăvuri şi la semnificația obiectului în societatea lor.

Toți sîntem croiți după acelaşi şablon, îşi spuse. *Am putea fi categorisiți după limbajul pe care-l folosim — după definițiile precise şi subtile pe care le-am rezervat mijloacelor mişeleşti de asasinare. Oare în seara asta va încerca cineva să folosească chaumurky — otrava pentru băuturi? Sau chaumas — otrava pentru mîncăruri?*

Scutură din cap.

În dreptul fiecărei farfurii se afla cîte o carafă cu apă. Era destulă apă la masa aceasta, socoti Ducele, cît să ajungă unei familii sărace din Arrakeen vreme de mai bine de-un an.

De-o parte şi de alta a uşii, erau aşezate lavoare mari, ornamentate cu ceramică galbenă şi verde. Fiecare lavoar avea etajera sa cu ştergare. Menajera îi explicase că exista datina ca, pe măsură ce intră în sala de mîncare, oaspeții să îşi cufunde în mod ceremonios mîinile într-un lavoar, să împrăştie cîteva căuşe de apă pe pardoseală, să-şi usuce mîinile cu un ştergar şi apoi să arunce ştergarul în băltoaca ce se forma lîngă uşă. După

ospăț, apa stoarsă din ştergare era împărțită cerşetorilor care se adunau la intrarea palatului.

O josnicie tipică pentru un fief Harkonnen, gîndi Ducele. *Toate înjosirile morale imaginabile.* Respiră adînc, simțindu-şi mînia ca pe un nod în stomac.

"De azi înainte datina asta nu va mai exista!" murmură printre buze.

Zări o slujnică — una din bătrînele smochinite pe care le recomandase menajera — şovăind în pragul uşii de la bucătărie, la celălalt capăt al sălii. O chemă cu un gest al mîinii. Femeia ieşi din umbră, se apropie în grabă, dînd ocol mesei. Ducele îi privi fața zbîrcită, ochii albastru-în-albastru.

— Domnia-Ta?

Îi vorbise cu capul plecat, ferindu-şi privirea.

Leto arătă cu mîna:

— Să iei de-aici lavoarele şi ştergarele.

— Dar... Vlăstar Nobil...

Femeia îşi înălță capul, rămase cu gura întredeschisă.

— Cunosc datina! se răsti Ducele. Ia lavoarele şi du-le în fața uşii de la intrare. Cît timp vom servi masa aici, înăuntru, să i se dea fiecărui cerşetor cîte o cană plină cu apă. Ai înțeles?

Citi, pe chipul scofîlcit al femeii, sentimente contradictorii: deznădejde, furie...

Intui dintr-o dată că slujnica plănuise, desigur, să vîndă picăturile de apă stoarse din ştergarele călcate în picioare, ca să stoarcă, la rîndul ei, cîțiva gologani de la nenorociții care veneau la uşă. Poate că şi asta era o datină...

Chipul i se întunecă. Mîrîi:

— Am să pun o santinelă să vegheze la îndeplinirea poruncii.

Se întoarse, porni pe condorul care ducea în holul principal. Prin minte începură să i se perinde subit puzderie de amintiri. Ca bolboroselile unor babe ştirbe. Îşi aminti întinderi de apă sub cerul liber...

Valuri. Cîmpii înverzite. Veri fremătătoare care trecuseră pe lîngă el ca nişte frunze uscate, măturate de vijelie.

Nu-i mai rămăsese nimic din toate astea.

Îmbătrînesc, gîndi. *Am simțit atingerea rece a vremelniciei vieții. Fiorul morții! Şi de ce? Din cauza rapacității unei bătrîne!*

În holul mare, o zări pe

Jessica în mijlocul unui grup pestriț, adunat în fața șemineului. Lemnele pîrîiau, arzînd cu flăcări vii şi aruncînd jocuri pîlpîitoare de lumină portocalie pe giuvaeruri, pe dantelării, pe țesăturile scumpe. Printre cei strînşi în jurul Jessicăi, recunoscu un fabricant de distraie din Carthag, un importator de aparataj electronic, un furnizor de apă a cărui reşedință de vară se afla în apropierea uzinei sale de la polul nord, un reprezentant al Băncii Ghildei (uscățiv, distant — deosebit de ceilalți), un negustor de piese de schimb pentru utilaje de exploatare a mirodeniei, o femeie slabă, cu chipul sever, a cărei agenție de ghizi pentru turiştii veniți de pe alte lumi era de fapt un paravan pentru tot felul de operații de contrabandă, spionaj şi şantaj.

Majoritatea femeilor din hol păreau să aparțină aceleiaşi categorii tipice — decorative, mondene, cu un bizar aer de senzualitate amestecată cu o virtute incoruptibilă.

Chiar dacă n-ar fi fost gazdă, Jessica ar fi dominat grupul, observă Leto. Nu purta nici o bijuterie şi se îmbrăcase în culori calde — o rochie lungă, avînd parcă nuanța flăcărilor din cămin şi o panglică de culoarea lutului peste părul ca bronzul.

Îşi dădu seama că alesese în mod deliberat aceste veşminte, vrînd parcă să-i reproşeze în mod subtil răceala cu care o tratase în ultima vreme, Jessica ştia că acestea erau nuanțele în care-i plăcea s-o vadă — că şi-o imagina ca pe un freamăt de culori calde.

În grup, şi parcă totuşi mai retras față de ceilalți, se afla şi Duncan Idaho, în uniformă sclipitoare, cu chipul impasibil, cu părul negru şi creț pieptănat îngrijit. Fusese rechemat de la fremeni şi îşi luase în primire noua misiune pe care i-o încredințase Hawat: *"Sub pretextul protecției, n-o vei slăbi nici o clipă din ochi pe doamna Jessica."*

Ducele îşi plimbă privirea prin sală.

Paul era şi el aici, înconjurat de mai mulți tineri aparținînd castei richece din Arrakeen, care se gudurau pe lîngă el. Printre aceştia, asistînd rezervați la conversație, Leto zări trei ofițeri din Garda Casei. Atenția Ducelui zăbovi o clipă asupra tinerelor fete. Moştenitorul Ducelui reprezenta, desigur, o partidă frumoasă. Dar Paul trata pe toată lumea la fel — cu aceeaşi politețe aristocratică.

O să ştie să-şi poarte titlul, gîndi Ducele. Apoi se înfioră, dîndu-şi seama că şi gîndul acesta era legat de moarte.

Paul îl zări pe tatăl său, în pragul uşii, dar îi ocoli privirea. Se uită la invitații din jur, la degetele încărcate de pietre prețioase care strîngeau paharele cu băuturi (şi la privirile aruncate pe furiş minispionilor de otrăvuri montați în inele). I se făcu deodată silă de fețele acestea care nu încetau să trăncănească. Nu erau decît nişte măşti nereuşite, acoperind gînduri abjecte — glasuri ce flecăreau ca să ascundă liniştea asurzitoare din

piepturi.

Sînt într-o dispoziție proastă, gîndi el şi se întrebă cum ar reacționa Gurney, dacă i-ar spune lucrul acesta.

Ştia motivul stării sale. Nu voise să ia parte la recepție, dar tatăl său fusese de neînduplecat. "Ai un rang, o poziție pe care trebuie să ți-o afirmi. Ai ajuns la vîrsta la care poți s-o faci. Eşti aproape bărbat."

Îl văzu pe tatăl său părăsind cadrul uşii, examinînd repede încăperea, în timp ce se îndrepta către grupul din jurul mamei sale.

Cînd Leto se apropie de grup, furnizorul de apă tocmai întreba:

— E adevărat că Ducele va introduce controlul meteorologic?

Leto răspunse din spatele industriaşului:

— Încă nu ne ducem chiar atît de departe cu gîndul, stimate Domn.

Omul se întoarse — o față afabilă, cu tenul de culoare închisă.

— Ah, Ducele! exclamă el. Îți simțeam lipsa, Domnia-Ta.

Leto îi aruncă Jessicăi o privire.

— Am avut puțină treabă.

Apoi i se adresă din nou celuilalt, explicîndu-i ce poruncise în legătură cu lavoarele. Adăugă:

— În ceea ce mă priveşte, am pus capăt acestei datini.

— E un ordin ducal general valabil, Domnia-Ta? întrebă omul.

— Alții vor face după cum le dictează... ăă... conştiința, răspunse Leto.

Se întoarse, căci îl observase pe Kynes apropiindu-se de grup.

Una dintre femei spuse:

— Eu cred că este un gest plin de generozitate. Să oferi apă cerşe...

Cineva sîsîi şi femeia tăcu.

Ducele se uită la Kynes. Observă că planetologul purta o uniformă demodată, de culoare cafenie, cu epoleții de funcționar imperial şi cu mica insignă de aur a rangului său scînteind discret la guler.

— Ducele nu-i de acord cu datinile noastre? se auzi glasul mînios al furnizorului de apă.

— Datina *asta* s-a schimbat, replică Leto.

Răspunse la salutul lui Kynes cu o înclinare a capului, observă privirea încruntată a Jessicăi, gîndi: *Nu-i stă bine cînd se încruntă. Dar asta va alimenta zvonurile despre neînțelegerile dintre noi.*

— Cu permisiunea Ducelui, reluă industriaşul, aş vrea să mai întreb cîteva lucruri referitoare la datini.

Leto auzi tonul brusc onctuos din glasul omului, remarcă tăcerea încordată a celor din grup, capetele întoarse spre ei ale celorlalți oaspeți din hol.

— Nu-i vremea să mergem la masă? interveni Jessica.

— Oaspetele nostru mai are de pus cîteva întrebări, rosti Ducele. Î! privi fix pe furnizorul de apă, observîndu-i fața rotundă, ochii bulbucați, buzele

groase. Îşi aminti poveţele lui Hawat: "... *şi furnizorul acela de apă trebuie supravegheat îndeaproape. Reţine-i numele: Ungar Bewt. Harkonnenii s-au folosit de el, dar n-au reuşit niciodată să-l transforme într-o unealtă ascultătoare."*

— Datinile legate de apă sînt captivante, spuse Bewt zîmbitor. Sînt curios ce intenţii ai cu privire la sera palatului. Ai de gînd s-o etalezi în continuare sub nasul localnicilor... Domnia-Ta?

Leto îşi stăpîni furia, se uită lung la omul de lîngă el. Cîntări cu repeziciune situaţia. Provocarea proferată chiar în castelul ducal era o dovadă de cutezanţă, mai ales că acum dispuneau de semnătura lui Bewt pe un contract de loialitate. Era totodată şi o demonstraţie de forţă. Pe Arrakis, apa însemna într-adevăr putere. Dacă, de pildă, s-ar fi minat instalaţiile de producere a apei... gata să sară în aer la un singur semnal... Bewt părea capabil s-o facă. Distrugerea instalaţiilor de apă putea să însemne pieirea Arrakisului. Poate că acesta fusese ciomagul cu care Bewt îi ţinuse la respect pe Harkonneni.

— Domnule, spuse Jessica, Ducele şi cu mine avem alte planuri în legătură cu sera.

Îi surîse lui Leto, apoi continuă:

— Intenţionăm s-o păstrăm, fireşte, dar o vom păstra pentru viitorul acestei lumi. Visul nostru este ca, într-o zi, clima Arrakisului să poată fi astfel schimbată, încît plante precum cele din seră să crească oriunde pe suprafaţa planetei.

Bravo! gîndi Ducele. *Să-l lăsăm pe drăguţul nostru furnizor să mai mediteze la treaba asta!*

— Interesul dumitale pentru apă şi pentru controlul meteorologic este firesc, spuse el tare. Te-aş sfătui însă să-ţi diversifici investiţiile. Într-o bună zi, apa nu va mai fi o marfă de preţ pe Arrakis.

Şi, în gînd: *Hawat trebuie să-şi dubleze eforturile de infiltrare în organizaţia acestui Bewt. Şi trebuie să începem imediat construcţia unor instalaţii de apă auxiliare. Nimeni n-o să mă ţină la respect cu bîta!*

Bewt dădu din cap, continuînd să surîdă:

— Un vis demn de laudă, Domnia-Ta.

Se dădu un pas înapoi.

În clipa aceea, Leto observă expresia de pe chipul lui Kynes. Planetologul se uita fix la Jessica. Părea transfigurat — ca un îndrăgostit... sau ca şi cînd ar fi căzut într-o transă religioasă.

Într-adevăr, de data aceasta gîndurile lui Kynes fuseseră copleşite de cuvintele profeţiei: *"Şi ei vor împărtăşi cu voi cel mai scump vis al vostru."* I se adresă brusc Jessicăi:

— Aduci calea cea scurtă?

— A, doctorul Kynes! exclamă furnizorul de apă. În seara asta ai

renunțat la tovărășia hoardelor de fremeni ca să ne onorezi cu prezența? Drăguț din partea dumitale.

Kynes îi aruncă o privire impasibilă.

— O vorbă din deșert spune că acela care adună prea multă apă ajunge să comită greșeli fatale, rosti el.

— Multe vorbe ciudate se spun prin deșert, replică Bewt, dar glasul îi trăda nesiguranța.

Jessica trecu lîngă Leto, își strecură mîna sub brațul său, folosind răgazul ca să se calmeze. Kynes spusese: "... *calea cea scurtă."* în limba veche expresia era... "Kwisatz Haderach." Ceilalți nu păreau să fi remarcat ciudata întrebare a planetologului. Îl văzu pe Kynes aplecîndu-se către o doamnă din grup, ascultînd cine știe ce remarcă cochetă.

Kwisatz Haderach, gîndi Jessica. *Să fi sădit Missionaria Proiectiva și aici legenda aceasta!* Gîndul îi resuscită speranța tainică pe care o nutrea în legătură cu Paul *Ar putea fi Kwisatz Haderach. Ar putea fi.*

Reprezentantul Băncii Ghildei se lansase într-o discuție cu furnizorul de apă și vocea lui Bewt se ridică la un moment dat deasupra zumzetului general al conversațiilor reluate de ceilalți oaspeți:

— Mulți au vrut să schimbe fața Arrakisului.

Ducele observă impactul pe care îl produseră aceste cuvinte asupra lui Kynes. Ecologul tresări vizibil, se retrase brusc de lîngă doamna amatoare de flirturi.

În liniștea care se așternuse deodată, un soldat în uniformă de majordom tuși ușor în spatele lui Leto, apoi anunță:

— Masa poate fi servită, Domnia-Ta.

Ducele îi aruncă Jessicăi o privire întrebătoare.

— Aici se obișnuiește ca gazdele să-și urmeze oaspeții pînă la masă, rosti ea surîzătoare. Schimbăm și datina asta, Domnia-Ta?

Leto răspunse glacial:

— Pare un obicei frumos. Deocamdată o să-l păstrăm.

Trebuie să mențin impresia că o suspectez de trădare, își reaminti el. Se uită pieziș la musafirii care începuseră să treacă pe lîngă ei. *Care din voi crede minciuna asta?*

Jessica, simțindu-i răceala, începu iarăși să se frămînte, așa cum se frămîntase de mai multe ori în cursul săptămînii care trecuse. Se *poartă de parcă s-ar lupta cu el însuși,* gîndi ea. *Să-l fi iritat faptul că m-am grăbit cu organizarea acestei recepții? Dar știe și el cît de necesară este stabilirea cît mai grabnică a unor contacte între oamenii noștri și localnici. Pentru ei sîntem ca niște părinți Și nimic nu poate evidenția mai bine faptul, decît asemenea recepții, menite să înlesnească stabilirea unor relații de apropiere.*

Privind șirul invitaților care se perindau prin fața lor, Leto își aminti cum reacționase Hawat cînd îl informase despre recepție: *"Sire! Îți interzic!"*

Un zîmbet sumbru se întipări pe chipul Ducelui. Hawat fusese cît pe ce să facă o scenă! în cele din urmă, înțelegînd că Ducele nu putea fi convins să renunțe, Hawat clătinase posomorît din cap: "Nu-mi place deloc ce se-ntîmplă, Domnia-Ta. Totul merge prea iute aici pe Arrakis. Nu-i stilul Harkonnenilor. Nu-i deloc stilul lor."

Paul trecu pe lîngă părinții lui, însoțind o fată mai înaltă cu o jumătate de cap decît el. Îi aruncă o privire ursuză tatălui, apoi încuviință cu un aer absent o remarcă a tinerei care-l ținea de braț.

— Tatăl fetei e fabricant de distraie, îi şopti Jessica Ducelui. Gurile rele spun că numai un nebun ar fi-n stare să se aventureze-n deşert cu un costum făcut în atelierele lui.

— Cine-i individul cu cicatrice, din fața lui Paul? întrebă Leto. Nu-mi amintesc de el.

— A fost trecut mai tîrziu pe listă, şopti Jessica. L-a invitat Gurney. E traficant.

— L-a invitat Gurney?

— La cererea mea. Hawat a fost de acord, deşi nu mi s-a părut că era prea entuziasmat. Îl cheamă Tuek, Esmar Tuek. E un om influent printre cei din tagma lui. Îl cunoaşte toată lumea. E invitat mai peste tot.

— Ce caută aici?

— Aceeaşi întrebare şi-o vor pune toți invitații, răspunse Jessica. Simpla prezență a lui Tuek va semăna îndoieli şi va trezi suspiciuni. Pe de altă parte, va atrage atenția şi asupra faptului că eşti pregătit să duci pînă la capăt campania împotriva corupției — chiar cu sprijinul traficanților. După cîte mi-am dat seama, *asta* i-a fost pe plac lui Hawat.

— Nu sînt sigur că mi-e şi *mie* pe plac.

Îşi înclină capul spre o pereche care trecea pe lîngă ei; observă că nu mai rămăseseră prea mulți oaspeți în hol.

— De ce n-ai invitat şi cîțiva fremeni?

— L-am invitat pe Kynes, răspunse ea.

— Da, l-ai invitat pe Kynes, murmură el. Mi-ai mai pregătit şi alte surprize?

Porni împreună cu ea, încheind şirul invitaților.

— Restul este conform uzanțelor, spuse Jessica.

Şi gîndi: *Dragul meu, nu-ți dai seama că traficantul ăsta dispune de nave rapide, că poate fi cumpărat? Trebuie să ne păstrăm o portiță de scăpare de pe Arrakis, dacă ajungem vreodată să fim încolțiți!*

De cum intrară în sala de mîncare, Jessica îşi desprinse brațul, se aşează pe scaunul la care o condusese Leto. Apoi el se îndreptă spre locul său din capul mesei. Un valet îi ținu scaunul. Oaspeții începură să se aşeze. Cîteva clipe, în sală răsună doar foşnetul veşmintelor şi zgomotul scaunelor tîrşîite pe pardoseală. Ducele rămase în picioare. Îşi ridică mîna şi soldații în

uniforme de valeți care se agitau în jurul mesei se traseră înapoi, încremenind în poziție de drepți.

În încăpere se lăsă o tăcere stingheră.

Din locul unde se afla, Jessica se uită către capul mesei, zări tremurul uşor al gurii lui Leto, observă clocotul furiei în sîngele care-i întunecase obrajii. *Ce l-o fi înfuriat?* se întrebă. *În nici un caz faptul că l-am invitat pe traficant.*

— Unii se întreabă, rosti brusc Leto, de ce-am pus capăt datinei lavoarelor. E un act prin care vreau să vă dau tuturor de-nțeles că se vor schimba multe.

O linişte penibilă puse stăpînire pe grupul convivilor.

Îl cred beat, gîndi Jessica.

Leto luă de pe masă carafa cu apă, o înălță în lumina lămpilor cu suspensie.

— În calitate de Cavaler al Imperiului, spuse el, vreau să rostesc un toast.

Invitații îşi ridicară carafele, rămaseră cu privirile ațintite asupra lui. În clipa aceea de linişte, o lampă se deplasă uşor, împinsă de o adiere venită dinspre uşa bucătăriei. Pe chipul de şoim al Ducelui jucară umbre.

— Sînt aici şi voi rămîne aici! tună el.

Carafele dădură să se urnească spre guri, se opriră la jumătatea drumului. Ducele rămăsese cu brațul ridicat.

— Toastul meu este una din devizele atît de dragi inimilor noastre: "Afacerile înseamnă progres! Norocul surîde pretutindeni!"

Sorbi din apă.

Ceilalți îi imitară, privindu-se nedumeriți.

— Gurney! strigă Leto.

Dintr-o nişă aflată în spatele Ducelui, glasul lui Halleck răspunse:

— Aici sînt, Domnia-Ta.

— O melodie, Gurney.

Din umbra nişei răzbătură acorduri discrete de baliset, în tonalitate minoră. La semnul Ducelui, valeții începură să aşeze pe masă platourile cu mîncăruri — iepure de deşert la grătar, cu sos cepeda, aplomaj sirian, chukka la pahar, cafea cu melanj (răspîndind mirosul pătrunzător de scorțişoară al mirodeniei), pot-à-oie cu vin spumos de Caladan.

Ducele, însă, rămăsese tot în picioare.

În timp ce invitații aşteptau, privind cînd platourile aşezate înaintea lor, cînd silueta Ducelui, Leto spuse:

— În vremurile de demult, era de datoria gazdei să-şi distreze oaspeții cu talentele sale.

Falangele degetelor lui, încleştate pe carafă, se albiră brusc.

— Eu nu ştiu să cînt, dar am să vă recit cuvintele cîntecului lui Gurney.

Considerați-le ca pe un al doilea toast — un toast în amintirea tuturor celor care şi-au dat viața ca noi să fim astăzi aici.

Mesenii se foiră stînjeniți.

Jessica îşi cobori pleoapele, privi pe sub gene la invitații din imediata ei apropiere — rubicondul furnizor de apă, soția lui, lividul şi sobrul reprezentant al Băncii Ghildei (părea o sperietoare de ciori, cu ochii ațintiți la Leto), masivul Tuek, cu obrazul brăzdat de cicatrice şi cu privirea ochilor săi albastru-în-albastru îndreptată în jos.

— *"Aduceți-v-aminte, prieteni — de ostile care au pierit demult, aduceți-v-aminte"*, declamă ducele. *"Oşteni ce cu povara avuției şi-a durerii au fost bătuți de soartă. Şi spiritele lor, acum, al nostru jug de-argint îl poartă. Aduceți-v-aminte, prieteni — de ostile care au pierit demult, aduceți-v-aminte. Un firicel de timp fără iluzii false fost-a fiece oştean. Şi fiece oştean s-a dus, lăsînd a-navuțirii nadă. Aduceți-v-aminte, prieteni — de ostile care-au pierit demult, aduceți-v-aminte. Cînd timpul ce ni-e sorocit se va sfîrşi rînjind viclean... Ne vom fi dus şi noi, lăsînd a-navuțirii nadă."*

Ducele rosti ultimul vers cu voce abia auzită. Apoi sorbi îndelung din apă, trîntind carafa pe masă. Picături mari împroşcară pînza albă.

Invitații băură stingheriți, în tăcere.

Ducele înălță încă o dată carafa. Cu un gest scurt, vărsă pe jos apa care o mai umplea încă pînă la jumătate. Aşteptă, ştiind că ceilalți trebuiau să-i imite.

Jessica fu prima care îi urmă exemplul.

O clipă, oaspeții rămaseră încremeniți, apoi începură să-şi verse carafele. Jessica se uită la Paul, care şedea alături de tatăl său, îl văzu urmărind reacțiile celor din jurul său. Apoi fu ea însăşi fascinată de ceea ce dezvăluia comportarea mesenilor — mai ales a femeilor. Apa la care trebuiau să renunțe era apă curată, apă bună de băut, nu umezeala ştearsă dintr-un ştergar folosit. Reacția organică de împotrivire la un asemenea act de risipă se dădea de gol în tremurul mîinilor, în şovăiala mişcărilor, în rîsetele crispate... în efortul violent pe care li-l cerea supunerea din necesitate. Una dintre femei scăpă din mînă carafa, îşi întoarse privirea în partea cealaltă, în timp ce bărbatul de lîngă ea se aplecă s-o ridice.

Kynes însă fu cel care îi reținu în mod deosebit atenția. Planetologul ezită un moment, apoi îşi goli carafa într-un recipient ascuns sub tunică. Îi zîmbi Jessicăi, în clipa cînd îi surprinse privirea ațintită asupra lui, apoi îşi înălță carafa goală, într-un toast mut. Faptul că gestul său fusese observat nu părea să-i fi tulburat cîtuşi de puțin.

Acordurile balisetului, care continuaseră să răsune în încăpere, îşi schimbară brusc tonalitatea minoră, devenind vioaie şi cristaline, că-şi cum Gurney ar fi vrut să însenineze atmosfera.

— Să mîncăm, rosti Ducele şi se lăsă încet pe scaun. *E furios şi nesigur,*

gîndi Jessica. *Pierderea combinei l-a afectat mai serios decît era de aşteptat. Trebuie să fie vorba însă şi de altceva, de ceva mult mai grav decît pierderea maşinii. Pare disperat.* Îşi luă furculiţa, sperînd ca gestul să-i alunge sentimentul apăsător ce pusese deodată stăpînire pe ea. *De ce nu? E disperat.*

Cina, începută într-o ambianţă posomorîtă, se învioră încetul cu încetul, pe măsură ce conversaţiile prinseră să se lege. Fabricantul de distraie o felicită pe Jessica pentru talentele bucătarului şi savoarea vinului.

— Amîndouă sînt roadele Caladanului, îi spuse Jessica.

— Delicioasă! exclamă el, gustînd chukka. Absolut delicioasă! Şi nici o fărîmă de melanj! Pînă la urmă ţi se face lehamite de-atîta condiment în toate cele!

Reprezentantul Băncii Ghildei se uită la Kynes, care era aşezat în faţa lui.

— Aud, doctore Kynes, că o nouă şenilă a căzut pradă unui vierme.

— Iute se mai răspîndesc veştile, mormăi Ducele.

— Aşadar, e-adevărat? făcu bancherul, întorcîndu-se către Leto.

— Cred şi eu că-i adevărat! rosti mînios Ducele. Pentru că a dispărut un afurisit de aerotransportor! Iar dispariţia unui asemenea colos nu poate fi lucru curat!

— Cînd a apărut viermele nu exista nici un mijloc de recuperare a şenilei, îi explică Kynes bancherului.

— Nu-i *deloc* lucru curat! repetă Ducele.

— N-a observat nimeni cînd a dispărut aripa? întrebă bancherul.

— Cercetaşii supraveghează de obicei numai dunele, spuse Kynes. Pe ei îi interesează, în primul rînd, descoperirea semnului de vierme. Echipajul unui aerotransportor se compune din patru oameni: doi piloţi şi doi însoţitori. Dacă unul sau chiar doi din membrii echipajului au fost cumpăraţi de duşmanii Ducelui...

— Ah, înţeleg! exclamă bancherul. Şi dumneata, ca Judecător al Schimbării, ce măsuri ai de gînd să iei?

— Decizia mea trebuie chibzuită în linişte, răspunse planetologul. În nici un caz nu este un subiect pe care să-l discut la masă. Şi gîndi: *Scheletul ăsta gălbejit! Ştie că am ordin să ignor acest gen de infracţiuni.*

Bancherul surîse, îşi reluă cina. Jessica îşi aminti deodată unul din cursurile pe care le urmase la şcoala Bene Gesserit. Obiectul cursului era spionajul şi contraspionajul. Lector era o Cucernică Maică dolofană, ale cărei chip vesel şi glas vioi contrastau în mod straniu cu subiectul prelegerilor.

"Un lucru demn de reţinut în legătură cu orice şcoală de spionaj şi/sau contraspionaj este similitudinea configuraţiei reacţiilor de bază ale absolvenţilor lor. Orice disciplină închisă îşi lasă amprenta — configuraţia

specifică — asupra celor care o studiază. Această configurație specifică poate fi analizată şi anticipată.

Într-adevăr, configurațiile, sau modelele motivaționale, sînt similare la toți agenții serviciilor de spionaj. Cu alte cuvinte, anumite tipuri de motivații sîn{ similare, chiar dacă şcolile sînt diferite şi scopurile antagoniste. Într-o primă, etapă, veți învăța să izolați acest element pentru a-l putea supune analizei — mai întîi, studiind metodele de investigație care evidențiază orientarea interioară a investigatorilor, apoi, observînd îndeaproape orientarea complexului limbaj-gîndire al celor pe care îi analizați. Veți constata, de pildă, că este foarte simplu să determinați limba originară a subiecților analizei voastre, observîndu-le, fireşte, inflexiunile vocii şi modul de exprimare."

Şi, în clipa aceea, stînd la masă împreună cu fiu! ei, cu Ducele şi oaspeții lor şi ascultîndu-i pe reprezentantul Băncii Ghildei, Jessica simți un fior de gheață: omul acesta era un agent al Harkonnenilor. Avea accentul celor de pe Giedi Prim — camuflat cu dibăcie, dar tot atît de limpede, pentru simțurile ei antrenate, ca şi cînd omul şi-ar fi afişat ostentativ originea.

Nu cumva s-a întors pînă şi Ghilda împotriva Casei Atreides? se întrebă ea. Gîndul i se păru înspăimîntător. Îşi ascunse tulburarea cerînd unui valet să-i aducă un nou tacîm. Continuă să-l asculte pe spion, pîndind alte semne care să-i trădeze intențiile. *Acum va schimba subiectul. Va aborda o temă aparent nevinovată, dar cu substrat amenințător,* îşi spuse. *Asta-i metoda lui — modelul şcolii sale.*

Bancherul înghiți o îmbucătură, sorbi din vin, zîmbi la o remarcă a femeii care stătea în dreapta lui. O vreme, păru să asculte spusele unui bărbat aflat ceva mai departe de el şi care îi explica Ducelui că plantele arrakiene native sînt lipsite de țepi. Apoi, brusc, i se adresă Jessicăi:

— Mie, aici pe Arrakis, îmi place să privesc zborul păsărilor. Bineînțeles, toate păsările noastre sînt hoitare şi multe din ele trăiesc fără să consume apă, întrucît s-au învățat să se adape cu sînge.

Fiica fabricantului de distraie, care şedea între Paul şi tatăl ei, de partea cealaltă a mesei, îşi strîmbă chipul ca de păpuşă şi spuse:

— Ei, Susu! Ce-ți veni să vorbeşti despre lucruri atît de dezgustătoare?

Bancherul zîmbi.

— Mi se spune Susu pentru că sînt consilierul financiar al Sindicatului colportorilor de apă. Şi cum Jessica nu-i răspunse, continuînd doar să-l privească, adăugă: Iar vînzătorii de apă se anunță strigînd suu-suu-suk!

Imită atît de bine strigătul, încît mai mulți meseni izbucniră în rîs. Jessica sesizase lăudăroşenia din tonul bancherului, dar nu-i scăpase faptul că fata intervenise în mod deliberat în discuție. Jucau amîndoi teatru. Fata rostise replica ce trebuia să declanşeze remarca spionului. Îi aruncă o privire piezişă lui Lingar Bewt. Magnatul apei mînca încruntat,

fără să-şi ridice ochii din farfurie. Şi Jessica se gîndi că bancherul spusese, de fapt: "Şi eu stăpînesc o parte din sursa esențială a puterii pe Arrakis — apa."

Paul detectase prefăcătoria din glasul tovarăşei sale de masă, observase că mama sa urmărea conversația cu intensitatea Bene Gesserit. Se hotărî deodată să intervină, să răspundă provocării. Se adresă bancherului:

— Cu alte cuvinte, domnule, păsările de-aici sînt canibale?

— Ciudată întrebare, Domnişorule, răspunse bancherul. N-am spus decît că păsările beau sînge. Asta nu înseamnă că e neapărat vorba de sîngele semenelor lor, nu-i aşa?

— Întrebarea *nu* a fost ciudată, replică Paul, şi Jessica remarcă în vocea lui inflexiunile corozive ale ripostei, rodul antrenamentelor dirijate de ea. Un om instruit ştie că, pentru orice organism tînăr, concurența cu cel mai ridicat potențial o constituie organismele aparținînd aceleiaşi specii.

Pescui ostentativ o bucățică de friptură din farfuria vecinei sale, o vîrî în gură, o înghiți, urmă:

— Mănîncă din aceeaşi farfurie. Au aceleaşi necesități vitale.

Bancherul avu o tresărire mînioasă, privi încruntat spre Duce.

— Să nu faci cumva greşeala de a crede că fiul meu nu-i decît un copil, spuse Ducele şi zîmbi.

Jessica se uită repede la cei din jur. Chipul lui Bewt se înseninase, iar Kynes şi traficantul rînjeau.

— Este, într-adevăr, o legitate ecologică, spuse Kynes, pe care tînărul Domnişor pare c-o înțelege foarte bine. Lupta dintre formele de viață este lupta pentru energia disponibilă dintr-un sistem. Sîngele este o sursă eficientă de energie.

Bancherul îşi lăsă jos furculița şi mîrîi furios:

— Se spune că şi lepădăturile de fremeni beau sîngele morților lor...

Kynes clătină din cap, replică pe un ton didactic:

— Nu sîngele, domnule, apa din trupul unui om aparține în ultimă instanță poporului său — tribului său. Pentru cei ce trăiesc la marginea Marelui Şes aceasta-i o necesitate vitală. Acolo e prețioasă fiecare picătură de apă, şi aproape şaptezeci la sută din corpul omului este apă. Unui mort, oricum, apa aceasta nu-i mai e de folos.

Bancherul îşi lăsă mîinile pe masă, de-o parte şi de alta a farfuriei. Jessica crezu că se va ridica şi va pleca, tunînd şi fulgerînd. În clipa următoare, Kynes se întoarse spre ea:

— Să-mi fie cu iertare, Doamnă, dacă am vorbit lucruri neplăcute la masă, dar vi s-au înfățişat adevăruri denaturate şi-am considerat necesar să le clarific,

— De cînd tot stai printre fremeni, ți-ai pierdut orice dram de simțire! scrîşni bancherul.

Kynes se uită căim la el, fixîndu-l fața lividă, buzele tremurînd de furie.

— Cuvintele dumitale reprezintă o provocare, domnule?

Bancherul încremeni. Înghiți în sec, apoi rosti sacadat:

— Bineînțeles că nu! Nu mi-aş permite să insult astfel gazdele noastre!

Jessica auzi frica din vocea omului, i-o văzu pe chip, în respirație, în palpitația unei vene pe tîmplă. Bancherului îi era groază de Kynes!

— Gazdele noastre sînt perfect capabile să hotărască singure dacă trebuie sau nu să se considere insultate, spuse Kynes. Sînt o familie vitează, care ştie Ce-nseamnă să-ți aperi onoarea. Avem cu toții dovada cutezanței lor, în simplul fapt că se află acum... aici... pe Arrakis!

Jessica observă că Leto savura altercația. Ceea ce nu se putea spune, însă, despre majoritatea convivilor. Cei mai mulți şedeau încordați, cu mîinile ascunse sub masă, gata să sară la o parte. Singurele excepții erau Bewt, care zîmbea, vădit încîntat de încurcătura bancherului, şi Tuek, traficantul, care părea că aşteaptă un semn din partea lui Kynes. Cît despre Paul, acesta îl fixa pe planetolog cu o privire admirativă.

— Aştept, rosti Kynes.

— N-am vrut să te insult, bolborosi bancherul. Dacă te-ai simțit insultat, te rog să primeşti scuzele mele.

— De bună voie oferit, de bună voie primit, răspunse Kynes. Îi zîmbi Jessicăi şi îşi reluă cina ca şi cînd nimic nu s-ar fi întîmplat.

Jessica observă că traficantul începuse şi el să mănînce. Îşi notă în memorie faptul că omul păruse tot timpul pregătit să sară în ajutorul lui Kynes. Exista un fel de înțelegere între Kynes şi Tuek.

Leto începu să se joace cu furculița, privindu-l cu un aer meditativ pe planetolog. Purtarea acestuia indica o schimbare a atitudinii sale față de Casa Atreides. Kynes se arătase mult mai rece în cursul scurtei incursiuni pe care o făcuseră în deşert.

Jessica le ceru valeților să aducă noi mîncăruri şi băuturi. La masă îşi făcură apariția platouri cu *langues de lapins de garenne* — cu vin roşu şi sos de ciuperci ferment.

Încetul cu încetul, conversațiile fură reluate, dar Jessica le sesiza încordarea. Oaspeții păreau agitați, iar bancherul mînca într-o tăcere mohorîtă. *Kynes l-ar fi ucis fără să şovăie,* gîndi ea. Îşi dădea seama că puterea lui Kynes dovedea o atitudine degajată față de actul uciderii. Kynes era capabil să ucidă cu uşurință şi Jessica bănui că însuşirea aceasta era comună tuturor fremenilor.

Se întoarse către fabricantul de distraie, aflat în stînga ei; spuse:

— Importanța apei pe Arrakis nu conteneşte să mă uimească.

— Apa e-ntr-adevăr importantă, încuviință omul. Ce fel de mîncare-i aceasta? E delicioasă!

— Limbi de iepure sălbatic într-un sos special. O rețetă foarte veche.

— Trebuie să-mi procur şi eu reţeta asta.

Jessica dădu din cap.

— Voi avea grijă să o primeşti.

Kynes se uită la ea, spuse:

— Majoritatea celor ce vin pentru prima dată pe Arrakis subestimează importanţa pe care o are aici apa. Asta pentru că n-au de unde să ştie că pe Arrakis acţionează legea minimului.

Jessica înţelese că planetologul încerca s-o sondeze; răspunse:

— Creşterea este limitată de elementul necesar care există în cantitatea cea mai mică. Şi, natural, condiţia cea mai puţin favorabilă vieţii determină coeficientul de creştere.

— Nu mi s-a întîmplat prea des să cunosc membri ai unei Case Mari care să înţeleagă probleme de planetologie, zise Kynes. Aşa este. Apa este condiţia cea mai puţin favorabilă vieţii pe Arrakis. Dar nu trebuie uitat faptul că însăşi *creşterea* poate produce condiţii defavorabile, dacă nu este tratată cu extremă prudenţă.

Jessica simţi prezenţa unui mesaj ascuns în cuvintele lui Kynes. Îşi dădu seama că nu reuşeşte să-l descifreze.

— Creşterea, murmură ea. Vrei să spui că pe Arrakis s-ar putea crea un ciclu sistematic ai apei$_s$ capabil să întreţină viaţa omenească în condiţii mai favorabile?

— Imposibil! hămăi magnatul apei.

Jessica îşi întoarse capul! spre Bewt.

— Imposibil?

— Imposibil pe Arrakis, întări el. Nu-ţi pleca urechea la spusele unui visător, Doamnă. Îl contrazic toate dovezile ştiinţifice, toate demonstraţiile de laborator.

Kynes se uită la Bewt, iar Jessica observă că, din nou, celelalte discuţii încetaseră şi că toată lumea era atentă la această nouă polemică.

— Demonstraţiile de laborator au tendinţa să ne facă orbi la un fapt foarte simplu, rosti Kynes. Acest fapt este următorul: în cazul despre care discutăm avem de-a face cu fenomene a căror origine a fost şi rămîne mediul exterior — mediul în care o serie de plante şi animale continuă să ducă o existenţă normală.

— Normală! exclamă zeflemitor Bewt. Nimic nu-i normal pe Arrakis!

— Dimpotrivă. Îl contrazise Kynes. Pe Arrakis s-ar putea crea mai multe puncte de armonizare, în zonele geografice care permit autoîntreţinerea. Pentru asta ar fi suficient să înţelegem limitele planetei şi constrîngerile la care este supusă.

— Aşa ceva nu se va realiza niciodată, spuse Bewt.

La capătul celălalt al mesei, Ducele înţelese brusc cînd anume se produsese schimbarea din atitudinea lui Kynes: în clipa în care Jessica

spusese că vor păstra plantele din seră pentru viitorul Arrakisului.

— Concret, ce-ar fi de făcut pentru a se crea acest sistem autonom, doctore Kynes? întrebă Leto.

— Dacă am reuşi să determinăm un procent de trei la sută din plantele verzi de pe Arrakis să formeze compuşi carbonici ca materie nutritivă, am declanşa un sistem ciclic, răspunse Kynes.

— Apa e singura problemă? întrebă Ducele. Simţise înflăcărarea lui Kynes şi constată că îi împărtăşea emoţia.

— Apa eclipsează celelalte probleme. Planeta are mult oxigen, dar îi lipsesc fenomenele concomitente prezenţei acestuia — viaţă vegetală răspîndită pe scară largă şi surse importante de bioxid de carbon în stare liberă, cum ar fi, de pildă, vulcanii. Pe Arrakis au loc schimburi chimice neobişnuite... şi încă pe suprafeţe foarte întinse.

— Lucrezi la proiecte experimentale? întrebă Ducele.

— Ne-ar trebui o grămadă de timp ca să punem la punct efectul Tansley. Nu s-au efectuat deocamdată decît experienţe de mică amploare, dar, datorită lor, ştiinţa mea dispune acum de o serie de ipoteze de lucru.

— Nu e destulă apă, interveni Bewt. Asta-i singura problemă. Nu *e destulă apă!*

— Meşterul Bewt este expert în materie de apă, comentă Kynes. Zîmbi, reîncepu să mănînce.

Ducele reteză aerul cu mîna dreaptă.

— Nu! Vreau un răspuns! Există suficientă apă, doctore Kynes?

Kynes rămase cu privirea aţintită la farfuria din faţa sa.

Jessica urmări jocul sentimentelor ce i se oglindeau pe chip. *Se ascunde bine,* gîndi. Dar ea îl înregistrase pe planetolog. Citi pe faţa lui regretul pentru faptul că se avîntase în această discuţie.

— Există suficientă apă? întrebă din nou Ducele.

— S-ar putea... să existe, răspunse Kynes.

Simulează incertitudinea! gîndi Jessica.

Cu simţul său mai ascuţit pentru adevăr, Paul percepu substratul afirmaţiei, îşi solicită la maximum resursele antrenamentului, pentru a-şi ascunde tulburarea. *Există apă suficientă! Dar Kynes nu vrea să se ştie acest lucru.*

— Planetologul nostru nutreşte multe visuri interesante, comentă răutăcios Bewt. Visează împreună cu fremenii... la împliniri de profeţii şi la mîntuitori.

În jurul mesei se auziră cîteva rîsete. Jessica şi le notă: traficantul, fiica fabricantului de distraie, Duncan Idaho, femeia cu misterioasa agenţie de ghizi turistici.

Ciudat mai sînt împărţite tensiunile în seara asta, îşi spuse ea. *Se petrec prea multe lucruri pe care nu le pot înţelege. Trebuie să-mi găsesc neapărat*

surse de informare.

Ducele îşi plimbă privirea de la Kynes la Bewt, apoi la Jessica. Simţea o stranie decepţie. I se părea că-i scăpase un lucru de importanţă vitală.

— *S-ar putea* să existe, murmură el.

Kynes spuse repede:

— Poate c-ar trebui să discutăm despre asta altă dată, Domnia-Ta. Sînt prea multe...

Tăcu brusc. Un soldat în uniformă Atreides dăduse buzna pe uşa de serviciu. Omul trecu pe lîngă santinele, se îndreptă grăbit spre Duce, se aplecă la urechea lui, începu să-i vorbească în şoaptă.

Jessica recunoscu însemnele detaşamentului lui Hawat, îşi reprimă îngrijorarea. Se întoarse către soţia fabricantului de distraie — o femeie plăpîndă, cu părul negru şi trăsături delicate.

— Abia te-ai atins de mîncare, draga mea. Să-ţi comand altceva?

Femeia se uită la bărbatul ei, apoi răspunse timorată:

— Nu prea mi-e foame.

În clipa aceea, Ducele se ridică în picioare şi rosti cu un ton aspru, poruncitor:

— Rămîneţi la locurile dumneavoastră. Va trebui să mă scuzaţi, dar a intervenit ceva care necesită prezenţa mea personală.

Făcu un pas lateral.

— Paul, te rog să fii tu gazdă în locul meu.

Paul se sculă de pe scaun. Vru să-l întrebe pe tatăl său ce se întîmplase, apoi se răzgîndi. Trebuia să-şi păstreze calmul aristocratic, să facă faţă situaţiei cu toată demnitatea. Ocoli colţul mesei şi se aşeză în scaunul tatălui său.

Ducele se întoarse spre nişa în care veghea Halleck. Spuse:

— Gurney, ocupă, te rog, locul lui Paul la masă. Să nu rămînă un număr impar. După ce-o să terminaţi cina, s-ar putea să te chem împreună cu el la postul de comandă de pe terenul de debarcare. Să fiţi pregătiţi.

Halleck îşi făcu apariţia. Era îmbrăcat în uniforma de gală, dar urîţenia trupului său mătăhălos părea nelalocul ei printre veşmintele scînteietoare ale celorlalţi oaspeţi. Îşi rezemă balisetul de perete, se apropie de scaunul eliberat de Paul, se aşeză.

— Vă rog să nu vă alarmaţi, reluă Ducele, dar doresc să nu părăsească nimeni clădirea fără permisiunea corpului de gardă. Atîta timp cît rămîneţi aici, veţi fi în perfectă siguranţă. Vă asigur că vom rezolva cît se poate de repede această mică neplăcere.

Paul sesiză cuvintele codificate din enunţul tatălui său — *gardă-siguranţă-repede.* Era vorba de o problemă de securitate, nu de violenţă. Observă că şi mama sa descifrase acelaşi mesaj. Răsuflară amîndoi uşuraţi.

Ducele le adresă tuturor un salut scurt cu capul, se întoarse şi ieşi

grăbit pe uşa de serviciu, urmat de soldatul său.

— Vă rog să vă continuați cina, rosti Paul. Mi se pare că doctorul Kynes spunea ceva despre apă.

— Nu s-ar putea să reluăm discuția altă dată? întrebă Kynes.

— Cînd doreşti, răspunse Paul.

Şi Jessica observă, cu un sentiment de mîndrie, atitudinea demnă, maturitatea şi siguranța de sine a fiului ei.

Bancherul îşi înălță carafa cu apă, gesticulă cu ea către Bewt:

— Nici unul dintre noi nu-l poate întrece pe meşterul Bewt la vorbe-nflorite. Aşa frumos le brodeşte, de parc-ar aspira la rangul de Casă Mare! Hai, meştere Bewt, închină un toast din partea noastră a tuturor. Poate că ştii vreo cugetare destul de înțeleaptă ca să-i fie pe plac şi puştiului ce trebuie tratat ca un bărbat.

Jessica îşi încleştă pumnii mîinii drepte sub masă. Îl zări pe Halleck schimbînd un semnal de mînă cu Idaho, văzu că santinelele aliniate lîngă pereți ocupă, cu mişcări discrete, poziții de luptă.

Bewt îi aruncă o privire veninoasă bancherului.

Paul se uită repede la Halleck, la gărzile gata să intervină, apoi îl țintui pe bancher cu privirea pînă ce acesta lăsă jos carafa. Spuse, tărăgănat:

— Odată, pe Caladan, am văzut cadavrul unui pescar înecat. Avea...

— Înecat? exclamă fata fabricantului de distraie.

Paul şovăi, apoi continuă:

— Da. Scufundat în apă şi mort prin asfixiere. Înecat.

— Interesantă moarte, murmură fata.

Paul îi adresă un surîs înghețat, se întoarse din nou către bancher:

— Interesant era altceva la omul acela, şi anume rănile de pe umerii săi. Răni provocate de încălțările ghintuite ale altui pescar. Victima făcuse parte din echipajul unei şalupe — o navă cu care se călătoreşte pe apă. Şalupa naufragiase... se scufundase sub apă. Un alt pescar, care ajutase la recuperarea cadavrului, spunea că văzuse deseori urme de felul acela. Rănile arătau că, în momentul naufragiului, un alt membru al echipajului încercase să se cațere pe umerii năpăstuitului său tovarăş, ca să ajungă la suprafață — la aer.

— Care-i partea interesantă a întîmplării? întrebă bancherul.

— Remarca tatălui meu, care era de față. A spus că gestul înecatului care se cațără pe umerii altuia ca să se salveze este scuzabil... cu excepția cazului cînd o face în careul ofițerilor...

Paul aşteptă cîteva clipe, pentru a-i da timp bancherului să înțeleagă ce avea să urmeze, apoi termină:

— Şi, aş adăuga eu, cu excepția cazului cînd o face la masă.

În sală se aşternu brusc tăcerea.

Asta a fost o imprudență, gîndi Jessica. *Rangul bancherului i-ar putea*

permite să-l provoace pe fiul meu la duel. Văzu că Idaho era pregătit să intervină. Santinelele stăteau nemişcate, aşteptîndu-i semnalul. Gurney Halleck era cu ochii pe oamenii din fața sa.

— Ho-ho-hoooo!

Tuek, traficantul, rîdea în hohote, cu capul dat pe spate.

Pe chipurile mesenilor apărură zîmbete nervoase.

Bewt începu să rînjească.

Bancherul îşi trase scaunul înapoi, îl fulgeră cu privirea pe Paul.

— Cine-i înfruntă pe Atreizi o face pe pielea lui, comentă impasibil Kynes.

— Atreizii obişnuiesc să-şi insulte oaspeții? mugi bancherul.

Înainte ca Paul să poată răspunde, Jessica se aplecă peste masă şi rosti:

— Domnule!

Iar în gînd: *Trebuie să ne lămurim ce urmăreşte această unealtă a Harkonnenilor. Un nou atentat la viața lui Paul? Îl mai ajută şi altcineva?*

— Fiul meu evocă un tablou şi dumneata îți vezi în el portretul? întrebă ea. Fascinantă destăinuire.

Îşi strecură pe furiş mîna spre cristaiul a cărui teacă şi-o prinsese deasupra gleznei.

Bancherul îşi întoarse privirea dușmănoasă spre Jessica. Paul îşi trase uşor scaunul mai înapoi, gata să sară dacă va fi nevoie. Recepționase cuvîntul cifrat: *tablou. "Pregăteşte-te pentru violență".*

Kynes se uită lung la Jessica, apoi îi făcu un semn discret lui Tuek.

Traficantul se sculă brusc în picioare, îşi înălță carafa.

— Propun un toast! strigă el. Să bem în sănătatea tînărului Paul Atreides, care arată ca un puşti, dar se poartă ca un bărbat.

De ce se amestecă? se întrebă Jessica.

Bancherul îşi strămutase acum privirea la Kynes şi Jessica observă groaza care se întipărise din nou pe chipul agentului.

Oaspeții începură să răspundă la îndemnul toastului.

Oamenii se supun voinței lui Kynes, gîndi Jessica. *A dat de înțeles că e de partea lui Paul. Care să fie secretul puterii lui? în nici un caz faptul că este Judecător al Schimbării. Funcția asta e temporară. Şi sînt sigură că nu-i vorba nici de rangul lui de funcționar imperial.*

Îşi retrase mîna de pe mînerul cristalului, îşi înălță carafa în direcția lui Kynes. Planetologul îi răspunse cu acelaşi gest.

Numai Paul şi bancherul *(Susu! Stupidă poreclă!* gîndi Jessica) rămăseseră nemişcați. Bancherul continua să se uite ia Kynes. Paul privea fix farfuria dinaintea lui.

Eram stăpîn pe situație, gîndi el. *De ce s-au amestecat?* Privi pe sub sprîncene capetele invitaților din fața sa. *Pregăteşte-te de violentă? Din partea cui? Din partea bancherului? În nici un caz.*

Halleck spuse fără să se adreseze cuiva anume:

— Într-o societate ca a noastră, oamenii n-ar trebui să se pripească, atunci cînd li se pare că sînt insultați. Nu rareori o hotărîre nechibzuită înseamnă curată sinucidere.

O privi pieziş pe fiica fabricantului de distraie, urmă:

— Nu eşti de aceeaşi părere, domnişoară?

— Oh, ba da, ba da, categoric! se grăbi să răspundă fata. Se abuzează tot timpul de violență. Mi se face de-a dreptul silă. De cele mai multe ori, nu-i vorba de nici o ofensă şi totuşi mor oameni. Este absurd.

— Este absurd, într-adevăr, întări Halleck.

Jessica sesiză jocul aproape perfect al fetei, gîndi: *Gîsculița asta nu-i deloc o gîsculiță.* Şi, în clipa aceea, înțelese în ce consta amenințarea şi-şi dădu seama că înțelesese şi Halleck. Plănuiseră să-l îmbrobodească pe Paul prin intermediul unei femei. Jessica răsuflă uşurată. Fiul ei întrevăzuse probabil cel dintîi manevra — antrenamentul lui nu-l lăsase să omită acest gambit banal.

— Mi se pare că sînt necesare noi scuze, se adresă Kynes bancherului.

Agentul îi întoarse Jessicăi un surîs chinuit, zise:

— Doamnă, mă tem că am băut peste măsură. S-au servit vinuri tari la masa aceasta, iar eu nu-s prea obişnuit cu asemenea băuturi.

Jessica îi auzi veninul din voce. Răspunse cu amabilitate:

— În relațiile cu străinii trebuie să priveşti cu îngăduință deosebirile de obiceiuri şi educație.

— Mulțumesc, Doamnă.

Soția fabricantului de distraie se aplecă înspre Jessica şi-i spuse:

— Ducele zicea că, rămînînd aici, sîntem în siguranță. Sper că n-au început noi conflicte armate.

A fost îndrumată să canalizeze conversația pe făgaşul ăsta, gîndi Jessica.

— Nu cred că-i vorba de ceva grav, spuse ea. Dar, deocamdată, mai există o serie de probleme care necesită prezența personală a Ducelui. Nici o măsură de precauție nu-i de prisos, atîta timp cît continuă vrăjmăşia dintre Casele Atreides şi Harkonnen. Ducele a jurat kanly. Şi bineînțeles, nu se va lăsa pînă ce nu-i va fi lichidat pe toți agenții Harkonnenilor care se mai află pe Arrakis.

Se uită pieziş la reprezentantul Băncii Ghildei, adăugă:

— Iar legile Convenției îi îngăduie acest lucru. Apoi, privindu-l pe Kynes: Nu-i aşa, doctore Kynes?

— De bună seamă, răspunse planetologul.

Fabricantul de distraie o înghionti discret pe soția lui.

Femeia se uită repede la el, spuse:

— Parcă mi s-a făcut şi mie foame. Aş gusta din friptura aceea de pasăre care s-a servit mai înainte.

Jessica îi făcu semn unui valet, apoi se întoarse către bancher:

— Chiar, domnule, vorbeai ceva mai înainte despre păsări şi despre obiceiurile lor. Aflu tot mai multe lucruri interesante în legătură cu Dune. Spune-mi, unde se află locurile cu mirodenii? Vînătorii trebuie să pătrundă adînc înspre centrul deşertului?

— O, nu, Doamnă. Se cunosc foarte puține lucruri despre centrul deşertului. Şi aproape nimic despre emisfera sudică.

— Există o poveste care spune că în ținuturile sudice s-ar afla un gigantic Filon-Mamă de mirodenii, interveni Kynes, dar bănuiala mea este că-i doar o plăsmuire şi-un pretext de baladă. Din cînd în cînd, unii vînători mai cutezători pătrund în zonele limitrofe centurii centrale, dar expedițiile acestea sînt extrem de periculoase — navigația-i nesigură şi furtunile-s foarte frecvente. Cu cît se acționează mai departe de bazele de la poalele Scutului, cu atît devin mai posibile accidentele. Deocamdată, s-a dovedit nerentabil să ne aventurăm prea departe, spre sud. Poate că dac-am dispune de-un satelit meteorologic...

Bewt îşi înalță capul din farfurie, vorbi cu gura plină, adresîndu-se tuturor:

— Se zice că fremenii pot ajunge acolo, că ei se pot deplasa unde vor, că au descoperit sugători şi sifîntîni chiar şi în emisfera sudică.

— Sugători şi sifintîni? se miră Jessica.

Kynes răspunse repede:

— Vorbe, Doamnă, vorbe. Astea există pe alte planete, dar nu pe Arrakis. Sugătorile sînt locuri în care apa se infiltrează pînă la suprafață sau destul de aproape de suprafață ca să poată fi descoperită după anumite semne. Sifintîna e tot un fel de sugătoare, din care se poate sorbi apă printr-un tub înfipt în sol... cel puțin aşa se zice.

Nu pare sincer, gîndi Jessica.

De ce minte? se întrebă Paul.

— Foarte interesant, comentă Jessica. Şi gîndi: *"Se zice...". Curioase şabloane verbale mai au pe-aici. Măcar de şi-ar da seama cît de revelatoare este exprimarea aceasta pentru credința în superstiții de care nu pot scăpa.*

— Am auzit, interveni Paul, că aveți o zicală: lustrul vine de la oraş, iar înțelepciunea din deşert.

— Arrakisul are multe zicale, spuse enigmatic Kynes.

Jessica se pregătea să formuleze o nouă întrebare, cînd un valet se apropie de ea, se înclină şi îi întinse un bilet. Ea îl despături, recunoscu scrisul Ducelui şi semnele de cod. Citi repede mesajul, apoi se adresă tuturor:

— Sper că vă va face plăcere să aflați că Ducele ne trimite veşti îmbucurătoare. Problema pentru care a trebuit să ne părăsească a fost rezolvată. S-a găsit aerotransportorul dispărut. Un agent Harkonnen strecurat printre membrii echipajului i-a silit pe ceilalți să aterizeze la o

bază a traficanților, cu speranța că le va putea vinde acestora aparatul. Şi omul, şi maşina au fost predate trupelor noastre.

Îşi înclină uşor capul către Tuek.

Traficantul îi răspunse cu aceeaşi mişcare.

Jessica împături biletul, şi-l strecură în mînecă.

— Mă bucur că nu s-a ajuns la luptă deschisă, declară bancherul. Populația speră din toată inima că Atreizii vor aduce pacea şi prosperitatea.

— Mai ales prosperitatea, rosti Bewt.

— Cred că aşteptați cu toții desertul, spuse senină Jessica. I-am comandat bucătarului nostru o specialitate caladaneză: orez pundi cu cremă dolsa.

— Sună foarte îmbietor, zise fabricantul de distraie. Cum aş putea obține şi eu rețeta?

— Vei primi orice rețetă doreşti, domnule, răspunse Jessica, *înregistrînd* omul pentru a discuta despre el cu Hawat. Fabricantul era tipul arivistului meschin şi fricos, care putea fi cumpărat ieftin.

În jurul ei, convivii îşi reluaseră flecăreala: "Ce material drăguț..." "A comandat o montură la fel de superbă ca şi piatra..." "Poate că vom încerca să sporim producția în trimestrul următor..."

Jessica se uită la farfuria din fața ei, reflectînd la pasajul cifrat din mesajul lui Leto: *"Harkonnenii au încercat să debarce un transport de lasere. Le-am capturat Asta nu înseamnă însă că n-au reuşit să debarce şi alte transporturi. Şi în orice caz, e o dovadă că nu se prea sinchisesc de scuturi. Luați măsuri de precauție în consecință."*

Lasere, gîndi Jessica, descumpănită. Fasciculele incandescente de lumină brizantă puteau străpunge orice material cunoscut, neprotejat de un scut defensiv. Faptul că fenomenul de conexiune inversă, la contactul cu scutul, putea să provoace explozia simultană a celor două surse de energie nu-i preocupa pe Harkonneni. De ce? O explozie laser-scut era o variabilă periculoasă; putea fi mai puternică decît orice armă atomică, sau putea provoca doar moartea trăgătorului si a țintei sale.

Necunoscutele problemei o nelinişteau.

Îl auzi pe Paul spunînd:

— Nu m-am îndoit nici o clipă că vom găsi transportorul. Cînd tatăl meu îşi pune în gînd să rezolve o problemă, o rezolvă. Harkonnenii încep să descopere şi ei acest adevăr.

Se laudă, gîndi Jessica. *N-ar trebui să se laude. Cînd urmează să-ți petreci noaptea ascunzîndu-te sub pămînt, de frica laserelor, n-ai dreptul să te lauzi.*

N-avem scăpare — plătim pentru violența strămoşilor noştri.
Fragment din **Pildele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

JESSICA AUZI LARMĂ din holul principal, aprinse lampa de lîngă pat. Ceasul de aici nu fusese potrivit la ora locală şi trebui să scadă mintal douăzeci şi unu de minute, ca să-şi dea seama că era ora două noaptea.

Deşi puternică, larma era confuză.

Să fi declanşat Harkonnenii atacul? se întrebă.

Coborî din pat, se duse la monitor. Pe unul dintre ecrane ii văzu pe Paul, dormind în compartimentul cel mai adînc al beciului, unde i se improvizase în grabă un dormitor. Evident, zgomotul ou ajungea pînă acolo. În camera Ducelui nu era nimeni; patul nu fusese desfăcut. Oare Leto mai era şi acum pe terenul de debarcare?

Jessica rămase nemişcată în mijlocul încăperii, trăgînd cu urechea.

Desluşi o voce care striga cuvinte dezlînate. Apoi o altă voce, care-l chema pe doctorul Yueh. Jessica găsi o mantie, o îmbrăcă, îşi vîrî picioarele în papuci, îşi prinse cristaiul deasupra gleznei.

Din nou, o voce îl strigă pe Yueh.

Jessica îşi încinse mantia la mijloc, ieşi pe coridor. Brusc, o străfulgeră un gînd: *Dacă a fost rănit Leto?*

Începu să alerge.

Î se păru că nu va mai ajunge niciodată la capătul coridorului. Ieşi de sub arcadă, trecu în goană prin sala de mîncare, se năpusti în pasajul care ducea în. holul principal. Se opri năucă în sala vastă, puternic luminată. Toate lămpile cu suspensie de lîngă pereți străluceau la intensitatea maximă.

În dreapta ei, chiar în fața uşii de la intrare, zări doi soldați din corpul de gardă, ținîndu-l de subsuori pe Duncan Idahao, al cărui cap se bălăngănea de colo-colo, cu bărbia în piept. Jessica îi privi încremenită.

Unul dintre soldați i se adresă dojenitor iui Idaho:

— Vezi ce-ai făcut? Ai trezit o pe doamna Jessica.

În spatele lor, draperiile grele stăteau umflate, semn că uşa rămăsese deschisă. Nici Ducele, nici Yueh nu se vedeau nicăieri. Ceva mai departe, retrasă, Mapes îl privea cu răceală pe Idaho. Purta o robă cafenie, cu un desen în serpentină pe tiv, iar în picioare avea ghete de deşert cu şireturile desfăcute.

— Bine c-am trezit-o, bolborosi Idaho. Îşi dădu capul pe spate, zbieră: Pe

Grumman mi-am muiat întîiaj' dată şabia-n sînge!

Maica Mare! E beat! gîndi Jessica.

Faţa oacheşă şi rotundă a lui Idaho se schimonosi într-o grimasă arţăgoasă. Părul lui creţ, ca blana unui ţap negru, era năclăit de praf. Avea tunica ruptă într-o parte şi, de sub marginile zdrenţuite, îi atîrna un colţ al cămăşii de borangic pe care o purtase Ia cină.

Jessica se apropie de el.

Unul dintre soldaţi o salută, fără a-l slăbi pe Idaho.

— N-am ştiut ce să facem cu el, Doamnă. Vocifera în faţa casei, dar nu voia să intre. Ne-am temut să nu treacă vreun localnic şi să-l vadă în halul ăsta. Ne-ar fi ieşit vorbe.

— De unde vine? întrebă Jessica.

— După cină a condus-o acasă pe una din domnişoare, Doamnă. Din ordinul lui Hawat.

— Ce domnişoară?

— Una din fetişcanele de la agenţia de ghizi. Nu ştii, Doamnă? Se uită cu coada ochiului la Mapes, îşi coborî glasul: Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor.

Foarte bine! gîndi Jessica. *Dar de ce-i beat?*

Se încruntă, se întoarse către Mapes.

— Mapes, adu-i un stimulent. Cofeină, dacă se poate. Vezi dacă n-a mai rămas nişte cafea cu melanj.

Idaho îşi înălţă anevoie capul, se uită chiorîş la Jessica, bodogăni:

— Am căsăpit mai mul' de-o sută d'inşi pen' Duce... Da' vreau să ştiu şi io ce caut aici? Su' pămînt nu-i de trăit. Deasupra, nici atît. Ce dracu' de lume mai e ş-asta, ha?

Dinspre coridor se auzi un zgomot. Jessica îşi întoarse capul, îl văzu pe Yueh venind către ei, cu trusa medicală în mîna stîngă. Diamantul tatuat pe fruntea lui se contura mai pregnant ca oricînd.

— Iaca şi dom'Doctor! zbieră Idaho. Ce-i doctore? Ai venit şă-m'pui atele?

Îşi roti ochii înceţoşaţi în direcţia Jessicăi.

— Prost bancu', ă?

Jessica se încruntă, dar nu spuse nimic. Se întrebă: *Ce motiv ar putea avea Idaho să se îmbete? Nu cumva a fost drogat?*

— Afurisita aia de bere de mir'denie, mormăi Idaho, încercînd să stea drept.

Mapes reveni cu o ceaşcă aburindă în mîini. Se opri nehotărîtă în spatele lui Yueh, se uită la Jessica. Ea îi făcu semn să aştepte. Yueh îşi lăsă jos trusa, o salută pe Jessica, spuse:

— Berea de mirodenie, zici?

— A mai strajnică pileală, bîigui Idaho. Încercă să ia poziţie de drepţi, urlă: Pe Grumman mi-am muiat întîiaj' dată şabia-n sînge! Am tăiat un

Harkon... pen' Duce l-am tăiat.

Yueh se întoarse, se uită la ceaşca pe care o ținea Mapes.

— Ce-i acolo?

— Cofeină, spuse Jessica.

Yueh luă ceaşca, i-o întinse lui Idaho.

— Bea asta, băiete.

— Nu ma' beau nimic.

— Iar eu îți spun, bea-o!

Capul lui Idaho se bălăngăni în direcția lui Yueh. Clătinindu-se, spadasinul făcu un pas înainte, tîrîndu-i pe cei doi soldați după el.

— M-am săturat pînă-n gît să to' fac pe placu' 'Niversulu-mperial, doctore! Acu' o să mai facem ş' cum vreau io.

— După ce-o să bei asta, spuse Yueh. Nu-i decît cafea.

— O porcărie ca ş' planeta asta! Cu-afurisitu' ei de soare alb. Care decolorează totu'... şi strîmbă toate...

— Bun, acum însă e noapte, îi spuse Yueh răbdător. Fii băiat de treabă şi dă pe gît ceaşca asta. O să te simți mai bine.

— Nu vreau să mă sim'ai bine!

— Doar n-o să ne petrecem noaptea, tocmindu-ne cu el, interveni Jessica. Şi gîndi: *Are nevoie de-un şoc.*

— Te poți retrage, Doamnă, zise Yueh. Am eu grijă de el Jessica îşi scutură capul Făcu un pas înainte, îl lovi cu putere pe Idaho peste față.

Spadasinul se dădu înapoi, trăgînd santinelele după el, o fulgeră cu privirea.

— Cum te porți în casa Ducelui tău? şuieră ea. Smulse ceaşca din mîna lui Yueh, împroşcînd picături de lichid, i-o vîrî sub nas lui Idaho. Bea-o imediat! E un ordin!

Idaho se îndreptă brusc, o privi fix, urît. Apoi vorbi încet, pronunțînd cuvintele răspicat şi atent:

— Nu primesc ordine de la o blestemată de spioană a Harkonnenilor.

Yueh se cutremură, se întoarse spre Jessica.

Chipul ei se făcuse livid. Dădu încet din cap. Acum pricepuse totul. Vorbele şi faptele observate în cursul ultimelor zile, vorbele şi faptele al căror înțeles i se păruse trunchiat, căpătaseră deodată semnificație. O copleşi o furie aproape insuportabilă. Fu nevoită să-şi solicite toate resursele antrenamentului ei Bene Gesserit ca să-şi regleze pulsul şi să-şi egalizeze respirația. Văpaia însă continuă să pîlpîie mocnit în sufletul ei.

Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor!

Îl săgetă pe Yueh cu privirea. Doctorul îşi lăsă ochii în jos.

— Ştiai? întrebă ea.

— Am... auzit unele vorbe, Doamnă. Dar n-am vrut să-ți îngreunez povara.

— Hawat! şuieră ea. Să vină imediat la mine Thufir Hawat!

— Doamnă, dar...

— Imediat!

Nu poate fi decît Hawat, gîndi ea. *Dacă ar fi provenit din altă sursă, o asemenea bănuială ar fi fost respinsă fără regret.* Idaho îşi scutură capul, bolborosi:

— Nu mai puteam să-mi țin gura.

O clipă, Jessica se uită la ceaşca pe care o ținea în mînă, apoi, brusc, îi azvîrli conținutul în obrazul lui Idaho.

— Închideți-l într-una din camerele pentru oaspeți, din aripa de est, porunci ea. Să doarmă acolo pînă-şi... revine,

Cei doi soldați o priviră posomoriți. Unul dintre ei îngăimă:

— Poate c-ar fi mai bine să-i ducem în altă parte, Doamnă. L-am putea...

— Trebuie să stea aici! se răsti Jessica. I s-a încredințat o misiune aici! În glas îi răzbătu amărăciunea: Supravegherea doamnelor este specialitatea lui.

Soldatul înghiți în sec.

— Unde e Ducele? întrebă ea.

— La postul de comandă, Doamnă.

— Hawat e cu el?

— Hawat e în oraş, Doamnă.

— Duceți-vă după ei şi aduceți-l aici. Îl aştept în camera mea.

— Doamnă...

— Dacă este nevoie, îl voi chema şi pe Duce, spuse ea. Dar sper să nevoie. N-aş vrea să-l tulbur cu povestea asta.

— Prea bine, Doamnă.

Jessica vîrî ceaşca goală în mîinile lui Mapes, care o privi întrebător cu ochii ei albastru-în-albastru.

— Du-te şi te culcă, Mapes.

— Eşti sigură că nu mai ai nevoie de mine, Doamnă?

Jessica îi adresă un surîs mohorît.

— Sînt sigură.

— Poate că ar fi mai bine să laşi totul pe mîine, Doamnă, interveni Yueh. Ți-aş putea da un sedativ şi...

— Întoarce-te în apartamentul dumitale şi lasă-mă pe mine să fac ceea ce cred de cuviință, rosti ea. Apoi îl bătu încetişor pe braț, pentru a atenua asprimea poruncii: E mai bine aşa, crede-mă.

Îşi înălță brusc fruntea, se răsuci şi părăsi holul, îndreptîndu-se către apartamentul ei. Mergea cu spatele drept, cu ochii ațintiți înainte. Ziduri reci... coridoare... o uşă cunoscută... Apăsă brutal clanța, intră şi trînti uşa în spatele ei. Rămase nemişcată, privind cu ochi scăpărători ferestrele opacizate de scutul defensiv al camerei. *Hawat! Să se fi vîndut*

Harkonnenilor? Vom vedea.

Se apropie de jilțul de modă veche, tapițat cu piele de schlag brodată, îl întoarse cu fața spre uşă. Îşi aduse aminte subit de cristaiul aflat în teaca prinsă deasupra gleznei. Desprinse teaca şi şi-o legă pe antebraț, încercînd apoi alunecarea armei. Privi încă o dată prin cameră, fixîndu-şi cu precizie în minte, ca măsură de prevedere, poziția fiecărui obiect: divanul din colț, scaunele cu spătar drept de lîngă perete, cele două măsuțe joase, țitera prinsă în suportul ei, lîngă uşa dormitorului.

Lămpile cu suspensie împrăştiau o lumină palidă, trandafirie. Le micşoră şi mai mult intensitatea, apoi se aşeză în jilț. Bătu încetişor ci degetele in tapițeria brațelor, mulțumită de masivitatea impunătoare a fotoliului, atît de potrivit pentru ceea ce avea să urmeze.

Acum poate să vină, gîndi ea. *Vom vedea ce e de văzut!* Şi se pregăti de aşteptare, în stilul Bene Gesserit, acumulînd răbdare, drămuindu-şi forțele.

Mai curînd decît îşi închipuise, în uşă se auzi o bătaie şi, la îndemnul ei, Hawat intră în încăpere.

Jessica îl privi fără să-şi părăsească jilțul, observînd în mişcările lui prezența vibrantă a energiei induse de drog, sesizînd dincolo de paravanul acesta semnele oboselii. Ochii umezi şi bătrîni ai lui Hawat scînteiau. Pielea lui încrețită părea uşor gălbuie în lumina din cameră; pe mîneca brațului drept al mentatului se întindea o pată mare, jilavă.

Jessica simți mirosul de sînge.

Îi arătă scaunul de lîngă perete, rosti:

— Ia-ți un scaun şi aşază-te în fața mea.

Hawat se înclină, făcu precum îi spusese. *Toate astea pentru că dobitocul de Idaho s-a îmbătat!* gîndi el. Iscodi chipul Jessicăi, întrebîndu-se cum o va scoate la capăt.

— De mult trebuia să lămurim cîteva lucruri în ceea ce ne priveşte, spuse Jessica.

— Care-i necazul, Doamnă? întrebă Hawat, aşezîndu-se şi lăsîndu-şi mîinile pe genunchi.

— Nu fă pe neştiutorul cu mine! se răsti ea. Dacă nu ți-a spus Yueh pentru ce te-am chemat, atunci ai aflat-o de la vreunul din spionii pe care i-ai pus pe urmele mele. Cel puțin cînd sîntem numai noi doi, putem vorbi fără ascunzişuri...

— Cum doreşti, Doamnă.

— În primul rînd vreau să-mi răspunzi la o întrebare. Eşti, în clipa de față, agentul Harkonnenilor?

Hawat se smulse pe jumătate din scaun. Cu fața neagră de mînie, mîrîi:

— Îndrăzneşti să mă insulți astfel?

— Stai jos, rosti ea. Ai îndrăznit acelaşi lucru.

Încet, mentatul se lăsă pe scaun.

Iar Jessica, citind semnele de pe chipul pe care îl cunoştea atît de bine, îşi îngădui un suspin de uşurare. *Nu e Hawat.*

— Acum ştiu că ai rămas credincios Ducelui meu, spuse ea. Şi sînt dispusă să-ți iert afrontul.

— E ceva de iertat?

Jessica se încruntă, gîndi: *Să-mi joc atu-ul? Să-i spun că de cîteva săptămîni o port în mine pe fiica ducelui? Nu... Nici măcar Leto nu ştie încă... Asta n-ar face decît să-i complice existența, să-l tulbure, acum cînd trebuie să-l preocupe doar supraviețuirea noastră. Poate mai tîrziu. Mai este timp.*

— O Dreptvorbitoare ar putea să rezolve problema asta, spuse cu voce tare, dar din păcate nu avem o Dreptvorbitoare autorizată de Curtea Supremă.

— Aşa este. Nu avem Dreptvorbitoare.

— Să se fi strecurat vreun trădător printre noi? întrebă ea. I-am cercetat cu cea mai mare grijă pe toți oamenii noştri. Cine-ar putea fi? Gurney nu-i. Nici Duncan. Locotenenții *lor* nu ocupă poziții strategice demne de luat în seamă. Tu nu eşti, Thufir. Paul nu poate fi. *Ştiu* că nu sînt eu. Cine mai rămîne? Yueh? Să-l chem aici, să-l pun la încercare?

— N-ar avea nici un rost, spuse Hawat. Yueh este condiționat de înaltul Colegiu. De asta sînt *eu* absolut sigur.

— Şi în plus, soția lui, Bene Gesserit, a fost ucisă de Harkonneni, adăuga Jessica.

— Asta era, deci, zise Hawat.

— N-ai remarcat niciodată ura din glasul lui, atunci cînd rosteşte numele Harkonnen?

— Ştii că n-aud asemenea lucruri, murmură Hawai.

— De unde pînă unde a căzut bănuiala asupra mea? întrebă ea Hawat se posomorî.

— Doamnă, mă pui într-o situație imposibilă. În primul rînd, îi datorez loialitate. Ducelui.

— Cunosc această loialitate şi de aceea ți-am spus că sînt dispusă să iert multe.

— Iar eu mă văd silit să-ntreb din nou: e ceva de iertat?

— Remiză?

Bătrînul meritat ridică din umeri.

— Foarte bine, rosti Jessica. Să vorbim atunci despre altceva. Despre Duncan Idaho, luptătorul iscusit ale cărui însuşiri de paznic şi supraveghetor sînt atît de prețuite. În noaptea asta, a băut peste măsură ceva ce se numeşte bere de mirodenie. Mi s-a adus la cunoştință că şi alți oameni de-ai noştri s-au intoxicat cu băutura aceasta. E adevărat?

— Văd că eşti bine informată, Doamnă,

— Sînt. Nu ți se pare că bețiile astea sînt simptomatice, Thufir?

— Vorbeşti în cimilituri, Doamnă.

— Foloseşte-ţi facultăţile de mentat! se răsti ea. Nu ştii ce-i cu Duncan? Cu ceilalţi? Îţi spun eu, în două vorbe: n-au patrie.

Hawat îşi aţinti degetul către podea.

— Arrakisul e patria lor.

— Arrakisul nu înseamnă nimic pentru ei! Patria lor era Caladanul. Dar noi i-am dezrădăcinat. Au rămas fără patrie. Şi se tem că Ducele le-a înşelat speranţele.

Hawat înţepeni în scaun.

— Dacă vreunul dintre oamenii noştri ar rosti asemenea vorbe, ar fi...

— Încetează, Thufir! E defetist sau trădător medicul care dă diagnosticul corect al unei boli? Nu vreau decît să vindec boala.

— Ducele mi-a încredinţat *mie* misiunea aceasta.

— Dar nu se poate să nu-ţi dai seama că-i norma! să mă intereseze *şi pe mine* mersul unei asemenea boli. Şi nu se poate să nu recunoşti că mă pricep *şi eu* puţin la asemenea lucruri.

Trebuie oare să-i aplic un şoc mai serios! se întrebă. *Cred că da... Trebuie să-l smulg cumva din rutină.*

— Interesul Domniei-Tale ar putea fi interpretat şi altfel, observă Hawat şi dădu din umeri.

— Aşadar, m-ai osîndit deja?

— Nu, Doamnă. Dar în situaţia în care ne aflăm, nu-mi pot asuma nici un risc. *Nici unul.*

— O tentativă de asasinare a fiului meu ţi-a scăpat neobservată chiar în casa aceasta, spuse ea. Cine şi-a asumat riscul ăsta? Chipul mentatului se întunecă.

— I-am prezentat Ducelui demisia mea.

— Dar *mie* mi-ai prezentat-o? Sau lui Paul?

Hawat nu mai reuşi să-şi ascundă mînia. Începu să răsufle repede, cu nările dilatate. Ochii îi scăpărară. Jessica îi văzu tîmplele pulsînd năvalnic.

— Sînt slujitorul Ducelui, spuse el, muşcînd parcă fiecare cuvînt.

— Nu există nici un trădător, zise Jessica. Altundeva-i ameninţarea. Poate că e ceva în legătură cu laserele. Poate că vor încerca să instaleze lasere cu declanşare întîrziată, îndreptate asupra scutului defensiv al clădirii. Poate că...

— Şi cine ar putea dovedi după aceea că n-a fost vorba de o explozie atomică? o întrerupse Hawat. Nu, Doamnă. N-ar risca o *asemenea* ilegalitate. Radiaţia rămîne. Dovezile sînt greu de înlăturat. Nu. Vor respecta majoritatea legilor. Sînt sigur că există un trădător.

— Zici că eşti slujitorul Ducelui! Ai fi în stare să-l distrugi, încercînd să-l salvezi?

Hawat inspiră adînc, apoi rosti:

— Dacă eşti nevinovată, Doamnă, vei primi scuzele mele cele mai umile.

— Să privim altfel lucrurile, Thufir, zise, după o clipă, Jessica. Oamenii trăiesc cel mai bine atunci cînd fiecare îşi are locul său, cînd fiecare ştie unde i-e locul în orînduiala naturală a lucrurilor. Distruge locul şi distrugi omul. Dintre toți oamenii care îi sînt devotați Ducelui, Thufir, tu şi cu mine sîntem situați ideal pentru a ne distruge unul altuia locul. Oare nu i-aş putea şopti şi eu Ducelui, noaptea, că te bănuiesc de trădare? Cînd crezi că ar fi mai receptiv la asemenea şoapte, Thufir? Ce vrei să-ți spun mai mult de-atît?

— Mă amenințI? mîrîi el.

— Nu te amenințI. Nu vreau decît să-ți atrag atenția că cineva ne atacă, lovind tocmai în orînduiala esențială a traiului nostru. E un atac inteligent, diabolic. Îți propun să respingem acest atac, orînduindu-ne astfel viața încît să nu mai existe nici o fisură capabilă să creeze un punct vulnerabil.

— Mă acuzi de insinuarea unor bănuieli neîntemeiate?

— Exact. Neîntemeiate.

— Şi vrei să răspunzi cu propriile-ți bănuieli?

— *Tu* trăieşti din bănuieli, Thufir, nu eu.

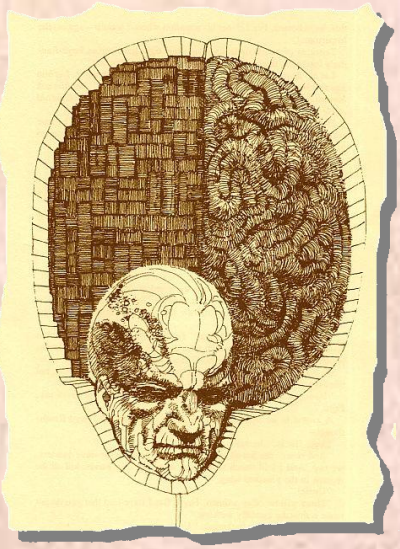
— Te îndoieşti de facultățile mele?

Jessica oftă.

— Thufir, aş vrea să-ți analizezi sentimentele personale implicate în povestea asta. Omul *natural* este un animal lipsit de logică. Logica judecăților tale este nenaturală, dar i se îngăduie să se manifeste atîta timp cît are un caracter util. Eşti întruchiparea logicii, Thufir — eşti mentat. Cu toate acestea, soluțiile problemelor pe care le analizezi tu sînt concepte proiectate, într-un sens cît se poate de real, în afara ființei tale. Acolo sînt ele studiate, întoarse pe toate părțile, examinate din toate unghiurile.

— Nu cumva vrei să mă înveți propria mea meserie? întrebă el, fără a încerca să-şi camufleze disprețul din glas.

— Înțelegi şi-ți poți aplica logica la orice fenomen exterior ființei tale, continuă netulburată Jessica. Dar e în firea omului ca atunci cînd este confruntat cu probleme personale să-i vină foarte greu să-şi scoată la iveală gîndurile cele mai intime şi să ie lase explorate de logică. Avem tendința să ne împotmolim, să dăm vina pe orice altceva decît pe adevărata problemă, cea care zace în adîncul sufletului nostru şi ne roade.

— Încerci în mod deliberat să-mi subminezi încrederea în aptitudinile mele de mentat, şuieră el. Dacă aş afla că vreunul din oamenii noştri încearcă să saboteze astfel orice altă armă din arsenalul

nostru, n-aş ezita să-l denunț şi să-l distrug.

— Cei mai abili mentați au un respect sănătos pentru factorul de eroare din calculul lor, rosti ea.

— N-am pretins niciodată contrariul.

— Atunci, gîndeşte-te la simptomele pe care le-am observat amîndoi: oamenii se îmbată, se ceartă... Trăncănesc vrute şi nevrute despre Arrakis, ignoră cele mai elementare...

— Se plictisesc, asta-i tot, o întrerupse Hawat. Nu încerca să-mi torpilezi raționamentele, prezentîndu-mi o problemă clară într-o lumină tulbure.

Jessica îl privi lung. Se gîndi ia oamenii Ducelui, care se frămîntau în barăci, într-o atmosferă în care tensiunea se ridicase atît de mult, încît aproape că se simțea miros de izolație arsă. *Au început să se asemene din ce în ce mai mult cu oamenii din legendele despre vremurile dinaintea Ghildei,* îşi spuse ea. *Au ajuns ca oamenii rătăcitorului printre stele, Ampoliros. Sătui de bătălii... veşnic căutînd, pregătindu-se veşnic şi veşnic nepregătiți.*

— De ce n-ai apelat niciodată la ajutorul meu în problemele pe care trebuia să le rezolvi pentru Duce? întrebă ea. Te temi să nu-ți pierzi *postul?*

Hawat o fulgeră cu privirea.

— Cunosc cîte ceva despre antrenamentul vostru de...

Tăcu brusc, se încruntă.

— De ce te-ai oprit? Dă-i drumul, spuse: de *vrăjitoare* Bene Gesserit.

— Cunosc cîte ceva despre antrenamentul *real* din şcolile voastre. L-am observat şi la Paul, dar să nu crezi că mă las prostit de lozinca vehiculată de Bene Gesserit... că existați — chipurile — numai pentru a servi.

Şocul trebuie să fie dur, gîndi ea. *E aproape pregătit să-l primească.*

— La consilii mă asculți respectuos, spuse cu voce tare, dar ții rareori seamă de părerile mele. De ce?

— Nu am încredere în motivele Bene Gesserit, replică el. N-ai decît să crezi că poți privi într-un om; n-ai decît să *crezi* că poți determina un om să facă exact ceea ce vrei să...

— Thufir, biet nătărău! hohoti ea sumbru.

Hawat îşi încleştă fălcile, îşi lipi spatele de speteaza scaunului.

— Indiferent ce zvonuri ți-au ajuns la urechi despre şcolile noastre, reluă ea, să ştii că adevărul le întrece. Dacă aş vrea să-l distrug pe Duce... să te distrug pe tine sau pe oricare altul dintre cei aflați în preajma mea, nimeni n-ar fi în stare să mă împiedice.

Şi imediat după aceea gîndi: *De ce mă las pradă trufiei, rostind asemenea vorbe? Nu aşa am fost învățată să procedez. Nu aşa trebuie să-l zdruncin.*

Hawai îşi furişă mîna sub tunică, pipăi micul proiector de săgeți otrăvite. *Nu poartă scut,* gîndi el. *S-o fi crezînd chiar aşa de grozavă? I-aş putea face de petrecanie chiar în clipa asta... dar, ahhh, ar fi vai şi-amar dacă m-am înşelat!*

Jessica îi observase mişcarea. Spuse:

— Să ne rugăm ca noi doi să n-ajungem niciodată la violență.

— Înțeleaptă propunere!

— Boala de care vorbeam însă continuă să se propage. Iată de ce te întreb din nou: nu e mai rațional să presupunem că Harkonnenii au semănat această bănuială ca să ne învrăjbească?

— Pare-se că ajungem iar la remiză, replică sec Hawat.

Ea oftă, îşi spuse: *E aproape pregătit.*

— Ducele şi cu mine sîntem ca nişte părinți pentru oamenii noştri, zise. Poziția...

— Nu eşti soția Ducelui, o întrerupse Hawat.

Jessica îşi impuse calmul, gîndi: *Bună ripostă.*

— Dar nici nu va avea altă soție, replică. Cel puțin atîta timp cît trăiesc eu. Şi, aşa cum am spus, sîntem ca nişte părinți. Harkonnenii vor să frîngă această rînduială naturală a existenței noastre, vor să ne tulbure, să ne dezbine, să ne întunece mințile... Ce țintă li s-ar părea mai ademenitoare?

Hawat intui unde vroia să ajungă Jessica şi sprîncenele i se împreunară deodată într-o cută adîncă.

— Ducele? continuă ea. E o țintă atrăgătoare, într-adevăr, numai că nimeni altul, în afară poate doar de Paul, nu e mai bine păzit. Eu? Da, firește, dar îşi dau seama că o Bene Gesserit nu-i o țintă uşoară. Şi-apoi există o țintă mai bună... Un om ale cărui îndatoriri creează, în mod inevitabil, o monstruoasă pată întunecată. Un om pentru care suspiciunea este la fel de naturală ca şi respirația. Un om care îşi clădeşte întreaga viață pe insinuări şi mister.

Mîna ei dreaptă se destinse ca un arc, către el.

— Tu!

Hawat dădu să sară din scaun.

— Nu ți-am permis încă să pleci, Thufir!

Cuvintele căzură ca un fulger.

Bătrînul mentat se prăbuşi în scaun. Muşchii îl trădaseră. Instantaneu.

Jessica îl privi cu un zîmbet amar.

— Acum cunoşti ceva despre antrenamentul nostru *real,* spuse ea.

Hawat îşi simți gîtlejul arzînd, încercă să înghită. Porunca ei fusese suverană, irezistibilă — rostită pe un ton şi într-un chip care nu îngăduiau împotrivire. Trupul i se supusese mai înainte ca mintea lui să poată încropi un gînd. Nimic nu i-ar fi putut împiedica reacția aceasta — nici logica, nici mînia cea mai turbată... Nimic. Ceea ce făcuse Jessica demonstra o cunoaştere perfectă, intimă, a omului pe care îl putea manevra astfel. Hawat nu şi-ar fi imaginat niciodată posibilitatea unui control atît de total.

— Ți-am spus mai înainte că ar trebui să ne înțelegem unul pe celălalt, rosti Jessica. De fapt, vroiam să spun că *tu* ar trebui să mă înțelegi pe mine.

Pentru că eu te-am înțeles demult. Şi îți mai spun o dată că, pentru mine, singura garanție pe care o oferi este loialitatea ta față de Duce.

Hawat o privi lung, îşi umezi buzele cu vîrful limbii.

— Dacă mi-aş fi dorit o marionetă, Ducele s-ar fi căsătorit cu mine, urmă ea. Ar fi putut chiar să rămînă cu impresia că a făcut-o din propria sa voință.

Hawat îşi lăsă capul în piept, continuînd s-o privească pe sub gene. Numai un autocontrol sever reuşi să-l facă să se stăpînească să nu cheme garda. Autocontrolul... şi supoziția că femeia aceasta l-ar putea împiedica. O supoziție nouă. I se încreți pielea amintindu-şi felul în care îl dominase. În clipa aceea, cînd trupul îl trădase, Jessica ar fi putut să scoată o armă şi să-l ucidă!

Oare toți oamenii sînt atît de vulnerabili? se întrebă. *Oare oricare dintre noi poate fi manipulat, împotriva voinței sale, cu atîta uşurință?* Gîndul îl făcu să se cutremure. *Cine i-ar putea sta în cale unei ființe cu asemenea putere?*

— Ai zărit pentru o clipă pumnul din mănuşa Bene Gesserit, reluă Jessica. Puțini îl văd şi mai rămîn în viață. Iar ceea ce am făcut adineaori este relativ simplu. Nu-mi cunoşti întregul arsenal. Să te gîndeşti la asta!

— De ce nu-i nimiceşti pe duşmanii Ducelui? întrebă el.

— Eu să-i nimicesc? replică ea. Ai vrea să fac din Ducele nostru un neputincios, un infirm depinzînd veşnic de mine?

— Dar... cu asemenea putere...

— Puterea e o sabie cu două tăişuri, Thufir. Tu gîndeşti aşa: "Ce uşor i-ar fi să modeleze o armă umană cu care să străpungă inima duşmanului." Este adevărat, Thufir; chiar şi inima ta. Dar ce-aş realiza în felul ăsta? Dacă şi alte Bene Gesserit ar face acelaşi lucru, n-ar deveni întregul Bene Gesserit suspect? Noi nu vrem asta, Thufir. Nu vrem să ne distrugem singure.

Dădu încet din cap, adăugă:

— Este adevărat, Thufir: existăm numai pentru a servi.

— Nu-ți pot răspunde, îngăimă el. Ştii că nu-ți pot răspunde!

— Nu vei vorbi nimănui despre ceea ce s-a întîmplat aici, zise ea. Te cunosc, Thufir.

— Doamnă...

Din nou, bătrînul îşi simți gîtlejul arzînd şi încercă să înghită. Apoi gîndi: *Da, e puternică. Dar oare asta nu înseamnă că ar putea fi o unealtă cu atît mai înspăimîntătoare în mîinile Harkonnenilor?*

— Ducele poate fi distrus la fel de repede de prieteni, ca şi de duşmani, spuse ea. Nădăjduiesc că acum te vei gîndi mai bine la bănuiala ta şi-o vei abandona.

— Dacă se va dovedi neîntemeiată, replică Hawat.

— *Dacă,* rosti ea ironic.

— Dacă, repetă el.

— Eşti perseverent.

— Prudent... Şi conştient de factorul de eroare.

— Atunci am să te mai întreb un singur lucru: Ce-nseamnă pentru tine faptul că te pomeneşti, legat şi lipsit de apărare, în faţa unei persoane care-şi ţine cuţitul la beregata ta şi că această persoană, în loc să te omoare, te dezleagă şi-ţi dă cuţitul să-l foloseşti aşa cum crezi de cuviinţă?

Se ridică din jilţ, se întoarse cu spatele la el.

— Poţi pleca, Thufir.

Bătrînul mentat se sculă în picioare. Şovăi. Îşi strecură din nou mîna spre arma ascunsă sub tunică. Şi se gîndi deodată la tatăl Ducelui (fusese un bărbat viteaz, în ciuda tuturor defectelor sale), la corrida la care asistase cu mulţi ani în urmă, la taurul negru şi fioros ce se oprise cu capul în pămînt, nemişcat, descumpănit. Bătrînul Duce îşi azvîrlise capa purpurie peste braţ. Apoi se întorsese cu spatele la coarne, în ploaia de aclamaţii a mulţimii.

Sînt taurul... iar ea e matadorul, gîndi Hawat. Îşi retrase mîna de pe patul armei, privi broboanele de sudoare din palmă.

Şi înţelese că, indiferent de întorsătura pe care aveau s-o ia lucrurile pînă la urmă, el n-avea să uite niciodată clipa aceasta şi nici sentimentul de supremă admiraţie pentru doamna Jessica.

Încet, se întoarse şi părăsi încăperea

Iar Jessica îşi desprinse privirea de pe imaginea oglindită în geamul ferestrei, se răsuci, se uită lung la uşa închisă.

"Şi acum să vedem ce-o să se mai întîmple", şopti ea.

Te lupți cu vise?
Te cerți cu umbre?
Te mişti ca într-un somn adînc?
Timpul a trecut.
Viața ți s-a luat.
Te-ai amărît cu fleacuri,
Eşti victima nesăbuinței tale.
Cîntec de jale pentru Jamis în Cîmpia Funebră — *Extras din* **Cîntecele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan.*

DUCELE SE OPRISE să citească biletul la lumina singurei lămpi cu suspensie din vestibulul de la intrarea palatului. Mai erau cîteva ore pînă în zori şi deja simțea oboseala. Mesajul fusese predat santinelelor de un curier fremen, cu cîteva minute înaintea veniri sale de la postul de comandă.

Pe bilet scria: "O coloană de fum ziua, un stîlp de foc noaptea".

Atît.

Ce-ar putea să însemne? se întrebă ducele.

Curierul plecase fără să aştepte răspuns şi înainte de a i se fi putut adresa vreo întrebare. Dispăruse ca o umbră în noapte.

Leto vîrî biletul într-unul din buzunarele tunicii, cu gîndul să i-l arate lui Hawat mai tîrziu. Îşi dădu la o parte o şuviță de păr de pe frunte, oftă. Efectul tabletelor tonice începuse să se estompeze. Trecuseră două zile istovitoare din seara recepției şi încă şi mai mult timp de cînd nu dormise.

Şi, ca şi cînd problemele militare nu i-ar fi dat destul de furcă, mai intervenise şi convorbirea alarmantă cu Hawat, relatarea întrevederii sale cu Jessica!

S-o trezesc? se întrebă. *A cum nu mai are nici un rost să joc teatru. Sau... greşesc?*

Numai nenorocitul de Duncan Idaho e de vină!

Clătină din cap. *Nu, nu Duncan. Eu sînt de vină. Pentru că nu m-am destăinuit Jessicăi de la bun început. Trebuie să-i spun totul chiar acum, pînă nu se mai întîmplă cine ştie ce blestemăție.*

Hotărîrea păru să-l reconforteze. Părăsi cu paşi repezi vestibulul, traversă holul principal şi pătrunse în coridorul care ducea spre apartamentele familiale.

La intersecția cu micul culoar de serviciu se opri brusc. De undeva, dinspre capătul culoarului, se auzise un sunet straniu. Ducele îşi duse mîna stîngă la butonul de pe centura scutului, îşi trase cu mîna dreaptă

kindjalul. Prezența palpabilă a armei avu darul să-l liniștească. Sunetul îl înfiorase.

Cu paşi uşori, începu să înainteze în culoarul îngust, blestemînd lumina insuficientă. Lămpile cu suspensie erau minuscule, aşezate la vreo opt metri una de alta şi reglate la intensitate minimă. Pereții întunecați, din piatră, parcă înghițeau lumina.

În semiîntunericul din fața lui, zări o formă neclară, chircită.

Leto şovăi, fu pe punctul de a-şi activa scutul, dar se răzgîndi pentru că asta i-ar fi limitat mişcările, auzul... şi pentru că transportul de lasere pe care îl capturaseră reuşise să-i strecoare în suflet îndoiala.

Se apropie cu precauție de mogîldeață întunecată, văzu că era trupul unui om, un bărbat care zăcea cu fața în jos pe pardoseala de piatră. Strîngînd cu putere mînerul armei, Leto îl întoarse cu piciorul, se aplecă să-i privească fața în lumina anemică. Era Tuek, traficantul. Pe piept avea o pată mare, umedă. Punctele negre ale ochilor morți fixau bezna de deasupra. Leto pipăi pata... Caldă.

Cum de-a murit omul ăsta aici? se întrebă. *Cine l-a ucis?*

Sunetul dinainte se auzi din nou, mai desluşit. Un geamăt. Venea din față şi dintr-o parte, din pasajul către camera centrală în care instalaseră generatorul scuturilor defensive ale clădirii.

Cu mîna pe contactul centurii, cu kindjalul gata să lovească, Ducele trecu peste cadavru, se furişă pe lîngă peretele culoarului şi îşi aruncă privirea după colț, către camera generatorului.

O altă mogîldeață zăcea pe jos, la cîțiva paşi de el şi Leto îşi dădu imediat seama că aceasta era sursa ciudatului sunet. Mogîldeață se mişcă, începu să se tîrască spre el, dureros de încet, icnind, bolborosind.

Ducele îşi potoli spasmul subit al fricii, țîşni spre mijlocul pasajului. Îngenunche lîngă făptura care se tîra. O recunoscu pe Mapes, menajera fremenă — cu părul atîrnîndu-i peste față, cu îmbrăcămintea răvăşită. Lucind posomorît, o pată mare, de culoare închisă, îi acoperea omoplații. Leto îi atinse umărul şi femeia se ridică în coate, îşi înălță bărbia, îşi aținti asupra lui ochii ca două găuri negre.

— Domnia-Ta, bolborosi ea. Ucis... santinela... trimis... după... Tuek... salveze... doamna... să... Domnia-Ta... aici, nu...

Se prăbuşi, capul i se izbi de pardoseală,

Leto îi căută pulsul la tîmple, Nu simți nimic. Privi pata de sînge. Cineva o înjunghiase pe Mapes pe ia spate. Cine? Mintea începu să-i alerge nebuneşte, Femeia voise să-i spună că cineva omorîse o santinelă? Şi Tuek... Jessica îl chemase? De ce?

Dădu să se ridice. Un al şaselea simț îl preveni. Mîna îi fulgeră către butonul de la centură... Prea tîrziu. Un şoc îi aruncă brațul într-o parte. Simți o uşoară durere în antebraț, văzu capătul unei săgeți mici ieşind prin

mînecă, îşi dădu seama că paralizia avansa repede în susul brațului. Făcu un efort; cumplit ca să-şi ridice capul şi să privească spre capătul pasajului.

Uşa de la camera generatorului era deschisă şi în pragul ei stătea Yueh. Fața îi era scăldată în lumina galbenă a unei lămpi cu suspensie, care plătea deasupra uşii. Din camera aflată în spatele lui, nu se auzea nici un zgomot. Generatorul amuțise.

Yueh! gîndi Leto. *A sabotat generatorul! Ne-a lăsat descoperiți!*

Yueh porni către el, vîrîndu-şi în buzunar paralizatorul.

Leto constată că mai putea să vorbească, îngăimă:

— Yueh! Cum?

În clipa următoare, paralizia îi atinse picioarele. Alunecă pe pardoseală. Spatele îi rămase lipit de zidul de piatră.

Cu chipul abătut, Yueh se aplecă. Îi atinse fruntea. Ducele simți atingerea; o atingere îndepărtată... nespus de îndepărtată.

— Drogul din vîrful săgeții e selectiv, spuse Yueh. Poți vorbi, dar nu-ți recomand s-o faci.

Aruncă o privire spre celălalt capăt al pasajului, apoi se aplecă din nou deasupra lui Leto. Smulse săgeata, o azvîrli. Sunetul săgeții rostogolindu-se pe dalele de piatră ajunse slab şi îndepărtat la urechile Ducelui.

Nu poate fi Yueh, gîndi Leto. *E condiționat.*

— Cum? şopti ei,

— Îmi pare rău, dragă Duce, dar *există* lucruri care depăşesc asta. Îşi atinse diamantul tatuat pe frunte. E straniu şi pentru mine să constat că pot străpunge bariera conştiinței mele piretice.., dar vreau să ucid un om. Da, vreau într-adevăr lucrul ăsta. Şi nimic nu-mi va putea sta în cale.

Îşi coborî privirea spre Duce,

— O, nu-i vorba de tine, dragul meu Duce. Baronul Harkonnen. Vreau să-l omor pe Baron.

— Pe Ba...

— Taci, taci, te rog, bietul meu Duce. Nu ți-a mai rămas prea mult timp. Mai ții minte dintele cu ştift pe care ți l-am pus după accidentul de la Narcal? Dintele... Trebuie să ți-l înlocuiesc. Peste cîteva clipe te voi anestezia şi-l voi înlocui.

Îşi desfăcu degetele mîinii, privi ceva aflat în căuşul palmei.

— O copie fidelă, reluă el. Nervul din centru pare perfect autentic. Detectoarele obişnuite nu-l vor depista. Şi nici o inspecție sumară. Dar dacă muşti mai tare pe dintele ăsta, învelişul se sparge. E suficient să expiri o singură dată cu putere, ca să împrăştii în jurul tău un gaz otrăvitor... Un gaz care ucide fără milă.

Leto se uită fix ia Yueh, văzu privirea aproape dementă a doctorului, sudoarea de deasupra sprîncenelor şi de pe bărbie.

— Oricum erai sortit pieirii, bietul de tine, continuă Yueh. Dar înainte de a muri vei da ochii cu Baronul. El va crede că eşti amețit de droguri, incapabil de vreun efort supraomenesc, ca să-l ataci. Şi, într-adevăr, vei fi drogat... şi legat. Dar un atac poate lua deseori forme stranii. Iar *tu*, nu vei uita de dinte. *Dintele,* Duce Leto Atreides. Ține minte: dintele!

Bătrînul medic se aplecă mai aproape, apoi mai aproape, pînă ce chipul şi mustața lui lungă ocupară cîmpul vizual din ce în ce mai îngust al Ducelui.

— Dintele, şuieră Yueh.

— De ce? şopti Leto.

Yueh se lăsă într-un genunchi, lîngă el,

— Am încheiat cu Baronul un tîrg al lui Shaitan. Trebuie să mă încredințez că şi-a respectat şi el angajamentul. Cînd îl voi vedea, voi şti. *Numai* privindu-l în față voi şti. Dar n-aş putea ajunge pînă la el fără să plătesc prețul cerut. Iar prețul eşti tu, bietul meu Duce. Prin tine voi ajunge la el şi voi afla. Sărmana mea Wanna m-a învățat multe lucruri. M-a învățat să desluşesc adevărul în clipele de mare tensiune. Nu-mi reuşeşte întotdeauna, dar cînd îl voi privi pe Baron... cînd îl voi privi pe Baron *voi şti.*

Leto încercă să vadă dintele din palma lui Yueh. I se părea că totul era un coşmar. Nu... Nu putea fi adevărat...

Buzele roşii ale medicului se strîmbară într-o grimasă.

— Aş fi făcut chiar eu totul, dar n-am nici o şansă s-ajung atît de aproape de Baron. Nu. Pe mine m-ar ține la distanță. Pe cîtă vreme tu... ah! Tu, arma mea iubită! Baronul nu se va putea abține să nu te privească de-aproape... Ca să te soarbă din ochi, ca să se umfle-n pene...

Leto se pomeni aproape hipnotizat de muşchiul care zvîcnea pe maxilarul lui Yueh la fiecare vorbă.

Medicul se apropie mai mult.

— Iar tu, bunul meu, scumpul meu Duce, să nu uiți dintele! I-l arătă, ținîndu-l între degetul mare şi arătător.

— Este singurul lucru care ți-a mai rămas.

Gura lui Leto schiță o mişcare lipsită de sunet, apoi:

— Refuz.

— A, nu! Nu trebuie să refuzi. Pentru că în schimbul acestui mic

serviciu, am să fac şi eu ceva pentru tine. Am să-ți salvez fiul şi femeia. Nimeni altcineva n-o poate face. O să-i trimit într-un loc în care nu-i va putea atinge nici un Harkonnen...

— Cum... să-i... salvezi? şopti Leto.

— Lăsînd să se creadă c-au murit, ascunzîndu-i printre oamenii care scot cuțitul numai cînd aud de Harkonneni, care-i urăsc pe Harkonneni într-atît încît ard scaunul pe care a şezut un Harkonnen şi sărează solul pe care a călcat un Harkonnen.

Pipăi maxilarul lui Leto.

— Simți ceva?

Ducele îşi dădu seama că nu mai putea să răspundă. Simți ca prin vis că i se trage ceva din deget, văzu mîna lui Yueh plimbîndu-i prin fața ochilor inelul cu sigiliul ducal.

— Pentru Paul, rosti Yueh. Peste cîteva secunde ai să-ți pierzi cunoştința. La revedere, sărmanul meu Duce. Cînd ne vom revedea, n-o să mai avem timp să stăm de vorbă.

O undă rece, ca o boare îndepărtată, învălui maxilarul lui Leto, urcă în obraji. Culoarul cufundat în umbră se îngustă din ce în ce mai mult, pînă ajunse doar un punct avînd în centru buzele roşii ale lui Yueh.

— Să nu uiți dintele! şuieră Yueh. Dintele!

Ar trebui să existe o ştiință a nemulțumirii. Oamenii au nevoie de suferințe şi de oprimare ca să-şi dezvolte muşchi psihici.

Fragment din **Pildele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

JESSICA SE TREZI în întuneric. Liniştea din jur i se păru rău prevestitoare. Nu putea înțelege de ce mintea şi trupul îi erau atît de amorțite. Pielea îi transmise furnicături de spaimă de-a lungul nervilor. Vru să se ridice şi să aprindă o lumină, dar ceva îi stăvili hotărîrea. Îşi simțea gura... ciudat.

Bum-bum-bum-bum!

Era un sunet surd, imposibil de localizat în întuneric. Undeva.

Momentul de aşteptare i se păru ticsit de timp, de mişcări mărunte, dese, ca împunsăturile unui ac de cusut.

Apoi începu să-şi simtă trupul, legăturile de la încheieturile mîinilor şi

de la glezne, căluşul din gură. Era culcată pe-o parte, cu mîinile legate la spate. Încercă legăturile. Erau din fibră krimskell. Cu cît ar fi tras de ele, cu atît s-ar fi strîns mai tare.

Şi în clipa aceea îşi aminti.

Simțise mişcare în întunericul dormitorului. Ceva umed şi moale o izbise peste față, umplîndu-i gura, în tîmp ce mîini necunoscute o imobilizau. Gemuse şi inspirase involuntar, o singură dată. Simțise narcoticul şi în momentul imediat următor îşi pierduse cunoştința prăbuşindu-se în hăul negru al spaimei.

S-a întîmplat, gîndi. *Cît de uşor i-a venit de hac redutabilei Bene Gesserit! N-a fost nevoie decît de trădare. Hawat a avut dreptate!*

Îşi dădu silința să nu-şi mişte legăturile.

Nu-i dormitorul meu, îşi spuse. *M-au dus în altă parte.*

Încet, îşi recompuse calmul interior.

Deveni conştientă de mirosul stătut al propriei ei transpirații, îmbibate cu infuzia chimică a fricii.

Unde e Paul? se întrebă. *Fiul meu! Ce-au făcut cu el?*

Calmul.

Şi-l impuse, folosind practicile străvechi.

Dar spaima îi dădea încă tîrcoale.

Leto? Unde eşti, Leto?

Sesiză o diminuare a beznei din jur. Se conturau umbre. Dimensiunile se separară, deveniră noi săgeți de percepție. Alb. O dungă de lumină sub uşă.

Sînt pe podea.

Oameni. Le simți paşii în vibrația podelei.

Îşi reprimă din nou obsesia spaimei. *Trebuie să rămîn calmă, atentă şi pregătită. Poate că n-o să am decît o singură şansă.* Încă o dată, îşi impuse calmul interior.

Bătăile inimii se potoliră, deveniră regulate, ritmice. Numără invers. *Am fost inconştientă aproape o oră.* Îşi închise ochii, îşi concentră întreaga atenție la paşii care se apropiau.

Patru inşi.

Percepu deosebirile din umbletul lor.

Trebuie să-i las să creadă că nu mi-am revenit. Îşi destinse trupul pe podeaua rece, îşi testă starea de alertă a simțurilor. Auzi cum se deschide o uşă, simți prin pleoapele închise intensitatea luminii.

Paşi... mai aproape. Cineva se opri chiar deasupra ei.

— Ştiu că eşti trează, mugi o voce de bas. N-are rost să te prefaci. Jessica deschise ochii.

Deasupra ei se afla Baronul Vladimir Harkonnen. Apoi, recunoscu decorul: compartimentul de beci în care dormise Paul. Îi văzu canapeaua

lîngă zid... Goală. Doi soldați intrară aducînd lămpi cu suspensie pe care le lăsară în apropierea uşii deschise. Culoarul din spatele uşii era atît de puternic luminat, încît trebui să-şi ferească ochii.

Se uită la Baron. Purta o pelerină galbenă, deformată de suspensiile portabile. Obrajii lui bucălați, de heruvim, păreau două balonaşe sub ochii negri, de păianjen.

— Efectul drogului a fost calculat la secundă, spuse el. Am ştiut exact clipa în care o să-ți revii.

Să fie cu putință? se întrebă ea. *Ar fi trebuit să-mi cunoască exact greutatea, metabolismul, toate... Yueh!*

— Păcat că nu-ți pot scoate căluşul, spuse Baronul. Am fi avut ce discuta.

Nu poate fi decît Yueh, gîndi ea. *Cum?*

Baronul aruncă o privire peste umăr, spre uşă.

— Intră, Piter.

Jessica nu-l mai văzuse niciodată pe omul care intră şi se apropie de Baron, dar ştia cine era: *Piter de Vries, asasinul mentat!* Îl examină repede — trăsături de pasăre de pradă, ochi albaştri ca cerneala. Ochi de arrakian. Detaliile infime ale ținutei şi gesturilor dezmințeau însă această impresie. Iar carnea lui trăda consistența apei. Era înalt, zvelt şi avea un aer vag efeminat.

— Mare păcat că nu putem sta de vorbă, draga mea Doamnă Jessica, spuse Baronul. Dar n-am ce face. Îți cunosc talentele.

Îl privi repede pe mentat.

— Nu-i aşa, Piter?

— Cum zici tu, Baroane.

Glas de tenor. Jessica simți un fior rece pe şira spinării. Nu auzise niciodată un glas mai înghețat. Pentru simțurile ei antrenate glasul urlase: *Ucigaş!*

— Vreau să-i fac o surpriză lui Piter, spuse Baronul. El crede că l-am chemat aici ca să-şi primească răsplata — pe tine, Doamnă Jessica. Dar vreau să-i demonstrez ceva: că, de fapt, nu te doreşte cu adevărat.

— Te joci cu mine, Baroane? întrebă Piter şi zîmbi.

Observîndu-i zîmbetul, Jessica se miră că Baronul nu se retrage de lîngă mentat ca din fața unui şarpe veninos. Apoi se corectă. Baronul nu putea să descifreze zîmbetul acela.

Nu cunoscuse niciodată *Antrenamentul.*

Baronul îi surise lui Piter, al cărui chip se transformase într-o mască a aşteptării.

— Eu ştiu ce vrea, de fapt, Piter. Piter vrea putere.

— Mi-ai făgăduit-o pe *ea,* rosti Piter. Vocea de tenor îşi pierduse o parte din rezerva glacială.

Jessica auzi tonalitatea-reper din timbrul vocii, avu o tresărire lăuntrică. *Cum de-a putut Baronul să transforme un mentat într-un asemenea animal?*

— Te las să alegi, Piter, zise Baronul.

— Ce să aleg?

Baronul pocni din degetele lui grase.

— Femeia asta şi exilul dincolo de hotarele Imperiului sau Ducatul Atreides al Arrakisului, ca să-l guvernezi în numele meu.

Jessica observă privire scormonitoare cu care ochii de păianjen ai Baronului îl scrutau pe Piter.

— Aici ai putea fi Duce, chiar şi fără titlu, supralicita Baronul.

Mi l-au ucis pe Leto? se întrebă Jessica. Şi undeva, în adîncul sufletului ei, se porni un vaiet mut.

Baronul continuă să-l fixeze pe mentat.

— Reflectează bine, Piter! Pe ea o vrei pentru că a fost femeia unui Duce — un simbol al puterii ei. E frumoasă, utilă, minunat pregătită pentru rolul ei. Dar un întreg ducat, Piter!... Un ducat este mai mult decît un simbol. E realitatea. Un ducat ți-ar oferi multe femei... şi nu numai atît;

— Nu cumva glumeşti cu Piter?

Baronul se întoarse cu grația de dansator pe care i-o confereau suspensiile.

— Să glumesc? Eu? Uiți ceva! *Eu însumi* renunț la băiat. Ai auzit şi tu ce-a spus trădătorul despre educația lui. Amîndoi sînt la fel — şi mama, şi fiul. Moarte curată!

Zîmbi.

— Ei, acum trebuie să plec. O să rămîi cu paznicul pe care l-am pregătit special pentru treaba asta. E cu desăvîrşire surd. Are poruncă să te însoțească pînă la prima escală a drumului tău în exil. Va avea grijă ca femeia să nu-ți vină de hac înainte de vreme. Nu-ți va îngădui să-i scoți căluşul decît după ce veți fi departe de Arrakis. Dacă te hotărăşti cumva să rămîi... are alt ordin.

— Stai, îl opri Piter. Am ales.

— Aha! rîse Baronul. O hotărîre atît de promptă nu poate să însemne decît un singur lucru.

— Iau Ducatul.

Iar Jessica gîndi: *Nu-şi dă seama că Baronul îl minte? Ahh... Cum să-şi dea seama? Piter e un mentat "strîmb".*

Privirea Baronului se întoarse spre Jessica.

— Ce zici, nu-i grozav că-l cunosc atît de bine pe Piter? Am pus pariu cu maestrul meu armurier că Piter va prefera această altei native. Ha! Ei... acum plec. Aşa e mult mai bine. Mult mai bine, da! Cred că mă înțelegi, Doamnă Jessica... Personal, n-am nimic cu tine. E o necesitate. Şi-i mult mai bine-aşa. Da. Nici nu se poate spune că *am poruncit* să fii lichidată.

Cînd voi fi întrebat ce s-a întîmplat cu tine, voi da liniştit din umeri.

— Atunci, mă ocup eu de restul? întrebă Piter.

— Paznicul îți stă la dispoziție, răspunse Baronul. Da, hotărăşte tu ce-i de făcut.

Se uită lung la Piter.

— Da, da. Eu voi rămîne cu mîinile curate. Da. Hotărăşte tu. Eu nu ştiu nimic. După ce-o să plec eu... fă ce vrei. Da. Aşa... ăăă, da... Da. Bun.

Se teme de interogatoriul unei Dreptvorbitoare, gîndi Jessica. *Ce Dreptvorbitoare? Ahhh, Cucernica Maică Gaius Helen... fireşte! De vreme ce ştie că va fi supus interogatoriului ei, înseamnă că e la mijloc mîna Împăratului. O, sărmanul meu Leto!*

Baronul îi aruncă o ultimă privire Jessicăi, se întoarse şi ieşi. Ea îl urmări din ochi, gîndind: *A avut dreptate Cucernica Maică... E un adversar prea puternic.*

În beci intrară doi mercenari Harkonnen. Un altul, al cărui chip era o mască de cicatrici oribile, se opri în pragul uşii, cu un laser în mînă.

Surdul, gîndi Jessica, cercetîndu-i chipul desfigurat. *Baronul ştie că aş putea folosi Glasul..*

Cicatrice se uită la Piter:

— Puştiu-i afară. L-am pus pe-o targă. Ce porunceşti?

Piter se adresă Jessicăi:

— Mă gîndisem să te supun amenințîndu-ți fiul, dar încep să-mi dau seama că n-aş fi reuşit. Am lăsat emoțiile să-mi întunece rațiunea. O acțiune nefastă pentru un mentat.

Se uită la cei doi mercenari, întorcîndu-se în aşa fel încît şi surdul să-i vadă buzele.

— Duceți-i pe amîndoi în deşert, aşa cum ne-a sfătuit trădătorul să facem cu puştiul. Planul e bun. Viermii vor distruge orice dovadă. N-o să le mai găsească nimeni cadavrele.

— Nu vrei să le faci singur de petrecanie? întrebă Cicatrice.

Citeşte pe buze, gîndi Jessica.

— Voi urma exemplul Baronului, spuse Piter. Duceți-i unde-a spus trădătorul.

Jessica auzi în glasul iui Piter inflexiunile aspre ale autocontrolului mentatic. Gîndi: *Şi el se teme de Dreptvorbitoare.*

Piter îşi săltă umerii, porni către uşă. În prag, paşii îi şovăiră şi Jessica crezu că se va întoarce s-o mai privească o dată. Dar mentatul părăsi încăperea.

— Ca să spun drept, nici mie nu mi-ar place să dau ochii cu Dreptvorbitoarea după treaba din noaptea asta, mormăi Cicatrice.

— N-ai teamă, spuse unul dintre mercenari. N-o să dea ea de tine, cotoroanța aia!

Se apropie de capul Jessicăi, se aplecă deasupra ei.

— Decît să stăm la taclale, mai bine s-o luăm din loc şi să ne facem treaba. Apuc-o de picioare şi...

— De ce să nu-i lichidăm chiar aici? întrebă Cicatrice.

— Rămîne mizerie, răspunse celălalt. Doar dacă te amuză să-i strîngi de gît. Eu însă zic să facem treaba ca lumea, curat. Îi crestăm nițel ca s-atragă viermii şi-i lăsăm în nisip. După aia, n-o să mai avem ce curăța.

— Mda... păi, cam ai dreptate, încuviință Cicatrice.

Jessica îi ascultase, pîndind, înregistrînd. Dar căluşul continua să-i împiedice Glasul, iar surdul era o problemă.

Cicatrice îşi vîrî laserul în toc, o apucă de picioare. O ridicară ca pe un sac, o scoaseră pe uşă şi-i făcură vînt pe o targă cu suspensii, în care se mai afla cineva. Cînd o întoarseră ca s-o înghesuie spre mijlocul târgii, văzu chipul lui Paul. Era legat, dar nu avea căluş. Fața lui se afla la mai puțin de zece centimetri de a ei. Avea ochii închişi şi respira egal.

E drogat? se întrebă ea.

Mercenarii ridicară targa şi pentru o fracțiune de secundă ochii lui Paul se întredeschiseră. Două fante negre îndreptate spre ea.

Numai să nu-i treacă prin cap să-şi folosească Glasul! se rugă în gînd Jessica. *Surdul!*

Ochii lui se închiseră.

Paul practicase exercițiul de respirație controlată, ascultînd lucid tot ce se vorbise în beci. Surdul era o problemă, dar Paul îşi stăpînea disperarea. Regimul Bene Gesserit de limpezire a gîndurilor, pe care îl învățase de la mama sa, îi îngăduise să-şi păstreze calmul. Era pregătit să profite de orice prilej favorabil.

Încă o dată scrută repede, printre gene, chipul mamei sale. Părea nevătămată. Dar îi puseseră căluş.

Se întrebă cine fusese în stare s-o ia prin surprindere. Capturarea lui nu era un mister — înainte de culcare înghiți se o tabletă prescrisă de Yueh, iar cînd se trezise era legat şi întins pe targa aceasta. Poate că şi ei i se întîmplase acelaşi lucru. Logic gîndind, trădătorul nu putea fi decît Yueh, dar parcă nu-i venea să creadă. Era de neînțeles. Un doctor Suk trădător!

Targa se înclină uşor. Mercenarii îi scoaseră printr-o uşă sub cerul înstelat al nopții. Una din balizele cu suspensie izbi pragul uşii. Apoi Paul auzi scrîşnetul nisipului sub tălpile oamenilor. Deasupra lui, aripa unui topter eclipsă stelele. Targa fu lăsată jos.

Ochii lui Paul se acomodară repede cu lumina slabă. Îl văzu pe surd deschizînd uşa ornitopterului, aruncînd o privire în interiorul învăluit în lumina verde, difuză, a instrumentelor de pe tabloul de bord.

— Cu topteru' ăsta trebuie să-i ducem? întrebă el şi se întoarse să privească buzele tovarăşului său.

— Trădătorul a zis că ăsta-i singurul echipat pentru deşert, răspunse celălalt.

Cicatrice dădu din cap.

— O chichineață de navă de legătură. Afar' de ei nu-ncap mai mult de doi oameni.

— Doi oameni îi de-ajuns, replică cel de-al treilea mercenar, apropiindu-se ca surdul să-i vadă buzele. Ne ocupăm noi de ei, mai departe, Kinet.

— Baronul mi-a poruncit să nu-i slăbesc din ochi, zise Cicatrice.

— Da' ce te faci praf atîta? întrebă mercenarul din spatele tărgii.

— Femeia asta-i vrăjitoare Bene Gesserit. Are puteri ascunse.

— Zău? exclamă mercenarul, ducîndu-şi un pumn la ureche. Una d-alea, care va să zică? Acu-nțeleg.

Tovarăşul lui mîrîi:

— Las' că-n curînd o să fie hrană pentru viermi. Nu s-a născut ea vrăjitoarea aia Bene Gesserit care să-i vină de hac la vreunu' din viermii ăia mari. Îl înghionti pe cel din spatele tărgii. Ce zici, Czigo?

— Aşa-i, încuviință omul.

Se aplecă deasupra tărgii, o prinse pe Jessica de subsuori.

— Hai, Kinet. Mergi cu mine dacă vrei cu-adevărat să vezi ce-o să sentîmple.

— Mersi de invitație, mormăi surdul.

Jessica se simți ridicată. Umbra aripii alunecă într-o parte... Stelele. Mercenarii o împinseră pe locul din spate, îi controlară frînghiile krimskell, apoi o imobilizară cu una din centurile scaunului. Paul fu înghesuit lîngă ea. În timp ce-l strîngeau cu cealaltă centură, Jessica observă că legăturile lui erau funii obişnuite.

Surdul Kinet se aşeză în față. Mercenarul care îl ajutase să ducă targa, Czigo, trecu lîngă el, pe celălalt scaun.

Kinet închise uşa, manevră comenzile. Topterul decolă, clătinîndu-se în bătaia aripilor şi viră către sud, în direcția Scutului de Piatră. După cîteva clipe, Czigo îşi bătu tovarăşul pe umăr:

— Ce-ar fi să te întorci şi să stai cu ochii pe ei?

— Eşti sigur că ştii drumul? întrebă Kinet, cu ochii la buzele lui.

— Am auzit şi eu ce-a spus trădătorul.

Kinet îşi răsuci scaunul. La lumina stelelor, Jessica văzu lucind în mîna lui laserul. Interiorul cabinei păru să se mai lumineze, pe măsură ce ochii ei se acomodau cu semiobscuritatea, dar chipul desfigurat al surdului rămînea estompat. Jessica încercă pe furiş centura scaunului, constată că nu părea strînsă. Apoi simți că materialul era mai rugos în porțiunea care-i trecea peste brațul stîng. Îşi dădu imediat seama că în locul acela cureaua era secționată aproape în întregime! Ar fi putut s-o rupă cu o singură smucitură.

Să ne fi pregătit cineva topterul ca să ne putem salva? se întrebă. *Cine?* Încet, îşi retrase picioarele legate de lîngă picioarele lui Paul.

— Mare păcat să prăpădeşti o mîndreţe de femeie ca asta, spuse brusc Cicatrice. Ai avut vreodat' d-a face cu una de neam mare?

Se întoarse să-l privească pe pilot.

— Nu toate alea din Bene Gesserit îs de neam mare, răspunse pilotul.

— N-or fi, da' arată toate de parcă-ar fi.

Mă vede destul de bine, gîndi Jessica. Îşi săltă picioarele pe perna scaunului şi se ghemui pe-o parte, privindu-l fix pe Cicatrice.

— Frumoasă foc, pe legea mea, spuse Kinet. Îşi trecu limba peste buze. Zău că-i păcat. Se uită la Czigo.

— Nu cumva te gîndeşti la ce cred eu că te gîndeşti? întrebă pilotul.

— Cine-o să afle? făcu mercenarul. După aia...

Dădu din umeri.

— N-am avut niciodat' d-a face cu cucoane. Cine ştie cînd s-o mai ivi vreo ocazie ca asta...

— Încearcă numai să te atingi de maică-mea! şuieră Paul. Îl fulgeră cu privirea pe surd.

— Hei! rîse pilotul. Cățelandru' a-nceput să Şatre. Noroc că nu poate să muşte.

Jessica gîndi: *Paul articulează notele prea acut. Poate c-o să reuşească totuşi.*

Cei doi mercenari tăcură.

Nenorociții! gîndi Jessica, privindu-i şi amintindu-şi cuvintele Baronului. *O să-i omoare de cum vor raporta că şi-au îndeplinit misiunea. Baronul nu vrea martori.*

Topterul viră larg deasupra versantului sudic al Scutului şi, pentru o clipă, Jessica zări dedesubt o limbă de nisip luminată de lună.

— Cred c-ajunge, spuse pilotul. Trădătorul zicea să-i lăsăm în nisip, cum trecem de Scut.

Înclină botul aparatului înspre dune, coborî rapid în picaj, apoi redresă aproape de suprafața deşertului.

Jessica îl văzu pe Paul începînd respirația ritmică a exercițiului de calmare. Fiul ei îşi închise ochii, apoi îi redeschise. Jessica se uită la el neputincioasă. *Încă nu stăpîneşte Glasul,* gîndi ea. *Dacă dă greş...*

Cu o hurducătură uşoară, topterul atinse nisipul şi Jessica, privind către nord, spre Scut, observă cum dispare în spatele stîncilor un alt topter.

Cineva ne urmăreşte! gîndi. *Cine?* Apoi: *Cei pe care Baronul i-a pus să-i supravegheze pe aceştia doi. Iar supraveghetorii sînt şi ei supravegheați la rîndul lor. De alții.*

Czigo opri motoarele aripilor. Se făcu linişte.

Jessica îşi întoarse capul. Prin parbrizul din spatele surdului, văzu

geana plăpîndă de lumină a răsăritului celei de-a doua luni, creasta acoperită parcă de chiciură a unei înălțimi stîncoase, cu terase tăiate de vînt şi de nisip.

Paul îşi drese glasul.

— Ei, Kinet? făcu pilotul.

— Ştiu şi eu ce să zic, Czigo?

Czigo se întoarse, spuse:

— Ah... ia priveşte!

Îşi întinse mîna spre rochia Jessicăi.

— Scoate-i căluşul! porunci Paul.

Jessica simți cuvintele retezînd aerul. Tonul, timbrul fuseseră excelente — imperative, tăioase. Doar nota ar fi trebuit să fie o idee mai joasă, deşi chiar şi aşa se încadra destul de bine în spectrul auditiv al mercenarului.

Czigo îşi ridică mîna către fîşia trecută peste gura Jessicăi, trase de nodul de la spate.

— Ia mîna! strigă Kinet.

— Mai tacă-ți fleanca! se răsti Czigo. E legată.

Desfăcu nodul şi fîşia de pînză căzu. Omul o privi pe Jessica cu ochi strălucitori.

Kinet îl prinse de braț.

— Ascultă Czigo, ce te-a...

Jessica îşi smuci capul, scuipă căluşul. Îşi acordă glasul pe un ton catifelat, insinuant:

— Domnilor! Nu-i nevoie să *vă bateți* pentru mine.

Şi în acelaşi timp se răsuci unduios către Kinet.

Îi văzu pe amîndoi. Încordîndu-se, ştiu că în clipa aceea erau convinşi că *trebuie* să se bată pentru ea. Nu mai aveau nevoie de alte motive. În mințile lor, *se băteau* deja pentru ea.

Jessica îşi înălță capul în lumina instrumentelor, ca să fie sigură că surdul poate să-i vadă buzele, spuse:

— Nu trebuie să vă certați.

Cei doi se depărtară şi mai mult unul de celălalt, se priviră pieziş.

— Merită vreo femeie să te bați pentru ea? urmă Jessica.

Dar chiar cuvintele ei, prezența ei, constituiau un îndemn irezistibil.

Paul îşi strînse buzele, silindu-se să nu facă vreun zgomot. Avusese un singur prilej de a-şi folosi Glasul şi reuşise. Acum însă... totul depindea de mama sa, a cărei experiență o întrecea cu mult pe a lui.

— Mda, făcu surdul. N-are rost să ne batem pentru...

Mîna lui fulgeră către gîtul pilotului. Lovitura fu întîmpinată de o scînteiere metalică ce izbi simultan brațul şi pieptul lui Kinet.

Surdul horcăi, căzu moale pe spate, oprindu-se cu capul în uşa de pe partea lui.

— Credea c-are de-a face c-un ageamiu, mormăi Czigo.

Îşi retrase mîna, dînd la iveală pumnalul. Lama sclipi în lumina lunii.

— Şi-acum cățelandrul, mîrîi el şi se aplecă spre Paul.

— Nu-i nevoie, murmură Jessica.

Czigo şovăi.

— N-ai prefera să cooperez? întrebă Jessica. Lasă-i băiatului o şansă.

Îşi strîmbă colțul gurii într-un surîs trist, după care adăugă:

— Cîtă şansă ar putea avea în nisipul de afară... Oferă-i asta şi... (zîmbi)... n-o să-ți pară rău.

Czigo se uită în stînga, în dreapta, apoi din nou la Jessica.

— Am auzit destule grozăvii despre pustiul ăsta, zise. Cuțitul ar putea fi o moarte mai blîndă pentru puşti.

— Îți cer prea mult? pledă Jessica.

— Vrei să mă tragi pe sfoară, bolborosi Czigo.

— Nu vreau să-mi văd fiul murind, replică Jessica. Asta înseamnă că vreau să te trag pe sfoară?

Czigo se dădu înapoi, apăsă cu cotul pe clanța uşii. Apoi îşi înfipse degetele în tunica lui Paul, îl trase peste scaun, spre cadrul uşii deschise şi îşi pregăti cuțitul.

— Ce-ai să faci, potaie, dacă-ți tai funia?

— O să fugă spre Stîncile din față, spuse Jessica.

— Aşa o să faci, potaie?

Paul răspunse cu voce surdă.

— Da.

Lama coborî, reteză frînghia care-i lega picioarele. Paul simți mîna înfiptă în ceafa sa, împingîndu-l în jos, către nisip. Se prefăcu că se împiedică de cadrul uşii, se răsuci brusc, ca şi cînd ar fi vrut să-şi regăsească echilibrul, şi lovi năprasnic cu piciorul drept.

Talpa ținti cu o precizie care spunea multe despre anii îndelungați de antrenament — de parcă singurul scop al antrenamentelor fusese clipa aceasta. Aproape fiecare muşchi din trupul lui contribui la plasarea loviturii. Vîrful piciorului izbi abdomenul lui Czigo exact sub stern, talpa țîşni în sus cu o putere înspăimîntătoare, peste ficat şi prin diafragmă, strivind ventricolul drept al inimii.

Cu un singur urlet gîtuit, mercenarul se răsturnă pe spate, de-a curmezişul scaunelor. Paul, cu mîinile imobilizate, se prăbuşi în nisip, chircindu-şi trupul pentru a amortiza căderea, aterizînd şi revenind pe picioare într-o mişcare neîntreruptă. Se cățără apoi în cabină, găsi cuțitul şi îl ținu în dinți pînă ce mama sa îşi tăie legăturile. Apoi Jessica îi eliberă mîinile.

— Trebuia să mă laşi pe mine, rosti ea. L-aş fi determinat să-mi taie frînghiile. Ai riscat prosteşte.

— Poziția era bună şi am fructificat-o, replică el.

Jessica auzi controlul ferm din vocea lui, spuse:

— Pe plafonul cabinei e gravat semnul Casei lui Yueh.

Paul privi în sus, văzu simbolul spiralat.

— Să ieşim şi să inspectăm aparatul, spuse ea. Sub scaunul pilotului e un balot. L-am simțit de cum ne-au împins înăuntru.

— O bombă?

— Nu cred... E ceva ciudat în toată povestea asta.

Paul sări pe nisip şi Jessica îl urmă. Apoi se întoarse şi-şi vîrî mîinile sub scaunul din față. Picioarele lui Czigo atîrnau țepene într-o parte. Jessica trase pachetul afară. Pînza era umedă. O udase sîngele pilotului.

Risipă de umezeală, gîndi ea. Apoi, surprinsă, îşi dădu seama că gîndise exact aşa cum gîndeau arrakienii.

Paul privi în jur, văzu ecartamentul stîncos care răsărea din deşert, ca o plajă ce se înalță din mare — o faleză cu palisade săpate de vînt. Se întoarse în momentul în care mama sa scotea balotul din topter: o văzu ridicîndu-şi brusc capul, privind încordată peste crestele dunelor, spre Scutul de Piatră. Se uită în aceeaşi direcție. Un alt topter venea drept spre ei. Înțelese că nu vor avea timp să ascundă cadavrele mercenarilor şi să se salveze.

— Fugi, Paul! țipă Jessica. Sînt Harkonneni!

Arrakisul te învață atitudinea cuțitului — să retezi ceea ce nu-i întreg şi să spui: "Acum este întreg, pentru că sfîrşeşte aici".
Fragment din **Pildele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

UN OM ÎN UNIFORMĂ Harkonnen apăru brusc la capătul coridorului. Îşi aținti privirea asupra lui Yueh. Părea să fi înregistrat dintr-o singură aruncătură de ochi cadavrul lui Mapes, trupul întins pe pardoseală al Ducelui şi prezența lui Yueh pe culoar. Omul ținea în mîna dreaptă un laser. Întreaga sa ființă emana un

aer de brutalitate, duritate şi vigilenţă. Yueh se înfioră.

Sardaukar, gîndi el. *Bashar, după înfăţişare. Probabil vreunul dintre oamenii de încredere ai Împăratului, trimis spre a supraveghea totul îndeaproape. Oricare le-ar fi uniforma, îi recunoşti dintr-o mie.*

— Eşti Yueh, rosti omul.

Se uită lung la inelul Şcolii Suk, care strîngea părul medicului, apoi la diamantul tatuat pe frunte, întîlni în sfîrşit privirea lui Yueh.

— Yueh, încuviinţă doctorul.

— Poţi fi liniştit, Yueh, zise omul. După ce ai neutralizat scuturile clădirii am intrat fără nici o dificultate. Aici sîntem stăpîni pe situaţie. Ăsta-i Ducele?

— Ducele.

— Mort?

— Inconştient. V-aş sfătui să-l legaţi.

— Tot tu i-ai aranjat şi pe ceilalţi? Arătă cu capul peste umăr.

— Din nefericire, murmură Yueh.

— Din nefericire! rosti batjocoritor sardaukarul.

Se apropie, se uită la Leto.

— Va să zică ăsta-i marele Duce Roşu...

Dacă aş mai fi avut vreo îndoială asupra identităţii acestui om, s-ar fi spulberat acum, gîndi Yueh. *Numai Împăratul îi numeşte pe Atreizi, Ducii Roşii.*

Sardaukarul se aplecă, smulse blazonul cu şoimul roşu de pe uniforma lui Leto.

— O mică amintire, spuse el. Unde-i inelul cu sigiliul ducal?

— Nu-l are la el, răspunse Yueh.

— Văd şi eu că nu-l are! se răsti sardaukarul.

Yueh înţepeni, înghiţi în sec. *Dacă mă iau la întrebări, dacă aduc o Dreptvorbitoare, vor afla de inel, de topterul pe care l-am pregătit... Totul se va duce de rîpă.*

— Ducele îşi trimitea uneori inelul cu cîte un curier drept dovadă că ordinul transmis venea direct de la el, se grăbi să explice.

— Afurisită încredere mai avea în curieri, mormăi sardaukarul.

— N-aveţi de gînd să-l legaţi? căută Yueh să schimbe subiectul.

— Cît timp o să rămînă aşa?

— Vreo două ore. N-am putut să-i dozez drogul la fel de precis cum l-am dozat pentru femeie şi pentru băiat.

Sardaukarul îl lovi pe Duce cu vîrful piciorului.

— De ăsta n-aveam de ce ne teme, nici dac-ar fi fost treaz. Cînd îşi vor reveni ceilalţi doi?

— Peste zece minute.

— Aşa iute?

— Mi s-a spus că Baronul va sosi imediat după oamenii săi.

— Va sosi. Du-te şi aşteaptă afară, Yueh. Îl fulgeră cu privirea. Hai, şterge-o!

Yueh se uită la trupul lui Leto.

— Ce-o să se întîmple cu...

— Va fi predat Baronului, legat fedeleş şi gata de pus la proţap.

Sardaukarul privi din nou diamantul tatuat pe fruntea lui Yueh.

— Eşti cunoscut; o să poţi trece nestingherit. Hai, trădătorule, acum n-am timp de palavre. Îi aud venind pe ceilalţi.

"Trădătorule", gîndi Yueh. Îşi plecă privirea, trecu repede pe lîngă sardaukar, ştiind că celălalt anticipase, inconştient, numele sub care istoria avea să-şi amintească de el: *Yueh, trădătorul.*

Pe drumul către uşa de la intrare trecu pe lîngă mai multe cadavre şi le privi cu coada ochiului, îngrozindu-se la gîndul că s-ar putea să recunoască printre ele trupul lui Paul sau al Jessicăi. Dar nu erau decît soldaţi din Corpul de Gardă al Ducelui sau mercenari în uniformă Harkonnen.

Cînd ieşi în faţa casei, noaptea era luminată de flăcări. Curmalii de pe marginea drumului fuseseră incendiaţi ca să lumineze clădirea. Fumul substanţelor incendiare se ridica în vălătuci negri printre flăcările roşietice. Santinelele Harkonnen care se puseseră în gardă în clipa cînd apăruse în prag, se apropiară bănuitoare, îl examinară.

— E trădătorul, zise unul dintre mercenari.

— Stai pe-aproape, spuse altul. Baronul o să vrea să-ţi vorbească. *Trebuie să ajung la topter,* gîndi Yueh. *Trebuie să ascund sigiliul ca să-l poată găsi Paul.* Apoi îl străfulgeră spaima: *Dacă Idaho mă suspectează sau dacă-şi pierde răbdarea... dacă nu aşteaptă şi nu se duce exact acolo unde i-am spus... Jessica şi Paul nu vor reuşi să scape masacrului. Nu voi avea parte nici măcar de această infimă consolare ca să-mi despovărez conştiinţa.*

Un mercenar îl împinse brutal şi spuse:

— Aşteaptă mai încolo! Nu sta-n drum.

Brusc, Yueh se simţi pierdut în acest loc al dezastrului; îşi dădu seama că nu va fi cruţat, că nu-i va fi nimănui milă de el. *Idaho nu trebuie să dea greş!*

Un alt mercenar se lovi de el, se răsti:

— Dă-te la o parte, n-auzi!

Pînă şi ei! gîndi Yueh. *Au profitat de mine, dar acum mă disprețuiesc.* Se simţi tras, împins. Îşi îndreptă spatele, îşi regăsi o fărîmă din vechea demnitate.

— Să aştepţi pînă te cheamă Baronul! îi porunci un ofiţer.

Yueh dădu din cap, se îndepărtă cu paşi măsuraţi prin faţa casei, dădu colţul, se cufundă în întunericul netulburat de flăcările palmierilor incendiaţi. Apoi, brusc, cu fiecare pas trădîndu-i neliniştea, se îndreptă spre

curtea interioară din spatele serei, unde aştepta ornitopterul pe care îl aduseseră pentru Paul şi mama sa.

În faţa uşii de serviciu deschise, zări o santinelă. Mercenarul stătea cu spatele spre curte, urmărind activitatea din interiorul puternic luminat, de unde răzbătea larma oamenilor care percheziţionau încăperile.

Cît de siguri erau!

Yueh se furişă în întuneric, dădu ocol topterului, deschise uşa de pe partea opusă clădirii. Găsi pe dibuite fremkitul pe care îl ascunsese sub scaunul din faţă, ridică clapa unui buzunar, vîrî înăuntru sigiliul ducal. Simţi foşnetul hîrtiei de mirodenie — biletul pe cere-i scrisese — îndesă inelul între foile de hîrtie. Îşi scoase mîna, trase clapa la loc.

Închise fără zgomot uşa topterului, se întoarse cu paşi de felină pînă la colţul casei şi se îndreptă repede spre faţadă.

Am reuşit, îşi spuse.

Păşi din nou în lumina sălbatică a incendiului. Îşi strînse pelerina în jurul trupului, privi flăcările. *În curînd voi şti. În curînd voi da ochii cu Baronul şi voi şti. Iar Baronul... Baronul va da de-un mic dinte.*

Legenda spune că în clipa morţii Ducelui Leto Atreides, un meteor a traversat cerul deasupra castelului său strămoşesc de pe Caladan.

Fragment din **Introducere la "Istoria copilului Muad'Dib"** *de prinţesa Irulan.*

BARONUL VLADIMIR HARKONNEN stătea în faţa unuia dintre hublourile fregatei în care-şi instalase postul de comandă. Afară, noaptea Arrakisului era sfîşiată de flăcări. Baronul privea lanţul îndepărtat al Scutului de Piatră, unde făcea ravagii arma lui secretă.

Artileria.

Tunurile pisau grotele în care luptătorii Ducelui se retrăseseră ca într-o ultimă tranşee. Muşcături precise şi nemiloase, avalanşe de pietre şi praf în lumina fulgerelor portocalii... Oamenii Ducelui erau îngropaţi de vii, prinşi ca nişte animale în vizuinile lor, sortiţi să moară de foame.

Baronul simţea furia bombardamentului — un bubuit ca de tobă, răzbătînd pînă la el prin învelişul metalic al navei: *brruum... brruum. Apoi: BRRUUM... brruum!*

Cui i-ar fi trecut prin cap să reînvie artileria în era scuturilor defensive? Gîndul i se răsfrînse ca un chicot în minte. *Dar era de aşteptat ca oamenii Ducelui să se refugieze în grote. Împăratul va aprecia, desigur, înțelepciunea cu care am procedat ca să cruț forțele noastre unite.*

Ajustă una din micile suspensii care îi protejau trupul obez de atracția neiertătoare a gravitației. Un zîmbet i se întinse pe buze, pliindu-i obrajii.

Păcat de soldații Ducelui, gîndi. Zîmbetul i se accentuă — un zîmbet mulțumit, satisfăcut. *În cazul de față, mila înseamnă cruzime!* Dădu aprobator din cap. Eşecul era, prin definiție, demn de dispreț. Universul întreg se afla la îndemîna celui care ştia să ia hotărîrile corespunzătoare. Iepurii şovăitori trebuiau scoşi la iveală, goniți în vizuini. Altminteri, cum să-i supraveghezi şi să-i creşti? Îşi imagină propriii lui mercenari ca pe nişte albine hărțuind şi gonind o mînă de iepuri. Şi gîndi; *Ce dulce e zumzetul vieții, cînd ai destule albine care robotesc pentru tine!*

În spatele lui se deschise o uşă. Baronul examină imaginea reflectată pe fondul de întuneric al geamului.

Îl văzu intrînd pe Piter de Vries, urmat de Umman Kudu, căpitanul gărzii personale a Baronului. Prin uşa deschisă către culoar, zări — pentru o clipă — chipurile de ovină ale soldaților din gardă, expresiile placide şi supuse pe care le arborau întotdeauna în prezența lui.

Baronul se întoarse.

Piter îşi duse un deget la zulufii de pe frunte, schițînd obişnuitul său salut zeflemitor.

— Veşti bune, Domnia-Ta. Sardaukarii l-au adus pe Duce.

— Bine că l-au adus! mugi Baronul.

Scrută masca sumbră de răutate de pe chipul efeminat al mentatului. Şi

ochii: fantele adumbrite, albastru-în-albastru.

Trebuie neapărat să mă descotorosesc de el, gîndi Baronul. *În curînd n-o să-mi mai fie de nici un folos; ba, dimpotrivă, va deveni un pericol real pentru persoana mea. Dar mai întîi trebuie să-şi atragă ura Arrakisului. Numai aşa arrakienii îl vor întîmpina pe scumpul meu Feyd-Rautha ca pe un mîntuitor.*

Ochii Baronului se îndreptară spre căpitanul gărzii, Umman Kudu. Maxilarele ca nişte foarfeci, cu muşchii întinşi, încordaţi... Bărbia ca un călcîi de cizmă... Un om de încredere, ale cărui vicii ii erau cunoscute.

— În primul rînd, unde-i trădătorul care mi l-a predat pe Duce? întrebă Baronul. Trebuie să-i dau trădătorului răsplata.

Piter se răsuci pe un călcîi, făcu semn santinelei de la uşă.

Dincolo, pe culoar, se contura o umbră neagră.. Yueh trecu pragul uşii. Se mişca ţeapăn, nefiresc. Mustaţa îi atîrna moale de-o parte, şi de cealaltă a buzelor purpurii. Numai ochii lui bătrîni erau vioi, atenţi.

Yueh făcu trei paşi, se opri la semnul lui Piter, rămase imobil, cu privirea aţintită asupra Baronului.

— Ahhh, doctorul Yueh!

— Domnia-Ta, Harkonnen.

— Aud că ni l-ai predat pe Duce.

— Jumătatea care-mi revenea conform tîrgului încheiat, Domnia-Ta.

Baronul se uită la Piter.

Piter dădu din cap.

Privirea Baronului reveni la Yueh.

— Ah, tîrgul, zici. Iar eu...

Se opri, apoi scuipă cuvintele:

— Eu ce-aveam de făcut în schimb?

— Ştii bine ce, Domnia-Ta.

Şi abia în clipa aceea, cînd auzi liniştea desăvîrşită a cronometrelor din mintea sa, Yueh îşi îngădui să gîndească. Sesizase semnele infime din gesturile şi cuvintele Baronului. Wanna murise... Nu-i mai puteau face nici un rău. De n-ar fi fost aşa, l-ar mai fi ţinut încă în şah pe vulnerabilul medic. Dar purtarea Baronului demonstra că nu mai era cazul. Jocul luase sfîrşit.

— Zău? făcu Baronul.

— Mi-ai promis c-o vei cruţa pe Wanna mea de chinuri.

Baronul dădu din cap.

— A, da! Acum mi-aduc aminte. Exact. Aşa ţi-am promis. Aşa am reuşit să frîngem Condiţionarea Imperială. Nu suportai gîndul că vrăjitoarea ta Bene Gesserit s-ar putea zvîrcoli în amplificatoarele de durere ale lui Piter. Ei bine... Baronul Vladimir Harkonnen îşi ţine promisiunile. Ţi-am spus c-o voi cruţa de chinuri şi că-ţi voi îngădui să mergi la ea. Aşa să fie!

Îi făcu semn lui Piter.

Ochii albaştri ai mentatului căpătară o lucire sticloasă. Se mişcă fără veste, scurt, fluid. Ca o pisică. Pumnalul din mîna lui căzu ca o gheară, se înfipse în spatele lui Yueh.

Bătrînul împietri. Continuă să-l privească fix pe Baron.

— Du-te la ea! scuipă Baronul.

Yueh rămase în picioare, clătinîndu-se ţeapăn. Buzele i se mişcară cu grijă, glasul său rosti desluşit, într-o cadenţă stranie:

— Crezi... că... m-ai... în... vins. Crezi... că... nu... am... ştiut... ce... am... să... capăt... pentru... Wanna... mea.

Căzu. Fără să se încovoaie. Fără să se prăbuşească. Drept. Ca un copac retezat.

— Du-te la ea, repetă Baronul.

Dar cuvintele sunară ca un ecou stins,

Yueh reuşise să-i strecoare în suflet neliniştea. Îşi răsuci brusc capul spre Piter, îi privi cum îşi ştergea lama cu o cîrpă, observă expresia cleioasă de satisfacţie a ochilor săi albaştri.

Va să zică aşa ucide cu mîna lui, gîndi Baronul. *E bine de ştiut.*

— Ni l-a predat, într-adevăr, pe Duce? întrebă.

— Bineînţeles, Domnia-Ta.

— Atunci, aduceţi-l înăuntru.

Piter îi aruncă o privire căpitanului gărzii, care dispăru să execute ordinul.

Baronul se uită la Yueh. Căzuse ca un stejar, nu ca un om din carne şi oase.

— N-am avut niciodată încredere în trădători, mormăi ca pentru sine. Nici chiar în trădătorii pe care i-am creat eu.

Privi prin hubloul acoperit de giulgiul nopţii. Ştiu că bezna mută de afară era acum a lui. Dinspre grotele Scutului nu mai răsunau salvele de artilerie; vizuinile-capcane fuseseră astupate. Şi, în momentul acela, mintea Baronului nu putu să conceapă ceva mai frumos decît acest gigantic gol negru. Poate doar... dac-ar fi fost puţin alb în negrul acesta. Alb lucios pe negru. Alb de porţelan.

Dar sentimentul de îndoială îl împunse din nou.

Ce vroise să spună nătărăul ăla bătrîn? Normal, ştiuse probabil ia ce trebuia să se aştepte pînă la urmă. Dar chestia cealaltă... *"Crezi că m-ai învins".*

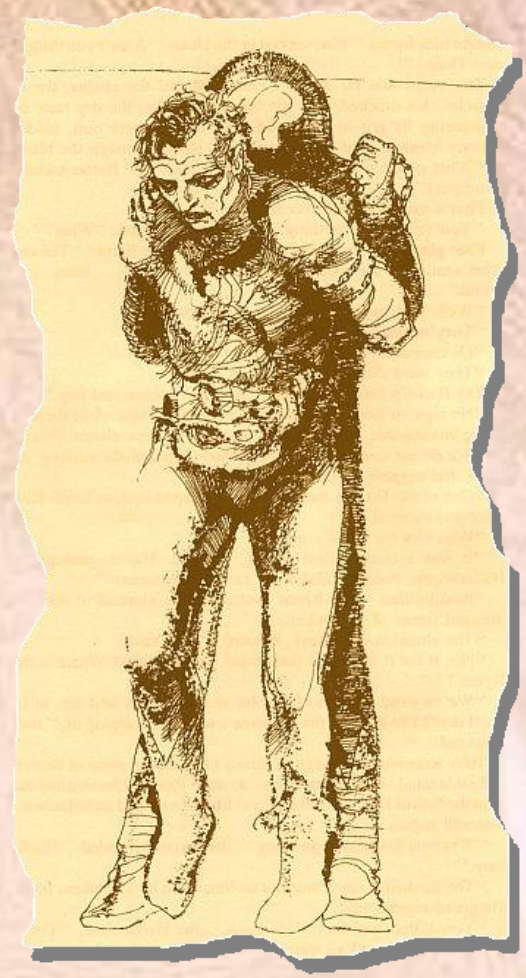
Ce vroise să spună?

În uşă se ivi Ducele Leto Atreides. Braţele îi erau prinse în lanţuri, trăsăturile vultureşti ale feţei, năclăite de praf. Cineva îi smulsese blazonul din piept, sfîşiindu-i uniforma. În jurul mijlocului, îi atîrnau găicile rupte cînd i se luase centura scutului. Privirea ochilor săi era sticloasă, anormală.

— Aaaaa, făcu Baronul.

Şovăi, trase aer în piept. Îşi dădu seama că vorbise prea tare. Clipa aceasta, clipa mult aşteptată, îşi pierduse din savoare.

Blestemat fie afurisitul de doctor în vecii vecilor!

— Mi se pare că bietul Duce e cam drogat spuse Piter. Aşa ni l-a prins în laţ Yueh. Se întoarse către Duce: Nu-i aşa că eşti drogat, dragă Duce?

Vocea venea de departe. Leto îşi simţea lanţurile, durerea din muşchi, buzele crăpate, dogoarea din obraji, gustul uscat al setei care-i zgîria cerul gurii. Dar sunetele erau înfundate, acoperite cu o pătură de lînă. Iar prin pătură nu desluşea decît nişte umbre întunecate.

— Ce-i cu femeia şi băiatul, Piter? întrebă Baronul. Încă nici o veste?

Limba lui Piter săgetă pe deasupra buzelor.

— Ai aflat ceva! şuieră Baronul. Ce?

Piter se uită repede la căpitanul gărzii, apoi din nou la Baron.

— Oamenii care au plecat cu ei, Domnia-Ta, au... ăă... au fost găsiţi.

— Şi? Ce-au raportat? A mers totul bine?

— Sînt morţi, Domnia-Ta.

— Fireşte că-s morţi! Pe mine mă interesează ce...

— Au fost găsiţi morţi, Domnia-Ta.

Baronul păli.

— Dar femeia şi băiatul?

— Nici o urmă, Domnia-Ta. Dar a trecut un vierme. A fost văzut în timp ce se cerceta locul. Poate că totul s-a întîmplat aşa cum am dorit... Un accident. Este posibil să...

— Nu mă interesează posibilităţile, Piter. Ce-i cu topterul care lipseşte? Mentatul meu nu avansează nici o ipoteză?

— Sînt sigur că l-a furat unul dintre oamenii Ducelui, Domnia-Ta. Ne-a omorît pilotul şi-a fugit.

— Care din oamenii Ducelui?

— Un profesionist, un as în materie de omoruri, Domnia-Ta. Poate Hawat, sau Halleck ăla. Posibil să fi fost Idaho. Sau vreunul din locotenenţii mai importanţi.

— Posibilități, mîrîi Baronul.

Se uită din nou la prizonier. Ducele se clătina, amețit de drog.

— Sîntem stăpîni pe situație, Domnia-Ta, rosti Piter.

— Nu-i adevărat! Unde-i idiotul ăla de planetolog? Unde e... Kynes?

— Am aflat unde l-am putea găsi şi am trimis după el, Domnia-Ta.

— Nu-mi place cum ne-ajută slujitorul Împăratului, mîrîi Baronul.

Cuvintele continuau să răzbată ca printr-o pătură de lînă, dar unele din ele se înfipseră ca nişte ace incandescente în mintea lui Leto. *Femeia şi băiatul... nici o urmă.* Paul şi Jessica scăpaseră. Iar despre soarta lui Hawat, Halleck, Idaho, nu se ştia nimic. Încă nu era totul pierdut.

— Unde-i inelul cu sigiliul ducal? se răsti Baronul. Văd că nu-l are pe deget.

— Sardaukarii spun că nu-l avea nici cînd l-au găsit ei, Domnia-Ta, răspunse căpitanul gărzii.

— L-ai omorît prea devreme pe doctor, Piter, zise Baronul. A fost o greşeală. Ar fi trebuit să-mi atragi atenția. Ai acționat prea pripit pentru ca acțiunea noastră să reuşească perfect. Se încruntă: Posibilități!

Gîndul se învîrtea în cerc în mintea lui Leto: *Paul şi Jessica au scăpat!* Şi mai era ceva. În memoria lui. O învoială. Aproape că şi-o amintea...

Dintele!

Îşi aminti şi alte amănunte: *Un gaz otrăvitor într-un dinte fals.*

Cineva îi spusese să nu uite dintele. Dintele era în gura lui. Îl pipăi cu vîrful limbii. Nu trebuia decît să muşte cu putere din el.

Încă nu!

Acel cineva îi spusese să aştepte pînă va fi aproape de Baron. Cine îi spusese toate astea? Nu-şi amintea.

— Gît va mai dura efectul drogului? întrebă, nervos, Baronul.

— Probabil încă vreo oră, Domnia-Ta.

— Probabil, scrîşni Baronul.

Se întoarse la hublou, la noapte.

— Mi-e foame, mugi.

Umbra aceea cețoasă şi cenuşie e Baronul, gîndi Leto. Umbra dansa de colo-colo, legănîndu-se odată cu balansul încăperii. Iar încăperea începu deodată să se dilate şi să se contracte. Era cînd luminoasă, cînd întunecată. Apoi pieri, înghițită de beznă.

Timpul deveni pentru Duce o succesiune de niveluri. Plutea printre ele,

traversîndu-le unul după altul. *Trebuie să aştept.*

O masă. Leto văzu limpede masa. Şi de partea cealaltă a ei, un bărbat masiv, obez, avînd dinainte rămăşiţele unei cine bogate. Leto constată că şedea pe un scaun, în faţa bărbatului obez. Simţi lanţurile, curelele care îi imobilizau în scaun trupul străbătut de furnicături. Îşi dădu seama că trecuse o bucată de timp, dar nu ştiu cît.

— Mi se pare că-şi revine, Baroane.

O voce mieroasă: Piter.

Un muget de bas: Baronul.

Leto începu să desluşească din ce în ce mai clar decorul încăperii. Scaunul de sub el căpătă consistenţă, legăturile începură să-l strîngă.

Acum îl vedea bine pe Baron. Îi privi mişcările mîinilor. Atingeri brutale... Marginea unei farfurii, coada unei linguri, un deget scărpinînd o cută a fălcii.

Leto urmărea fascinat mişcările mîinilor.

— Mă auzi, Duce Leto, spuse Baronul. Ştiu că mă auzi. Vrem să aflăm de la tine unde ţi-s concubina şi odrasla cu care-ai înnrednicit-o.

Leto nu făcu nici o mişcare, dar cuvintele îi aduseră un calm binefăcător. *E adevărat deci. Paul şi Jessica le-au scăpat.*

— Să ştii că nu ne arde de joacă, mugi Baronul. Sper că-ţi dai seama.

Se aplecă spre Leto, îi scrută chipul. Îl irita faptul că nu putea să trateze afacerea asta între patru ochi, numai cu Ducele. Înfruntarea, de faţă cu martori, a doi nobili aflaţi la ananghie, crea un precedent neplăcut.

Leto simţi că prinde iarăşi puteri. Şi, deodată, în memoria lui se ivi, asemenea unei turle pe întinsul Cîmpiei, amintirea dintelui fals... Capsula disimulată sub formă de nerv din interiorul dintelui... Gazul otrăvitor... Îşi aminti şi cine îi vîrîse în gură arma ucigătoare.

Yueh.

În minte îi mai plutea, ca un abur, amintirea începţoşată de drog a unui trup tîrît pe lîngă el, chiar aici, în încăperea aceasta. Cadavrul lui Yueh!

— Auzi zgomotul ăsta, Duce Leto? întrebă Baronul.

Leto trase cu urechea, desluşi un orăcăit ca de broască... Geamătul înfundat al unui om schingiuit.

— Am prins un om de-al tău, deghizat în fremen, zise Baronul. L-am dibuit destul de uşor: ochii, mă-nţelegi. Se încăpăţînează să susţină că a fost trimis printre fremeni ca să-i spioneze. Dar am trăit şi eu o bucăţică de vreme pe planeta asta, dragă vere. Nimeni nu se-ndeletniceşte cu spionarea zdrenţăroşilor din deşert. Ia zi, le-ai cumpărat sprijinul? Ţi-ai trimis femeia şi fiul la ei?

Leto simţi în piept contracţia fricii. *Dacă Yueh i-a trimis la fremeni... vor continua să-i vîneze pînă ce vor da de ei.*

— Hai odată, îl zori Baronul. N-avem timp de pierdut şi tortura-i o

metodă rapidă. Te rog, dragul meu Duce, nu mă sili să recurg la asta. Îşi ridică ochii spre Piter, care stătea lîngă Leto şi adăugă: Piter nu şi-a adus toate sculele, dar sînt sigur că ştie să improvizeze.

— Improvizaţia e uneori mai indicată, Baroane.

Vocea asta mieroasă, insinuantă! gîndi Leto. O auzise chiar în urechea lui.

— Sînt sigur că ţi-ai făcut un plan în caz de primejdie, spuse Baronul. Unde ţi-s femeia şi băiatul? Se uită la mîna lui Leto. Îţi lipseşte inelul. I l-ai dat băiatului?

Baronul îşi săltă capul, se uită ţintă în ochii lui Leto.

— Nu răspunzi? Mă obligi să fac un lucru pe care nu vreau să-l fac. Piter va folosi metode simple, directe. Sînt de acord că uneori sînt metodele cele mai bune, dar nu-i cazul ca tocmai *tu* să fii supus la asemenea cazne.

— Puţin seu clocotit pe şira spinării, de pildă, sau pe pleoape, interveni Piter. Eventual şi pe alte părţi ale trupului. Este extrem de eficient, mai ales atunci cînd subiectul nu ştie unde va cădea picătura următoare. E o metodă bună şi chiar estetică, datorită modelului decorativ pe care îl alcătuiesc pustulele purulente ce se formează pe epidermă. Ce părere ai, Baroane?

— Superb, rosti Baronul, dar glasul îi sună mohorît.

Degetele astea! Leto privi mîinile buhăite, bijuteriile scînteietoare de pe degetele groase... mişcările coercitive, brutale.

Sunetele oribile de agonie ce răzbăteau prin uşa din spatele său muşcară din nervii Ducelui. *Cine le-o fi căzut în gheare?* se întrebă. *Idaho?*

— Crede-mă, dragă vere, spuse Baronul. Nu vreau să ajungem la asta.

— Imaginează-ţi curierii nervilor, alergînd înnebuniţi după un ajutor pe care n-au unde să-l găsească, zise Piter. Tortura-i o artă, pe cuvîntul meu!

— Iar tu un artist desăvîrşit, mîrîi Baronul. Şi acum, ai decenţa să taci din gură.

Leto îşi aminti subit versurile pe care le recitase Gurney Halleck cînd văzuse pentru prima dată fotografia Baronului: *"Stăteam pe ţărmul mării şi-am văzut din valuri răsărind o fiară... Deasupra capetelor fiarei am citit numele ei: un nume de ocară".*

— Ne pierdem vremea, Baroane, spuse Piter.

— Poate.

Baronul dădu din cap.

— Ştii bine, dragă Leto, că pînă la urmă tot o să ne spui unde sînt. Nu rezişti nici tu chiar la orice.

Mai că i-aş da dreptate, gîndi Leto. *Dacă n-ar fi dintele... şi faptul că într-adevăr nu ştiu unde sînt.*

Baronul tăie o felie de carne, şi-o vîrî în gură, o mestecă încet, o înghiţi. *Trebuie să încerc altă tactică,* îşi spuse.

— Iată un om exemplar, rosti el. Un om care-a refuzat să se vîndă. Uită-te bine la el, Piter.

Şi gîndi: *Da! Uită-te bine la el. Aici. Omul care crede că nu poate fi cumpărat. Iată-l in faţa mea, prizonierul a unui milion de părticele din el însuşi, vîndute bucăţică cu bucăţică în fiecare secundă din viaţa lui! Dacă l-ai ridica şi l-ai lovi, ar suna a gol. E secătuit! Terminat! Ce mai contează cum va muri?*

Orăcăitul de broască din dosul uşii încetă brusc.

Baronul îşi ridică privirea. În pragul uşii din spatele lui Leto apăru Umman Kudu. Căpitanul gărzii clătină din cap. Nu reuşise să obţină informaţia dorită. Alt eşec! Era timpul să lase de-o parte menajamentele, tocmeala cu dobitocul ăsta de Duce, cu neghiobul ăsta bicisnic care nu era în stare să-şi dea seama ce iad se căsca lîngă el — aproape, aproape de tot; la numai un fir de păr... de nerv...

Gîndul îl linişti, îl făcu să-şi biruie şovăiala în faţa actului de a supune torturii un nobil cu sînge regal. Se imagină deodată în chip de chirurg, efectuînd nesfîrşite disecţii infime cu bisturiul — îndepărtînd măştile neisprăviţilor, scoţînd la iveală infernul de dedesubt.

Nişte iepuri, asta sînt toţi!

Şi cum se îngrozeau cînd vedeau carnivorul!

Leto se uită spre capătul mesei, întrebîndu-se ce-l făcea să aştepte. Dintele putea rezolva totul într-o clipită. Totuşi... Fuseseră multe lucruri bune în viaţa aceasta... Îşi aminti de un zmeu colorat, vibrînd în văzduhul albastru-sidefiu al Caladanului, de rîsul fericit al lui Paul. Şi-şi aminti zorii Arrakisului — straturile policrome ale Scutului de Piatră, culorile pastelate în atmosfera încărcată de praf...

— Cum doreşti, rosti sumbru Baronul.

Îşi trase înapoi scaunul, se ridică sprinten în suspensii. Apoi ezită. Observase o schimbare în atitudinea prizonierului. Ducele inspiră adînc, maxilarele îi rămăseseră o clipă ca paralizate, apoi se strînseră brusc, încleştîndu-se cu un zvîcnet al muşchilor.

I-e frică! gîndi Baronul. *L-am speriat!*

Cuprins de panică la gîndul că Baronul i-ar putea scăpa, Leto muşcă spasmodic pe dintele fals, îl simţi cum se sparge. Îşi deschise gura, suflă vaporii caustici ce i se formaseră pe limbă. Baronul se făcu mic — o mogîldeaţă într-un tunel care se îngusta vertiginos. Leto auzi un sunet gîtuit, chiar ia urechea lui... Cel cu glas mieros: Piter.

L-a ajuns şi pe el!

— Piter? Ce-i?

Vocea de bas venea de departe.

Amintirile prinseră să se învîrtească în mintea lui Leto — vechile bolboroseli de babe ştirbe. Încăperea, masa, Baronul, doi ochi înnebuniţi de

groază... ochi albastru-în-albastru... totul se comprimă în jurul său, într-o perfectă simetrie a dezastrului.

Zări un om cu bărbia ca un călcîi de cizmă, un om-jucărie, care se prăbuşea. Omul-jucărie rămase întins, cu nasul turtit, îndoit spre stînga: un metronom stricat, încremenit pe veci la începutul unei bătăi neterminate. Auzi zgomot de veselă răsturnată... departe... ca un vuiet surd. Mintea i se transformă într-un sipet fără fund, înghiţind totul. Tot ce fusese vreodată: fiecare strigăt, fiecare şoaptă, fiecare... linişte.

Un singur gînd îi rămase. Leto îl văzu conturîndu-se ca o lumină informă cu raze negre: *Ziua dă formă cărnii şi carnea dă formă zilei.* Îl copleşi un sentiment de împlinire, pe care ştiu că nu şi-l va mai putea explica niciodată.

Linişte.

Baronul încremenise, cu umerii lipiţi de uşa secretă — uşa salvatoare, situată în spatele mesei. Cînd o trîntise, de partea cealaltă se aflau numai morţi. Percepu vag cercul protector al gărzilor care-l înconjuraseră. *Am inspirat?* se întrebă. *Mă va ucide şi pe mine ce l-a ucis pe ceilalţi?*

Auzul îi reveni... Şi judecata. Auzi pe cineva dînd ordine — să se aducă măşti de gaze... să se închidă o uşă... să se pună în funcţiune ventilatoare...

Ceilalţi s-au prăbuşit imediat, gîndi. *Eu mai sînt în picioare. Mai respir. Iad fără milă! Era cît pe ce!*

Acum ştia ce se întîmplase. Avusese scutul activat; deşi reglat la intensitate minimă, cîmpul reuşise să încetinească schimbul molecular. Şi se îndepărtase de masă... Asta-i salvase... Asta şi icnetul de spaimă al lui Piter, care îl făcuse pe căpitanul gărzii să se arunce spre Duce... drept în ghearele morţii.

Norocul şi icnetul alarmant al unui muribund îi salvaseră viaţa!

Nu simţea nici cel mai mic sentiment de recunoştinţă faţă de Piter. Idiotul îşi găsise singur moartea. Şi nesocotitul de căpitan la fel! Raportase că a verificat personal pe toţi cei ce aveau să dea ochi cu Baronul! Cum de reuşise Ducele?... Nici un semn de alarmă! Nici măcar spionul de deasupra mesei nu reacţionase... decît cînd era prea tîrziu. Cum fusese cu putinţă?

În fine, acum nu mai contează, gîndi Baronul, din ce în ce mai calm.. *Răspunsul va trebui să-l afle următorul căpitan al gărzii.*

Îşi concentră atenţia la agitaţia de pe culoar — la zgomotele ce veneau de după colţ, dinspre cealaltă uşă ce dădea în camera morţii. Făcu un pas înainte, cercetă feţele slugilor din jur. Oamenii stăteau nemişcaţi, muţi, aşteptîndu-i reacţia.

Se *va-nfuria Baronul?*

Şi Baronul înţelese că nu trecuseră decît cîteva secunde de cînd scăpase din încăperea aceea înfricoşătoare.

Cîţiva soldaţi din gardă îşi ţineau încă armele îndreptate spre uşă. Alţii

pîndeau cu ochi turbați culoarul gol, întorşi către colțul zgomotos din dreapta.

Un om dădu colțul, cu o mască de gaze bălăngănindu-i-se pe piept, cu ochii ațintiți la spionii de otrăvuri aliniați de-a lungul culoarului, în unghiul pereților cu tavanul. Avea părul blond, fața turtită, ochii verzi. Încrețituri fine îi iradiau din colțurile gurii cu buze groase. Arăta ca o vietate acvatică, rătăcită printre ființele de uscat.

Baronul se uită lung la el, îşi aminti numele lui: Nefud. Iakin Nefud. Caporal în gardă. Toxicoman. Nefud era sclavul semutei, combinația muzică-drog care acționa la nivelurile cele mai profunde ale conştiinței. O informație utilă.

Omul se opri în fața Baronului, salută.

— Culoarul e curat, Domnia-Ta. Eram de gardă afară şi mi-am dat seama că trebuie să fie vorba de un gaz otrăvitor. Ventilatoarele din cabina Domniei-Tale trăgeau aer de pe coridor.

Se uită repede la spionul aflat chiar deasupra Baronului.

— N-a scăpat nimic afară. Oamenii primenesc acum aerul din cabină. Ce poruncești?

Baronul recunoscu vocea. Era vocea care dăduse ordinele dinainte. *Are spirit de inițiativă caporalul ăsta,* gîndi el.

— Cei dinăuntru-s morți cu toții? întrebă.

— Da, Domnia-Ta.

Ei, atunci trebuie să mă adaptez situației, gîndi Baronul.

— În primul rînd, spuse, dă-mi voie să te felicit, Nefud. Eşti noul căpitan ai gărzii mele. Şi sper că vei şti să tragi învățămintele necesare din soarta de care a avut parte predecesorul tău.

Baronul urmări transformarea de pe chipul proaspătului avansat. Omul înțelesese că nu va mai duce niciodată lipsă de semuta.

Nefud dădu din cap.

— Domnia-Ta, fii sigur că mă voi devota cu trup şi suflet siguranței Domniei-Tale.

— Bine. Şi-acum la treabă! Bănuiesc că Ducele avea ceva în gură. Trebuie să afli ce a fost acel ceva, cum a fost folosit, cine l-a ajutat pe duce. Vei lua toate măsurile de precauție...

Se întrerupse, căci auzise larmă în spatele său. Se întoarse spre capătul culoarului. Gărzile de la uşa liftului ce făcea legătura cu nivelurile inferioare ale fregatei încercau să țină calea unui masiv colonel-bashar, care ieşise chiar atunci din cabina ascensorului.

— Jos labele de pe mine, adunătură de hoitari! tună ofițerul, împingînd în lături santinelele.

Ah! Un sardaukar, gîndi Baronul.

Colonelul-bashar se îndreptă cu paşi hotărîți către Baron, care-şi

îngustă ochii, cuprins de nelinişte. Ofiţerii sardaukari îi provocau întotdeauna îngrijorare. Arătau cu toţii de parc-ar fi fost înrudiţi cu Ducele... cu răposatul Duce. Şi ce maniere adoptau faţă de Baron!

Colonelul-bashar se proţăpi la o jumătate de pas în faţa Baronului, cu mîinile în şolduri. Santinelele se bulucirăă în spatele lui, foindu-se nehotărîte.

Baronul observă omiterea deliberată a salutului, dispreţul din ţinuta sardaukarului şi nelinişţea sa spori. Împăratul nu trimisese decît o singură legiune — două brigăzi, ca să acorde sprijin legiunilor Harkonnen, dar Baronul nu-şi făcea iluzii. Această unică legiune era perfect capabilă să se întoarcă împotriva Harkonnenilor şi să-i nimicească.

— Să le porunceşti oamenilor dumitale să nu mai îndrăznească să-mi stea-n drum, Baroane, mîrîi sardaukarul. Soldaţii mei ţi l-au adus pe Ducele Atreides înainte de a apuca, să discut cu dumneata soarta lui. Vreau să stăm de vorbă.

Trebuie să-mi păstrez prestanţa in faţa oamenilor mei, gîndi Baronul.

— Despre ce, mă rog? făcu el.

Fraza sunase rece şi controlată. Baronul se simţi mîndru de felul în care o pronunţase.

— Împăratul m-a însărcinat să am grijă ca regalul său văr să moară repede, fără suferinţă, spuse colonelul-bashar.

— Aşa mi-a poruncit şi mie Împăratul, minţi Baronul. Credeai că aş cuteza să nesocotesc ordinul?

— Sînt dator să raportez Împăratului ceea ce văd cu ochii mei, insistă sardaukarul.

— Ducele a şi murit, se răsti Baronul şi făcu un gest cu mîna, arătîndu-i ofiţerului că poate pleca.

Colonelul-bashar nu se clinti din loc. Îl privi fix pe Baron. Expresia feţei sale rămase neschimbată. Părea să nu fi observat gestul Baronului.

— Cum a murit? mîrîi el.

La toţi dracii! gîndi Baronul. *Întinde prea mult coarda.*

— S-a sinucis, dacă eşti chiar aşa de curios, răspunse. S-a otrăvit.

— Vreau să-i văd cadavrul. Acum,

Baronul îşi ridică privirea spre tavan, prefăcîndu-se exasperat, în timp ce gîndurile îi goneau nebuneşte. *Blestem! Sardaukarul ăsta cu ochi de uliu o să vadă cabina înainte de-a apuca să schimbăm decorul!*

— Acum, mîrîi din nou ofiţerul. Vreau să-l văd cu ochii mei.

Baronul îşi dădu seama că nu-l va putea împiedica. Sardaukarul va vedea totul. Va afla că Ducele omorîse doi oameni de-ai Baronului... că Baronul însuşi scăpase, probabil, ca prin urechile acului. Dovezile erau evidente: pe masă, rămăşiţele cinei... iar de partea cealaltă a mesei, cadavrele Ducelui şi ale victimelor sale.

N-avea ce face.

— Nu încercă să mă împiedici, mormăi, amenințător, colonelul-bashar.

— Nu te împiedică nimeni, replică Baronul şi-şi aținti privirea în ochii de obsidian ai sardaukarului. N-am nimic de ascuns față de Împăratul meu.

Îi făcu semn lui Nefud.

— Arată-i colonelului-bashar cabina. Condu-l la uşa unde-ai stat de pază, Nefud.

— Pe-aici, Domnule, rosti Nefud.

Cu paşi măsurați, insolenți, sardaukarul îl ocoli pe Baron, trecu înainte plimbîndu-şi umerii pe sub nasurile gărzilor.

Insuportabil! gîndi Baronul. *Acum Împăratul o să afle tot ce s-a întîmplat. Şi va considera incidentul ca pe un semn de slăbiciune.*

Iar gîndul că şi Împăratul, şi sardaukarul său disprețuiau deopotrivă slăbiciunea era o adevărată tortură. Baronul începu să-şi roadă buza de jos, încercînd să se consoleze cu faptul că, cel puțin, Împăratul n-avea să afle şi despre raidul Atreizilor pe Giedi Prim — despre distrugerea silozurilor de mirodenie de pe planeta de baştină a Harkonnenilor.

Blestem pe capul ticălosului de Duce!

Baronul urmări cu privirea siluetele celor doi oameni — arogantul sardaukar şi îndesatul, capabilul Nefud.

Trebuie să mă adaptez situației, gîndi iarăşi Baronul. *Va trebui să dau din nou afurisita asta de planetă pe mîna lui Rabban. Şi de data asta... fără restricții. Va trebui să plătesc cu sînge Harkonnen ca să aduc Arrakisul în situația în care să-l accepte pe Feyd-Rautha. Blestematul de Piter! Şi-a găsit să crape înainte de a apuca să termin ceea ce aveam de făcut cu ajutorul lui.*

Baronul oftă.

Şi trebuie să iau neîntîrziat legătura cu Tleilaxul, să trimit pe cineva după celălalt mentat. Sînt sigur că mi l-au pregătit deja.

În spatele lui, unul dintre soldați tuşi.

Baronul se întoarse spre el:

— Mi-e foame.

— Da, Domnia-Ta.

— Şi pînă ce faceți ordine-n cabină şi-o cercetați cu de-amănuntul, vreau să mă distrez.

Mercenarul îşi plecă privirea.

— Ce divertisment doreşti, Domnia-Ta?

— Mă duc în dormitor. Să-mi aduceți tînărul pe care l-am cumpărat pe Gamont... Cel cu ochi frumoşi. Să-l drogați bine. N-am chef de trîntă.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Baronul se întoarse, se depărtă cu mersul său săltat de cîmpul suspensiilor. *Da,* gîndi. *Cel cu ochi frumoşi... Cel care seamănă atît de mult cu tînărul Paul Atreides.*

O, mări ale Caladanului,
O, popor al Ducelui Leto...
Citadelă căzută,
În veci pierdută...
Fragment din **Cîntecele lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

LUI PAUL I SE PĂREA că întregul său trecut, întreaga sa experiență dinaintea acestei nopți, deveniseră un vîrtej de nisip într-o clepsidră. Stătea cu bărbia sprijinită pe genunchi, alături de mama sa, într-un mic adăpost din pînză şi plastic — un distilcort — pe care îl găsiseră, împreună cu veşmintele fremene pe care le purtau acum, în ranița din topter,

În mintea lui Paul nu mai exista nici un dubiu asupra identității celui care dosise fremkitul şi fixase itinerariul topterului la bordul căruia fuseseră transportați.

Yueh.

Medicul trădător îi expediase direct în brațele lui Duncan Idaho.

Paul privi, dincolo de secțiunea transparentă a distilcortului, umbrele lungi ale stîncilor luminate de lună ce mărgineau ascunzişul ales de Idaho.

Mă ascund ca un copil — acum, cînd sînt Duce, gîndi el. Gîndul îl irita, dar nu putea să nege înțelepciunea acestei măsuri de precauție.

În noaptea aceea se petrecuse o schimbare ciudată în conştiința lui... Înțelegea cu deosebită claritate tot ce se întîmpla în jurul său.

Evenimentele... circumstanțele... Se simțea incapabil să pună stavilă afluenței de informații sau preciziei reci cu care fiecare informație se adăuga cunoaşterii sale. Un întreg proces de calcul se desfăşura frenetic în conştiința lui. Era putere de mentat, dar nu numai atît.

Se gîndi la clipa de furie neputincioasă cînd topterul necunoscut țîşnise din noapte deasupra tor, venind ca un uliu gigantic, cu vîntul urlîndu-i în aripi. Atunci se petrecuse în mintea lui ciudata transformare. Topterul aterizase în plină viteză, traversînd de-a curmezişul panta unei movile de nisip, alunecînd spre ei, umplînd aerul cu mirosul de pucioasă arsă produs de frecarea patinelor pe suprafața nisipului.

Ştia că mama sa se întorsese, aşteptîndu-se să vadă mercenari Harkonnen şi lasere ațintite asupra lor. Dar în uşa deschisă a navei îl zărise pe Duncan Idaho, care se aplecase în afară şi le strigase: "Iute! E semn de vierme la sud!"

Paul însă ştiuse dintr-o singură privire azvîrlită peste umăr cine pilota

aparatul. O însumare rapidă a amănuntelor caracteristice coborîrii şi aterizării, amănunte atît de infime, încît nici măcar mama sa nu le detectase, îi dezvăluise *cu certitudine* identitatea persoanei care manevra comenzile navei.

Jessica se mişcă în întuneric, spuse:

— Nu există decît o singură explicaţie. Harkonnenii o ţineau ostatică pe soţia lui Yueh. Doctorul îi ura de moarte pe Harkonneni! Sînt absolut sigură. De altfel, mesajul pe care ni l-a lăsat confirmă lucrul acesta. Dar pentru ce ne-a salvat de la măcel?

Abia acum începe să înţeleagă, dar cu cîtă greutate, gîndi Paul. Şi gîndul îl şocă. Pentru el, faptul fusese o simplă constatare marginală, atunci cînd citise biletul găsit împreună cu sigiliul ducal într-unul din buzunarele raniţei.

"Nu-i nevoie să mă iertaţi," scrisese Yueh. "Nu vreau iertarea voastră. Am şi-aşa destule pe conştiinţă. N-am făcut lucrul acesta din pizmă sau cu speranţa că voi fi înţeles. Pentru mine este un tahaddi al-burhan. E încercarea mea hotărîtoare. Ca să vă conving de adevărul spuselor mele o să vă las sigiliul ducal. Cînd veţi citi biletul, Ducele Leto va fi mort. Consolaţi-vă însă cu gîndul că nu va fi murit singur, că odată cu el va fi pierit şi cel pe care îl urîm mai mult decît pe oricare altul."

Biletul nu era adresat nimănui şi nici nu era semnat, dar nu încăpea nici o îndoială că fusese lăsat de Yueh. Îi recunoscuseră scrisul.

Amintindu-şi de conţinutul mesajului, Paul retrăi disperarea acelei clipe — un sentiment nemilos şi straniu, situat parcă în afara noii sale agerimi mintale. Citise că tatăl său murise, ştiuse că faptul era adevărat, dar vestea nu reprezentase pentru el decît o informaţie suplimentară, care trebuia introdusă în minte şi folosită.

Mi-am iubit tatăl, gîndi Paul, ştiind că informaţia corespundea adevărului. *Ar trebui să-l jelesc. Ar trebui să simt ceva.*

Dar nu simţea nimic. Nu putea decît să gîndească: *Acesta este un fapt important.*

Printre multe altele.

Iar mintea sa nu înceta nici o clipă să însumeze noi impresii, să extrapoleze, să calculeze.

Îşi aminti ce-i spusese Halleck: *dispoziţia e pentru călărit sau pentru făcut dragoste. Nu pentru luptă!"*

Poate că aşa e, gîndi Paul. *O să-mi jelesc tatăl mai tîrziu... cînd voi avea timp.*

Dar nu simţea prevestirea nici unui răgaz în precizia rece a fiinţei sale. Dimpotrivă, avea impresia că noua sa percepţie nu era decît un început şi că se dezvolta impetuos. Sentimentul de ţel cumplit pe care îl resimţise pentru prima oară după încercarea la care îl supusese Cucernica Maică

Gaius Helen Mohiam îl copleşi iarăşi. Mîna dreaptă — mîna ce-şi amintea supliciul — era străbătută de furnicături, palpita.

Nu cumva asta e ceea ce ele numesc Kwisatz Haderach? se întrebă.

— La un moment dat am crezut că-i vorba de o nouă greşeală a lui Hawat, spuse Jessica. M-am gîndit că poate Yueh nu era doctor Suk.

— Era tot ceea ce credeam noi că este... şi mai mult decît atît, zise Paul. Şi gîndi: *De ce judecă atît de încet?* Adăugă cu glas tare: Dacă Idaho nu izbuteşte să ajungă la Kynes, vom...

— Idaho nu-i singura noastră speranță, îl întrerupse ea.

— Nici n-am vrut să spun asta.

Jessica auzi tonul autoritar, oțelul din voce şi se uită lung la fiul ei, încercînd să străpungă obscuritatea cenuşie a distilcortului. Silueta lui Paul se contura în negru pe fondul stîncilor argintate de lună din spatele porțiunii transparente a adăpostului.

— Nu se poate să nu fi scăpat şi alți oameni de-ai tatălui tău, spuse ea. Trebuie să-i regăsim, să aflăm...

— Ne vom bizui doar pe noi înşine. Ceea ce ne interesează în primul rînd este armamentul atomic al familiei noastre. Trebuie să-l recuperăm pînă nu-l găsesc Harkonnenii.

— Nu văd ce şanse ar avea să-l găsească acolo unde a fost ascuns.

— E un risc pe care nu-l putem accepta.

Iar ea gîndi: *Şantaj prin amenințarea distrugerii planetei şi a mirodeniei cu armamentul atomic al familiei! Asta urmăreşte. Dar, în cazul acesta, unica salvare ar fi refugiul în anonimatul surghiunului.*

Cuvintele mamei sale stîrniseră un nou val de gînduri în mintea lui Paul: preocuparea seniorului, a Ducelui, pentru soarta oamenilor pe care-i pierduse în noaptea aceea. *Oamenii reprezintă adevărata forță a unei Case Mari,* gîndi el. Şi îşi aminti vorbele lui Hawat: "*Despărțirea de oameni e tristă. Un loc nu-i decît un loc."*

— Îi ajută sardaukarii, rosti Jessica. Trebuie să aşteptăm pînă se retrag sardaukarii.

— Ne cred încolțiți între deşert şi sardaukari, spuse Paul. Vor să nu mai rămînă picior de Atreides. Vor exterminarea totală. Nu te bizui pe faptul că vor scăpa oameni de-ai noştri.

— Dar nici ei n-o să rişte la infinit ca rolul

Împăratului în afacerea asta să iasă la iveală...

— Crezi?

— Nu se poate să nu scape cîțiva de-ai noştri.

— Crezi?

Jessica îşi întoarse capul, înfricoşată de duritatea sumbră din glasul fiului ei, de precizia cu care Paul calculase şansele. Brusc, îşi dădu seama că mintea lui o luase înaintea minții ei, că într-o serie de privințe Paul înțelegea în clipa de față mai mult decît înțelegea ea. Era manifestarea unei inteligențe la a cărei formare şi educare participase chiar ea, dar acum inteligența aceasta o înspăimînta. Instinctiv, gîndurile i se întoarseră rugătoare, căutînd refugiul pierdut al Ducelui ei şi lacrimile îi arseră ochii.

Aşa a fost să fie, Leto, gîndi. *"Soroc de dragoste si soroc de durere."* Îşi lipi palma de pîntece, conştientă deodată de embrionul dinăuntru. *Am fiica Atreides pe care trebuia s-o aduc pe lume. Dar Cucernica Maică s-a înşelat: o fiică nu l-ar fi salvat pe Leto. Copilul ăsta nu-i decît o viață născuind un viitor în prezența morții. Am conceput din instinct, nu din supunere.*

— Mai încearcă puțin radioreceptorul, spuse Paul.

Mintea lucrează mai departe, oricît am încerca s-o ținem în loc, gîndi ea.

Se aplecă spre micul aparat pe care li-l lăsase Idaho, apăsă pe comutator. O lumină verde învălui scala receptorului. Din difuzor se auziră țiuituri slabe. Jessica reduse volumul, începu să sondeze benzile de frecvență. În cort răsună deodată o voce vorbind în grai de luptă Atreides:

— ... Înapoi pentru regruparea pe creastă. Fedor raportează că în Carthag nu mai există supraviețuitori şi că Banca Ghildei a fost spartă.

Carthag! gîndi Jessica. *Un cuib de Harkonneni.*

— Sînt sardaukari, continuă vocea. Poartă uniforme Atreides. Băgați de seamă la...

Un tunet şi difuzorul amuți.

— Încearcă pe celelalte benzi, spuse Paul.

— Îți dai seama Ce-nseamnă asta? întrebă ea.

— Mă aşteptam. Vor ca Ghilda să creadă că noi le-am atacat banca. Ostilitatea Ghildei ne-ar face prizonierii Arrakisului. Încearcă celelalte benzi.

Jessica îi cîntări vorbele: *"Mă aşteptam."* Ce se întîmplase cu el?

Încet, se aplecă din nou deasupra aparatului. Nu mai prinseră decît cîteva voci izolate comunicînd în grai de luptă Atreides. Toate emiteau chemările unor încleştări violente: "...ne retragem...", "...încercați să vă regrupați la...", "... Îngropați într-o grotă pe...".

În schimb, nu încăpea nici o îndoială cu privire la jovialitatea triumfătoare din păsărească Harkonnenilor care se revărsa de pe alte benzi. Comenzi aspre, rapoarte de luptă. Nu durau suficient timp pentru ca Jessica să le poată înregistra şi descifra codul, dar tonul nu lăsa dubii.

Harkonnenii învinseseră.

Paul trase ranița lîngă el, auzi clipocitul apei în cele două litrugene dinăuntru. Trase adînc aer în piept, îşi ridică ochii către crestele stîncoase care se profilau pe fundalul înstelat al cerului. Pipăi cu mîna stîngă izolația-sfincter de la intrarea cortului.

— În curînd se ivesc zorii, spuse el. Încă o zi îl mai putem aştepta pe Idaho, dar nu încă o noapte. În deşert trebuie să umbli noaptea şi să te odihneşti ziua, la umbră.

Cunoştințe mai vechi reînviară şi în memoria Jessicăi: *Fără distrai, un om aflat în deşert, la umbră, are nevoie de cinci litri de apă pe zi pentru a-şi păstra greutatea corporală.* Simți pe suprafața pielii atingerea moale şi lunecoasă a distraiului. Se gîndi cît de mult depindeau viețile lor de costumul acesta.

— Dacă plecăm de aici, Idaho nu ne va mai găsi niciodată, spuse ea.

— Există mijloace prin care se pot smulge mărturisiri de la oricine, replică Paul. Dacă Idaho nu se întoarce pînă în zori, va trebui să presupunem că a căzut în mîinile Harkonnenilor. Cît timp crezi c-ar putea rezista?

Întrebarea n-avea nevoie de răspuns şi Jessica tăcu.

Paul desfăcu izolația raniței, scoase micromanualul prevăzut cu grilă de iluminat şi lupă. Dintre pagini țîşniră spre el litere verzi şi portocalii: "litrugene, distilcort, recaptoare, nisipompă, binoclu repkit, pistol mareelor, dolinhartă, filt-cepuri, paracompas, cîrlige de strunii, toboşari, fremkit, stîlp de foc..."

Lucruri necesare pentru a putea supraviețui în deşert. Toate.

După cîteva clipe, lăsă manualul de-o parte.

— Unde crezi că ne-am putea duce? întrebă Jessica.

— Tata vorbea de *puterea deşertului,* spuse Paul. Fără ea, Harkonnenii nu pot să stăpînească planeta. N-au stăpînit-o niciodată, şi nici n-o vor stăpîni. Nici cu zece mii de legiuni de sardaukari.

— Paul, doar nu-ți închipui că...

— Avem dovada. Chiar aici, în cortul ăsta... Cortul însuşi, ranița asta cu tot ce se găseşte în ea, distraiele... Ştim că Ghilda se încăpățînează să pretindă un preț inaccesibil pentru plasarea de sateliți meteorologici. Ştim că...

— Ce vrei să spui cu sateliții meteorologici? întrebă ea. Doar nu...

Tăcu brusc.

Paul constată că strania hiperagerime a minții sale urmăreşte automat reacțiile mamei sale, descifrîndu-le, calculînd pe baza amănuntelor înregistrate.

— Abia acum înțelegi, spuse el. Da. Sateliții supraveghează solul. Undeva, în inima deşertului, există lucruri ce nu trebuie observate.

— Vrei să spui că Ghilda e cea care stăpîneşte planeta?

Ce greu, ce încet gîndea!

— Nu! izbucni el. Fremenii! Fremenii plătesc tribut Ghildei ca să-şi poată păstra izolarea. Plătesc cu moneda cea mai accesibilă celui care dispune de puterea deşertului: mirodenia. Iar ăsta-i mai mult decît un răspuns estimativ; e rezultatul unui calcul direct. Şi te asigur că este exact.

— Paul, încă nu eşti mentat. Nu poți fi sigur că ai...

— Nici nu voi fi vreodată mentat. Sînt altceva... Un monstru.

— Paul! Cum poți să spui asemenea...

— Dă-mi pace! rosti el.

Se întoarse cu spatele, privi noaptea de afară. *De ce nu pot să-l jelesc?* se întrebă. Simți că deşi fiecare fibră, fiecare părticică din ființa lui implora fărîmă aceea de uşurare, nu va avea parte de ea niciodată.

Jessica nu auzise nicicînd atîta durere în vocea fiului ei. Vru să se apropie de el, să-l îmbrățişeze, să-l mîngîie, să-l ajute... dar nu, n-avea voie să facă nimic. Paul trebuia să-şi rezolve singur problemele.

Privirea îi fu atrasă de grila de iluminat a manualului din fremkit, pe care Paul îl lăsase pe jos, între ei. Îl ridică, privi prima pagină, citi: "Manualul Deşertului-Prieten, ținutul plin de viață. Aici se află minunatele ayat şi burhan ale Vieții. Crede, şi al-Lat nu te va mistui niciodată."

Parc-ar fi cuvintele din Cartea Azhar, gîndi ea, amintindu-şi studiile despre marile taine. *Să fi existat pe Arrakis un Mînuitor de Religii?*

Paul scoase din raniță paracompasul, îl puse la loc, zise cu voce joasă:

— Gîndeşte-te la tot echipamentul ăsta specializat al fremenilor. Sînt lucruri de o perfecțiune fără seamăn. Recunoaşte şi tu. Cultura care a creat asemenea obiecte posedă resurse profunde. Mai profunde decît s-a bănuit vreodată.

Cu gesturi şovăitoare, încă îngrijorată de duritatea din glasul lui, Jessica se aplecă din nou asupra cărții, o răsfoi. Se opri la ilustrația unei constelații de pe cerul Arrakisului: "Muad'Dib: Şoarecele." Coada animalului, observă, indica nordul

Paul urmări mişcările abia perceptibile ale mamei sale în licărul slab al grilei manualului. *E momentul să îndeplinesc dorința tatălui meu,* gîndi el. *Trebuie să-i transmit mesajul acum, cît mai are timp pentru suferință. Mai tîrziu, suferința ei ne-ar incomoda pe amîndoi.* Şi logica exactă a raționamentului îl şocă.

— Mamă, rosti.

— Da?

Auzise schimbarea din vocea lui. Un fior de gheață o răscoli pînă în adîncul trupului. Nu-i mai fusese dat să audă un control atît de dur... la Paul.

— Tatăl meu a murit, spuse el.

Jessica scormoni în ea însăşi, căutînd un indiciu asociativ şi încă unul şi încă unul — metoda Bene Gesserit de identificare a informației — şi găsi răspunsul: sentimentul unei pierderi înfricoşătoare.

Dădu din cap, incapabilă să vorbească.

Paul spuse:

— Cu cîtăva vreme în urmă, tatăl meu m-a însărcinat să-ți transmit un mesaj în cazul în care i s-ar întîmpla ceva. Îi era teamă să nu crezi că s-a îndoit de tine.

Bănuiala aceea vană, gîndi ea.

— Vroia să afli că el nu te-a suspectat niciodată, urmă Paul. Îi explică totul, aşa cum se întîmplase, adăugă: Vroia să afli că el a avut întotdeauna o încredere nestrămutată în tine, că te-a iubit şi că te-a prețuit dintotdeauna. Spunea că mai degrabă s-ar fi îndoit de el însuşi şi că nu regreta decît un singur lucru — că nu te-a făcut Ducesă.

Jessica îşi şterse lacrimile care i se rostogoleau pe obraji, gîndi: *Irosesc prosteşte apa din trup!* Dar în acelaşi timp îşi dădea seama că gîndul acesta nu era decît o încercare de a-şi transforma durerea în mînie. *Leto, dragul meu Leto,* gîndi. *Ce lucruri înfiorătoare putem să le facem celor pe. care-i iubim!* Cu un gest violent, stinse grila de iluminat a manualului.

Hohotele de plîns îi zguduiră trupul.

Paul auzi durerea mamei sale şi sondă golul din el. *Nu sufăr,* gîndi. *De ce? De ce?* Incapacitatea de a suferi i se părea un defect oribil.

"Soroc de primit şi soroc de pierdut", gîndi Jessica, citîndu-şi din Biblia C.P. *"Soroc de păstrat şi soroc de lepădat; soroc de iubire şi soroc de ură; soroc de război şi soroc de pace."*

Mintea lui Paul îşi continua cursa. Rece, precisă. Şi deodată... văzu căile ce se aşterneau înaintea lor pe această planetă ostilă. Lipsit de supapa de siguranță a visului, Paul îşi concentră percepția preştientă, realizînd totul ca pe un caicul estimativ al celor mai probabile viitoruri, dar cu încă ceva în plus... O undă de mister... Ca şi cînd mintea Iui fora într-un strat fără tîmp, încercînd să aleagă din el vînturile viitorului.

Fără veste, găsind parcă o cheie trebuincioasă, mintea lui Paul trecu la un nivel superior de percepție. Se pomeni agățat de acest nou prag, cramponîndu-se de un sprijin precar şi iscodind împrejur. S-ar fi zis că se afla într-o sferă, cu drumuri ce se răspîndeau în toate direcțiile... deşi această imagine era departe de adevărata senzație.

Îşi aminti de un voal pe care îl văzuse odată fîlfîind în bătaia vîntului. Aşa vedea acum viitorul. Ca zbaterea unei suprafețe la fel de unduitoare şi de vremelnice ca a acelui voal.

Văzu oameni.

Simți căldura şi frigul unor probabilități incalculabile.

Află nume şi locuri, trăi emoții fără număr, înregistră informații despre

nenumărate locuri necunoscute. Timpul putea fi sondat, examinat, explorat... dar nu putea fi modelat.

Era un spectru de posibilități, din cel mai îndepărtat trecut pînă la cel mai îndepărtat viitor... de la cea mai probabilă pînă la cea mai improbabilă. Îşi văzu propria moarte în infinite variante. Văzu planete noi, civilizații noi.

Şi oameni.

Oameni.

Mulțimi imense, incomensurabile. Dar mintea sa le înregistră şi le catalogă.

Ii văzu pe ghildari.

Şi gîndi: *Ghilda... Iată una din căile pe care le-am putea urma. Printre ghildari stranietatea mea ar fi acceptată ca un fapt cunoscut şi prețuit. Mirodenia, atît de necesară de acum înainte, mi-ar fi asigurată pentru totdeauna.*

Dar ideea de a-şi trăi restul vieții în acea bîjbîială-printre-posibi-le-viitoruri care dirija nave spațiale cu viteze năprasnice îl înspăimînta. *Era* totuşi o cale. Şi întrezărind *posibilul viitor* alături de ghildari, înțelese brusc natura deosebită a stranietății sale.

Am altfel de vedere. Eu văd altfel, altceva: văd căile accesibile.

Constatarea avu darul să-l liniştească şi în acelaşi timp să-l îngrijoreze... căci multe dintre aceste căi coborau în adîncuri insondabile sau alunecau în afara vederii sale.

La fel de fulgerător precum apăruse, senzația îl părăsi şi Paul îşi dădu seama că fenomenul nu durase decît preț de-o bătaie a inimii.

Şi totuşi... fusese de-ajuns pentru a-i răscoli conştiința, iluminîndu-i-o într-un chip înspăimîntător. Privi buimac în jurul său.

În tainița sa dintre stînci, distilcortul era încă înveşmîntat în noapte. Alături de el, mama sa mai era încă pradă durerii.

Iar el continua să nu simtă nici o durere... Absența durerii, a suferinței, era un gol situat undeva separat de mintea lui, care funcționa mai departe în ritmul ei egal — prelucrînd informații, estimînd, calculînd, formulînd răspunsuri, întocmai ca o minte de mentat.

Înțelese că se afla acum în posesia unei cantități enorme de informații, o cantitate cum puține minți acumulaseră vreodată pînă atunci.

Dar înțelegerea acestui fapt nu-i uşura cu nimic povara golului din el. Simți că ceva trebuie să se sfarme. În mintea lui se declanşase mecanismul de ceas al unei bombe. Mecanismul îşi vedea de treabă indiferent de voința lui. Înregistra cele mai infime schimbări petrecute în preajmă — o uşoară modificare a umidității, o fracțiune de variație a temperaturii, mersul unei insecte pe acoperişul cortului, apropierea solemnă a zorilor în petecul înstelat de cer pe care-l vedea prin peretele transparent al adăpostului lor.

Golul era insuportabil. Cunoaşterea fenomenului care declanşase

mecanismul de ceas nu-i ajuta la nimic. Putea acum privi înapoi, în trecutul lui, putea înțelege cum începuse totul: educația sa, antrenamentele, ascuțirea aptitudinilor, constrîngerile rafinate ale unor discipline complexe, chiar şi inocularea preceptelor Bibliei CP. Într-un moment critic... iar în cele din urmă, mirodenia. Dar putea privi şi înainte — în direcția cea mai terifiantă — şi putea înțelege unde aveau să ducă toate acestea.

Sînt un monstru! gîndi. *Sînt neom!*

— Nu, izbucni cu glas tare. Apoi: Nu! Nu! NU!

Se pomeni izbind cu pumnii în podeaua de plastic a cortului. (Fracțiunea implacabilă din făptura sa înregistră faptul ca pe o interesantă informație de tip afectiv şi o introduse în calcul.)

— Paul!

Mama sa era lîngă el... Îl prinsese de mîini. Fața ei era o umbră cenuşie scrutînd fața lui, în întuneric.

— Tu! şopti Paul.

— Sînt aici, Paul. Linişteşte-te.

— Ce mi-ai făcut? şuieră el.

Într-o străfulgerare de înțelegere, Jessica intui o parte din dedesubturile întrebării, răspunse:

— Te-am adus pe lume.

Din instinct, dar şi grație unor cunoştințe mult mai subtile, rostise exact ceea ce trebuia pentru a-l linişti.

Paul îi simți strînsoarea degetelor, privi fix conturul difuz al chipului ei. (Unele repere genetice din structura trăsăturilor feței fură înregistrate în modul acela nou de către fluxul neîntrerupt al minții sale; indiciile fură adăugate altor informații şi imediat după aceea fu avansat un răspuns.)

— Dă-mi drumul.

Jessica auzi rezonanța metalică din glasul său, se supuse.

— Nu vrei să-mi spui ce-i cu tine, Paul?

— Ai ştiut ce făceai, educîndu-mă aşa cum m-ai educat? întrebă el.

Copilăria a dispărut din vocea lui, gîndi ea. *A dispăru şi adolescența.*

— Am sperat ce speră orice părinte, răspunse. Să devii... superior, deosebit.

— Deosebit?

Ea auzi tonul îndurerat, îngăimă:

— Paul, eu...

— M-ai vrut un fiu! spuse el. Ai vrut un Kwisatz Haderach! Ai vrut un mascul Bene Gesserit!

Jessica se cutremură la auzul deprimării din glasul lui.

— Paul...

— L-ai întrebat vreodată pe tata dacă e de acord?

Ea îi răspunse cu voce joasă, căci amintirea durerii era încă proaspătă:

— Orice ai fi, Paul, ereditatea este deopotrivă a tatălui tău şi a mea.

— Dar nu şi educaţia, replică el. Nu şi lucrurile care au... trezit... ceea ce dormea.

— Ceea ce dormea?

— Aici, El îşi duse o mînă la cap, apoi la piept, izbucni: în mine! Merge înainte întruna, întruna, întruna, întruna, în...

— Paul!

Glasul lui se aflase la hotarul isteriei. Auzise limpede.

— Ascultă ce-am să-ţi spun, rosti el încet. Vroiai să-i povestesc Cucernicei Maici despre visele mele, nu-i aşa? Am să-ţi povestesc ţie. Acum cîteva clipe am visat treaz. Ştii care-i cauza?

— Trebuie să te calmezi, spuse ea. Dacă crezi că e...

— Mirodenia, urmă netulburat Paul. E peste tot — în aer, în sol, în alimente. Condimentul *geriatric,* melanjul e ca drogul Dreptvorbitoarei. E o otravă!

Jessica încremeni.

Vocea lui deveni şoaptă. Repetă:

— O otravă — rafinată, perfidă... implacabilă. Nici măcar nu te ucide, decît dacă încetezi s-o mai iei. Nu putem părăsi Arrakisul decît dacă luăm o parte din Arrakis cu noi.

Prezenţa înfricoşătoare a vocii lui nu admitea replică.

— Tu şi mirodenia sînteţi cauza, continuă Paul. Mirodenia transformă orice făptură care ajunge s-o consume intens, dar mulţumită *ţie* eu pot proiecta transformarea în planul conştientului. Nu reuşesc s-o las în inconştient... unde perturbaţiile ei ar fi ignorate. Eu o *văd.*

— Paul, eşti...

— O *văd!* repetă el.

Jessica auzi demenţă în vocea lui, nu ştiu ce să facă.

Dar el vorbi din nou şi în timbrul glasului său reveni oţelul celui mai desăvîrşit control:

— Am căzut în capcană.

Am căzut în capcană, îl îngînă ea în gînd.

Şi acceptă adevărul vorbelor lui. Nici o maşinaţie Bene Gesserit, nici un "truc" şi nici o născocire nu-l puteau smulge definitiv din strînsoarea Arrakisului: mirodenia crea obişnuinţă. Îşi dădu seama că trupul său ştiuse lucrul acesta cu mult timp înainte de a-l fi înţeles mintea.

Aşadar, sîntem siliţi să rămînem tot restul vieţii aici, gîndi ea, *pe această planetă-infern. Locul ne-a fost predestinat şi e pregătit să ne găzduiască... dacă reuşim să scăpăm de Harkonneni. Iar in privinţa rolului meu, totul e limpede: mă aflu aici ca păstrătoare a unei însemnate linii de sînge pentru Planul Bene Gesserit.*

— Trebuie să-ţi povestesc despre visul de adineaori, spuse Paul. (Şi acum

Jessica auzi mînie în vocea lui.) Ca să te conving să crezi ce-ți voi spune, am să te informez mai întîi că ştiu că vei naşte aici, pe Arrakis, o fiică. Sora mea.

Jessica se sprijini cu amîndouă mîinile de podeaua cortului, îşi lipi spatele de peretele curb, încercă să-şi reprime junghiul de spaimă. Sarcina ei nu era încă vizibilă! Nici ea n-ar fi ştiut, dacă n-ar fi beneficiat de propriul ei antrenament Bene Gesserit, care îi îngăduise să descifreze infimele semnale dintîi ale trupului, să afle de existența embrionului care n-avea decît cîteva săptămîni.

— Numai pentru a servi, şopti ea, agățîndu-se de deviza Bene Gesserit. Existăm numai pentru a servi.

— Ne vom găsi adăpost printre fremeni, spuse Paul. Refugiul pe care ni l-a pregătit Missionaria Protectiva.

Ni s-a pregătit refugiul in deşert, gîndi automat Jessica. Apoi: *De unde ştie Paul de Missionaria Protectiva?* şi constată că îi era tot mai greu să-şi înăbuşe spaima pe care i-o provoca stranietatea fiului ei.

Paul privi lung umbra întunecată a mamei sale şi noua sa putere de percepție îi îngădui să-i vadă frica, să-i sesizeze fiecare reacție — ca şi cînd Jessica s-ar fi aflat în focarul unui proiector. Simți un început de compasiune pentru ea.

— Despre cele ce se pot întîmpla aici nu-ți pot vorbi, deocamdată, spuse el. Nu-mi pot vorbi încă nici mie însumi, cu toate că le-am văzut. După cîte-mi dau seama, n-am nici un control asupra acestui... *simț al viitorului.* Există şi-atîta tot. În ceea ce priveşte viitorul imediat — un an bunăoară — pot să văd cîte ceva din el... Un *drum...* la fel de larg ca Bulevardul Central de pe Caladan. Unele lucruri însă nu le văd... sînt locuri cufundate în umbră... sau prelungindu-se, parcă, în spatele unui deal... (şi se gîndi iarăşi la suprafața zbuciumată de vînt a unui voal)... şi-apoi, sînt o mulțime de ramificații.

Tăcu brusc, copleşit deodată de amintirea acelei viziuni. Nici un vis premonitoriu, nici o experiență a vieții sale nu-l pregătise pentru acest simț, pentru această formă de percepție, pentru această cunoaştere care se propaga în toate părțile ca un balon ce se umflă... cu timpul retrăgîndu-i-se din față...

Jessica găsi butonul tubului de iluminat al cortului, îl apăsă.

O lumină verde, difuză, alungă umbrele, domolindu-i spaima. Privi fața lui Paul, ochii săi — privirea fixă, întoarsă spre interior. Şi îşi aminti unde mai văzuse asemenea privire: în imagini de arhivă, în imaginile unor dezastre din trecut — pe chipuri de copii înfometați sau vătămați şi suferinzi. Ochii ca nişte puțuri negre, gura — o linie dreaptă, obrajii supți.

Expresia unei conştiințe cumplite, gîndi ea. *Expresia unei făpturi silite să-şi recunoască propria-i vremelnicie.*

Într-adevăr, nu mai era copil...

Şi, în clipa aceea, implicațiile spuselor lui îi copleşiră mintea, dînd orice altceva la o parte. Paul putea privi înainte!... Asta însemna că putea să deslușească o ieşire salvatoare.

— E o cale să scăpăm de Harkonneni, rosti ea.

— Harkonneni! exclamă el batjocoritor. Nu-ți mai bate capul cu aceste caricaturi de oameni, cu aceste amărîte ființe mărunte.

Se uită lung la mama sa, cercetîndu-i la lumină trăsăturile feței. Trăsăturile acelea trădau totul. Ea murmură:

— N-ar trebui să numeşti oamenii ființe mărunte, fără să...

— Nu fi atît de sigură că ştii unde-i hotarul, o întrerupse el. Ne ducem cu noi trecutul. Şi, scumpa mea mamă, trebuie să mai afli un lucru pe care nu-l ştii... Şi *noi* sîntem Harkonneni.

Mintea ei făcu ceva înspăimîntător: se opaciză. Ca şi cum ar fi vrut să blocheze orice percepție. Dar vocea lui Paul continuă cu acelaşi ton implacabil, tîrînd-o, obligînd-o să asculte:

— Data viitoare cînd te vei mai afla în fața unei oglinzi, examinează-ți chipul... Priveşte-l bine pe-al meu, acum. Urmele există, se văd — dacă nu cauți să te orbeşti singură. Uită-te la mîinile mele, la forma oaselor mele. Iar dacă asta nu te convinge, atunci crede ce-ți spun eu. Am parcurs viitorul, am privit un dosar dintr-un anumit loc... Am toate informațiile. *Sîntem* Harkonneni.

— O... ramură renegată a familiei, murmură ea. Asta e, nu-i aşa? Vreun văr Harkonnen care...

— Eşti fiica Baronului, rosti el şi privi impasibil gestul cu care ea îşi duse ambele mîini la gură. Apoi urmă: în tinerețea lui, Baronul a avut multe aventuri. O dată, o singură dată însă, şi-a îngăduit să se lase sedus. Dar a fost sedus pentru scopurile genetice ale Bene Gesseritului. De către una dintre *voi.*

"Voi". Ca o palmă. Mintea Jessicăi se puse din nou în mişcare. Şi nu găsi nici un argument care să nege afirmația lui Paul. Prea multe blancuri inexplicabile şi verigi lipsă din trecutul ei ieşeau acum la iveală şi se înlănțuiau. Fiica pe care o voia Bene Gesseritul... nu era sortită pentru a pune capăt vechii vrăjmăşii Atreides-Harkonnen, ci pentru a fixa un factor genetic în liniile lor. *Ce factor?* Bîjbîi năucă în căutarea răspunsului.

Ca şi cum i-ar fi citit gîndurile, Paul spuse:

— Credeau că vor ajunge... la mine. Dar eu nu sînt ce se aşteptau să fiu. Şi m-am ivit înainte de vreme. Iar ele habar n-au de asta.

Jessica îşi apăsă amîndouă mîinile pe buze.

Maică Mare! E Kwisatz Haderach!

Se simți despuiată în fața lui. Descoperită. Îşi dădea seama că Paul o vedea cu ochi cărora nu li se putea ascunde aproape nimic. Şi înțelese că

acesta era motivul de bază al spaimei ei.

— Crezi că sînt Kwisatz Haderach, spuse el. Scoate-ți asta din cap. Sînt altceva. Ceva la care nu s-a aşteptat nimeni.

Trebuie să dau imediat de ştire uneia din şcoli, gîndi ea. *Poate că Indexul de Selecție va putea oferi vreo explicație.*

— Nu vor afla de existența mea decît cînd va fi prea tîrziu, murmură Paul.

Jessica încercă să-i abată gîndurile. Îşi lăsă mîinile în poală şi întrebă:

— Cum o să ne descurcăm printre fremeni?

— Fremenii au o zicală pe care o atribuie lui Shai-hulud, Moş Veşnicie, răspunse Paul. Ei spun: "Fii gata să prețuieşti orice-ți iese în cale."

Şi gîndi: *Da, mama mea... vom trăi printre fremeni. Ți se vor înălbăstri ochii, iar pe nările nasului tău încîntător vor apărea bătături provocate de filt-cepurile tubului de la distrai... Şi-o vei naşte pe sora mea: Sfînta Alia-a-Cuțitului.*

— Dacă nu eşti Kwisatz Haderach, începu Jessica, ce...

— Nu se ştie ce sînt, spuse el. Să nu crezi pînă nu vezi.

Şi gîndi: *Sînt o sămînță.*

Înțelese subit cît de fertil era solul în care căzuse şi odată cu această revelație îl copleşi din nou sentimentul de țel cumplit, strecurîndu-i-se în golul dinăuntrul ființei sale, amenințînd să-l înăbuşe de durere.

Pe drumul ce i se aşternea înainte văzuse două ramificații de seamă... Pe una din ele întîlnea un Baron bătrîn şi hain şi-i spunea: "Te salut, bunicule." Gîndul la această cale şi la ceea ce se afla de-a lungul ei îi repugna.

Cealaltă cale era presărată cu petece obscure, cenuşii, pe care le sfîşiau piscuri de violență. Pe calea aceea văzuse o religie războinică, un foc ce cuprindea universul; văzuse steagul verde şi negru al Atreizilor fîlfîind în fruntea a mii de legiuni de fanatici intoxicați cu licoare de mirodenie. Gurney Halleck şi alți cîțiva dintre oamenii tatălui său — jalnic de puțini — se aflau printre ei, purtînd în piept semnul şoimului de pe racla în care fusese depus craniul tatălui său.

— Nu pot s-apuc pe calea asta, murmură el. Asta-i calea pe care o vor zgripțuroaicele din şcolile voastre.

— Nu înțeleg ce spui, Paul, îngăimă mama sa.

Paul tăcu. Sămînță din el amuți, reflectînd cu conştiința de rasă pe care o resimțise la început, prin prisma sentimentului unui țel cumplit. Înțelese că nu mai putea să urască nici şcolile Bene Gesserit, nici pe Împărat. Nici măcar pe Harkonneni. Erau cu toții prizonierii necesității rasei lor de a-şi reînnoi moştenirea risipită, de a se amesteca şi de a se contopi, de a-şi deşerta liniile de sînge într-un mare şi nou rezervor de gene. Şi rasa nu cunoştea decît o singură cale de rezolvare a acestei necesități... Calea

strămoşească. Calea încercată şi sigură, singura capabilă să doboare orice piedică: jihadul.

Nu! Nu pot să aleg calea asta, gîndi el.

Dar văzu din nou, cu ochii minții, racla cu craniul tatălui său şi prăpădul în centrul căruia fîlfîia sălbatic steagul verde şi negru.

Jessica tuşi uşor, îngrijorată de tăcerea lui.

— Atunci... fremenii ne vor primi printre ei? întrebă.

Paul îşi ridică ochii. În lumina verde din cort, privi îndelung trăsăturile nobile, rafinate, ale chipului mamei sale.

— Da, rosti el. Asta-i una dintre căi.

Dădu din cap.

— Da. Fremenii. Mă vor numi... Muad'Dib, "Cel Ce Arată Calea". Da... aşa îmi vor spune.

Îşi închise ochii, gîndi: *Tată, acum pot să te jelesc.*

Şi lacrimile îi inundară obrajii.

O mînie cum nu ne mai fusese dat să vedem pînă atunci pusese stăpînire pe tatăl meu, Împăratul Padişah, în ziua în care i se aduse la cunoştință moartea Ducelui Leto şi circumstanțele acestei morți. O acuză pe mama mea şi acuză pactul care-l silise să aducă pe tron o Bene Gesserit. Acuză Ghilda şi îl acuză pe bătrînul şi perfidul Baron. Îi acuză pe toți cei cu care dădu ochii, fără a mă cruța nici pe mine şi spunînd că şi eu eram o vrăjitoare ca toate celelalte. Iar la încercarea mea de a-l îmbuna, de a-i arăta că totul se întîmplase conform unei mai vechi legi a autoconservării, în fața căreia se plecaseră pînă şi cîrmuitorii din timpurile de demult, îmi răspunse începînd să strige la mine şi întrebîndu-mă dacă nu cumva îl credeam o cîrpă. Am înțeles atunci că nu moartea propriu-zisă a Ducelui îl făcuse să-şi piardă cumpătul, ci implicațiile acestei morți pentru monarhie. Privind faptele retroactiv, sînt tentată să cred că şi tatăl meu avea întrucîtva darul profeției, mai ales că neamul său şi cel al lui Muad'Dib aveau o obîrşie comună.

Fragment din **În casa tatălui meu** *de prințesa Irulan.*

ŞI ACUM se va ucide Harkonnen pe Harkonnen, şopti Paul. Se trezise cu puțin înainte de căderea nopții, se ridicase în capul oaselor şi rămăsese aşa, în întunericul ermetic al distilcortului. Auzi mişcările vagi ale mamei sale, care dormea lîngă peretele opus.

Paul se aplecă deasupra detectorului de apropiere aşezat pe podea, cercetă cadranele iluminate de tuburi fosforescente.

— În curînd se-nnoptează, rosti mama sa. De ce nu ridici obloanele cortului?

Paul îşi dădu seama abia atunci că de cîteva clipe respirația ei se schimbase, că aşteptase mută în întuneric pentru a se convinge că el era treaz.

— N-are rost, răspunse. A fost furtună. Cortul este acoperit cu nisip. O să m-apuc imediat să forez o ieşire.

— Duncan n-a dat încă nici un semn de viață?

— Nu.

Paul se jucă absent cu inelul ducal de pe degetul mare. Apoi, din senin, îl cuprinse mînia împotriva esenței însăşi a acestei planete care contribuise la uciderea tatălui său. Începu să tremure.

— Am auzit cînd a-nceput furtuna, spuse Jessica.

Platitudinea vorbelor ei îl ajută să-şi redobîndească într-o oarecare măsură calmul. Mintea i se concentră la furtuna a cărei naştere o urmărise prin peretele transparent al distilcortului — şfichiuiri reci de nisip gonind de-a curmezişul bazinului, apoi şuvoaie şi turbioane răscolind cerul. Îşi ridicase ochii către un pisc de piatră, îl văzuse schimbîndu-şi forma sub muşcătura stihiei, transformîndu-se într-o lamă subțire şi scurtă, de culoare gălbuie. O trombă de nisip invadase bazinul, întunecase cerul cu masa ei apăsătoare, apoi îngropase cortul, cufundîndu-i în beznă.

Lonjeroanele arcuite pîrîiseră o singură dată, acceptînd povara, apoi... liniştea — tulburată doar de bîzîitul discret al foalelor de la nisipompa cortului care trăgea aer de la suprafață.

— Mai încearcă puțin radioul, spuse Jessica.

— Inutil, răspunse el.

Trase din colierul de la gît capătul tubului de apă al distraiului, sorbi o înghițitură caldă. Se gîndi că începea astfel adevărata existență arrakiană: îşi potolea pentru prima dată setea cu umezeala regenerată din propriul său organism. Apa era stătută şi sălcie, dar îi alina uscăciunea esofagului.

Jessica îl auzi pe fiul ei bînd, simți suprafața — alunecoasă şi umedă pe dinăuntru — a distraiului, dar refuză să-şi accepte setea. A accepta acest lucru însemna a recunoaşte definitiv înfricoşătoarele necesități ale Arrakisului — economisirea celor mai infime urme de umiditate, drămuirea puținelor picături din buzunarele colectoare ale cortului, regretarea fiecărei respirații irosite în aer liber.

Era mult mai simplu să te cufunzi iarăşi în somn. Dar somnul din ziua aceea îi adusese un vis şi, amintindu-şi-l, Jessica se înfioră. Visase că-şi afunda mîinile într-un rîu de nisip pe care era scris un nume: *Ducele Leto Atreides*. Numele se ştergea, dus de nisip, iar ea vroia să-l scrie din nou, dar

prima literă dispărea mai înainte de a ajunge ea la cea din urmă.

Nisipul nu putea fi oprit.

În cele din urmă, visul se prefăcuse în bocet — din ce în ce mai puternic, mai desluşit. Un bocet straniu... O părticică din mintea ei recunoscuse în glasul care bocea propriul ei glas de copil mic, abia trecut de vîrsta prunciei. Şi o femeie, nu tocmai vizibilă în memoria ei... O femeie care se depărta...

Mama pe care n-am cunoscut-o, gîndi Jessica. *Sora Bene Gesserit care m-a născut şi m-a predat Comunităţii, pentru că aşa i se poruncise. Oare se bucurase că se putea descotorosi de odrasla unui Harkonnen?*

— Punctul lor vulnerabil e mirodenia, spuse brusc Paul. Aici trebuie să-i lovim.

Cum se poate gîndi la atac, în condiţiile astea? se întrebă Jessica.

— Toată planeta e plină de mirodenie, zise ea. Cum îţi închipui că poţi să-i loveşti?

Îl auzim foindu-se, trăgînd ranița pe podeaua cortului.

— Pe Caladan aveam puterea mării şi a văzduhului, spuse el. Aici trebuie să dobîndim *puterea deşertului.* Cheia sînt fremenii.

Vocea i se auzea dinspre sfincterul cortului. Antrenamentul ei de Bene Gesserit sesiză în tonul lui sentimentul vag de ostilitate pe care-l mai nutrea față de ea.

Toată viaţa a fost educat să-i urască pe Harkonneni, gîndi ea. *Şi acum descoperă că şi el este Harkonnen... din cauza mea. Cît de puţin mă cunoaşte! Am fost singura femeie a Ducelui meu. I-am acceptat fără să crîcnesc viaţa şi concepţiile. Am fost in stare să sfidez pînă şi un ordin Bene Gesserit.*

Paul aprinse tubul de iluminat al cortului şi spațiul de sub dom se învălui în lumină verde. Jessica îl văzu ghemuindu-se lîngă sfincter, cu gluga distraiului potrivită pentru mers în deşert: fruntea acoperită, filtrul bucal la locul său, filt-cepurile în nări. Nu i se vedeau decît ochii negri şi o fîşie îngustă de față. Îl zări întorcîndu-se o clipă spre ea, apoi, din nou, la sistemul de etanşare.

— Pregăteşte-te de ieşire, îi spuse el, şi glasul i se auzi înfundat, din spatele filtrului.

Jessica îşi trase şi ea filtrul în dreptul gurii, începu să-şi potrivească gluga, privindu-l pe fiul ei care desfăcea izolația cortului.

Cînd Paul deschise sfincterul, nisipul scrîşni şi un jet de grăunți minusculi se revărsă sîsîind în interior, pînă ce apucă să-l imobilizeze cu ajutorul compactorului static. O gaură se căscă în zidul de nisip, pe măsură ce scula realinia grăunții. Paul se strecură în gaură şi urechile Jessicăi îi ascultară înaintarea spre suprafață.

Ce ne aşteaptă acolo? se întrebă ea. *Trupele Harkonnenilor şi sardaukarii*

sînt primejdiile pe care le cunoaştem. Dar care sînt cele pe care le ignorăm ?

Se gîndi la compactorul static cu care lucra Paul acum şi la celelalte unelte ciudate din raniță. Brusc, instrumentele acelea îi apărură ca tot atîtea semne ale unor primejdii necunoscute.

Apoi simți pe porțiunea descoperită a feței, deasupra filtrului, adierea fierbinte a aerului de la suprafață.

— Dă-mi ranița.

Vocea lui Paul... Joasă, prudentă.

Se întoarse, auzi gîlgîitul apei din litrugene cînd trase ranița către ea. Privi în sus, văzu silueta lui Paul pe un fundal de stele.

— Ridic-o, spuse el şi-şi întinse mîna. Ranița dispăru.

Jessica nu mai văzu decît un cerc împînzit de stele. Ca nişte vîrfuri luminoase de arme, ațintite spre ea. O ploaie de meteoriți traversă petecul acela de noapte. Meteoriții i se părură un avertisment... Ca dungile pe blana unui tigru, ca un grilaj luminos pe marginea unui mormînt... Avu impresia că-i îngheață sîngele în vine. Simțea pentru prima oară fiorul de groază al prețului pus pe capetele lor.

— Grăbeşte-te, spuse Paul. Vreau să strîng cortul.

O ploaie fină de nisip de la suprafață i se prelinse pe mîna stîngă. *Cît nisip ar putea să stăvilească o mînă?*

— Ai nevoie de ajutor? o întrebă Paul.

— Nu.

Îşi înghiți nodul din gît. Se strecurăm gaură, simți nisipul compact scrîşnindu-i sub degete. Paul se aplecă peste buza gropii şi o prinse pe Jessica de braț. Sări lîngă el, se ridică în picioare. Nisip scăldat în lumina stelelor. Privi în jur. Nisipul umpluse aproape în întregime bazinul, lăsînd doar o buză circulară de rocă. Simțurile ei antrenate sondară noaptea...

Zgomote de animale mici.

Păsări.

Căderea unei mase de nisip dislocat şi sunetele înfundate ale vietăților surprinse de avalanşă.

Paul turtind cortul, trăgîndu-l afară din gaură.

Lumina stelelor îndepărta exact atîta noapte cît trebuia pentru ca fiecare umbră să pară o amenințare. Privea pete de întuneric.

Bezna-i o amintire oarbă, gîndi ea. Urechea prinde sunete comprimate... Strigătele celor care ne hăituiau strămoşii, într-un trecut atît de îndepărtat, încît numai celulele cele mai primitive ale trupului nostru şi-l mai amintesc. Urechile văd. Nările văd.

Paul apăru brusc lîngă ea; zise:

— Duncan mi-a spus că dacă va fi capturat va putea rezista... pînă în momentul acesta. Trebuie să plecăm.

Îşi săltă ranița în spate, traversă nisipul bazinului, urcă pe o terasă ce

domina deşertul.

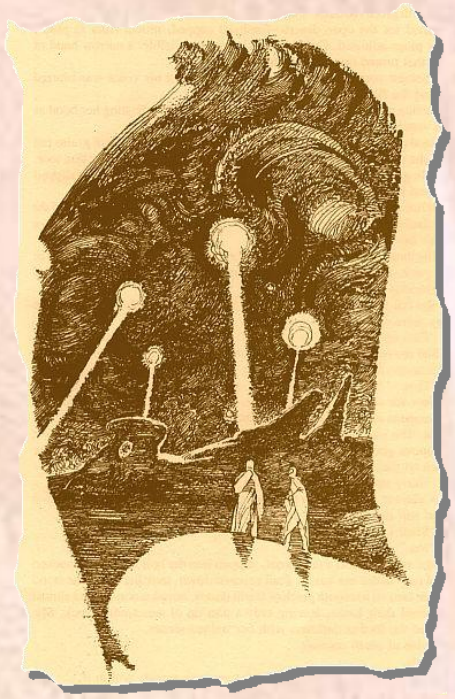
Jessica îl urmă cu mişcări automate, observînd că începuse deja să trăiască pe orbita fiului ei.

Pentru că suferința mea de acum e mai apăsătoare decît nisipul mărilor, gîndi ea. *Lumea aceasta m-a golit de tot ce aveam în mine. Nu mi-a lăsat decît un singur scop, cel mai vechi: viața de mîine. Trăiesc doar pentru tînărul meu Duce şi pentru fiica pe care trebuie s-o aduc pe lume.*

Urcă lîngă Paul, simțind cum nisipul îi îngreuna mersul.

Paul privea spre nord. Cerceta aflorismentul stîncos din spatele unui şir de culmi joase.

Masivul din depărtare părea o străveche navă maritimă de război, profilîndu-şi conturul pe fondul stelelor. Silueta sa grațioasă şi prelungă se ridica pe creasta unui val invizibil: catarge scurte, coşuri înclinate spre spate, o turelă la pupa.

Un fulger portocaliu despică noaptea deasupra catargelor încremenite şi o dungă strălucitoare de purpură se năpusti către el, străpungîndu-1.

Apoi o altă dungă purpurie!

Şi un alt fulger portocaliu țîşni în sus!

Priviră înmărmuriți tabloul, care părea o antică bătălie navală.

— Stîlpi de foc, şopti Paul.

Deasupra masivului se ridică un inel de ochi roşii. Limbi sîngerii sfîşiară cerul.

— Jeturi reactive şi lasere, spuse Jessica.

Roşie, în atmosfera încărcată de praf, prima lună a Arrakisului răsări la orizont, în stînga lor, şi privind într-acolo zăriră dîra lungă a unei furtuni de nisip — o panglică zbuciumată, la suprafața deşertului.

— Sînt topterele Harkonnenilor, zise Paul. Trimise să ne vîneze. După cum pisează deşertul... s-ar zice că vor să strivească tot ce se află sub ei... cum ai strivi sub talpă un cuib de insecte.

— Sau un cuib de Atreizi, murmură Jessica.

— Trebuie să ne adăpostim, o să pornim spre sud şi-o să ne ținem pe lîngă stînci. Dacă ne prind descoperiți...

Se întoarse. În timp ce-şi aranja mai bine ranița pe umeri, adăugă:

— Sînt porniți să omoare tot ce se mişcă.

Făcu un pas pe marginea terasei şi în clipa următoare auzi şuieratul grav al unor aripi. Zări, deasupra lor, umbrele negre ale mai multor ornitoptere.

Tatăl meu mi-a spus odată că respectul pentru adevăr este, practic, baza întregii morale. "Nimic nu se poate naşte din nimic", spunea el. Este o cugetare profundă, dacă te gîndeşti cît de instabil poate fi "adevărul".

Fragment din **Conversaţii cu Muad'Dib** *de prinţesa Irulan*

M-AM MÎNDRIT dintotdeauna cu faptul că văd lucrurile sub înfăţişarea lor reală, spuse Thufir Hawat. Ăsta-i blestemul mentatului. Nu se poate împiedica să nu-şi analizeze informaţiile.

Chipul bătrîn şi acoperit de riduri părea calm şi tihnit în penumbra dinaintea zorilor. Buzele pătate de sapho erau o linie dreaptă, mărginită de încreţituri radiale.

Omul înfăşurat în mantie, ghemuit pe vine în faţa lui Hawat, rămase tăcut, ca şi cînd n-ar fi auzit cuvintele mentatului.

Stăteau amîndoi chirciţi sub consola unei stînci care domina o dolină largă şi puţin adîncă. Deasupra crestelor zimţate ale stîncilor de pe partea cealaltă a bazinului se revărsau zorii, pictînd totul în roz. Sub consola de piatră era frig, un frig uscat şi pătrunzător, rămas din timpul nopţii. Cu puţin timp înainte de-a se crăpa de ziuă, suflase un vînt cald, dar acum se lăsase iar frigul. În spatele său, Hawat auzea cum le clănţăneau dinţii celor cîţiva soldaţi — atîţi cîţi mai rămăseseră din detaşamentul său...

Omul ghemuit din faţa lui Hawat era fremen. Traversase dolina odată cu prima geană de lumină, plutind parcă pe deasupra nisipului, contopindu-se cu dunele, mişcîndu-se abia ghicit.

Fremenul înfipse un deget în nisipul dintre ei, desenă ceva care semăna cu un castron din care pornea o săgeată.

— Sînt multe patrule Harkonnen dincolo, rosti el.

Îşi ridică degetul, îl îndreptă spre Stîncile de pe care coborîseră Hawat şi oamenii săi.

Hawat dădu din cap.

Multe patrule. Da.

Dar tot nu ştia ce vroia de fapt fremenul şi asta îl irita. Un mentat trebuie să deducă orice motive. Dobîndirea acestei capacităţi era unul din obiectivele programului special de formare a unui mentat.

Pentru Hawat, noaptea care trecuse fusese cea mai neplăcută din viaţa sa. Se afla la Tsimpo, un orăşel-garnizoană, avanpostul-tampon al fostei capitale, Carthag, cînd începuseră să sosească rapoartele despre atac. În primul moment se gîndise: *Un raid, Harkonnenii sondează terenul.*

Dar rapoartele nu încetaseră să curgă — tot mai multe şi mai dese.

Două legiuni debarcaseră la Carthag.

Cinci legiuni — cincizeci de brigăzi! — atacaseră baza principală a Ducelui de la Arrakeen,

O legiune la Arsunt.

Două regimente la Stînca Ruptă.

Apoi rapoartele deveniseră mai amănunțite: printre agresori se aflau sardaukari imperiali — probabil în jur de două legiuni. Şi era limpede că invadatorii ştiuseră cu exactitate ce forțe să concentreze şi unde. Cu exactitate! Rețeaua lor de spionaj funcționase perfect!

Furia năucă a lui Hawat crescuse pînă la punctul în care amenința funcționarea fluentă a capacităților lui de mentat. Amploarea atacului îi zdruncinase judecata, cu forța unui impact fizic.

Acum, ascuns în dosul unui fragil paravan de rocă aridă, dădu din cap doar pentru sine, strîngîndu-şi în jurul trupului tunica boțită şi ruptă, încercînd parcă să stăvilească astfel frigul pătrunzător de sub stîncă.

Amploarea atacului.

El nu prevăzuse decît posibilitatea ca inamicul să închirieze din cînd în cînd de la Ghildă o şalandă sau două, pentru raiduri de încercare. Era o manevră destul de obişnuită în genul acesta de conflict armat între case. Pe Arrakis aterizau şi decolau în mod regulat şalande care transportau mirodenia Casei Atreides. Hawat luase măsuri de precauție pentru a preveni un raid din partea unor false şalande de mirodenie. Iar pentru cazul unui atac real, nu se aşteptase la mai mult de zece brigăzi.

Dar ultimul raport arătase că pe Arrakis aterizaseră peste două mii de nave! Nu numai şalande, ci şi fregate, nave de recunoaştere, monitoare, distrugătoare, transportoare de trupe, bascule...

Peste o sută de brigăzi... Zece legiuni!

Întregul venit rezultat din producția de mirodenie a Arrakisului pe cincizeci de ani abia ar fi putut să acopere costul unei asemenea aventuri.

Abia.

Am subestimat prețul pe care era dispus să-l plătească Baronul ca să ne atace, gîndi Hawat. *L-am indus in eroare pe Ducele meu.*

Şi mai era şi problema trădării.

Voi avea grijă să trăiesc destul ca s-o văd strangulată! gîndi. *Ar fi trebuit s-o omor cu mîinile mele pe vrăjitoarea aia Bene Gesserit. Mi-a oferit prilejul şi nu l-am folosit.* Acum nu se mai îndoia că doamna Jessica era cea care îi trădase. Toate faptele cunoscute o acuzau.

— Tovarăşul vostru, Gurney, şi o parte din oamenii săi sînt în siguranță la prietenii traficanți, spuse fremenul.

— Mă bucur.

Aşadar, Gurney va reuşi să scape din iadul ăsta. Nu ne-au exterminat pe toți.

Hawat aruncă o privire înapoi, către grupul soldaților săi. La începutul nopții avusese alături de el trei sute dintre cei mai buni oameni. Acum rămăseseră douăzeci, iar jumătate din ei erau răniți. Unii dormeau încă — în picioare, rezemați de peretele stîncii, sau prăvăliți în nisip, la baza ei. Ultimul lor topter, pe care îl folosiseră ca vehicul cu efect de sol pentru a-şi transporta răniții, îi lăsase în pană chiar înainte de revărsarea zorilor. Îl tăiaseră cu laserele şi ascunseseră fragmentele, apoi coborîseră anevoie pînă în refugiul acesta, de la marginea bazinului.

Hawat nu ştia decît în mod vag unde se aflau — la vreo două sute de kilometri sud-est de Arrakeen. Principalele căi ce legau între ele sietchurile Scutului de Piatră se găseau pe undeva, la sud de locul acesta.

Fremenul din fața lui Hawat îşi dădu pe spate gluga mantiei, apoi pe cea a distraiului, descoperindu-şi pletele şi barba de culoarea nisipului. Părul îi era pieptănat lins, lăsîndu-i liberă fruntea înaltă şi îngustă. Avea ochii insondabili, complet albaştri datorită alimentației cu mirodenie. La colțul din dreapta al gurii, mustața şi barba îi erau decolorate, iar firele de păr mai purtau încă urma tubului de la filtrele nazale, care îi atîrna acum la gît.

Omul îşi scoase filt-cepurile, le reglă clemele. Îşi frecă bătătura de pe una din nări.

— Dacă vreți să traversați dolina la noapte, rosti el, să nu vă activați scuturile. E o spărtură mare în peretele versantului...

Se răsuci pe călcîie, arătă spre sud.

— Acolo. Între bazin şi erg se întinde o limbă lată de nisip. Scuturile ar atrage un...

Şovăi, urmă:

— ... un vierme. Nu prea obişnuiesc ei să treacă de stînci, dar dacă vreunul simte scutul, intră la sigur.

A spus vierme, gîndi Hawat. *Dar fusese cît pe ce să spună altceva. Ce? Şi ce vrea de la noi?*

Oftă.

Nu-şi amintea să mai fi fost vreodată atît de obosit... O sleială a muşchilor, pe care tabletele tonice erau incapabile s-o combată.

Blestemații de sardaukari!

Îl încercă un sentiment de amărăciune față de propria-i persoană. Se gîndi la soldații-fanatici şi la ceea ce însemna prezența lor pe Arrakis: mîna trădătoare a Împăratului. Conform calculului estimativ al informațiilor pe care le deținea, îşi dădea seama cît de reduse erau şansele de a prezenta vreodată o dovadă a acestei trădări, în fața Consiliului Suprem al Landsraadului, care ar fi putut face dreptate.

— Vreți să ajungeți la traficanți? întrebă fremenul.

— Este posibil?

— E cale lungă.

"Fremenilor nu le place să spună nu", îi explicase odată Idaho.

— Încă nu mi-ai spus dacă ai voştri sînt dispuşi să dea ajutor răniților mei.

— Sînt răniți.

Mereu acelaşi răspuns afurisit!

— Ştiu că sînt răniți! izbucni Hawat. Nu asta-i...

— Pace, prietene, îl domoli fremenul. Răniții ce spun? Sînt printre ei vreunii care înțeleg că tribul vostru are nevoie de apă?

— N-am vorbit despre apă, răspunse Hawat. Am...

— Vă înțeleg şovăiala, zise fremenul. Sînteți prieteni, aparțineți aceluiaşi trib. Aveți apă?

— Insuficientă.

Fremenul arătă cu un gest al mîinii tunica lui Hawat, pielea descoperită în dosul rupturilor.

— Ați fost surprinşi în sietch, fără distraie. Trebuie să luați o hotărîre asupra apei, prietene.

— Putem cumpăra ajutorul vostru?

Fremenul dădu din umeri.

— N-aveți apă. Aruncă o privire rapidă către grupul din spatele lui Hawat. La cîți răniți eşti dispus să renunți?

Hawat amuți, se uită lung la omul din fața sa. Mentatul înțelese că, undeva, comunicația dintre ei era defazată. Legătura dintre sunete şi cuvinte nu se mai producea în mod normal.

— Sînt Thufir Hawat, spuse el. Am dreptul să vorbesc în numele Ducelui meu. Vă pot oferi garanție de plată pentru ajutorul vostru. N-am nevoie decît de un un ajutor limitat. Atît cît să-mi pot păstra forțele ca să răzbun o trădare.

— Vrei sprijinul nostru într-o vendetă?

— De vendetă am să mă ocup personal. Nu vreau decît să mă eliberez de grija răniților mei, ca să-mi pot duce treaba la bun sfîrşit.

Fremenul se încruntă.

— Ce grijă ți-ar putea reveni ție pentru răniți? Ei singuri trebuie să-şi poarte de grijă. E vorba de apă, Thufir Hawat. Vrei să hotărăsc eu în locul tău?

Omul îşi duse o mînă la arma ascunsă sub mantie.

Hawat tresări, se întrebă: *Altă trădare?*

— De ce te-ai speriat? întrebă fremenul.

Oamenii ăştia şi sinceritatea lor derutantă! Răspunse precaut:

— S-a pus un premiu pe capul meu.

— Ahhhh!

Fremenul îşi luă mîna de pe armă.

— Crezi că ne bîntuie corupția bizantină. Nu ne cunoşti. N-au

Harkonnenii atîta apă, cîtă le-ar trebui ca să cumpere măcar un copil de-al nostru!

În schimb, au putut cumpăra de la Ghildă transportul a peste două mii de nave de război, gîndi Hawat, iar gîndul la prețul pe care-l plătiseră Harkonnenii îl năuci iarăşi.

— Amîndoi luptăm împotriva Harkonnenilor, spuse, după o clipă N-ar trebui să fim părtaşi? N-ar trebui să discutăm împreună problemele şi căile de ducere a luptei?

— Sîntem părtaşi, răspunse fremenul. Te-am văzut cum te-ai bătut cu Harkonnenii. Eşti un om de nădejde. Aş fi bucuros să-ți ştiu brațul alături de-al meu.

— Spune-mi cum te-ar putea ajuta brațul meu, zise Hawat.

— Ştiu eu?! făcu fremenul. Harkonnenii mişună peste tot. Dar încă n-ai luat hotărîrea asupra apei şi nici n-ai cerut răniților tăi să hotărască singuri.

Atenție! îşi spuse Hawat. *E aici ceva ce nu înțeleg.*

— Nu vrei să-mi arăți tu calea? întrebă el. Apoi adăugă: Calea arrakiană.

— Judecată de străin, comentă fremenul şi în tonul său se strecură o undă de ironie. Arătă cu mîna către nord-vest, în direcția crestelor stîncoase. V-am urmărit de sus, azi-noapte, cînd ați traversat nisipurile. Îşi lăsă brațul în jos. Ți-ai condus oamenii pe versanții friabili ai dunelor. Rău! N-aveți distraie, n-aveți apă. N-o să rezistați multă vreme.

— Nu-i uşor să-nveți necesitățile Arrakisului, replică Hawat.

— Adevărat. Dar noi am omorît Harkonneni.

— Voi ce faceți cu răniții voştri? întrebă Hawat.

— Oare un om nu-şi poate da singur seama dacă merită să fie salvat? îi întoarse fremenul întrebarea. Răniții voştri ştiu că n-aveți apă. Îşi înclină capul, îl privi pe Hawat cu coada ochiului. Totul e limpede. Trebuie să luați hotărîrea asupra apei. Şi cei răniți, şi cei teferi trebuie să se gîndească la viitorul tribului.

Viitorul tribului, gîndi Hawat. *Tribul Atreizilor. Înțeleaptă judecată.* Se sili să rostească întrebarea pe care o ocolise pînă atunci:

— Ai vreo veste despre Ducele meu sau despre fiul lui?

Ochii albaştri, insondabili, îl fixară fără să clipească.

— Veste?

— Ce ştii despre soarta lor?! izbucni Hawat.

— Soarta-i aceeaşi pentru toți oamenii, răspunse fremenul. Ducele tău, se zice, şi-a cunoscut soarta. Cît despre Lisan al-Gaib, fiul său, soarta lui e în mîinile lui Liet. Liet nu s-a pronunțat încă.

Ca şi cînd nu l-aş fi întrebat, gîndi Hawat.

Îşi privi din nou oamenii. Se treziseră şi cei care dormeau. Auziseră cu toții. Priveau nisipul care acoperea dolina şi chipurile lor exprimau acelaşi

gînd: pe Caladan nu se mai puteau întoarce, iar acum pierduseră şi Arrakisul.

Hawat se întoarse spre fremen.

— De Duncan Idaho ai auzit ceva?

— Era în casa mare cînd a căzut scutul, răspunse fremenul. Atît... am auzit.

Scorpia a dezactivat scuturile şi i-a lăsat pe Harkonneni să intre, gîndi Hawat. *De data asta eu am stat cu spatele la uşă. Cum de-a putut face aşa ceva, ştiind că ameninţa astfel şi viaţa propriului ei fiu? Dar... cine ştie cum judecă o vrăjitoare Bene Gesserit?... Dacă asta se poate, numi judecată...*

Încercă să-şi înghită nodul din gît.

— Cînd crezi că ai s-auzi ceva despre băiat?

— Nu prea sîntem la curent cu ce se-ntîmplă la Arrakeen, răspunse fremenul. Ridică din umeri. Ştiu eu?

— Te poţi interesa?

— Poate.

Din nou, fremenul îşi scărpină bătătura de pe nară.

— Spune-mi, Thufir Hawat, cunoşti armele cele mari pe care le-au folosit Harkonnenii?

Artileria, gîndi posomorît Hawat. *Cui i-ar fi trecut prin cap că vor folosi artileria în era scuturilor?*

— Vorbeşti de tunurile cu care i-au îngropat de vii pe-ai noştri, rosti el. Am... unele cunoştinţe teoretice despre armele explozive.

— Cel ce se refugiază într-o grotă cu o singură ieşire îşi merită moartea cu prisosinţă, declară fremenul.

— De ce m-ai întrebat despre tunuri?

— Îl interesează pe Liet.

Asta o fi vrînd de la noi? se întrebă Hawat.

— Ai venit ca să obţii informaţii despre tunuri?

— Liet voia să vadă cu ochii lui una din armele alea.

— În căzu! ăsta, n-aveai decît să-i capturezi un tun, rosti nervos Hawat.

— Bineînţeles, spuse fremenul. Am şi capturat unul. L-am ascuns într-un loc unde Stilgar va putea să-l cerceteze în voie, şi Liet la fel... dacă va vrea. Dar nu cred că-l va mai interesa: arma nu-i prea grozavă. Nu corespunde tuturor condiţiilor de pe Arrakis.

— Aţi... capturat un tun?

— A fost o luptă frumoasa. N-am pierdut decît doi oameni şi am vărsat apa a peste-o sută de-ai!

Servanţii tunurilor sînt sardaukari, gîndi Hawat. *Smintitul ăsta declară senin că n-a pierdut decît doi oameni într-o luptă cu sardaukarii!*

— N-am fi pierdut nici un om, dacă n-ar fi fost cei ce se bat alături de Harkonneni. Printre ei sînt luptători buni.

Unul dintre oamenii lui Hawat înaintă şovăitor, se uită la silueta ghemuită a fremenului, întrebă:

— Despre sardaukari vorbeşti?

— Despre sardaukari vorbeşte, spuse Hawat.

— Sardaukari! exclamă fremenul şi în vocea lui păru să răzbată o urmă de încîntare. Ah, va să zică sînt sardaukari! Atunci, chiar că a fost o noapte frumoasă. Sardaukari... Ce legiune? Nu ştiți?

— Nu... ştim, rosti Hawat,

— Sardaukari, murmură fremenul. Dar erau îmbrăcați ca Harkonnenii. Nu-i ciudat?

— Împăratul nu vrea să se ştie că luptă împotriva unei Case Mari, îi explică Hawat.

— Dar *tu* ştii că sînt sardaukari.

— Cine sînt eu? rosti mohorît Hawat.

— Eşti Thufir Hawat, răspunse cu voce egală fremenul. Dar am fi aflat şi noi, pînă la urmă. Le-am trimis trei prizonieri oamenilor lui Liet, ca să-i interogheze.

Aghiotantul lui Hawat vorbi tărăgănat, fiecare cuvînt trădîndu-i neîncrederea:

— Ați... *luat prizonieri...* sardaukari?

— Numai trei, răspunse fremenul. Au luptat bine.

Măcar de-am fi avut timp să încheiem o alianță cu oamenii ăştia, gîndi Hawat. *De-am fi putut să-i instruim şi să-i înarmăm. Maică Mare! Ce armată am fi avut!*

— Poate că te codeşti fiindcă te îngrijorează soarta lui Lisan al-Gaib, spuse deodată fremenul. Dacă e într-adevăr Lisan al-Gaib, nu i se poate întîmpla nimic rău. Nu te frămînta de pomană. Încă nu există nici o dovadă.

— Am fost slujitorul lui... Lisan al-Gaib, spuse Hawat. Şi m-am legat față de mine însumi să-i port de grijă toată viața.

— Te-ai legat pentru apa lui?

Hawat îl privi pieziş pe aghiotantul său, care continua să se holbeze la fremen, apoi îşi întoarse din nou privirea către omul ghemuit în fața sa.

— Da... Pentru apa lui.

— Vrei să te întorci la Arrakeen, la locul apei sale?

— Da... da, la locul apei sale.

— De ce n-ai spus de la început că-i vorba de apă?

Fremenul se ridică în picioare, îşi potrivi filt-cepurile în nări.

Hawat îi făcu semn aghiotantului să se retragă. Omul dădu nedumerit din umeri, se întoarse în mijlocul grupului de soldați care începură să murmure între ei.

Fremenul spuse:

— Dacă e vorba de apă, găsim noi o cale.

În spatele lui Hawat, cineva înjură cu voce înfundată. Apoi se auzi glasul aghiotantului:

— Thufir! A murit Arkie...

Fremenul îşi duse un pumn la ureche, rosti:

— Zălogul apei! E un semn!

Îl privi fix pe Hawat:

— Avem pe-aproape un loc de primit apa. Să-mi chem oamenii?

Aghiotantul veni lîngă Hawat, spuse:

— Thufir, doi dintre oameni au neveste la Arrakeen. Vor să... mă rog, ştii şi tu cum e în asemenea clipe.

Fremenul încă îşi mai ținea pumnul la ureche.

— Accepți zălogul apei, Thufir Hawat? întrebă el.

Mintea mentalului începu să gonească. De data aceasta pricepuse ce vroia fremenul, dar se temea de reacția nervilor încordați ai oamenilor de sub stîncă, în clipa în care aveau să priceapă şi ei.

— Fie, se hotărî brusc. Zălogul apei.

— Unească-se triburile noastre, rosti grav fremenul şi-şi coborî pumnul.

Ca la un semn, de pe Stîncile de deasupra lor săriră jos patru oameni. Se repeziră sub bolta de piatră, rostogoliră mortul într-o mantie largă, îl ridicară şi porniră în goană cu el, de-a lungul peretelui stîncos din dreapta, stîrnind cu tălpile lor iuți nori mici de praf.

Totul se petrecuse mai înainte ca oamenii istoviți ai lui Hawat să se dezmeticească de pe urma surprizei. Grupul cu cadavrul atîrnînd moale, în giulgiul său improvizat, dispăru după un cot al stîncii.

Unul dintre soldați strigă:

— Un'se duc cu Arkie? L-au...

— Se duc... să-l îngroape, spuse Hawat.

— Fremenii nu-şi îngroapă morții, hămăi omul. Nu-ncerca să ne duci de nas, Thufir. Ştim noi ce fac. Arkie ne-a fost...

— Pe cei ce mor slujindu-l pe Lisan al-Gaib, raiul i-aşteaptă, spuse fremenul. Dacă-l slujiți pe Lisan al-Gaib, aşa cum ați spus, de ce-ați strigat de jale? Amintirea celui care-a murit pentru Lisan al-Gaib va dăinui cît va dăinui memoria oamenilor.

Dar soldații se apropiară cu expresii amenințătoare. Unul din ei purta la şold un laser capturat; îl scoase din toc.

— Opriți-vă! ordonă tăios Hawat. Încercă din răsputeri să-şi învingă oboseala chinuitoare, care-i imobiliza muşchii. Oamenii ăştia ne respectă mortul. Au alte obiceiuri, dar sensul lor e acelaşi.

— L-au dus pe Arkie să-i ia apa, scrîşni cel cu laserul.

— Ce este?, întrebă fremenul. Oamenii tăi vor să participe şi ei la ceremonie?

Nu pricepe nimic, gîndi Hawat. Naivitatea fremenului era înfricoşătoare.

— Sînt îngrijorați, îi spuse Hawat. Omul acela a fost tovarăşul lor... un camarad respectat.

— Vom acorda camaradului vostru aceeaşi cinstire pe care-o acordăm morților noştri, zise fremenul. Am acceptat zălogul apei. Cunoaştem ritualul. Carnea omului e a lui; apa este a tribului.

Soldatul cu laserul făcu încă un pas. Hawat întrebă repede:

— Acum o să dați ajutor răniților noştri?

— Zălogul apei e sfînt, rosti fremenul. Vom face pentru voi ceea ce face oricare trib pentru oamenii săi. Pentru-nceput o să vă dăm la toți distraie, mîncare şi apă.

Omul cu laserul se opri nehotărît.

— Cumpărăm ajutorul lor cu... ăăă... apa lui Arkie? întrebă aghiotantul lui Hawat.

— Nu cumpărăm nimic, replică mentatul. Ne-am aliat cu ei.

— Alte obiceiuri, murmură un soldat.

Hawat se mai destinse.

— Şi-or să ne-ajute s-ajungem la Arrakeen?

— O să omorîm Harkonneni, spuse fremenul. Rînji. Şi sardaukari! Brusc, se trase înapoi, îşi duse mîinile pîlnie la urechi şi îşi dădu capul pe spate. Ascultă cîteva clipe, apoi lăsă mîinile în jos, spunînd:

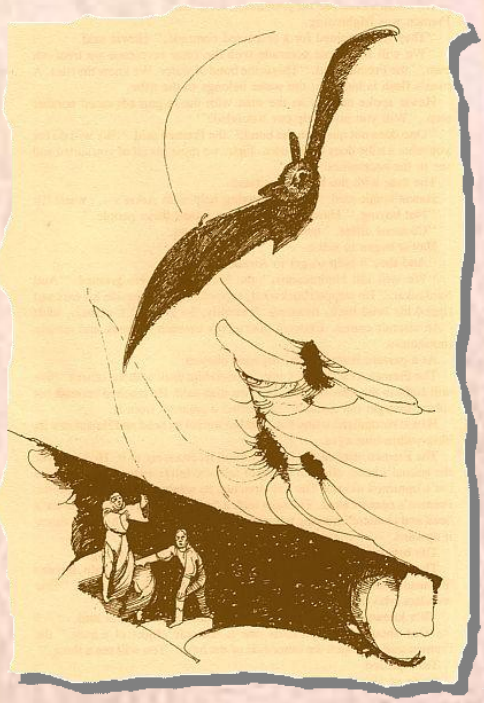
— Vine un topter. Ascundeți-vă sub stîncă şi stați nemişcați.

Hawat făcu un semn, oamenii se supuseră.

Fremenul îl prinse pe Hawat de braț, îl împinse lîngă ceilalți.

— Vom lupta la timpul potrivit, spuse el. Se scotoci sub mantie, dădu la iveală o colivie mică şi scoase din ea o vietate.

Hawat observă că era un liliac pitic. Animalul îşi suci capul şi Hawat îi văzu ochii albastru-în-albastru.

Fremenul începu să-l mîngîie, alintîndu-l, vorbindu-i cîntat. Animalul îşi întoarse capul în sus. Fremenul îşi apropie buzele, lăsă să cadă o picătură de salivă de pe limba sa în gura deschisă a vietății. Liliacul îşi întinse aripile şi rămase nemişcat în palma întinsă a fremenului. Omul scoase cu cealaltă mînă un tub minuscul, îl ținu lîngă capul liliacului, şopti ceva în tub; apoi, ridicînd brusc animalul, îl azvîrli în sus.

Liliacul țîşni pe lîngă stîncă şi dispăru.

Fremenul plie colivia, o vîrî sub mantie. Din nou îşi dădu capul pe spate, ascultă. Apoi spuse:

— Dau roată pe deasupra crestei. Pe cine-or fi crezînd că pot găsi acolo?

— Se ştie că ne-am retras în direcţia asta, zise Hawat.

— Cînd eşti vînat, să nu crezi niciodată că eşti vînat numai tu, rosti grav fremenul. Priveşte în partea cealaltă a bazinului. O să-nţelegi.

Trecură cîteva clipe, fără să se întîmple nimic.

Oamenii lui Hawat începură să se foiască, să murmure.

— Rămîneţi nemişcaţi şi tăcuţi, ca animalele speriate, le spuse printre dinţi fremenul.

Şi, în acelaşi moment, Hawat desluşi mişcare la baza stîncilor ce mărgineau latura opusă a dolinei — pete iuţi, arămii, pe fond arămiu.

— Micuţul meu prieten a dus mesajul, şopti fremenul. E un curier bun — şi ziua, şi noaptea. Mi-ar părea rău să-l pierd.

Pe versantul opus nu se mai distingea acum nici o mişcare. Cei patru sau cinci kilometri acoperiţi de nisip ai dolinei erau pustii, începuse să se instaleze arşiţa dimineţii — coloane tremurînde de aer, înălţîndu-se către cer.

— Şi-acum, nici o mişcare, îi preveni în şoaptă fremenul.

Dintr-o crevasă a stîncilor din faţă apăru un şir de mogîldeţe, înaintînd în linie dreaptă către mijlocul dolinei. Lui Hawat i se păru că erau fremeni, deşi se deplasau ciudat de stîngaci. Numără şase siluete care-şi croiau drum anevoie de-a curmezişul dunelor.

De sus, din dreapta surplombei sub care se ascunsese grupul lui Hawat, se auzi "tfoc-tfoc"-ul aripilor unui ornitopter. Apoi aeronava se ivi dincolo de pragul nişei, chiar deasupra lor — un topter Atreides vopsit la repezeală în culorile de război ale Harkonnenilor. Aparatul zbură drept spre oamenii care traversau dolina.

Aceştia se opriră pe creastă unei dune, îşi agitară braţele.

Topterul descrise un cerc deasupra lor, vira strîns, ateriză într-un nor de praf, în faţa şirului nemişcat. Cinci oameni săriră pe nisip şi Hawat văzu reverberaţia scuturilor care respingeau particulele de praf din jurul siluetelor lor. Apoi recunoscu, în siguranţa mişcărilor, fermitatea de profesionişti a sardaukarilor.

— Aiiih! Îşi folosesc iar tîmpitele lor de scuturi, şuieră fremenul de lîngă Hawat. Aruncă o privire către breşa din peretele sudic al dolinei.

— Sardaukari, şopti Hawat.

— Excelent!

Sardaukarii se apropiară de grupul imobil al fremenilor, desfăşurîndu-se într-un semicerc — ca un cleşte. Lamele săbiilor scînteiară în soare. Fremenii se strînseseră unul lîngă altul, părînd că aşteaptă să vadă ce-o să se întîmple.

Şi, deodată, nisipul din jurul celor două cete împroşcă fremeni. Lîngă ornitopter... apoi în el. Pe creasta dunei, unde primele două grupuri se întîlniseră, se iscă un nor de praf prin care se zăreau vag mişcări violente.

După cîteva clipe, norul de praf se risipi. Pe creastă nu mai erau decît fremeni.

— Noroc c-au lăsat doar trei inşi în topter, îi spuse fremenul lui Hawat. Cred c-am izbutit să capturăm maşina fără să-i fi provocat stricăciuni!

În spatele lui Hawat, unul din soldaţi bîigui:

— Erau sardaukari! Sardaukari!

— Nu-i aşa că luptă bine? făcu fremenul.

Hawat trase adînc aer în piept. Simţi mirosul de praf încins, simţi arşiţa, uscăciunea. O uscăciune asemănătoare răzbătu şi în glasul său:

— Da, luptă bine.

Topterul capturat decolă, bătînd iute din aripi, viră scurt spre sud, luînd tot mai repede înălţime.

Aşadar, ştiu să şi piloteze, gîndi Hawat. *Fremenii folosesc toptere!*

Pe duna din mijlocul dolinei, unul din oameni flutură o bucată de pînză verde: o dată... de două ori.

— Vin alţii! şuieră fremenul de lîngă Hawat. Pregătiţi-vă de luptă. Speram să ne putem vedea de drum fără alte neplăceri.

Neplăceri! gîndi Hawat.

Dinspre vest, se năpustiră din înălţimi două toptere. Fremenii dispărură ca prin minune din zona către care coborau în viteză cele două nave, Pe creasta dunei din centrul bazinului nu se mai zăreau acum decît opt pete albastre — cadavrele sardaukarilor în uniforme Harkonnen.

Un alt topter apăru în zbor planat, din spatele stîncii sub care se afla Hawat. Mentalul tresări violent: era o aeronavă mare, un desantor. Plana lent, cu aripile larg deschise sub greutatea încărcăturii... Ca o pasăre uriaşă ce se întoarce la cuib.

Dincolo, unul dintre cele două toptere intră brusc în picaj şi din botul său ţîşni lancea purpurie a unui laser. Fasciculul tăie o brazdă adîncă în nisipul dolinei, ridicînd în spatele ei o limbă lungă de praf.

— Laşii! scrîşni fremenul ghemuit lîngă Hawat.

Desantorul se îndreptă spre grămada de cadavre în uniforme albastre. Aripile îi tresăltară, începură să lopăteze în zbor staţionar.

În clipa aceea, o scînteiere scurtă, la sud, îi atrase atenţia lui Hawat. Privind într-acolo, zări un topter care cobora vijelios, cu aripile repliate de-o parte şi de alta a fuselajului, sfîşiind cu flacăra aurie a reactoarelor argintul cenuşiu al cerului. Spinteca văzduhul ca o săgeată, venind drept spre desantorul al cărui scut defensiv nu fusese activat pentru a nu interfera cu fasciculele laser din zonă. În secunda următoare, topterul-săgeată izbi în plin giganticul desantor.

O explozie înfricoşătoare cutremură bazinul. Bucăţi mari de piatră se prăvăliră de pe pereţii stîncilor dimprejur. Şi un gheizer roşu-portocaliu erupse din centrul dolinei, transformînd într-o torţă uriaşă desantorul şi

topterele care-l escortaseră.

Fremenii din topterul capturat, gîndi Hawat. *S-au sacrificat cu bună ştiinţă, ca sa nimicească desantorul. Maică Mare! CE SÎNT fremenii ăştia?*

— Un schimb înţelept, comentă fremenul de lîngă el. Cred că erau vreo trei sute de oameni în desantor. Acum trebuie să ne ocupăm de apa lor şi să vedem cum facem rost de alt topter.

Dădu să iasă din ascunzişul de sub bolta de piatră.

O ploaie de uniforme albastre îi bară drumul, coborînd lin de pe peretele stîncii, în legănarea suspensiilor. Hawat avu timp să vadă că erau sardaukari cu chipurile crispate de beţia atacului, că nu purtau scuturi şi că fiecare din ei avea într-o mînă un cuţit, iar în cealaltă un paralizator.

Un pumnal şuieră prin aer, străpunse beregata fremenului, care se răsuci scurt şi se prăbuşi, contorsionîndu-se, cu faţa în jos. Hawat mai apucă să-şi scoată propriul său pumnal, apoi săgeata unui paralizator îl cufundă în beznă.

Muad'Dib putea într-adevăr să vadă Viitorul, dar trebuie să înţelegeţi limitele acestei puteri. Gîndiţi-vă la simţul văzului. Avem ochi, dar nu putem vedea fără lumină. De pe fundul unei văi nu putem vedea ce se află în spatele văii. La fel, nici Muad'Dib nu putea întotdeauna să vadă tot ce se afla pe terenul enigmatic al viitorului. El ne spune că o singură decizie confuză în rostirea unei profeţii — bunăoară, alegerea unui cuvînt în locul altuia — poate să schimbe întregul aspect al viitorului şi mai spune aşa: "Vederea timpului e cuprinzătoare, dar cînd treci prin el, timpul devine o portiţă îngustă". Iar Muad'Dib a luptat permanent împotriva ispitei de a alege o cale limpede şi sigură, zicînd: "O asemenea cale nu poate duce decît la stagnare".

Fragment din **Deşteptarea Arrakisului** *de prinţesa Irulan*

ÎN CLIPA IN CARE ZĂRI ornitopterele ivite din noapte deasupra lor, Paul apucă braţul mamei sale, şuieră:

— Nici o mişcare!

Apoi văzu la lumina lunii nava conducătoare, observă bătaia sigură a aripilor care frînau aparatul pentru aterizare, recunoscu dibăcia şi cutezanţa mîinilor care manevrau comenzile.

— E Idaho, răsuflă el, uşurat.

Topterul şi tovarăşele sale coborîră în bazin, ca un stol de păsări într-un cuib. Praful nu apucase încă să se aşeze, cînd Idaho sări din topterul său şi începu să alerge spre ei. Îl urmau două siluete în mantii fremene. Paul recunoscu într-una dintre ele statura înaltă şi barba roşcată a planetologului Kynes.

— Pe-aici! strigă Kynes, abătîndu-se către stînga.

În spatele lui, alți fremeni întindeau în grabă prelate de pînză peste ornitoptere. Peste cîteva clipe aparatele se preschimbară într-un şir de dune domoale.

Idaho se opri în fața lui Paul, salută.

— Domnia-Ta, fremenii au în apropiere un refugiu, unde...

— Ce se petrece acolo?-

Paul arătă cu mîna către dezlănțuirea violentă ce sfîşia noaptea, deasupra măgurii din depărtare — jeturile reactoarelor, fasciculele purpurii ale laserelor biciuind deşertul.

Chipul rotund şi flegmatic al lui Idaho schiță un zîmbet.

— Domnia-Ta... Sire, le-am rezervat o mică sur...

O lumină albă, orbitoare, fulgeră pe întinsul deşertului — strălucitoare ca un soare, conturîndu-le brusc umbre lungi pe podişul de piatră al terasei. Ca o singură mişcare brutală, Idaho prinse într-o mînă brațul lui Paul, în cealaltă umărul Jessicăi, smucindu-i pe amîndoi peste buza terasei şi rostogolindu-se împreună cu ei, înapoi, în Fundul bazinului. Tunetul asurzitor al unei explozii zgudui solul şi aerul de deasupra lor.. Unda de şoc smulse fragmente de rocă de pe suprafața terasei pe care abia o părăsiseră.

Idaho se ridică în picioare, se scutură de nisip.

Jessica îngăimă:

— O clipă am crezut c-a fost armamentul atomic al fa...

— Ai instalat acolo un scut defensiv, spuse Paul.

— Unul cît toate zilele şi la intensitate maximă, confirmă Idaho. Primul fascicul laser care l-a intersectat a...

Ridică din umeri.

— Fuziune subatomică, murmură Jessica. E o armă periculoasă.

— Nu-i armă, Doamnă... ci mijloc de apărare. Data viitoare, lepădăturile alea or să se gîndească mai bine înainte de-a folosi laserele.

Fremenii care camuflaseră ornitopterele se opriră în dreptul lor. Unul din ei le spuse, cu voce joasă:

— Să mergem să ne-adăpostim, prieteni.

Paul sări în picioare, în timp ce Idaho o ajuta pe Jessica să se ridice.

— Explozia asta nu va rămîne fără *urmări,* Sire, rosti Idaho.

Sire, gîndi Paul.

I se păru straniu să se audă numit astfel. "Sire" fusese întotdeauna tatăl său.

O clipă, puterile preştiente i se treziră din nou. Se văzu pradă neostoitei conştiințe de rasă care tîra universul uman către haos. Deşi fulgerătoare, viziunea îl zdruncină. Se lăsă condus de Idaho de-a lungul bazinului, pînă ia un pinten de stîncă. La baza iui, cîțiva fremeni forau o cale de acces în nisip, manevrînd cu îndemînare nişte compactoare statice.

— Nu vrei să-ți duc eu rania, Sire? întrebă Idaho.

— Nu-i grea, Duncan, răspunse Paul.

— Văd că n-ai scut. Ți-l dau pe-al meu? Aruncă o privire în direcția colinei de dincolo de terasă. Nu cred că le va mai arde de joacă cu laserele.

— Păstrează-ți scutul, Duncan. Mi-e scut de-ajuns brațul tău drept!

Jessica remarcă efectul elogiului, îl văzu pe Idaho păşind mai aproape de Paul şi gîndi: *Cît de bine ştie fiul meu să se poarte cu oamenii săi!*

Fremenii ridicară o trapă de piatră, descoperind un tunel săpat în roca nativă a deşertului. O prelată de camuflaj fu pregătită deasupra intrării.

— Pe-aici, spuse unul dintre fremeni şi o luă înainte, coborînd un şir de trepte de piatră, în întuneric.

În spatele lor, prelata astupă lumina lunii. O pîlpîire anemică, verde, venind din față, ilumina vag tunelul, dînd la iveală trepte şi pereți de piatră, un cot către stînga. În jur, coborau siluetele drapate ale celorlalți fremeni. Dădură colțul, parcurseră alt pasaj tăiat în stîncă, la capătul căruia se pomeniră într-o grotă,

Kynes îi aştepta acolo, cu gluga jubbei lăsată pe spate. Colierul distraiului său sclipea în lumina verde. Avea părul şi barba răvăşite. Ochii albaştri, lipsiți de alb, păreau nişte pete de întuneric sub sprîncenele dese.

În clipa în care îi zări ieşind din galerie, Kynes se întrebă: *De ce-i ajut? N-am făcut niciodată ceva atît de periculos. Risc să-mi găsesc şi eu sfîrşitul, odată cu ei.*

Apoi îl privi fix pe Paul, văzu adolescentul care preluase povara bărbăției, ascunzîndu-şi durerea, înăbuşind tot ce ar fi putut dăuna poziției pe care trebuia să şi-o asume acum — rangul de Duce. Şi, în momentul acela, Kynes înțelese că ducatul continua să existe numai datorită tînărului din fața sa... Iar lucrul acesta nu putea fi trecut cu vederea.

Jessica privi o singură dată întreaga grotă, înregistrînd-o după metoda de percepție Bene Gesserit. Un laborator... cu nişele şi planurile rectilinii

caracteristice construcțiilor utilitare arhaice.

— Va să zică aşa arată o staţiune ecologică imperială, spuse Paul. Iată una din bazele pe care le vroia tatăl meu ca să le transforme în avanposturi.

Le vroia taică-său! gîndi Kynes.

Şi din nou îl cuprinse nedumerirea. *Oare nu sînt în toate minţile, de le dau ajutor acestor fugari? De ce-o fac? Cît de uşor mi-ar fi să-i predau şi să cumpăr cu ei încrederea Harkonnenilor...*

Paul urmă exemplul mamei sale, cuprinzînd într-o singură privire gestaltică detaliile încăperii. Pereţi goi de piatră, un banc de lucru situat lateral. Bancul era înţesat cu aparate — cadrane luminoase, gridexuri din care ieşeau nenumărate tuburi de sticlă. Aerul mirosea a ozon.

O parte dintre fremeni dispărură într-o nişă adîncă, de unde răzbăteau tot felul de zgomote — tusea unui motor, nechezatul specific al curelelor de transmisie, scrîşnete de angrenaje.

Paul privi spre capătul încăperii, observă stive de cuşti în care se mişcau animale mici.

— Exact, rosti Kynes. Ai identificat bine locul. La ce ţi-ar putea folosi un asemenea avanpost, Paul Atreides?

— La transformarea Arrakisului într-o lume prielnică omului, răspunse Paul.

Poate că de-asta-i ajut, gîndi Kynes.

Zgomotele mecanice scăzură subit, apoi încetară. Dinspre cuşti, un chiţăit subţire rupse tăcerea care se aşternuse pe neaşteptate în grotă. Chiţăitul se curmă brusc, parcă intimidat.

Paul îşi întoarse privirea spre cuşti, văzu că animalele erau lilieci minusculi, cu aripi cafenii. Distribuitoare automate de hrană se prelungeau din peretele învecinat, traversînd şirurile de cuşti.

Un fremen ieşi din nişă şi i se adresă lui Kynes:

— Liet, s-a defectat instalaţia generatorului de cîmp. Nu mai am cum să neutralizez detectoarele de apropiere.

— Poţi s-o repari? întrebă Kynes.

— Da, dar o să dureze. Piesele...

Omul dădu din umeri.

— Înţeleg, spuse Kynes. În cazul ăsta va trebui să ne descurcăm fără maşini. Scoateţi la suprafaţă o pompă manuală de ventilaţie.

— Imediat.

Omul dispăru.

Kynes se întoarse către Paul.

— Ai dat un răspuns bun adineaori.

Jessica remarcă tonul măsurat al vocii lui Kynes — o voce *suverană,* obişnuită să dea ordine. Nu-i scăpase nici numele pe care îl rostise interlocutorul lui Kynes. Liet era alter ego-ul fremen — cealaltă faţă a

supusului planetolog.

— Îți sîntem recunoscători pentru ajutorul dumitale, doctore Kynes, spuse ea.

— Hm... vom vedea, mormăi Kynes. Făcu semn unuia dintre oamenii săi. Shamir, adu nişte cafea de mirodenie în camera mea.

— Numaidecît, Liet, răspunse omul.

Kynes arătă cu mîna o deschidere boltită, într-unul din pereții laterali.

— Vă rog.

Jessica îşi îngădui o înclinare demnă a capului, în semn de acceptare. Îl văzu pe Paul transmiţîndu-i lui Idaho semnalul de mînă prin care îi cerea să rămînă de gardă în fața bolții.

Pasajul n-avea mai mult de doi paşi lungime. La capătul său, Kynes deschise o uşă masivă, conducîndu-i într-o cămăruță pătrată, iluminată de licurigloburi aurii. Cînd intră, Jessica atinse cu vîrfurile degetelor suprafața uşii, constatînd cu surprindere că materialul era plastoțel.

Paul făcu trei paşi în încăpere şi îşi lăsă jos ranița. Auzi uşa închizîndu-se în spatele lui. Examină camera: latura de opt metri, pereții tăiați în roca naturală de culoare albicioasă, un şir de dulapuri metalice încastrate în peretele din dreapta. Centrul camerei era ocupat de un birou mic, acoperit cu o placă de sticlă lăptoasă, cu bule galbene. În jurul biroului se aflau patru scaune cu suspensii.

Kynes trecu pe lîngă Paul, ținu un scaun pentru Jessica. Ea se aşează, urmărind concentrarea cu care fiul său studia încăperea.

Paul rămase în picioare pentru o ultimă aruncătură de ochi. Ceva vag anormal în curenții de aer din cameră îi spunea că la dreapta, în spatele şirului de dulapuri, exista o uşă secretă.

— Vrei să iei loc, Paul Atreides? îl invită Kynes.

Cîtă silință îşi dă să evite titlul, observă Paul. Acceptă totuşi scaunul, aşteptă în tăcere, pînă ce Kynes se aşează lîngă el.

— Consideră că Arrakisul ar putea să devină un paradis, spuse Kynes. Cu toate acestea, după cum vezi. Imperiul nu-şi trimite aici decît cozi de topor, care să-i scoată cît mai multă mirodenie!

Paul îşi ridică degetul mare cu sigiliul ducal.

— Vezi inelul ăsta?

— Da.

— Ştii şi ce-nseamnă?

Jessica îşi întoarse capul, se uită lung la fiul ei.

— Tatăl tău zace mort în ruinele Arrakisului, spuse planetologul. Practic, acum eşti Duce.

— Sînt oştean al Imperiului, replică Paul. *Practic,* sînt o coadă de topor.

Chipul lui Kynes se întunecă.

— Cu toate că Sardaukarul Împăratului a călcat în picioare cadavrul

tatălui tău?

— Sardaukarul e una, sursa legală a autorității mele e altceva, răspunse Paul.

— Arrakisul judecă în felul său propriu cui anume trebuie să-i revină sceptrul autorității, spuse Kynes.

Iar Jessica, întorcîndu-şi ochii spre el, gîndi: *E oțel în omul acesta; oțel pe care n-a reuşit nimeni să-l decălească... şi noi avem nevoie de oțel. Paul se joacă cu focul.*

— Prezența Sardaukarului pe Arrakis, spuse Paul, dovedeşte cu prisosință ce temut era tatăl meu de scumpul nostru Împărat. De acum înainte, o să am *eu* grijă să-i dau Împăratului Padişah motive să se teamă de...

— Băiete, interveni Kynes, există lucruri pe care nu le...

— Te rog să mi te adresezi *cu Sire* sau cu *Domnia-Ta,* îi tăie vorba Paul.

I-a spus-o cu blîndețe, observă în gînd Jessica.

Kynes se uită lung la Paul şi Jessica văzu pe chipul planetologului şi scînteia de admirație, şi licărirea de amuzament.

— Sire..., rosti Kynes.

— Sînt un obstacol în calea Împăratului, spuse Paul. Sînt un obstacol în calea tuturor celor ce vor să-şi împartă Arrakisul ca pe o pradă. Cît timp voi trăi, o să rămîn un obstacol în calea lor, dar un obstacol de care, în cele din urmă, se vor împiedica şi-şi vor rupe gîtul.

— Vorbe, zise Kynes.

Paul îl țintui cu privirea. Apoi spuse cu voce tărăgănată:

— Aveți o legendă despre Lisan al-Gaib, Vocea din Altă Lume — cel care îi va călăuzi pe fremeni spre paradis. Fremenii dumitale au...

— Superstiții! îl întrerupse Kynes.

— Poate, se învoi Paul. Sau poate că nu. Superstițiile au uneori rădăcini stranii şi ramuri şi mai stranii,

— Ți-ai făcut planuri, spuse Kynes. E clar că ți-ai făcut planuri... *Sire.*

— Fremenii dumitale mi-ar putea furniza dovezi concludente că pe planetă se află sardaukari în uniformă Harkonnen?

— Foarte probabil.

— Împăratul va aduce din nou la cîrma Arrakisului un Harkonnen, spuse Paul. Poate chiar pe Rabban Bestia. O să-l lăsăm s-o facă. În clipa în care va fi suficient de implicat pentru ca vinovăția lui să nu mai poată fi pusă la îndoială, o să-l denunțăm Landsraadului printr-un Act de Acuzare. O să-i cerem să dea socoteală de...

— Paul! exclamă Jessica.

— Presupunînd că acuzația ta ar fi acceptată de Consiliul Suprem al Landsraadului, interveni Kynes, acțiunea n-ar putea să aibă decît o singură consecință: izbucnirea unei conflagrații generale între Imperiu şi Casele

Mari.

— Haosul, întări Jessica.

— Dar dacă l-aş încunoştiința mai întîi pe Împărat şi i-aş oferi o alternativă pentru haos?

Jessica întrebă cu răceală:

— Şantaj?

— Unul din instrumentele puterii, după cum mi-ai spus odată chiar tu, replică Paul şi ea sesiză amărăciunea din vocea iui. Împăratul nu are decît fiice.

— Nu cumva visezi tronul? întrebă Jessica.

— Împăratul nu-şi va risca Imperiul într-un război total, spuse Paul. Planete nimicite, debandadă... Nu va risca aşa ceva.

— Ceea ce propui nu-i decît pură aventură, comentă Kynes.

— De ce se tem cel mai mult Casele Mari ale Landsraadului? întrebă Paul. Exact de ceea ce se întîmplă acum, aici, pe Arrakis: de faptul că Sardaukarul le va veni de hac, rînd pe rînd. *De-asta* există Landsraadul. Acesta-i liantul Marii Convenții. Numai unite pot ține piept forțelor imperiale.

— Dar sînt...

— De asta se tem, urmă netulburat Paul. Arrakisul însă ar putea să devină un strigăt de raliere. Pentru că fiecare Casă ar putea să ajungă în situația tatălui meu — ruptă de turmă şi sacrificată.

Kynes se întoarse spre Jessica:

— Planul are şanse de reuşită?

— Nu sînt mentat, răspunse ea.

— Eşti Bene Gesserit.

Jessica îl sfredeli cu privirea, apoi spuse:

— Planul are părți bune şi părți slabe... ca orice plan, în faza aceasta. Un plan depinde în egală măsură de execuție şi de concepție.

— "Legea este ştiința fundamentală", cită Paul. Aşa stă scris deasupra uşii Împăratului. Propun să-i demonstrăm ce înseamnă legea.

— Numai ca eu nu-s prea sigur dacă pot acorda încredere persoanei care a conceput planul ăsta, spuse Kynes. Arrakisul îşi are şi el planul său, care...

— De pe tron, îl întrerupse Paul, va fi suficient să fac un semn, ca să transform Arrakisul într-un paradis. De altfel, acesta-i prețul pe care-l ofer pentru sprijinul dumitale.

Kynes arboră o expresie glacială.

— Loialitatea mea nu-i de vînzare, *Sire.*

Paul îl privi lung, înfruntînd licărul rece al ochilor albastru-în-albastru, scrutînd fața încadrată de barbă, aerul autoritar. În cele din urmă, un zîmbet crispat făcu să-i tresară buzele.

— Ai dreptate, spuse. Îmi cer scuze.

Kynes îşi aţinti privirea în ochii lui Paul; rosti, brusc:

— Un Harkonnen nu şi-ar fi recunoscut niciodată greşeala. Poale că nu eşti ca ei, Atreides,

— Harkonnenii or fi avînd lacune în educaţie, replică Paul. Spui că nu poţi fi cumpărat. Eu însă cred că am moneda pe care ai s-o accepţi, în schimbul loialităţii dumitale, îţi ofer loialitatea *mea...* totală.

Fiul meu a moştenit sinceritatea Atreizilor, gîndi Jessica. *Are acel simţ uluitor, aproape naiv, al onoarei... Dar ce forţă colosală reprezintă, de fapt, simţul acesta!...*

Observă că vorbele lui Paul îl tulburaseră pe Kynes.

— E absurd, murmură planetologul. Eşti încă un copil şi...

— Sînt Duce, îl întrerupse Paul. Sînt un Atreides. Nici un Atreides n-a călcat vreodată un asemenea jurămînt.

Kynes îl privi mut.

— Şi cînd spun loialitate *totală,* urmă Paul, asta înseamnă fără nici o rezervă. Aş fi gata să mă jertfesc pentru dumneata!

— Sire! rosti Kynes, şi cuvîntul păru că se rupe din el, dar Jessica văzu că de data aceasta nu se mai adresase unui băiat de cincisprezece ani, ci unui bărbat şi unui superior. De data aceasta, Kynes rostise cuvîntul cu toată seriozitatea.

În clipa asta, ar fi în stare să-şi dea viaţa pentru Paul, gîndi ea. *Cum reuşesc Atreizii să declanşeze asemenea sentimente — atît de iute, atît de uşor?*

— Ştiu că eşti sincer, spuse Kynes. Dar Harkon...

Uşa din spatele lui Paul se izbi de perete. Paul se întoarse fulgerător. Zări dincolo de prag o învălmăşeală de nedescris — strigăte, zăngănit de arme, chipuri schimonosite, ca nişte măşti de ceară în semiobscuritatea pasajului.

Şi el, şi mama sa săriră în aceiaşi timp către uşă, zărindu-l pe Idaho care încerca să blocheze trecerea. Ochii injectaţi ai spadasinului scăpărau prin reverberaţia scutului... Mîini ea nişte gheare se agitau în spatele lui, lame de oţel îi tocau în van scutul. Flama roşcată a unui paralizator cu cartuşe ricoşă violent în cîmpul defensiv. Cele două lame ale lui Idaho hăcuiau în stînga şi-n dreapta, împroşcînd sînge

În clipa următoare, Kynes fu lîngă Paul şi amîndoi îşi repeziră greutatea trupurilor în uşă. Paul mai apucă să-l vadă pe Idaho ţinînd piept unui furnicar de uniforme Harkonnen — zări mişcările scurte, precise, ale armelor sale, dar şi floarea roşie a morţii în părul său cîrlionţat. Apoi uşa se închise cu un ţăcănit metalic; Kynes trăsese zăvoarele.

— S-ar părea c-am luat o decizie, spuse el.

— V-au detectat maşinile înainte de-a apuca să le opriţi, zise Paul.

Observă privirea deznădăjduită a mamei sale; se apropie şi o trase de lîngă uşă.

— Cînd am văzut că întîrzie cafeaua, trebuia să-mi fi dat seama că ceva nu-i în regulă, mormăi Kynes.

— Ai o ieşire secretă, îl zori Paul. O folosim?

Kynes trase adînc aer în piept; în cele din urmă, spuse:

— Uşa asta o să reziste cel puţin douăzeci de minute — la orice, în afară de lasere.

— Nu vor folosi lasere, spuse Paul. N-au de unde să ştie dacă n-avem scuturi dincoace.

— Erau sardaukari în uniforme Harkonnen, şopti Jessica.

De partea cealaltă a uşii, începură să se audă lovituri ritmice.

Kynes arătă dulapurile de metal, spuse:

— Pe-aici.

Se duse la primul dulap, deschise un sertar, manevră o manetă în interiorul lui. Întregul şir de dulapuri se deplasă într-o parte, descoperind gura neagră a unui tunel.

— Dulapurile-s din plastoţel, spuse Kynes.

— Eraţi pregătiţi pentru orice, remarcă Jessica.

— Am trăit sub Harkonneni vreme de optzeci de ani, replică planetologul.

Intrară în tunel şi Kynes închise uşa secretă.

În întunericul care-i împresură brusc, Jessica văzu la picioarele ei o săgeată luminoasă.

Din spate răsună vocea lui Kynes:

— Aici ne despărţim. Peretele ăsta-i mai gros, va rezista cel puţin o oră. Luaţi-vă după săgeţile de pe jos. Or să se stingă pe măsură ce treceţi de ele. Săgeţile vă vor conduce, printr-un labirint, către altă ieşire, unde veţi găsi un topter. În noaptea asta o să fie furtună. Singura voastră speranţă de salvare este să prindeţi furtuna, să vă cufundaţi în frontul ei de atac şi să vă lăsaţi duşi de ea. E metoda pe care-o folosesc oamenii mei cînd fură toptere. Dacă reuşiţi să vă menţineţi la mansarda furtunii, veţi supravieţui.

— Şi dumneata? întrebă Paul.

— Eu am să mă salvez pe altă cale. Dacă voi fi prins... hm... mai sînt încă planetologul imperial al Arrakisului. Voi spune că m-aţi ţinut ostatic.

Fugim ca nişte laşi, gîndi Paul. *Dar cum altfel aş putea să rămîn în viaţă, ca să-mi răzbun tatăl?* Se întoarse în direcţia în care ştia că se află uşa secretă.

Jessica îi auzi mişcarea; spuse:

— Duncan a murit, Paul. I-ai văzut şi tu rana. Nu mai poţi face nimic pentru el.

— Va veni o zi cînd o să le plătesc pentru toate astea, murmură Paul.

— Dacă vrei să mai apuci ziua aceea, grăbeşte-te, spuse Kynes. Paul

simți mîna planetologului pe umărul său.

— Unde ne vom întîlni, Kynes? întrebă el.

— O să-i trimit pe fremeni să vă caute. Cunoaştem direcția furtunii. Acum, luați-o din loc şi... Maica Mare să vă dea noroc şi iuțeală!

Îl auziră plecînd — un foşnet în beznă.

Jessica apucă pe dibuite mîna lui Paul, îl trase cu blîndețe spre ea.

— Să nu ne rătăcim unul de celălalt, spuse.

— Da.

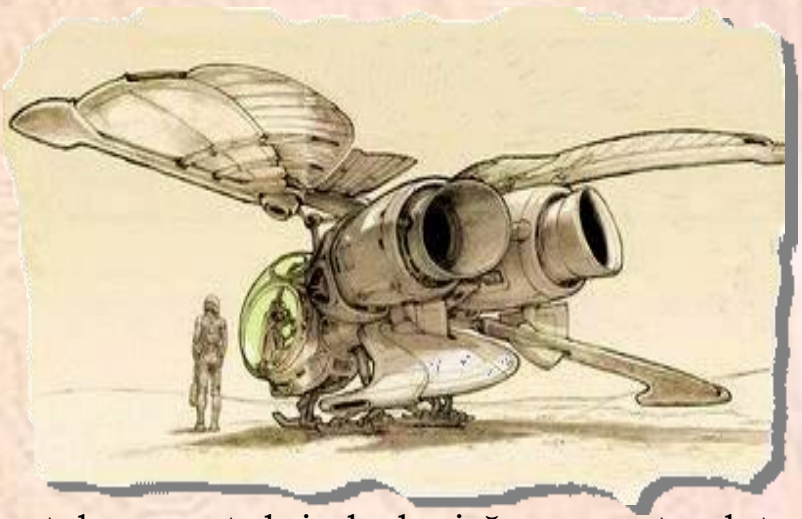
O urmă, apropiindu-se de prima săgeată, care se stinse în clipa în care călcară pe ca. O altă săgeată se aprinse în față.

O traversară, o văzură stingîndu-se, zăriră altă săgeată în față.

Începură să alerge.

Planuri cuprinse într-alte planuri, din alte planuri, în alte planuri, gîndi Jessica. *Oare acum facem parte din planul altcuiva?*

Săgețile îi duseră pe căi ocolite, pe lîngă galerii laterale abia deslușite în vaga luminescență. O vreme nu făcură decît să coboare, apoi începură să uree... Tot mai sus. În cele din urmă, ajunseră la nişte scări, dădură un colț şi se opriră în fața unui perete fosforescent, cu un mîner negru în mijloc.

Paul apăsă mînerul.

Peretele culisă lateral. Se făcu brusc lumină, văzură o grotă vastă tăiată în stîncă, iar în centrul ei — un ornitopter. În spatele aparatului, deslușiră un perete plat, cenuşiu, pe care era marcat semnul convențional al unei ieşiri.

— Unde s-o fi dus Kynes? întrebă Jessica,

— Kynes a făcut ce-ar face orice bun conducător de gherilă, zise Paul. S-a despărțit de noi. În felul acesta, dacă va fi capturat, nu va putea spune unde ne aflăm, pentru că într-adevăr nu va şti.

Intrară în grotă şi paşii lor răscoliră praful gros care acoperea pardoseala.

— N-a mai călcat nimeni pe-aici, de multă vreme, observă Paul.

— Kynes părea încredințat că fremenii ne vor găsi, spuse Jessica.

— Îi împărtăşesc încrederea, zise el.

Îşi desprinse mîna din mîna mamei sale, se apropie de uşa din stînga a ornitopterului, o deschise şi înghesui ranița în spatele scaunelor.

— Aparatul e protejat contra detectoarelor de apropiere, spuse. Pe tabloul de bord sînt montate butoane de telecomandă pentru oblonul grotei şi

pentru instalația de iluminat. Cei optzeci de ani petrecuți sub Harkonneni i-au învățat să nu omită nimic.

Jessica îşi sprijini umărul de cealaltă parte a fuselajului, îşi trase sufletul. Apoi spuse:

— Harkonnenii nu-s proşti. Sînt sigură că au lăsat o patrulă aeriană pe-aproape. Îşi cumpăni o clipă simțul orientării, după care arătă spre dreapta: Furtuna pe care-am văzut-o e în partea aceea.

Paul dădu din cap, încercînd să-şi învingă imboldul subit de a rămîne pe loc. Îi cunoştea cauza, dar asta nu-i era de nici un folos. Într-un moment anume al acestei nopți, trecuse pe lîngă un nex decisiv şi pătrunsese în bezna necunoscutului. Cunoştea zona temporală din imediata lor apropiere, dar clementul aici-şi-aeum era învăluit în mister... Ca şi cum, de undeva, de departe, s-ar fi văzut pe el însuşi dispărînd în fundul unei văi. Unele dintre nenumăratele poteci care urcau din valea aceea l-ar fi putut scoate din nou la iveală pe Paul Atreides; cele mai multe... nu.

— Cu cît vom zăbovi mai mult, cu atît vor avea mai multe şanse să ne ajungă din urmă, îi aminti Jessica.

— Intră şi leagă-ți centura, spuse el.

Se urcă lîngă ea, în cabina ornitopterului, luptîndu-se încă — din răsputeri — cu gîndul că acționa *orbeşte,* că se afla pe un teren care nu-i apăruse în nici una din viziunile preştiente. Şi în clipa aceea simți un şoc neaşteptat. Îşi dădu seama că se bizuise prea mult pe puterile sale preştiente şi că din cauza asta era acum insuficient pregătit să facă față situației critice în care se aflau.

"Dacă te bizui numai pe ochi, celelalte simțuri îți slăbesc", spunea o axiomă Bene Gesserit. O verifica acum pe propria sa piele. Îşi promise să nu .mai cadă niciodată într-o asemenea cursă... dacă avea să mai fie în viață, la capătul acestei nopți.

Îşi strînse centura de siguranță, verifică dacă mama sa făcuse la fel, inspectă repede aeronava. Aripile erau zăvorite în poziție complet depliată, cu delicatele interfolii metalice întinse. Atinse levierul de retractare şi potrivi aripile în poziția pentru decolarea pe jeturi, pe care o învățase de la Gurney Halleck. Comutatorul demarorului răspunse cu promptitudine. Cadranele de pe tabloul de bord prinseră viață, semnalînd armarea motoarelor. Turbinele începură să şuiere uşor.

— Gata? întrebă ei.

— Da.

Paul apăsă pe butonul de telecomandă a luminilor.

Grota se cufundă în beznă.

Ca o umbră în licărirea difuză a instrumentelor, mînă lui Paul alunecă spre comanda oblonului. Din față se auzi un scrîşnet. O cascadă de nisip se prăbuşi undeva, dincolo de ieşire. Paul simți în obraji o pală de vînt

încărcată cu fire minuscule de praf. Închise uşa topterului, remarcînd imediat uşoara presurizare a cabinei.

În locul oblonului-perete apăruse în întuneric un dreptunghi mare de stele, care pîlpîiau în atmosfera plină de praf. La baza dreptunghiului, lumina palidă a stelelor cădea pe un prag îngust, acoperit cu dune mărunte.

Paul apăsă pe butonul luminos al secvenței de decolare. Aripile izbiră înapoi şi în jos, catapultînd topterul din cuibul său. Ajutajele reactoarelor scuipară foc şi aripile îşi luară poziția repliată pentru panta de urcare.

Jessica atinse uşor dublurile comenzilor aflate în fața ei, simțind siguranța manevrelor pe care le executa Paul. Era, în acelaşi timp, speriată şi încîntată. *Singura noastră speranță este acum educația lui Paul,* gîndi ea. *Tinerețea şi agilitatea lui.*

Paul mări regimul motoarelor. Topterul vîră, apăsîndu-i în scaune, în timp ce în fața stelelor dinaintea lor se înălță brusc un zid negru. Paul extinse portanța aripilor, acceleră. Aripile călcară încă o dată aerul şi aparatul survolă Stîncile. Le văzură sub ei — steiuri şi piscuri argintate de stele. În dreapta, deasupra orizontului, înroşită de praful din atmosferă, a doua lună îşi proiecta razele asupra panglicii lungi a furtunii.

Mîinile lui Paul dansară pe comenzi. Aripile se repliară, deveniră elitre de cărăbuş. Aparatul vină strîns, forța acceleraţiei le strivi trupurile.

— Jeturi de reactoare în spatele nostru! strigă Jessica.

— Le-am văzut, murmură Paul. Împinse, brutal, maneta de gaz.

Topterul tresări ca un animal speriat, țîşni spre sud-vest, către furtună şi imensitatea deşertului. În față, Paul zări umbrele răzlețe ce indicau capătul lanțului stîncos, punctul în care stratul de rocă nativă cobora sub nisipuri. Dincolo de ele se aşterneau, în lumina lunii, alte umbre. Dune... Cît vedeai cu ochii, numai dune...

Iar deasupra orizontului, se înălța masivul imens al furtunii, asemenea unui zid ridicat către stele.

Un şoc violent zgudui aparatul.

— Trag în noi! exclamă cu glas gîtuit Jessica. Trag cu proiectile! Văzu chipul lui Paul schimonosindu-se într-un rînjet feroce.

— Pare-se c-au renunțat la lasere, rosti el.

— Dar n-avem scut!

— De unde să ştie ei?

Topterul se cutremură din nou.

Paul îşi suci capul, privi înapoi.

— Numai unul e destul de rapid ca să se poată ține după noi, observă el.

Se concentră iarăşi asupra direcției de zbor, cercetă zidul furtunii, care creştea, tot mai înalt, în fața lor. Părea gigantic şi consistent.

— Lans-proiectile, rachete, tot armamentul antic, murmură el. O să am

grijă să le aibă şi fremenii.

— Furtuna! izbucni Jessica. N-ar fi mai bine să ne întoarcem?

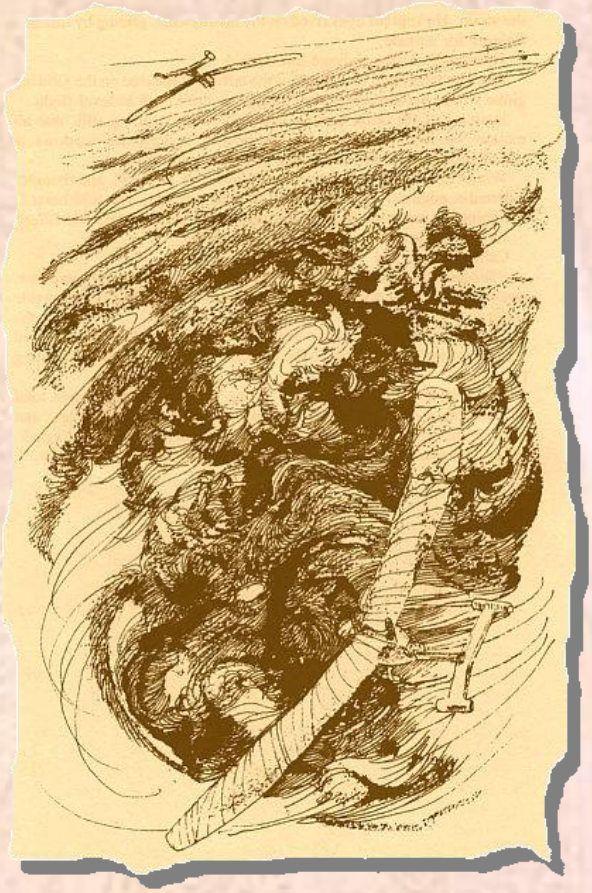
— Ce face nava din spatele nostru?

— S-a oprit.

— Acum!

Paul retracta complet aripile, viră cu toată viteza la stînga, către clocotul de o înşelătoare blîndeţe al zidului înălţat de furtună. Simţi cum forţa acceleraţiei îi întinde carnea obrajilor.

Li se păru că pătrund foarte încet într-un nor de praf. Norul se făcu mai dens şi mai dens, pînă ce acoperi cu totul deşertul şi luna. Aeronava deveni un suspin lung şi orizontal, de întuneric, în care nu mai pîlpîia decît geana verde a luminiţelor de pe tabloul de bord.

Prin mintea Jessicăi fulgerară toate istorisirile despre furtunile de pe Arrakis — furtuni care taie metalul ca untul, care rod carnea pînă la os şi transformă oasele în pulbere. Simţi smuciturile rafalelor ce izbeau topterul cu masa lor de praf. Aparatul începu să se agite nebuneşte, în timp ce Paul se lupta cu comenzile. Îl văzu oprind brusc motoarele, simţi tresărirea dementă a navei. Metalul din jurul lor prinse să şuiere şi să vibreze.

— Nisip! ţipă Jessica.

La lumina instrumentelor, privi chipul lui Paul. Îl văzu clătinînd încet din cap.

— Nu prea-i nisip la înălţimea asta...

Jessica simţi cum se cufundau tot mai adînc în volbură.

Paul deplie complet aripile, le auzi pîrîind sub sarcină. Îşi pironi ochii pe instrumente, planînd din instinct, luptîndu-se să nu piardă înălţime.

Şuierăturile de afară scăzură în intensitate.

Topterul începu să se încline spre stînga. Paul, cu privirea aţintită la globul luminos care le indica poziţia, reuşi să aducă aparatul la orizontală.

Jessica avu senzaţia stranie că nu se mai mişcau deloc, că mişcarea exista numai în afară. O vagă scurgere cafenie pe suprafaţa exterioară a parbrizului şi a geamurilor, un şuierat surd, continuu, erau singurele semne ale stihiei dezlănţuite în jurul lor.

Vînturi de şapte pînă la opt sute de kilometri pe oră, îşi aminti ea. Simţi muşcătura valului de adrenalină. *Nu trebuie să mă tem,* îşi spuse, începînd

să rostească în gînd cuvintele litaniei Bene Gesserit. *Frica e ucigaşul minții.*

Încet, anii lungi de antrenament învinseră.

Îşi recăpătă calmul.

— Am apucat un tigru de coadă, murmură Paul. Nu putem cobori, nu putem ateriza... şi nu putem nici urca şi ieşi deasupra furtunii. Va trebui să ne lăsăm tîrîți pînă la capăt!

Calmul o părăsi brusc pe Jessica. Îşi simți clănțănitul dinților, îşi încleştă cu putere maxilarele. Apoi auzi vocea lui Paul, joasă şi cumpătată, recitînd litania:

— Frica este ucigaşul minții. Frica este moartea cea-mică, aducătoare a anihilării complete. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine şi prin mine. Şi după ce va fi trecut, mă voi întoarce şi voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Numai eu voi rămîne.

Ce anume disprețuieşti? Aşa poți fi cunoscut cu adevărat.
Fragment din **Manualul lui Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

SÎNT MORȚI, Baroane, spuse Iakin Nefud, căpitanul gărzii. Nu-ncape îndoială că-s morți amîndoi. Şi femeia, şi băiatul...

Baronul Vladimir Harkonnen se ridică în capul oaselor, săltîndu-şi trupul în iatacul cu suspensii, din dormitor. De jur împrejurul dormitorului, închizîndu-l ca pe un gălbenuş într-un ou cu zeci de coji, se înşirau radial compartimentele fregatei spațiale cu care Baronul debarcase pe Arrakis. Aici, însă, în dormitorul său, metalul rece al navei era mascat de draperii, capitonat, decorat cu obiecte rare de artă.

— Nu încape nici o-ndoială, spuse, din nou, căpitanul gărzii. Sînt morți.

Baronul îşi răsuci în suspensii trupul imens, îşi aținti privirea la nişa din peretele opus şi la statueta de ebalin reprezentînd un adolescent în pas avîntat de dans. Somnul îl părăsi brusc. Îndreptă suspensia capitonată de sub cutele groase ale cefei, se uită lung pe sub unicul licuriglob din dormitor. Căpitanul Nefud stătea în pragul uşii, în spatele pentascutului.

— E sigur că-s morți, Baroane, repetă Nefud.

Baronul remarcă urmele semutei în privirea înceţoşată a căpitanului. Îşi dădu seama că omul primise raportul într-un moment în care era cufundat în extazul drogului şi că abia avusese timp să-şi administreze un antidot, înainte de-a alerga într-un suflet spre dormitor.

— Am primit un raport amănunțit, spuse Nefud,

Să-l mai las puțin să se perpelească, gîndi Baronul. *Uneltele puterii*

trebuie păstrate ascuțite şi pregătite. Forța şi frica — ascuțite, pregătite.

— Le-ai văzut cadavrele? mugi deodată.

Nefud şovăi.

— Vorbeşte!

— Domnia-Ta... au fost văzuți cufundîndu-se într-o furtună de nisip... Viteza vîntului era de peste opt sute de kilometri... Nimic nu poate supraviețui unei asemenea furtuni, Domnia-Ta. Nimic! Noi înşine am pierdut un topter în cursul urmăririi.

Baronul continuă să-l fixeze, examinîndu-i contracțiile nervoase din muşchii fălcilor, mişcarea bărbiei, ori de cîte ori omul îşi înghițea saliva.

— Le-ai văzut cadavrele?

— Domnia-Ta...

— Atunci pentru ce dai buzna, bătîndu-te cu pumnu-n piept? tună Baronul. Ca să-mi prezinți drept sigur un lucru incert? Îți închipui cumva c-o să-ți laud prostia, c-o să te răsplătesc cu altă avansare?

Nefud se făcu alb ca varul.

Ia te uită la puiul ăsta de găină, gîndi Baronul. *Tocmai in jurul MEU şi-au găsit să se adune toți tîmpiții! Dac-aş presăra nisip pe jos şi-aş spune că-s grăunțe, dobitocul ăsta s-ar apuca să ciugulească.*

— Prin individul ăla, Idaho, am dat de el? întrebă.

— Exact, Domnia-Ta!

Ia uite-l cum se grăbeşte să cotcodăcească, gîndi Baronul.

— Vroiau s-o şteargă la fremeni, ai? se răsti.

— Da, Domnia-Ta.

— Şi ce mai zice... raportul?

— Planetologul imperial, Kynes, e-amestecat şi el, Domnia-Ta. Idaho s-a-ntîlnit cu Kynes în împrejurări misterioase... ba aş putea spune chiar *suspecte.*

— Adică?

— Au... ăăă, fugit amîndoi în deşert, îndreptîndu-se spre un loc în care se pare că-i aşteptau ascunşi băiatul şi maică-sa. În iureşul urmăririi, cîteva din echipajele noastre au fost surprinse într-o explozie laser-scut.

— Ce pierderi am suferit?

— Nu... ăă..., nu ştiu încă precis, Domnia-Ta.

Minte, gîndi baronul. *Probabil c-au fost pierderi grele.*

— Slugoiul Împăratului, Kynes ăla, face joc dublu, ai? mîrîi el.

— Aş putea să jur pe onoarea mea, Domnia-Ta.

Onoarea lui!

— Să-l lichidezi, spuse Baronul.

— Domnia-Ta! Kynes e planetolog *imperial,* este supusul direct al Maies...

— N-ai decît să faci în aşa fel încît să pară un accident!

— Domnia-Ta, trupele noastre au nimicit cuibul acela de fremeni cu

sprijinul sardaukarilor. Kynes e în mîna lor.

— Ia-li-l! Spune-le că vreau să-l interoghez!

— Şi dacă se împotrivesc?

— N-o să se împotrivească, dacă ştii cum să-i iei.

Nefud înghiți în sec.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

— Kynes trebuie să moară, mugi Baronul. A încercat să le dea ajutor duşmanilor mei.

Nefud se lăsă de pe un picior pe altul.

— Ce mai e?

— Domnia-Ta, sardaukarii... au capturat două persoane care te-ar putea interesa. L-au prins şi pe Maestrul Asasin al Ducelui.

— Hawat? Thufir Hawat?

— Am văzut prizonierul cu ochii mei, Domnia-Ta. El e: Hawat...

— Mai că nu-mi vine-a crede!

— Sardaukarii spun că l-au surprins în deşert şi că l-au doborît doar c-un paralizator, Domnia-Ta. Hawat nu-şi activase scutul de frica viermilor. E viu şi nevătămat. Dac-am putea pune mîna pe el, ne-am alege c-un trofeu pe cinste!

— Nu ştii ce vorbeşti, mîrîi Baronul. Omul ăla e un mentat. Nu ne putem permite să irosim mentați. A vorbit? Ce zice de înfrîngere? E-n stare să-şi dea seama care-i amploarea?... Nu, imposibil.

— N-a prea vorbit el multe, Domnia-Ta, dar din ce-a spus reiese că pune trădarea pe seama doamnei Jessica.

— Ahaaa!

Baronul îşi lăsă capul pe spate, se gîndi o clipă, apoi întrebă:

— Eşti sigur? Eşti sigur că doamnei Jessica îi poartă sîmbetele?

— L-am auzit cu urechile mele, Domnia-Ta.

— Perfect... Să i se spună că femeia trăieşte!

— Dar, Domnia-Ta...

— Taci! Vreau ca Hawat să se bucure de-un tratament bun. Să nu afle nimic de doctorul Yueh, adevăratul trădător. Să i se spună că doctorul Yueh a căzut la datorie, apărîndu-1 pe Duce. Într-un fel, aşa a şi fost. Pe de altă parte... vom avea grijă să-i alimentăm bănuielile în legătură cu doamna Jessica.

— Domnia-Ta, nu...

— Nefud, pe un mentat îl stăpîneşti şi-l dirijezi prin informațiile pe care i le dai. Dă-i informații eronate şi va emite rezultate eronate.

— Da, Domnia-Ta, dar...

— I-e foame lui Hawat? I-e sete?

— Domnia-Ta, Hawat e încă-n mîinile sardaukarilor!

— A, da! Aşa-i, uitasem. Dar sardaukarii or fi la fel de nerăbdători să

obțină informații de la Hawat, pe cît sînt şi eu. Am remarcat ceva interesant, la aliații noştri, Nefud. Nu-s prea isteți... În materie de politică. Şi sînt convins că treaba asta-i anume ticluită: aşa-i vrea Împăratul. Da. Sînt sigur. O să te duci să-i aminteşti comandantului lor despre faima mea, în ceea ce priveşte obținerea de informații de la încăpățînați.

Nefud arboră un aer nefericit.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

— Să-i spui comandantului sardaukarilor că vreau să-i supun pe Hawat şi pe Kynes unui interogatoriu contradictoriu, că vreau să-i asmut unul împotriva celuilalt. Atîta lucru cred c-o să-nțeleagă!...

— Da, Domnia-Ta.

— Iar din clipa-n care vor pica în mîinile noastre...

Baronul dădu din cap.

— Domnia-Ta, sardaukarii vor pretinde prezența unui observator la... interogatoriu.

— Am convingerea că sîntem în stare să născocim ceva, ca să scăpăm de orice observatori nedoriți, Nefud.

— Înțeleg, Domnia-Ta. Eventual... cu ocazia accidentului lui Kynes.

— Şi Kynes, şi Hawat vor suferi cîte un accident. Real va fi însă doar accidentul lui Kynes. De Hawat am nevoie. Da. Oooo... da!

Nefud clipi, înghiți. Păru că vrea să întrebe ceva, dar nu spuse nimic.

— Îi vei da lui Hawat de mîncat şi de băut, reluă Baronul. Vei adopta față de el o atitudine binevoitoare, prietenoasă. În apa pe care i-o vei da, vei turna otravă reziduală inventată de răposatul Piter de Vries. *Şi* vei avea grijă ca antidotul otrăvii să devină, din clipa aceea, un ingredient nelipsit din alimentația lui Hawat... atîta timp cît nu-ți voi fi dat eu alt ordin.

— Antidotul... am înțeles, rosti Nefud şi clătină neîncrezător din cap. Dar...

— Nu fi căpos, Nefud! Ducele era cît pe ce să mă dea gata cu dintele lui otrăvitor. Gazul pe care l-a exalat în prezența mea mi-a distrus cel mai bun mentat — mentatul Piter de Vries. Am nevoie de un înlocuitor.

— Hawat?

— Hawat.

— Dar...

— O să-mi spui că Hawat este loial cu trup şi suflet Atreizilor. E-adevărat, numai că Atreizii-s morți. Aşa că va trebui să-l seducem, să-l facem omul nostru. Va trebui să-l convingem că n-are nici o vină în înfrîngerea Ducelui. Că totul a fost pus la cale de vrăjitoarea Bene Gesserit. Că a avut un stăpîn inferior, un stăpîn a cărui rațiune era întunecată de sentimente. Mentații admiră capacitatea de a raționa fără emoții, Nefud. Îl vom seduce pe redutabilul Thufir Hawat.

— Îl vom seduce. Am înțeles, Domnia-Ta.

— Spre nenorocul lui, Hawat a avut parte de-un stăpîn sărăntoc, care n-avea mijloacele necesare ca să-l înalțe pînă la acele sublime piscuri ale raționamentului, la care are dreptul un mentat. Hawat va recunoaşte şi el doza de adevăr din treaba asta. Ducele nu şi-a putut permite spioni destul de eficienți ca să-i procure mentatului său informațiile de care avea nevoie.

Baronul îl privi fix pe Nefud.

— Nu trebuie să ne ascundem după deget, Nefud. Adevărul este o armă puternică. Ştim cum i-am învins pe Atreizi. Ştie şi Hawat. I-am învins cu bogăția noastră.

— Cu bogăția. Am înțeles, Domnia-Ta.

— Îl vom seduce pe Thufir Hawat, spuse din nou Baronul. Îl voiri ascunde de sardaukari. Şi dacă se-ntîmplă ceva... Îi vom suprima antidotul. Otrava reziduală nu poate fi eliminată. Iar Hawat, dragă Nefud, nu va bănui niciodată nimic. Spionii de otrăvuri nu pot să detecteze antidotul. Oricît şi-ar explora hrana, Hawat nu va găsi nici urmă de otravă.

Nefud reuşi să înțeleagă, făcu ochii mari.

— Absența unui lucru, urmă Baronul, poate fi la fel de mortală că-şi *prezența.* Absența aerului, de pildă. Sau absența apei... Absența oricărui lucru cu care ne-am obişnuit, de care depindem, fără de care nu putem trăi. Baronul dădu din cap. Pricepi, Nefud?

Nefud îşi înghiți nodul din gît.

— Da, Domnia-Ta.

— Atunci... la treabă! Caută-l pe comandantul sardaukarilor şi vezi ce faci.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Nefud făcu o plecăciune, se întoarse şi dispăru.

Hawat în slujba mea! gîndi Baronul. *Sardaukarii mi-l vor da. Dacă-i duce capul să bănuiască ceva, vor bănui că vreau să-l lichidez. Şi voi avea grijă să le confirm această bănuială. Nătângii! Au capturat unul din cei mai cumpliți mentați din istorie — un mentat antrenat să ucidă — şi mi-l vor azvîrli ca pe o jucărie fără importanță. Foarte bine! O să le arăt eu cum se foloseşte jucăria asta!*

Baronul se întoarse spre draperia de lîngă iatac, apăsă un buton aflat în spatele ei, chemîndu-l la el pe nepotul său mai vîrstnic, Rabban. Apoi se lăsă pe spate şi zîmbi.

Şi toți Atreizii sînt morți!

Netotul de căpitan al gărzii avusese dreptate, bineînțeles! Fireşte, nimic nu rezista în calea unei furtuni de nisip pe Arrakis. În nici un caz un ornitopter... şi cu atît mai puțin pasagerii săi. Femeia şi băiatul muriseră. Mitele bine plasate, cheltuiala *inimaginabilă* a debarcării unor forțe militare copleşitoare pe o singură planetă, rapoartele viclene ticluite doar pentru urechea Împăratului, uneltirile puse la punct cu atîta grijă... — toate astea

dădeau, în sfîrşit, rezultatele scontate.

Forța şi frica — frica si forța!

Baronul vedea cărarea ce se aşternea în fața lui. Într-o zi, un Harkonnen va fi Împărat. Nu el! Nici vreo odraslă zămislită din sămînță lui. Dar... un Harkonnen! Nu, nu Rabban cel pe care-l chemase adineaori. Nu! Ci fratele mai mic al lui Rabban. Tînărul Feyd-Rautha. Băiatul ăsta care-l încînta cu impulsivitatea lui... cu ferocitatea lui.

Un băiat adorabil, gîndi Baronul. *Peste vreun an sau doi — cînd va împlini, să zicem, şaptesprezece ani — voi şti cu siguranță dacă el e unealta de care are nevoie Casa Harkonnen ca să obțină tronul.*

— Domnia-Ta...

Omul care se oprise în spatele pentascutului de la uşă era scund, umflat la chip şi la trup, cu ochii apropiați şi umerii curbi, caracteristici liniei paterne a Harkonnenilor. Corpolența sa vădea, încă, o oarecare fermitate, dar nu era greu de ghicit că, într-o bună zi, va fi silit să recurgă şi el la ajutorul suspensiilor menite să-i care excesul de greutate.

Un creier ca un tanc, o minte blindată alcătuită din muşchi, gîndi Baronul. *Nu, nu-i mentat nepotul meu... nu-i un Piter de Vries, dar fără-ndoială că-i ceva mult mai potrivit pentru ceea ce-i de făcut, acum, pe Arrakis. Cum va afla că-i dau mină liberă, va strivi fără milă tot ce-i va ieşi-n cale! O, ce-o să-l mai urască Arrakisul!*

— Dragul meu Rabban! îl salută Baronul. Deconectă cîmpul de la uşă, dar îşi activă scutul individual la intensitatea maximă, ştiind că celălalt va observa reverberația în lumina licuriglobului de lîngă iatac.

— M-ai chemat, spuse Rabban. Păşi în încăpere, aruncă o privire rapidă către, aura tremurătoare care învăluia trupul Baronului, căută din ochi un scaun cu suspensie, dar nu zări nici unul.

— Vino mai la lumină, îl îndemnă Baronul.

Rabban făcu încă un pas, gîndindu-se că afurisitul de bătrîn scosese intenționat toate scaunele, ca să-şi țină vizitatorii în picioare.

— Atreizii sînt morți, spuse Baronul. Toți. Iată de ce te-am poftit pe Arrakis. Planeta e din nou a ta.

Rabban clipi mărunt.

— Dar, după cîte ştiu, parcă aveai de gînd să-i propui lui Piter de Vries să...

— Piter a murit şi el.

— Piter?

— Piter.

Baronul reactivă pentascutul, reglă cîmpul împotriva oricărei penetrații energetice.

— Va să zică tot te-ai săturat de el, pînă la urmă? întrebă Rabban.

Vocea îi sună surdă şi lipsită de viață, în interiorul ecranajului energetic

al dormitorului.

— Vîră-ți în cap ce-am să-ți spun acum, Rabban, pentru că n-am să ți-o spun a doua oară, mugi Baronul. Insinuezi că m-aş fi descotorosit de Piter, aruncîndu-l ca pe-un obiect lipsit de importanță? Pocni din degetele sale groase. Cam aşa, ai? Nu-s chiar atît, de prost, nepoate. Şi bagă de seamă, că mă supăr dacă se mai întîmplă vreodată să insinuezi cu vorba sau cu fapta c-aş fi atît de prost.

În scînteierea ochilor lui Rabban încolți frica. Ştia destul de bine pînă unde era în stare să meargă bătrînul Baron împotriva propriei sale familii. Chiar moarte de om n-ar fi făcut, decît dacă asta i-ar fi adus profituri extraordinare sau dacă ar fi trebuit să răspundă unei provocări, dar existau destule pedepse familiale extrem de dureroase.

— Îmi cer scuze, Domnia-Ta, spuse Rabban. Îşi lăsă privirea în podea, ca să-şi arate umilința, dar şi ca să-şi ascundă furia.

— Pe mine nu mă duci, Rabban, tună Baronul.

Rabban nu-şi ridică ochii; înghiți, doar, cu greu,

— Am un principiu, reluă Baronul. Să nu suprimi niciodată un om pe negîndite, aşa cum îşi poate permite s-o facă, *pe cale legală,* un fief. Să nu faci lucrul ăsta decît cînd urmăreşti un scop important... şi *să-ți cunoşti tocmai scopul!*

Rabban nu se putu abține:

— Dar pe trădător l-ai lichidat! Pe Yueh! Ți-am văzut oamenii cărîndu-i cadavrul, ieri noapte, cînd am sosit.

Şi se holbă la unchiul său, înspăimîntat, deodată, de ceea ce spusese.

Dar Baronul zîmbi.

— Sînt foarte precaut cu armele periculoase, rosti el. Doctorul Yueh a trădat. Mi l-a vîndut pe Duce. Vocea Baronului deveni dintr-o dată puternică: *Am corupt* un doctor al Şcolii Suk! Al Şcolii *Interioare!* Pricepi, băiete? O asemenea armă nu poate fi camuflată cu cîteva minciuni. Nu l-am lichidat fără să mă gîndesc.

— Împăratul ştie că ai corupt un doctor Suk?

Bună întrebare, gîndi Baronul *Nu cumva-mi subestimez nepotul?*

— Împăratul nu ştie încă nimic, răspunse. Dar va afla cu siguranță de la sardaukari. Numai că eu voi avea grijă să primească mai înainte propriul meu raport, expediat prin rețeaua Companiei CHOAM. O să-i explic că *norocul* a făcut să descopăr un doctor care se pretindea condiționat. Un doctor fals, pricepi? întrucît toată lumea e *convinsă* că nu există nici o cale pentru a anihila condiționarea Şcolii Suk, povestea va fi acceptată.

— Aha... Înțeleg, murmură Rabban.

Iar Baronul gîndi: *Sper să-nțelegi într-adevăr. Şi sper să înțelegi că-i vorba de-un secret vital.* Apoi îl podidi mirarea. *Ce m-a apucat? De ce mă umflu-n pene în fața prostului ăstuia de nepot... nepotul pe care trebuie să-l folosesc*

şi să-l arunc? Se simți furios pe el însuşi. Se simți trădat.

— Totul trebuie să rămînă secret, se grăbi să adauge Rabban. Înțeleg.

Baronul oftă.

— De data asta, am să-ți dau alte instrucțiuni în legătură cu Arrakisul, nepoate. Cînd ai guvernat ultima oară aici, te-am ținut din scurt. Acum n-o să mai am decît o singură pretenție.

— Domnia-Ta...

— Venituri.

— Venituri?

— Ai cumva idee, Rabban, cît am cheltuit ca să aruncăm asemenea forțe militare împotriva Atreizilor? Ai măcar puțin habar cît cere Ghilda pentru transporturi militare?

— Mult, nu?

— Mult!

Baronul îşi aținti brațul obez spre Rabban.

— Dac-ai să storci Arrakisul de fiecare centimă pe care ne-o pot da, vreme de şaizeci de ani, ai să amortizezi ce-am cheltuit.

Rabban îşi deschise gura, apoi o închise, fără să spună nimic.

— Mult, scrîşni Baronul. Dacă n-aş fi prevăzut din timp cheltuiala asta, blestematul de monopol spațial al Ghildei m-ar fi adus la sapă de lemn. Şi ține cont, Rabban, că *noi* am plătit totul. Inclusiv transportul sardaukarilor.

Şi nu pentru primă dată, Baronul se întrebă dacă avea să vină vreodată ziua în care ghildarii vor fi puşi cu botul pe labe. Erau perfizi, paraziții! La început, sugeau doar atîta sînge cît să nu li se opună gazda... Pînă ce te-nhățau bine în pumn! Abia atunci te sileau să plăteşti, să plăteşti şi iar să plăteşti...

Iar prețurile deveneau întotdeauna exorbitante cînd era vorba de acțiuni militare. "Spor de periclitate", explicau fățarnicii agenți ai Ghildei. Iar pentru fiecare spion pe care reuşeai să ți-l strecori în culisele Băncii Ghildei, îți răspundeau vîrîndu-ți doi spioni de-ai lor în inima propriei tale rețele.

Insuportabil!

— Va să zică... venituri, spuse Rabban.

Baronul îşi cobori brațul, îşi încleştă pumnul.

— Va trebui să storci.

— Şi cît timp voi stoarce, pot face orice vreau?

— Orice.

— Mă gîndesc la tunurile pe care le-ai adus. Le-aş...

— Tunurile nu vor rămîne pe Arrakis.

— Dar...

— N-ai ce face cu ele. Jucăriile alea au reprezentat o inovație specială, care-i inutilă acum. Avem nevoie de metal. Tunurile sînt neputincioase în

fața scuturilor, Rabban. N-au fost decît un element -surpriză. Era de aşteptat ca pe-o planetă sinistră ca asta, oamenii Ducelui să se refugieze în grotele dintre stînci. Am folosit artileria doar ca să astupăm ieşirile.

— Fremenii nu folosesc scuturi.

— Poți păstra cîteva lasere dacă vrei.

— Bine, Domnia-Ta; Şi zici că-mi dai mînă liberă?

— Atîta timp cît storci bani.

Rabban rînji încîntat.

— Înțeleg perfect, Domnia-Ta.

— Nu înțelegi nimic perfect, mîrîi baronul. Să fim lămuriți de la bun început! Ceea ce *trebuie* să înțelegi este felul în care-mi vei executa ordinele. Ți-a trecut vreodată prin cap, nepoate, că pe planeta asta trăiesc cel puțin cinci milioane de oameni?

— Domnia-Ta uiți că ți-am fost siridar-regent pe Arrakis? Şi dacă Domniei-Tale nu ți-e cu supărare, cred că cifra pe care ai numit-o e cam mică. Nu-i deloc uşor să faci recensămîntul unei populații răzlețite prin doline şi albii, ca pe planeta asta. Iar dacă-i luăm în considerare şi pe fremenii din...

— Fremenii nu contează!

— Să-mi fie cu iertare, Domnia-Ta, dar sardaukarii sînt de altă părere!

Baronul ezită, îl privi lung pe nepotul său.

— Ai aflat ceva?

— Domnia-Ta dormeai cînd am sosit eu, ieri-noapte. Am... ăă, mi-am permis să iau legătura cu cîțiva dintre locotenenții mei din... ăăă, dinainte. Au făcut pe călăuzele pentru sardaukari. Mi-au raportat că undeva, la sud-est de-aici, o bandă de fremeni a. atras într-o ambuscadă un detaşament sardaukar şi l-a masacrat.

— Fremenii au masacrat un detaşament de sardaukari?

— Da, Domnia-Ta.

— Imposibil!

Rabban dădu din umeri.

— Fremenii să-i masacreze pe sardaukari? mugi, batjocoritor, Baronul.

— Nu-ți spun decît ce mi s-a raportat şi mie, zise Rabban. De altfel se pare că aceiaşi fremeni îl capturaseră mai înainte pe fiorosul Thufir Hawat, mentatul Ducelui.

— Ooooo!

Baronul dădu din cap, zîmbind.

— Eu, unul, cred totul, spuse Rabban. Nu ştii ce problemă au fost, dintotdeauna, fremenii.

— Poate, numai că cei pe care i-au văzut locotenenții tăi nu erau fremeni. Probabil că erau soldați Atreides, din trupele speciale ale lui Hawat, deghizați în fremeni. E singurul răspuns plauzibil...

Din nou, Rabban dădu din umeri.

— Mă rog... În orice caz, sardaukarii cred că erau fremeni. Drept care-au început o campanie de pogromuri, ca să-i extermine pe toți.

— Excelent.

— Dar...

— În felul ăsta, sardaukarii or să aibă ce face. Iar noi îl vom obține pe Hawat. Sînt sigur! Presimt! Ah, grozavă zi! Sardaukarii hăituiesc o mînă de tîlhari nenorociți de la periferia deşertului, în timp ce noi încasăm premiul cel mare!

— Domnia-Ta... Rabban şovăi, se încruntă. Am trăit mereu cu impresia că-i subestimăm pe fremeni şi ca număr şi ca...

— Lasă-i pe fremeni, băiete! Ei sînt drojdia. Pe noi ne interesează oamenii din oraşe, orăşele şi sate. Sînt destui, nu-i aşa?

— Destui, Domnia-Ta.

— Şi mă neliniştesc, Rabban.

— Te neliniştesc?

— Ooo... nouăzeci la sută dintre ei sînt ca şi inexistenți. Dar tot mai rămîn cîțiva... Membrii Caselor Mici şi anturajul lor, oameni ambițioşi, care-ar fi în stare să-ncerce cine ştie ce porcărie. Dacă vreunul din ei ar izbuti s-o şteargă de pe Arrakis şi să trăncănească despre cele petrecute aici mi-ar provoca o mare supărare. Ai idee cît de mare mi-ar fi supărarea, nepoate?

Rabban înghiți, tăcu.

— Pentru-nceput vei avea grijă să reții cîte-un ostatic din fiecare Casă Mică, reluă Baronul. Toți cei din afara Arrakisului trebuie să creadă c-a fost o bătălie dreaptă între Case. Sardaukarul n-a avut nici un amestec, pricepi? Ducelui i s-au oferit, conform tradiției, iertarea şi surghiunul, dar din păcate a murit într-un accident nefericit, mai înainte de-a fi apucat s-accepte. Vroise însă să accepte. Asta-i versiunea oficială. Iar dacă se vor isca zvonuri că pe Arrakis au debarcat sardaukari, să fie luate-n rîs.

— Aşa cum vrea şi Împăratul, spuse Rabban

— Aşa cum vrea şi Împăratul.

— Dar traficanții?

— Pe traficanți nu-i ascultă nimeni, Rabban. Sînt tolerați, nu şi ascultați. Dar, pentru orice eventualitate, vei mitui pe ici, pe colo, unde e nevoie... şi vei mai lua şi alte măsuri, la care am convingerea că te vei putea gîndi şi singur.

— Desigur, Domnia-Ta.

— În concluzie, Rabban, două lucruri aştept de la Arrakis: venituri şi o mînă de fier. Să nu vezi în neisprăviții ăştia decît ceea ce sînt: sclavi invidioşi pe stăpînii lor şi care de-abia aşteaptă un prilej să se răscoale. Nu trebuie să ai față de ei nici cea mai mică fărîmă de compătimire sau de îndurare.

— Dar e posibil să extermini populația unei întregi planete? întrebă Rabban.

— Să extermini? exclamă surprins Baronul, săltîndu-şi capul. Cine-a vorbit de exterminare?

— Păi, mi-am închipuit că ai de gînd s-o repopulezi cu noi bra...

— Am spus să *storci,* nepoate, nu să extermini. Nu-i nevoie să stîrpeşti populația, ci numai s-o îngenunchiezi. Trebuie să procedezi ca un carnivor, băiatul meu.

Baronul surîse — un surîs de prunc, pe o față bucălată, cu gropițe în obraji.

— Carnivorul nu cunoaşte răgaz. Nici milă. Să nu le dai răgaz. Mila-i o himeră. Mila poate fi învinsă de chiorăiturile de foame ale stomacului, de setea care arde gîtlejul. Trebuie să fii veşnic înfometat şi însetat.

Îşi mîngîie rotunjimile de sub suspensii, adăugă:

— Ca mine.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Rabban îşi plimbă ochii de colo-colo.

— Aşadar totu-i limpede, nepoate?

— Afară de un singur lucru, unchiule: planetologul... Kynes.

— A, da... Kynes.

— E omul Împăratului, Domnia-Ta. Poate să umble pe unde-i pofteşte inima. Şi are relații foarte strînse cu fremenii... S-a căsătorit cu una de-a lor.

— Pînă mîine la apusul soarelui, Kynes va fi mort.

— Unchiule, asasinarea unui slujitor imperial e o treabă primejdioasă.

— Cum îți închipui c-am ajuns atît de repede, aşa departe? întrebă Baronul. Vorbise cu glas scăzut, încărcat de-un înțeles inexprimabil. Oricum, n-aveai de ce să te temi. Kynes n-ar fi putut să părăsească niciodată Arrakisul. Ai uitat că-i sclavul mirodeniei.

— Aşa e!

— Cei care *ştiu* ce e melanjul, n-ar îndrăzni în ruptul capului să-şi pericliteze "hrana", rosti Baronul. Şi Kynes ştie, cu siguranță.

— Uitasem.

Se priviră lung, în tăcere.

În cele din urmă, Baronul spuse:

— Fiindcă tot veni vorba... Ca primă urgență, te vei ocupa de aprovizionarea mea. Mai am un stoc secret, dar raidul sinucigaş al oamenilor Ducelui mi-a prăpădit aproape toate rezervele destinate vînzării.

Rabban încuviință cu un gest al capului.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Baronul se lumină la chip.

— Deci! Mîine dimineață o să-i aduni pe toți cei care-au mai rămas din

aparatul administrativ şi-o să le spui aşa: "Sublimul nostru Împărat Padişah m-a însărcinat să iau în primire această planetă şi să pun capăt tuturor neînțelegerilor".

— Pricep, Domnia-Ta.

— Pe-asta sînt sigur c-o pricepi. Restul amănuntelor le vom discuta mîine. Acum vreau să-mi termin somnul.

Baronul dezactiva pentascutul de la uşă, îl urmări cu privirea pe nepotul său, care dispăru pe coridor.

Un creier ca un tanc, gîndi Baronul. *Şi-o minte blindată, o minte de muşchi. Cînd va fi terminat cu ei, arrakienii nu vor mai fi decît o piftie însîngerată. Şi-atunci îl voi trimite pe Feyd-Rautha să-i dezrobească şi-l vor întîmpina ca pe-un mîntuitor. Îl vor adora pe Feyd-Rautha. Îl vor binecuvînta pe Feyd-Rautha cel milostiv, care îi va salva din ghearele Bestiei. Feyd-Rautha va fi omul pe care-l vor urma şi pentru care vor fi gata să-şi dea viața... Pînă atunci, băiatul va învăța să asuprească fără să se teamă de pedeapsă. Sînt sigur că el e cel de care avem nevoie. Ah, şi ce trup încîntător are! într-adevăr, un băiat adorabil!*

La cincisprezece ani, învățase deja tăcerea.
Fragment din **Istoria copilului Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

ÎN TIMP CE SE LUPTA CU comenzile topterului, Paul îşi dădu seama că mecanismul percepției sale supramentatice calcula pe baza unei mulțimi de amănunte fragmentare, sortînd forțele învălmăşite ale furtunii. Înregistra fronturi de praf, tălăzuiri, întrepătrunderi de turbulență, vîrtejuri.

Interiorul cabinei era o cutie agitată, luminată de radiația verde a cadranelor de pe tabloul de bord. Curgerea cafenie a prafului de afară părea uniformă, dar simțul său lăuntric începuse să *vadă* prin perdeaua aceea groasă.

Trebuie să aleg un vîrtej potrivit, îşi spuse.

Simțise de mai multă vreme că puterea furtunii slăbise, deşi rafalele continuau să zguduie aparatul. Aşteptă o nouă turbulență.

Vîrtejul se anunță cu o rafală neaşteptată, care scutură violent nava. Paul îşi învinse teama şi înclină brusc topterul spre stînga.

Jessica observă manevra pe sfera de navigație.

— Paul! țipă.

Tromba îi întoarse, îi răsuci, îi răsturnă. Vîrtejul smulse topterul şi-l înălță ca pe o aşchie într-un gheizer, îl scuipă în sus, în afară — un grăunte înaripat în inima unei volbure de praf, luminate de discul celei de-a doua luni.

Paul se uită în jos, văzu stîlpul durat din praf de vîntul fierbinte care îi expulzase, văzu furtuna muribundă tîrîndu-se mai departe, ca un fluviu de nisip pe întinsul deşertului — o meandră şerpuind cenuşie, în lumina lunii, mai mică, tot mai mică, pe măsură ce topterul continua să urce în hornul de aer cald.

— Am ieşit, şopti Jessica.

Paul viră larg, scoase aparatul din pîcla prafului, cercetă cerul nopții.

— Le-am scăpat printre degete, spuse el.

Jessica îşi simți inima bătându-i năvalnic. Îşi impuse calmul, privi furtuna care se depărta. Simțul timpului îi spunea că fuseseră tîrîți de forțele turbate ale stihiei vreme de patru ceasuri, dar o fărîmă din mintea ei înregistrase intervalul cît o viață de om. I se părea că se născuse din nou.

Totul s-a petrecut ca în litanie, gîndi *ta. Am înfruntat frica şi furtuna, fără să ne opunem. Furtuna a trecut prin noi, pe lîngă noi. A trecut şi noi am rămas.*

— Nu-mi place sunetul aripilor, spuse Paul. Cred că avem o avarie.

Mîinile îi simțeau smuciturile din comenzi, zbaterea rănită a zborului. Scăpaseră de furtună, da. Dar el nu reuşise încă să iasă la un liman de unde să poată avea o privire globală cu viziunea lui preştientă. Totuşi... erau salvați! Şi Paul simți că întreaga sa ființă tremura în pragul unei revelații.

Tremurul puse dintr-o dată stăpînire pe tot trupul lui.

Senzația era fascinantă şi înfricoşătoare, iar mintea lui începu să caute febril o explicație. Intuia că fenomenul se datora în parte alimentației saturate de mirodenie. Dar i se părea că restul se datora litaniei; ca şi cînd cuvintele rugăciunii ar fi avut o putere proprie.

"Nu trebuie să mă tem.."

Cauză şi efect: scăpase cu viață dintr-o încleştare cu forțe ostile şi se simțea la un pas de dobîndirea unei conştiințe de sine care n-ar fi apărut niciodată fără magia litaniei.

În memorie îi răsunară cuvintele din Biblia Catolică Portocalie: "*Ce simțuri ne lipsesc, de nu putem vedea şi auzi o altă lume în jurul nostru?*"

— Stînci peste tot, rosti Jessica.

Paul se concentră din nou la zbuciumul topterului, îşi scutură capul ca să-şi limpezească gîndurile. Privi în direcția în care arăta mama sa, zări formele de relief, pete negre pe suprafața nisipului — în față, spre dreapta. Simți brusc un curent de aer în jurul gleznelor, foşnet de praf în cabină.

Undeva era o spărtură... Altă rană de pe urma furtunii.

— Cred că-i mai bine să aterizăm pe nisip, spuse Jessica. Poate că aripile n-or să reziste la frînare.

Paul arătă cu capul un şir de creste stîncoase, măcinate de vînt, care se înălțau dintre dune în zona luminată de lună din fața lor.

— Aterizez lîngă Stîncile de colo. Verifică-ți centura!

Jessica îi urmă îndemnul, gîndind: *Avem apă şi distraie. Dacă găsim de mîncare vom putea să rezistăm mult timp în pustiul de dedesubt. Aici trăiesc fremenii. Ce fac ei putem face şi noi.*

— Cum vezi c-am oprit, o iei la fugă spre stînci, spuse Paul. De raniță mă ocup eu.

— De ce să... Tăcu brusc, dădu din cap. Înțeleg, viermii.

— *Prietenii noştri,* viermii, o corectă el. Or să înghită topterul. Nu va mai afla nimeni unde-am aterizai.

Cît de precis judecă, observă ea.

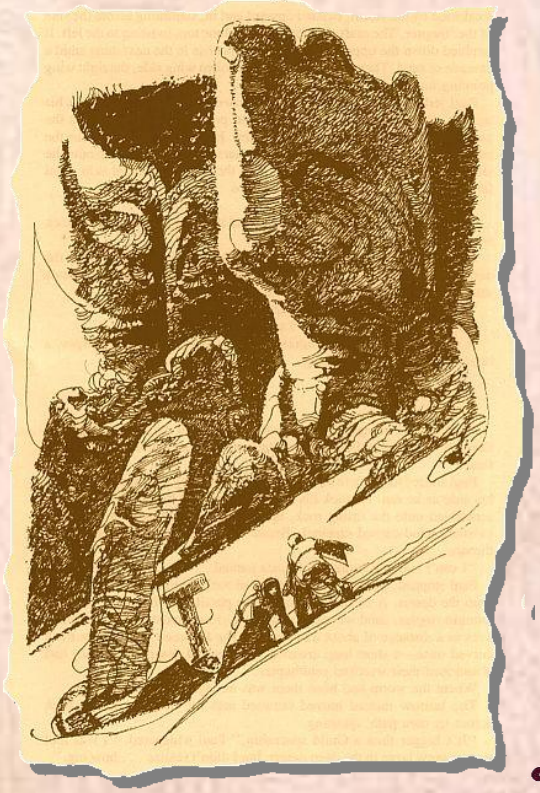
Începură să coboare — mai jos... şi mai jos...

Deplasarea navei deveni dintr-o dată mişcare năvalnică, perceptibilă — umbre fulgerătoare de dune, stînci ca nişte insule înălțîndu-se brusc şi dispărînd în spatele lor. Cu o zguduitură uşoară, topterul şterse creasta unei dune, trecu o vale de nisip, atinse altă dună.

Foloseşte nisipul ca să reducă viteza, gîndi Jessica şi îşi îngădui o clipă de admirație pentru ingeniozitatea fiului ei.

— Ține-te bine! o preveni Paul.

Trase frînele aripilor, mai întîi uşor, apoi tot mai tare şi mai tare. Le simți înhățînd aerul, observă că viteza navei scade vertiginos. Auzi urletul vîntului în interfoliile suprapuse şi în carenajele care alcătuiau penajul aripilor.

Brusc, fără nici o pîrîitură de avertisment, aripa stîngă avariată de furtună se răsuci în sus, se întoarse izbindu-se de fuselaj, Topterul făcu un salt peste vîrful unei dune, se răsuci violent spre stînga, derapa pe versantul opus, apoi se opri înfigîndu-şi botul în duna următoare, într-o cascadă de nisip. Zăceau răsturnați pe partea aripii rupte, cu aripa dreaptă ațintită spre stele.

Paul îşi desprinse cu o singură smucitură centura de siguranță, se întinse pe deasupra mamei sale, apăsă clanța uşii, împinse cu putere. O ploaie de nisip se prăvăli în cabină, împrăştiind miros uscat, de cremene arsă.

Paul se întoarse, trase ranița din spatele scaunelor, observă că mama sa îşi desfăcuse centura. Jessica se cățără pe brațul scaunului din dreapta şi ieşi pe învelişul de metal al topterului. El o urmă, trăgînd ranița de bretele.

— Fugi! strigă.

Arătă spre versantul dunei. Dincolo de creastă se profila turla plată a unei stînci roase de vînt şi de nisip.

Jessica sări pe sol şi începu să alerge, împiedicîndu-se şi alunecînd pe panta abruptă a dunei. Îl auzi pe Paul gîfîind în urma ei. Cînd ajunseră sus, văzură că se aflau pe o movilă de nisip a cărei creastă se prelungea în linie curbă, spre grupul de stînci.

— Dă-i drumul pe creastă, porunci Paul. Ajungem mai iute.

Porniră în goană spre stînci, luptîndu-se din răsputeri cu nisipul care îi trăgea de picioare.

Un sunet care părea să fi apărut din senin le atrase atenția: o şoaptă surdă, un sîsîit, un hîrşîit abraziv.

— Viermele! gîfîi Paul.

Sunetul crescu.

— Mai iute!

Prima limbă de grohotiş se ivi ca o plajă ieşind din nisip la mai puțin de zece metri în fața lor, cînd auziră din spate scrîşnete şi sunete de metal zdrobit.

Paul îşi trecu ranița pe brațul drept, apucînd-o strîns de bretele, O simți izbindu-i-se de şold, în timp ce fugea. Cu cealaltă mînă înşfăcă brațul mamei sale. Străbătură petecul de grohotiş, începură să urce o pantă accidentată, printr-un fel de canal întortocheat pe care-l săpase vîntul. Răsuflarea li se făcu sacadată, zgîriindu-le parcă gîtlejurile uscate.

— Nu mai pot, gemu Jessica.

Paul se opri, o împinse într-o strungă din stîncă, se întoarse şi privi în jos, spre deşert. Un deal mişcător se deplasa paralel cu insula lor de piatră — unde luminate de lună, valuri de nisip. Un muşuroi gigantic a cărui creastă se înălța pînă la nivelul ochilor lui Paul, deşi se afla la aproape un kilometru distanță. Urma rectilinie, lăsată de-a curmezişul dunelor aplatizate de trecerea sa, se abătea o singură dată — o buclă scurtă, spre petecul de deşert unde abandonaseră epava ornitopterului.

Aeronava dispăruse.

Uriaşul muşuroi se depărtă spre deşert, se întoarse iarăşi pe propriile-i urme, adulmecînd parcă.

— E mai mare decît astronavele Ghildei, şopti Paul. Am auzit că viermii din largul deşertului sînt mari, dar nu mi-am închipuit... cît de mari.

— Nici eu, veni ca un ecou şoapta Jessicăi.

Din nou, colosul se depărtă de stînci, apoi părăsi brusc locul, lăsînd o urmă arcuită spre orizont. Ascultară pînă ce sunetul trecerii sale se pierdu

în foşnetul vag al nisipurilor din jur.

Paul inspiră adînc, îşi ridică ochii spre crestele argintate de lună şi cită din Kitab al-Ibar:

— "Călătoreşte noaptea şi odihneşte-te ziua la umbră."

Se uită la mama sa:

— Mai avem cîteva ore pînă în zori. Poți să mergi?

— Îndată.

Paul păşi pe un prag de piatră, îşi atîrnă ranița în spinare şi îşi aranjă bretelele. Rămase nemişcat, cu paracompasul în mînă.

— Să-mi spui cînd eşti gata, rosti el.

Jessica ieşi din strunga stîncii, simțind că îşi recăpătase puterile.

— Încotro?

— Drept înainte, răspunse Paul şi arătă cu mîna. Să vedem unde ne scoate lanțul ăsta de stînci.

— În inima deşertului, zise ea.

— A deşertului fremen, murmură el.

Şi tăcu, tulburat deodată de amintirea unui peisaj stîncos ce i se arătase într-una din viziunile preştiente de pe Caladan. Văzuse deşertul acesta. Numai că unghiul din care-l văzuse atunci fusese uşor diferit. Peisajul i se infiltrase în conştiință ca o imagine optică absorbită de memorie şi acum, suprapusă scenei reale, imaginea părea imperfect înregistrată. S-ar fi zis că imaginea din viziune se mişcase şi se apropiase de el din alt unghi, în timp ce el rămăsese pe loc.

În viziunea aceea era şi Idaho cu noi, îşi aminti el. *Acum însă, Idaho e mort.*

— Vezi vreo cale? întrebă Jessica, interpretîndu-i greşit şovăiala.

— Nu, răspunse el. Mergem drept înainte.

Îşi săltă mai bine ranița pe umeri şi porni în susul şanțului îngust, pe care nisipul purtat de vînt îl săpase în stîncă. Şanțul îi duse pînă la un platou scăldat în lumina lunii. De la nivelul platoului, panta urca, în terase, spre sud.

Paul se apropie de prima terasă, se cățără pe ea; Jessica îl urmă.

După cîteva clipe, observă că înaintarea lor era o chestiune de moment şi de specific — pungile de nisip dintre stînci care le încetineau mersul, muchiile erodate de vînt care le tăiau mîinile, obstacolele de tot felul care-i opreau şi-i sileau să opteze: traversare sau ocolire? Terenul le impunea ritmul pe care-l vroia. Nu vorbeau decît atunci cînd era strict necesar... Cu voci răguşite, gîtuite de efort.

— Ai grijă cum calci... Nisipul de pe terasă alunecă!

— Vezi să nu te loveşti de pragul de sus!

— Rămîi sub cornişă; avem luna-n spate şi de deasupra se poate vedea orice mişcare.

Paul se opri într-o scobitură, îşi propti rania pe un pervaz îngust.

Jessica se rezemă lîngă el, binecuvîntînd momentul de repaus. Îl auzi pe Paul trăgîndu-şi tubul distraiului. Sorbi şi ea din apa regenerată a trupului ei. Era sălcie şi Jessica se gîndi la apele de pe Caladan — o fîntînă adîncă, oglindind un petec de cer, belşugul de umiditate pe care nici măcar nu-l băgai de seamă... decît atunci cînd apa avea formă, sau cînd reflecta lumina, sau cînd îi auzeai susurul, în apropiere.

Un răgaz, îşi spuse. *Un răgaz de odihnă... odihnă adevărată.*

Se gîndi apoi că mila însemna acordarea unui răgaz, chiar şi a unui răgaz de-o clipă. Nu exista milă unde nu putea să existe răgaz.

Paul se smulse de lîngă pervazul de piatră, se întoarse, porni pieptiş pe panta abruptă. Jessica îl urmă suspinînd.

Ajunseră pe un prag lat, care dădea ocol peretelui vertical al unei stînci înalte. Începură din nou să avanseze, în ritmul neregulat la care îi silea acest tărîm al sfărîmăturilor.

Jessica avea impresia că noaptea era dominată de nivelurile de mărunțire a materiei de sub tălpile şi mîinile lor — bolovani, grohotiş, rocă pisată, grăunți de nisip, nisip obişnuit, praf, pulbere fină...

Pulberea înfunda filtrele nazale şi trebuia suflată afară. Straturile subțiri de nisip şi grohotişul erau instabile cînd acopereau suprafețe de piatră şi te puteau face să-ți rupi gîtul. Fragmentele de rocă tăiau.

Iar omniprezentele petece de nisip le poticneau întruna paşii.

Paul se opri brusc, la marginea unei platforme şi o prinse de mijloc pe mama sa, care dăduse peste el.

Îşi întinse mîna spre stînga şi femeia se uită în direcția pe care i-o indica. Se aflau pe vîrful unei faleze, cu deşertul întinzîndu-se ca un ocean încremenit, la vreo două sute de metri sub ei — valuri nemişcate, poleite de razele lunii, umbre prelungi, arcuite, Înşiruindu-se unele după altele. Undeva, departe, se desluşea, ca prin pîclă, silueta vagă şi cenuşie a unui alt masiv stîncos.

— Nisip, spuse Jessica. Deşert deschis.

— O porțiune destul de mare, încuviință Paul şi glasul îi sună înfundat de sub clapa filtrului.

Jessica îşi roti privirea dintr-o parte în alta... Nisip peste tot.

Paul scrută marea de dune din față, urmărind o bucată de vreme prelingerea umbrelor mişcate de trecerea lunii.

— Sînt vreo trei sau patru kilometri pînă dincolo — spuse, în cele din urmă.

— Şi viermi, adăugă ea.

— De bună seamă.

Jessica îşi simți oboseala, durerea din muşchi care îi amorțea simțurile.

— Nu vrei să ne odihnim puțin şi să mîncăm?

Paul îşi scoase umerii din bretele, se aşeză, se aplecă deasupra raniței. Sprijinindu-se cu o mînă de umărul său, Jessica se lăsă anevoie pe tancul de piatră, alături de el. În timp ce se aşeza, îl auzi scotocind în raniță.

— Poftim, spuse el.

Îi simți degetele uscate vîrîndu-i în palmă două capsule tonice.

Le înghiți, sorbi în silă puțină apă din tubul distraiului.

— Bea toată apa, o îndemnă Paul. Axiomă: cel mai bun loc în care-ți poți păstra apa e propriul tău corp. Îți menține energia. Te fortifică. Ai încredere în distrai.

Ea îi dădu ascultare, îşi goli buzunarele colectoare, simți că prinde iarăşi puteri. Apoi se gîndi cît de tihnit era momentul acesta de oboseală şi de odihnă şi îşi aminti că îl auzise odată pe războinicul-trubadur Gurney Halleck recitînd: "Mai bine o-mbucătură uscată şi pacea pe care-o aduce cu ea, decît o casă plină de pizmă şi de inimă rea."

Repetă versurile cu voce tare.

— Gurney, rosti. Paul.

Jessica sesiză intonația, felul în care pronunțase numele, de parcă ar fi pomenit de un mort. Gîndi: *Are dreptate; poate că bietul Gurney nu mai e printre cei vii.* Forțele armate ale Atreizilor fuseseră nimicite. Oamenii lor erau ori morți, ori prizonieri, ori pierduți — ca şi ei — în pustiul acesta unde nu exista apă.

— Gurney găsea întotdeauna citatul potrivit, la momentul potrivit, spuse Paul. Parcă-i aud şi-acum: "Şi voi secătui rîurile şi voi da țara pe mîna hainilor; şi voi lăsa țara şi tot ce-i în ea să piară de mîna străinilor."

Jessica îşi închise ochii. Patosul din vocea fiului ei o mişcase aproape pînă la lacrimi.

Trecură cîteva clipe.

— Cum te... simți? întrebă brusc Paul.

Ea înțelese că întrebarea se referea la sarcina ei, spuse:

— Sora ta nu se va naşte decît peste cîteva luni. Mă simt... aptă din punct de vedere fizic.

Şi gîndi: *Cît de rezervată ii vorbesc propriului meu fiu!* Apoi, pentru că educația Bene Gesserit nu-i îngăduia să lase neexplicată ciudățenia acestei reacții, căută şi găsi motivul rigidității ei: *Mi-e frică de fiul meu; mi-e frică de stranietatea lui; mi-e frică de ce-ar putea să vadă în viitorul nostru, de ce mi-ar putea spune.*

Paul îşi trase gluga pe ochi, ascultă sunetele nopții... Ca o foiala de insecte. I se păru că plămînii i-s plini de propria sa tăcere. Îl mînca nasul. Se scărpină, îşi scoase filtrele şi simți imediat mirosul pătrunzător de scorțişoară.

— E mirodenie pe undeva, pe-aproape, spuse.

O adiere uşoară de vînt îi mîngîie obrajii, îi umflă faldurile burnuzului.

Nu era vînt prevestitor de furtună — învățase deja să deosebească o boare de alta. Spuse:

— În curînd se crapă de ziuă.

Jessica dădu din cap.

— Nu putem traversa nevătămați nisipurile din față, decît într-un singur chip, urmă el. Aşa cum fac fremenii.

— Şi viermii?

— Dacă fixăm unul dintre toboşarii din fremkit la baza stîncilor, o să-i dăm de lucru unui vierme o bucată de vreme.

Jessica privi fîşia de deşert care se aşternea, luminată de lună, între ei şi celălalt aflorisment.

— Destulă vreme ca să străbatem patru kilometri? întrebă ca.

— Poate. Dacă vom avea grijă să nu facem decît zgomote *naturale,* din cele care nu atrag viermii...

Paul privi atent întinderea de nisip, scormonind în memoria sa preştientă, tatonînd enigmaticele referiri la toboşari şi cîrlige, pe care le citise în manualul din fremkit. I se părea straniu faptul că ori de cîte ori se gîndea la viermi nu simțea decît groază. Ştia, ca şi cum dovada acestui adevăr se afla chiar în pragul percepției sale, că viermii nu trebuiau temuți, ci respectați... dacă... dacă...

Îşi scutură capul.

— Zgomote aritmice, spuse Jessica.

— Cum? A! Da... Dacă vom merge cu paşi poticniți... Nisipul se mişcă deseori din senin, se produc alunecări. Viermii nu pot să alerge de colo-colo pentru fiecare foşnet de la suprafață. Dar, înainte de-a începe traversarea, va trebui să fim perfect odihniți.

Privi peretele stîncii, observînd scurgerea timpului în umbrele verticale proiectate de lună.

— Peste o oră se luminează de ziuă.

— Unde o să ne adăpostim peste zi? întrebă ea.

Paul se întoarse spre stînga, arătă cu degetul.

— În partea aceea, faleza coteşte spre nord. După cît de erodate sînt stîncile, e versantul expus vîntului. Probabil că-i plin de crevase adînci.

— N-ar fi bine să pornim chiar acum?

Paul se sculă în picioare, o ajută să se ridice.

— Eşti sigură că eşti destul de odihnită ca să cobori? Aş vrea să ajungem cît mai aproape de nivelul deşertului înainte de-a întinde cortul

— Sînt odihnită, răspunse ea. Îi făcu semn s-o ia înainte.

Paul ezită, apoi ridică ranița, şi-o agăță de umeri şi începu să coboare.

Măcar de-aia fi avut suspensii, gîndi Jessica. *Un simplu salt şi ani fi ajuns jos. Dar poate cei şi suspensiile trebuie evitate aici. Poate că atrag viermii, ca şi scuturile.*

Ajunseră la un şir de praguri care coborau brusc, iar la capătul lor dădură de o fisură a cărei intrare era scăldată de razele lunii:

Paul coborî primul, păşind atent, dar grăbit. Ştia că în curînd nu vor mai putea profita de lumina lunii. Se scufundară într-o lume de umbre din ce în ce mai întunecate. De jur împrejur, forme incerte de stînci se înălțară spre stele. Pereții fisurii se apropiară brusc la vreo zece metri unul de celălalt şi cei doi văzură că se aflau pe marginea unei pante abrupte de nisip cenuşiu, care se afunda în beznă.

— O să putem coborî? şopti Jessica.

— Cred că da, îi răspunse Paul.

Pipăi nisipul cu vîrful piciorului.

— Ne dăm drumul pe tălpi, spuse. Întîi cobor eu. Aşteaptă pînă auzi că m-am oprit.

— Ai grijă, îl povățui ea.

Paul înaintă şi se lăsă să alunece la vale pe suprafața afinată. Se opri pe un platou aproape orizontal, de nisip bătătorit, înconjurat din toate părțile de pereții înalți ai crevasei.

În clipa următoare, auzi în spatele lui zgomot de nisip dislocat. Încercă să străpungă cu privirea bezna din susul pantei, dar o cascadă de nisip se prăvăli peste el, dezechilibrîndu-l. Apoi se aşternu liniştea.

— Mamă? îngînă el.

Nici un răspuns.

— Mamă?

Aruncă ranița, se năpusti în sus, pe pantă, se împiedică în nisip, începu să scormonească, să sape, aruncînd nisipul ca un dement.

— Mamă! bolborosi. Mamă, unde eşti?

O nouă cascadă de nisip se prăbuşi, îngropîndu-l pînă la mijloc. Se smulse cu mişcări turbate din troianul moale.

A tîrît-o avalanşa, gîndi. *A îngropat-o. Trebuie să-mi păstrez calmul şi să judec bine ce am de făcut. N-o să se asfixieze imediat. Îşi va înăbuşi panica şi va aştepta în suspensie bindu ca să-şi reducă nevoia de oxigen. Ştie că voi săpa ca s-o dezgrop.*

Prin procedeul Bene Gesserit pe care-l învățase de la ea îşi linişti bătăile sălbatice ale inimii, îşi alungă toate gîndurile, lăsîndu-şi mintea ca o tablă curată, pe care să se înscrie de la sine evenimentele din ultimele clipe. Memoria îi reproduse cu fidelitate fiecare fragment de sunet al prăbuşirii şi fiecare indiciu al mişcării nisipului, într-o retrospectivă interioară a cărei derulare lentă era contrastul desăvîrşit al fracțiunii de secundă de timp real, care îi fu necesară minții sale pentru rememorare.

Brusc, urcă pieziş panta, sondînd cu precauție pînă cînd ajunse la peretele fisurii, la colțul de stîncă ieşit în afară. Începu să sape, îndepărtînd nisipul cu grijă, ca să nu provoace altă avalanşă. Dădu peste o bucată de

pînză. Săpă în jurul ei, găsi un braț. Cu mişcări delicate, urmări forma brațului, a umerilor, îndepărtă nisipul de pe fața Jessicăi.

— M-auzi? şopti el.

Nu-i răspunse.

Săpă înfrigurat, îi eliberă umerii. O simți atîrnînd moale, dar detectă un puls slab.

Suspensie bindu, se linişti.

O dezgropă pînă la şolduri, îşi vîrî umerii sub brațele ei şi începu s-o tragă spre baza pantei, mai întîi încet, apoi tîrînd-o din ce în ce mai iute, căci simțise nisipul de deasupra cedînd. Trase mai tare, mai iute, icnind de efort, luptîndu-se să-şi păstreze echilibrul. În momentul în care ajunse pe platoul ferm de pe fundul fisurii, săltîndu-i trupul pe umăr şi rupînd-o la fugă, întreaga limbă de nisip se prăvăli la vale, eu un şuierat puternic, al cărui ecou făcu să vuiască pereții înalți dimprejur.

Paul se opri la capătul crevasei, care se deschidea brusc către şirurile de dune ale deşertului, aflate la vreo treizeci de metri mai jos. Întinse cu băgare de seamă trupul mamei sale pe nisip, îi şopti cuvîntul menit s-o trezească din catalepsie.

Jessica îşi reveni încet, răsuflînd din ce în ce mai adînc.

— Eram sigură c-ai să mă găseşti, murmură ea.

Paul privi peste umăr spre gura fisurii.

— Poate că era mai bine să nu te găsesc.

— Paul!

— Am pierdut ranița, spuse el. S-au prăvălit peste o sută de tone de nisip... cel puțin.

— S-a dus tot?

— Rezerva de apă, distilcortul... Tot ce contează. Îşi pipăi buzunarele. O să putem admira pe-ndelete împrejurimile locului în care ne vom sfîrşi zilele.

În momentul acela, undeva în stînga, dincolo de pereții crevasei, soarele se ridică la orizont. Pe întinderea de nisip a deşertului pîlpîiră culori. Un cor de păsări prinse să cînte prin cotloanele tainice dintre stînci.

Dar Jessica nu-şi desprinse privirea de la chipul deznădăjduit al fiului ei. Îşi acordă vocea cu nuanțe de dispreț; întrebă:

— Aşa ai învățat să te porți?

— Nu pricepi? izbucni el. Tot ce ne trebuia ca să putem supraviețui zace sub mormanul ăla de nisip!

— M-ai găsit pe mine, spuse ea şi de data aceasta vocea îi sună blîndă, liniştitoare.

Paul se ghemui pe vine.

Îşi întoarse capul, privi către noul povîrniş care se formase în interiorul fisurii, cercetîndu-i atent, examinînd friabilitatea nisipului.

— Dacă am reuşi să imobilizăm o suprafață mică a pantei şi porțiunea de sus a peretelui unei gropi am putea săpa un puț pînă la raniță. Nişte apă ar rezolva problema numai că n-avem destulă apă ca să... Tăcu brusc, apoi exclamă: Spuma!

Jessica nu scoase nici un cuvînt, de teamă să nu-i tulbure lanțul raționamentului.

Paul îşi întoarse privirea spre dune. Mai întîi nările, apoi ochii lui căutară, depistară direcția, îşi fixară atenția asupra unei pete Întunecate de nisip, aflată sub ei.

— Mirodenia, murmură el. E o substanță puternic alcalină. Iar bateria compasului e acidă.

Jessica se ridică brusc în capul oaselor.

Paul nu-i dădu nici o atenție, sări în picioare şi într-o clipă ajunse la marginea platoului bătătorit de vînt, care se întindea de la gura crevasei pînă la nivelul deşertului.

Jessica îi urmări mersul voit poticnit pe suprafața nisipului: pas... pauză, pas-pas... tîrşiit... pauză...

Umbletul era lipsit de cadența care ar fi putut da de ştire unui vierme la pîndă că printre dune se mişca o făptură străină deşertului.

Paul ajunse la petecul de mirodenie, îşi sunteți poala mantiei, depuse în ea un pumn de melanj, se întoarse la baza fisurii. Răsturnă mirodenia pe nisip, în fața Jessicăi, se lăsă pe vine şi începu să-şi demonteze paracompasul cu vîrful cuțitului. Mai întîi desprinse capacul. Îşi scoase cingătoarea, o întinse pe jos, rîndui pe ea piesele demontate, puse de-o parte bateria. Apoi extrase mecanismul cadranului, îl depuse pe cingătoare, păstră în mînă cutia goală a instrumentului.

— Ai nevoie de apă, spuse Jessica.

Paul apucă între buze tubul colector de la gît, trase o gură de lichid, o scuipă în cutie.

Dacă nu reuşeşte, a irosit zadarnic o înghițitură de apă, gîndi Jessica *Dar... de fapt nu va mai avea importanță.*

Paul străpunse cu vîrful cuțitului bateria, scutură cristalele în apă. Se produse o uşoară efervescență, apoi lichidul se linişti.

Ochii Jessicăi sesizară mişcare deasupra lor. Îşi ridică privirea şi văzu mai mulți şoimi, aliniați pe buza de sus a fisurii. Priveau fix căpăcelul cu apă din mîna lui Paul.

Maică Mare! gîndi ea. *Sînt in stare să simtă apa de la asemenea distanță!*

Paul fixă capacul pe cutia paracompasului, lăsînd liber orificiul în care fusese monta! butonul de reglaj. Cu instrumentul modificat într-o mînă şi cu o cantitate mică de mirodenie în cealaltă se duse apoi la baza povîrnişului, începu să urce. examinînd suprafața nisipului. Mantia i se legăna de colo-colo, lipsită de strînsoarea cingătorii. Continuă să înainteze

în susul pantei, stîrnind pîrîiaşe de nisip, răscolind praful.

Se opri brusc, introduse o fărîmă de mirodenie în cutia paracompasului, scutură instrumentul.

Prin orificiul butonului de reglaj țîşni un jet spumos de culoare verde. Paul îndreptă jetul subțire spre suprafața pantei, aplică un cordon îngust şi lung, începu să îndepărteze nisipul de dedesubt, imobilizînd peretele cavității cu noi jeturi de spumă.

Jessica veni la baza pantei, întrebă:

— Te pot ajuta cu ceva?

— Urcă lîngă mine şi sapă, spuse el. Trebuie să adîncim groapa vreo trei metri. Lucrăm pe dibuite. Observă că instrumentul nu mai împroşcă spumă, strigă: Repede! Nu ştiu cît timp poate ține spuma nisipul.

Jessica se cățără lîngă Paul, care introduse încă puțină mirodenie în cutie şi-o scutură. Un nou jet de spumă țîşni prin orificiu.

În timp ce Paul aplica bariera de spumă, Jessica începu să sape cu amîndouă mîinile, aruncînd nisipul la vale.

— Ce adîncime ai spus? întrebă ea gîfîind.

— Vreo trei metri. Iar poziția nu-i decît aproximativă. S-ar putea să fim nevoiți să lărgim groapa. Făcu un pas lateral, alunecînd pe nisipul nesigur. Orientează gaura spre tine. Nu săpa vertical.

Jessica îi urmă sfatul.

Încet, încet, groapa se adînci pînă cînd ajunse la acelaşi nivel cu suprafața platoului, dar nu dădură de raniță.

Să fi greşit calculul? se întrebă Paul. *Am greşit prima dată, cînd m-am lăsat pradă panicii. Să-mi fi afectat panica de la început capacitatea de calcul?*

Se uită la paracompas. Nu mai rămăseseră decît cîteva picături de infuzie acidă.

Jessica îl privi din groapă, trecîndu-şi peste față o mînă pătată de spumă. Ochii ei întîlniră ochii lui Paul.

— Sapă în peretele superior, spuse el. Cu grijă, însă!

Adăugă încă o fărîmă de mirodenie în cutie, lăsă spuma să se răspîndească în jurul mîinilor Jessicăi care începu să sape vertical în peretele oblic al gropii. La a doua mişcare mîinile îi atinseră ceva tare. Încet, dezgropă o bucată de bretea cu o cataramă din plastic.

— Stai! rosti Paul, aproape şoptit. S-a terminat spuma!

Jessica rămase nemişcată, cu breteaua în mînă, îşi ridică ochii spre el.

Paul aruncă paracompasul gol pe platoul de jos, spuse:

— Dă-mi mîna liberă. Acum fii atentă: am să te trag lateral şi în jos. Să nu dai drumul bretelei. De sus nu se mai poate prăvăli cine ştie ce greutate. Versantul s-a stabilizat. Nu trebuie decît să am grijă să-ți rămînă capul deasupra. După ce groapa se va umple cu nisip, o să te scot cu raniță cu

tot.

— Înțeleg.

— Gata?

— Gata, răspunse ea, strîngînd cu putere breteaua.

Cu o singură smucitură, Paul o trase pe jumătate afară din groapă, ferindu-i capul în clipa în care bariera de spumă cedă şi nisipul alunecă la vale. Jessica rămase îngropată pînă ia mijloc, cu brațul şi umărul stîng sub nisip, cu bărbia şi obrazul protejate de pulpana mantiei lui Paul. Muşchii încordați ai umărului începură s-o doară.

— Nu i-am dat drumul, spuse.

Precaut, Paul îşi afundă mîna în nisip, pe lîngă umărul ei, găsi breteaua.

— Tragem amîndoi deodată, zise el. Fără să smucim. Să nu cumva s-o rupem.

Noi torente de nisip alunecară la vale în timp ce trăgeau sacul.

Cînd breteaua apăru la suprafață, Paul se opri, îi ajută mamei sale să iasă afară. Apoi traseră împreună fremkitul către baza pantei.

Cîteva clipe mai tîrziu, se aflau amîndoi pe platoul de la gaura fisurii, cu ranița între ei.

Paul se uită la mama sa. Fața şi mantia îi erau murdare de spumă şi de nisipul care aderase pe porțiunile unde spuma se uscase. Părea că slujise drept țintă unui bombardament cu bulgări umezi, de nisip verde,

— Grozav mai arăți, spuse el.

— Nici cu tine nu mi-e ruşine, replică ea.

Izbucniră în rîs amîndoi, tăcură.

— N-ar fi trebuit să se întîmple ce s-a întîmplat, spuse Paul. Am fost imprudent.

Ea dădu din umeri. Grăunți lipicioşi de nisip i se desprinseră de pe mantie.

— Pînă întind cortul, dezbracă-ți mantia şi scutur-o, adăugă el. Apoi ridică ranița şi se duse cu ea la baza stîncilor.

Jessica dădu din cap, simțindu-se deodată prea sleită pentru a mai răspunde.

— Sînt găuri de ancorare în rocă, îl auzi după cîteva clipe. A mai poposit cineva aici.

Nici nu-i de mirare, gîndi ea în timp ce-şi curăța mantia. Era un loc prielnic, apărat de metereze de piatră şi cu alt grup de stînci la vreo patru kilometri în față — destul de sus față de nivelul deşertului, pentru a fi ferit de viermi şi destul de jos ca să se poată ajunge rapid la marginea nisipurilor, pentru o traversare.

Se întoarse, văzu că Paul înălțase cortul a cărui emisferă întinsă pe lonjeroanele arcuite se confundă cu bolovanii şi Stîncile de la gura crevasei. Paul trecuse pe lîngă ea, se opri ceva mai încolo, îşi scoase binoclul. Reglă

repede presiunea internă a instrumentului, îndreptă oleobiectivele spre faleza îndepărtată care strălucea ca un zid auriu în lumina dimineții.

Jessica se uită la el cum examina peisajul apocaliptic din față, sondînd cu privirea rîurile de nisip şi canioanele.

— Vegetație, rosti el deodată.

Jessica se duse la cort, luă cel de-al doilea binoclu din raniță, veni lîngă Paul.

— Acolo, spuse el, ținînd binoclul la ochi cu o mînă şi arătînd cu cealaltă.

Jessica privi în direcția pe care i-o indicase.

— Saguaro, murmură ea. Plante pipernicite.

— Or fi oameni prin preajmă, opină Paul.

— Poate că nu-s decît rămăşițele unei stațiuni botanice, replică ea, circumspectă.

— Am pătruns mult în zona sudică a deşertului, îi aminti băiatul.

Îşi luă binoclul de la ochi, începu să-şi frămînte pe sub clapa filtrului buzele. Şi le simți uscate şi aspre; simți şi gustul prăfos al setei, pe cerul gurii.

— Mai degrabă cred că-i vorba de-un sălaş fremen, adăugă.

— Oare putem fi siguri că fremenii se vor arăta prietenoşi? întrebă ea.

— Kynes ne-a făgăduit ajutorul lor.

Dar cei care trăiesc in deşertul acesta sînt un popor disperat, gîndi ea. *Eu însămi am trăit astăzi momente de disperare. Nişte oameni disperați ne-ar putea omorî ca să ne ia apa.*

Închise ochii şi încercă să uite de pustiul din jur, invocînd amintirea peisajelor de pe Caladan. Făcuseră odată un voiaj de vacanță, numai ea şi Ducele Leto, pe vremea cînd Paul încă nu se născuse. Survolaseră junglele sudului, cu vegetația lor luxuriantă, apoi orezăriile din delte. Pe cărările care străbăteau covorul verde de dedesubt zăriseră şiruri lungi de furnici — echipe de lucrători, purtîndu-şi poverile pe cobilițe cu suspensii. Iar dincolo de țărmul oceanului, văzuseră petalele albe ale felucilor.

A fost odată...

Deschise ochii. Văzu din nou deşertul încremenit, mut, simți dogoarea tot mai fierbinte a zilei. Demonii fără odihnă ai arşiței începuseră deja să frămînte aerul de deasupra nisipurilor. Dincolo de dune, masivul stîncos se vedea ca printr-un geam cu ape.

O ploaie de nisip aşternu pentru cîteva clipe o perdea fină, peste gura crevasei. Perdeaua căzu şuierînd subțire, sfîşiată de adierea brizei de dimineață, de fîlfîitul de aripi al şoimilor care îşi luară brusc zborul de pe buza prăpastiei. Nisipul se aşează, dar şuieratul rămase. Apoi crescu, transformîndu-se în sunetul care — o dată auzit — nu mai putea fi uitat.

— Un vierme, şopti Paul.

Se ivi în dreapta lor, maiestuos, nepăsător. Muşuroiul gigantic traversă

dunele la mică distanță de locul în care stăteau. Gorganul din față se înălță o clipă, apoi se afundă şi trecu mai departe, ca o undă în apă. Dispăru după colțul din stînga al stîncilor.

Sunetul scăzu în intensitate, pieri.

— Mai mare decît o fregată spațială, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap, cu ochii pironiți pe suprafața deşertului. Pe unde trecuse viermele, rămăsese iarăşi urma aceea amăgitoare. Ca o potecă uriaşă, prelungindu-se dureros de nesfîrşită în fața lor, spre şanțul pe care-l crestase în linia dreaptă a orizontului.

— După ce ne vom odihni, rosti brusc Jessica, vom relua lecțiile.

Paul îşi înăbuşi un val de mînie, spuse:

— Mamă, nu crezi c-am putea renunța la...

— Astăzi te-ai lăsat cuprins de panică. Îți cunoşti, poate mai bine ca mine, mintea şi nervatura bindu, dar mai ai multe de învățat despre musculatura prana a corpului tău. Organismul acționează uneori de la sine, Paul, iar eu te-aş putea învăța cîte ceva despre asta. Trebuie să ajungi să-ți controlezi fiecare muşchi, fiecare fibră din corp. Trebuie să înveți cunoaşterea mîinii. Vom începe cu muşchii falangelor, cu tendoanele palmei şi cu extremitățile tactile ale degetelor.

Se întoarse, adăugă:

— Hai, e timpul să intrăm în cort.

Paul îşi întinse şi-şi strînse degetele mîinii stîngi, urmărind-o cu privirea pe mama sa care îşi strecura trupul prin valva-sfincter a cortului. Înțelese că nu era în stare s-o determine să renunțe la hotărîrea ei... că trebuie s-o asculte.

Indiferent ce-a făcut din mine, am participat in egală măsură, gîndi.

Cunoaşterea mîinii!

Îşi privi mîna. Cît de inadecvată părea, față de creaturi ca viermele pe care îl văzuse mai înainte.

Veneam de pe Caladan — un adevărat rai pentru forma noastră de viață. Pe Caladan nu fusese nevoie să ne creăm un paradis fizic sau un paradis imaginar — avusesem la dispoziție realitatea înconjurătoare. Dar prețul pe care l-am plătit a fost prețul pe care l-au plătit întotdeauna oamenii care au cunoscut paradisul în viața aceasta: ani devenit debili, ne-am pierdut vigoarea.

Fragment din **Conversaţii cu Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

IATĂ-L, DECI, pe marele Gurney Halleck! spuse omul. Halleck se oprise în mijlocul grotei circulare, amenajate ca

Încăpere de lucru, şi-l privea pe contrabandistul aşezat în spatele unui pupitru metalic. Omul purta mantie fremenă. Nuanța spălăcită, de albastru, a ochilor săi arăta că se hrănea şi cu alimente importate, încăperea semăna cu centrul de comandă al unei fregate spațiale — un arc de treizeci de grade din perete era ocupat de aparatul de radiocomunicații şi de monitoare de imagine, iar de-o parte şi de alta se înşirau panouri de vizare şi de executare a tirului cu armament telecomandat. Pupitrul de metal se arcuia în continuarea peretelui, curbîndu-se către centrul camerei.

— Sînt Staban Tuek, fiul lui Esmar Tuek, se prezentă traficantul.

— În cazul ăsta, dumitale trebuie să-ți mulțumesc pentru ajutorul primit, spuse Halleck.

— Ah... recunoştința! făcu traficantul. Ia loc!

Din peretele plin de monitoare culisă un scaun-căuş, de felul celor aflate în astronave, şi Halleck se aşează oftînd, simțindu-şi dintr-o dată trupul sleit. Îşi zări imaginea reflectată într-unul dintre ecranele întunecate din spatele traficantului, se încruntă la vederea ridurilor de oboseală care-i brăzdau fața buhăită. Grimasa făcu să-i zvîcnească cicatricea de viță neagră de pe falcă.

Halleck îşi întoarse privirea de la imaginea oglindită, se uită lung la Tuek. Recunoscu lesne trăsăturile familiale — sprîncenele groase şi dese ale tatălui, obrajii şi nasul ce păreau dăltuite în piatră.

— Oamenii dumitale mi-au spus că Harkonnenii ți-au ucis tatăl, rosti Halleck.

— Harkonnenii sau trădătorul strecurat printre voi, replică Tuek.

Mînia birui o parte din oboseala lui Halleck care îşi îndreptă spatele, întrebînd:

— Ştii cine-i trădătorul?

— Nu sîntem siguri.

— Thufir Hawat o bănuia pe doamna Jessica.

— Ah, vrăjitoarea Bene Gesserit... Poate. Dar Hawat este în clipa de față prizonierul Harkonnenilor.

— Am auzit. Halleck trase adînc aer în piept. Se pare că mai avem de scurtat o grămadă de vieți.

— N-o să facem nimic care s-atragă atenția asupra noastră, spuse Tuek.

Halleck încremeni.

— Dar...

— Şi dumneata, şi oamenii dumitale, pe care i-am salvat, sînteți bineveniți printre noi, zise Tuek. Ți-ai exprimat recunoştința. Perfect! Plătiți-vă datoria! Avem oricînd nevoie de oameni de nădejde. Dar să ştii că la cea mai mică acțiune deschisă contra Harkonnenilor, vă lichidăm cît ai bate din palme.

— Dar ți-au asasinat tatăl!

— Poate! Să-ți spun însă ce credea tatăl meu despre cei care acționează fără să se gîndească. Bătrînul avea o vorbă: "Piatra e grea şi nisipul apasă, dar furia neghiobului e o povară care le-ntrece."

— Deci n-ai de gînd să faci nimic? mîrîi Halleck.

— N-am spus asta. Spun doar că n-am nici un chef să periclitez contractul pe care-l avem cu Ghilda. Ghilda pretinde să procedăm cu băgare de seamă. Duşmanii pot fi nimiciți şi pe alte căi.

— Aha!

— Exact. Dacă ții zor nevoie s-o cauți pe vrăjitoare, n-ai decît. Te previn însă că probabil e deja prea tîrziu... şi-n orice caz nai ne-ndoim c-ar avea vreun amestec.

— Hawat a dat rareori greş.

— S-a lăsat capturat de Harkonneni.

— Crezi că *el* e trădătorul?

Tuek dădu din umeri.

— Ce mai contează? Părerea noastră, este că vrăjitoarea-i moartă. Cel puțin aşa sînt încredințați Harkonnenii.

— Am impresia că ştiți o grămadă de lucruri în legătură cu Harkonnenii.

— Deducții şi ipoteze... zvonuri şi bănuieli...

— Sîntem şaptezeci şi patru de oameni, spuse Halleck. De vreme ce vreți, într-adevăr, să rămînem alături de voi, sînteți convinşi că Ducele nostru e mort.

— I-a fost văzut cadavrul.

— A murit şi băiatul... domnişorul Paul? Halleck încercă să-şi înghită nodul din gît.

— După ultimele noastre informații, şi el şi maică-sa au pierit într-o furtună de nisip, în plin deşert. Probabil că nici oasele n-au mai rămas din ei.

— Aşadar, a murit şi vrăjitoarea... Au murit cu toții.

Tuek dădu din cap; spuse:

— Şi după cum se-aude, Dune va intra din nou pe mîna lui Rabban Bestia.

— Contele Rabban de Lankiveil?

— Da.

Lui Halleck îi trebuiră cîteva clipe bune ca să-şi înăbuşe accesul de furie turbată care fu cît pe ce să-l facă să-şi piardă cumpătul. Scrîşni cu glas răguşit:

— Cu Rabban ăsta am eu o socoteală mai veche. I-am rămas dator pentru moartea alor mei... (Îşi pipăi cicatricea de pe falcă)... şi pentru asta!

— Nu-i cuminte să rişti totul ca să închei o socoteală înainte de vreme, observă Tuek. Se încruntă căci observase zvîcnetul muşchilor din obrazul lui Halleck, privirea piezişă aruncată pe sub pleoapele coborîte.

— Ştiu, rosti Halleck şi trase aer în piept. Ştiu...

— Dumneata şi oamenii dumitale vă puteți cîştiga dreptul să părăsiți Arrakisul, lucrînd alături de noi. Sînt destule locuri în...

— Oamenilor mei le voi da dezlegare să facă ce vor. Dacă Rabban e pe planetă... eu unul rămîn.

— Pe cît te văd de pornit, nu-s sigur că ne-am bucura să rămîi. Halleck îl țintui cu privirea.

— Te îndoieşti de cuvîntul meu?

— Nu...

— M-ai salvat de Harkonneni. Pentru acelaşi lucru i-am jurat credință şi Ducelui Leto. O să rămîn pe Arrakis — cu voi... sau cu fremenii.

— Rostit ori nerostit, un gînd e o realitate şi are putere, zise Tuek. S-ar putea să constați că la fremeni hotarul dintre viață şi moarte e cam fragil şi foarte alunecos.

Halleck îşi închise ochii, simțind cum îl năpădeşte din nou oboseala.

— "Unde e Domnul ce ne-a călăuzit paşii prin ținutul de iad al pustiului?" murmură el.

— Ai răbdare şi va veni şi ziua răzbunării, spuse Tuek. Graba e lucru! lui Shaitan. Alină-ți durerea... O să te ajutăm noi să uiți. Trei lucruri aduc inimii pacea: apa, iarba verde şi frumusețea femeii.

Halleck îşi deschise ochii.

— Aş prefera un al patrulea: sîngele lui Rabban Harkonnen, curgînd la picioarele mele. Se uită lung la Tuek. Crezi c-o să vină ziua aceea?

— Am prea puțin de-a face cu ce ți-e dat să înfrunți mîine, Gurney Halleck. Eu nu te pot ajuta decît să-nfrunți ziua de azi.

— Ți-accept ajutorul şi voi rămîne pînă în ziua cînd îmi vei cere să-ți răzbun tatăl şi pe toți cei care...

— Ascult-aici, *oşteanule,* rosti Tuek. Se aplecă peste marginea pupitrului,

cu capul între umeri, cu ochii scăpărînd. Chipul i se făcuse deodată ca piatra bătută de vînturi. Apa tatălui meu am s-o răscumpăr eu însumi — cu fierul armei mele.

Halleck îi susținu privirea. În clipa aceea traficantul îi amintea de Ducele Leto: un conducător adevărat, cutezător, sigur de poziția şi de misiunea lui. Aşa fusese şi Ducele... Înainte de Arrakis.

— Vrei să lupt alături de dumneata? întrebă.

Tuek se lăsă pe spate, se destinse. Iscodi chipul lui Halleck fără să spună nimic.

— Crezi sau nu că-s *oştean?* insistă Halleck.

— Eşti singurul locotenent al Ducelui, care-a scăpat cu viață, spuse Tuek. Duşmanul ți-era superior ca număr, dar ai stat să dai piept cu el... L-ai învins, aşa cum învingem noi Arrakisul.

— Poftim?

— Sîntem doar toleraţi pe planeta asta, Gurney Halleck. Arrakisul e duşmanul nostru.

— Vrei să spui... fiecare duşman la timpul său?

— Întocmai.

— Aşa rezistă şi fremenii?

— Poate.

— Ai spus că s-ar putea ca tovărăşia fremenilor să mi se pară cam dură. De ce? Fiindcă trăiesc în deşert, sub cerul liber?

— Cine ştie unde trăiesc fremenii? Pentru noi, Podişul Central este țara nimănui. Mai bine să vorbim despre...

— Am auzit că şalandele de mirodenie ale Ghildei nu survolează prea des deşertul, îl întrerupse Halleck. Dar se zice că, dacă ştii încotro să priveşti, poți vedea o grămadă de petece de verdeață.

— Zvonuri! pufni Tuek. Îți propun să alegi chiar acum între mine şi fremeni. Avem ascunzători sigure, avem propriul nostru sietch tăiat în stîncă, propriile noastre baze secrete. Trăim ca nişte oameni civilizați. Fremenii nu-s decît o mînă de zdrențăroşi care lucrează *pentru noi,* ca vînători de mirodenie.

— Dar care-şi permit să ucidă Harkonneni!

— Te interesează cumva şi cu ce preț? Chiar în clipa asta sînt vînați şi stîrpiți ca sălbăticiunile — cu laserele, pentru că n-au scuturi. Vor fi exterminați. Pentru ce? Pentru c-au ucis Harkonneni.

— Eşti sigur că erau Harkonneni?

— Ce vrei să spui?

— Nu ți-a ajuns la urechi că printre Harkonneni se află sardaukari?

— Alte zvonuri.

— Totuşi, un pogrom... nu e o treabă la care te-ai putea aştepta de la Harkonneni. Pogromurile înseamnă risipă.

— Eu cred numai ce văd cu ochii mei, spuse Tuek. Alege, oşteanule. Eu sau fremenii. La mine vei găsi adăpost şi şansa de-a vărsa sîngele pe care-l vrem amîndoi. Fremenii nu-ți vor oferi decît traiul hăituiților.

Halleck şovăi. Simțise înțelepciunea vorbelor lui Tuek, simțise şi simpatia traficantului. Era însă tulburat... fără să ştie prea bine de ce.

— Ai încredere în puterile dumitale, rosti brusc Tuek. Cine a luat hotărîrile care i-au scos la liman pe oamenii dumitale? Dumneata le-ai luat. Hotărăşte şi acum.

— Fie, se învoi Halleck. Ducele şi fiul său sînt morți?

— Aşa susțin Harkonnenii. Şi-n treburi de-astea înclin să le dau crezare. Traficantul îşi schimonosi gura într-un rînjet macabru. Adică... numai în treburi de-astea.

— Fie, repetă Halleck. Îşi ridică mîna dreaptă, cu palma întoarsă şi degetul mare lipit de ea, făcînd gestul tradițional. Sabia mea îți aparține.

— Accept.

— Vrei să-mi conving şi oamenii?

— I-ai lăsa să hotărască singuri?

— Pînă acum m-au urmat. Dar cei mai mulți dintre ei sînt născuți pe Caladan. Arrakisul nu-i ceea ce s-au aşteptat ei să fie. Au pierdut totul venind aici. Totul... afară de viețile lor. Asta-i tot ce le-a mai rămas. Aş prefera să hotărască ei înşişi ce vor să facă, de-acum înainte.

— Nu-i cazul să şovăi, murmură Tuek. Spui că pînă acum te-au urmat.

— Ai nevoie de ei, deci?

— Avem întotdeauna nevoie de luptători încercați... iar acum mai mult ca oricînd.

— Ai acceptat sabia mea. Vrei să-i conving şi pe ei?

— Cred că dacă dumneata vrei, ei te vor urma, Gurney Halleck!

— Să sperăm.

— Să sperăm.

— Atunci, să hotărăsc eu?

— Hotărăşte dumneata.

Halleck se ridică anevoie, simțind cît de mult îi solicita rezerva de energie pînă şi acest efort neînsemnat.

— Deocamdată mă duc să văd de încartiruire şi de masă, spuse.

— Caută-l pe intendentul meu, zise Tuek. Îl cheamă Drisq. Spune-i că doresc să nu duceți lipsă de nimic. O să vin şi eu imediat. Mai am puțină treabă cu nişte transporturi de mirodenie.

— Norocul surîde pretutindeni, rosti Halleck.

— Pretutindeni, întări Tuek. Vremurile tulburi sînt o ocazie rară pentru afacerile noastre.

Halleck dădu din cap. Auzi zumzetul înfundat şi simți curentul de aer al unui sas care se deschisese în spatele lui. Se întoarse, ieşi, aplecîndu-şi

capul.

Sasul îl scoase în sala de adunare în care îi conduseseră oamenii lui Tuek. Era o grotă lungă şi relativ îngustă, ai cărei pereţi netezi arătau că fusese excavată în roca nativă cu ajutorul radiatoarelor. Plafonul era situat destul de sus pentru a prelungi curbura naturală de susţinere a straturilor de rocă şi pentru a permite circulaţia curenţilor de convenţie. De-a lungul zidurilor erau aliniate rastele de arme şi dulapuri melalice.

Halleck observă, nu fără un oarecare sentiment de mîndrie, că acei dintre oamenii săi care se mai puteau ţine pe picioare rămăseseră în picioare. Atitudinea lor nu vădea nici slăbiciunea oboselii, nici deznădejdea înfrîngerii. Medicii traficanţilor îi îngrijeau pe răniţi. Tărgile fuseseră grupate în stînga şi lîngă fiecare rănit stătea de veghe un camarad Atreides.

Instrucţia Atreizilor — *"Îngrijeşte-ţi tovarăşul"* — rezista în ei ca un miez de granit, remarcă Halleck.

Unul dintre locotenenţi îi ieşi înainte, cu balisetul în mînă. Omul salută, apoi zise:

— Căpitane, medicii lor spun că pentru Mattai nu mai e nici o speranţă. N-au bănci de oase şi de organe aici... Nu au decît posturi de prim-ajutor. Mattai ştie că n-o s-o mai ducă mult şi vrea să te roage ceva...

— Ce anume?

Locotenentul îi întinse balisetul.

— Ar vrea s-audă un cîntec, ca să poată muri împăcat, căpitane. Zice că ştii care... Fiindcă te-a mai rugat şi-altă dată să-l cînţi. Locotenentul îşi înghiţi nodul din gît. Îi zice "Mîndra mea", căpitane. Dacă...

— Bine.

Halleck luă balisetul, scoase multiplectrul dintre coarde. Încercă un acord în surdină, constată că instrumentul era deja acordat. Simţi că-l ard ochii, îşi alungă din gînd durerea, mîngîie strunele, dînd contur melodiei, străduindu-se să arboreze un zîmbet firesc.

Un grup de soldaţi Atreides şi un medic se adunaseră în jurul unei singure tărgi. Halleck se apropie şi unul dintre oameni începu să cînte încetişor, intrînd în măsură cu uşurinţa obişnuinţei îndelungate:

"Mîndră mea stă la fereastră,
Forme dulci — o floare-n glastră.
Braţele ei sînt leagăn de plaur.
În amurgul de purpură şi de aur...
Haideţi,
Haideţi braţe fierbinţi,
La mine,
La mine, braţe fierbinţi."

Cîntărețul tăcu, întinse o mînă înfăşurată în pansamente şi închise pleoapele omului de pe targă.

Halleck încheie cu un acord ca un susur, gîndi: *Şi-am rămas doar şaptezeci şi trei...*

Pentru multă lume, viața de familie a Creşei Regale este greu de înțeles, dar voi încerca să vă ofer o imagine schematică. Cred că tatăl meu n-a avut decît un singur prieten si anume pe contele Hasimir Fenring, eunucul genetic şi unul dintre cei mai feroci oşteni ai Imperiului. Contele, un bărbat mic de statură şi urît, dar plin de energie, îi aduse într-o zi tatălui meu o nouă concubină-sclavă. Mama mea, care aflase lucrul acesta, mă trimise imediat să-l spionez. Toate îl spionam pe tata, din motive de autoapărare. Firește, nici una dintre concubinele-sclave îngăduite tatălui meu, conform acordului dintre Bene Ges-serit şi Ghildă, nu putea aduce pe lume un moştenitor regal, dar intrigile erau permanente şi exasperante prin similitudinea lor. Mama mea, surorile mele şi eu deveniserăm experte în evitarea celor mai violente unelte ale morții. Poate că vi se va părea îngrozitor ceea ce spun, dar nu sînt deloc sigură că tatăl meu a fost străin de o serie de atentate. O Familie Regală nu-i ca alte familii...

Aşadar, era vorba de o nouă concubină-sclavă, o femeie cu părul roşu ca al tatălui meu, mlădioasă şi plină de grație. Avea o musculatură de dansatoare şi nu încăpea îndoială că educația ei indusese şi neuroseducția. Tatăl meu o privi îndelung pe femeia care poza dezbrăcată în fața lui. În cele din urmă, spuse:"E prea frumoasă. O vom păstra s-o oferim în dar." Nu vă puteți închipui consternarea Creşei Regale, la aflarea acestei decizii. Subtilitatea şi autocontrolul constituiau, de fapt, cea mai primejdioasă amenințare pentru oricare dintre noi.

Fragment din **În casa tatălui meu**, *de prințesa Irulan*

SE ÎNSERĂ. Paul stătea în picioare lîngă distilcort. Crevasa la gura căreia poposiseră era cufundată în umbră. Privi pe deasupra nisipurilor, către faleza din depărtare, se întrebă dacă era vremea s-o trezească pe mama sa, care mai dormea în cort.

În fața lui, se aşterneau dunele — ca un şir nesfîrşit de cute. Versanții pe care lumina soarelui aproape de asfințit nu-i mai ajuqgea erau umbre de un

negru atît de profund, încît păreau bucăți de noapte.

Plat. Totul era plat aici...

Căută în zadar o formă înaltă în peisajul acesta. Nimic nu străpungea pe verticală aerul încă înfierbîntat, nimic nu se înălța la orizont — nicăieri nici o floare, nici o ramură legănată de vînt... Nu vedea decît dune... şi măgura îndepărtată, sub cerul albastru-argintiu.

Şi dacă n-o să dăm de-o fostă stațiune botanică? se întrebă. *Daca n-o să dăm nici de fremeni? Dacă plantele acelea nu-s decît o întîmplare?*

În interiorul cortului, Jessica se trezi, se întoarse pe spate şi — răsucindu-şi capul — se uită afară, prin porțiunea transparentă a domului. Paul stătea cu spatele la ca şi în atitudinea lui, ceva îi aminti de Leto. Simți cum i se redeschide în suflet fîntîna durerii şi îşi întoarse capul.

O clipă mai tîrziu, îşi puse în ordine distraiul, bău puțină apă din buzunarul colector al corpului, se strecură afară şi se ridică în picioare, întinzîndu-se ca să-şi alunge somnul din muşchi.

Paul îi spuse, fără să se întoarcă:

— Îmi place liniştea din locul acesta!

Ce uşor se adaptează mintea la mediu, gîndi ea. Şi îşi aminti o axiomă Bene Gesserit: "*În condiții de stres, mintea se orientează sau in sens pozitiv sau în sens negativ - deschis-închis. Imaginați-vă un spectru ale când extreme sînt inconştientul la capătul negativ şi hiper-conştientul la capătul pozitiv. Orientarea minții în condiții de stres este puternic influențată de educație si pregătire*"

— S-ar putea trăi bine aici, vorbi din nou Paul.

Jessica încercă să vadă deşertul aşa cum îl vedea el, dîndu-şi osteneala să cuprindă cu mintea toate vicisitudinile pe care această planetă ie accepta ca pe un lucru obişnuit, întrebîndu-se ce viitoruri posibile întrezărise Paul. *Aici poți trăi singur,* gîndi ea, *fără teama amenințării din spate, fără frica de vînător.*

Trecu pe lîngă Paul, îşi duse binoclul Sa ochi, reglă oleobiectivele şi cercetă escarpamentul clin față. Da, saguaro printre arroyo şi alte plante cu ghimpi... şî petece de iarbă pipernicită, galben verzi în pen umbră.

— Strîng cortul, spuse Paul.

Jessica dădu din cap, se duse pînă la marginea fisurii, de unde putea să aibă o vedere mai largă asupra deşertului şi îşi întoarse binoclul spre stînga. Aproape de orizont zări strălucirea albă, tivită cu brun, a unei depresiuni saline — o pată albă, în pustiul acesta, unde albul însemna moarte. Dar cuveta aceea mai însemna ceva: *apă.* Cîndva, peste scînteierea albă din depărtare cursese apă. Jessica îşi luă binoclul de la ochi, îşi aranjă burnuzul, ascultă cîteva clipe zgomotele mişcărilor lui Paul.

Soarele continua să coboare. Peste albia salină se întinseră umbre prelungi. La apus, culori învăpăiate cuprinseră zarea. Culorile se prelinseră

în degete de întuneric, pipăind întinderea de nisip. Umbre de antracit se revărsară din toate părțile, apoi noaptea se prăvăli dintr-o dată asupra deşertului.

Stelele!

Jessica îşi ridică ochii spre ele. Îl auzi pe Paul venind lîngă ea. Noaptea deşertului se concentra în văzduh, de parcă ar fi vrut să-i înalțe la stele. Apăsarea zilei pierise. O boare uşoară îi atinse în treacăt obrazul.

— În curînd va răsări prima lună, spuse Paul. Raniția-i gata. Am instalat şi toboşarul.

Am putea rătăci la nesfîrşit în iadul ăsta, gîndi ea. *Fără să ştie nimeni de noi.*

Vîntul nopții ridică fuioare subțiri de nisip, aducînd cu sine miros de scorțişoară — o ploaie de arome în beznă.

— Simți? întrebă Paul.

— Răzbate şi prin filtru, răspunse ea. Bogăție. Dar, oare, poți cumpăra cu ea apă? Arătă spre capătul celălalt al bazinului. Nu se vede nici o lumină artificială.

— Dacă există fremeni, sînt într-un sietch, în spatele stîncilor.

O geană de argint se ivi pe linia orizontului, în dreapta lor: prima lună. Apoi discul ei se arătă în întregime. Pe fața astrului se distingea cu uşurință forma unui pumn strîns. Jessica scrută nisipurile scăldate în lumina alb-argintie.

— Am înfipt toboşarul în cotlonul cel mai adînc al crevasei, spuse Paul. Din clipa în care o să-i aprind fitilul, vom avea la dispoziție treizeci de minute.

— Treizeci de minute?

— Pînă ce va începe să cheme... un... vierme.

— A! Sînt gata.

Paul se îndepărtă. Îl auzi mergînd spre gura crevasei.

Noaptea e un tunel, gîndi ea. *O galerie spre mîine... dacă ne mai e dat un mîine.* Îşi scutură capul. *Ce-s gîndurile astea morbide? Nu aşa am fost educată!*

Paul se întoarse cu raniția în spate, coborî pînă la poalele primei dune, unde se opri şi ascultă paşii mamei sale, care îl urmase. Îi auzi mersul abia simțit, dar şi zgomotele infime ale grăunților de nisip ce se răceau — codul secret prin care deşertul îşi exprima garanția precarei sale securități.

— Trebuie să păşim fără cadență, rosti încet Paul.

Îşi redeşteptă în minte imagini de oameni traversînd nisipurile — imagini din memoria preştientă, dar şi din cea reală.

— Urmăreşte-mă cu atenție, spuse. Aşa umblă fremenii pe nisip...

Urcă pe versantul expus vîntului, urmîndu-i curbura, păşind în ritm poticnit.

Jessica îi studie mersul vreme de zece paşi, apoi îi urmă, imitîndu-l, înțelegea: zgomotele pe care le făceau trebuiau să fie aidoma foşnetului natural al nisipului... aidoma vîntului. Dar muşchii protestau împotriva ritmului nefiresc, împiedicat: pas... tîrşîit... tîrşîit... pas... pas... pauză... tîrşîit... pas.

Timpul se tîra odată cu ei. Aflorismentul din față nu părea să se apropie. Cel dinapoi domina încă suprafața deşertului.

Tum! Tum! Turn! Tum!

O bătaie de tobă în spatele lor.

— Toboşarul, şopti Paul.

Le venea greu să evite cadența la care le îndemnau paşii bătăile continue ale toboşarului.

Tum... tum... tum... tum...

Pătrunseră într-o depresiune luminată de lună, urmăriți de bătaia găunoasă a toboşarului. Coborîră, apoi urcară printre dune mărunte: pas... tîrşîit... pauză... pas... Peste grăunți de nisip care li se rostogoleau sub tălpi: tîrşîit... pauză... pauză... pas... Cu urechile la pîndă, aşteptînd şuieratul ştiut.

Cînd veni în sfîrşit, sunetul începu atît de uşor încît li-l ascunse propriul lor mers împiedicat. Dar crescu... Mai tare şi mai tare... Dinspre vest.

Tum... tum... tum... tum... bătea toboşarul.

Şuieratul umplu noaptea în spatele lor. Îşi întoarseră capetele, zăriră movila mişcătoare a viermelui.

— Vezi-ți de drum, şuşoti Paul. Nu te mai uita înapoi.

Un trosnet mînios explodă dinspre tenebrele stîncilor lăsate în urmă. O avalanşă turbată de plesnituri de bici.

— Vezi-ți de drum, repetă Paul.

Observă că ajunseseră în punctul incert din care cele două faleze — cea din față şi cea din spate — păreau la fel de îndepărtate.

Iar în spatele lor, plesniturile, răscolirea furioasă a stîncilor, continuau să vuiască în noapte.

Merseră mai departe. Mai departe şi mai departe... Muşchii le ajunseră într-o fază de durere mecanică, părînd a se amplifica la nesfîrşit, dar Paul văzu că stîncile din față se mai înălțaseră.

Jessica se mişca într-un vid de concentrare, conştientă că numai puterea voinței era cea care o ducea mai departe. Uscăciunea din gură era chinuitoare, iar zgomotele din spate îi spulberau orice speranță de a se opri şi sorbi puțină apă din buzunarele colectoare ale distraiului.

Tum... tum...

O nouă cascadă de trosnete erupse departe, în spatele lor, acoperind bătaia toboşarului.

Linişte!

— Mai iute! gîfîi Paul.

Ea dădu din cap, deşi ştia că Paul n-avea cum să-i vadă gestul, numai pentru a se convinge pe sine că trebuia să ceară şi mai mult muşchilor şi-aşa solicitați pînă la limită... de mersul... acela... epuizant... anormal...

Creasta stîncilor salvatoare din față urcă brusc spre stele şî Paul zări o fişie netedă de nisip, care se aşternea pînă la poalele escarpa-mentului. Făcu un prim pas spre ea, se poticni vlăguit, încercă să se echilibreze, călcă involuntar înainte.

Un bubuit răsunător cutremură nisipul din jur.

Clătinîndu-se, încă, Paul făcu doi paşi laterali.

Bum! Bum!

— Tobă de nisip! şuieră Jessica.

Paul îşi regăsi echilibrul. Îşi roti instantaneu ochii, observînd dintr-o singură privire nisipul înconjurător şi faleza aflată la mai puțin de două sute de metri în față.

În spatele lor, deşertul începu să şuiere — ca vîntul, ca un val de maree năpustindu-se dintr-un ocean fără apă.

— Fugi! țipă Jessica. Fugi, Paul.

O rupseră amîndoi la fugă.

Bubuituri asurzitoare le răsunară sub tălpi. Traversară în goană toba de nisip, dădură de o porțiune cu grohotiş, O vreme, fuga li se păru o alinare pentru muşchii schingiuiți după mersul neobişnuit dinainte. Alergarea era o mişcare rațională. Fuga avea ritm. Dar nisipul şi grohotişul le îngreunau paşii. Îar şuieratul viermelui, gonind către ei, era ca vuietul furtunii...

Jessica se împiedică şi căzu în genunchi. Era incapabilă să se mai gîndească la altceva decît la oboseală, la vuiet şi la teroare.

Paul o smuci după el.

Alergară mai departe, mînă în mînă.

Un țăruş subțire răsări din nisip, în fața lor. Trecură de el, văzură altui.

Mintea Jessicăi nu reuşea să înregistreze prezența țăruşilor decît în clipa în care treceau pe lîngă ei.

Alt țăruş — ros de vînt, înfipt într-o crăpătură în piatră.

Şi încă unul.

Piatră!

O simți sub tălpi — suprafață compactă, sigură. Senzația terenului ferm pe care călcă îi dădu noi puteri.

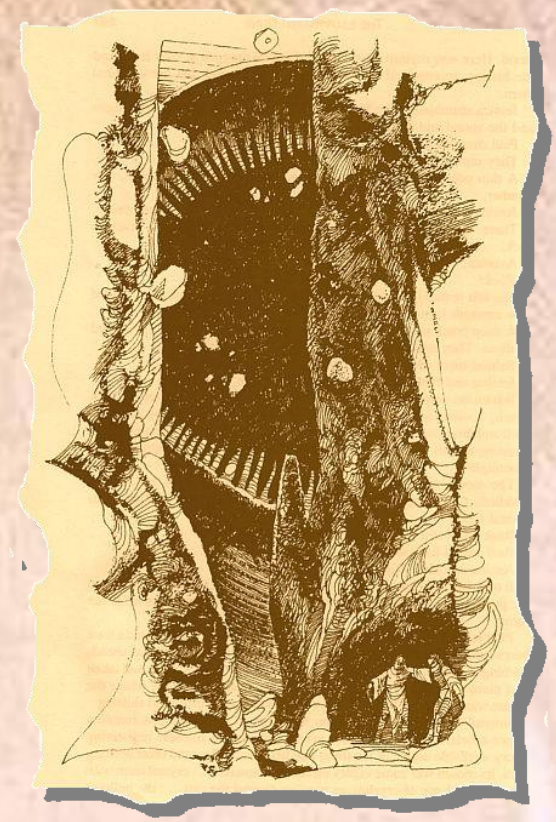
O crăpătură adîncă îşi înălță umbra verticală în stînca dinaintea lor. Făcură un ultim efort, năpustindu-se către ea, strecurîndu-se în spațiul îngust.

În spate, vuietul viermelui încetă.

Se întoarseră, iscodiră cu ochii deşertul.

Cam de pe unde începeau dunele, la vreo cincizeci de metri de marginea

micii plaje stîncoase, un arc gri-argintiu se înalță încet, prăvălind de jur-împrejur torente de nisip şi cascade de praf. Se ridică tot mai sus, transformîndu-se într-o gură gigantică — legănîndu-se, căutînd. O văgăună rotundă şi neagră, cu marginile scînteind în lumina lunii.

Gura avansă, şerpuind, către fisura strîmtă în care se înghesuiseră Paul şi Jessica. Un miros puternic de scorțişoară le izbi nările. Lumina argintie a lunii fulgeră în dinți de cristal.

Gura uriaşă undui, înapoi şi-nainte.

Paul îşi ținu răsuflarea.

Jessica se chirci toată, cu ochii holbați.

Îşi concentră, într-un efort dureros, toate cunoştințele Bene Gesserit ca să-şi înăbuşe teroarea primitivă, ca să-şi domine spaima atavică şi panica ce amenința să-i întunece judecata.

Paul simțea un fel de euforie. La un moment dat, cu cîteva secunde mai înainte, depăşise o barieră în timp, avansînd şi mai mult în teritoriu necunoscut. Simțea bezna din față. Ochiul său interior nu reuşea să desluşească nimic. Era ca şi cum unul dintre paşii pe care-i făcuse îl prăvălise într-un puț adînc... sau la piciorul unui val, de unde viitorul era invizibil. Peisajul suferise o transformare profundă.

Dar, în loc să-l înspăimînte, senzația de beznă-în-timp îi impuse o hiperaccelerare a celorlalte simțuri. Se pomeni înregistrînd fiecare amănunt al făpturii care se înălța din nisip, în fața lor, căutîndu-i. Gura avea un diametru de aproape optzeci de metri... Pe marginile ei sclipeau dinți de cristal, încovoiați ca nişte cristaie... Răsuflarea de foaie gigantice emana mirosuri pătrunzătoare... scorțişoară... aldehide complexe... acizi...

Viermele astupă lumina lunii, mătură cu partea de sus a trupului Stîncile de deasupra lor. O ploaie de pietre şi nisip se prăbuşi în interiorul fisurii.

Paul o împinse pe Jessica mai înăuntru.

Scorțişoară!

Mirosul de scorțişoară îi invada nările, amețindu-l.

Ce are a face viermele cu mirodenia, cu melanjul? se întrebă. Şi îşi aduse aminte că-l auzise pe Liet-Kynes scăpînd o remarcă voalată despre legătura dintre vierme şi mirodenie.

Brrrruuuum!

Bubuitura veni de afară, din dreapta — ca ecoul unui tunet de secetă.

Şi iar: Brrrruuuum!

Viermele se trase înapoi în nisip, rămase o clipă nemişcat, cu colţii săi de cristal fulgerînd reflexe de lună.

Tum! Tum! Tum! Tum!

Un toboşar! gîndi Paul.

Bătaia venea tot din dreapta.

Un frison străbătu trupul viermelui. Se trase şi mai adînc în nisip.- Numai un arc rămase deasupra, ca gura unui clopot pe jumătate îngropat, ca intrarea unui tunel străbătînd dunele.

Nisipul scrîşni.

Viermele continuă să se scufunde tot mai adînc, se întoarse. Se făcu un deal de nisip, apoi o creastă lungă, îndepărtîndu-se prin şaua dintre două dune.

Paul ieşi din fisură, privi valul de nisip care traversa pustiul, răspunzînd chemării noului toboşar.

Jessica ieşi la rîndul ei, ascultă: Turn... tum... tum... tum... turn...

Bătaia încetă brusc.

Paul trase tubul distraiului, supse din apa regenerată.

Jessica se uită la el, năucă. Mintea îi era încă potopită de oboseală şi de rămăşiţele spaimei.

— Oare n-o să se-ntoarcă? şopti ea.

— L-a chemat cineva, răspunse Paul. Fremenii.

Jessica simţi că începe să-şi vină în fire.

— Ce monstru! îngăimă.

— Cel care ne-a înghiţit topterul era mai mare.

— Eşti sigur că-i vorba de fremeni?

— Numai ei folosesc toboşari.

— Ce motiv ar avea să ne-ajute?

— Poate că n-au vrut să ne-ajute. Poate că n-au vrut decît să cheme un vierme.

— Pentru ce?

Răspunsul aştepta undeva, în pragul percepţiei lui, dar refuza să avanseze. În mintea lui Paul pîlpîi scurt o viziune. Ceva în legătură cu tijele telescopice încovoiate din frernkit — "cîrligele de strunit."

— Pentru ce să cheme un vierme? întrebă din nou Jessica.

O fulgerare de spaimă Şfichiui mintea lui Paul. Îşi smulse privirea de la chipul mamei sale, îşi ridică ochii spre creasta falezei.

— Trebuie să ajungem cumva sus, înainte de ivirea zorilor. Arătă cu mîna: Ţăruşi ca aceia pe lîngă care-am trecut... Sînt o mulţime.

Jessica privi în direcţia indicată de braţul lui, văzu ţăruşii — borne mîncate de vînt — desluşi umbra unei terase înguste, care se răsucea spre

gura unei crevase aflate deasupra.

— Marchează drumul spre creastă, rosti Paul.

Îşi vîrî umerii în bretelele raniței, se apropie de baza terasei şi începu să se cațere.

Jessica aşteptă un moment, odihnindu-se, adunîndu-şi puterile. Apoi porni după el.

Urcară, urmînd bornele, pînă cînd terasa se îngustă, transformîndu-se într-o buză strimtă, cotită. Dincolo de colț se căsca crevasa... cufundată în beznă.

Paul îşi întinse gîtul, încercînd să străpungă întunericul cu privirea. Simți priza şubredă a tălpilor pe pragul îngust, îşi impuse calm şi prudență. Nu putea să distingă nimic în bezna crevasei. Întunericul domnea pretutindeni, deschizîndu-se doar sus, către stele. Îşi ciuli urechile, dar nu auzi decît sunetele obişnuite: foşnetul uscat şi abia perceptibil al nisipului, zumzetul surd al unei insecte, vreme de-o clipă fuga măruntă a unui animal mic. Pipăi în beznă cu vîrful piciorului... Piatră acoperită cu un strat subțire şi zgrunțuros de nisip. Încet, centimetru cu centimetru, ocoli colțul prăpastiei, îi făcu semn mamei sale să îl urmeze. O prinse de un fald al mantiei, o ajută să treacă.

Priviră în jur, încercînd să distingă ceva la lumina stelelor încătuşate între două creste de stînci. Paul desluşi trupul mamei sale ca pe o formă incertă, cenuşie.

— Măcar de-am putea să riscăm o scăpărare de lumină, şopti el.

— Avem şi-alte simțuri în afară de ochi, spuse ea.

Paul îşi tîrşîi un picior înainte, îşi schimbă greutatea, pipăi cu celălalt

picior, simți o treaptă, o urcă. Își întinse mîna în spate, găsi brațul mamei sale, o trase de mînecă, să-l urmeze.

Încă o treaptă.

— Cred că-i o scară pînă sus, şopti el.

Trepte joase şi netede, observă Jessica. *Făcute de mîna omului, fără-ndoială.*

Urmă vaga mişcare a înaintării lui Paul, pipăind rînd pe rînd treptele cu vîrful piciorului. Pereții de piatră se îngustară pe nesimțite, pînă ce ajunseră să-i atingă cu umerii. Treptele se terminară brusc într-un defileu strimt, lung de vreo douăzeci de metri şi podit cu piatră netedă. La capătul defileului se pomeniră în fața unui bazin întins, scăldat în lumina lunii.

Paul păşi pînă la marginea bazinului, şoptind:

— Ce frumusețe!

Oprită la un pas în spatele lui, Jessica nu fu în stare să-şi rostească încuviințarea. Privea înmărmurită.

În ciuda oboselii, a iritației provocate de recaptoare şi de filt-cepuri, de strînsoarea distraiului, în ciuda fricii şi a dorinței dureroase de odihnă, frumusețea bazinului îi copleşise simțurile, făcînd-o să încremenească de admirație.

— Ca o lume de basm, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap.

În fața lor se întindea un covor de vegetație. Plante de deşert — tufe, cactuşi, mănunchiuri plăpînde de frunze — tremurînd mărunt sub razele lunii. Zidul circular al stîncilor care mărgineau bazinul era negru în stînga, argintat de lună în dreapta.

— E un sălaş fremen, spuse Paul.

— Dacă n-ar fi oameni, n-ar supraviețui atîta puzderie de plante, încuviință ea. Destupă tubul care venea de la buzunarele colectoare ale distraiului şi sorbi din el. Apă caldă, uşor înțepătoare la gust. Constată mulțumită cît de răcoritoare era apa aceasta. Capacul tubului scrîşni pe fire de nisip cînd îl puse la loc.

Paul percepu o mişcare — în dreapta, jos, pe solul bazinului de la picioarele lor. Îşi cobori ochii, privi printre tufe pipernicite şi bălării... Un petec triunghiular de nisip, în lumina lunii. Desluşi agitație, un fel de *hop-sus, țuşti, hop-jos,* mărunt şi iute.

— Şoareci! şopti.

Țuşti-hop-hop!... Umbre minuscule, dispărînd şi reapărînd printre alte umbre.

Ceva căzu fulgerător, fără nici un zgomot, în mijlocul şoarecilor. Un chițăit subțire, un fîlfîit de aripi. O pasăre cenuşie se înalță dintre tufe ca o stafie, depărtîndu-se repede pe deasupra bazinului, cu o mogîldeață neagră în gheare.

Bun memento, gîndi Jessica.

Paul continua să privească bazinul. Inhală, simțind cum se ridică în noapte, un miros vag înțepător de salvie. Pasărea aceea de pradă... Se gîndi la ea ca la ceva reprezentativ pentru deşertul acesta. Adusese pe întinsul bazinului o nemişcare atît de perfectă, încît lui Paul i se păru că aude lumina albastră-lăptoasă a lunii, curgînd printre tulpinile de saguaro, printre mănunchiurile zburlite de ierburi. Se gîndi că în locul acesta lumina susura armonii mai sublime decît ale oricărei muzici din univers.

— Să căutăm un loc pentru cort, spuse el. Mîine vom încerca să dăm de fremenii care...

— Cei mai mulți străini şi musafiri nepoftiți regretă cînd dau de fremeni!

Fusese un glas aspru de bărbat, muşcînd cuvintele, spărgînd pacea clipelor dinainte. Vocea venise din dreapta lor şi de sus.

— Vă rog să nu fugiți, străinilor, rosti vocea, în clipa în care Paul dădu să se retragă în defileu. Nu irosiți de pomană apa din trup!

Vrea să ne omoare ca să ne ia apa din camei gîndi Jessica. Muşchii ei uitară de oboseală, se încordară, pregătindu- se de acțiune. Nici un semn exterior nu trădă pîndă Jessicăi. Reperă locul de unde venise vocea, gîndind: *De necrezut! Nu l-am auzit furişîndu-se!* Înțelese, apoi, că acela care le vorbise nu-şi îngăduise decît zgomote infime — zgomotele naturale ale deşertului.

— Hai mai iute, Stil! Ia-le apa şi să ne vedem de drum! Nu mai e mult pînă-n zori!

Paul, mai puțin condiționat să reacționeze în situații critice decît mama sa, regretă amărît faptul că se lăsase pradă surprizei şi că încercase să fugă, îngăduind panicii de moment să-i eclipseze facilitățile. Se sili să aplice măcar acum învățăturile mamei sale... Relaxarea, apoi compunerea impresiei exterioare de relaxare, apoi încordarea de bici a muşchilor gata să percuteze în orice direcție...

Simțea însă în continuare fărîmă de spaimă din el. Îi cunoştea şi sursa. Momentul acesta era un fel de beznă-în-timp... un viitor pe care nu-l văzuse niciodată... Erau încolțiți de fremenii sălbatici, pe care nu-i interesa acum decît apa aflată în carnea a două trupuri lipsite de apărarea scuturilor.

Această adaptare religioasă fremenă este deci originea a ceea ce recunoaştem astăzi ca fiind "Coloanele Universului", şi a căror Quizara Tafwid ne oferă tuturor senine, mărturii şi profeții. Ei sînt propovăduitorii acelei fuziuni mistice arrakiene, a cărei profundă frumusețe este redată de muzica tulburătoare concepută într-o formă veche, dar atît de adînc pătrunsă de noua deşteptare. Cine nu a auzit şi nu a fost zguduit de "Imnul bătrînului"?

Picioarele m-au purtat prin nisipuri pustii
Ale căror miraje păreau gazde bune.
Lacom de glorie, setos de primejdie,
Cutreierat-am ale lui al-Kulab zări,
Privind îndelung timpul ce măcina munții
Căutîndu-mă, veşnic înfometat.
Şi-atunci am văzut vrăbiile fulgerînd către mine
Mai îndrăznețe ca lupii în haită,
Al tinereții mele copac năpădindu-l.
Am auzit stolul în crengile mele,
Apoi ciocuri şi gheare m-au copleşit!
Fragment din **Deşteptarea Arrakisului** *de prințesa Irulan*

OMUL APĂRU, tîrîndu-se, pe creasta unei dune. Un firicel de praf în văpaia soarelui de amiază. Purta doar rămăşițele unei pelerine jubba, iar zdrențele lăsau cale liberă dogoarei spre pielea dezgolită. Gluga pelerinei fusese smulsă, dar omul îşi improvizase un

turban dintr-o fîşie de pînză ruptă din veşmînt. De sub turban îi atîtrnau şuviţe de păr roşcat. Roşcate îi erau şi barba rară, şi sprîncenele stufoase. Sub ochii albastru-în-albastru pielea obrazului său era întunecată. O adîncitură lungă şi subţire, străbătînd de-a curmezişul firele mustăţii şi-ale bărbii, arăta locul prin care tubul unui distrai îşi lăsase urma, pornind de sub nas spre buzunarele colectoare.

Omul se opri pe creastă, cu braţele întinse spre versantul abrupt al dunei. Spatele, mîinile şi picioarele îi erau acoperite cu pete de sînge închegat peste care se formaseră cruste de nisip galben-cenuşiu. Cu mişcări lente, îşi trase braţele de sub el, se opinti, se ridică, clătinîndu-se, în picioare. Chiar şi în această acţiune aproape întîmplătoare, rămăsese o urmă din precizia de odinioară a mişcărilor.

— Sînt Liet-Kynes, rosti el, adresîndu-se orizontului pustiu. Dar vocea sa nu mai era decît o caricatură răguşită a ceea ce fusese odată. Sînt Planetologul Maiestăţii Sale Imperiale, şopti el. Sînt ecologul planetar al Arrakisului. Administratorul acestor ţinuturi.

Se poticni, căzu într-o parte, rostogolindu-se în nisipul bătătorit de pe versantul expus vîntului. Mîinile îi răscoliră anemic nisipul.

Sînt administratorul acestui nisip, gîndi.

Îşi dădu seama că se afla într-o stare de semidelir, că ar fi trebuit să sape, să se îngroape în nisip, să-şi cufunde trupul în precara răcoare a stratului imediat inferior. Dar simţea încă mirosul uşor dulceag al esterilor unei pungi de premirodenie, aflată undeva, sub nisipul acesta. Şi cunoştea mai bine decît oricare alt fremen primejdia care-l pîndea. Cînd mirosul masei de premirodenie răzbătea pînă la suprafaţă, gazele acumulate în străfundurile stratelor inferioare se apropiau de presiunea de explozie. Trebuia să se îndepărteze cît mai grabnic de locul acesta.

Mîinile i se mişcară spasmodic, sleite, rîcîind panta dunei.

Un gînd îi acapara mintea — clar, distinct*: Adevărata bogăţie a unei planete rezidă în peisajul ei, în rolul pe care îl jucăm in integrarea sursei fundamentale a civilizaţiei — agricultura.*

Şi se gîndi cît de straniu era faptul că mintea, îndelung obişnuită să urmeze un făgaş anume, nu mai putea să părăsească acest făgaş. Mercenarii Harkonnen îl abandonaseră în mijlocul nisipurilor, fără apă, fără distrai, spunîndu-şi că dacă nu-i va veni de hac deşertul, îl va da gata vreun vierme. Li se păruse amuzantă ideea de a-l lăsa în viaţă, de a-l lăsa să moară încetul cu încetul, ucis de mîna nepărtinitoare a planetei sale.

Harkonnenilor nu le-a fost niciodată uşor să omoare fremeni, gîndi el. *Nu murim cu una cu două. Ar fi trebuit să fiu deja mort... Curînd o să şi mor... Dar nu mă pot împiedica să rămîn ecolog.*

— Funcţia supremă a ecologiei este înţelegerea consecinţelor. Vocea îl şocă, pentru că o recunoscuse şi ştia că cel căruia îi aparţinea nu se mai

afla printre cei vii. Era vocea tatălui său, care fusese planetologul Arrakisului înaintea lui — tatăl său, mort cu mulți ani în urmă, în dislocarea geologică din Bazinul de Ghips.

— Singur ai dat de bucluc, băiete, rosti tatăl său. Ar fi trebuit să-ți imaginezi ce consecințe va avea încercarea de a-i ajuta pe băiatul Ducelui.

Delirez, gîndi Kynes.

Vocea părea să vină din dreapta. Kynes făcu un efort, îşi întoarse capul prin nisip, şi-l săltă, privi într-acolo... Nimic. Doar creasta arcuită a dunei şi diavolii arşiței jucînd nebuneşte în văpaia soarelui.

— Cu cît există mai multă viață în cadrul unui sistem, cu atît există mai multe nişe pentru viață, spuse tatăl său. Şi de data aceasta vocea se auzi din stînga, din spatele lui Kynes.

De ce se foieşte de colo-colo? se întrebă Kynes. *Nu vrea să-l văd?*

— Viața sporeşte capacitatea mediului înconjurător de a întreține viața, spuse tatăl său. Viața înlesneşte obținerea hranei necesare. Adaugă un pius de energie sistemului, datorită formidabilelor interacțiuni chimice dintre diferitele organisme.

Ce mă tot pisează cu subiectul ăsta? se întrebă Kynes. *Toate astea le ştiam înainte de-a fi împlinit zece ani!*

Şoimi de deşert, "hoitari ca mai toate vietățile sălbatice clin ținuturile acestea, se iviră din senin, rotindu-se încet deasupra dunei pe care zăcea, Kynes zări o umbră trecînd pe lîngă una dintre mîinile lui, îşi suci şi mai mult trupul, ca să privească în sus. Păsările erau o pată neclară pe cerul albastru-argintiu — fulgi îndepărtați de funingine plutind deasupra lui.

— Noi sîntem strategi, spuse tatăl său. La scară planetară, problemele nu se pot delimita prin linii precise. Planetologia este o ştiință a intervenției şi-a adaptării — a ajustării.

Ce vrea să spună? Că există vreo consecință pe care n-am reuşit s-o întrezăresc?

Obrazul îi căzu din nou în nisipul fierbinte. Simți în nări mirosul de rocă arsă, alăturîndu-se gazelor premirodeniei. Undeva, în străfundurile logice ale minții sale, se formă un gînd: *Păsările de deasupra se hrănesc cu hoituri. Poate că fremenii mei le vor vedea şi vor veni să cerceteze locul.*

— Unealta cea mai importantă a planetologuiui sînt ființele umane, spuse tatăl său. Trebuie să răspîndcşti printre oameni ştiința de carte a ecologiei. De-asta am elaborat noua formă de notare ecologică.

Repetă lucruri despre care-mi vorbea în copilărie, gîndi Kynes.

Începu să simtă răcoare, dar colțişorul logic din minte îi spuse: *Soarele se află exact deasupra ta. N-ai distrai şi eşti încins; soarele îți evaporă umiditatea din trup.*

Degetele i se înfipseră neputincioase în nisip.

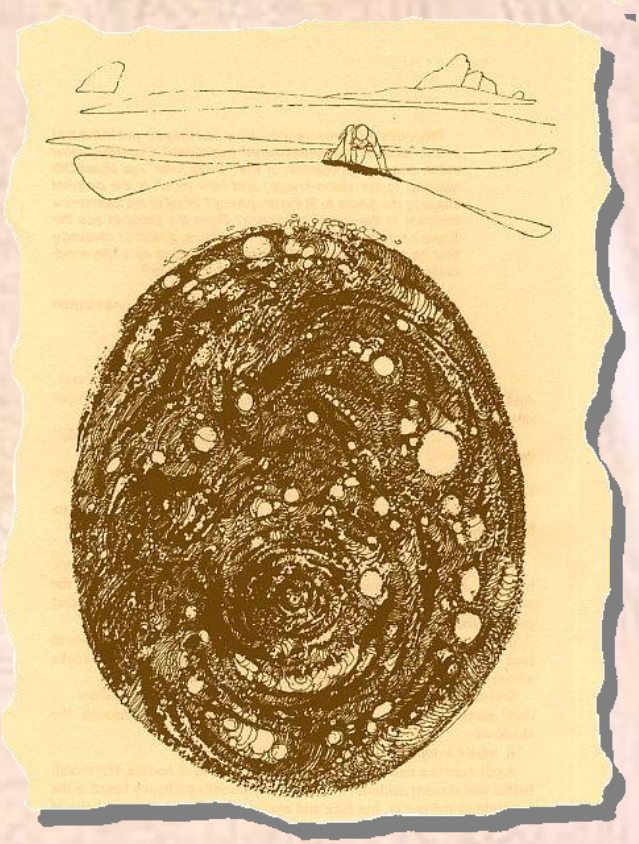
Nici măcar un distrai nu mi-au lăsat!

— Prezența umidității în aer contribuie la prevenirea unei evaporări prea rapide a umidității din organismele vii, spuse tatăl său.

De ce se încăpățînează să repete lucruri evidente? se întrebă Kynes.

Încercă să-şi închipuie o atmosferă umedă — un covor de iarbă, acoperind duna aceasta... apă curgătoare, undeva în apropiere; un quanat lung, purtînd apa pe-ntinsul deşertului, mărginit de un şir de copaci... Nu văzuse apă în aer liber decît în ilustrațiile unor texte. Apă în aer liber... Canale de irigație... Pentru a iriga un hectar de sol pe durata perioadei de germinație sînt necesari cinci mii de metri cubi de apă, îşi aminti el.

— Primul nostru obiectiv pe Arrakis, spuse tatăl său, este crearea unor zone de pajişti. Vom porni de la ierburile acestea sărace — de la prezenta mutație arrakiană. După ce vom fi reuşit să captăm umiditate în pajişti, vom începe acțiunea de împădurire a formelor de relief mai înalte, apoi realizarea cîtorva ochiuri deschise de apă — pentru început, iazuri mici — de-a lungul direcțiilor de deplasare a vînturilor dominante şi amplasînd între ele capcane eoliene cu decantoare de umiditate, ca să recuperăm ce va fura vîntul. Va trebui să creăm un adevărat sirocco — un vînt umed — fără să abandonăm nici o clipă sistemul capcanelor eoliene.

Lecții, veşnic lecții, gîndi Kynes. *De ce nu tace odată? Nu vede că mor?*

— O să şi mori, spuse tatăl său, dacă nu pleci imediat de pe bula care se formează chiar acum în adîncuri, sub locul pe care zaci. Ştii bine ce se petrece acolo. Simți mirosul gazelor de premirodenie. Ştii că făuritorii cei mici încep să-şi piardă apa în masa de dedesubt.

Gîndul la apa de sub el îl înnebunea. Şi-o imagina... închisă în strate de rocă poroasă, ferecată acolo de micii făuritori, de organismele acelea semivegetale-semianimale... şi mica spărtură prin care apa limpede, proaspătă, curată, binefăcătoare se va revărsa în...

Masa de premirodenie!

Inhală, simți în nări, pe cerul gurii, mirosul dulceag. Mirosul era şi mai puternic decît înainte.

Se ridică în genunchi, auzi țipătul unei păsări, un fîlfîit de aripi.

Sînt într-o zonă cu mirodenie, gîndi. *Trebuie să fie fremeni prin preajmă;*

chiar şi sub soarele zilei. Nu se poate să nu observe păsările. Vor veni să vadă ce se întîmplă.

— Pentru viaţa animală mişcarea în cadrul natural este o necesitate, spuse tatăl său. Popoarele nomade se conformează acestei necesităţi. Traseele mişcării se orientează în funcţie de nevoile fizice legate de apă, hrană, minerale. Va trebui să controlăm această mişcare, s-o orientăm conform scopurilor pe care le urmărim.

— Ţine-ţi gura, bătrîne, bolborosi Kynes.

— Trebuie să realizăm pe Arrakis un lucru care nu a fost încercat niciodată la scară planetară, spuse tatăl său. Trebuie să folosim omul ca forţă ecologică creatoare. Trebuie să introducem o viaţă terraformă adaptată la acest mediu: o plantă aici, un animal acolo, un om dincolo... Trebuie să transformăm ciclul apei, să construim un nou tip de peisaj.

— Gura! cîrîi Kynes.

— Traseele mişcării au fost cele care ne-au oferit primul indiciu despre relaţia dintre viermi şi mirodenie, spuse tatăl său.

Un vierme, gîndi cu o tresărire de speranţă. *După ce bula o să erupă va apărea în mod cert şi-un vierme. Dar n-am cîrlige. Cum să încalec un făuritor mare fără cîrlige ?*

Simţi că sentimentul zădărniciei îi macină şi restul de tărie care-i mai rămăsese. Apa atît de aproape... la numai o sută de metri sub el. Certitudinea că va veni un vierme... dar că-i va fi cu neputinţă să-l captureze la suprafaţă şi să se salveze.

Se prăbuşi din nou în nisip, în mica adîncitură pe care o făcuse cu mişcările lui. Simţi în obrazul stîng nisipul încins, dar senzaţia părea că vine de foarte departe.

— Mediul ambiant arrakian s-a autozidit după modelul evolutiv al formelor indigene de viaţă, spuse tatăl său. E ciudat cît de puţini oameni au încercat să privească vreodată mai departe de mirodenie şi să se întrebe de unde provine echilibrul aproape ideal, de azot-oxi-gen-bioxid de carbon, care se menţine aici în ciuda absenţei unor zone vegetale întinse. Sfera de energie a planetei poate fi totuşi observată şi înţeleasă... E un proces neîndurător, dar e un proces. Există un gol? Atunci ceva ocupă golul acesta. Ştiinţa este alcătuită dintr-o mulţime de lucruri care par evidente după ce sînt explicate. Eu am ştiut de existenţa micului făuritor, am ştiut că se află aici, în adîncul nisipurilor. Am ştiut asta cu mult timp înainte de a-l fi văzut.

— Te rog, tată, nu mă mai dădăci, şopti Kynes.

Un şoim se lăsă în nisip, chiar lîngă mîna sa întinsă. Kynes îl văzu cum îşi strînge aripile, cum îşi înclină capul ca să-l privească. Îşi adună puterile şi încercă să-l alunge cu un strigăt răguşit. Pasărea sări doi paşi într-o parte, dar continuă să-l fixeze.

— Pînă acum, oamenii şi creaţiile lor au fost o plagă pe suprafaţa planetelor lor, spuse tatăl său. Natura are tendinţa de a compensa efectul plăgilor, de a le înlătura sau de a le izola, de a le încorpora în sistem în felul ei propriu.

Şoimul îşi coborî capul, îşi întinse aripile, le strînse la loc. Îşi strămută atenţia la mîna întinsă.

Kynes îşi dădu seama că nu mai avea destulă putere să strige la el.

— Aici, pe Arrakis, va înceta odată pentru totdeauna sistemul istoric de jaf şi jecmănire reciprocă, spuse tatăl său. Nu poţi prăda la nesfîrşit ceea ce-ţi trebuie, fără să-ţi pese de cei ce vor veni după tine. Particularităţile fizice ale unei planete sînt înregistrate în dosarul ei economic şi politic. Avem dosarul în faţă. Ştim ce trebuie să facem!

Niciodată n-a fost în stare să renunţe la dăscăleală, gîndi Kynes. *Lecţii, lecţii, lecţii... veşnic lecţii.*

Şoimul făcu un salt scurt spre mîna întinsă, îşi înclină capul într-o parte, apoi în cealaltă, examinînd carnea descoperită.

— Arrakisul este o planetă cu o singură ramură economică, spuse tată! său. O singură formă de produs. Iar aceasta susţine existenţa unei clase dominante, care trăieşte aşa cum au trăit dintotdeauna clasele dominante, în timp ce alături de ele o masă semiumană de semisclavi supravieţuieşte din resturi. Pe noi ne interesează masele şi resturile. Sînt mai preţioase decît s-ar putea bănui.

— Te ignor, tată, şopti Kynes. Pleacă de-aici.

Şi gîndi: *Nu se poate să nu fie fremeni de-ai mei in apropiere. Nu se poate să nu zărească păsările de deasupra mea. Trebuie să vină, măcar să vadă dacă nu-i vorba de apă.*

— Vom încunoştiinţa masele de pe Arrakis că vrem să construim o lume în care apa să curgă în voie, spuse tatăl său. Fireşte, cei mai mulţi arrakieni nu vor înţelege decît într-un mod semimistic proiectul nostru. O bună parte din ei, neînţelegînd problema raţionalizării prohibitive, s-ar putea chiar să-şi închipuie că vom aduce apă de pe vreo altă planetă, unde există din abundenţă. Îi vom lăsa să-şi închipuie orice, atît timp cît vor crede în noi.

O să mă ridic imediat şi-o să-i spun in faţă ce cred despre el, gîndi Kynes. *Stă aici şi-mi dă lecţii în loc să m-ajute.*

Pasărea făcu încă un salt către mîna lui. Alţi doi şoimi se lăsară pe nisip, în spatele celui dintîi.

— Religia şi legea vor trebui să fie unul şi acelaşi lucru pentru masele noastre populare, spuse tatăl său. Un act de nesupunere va trebui să apară ca un păcat şi va trebui pedepsit după canoanele religioase. Faptul acesta va da un rod dublu, generînd în acelaşi timp mai multă supunere şi mai multă cutezanţă. Numai că noi nu ne vom bizui atît pe cutezanţa individuală, cît pe cutezanţa unui întreg popor.

Unde mi-e poporul acum, cînd am nevoie de el mai mult ca oricînd? gîndi Kynes. Îşi adună toate forţele, îşi mişcă mîna doi centimetri spre pasărea cea mai apropiată. Şoimul sări înapoi, printre tovarăşii săi, şi toţi trei încremeniră, gata să-şi ia zborul.

— Programul nostru va căpăta aspectul unui fenomen natural, spuse tatăl său. Viaţa unei planete este o ţesătură imensă şi deasă. Transformările din regnul vegetal şi din cel animal vor fi determinate la început de forţele fizice brute pe care le vom manipula. Dar pe măsură ce se vor statornici, transformările provocate de noi vor deveni factori determinanţi independenţi, forţe de influenţă — pe care va trebui, de asemenea, să le manipulăm. Nu uita însă nici o clipă, că nu este necesar să controlăm decît trei procente din cantitatea de energie — doar trei procente — pentru a preface întreaga structură planetară într-un sistem cu autoîntreţinere.

De ce nu-mi dai o mînă de ajutor? gîndi Kynes. *Veşnic aceeaşi poveste: ori de cîte ori am într-adevăr nevoie de tine, nu faci nimic.* Vru să-şi întoarcă faţa, să privească spre locul de unde vorbea tatăl său, să-l doboare pe bătrîn cu privirea. Dar muşchii refuzară să-i dea ascultare.

Observă că şoimul dintîi începe din nou să se mişte. Se apropia de mîna lui, precaut, cîte un pas, în timp ce tovarăşii săi aşteptau cu o atitudine de falsă indiferenţă. Cînd nu o mai despărţea de mînă decît un singur salt, pasărea se opri.

O limpezime profundă se produse deodată în mintea lui Kynes. Brusc, văzu pentru Arrakis o posibilitate pe care tatăl său nu o întrezărise niciodată. Mintea îi fu copleşită de multitudinea implicaţiilor acestei căi deosebite.

— N-ar putea să existe nenorocire mai cumplită pentru poporul tău, decît să încapă pe mîna unui Erou, zise tatăl său.

Îmi citeşte gîndurile! îşi spuse Kynes. *Ei şi?:.. N-are decît.*

Mesajele au pornit demult spre sietchuri, gîndi el. *Nimic nu le va putea sta în cale. Dacă fiul Ducelui trăieşte, fremenii mei îl vor găsi şi-l vor ocroti, aşa cum le-am poruncit. S-ar putea s-o înlăture pe femeie, pe maică-sa, dar pe băiat îl vor salva.*

Şoimul făcu saltul care-l despărţea de mîna aflată acum la distanţa la care putea lovi cu ciocul. Îşi înclină capul, privi carnea inertă. Fulgerător, se îndreptă, rămase o clipă cu gîtul ţeapăn, scoase un ţipăt scurt, se ridică în aer, urmat de tovarăşii săi.

Au venit! gîndi Kynes. *Fremenii mei... M-au găsit!*

Apoi auzi vuietul nisipului.

Orice fremen cunoştea sunetul, putea să-l distingă oricînd de zgomotul viermilor sau al altor vietăţi ale deşertului. Undeva, sub el, masa de premirodenie acumulase suficientă apă şi materie organică de la micii

făuritori, ajunsese în stadiul critic în care creştea nebuneşte. O bulă gigantică de bioxid de carbon se forma în adîncul nisipurilor, ridicîndu-se greoi către suprafață, într-o enormă "erupție", cu o trombă de praf în centru. Erupția urma să expulzeze ceea ce se formase în adîncuri, înghițind în schimb ceea ce se afla la suprafață.

Şoimii se roteau în cercuri deasupra, țipînd înciudați. Ştiau ce se petrece. Orice creatură a deşertului ştia.

Şi eu sînt o creatură a deşertului, gîndi Kynes. *Mă vezi, tată? Sînt o creatură a deşertului.*

Simți cum îl ridică bula, cum se rupe şi cum îl înghite vîrtejul de praf, trăgîndu-l în jos, în bezna rece. Pentru o clipă, senzația de răcoare şi umezeală fu o adevărată binecuvîntare. Apoi, în momentul în care planeta îi lua viața, Kynes îşi dădu seama că şi tatăl său şi ceilalți oameni de ştiință se înşelau, că cele mai durabile principii ale universului erau întîmplarea şi eroarea.

Pînă şi şoimii înțelegeau lucrul acesta.

Profeție şi preştiință... Cum pot fi ele verificate in fața unor întrebări cărora nu li se cunoaşte răspunsul? Bunăoară: în ce măsură există prevestire efectivă în "forma-val" (cum a descris Muad'Dib imaginea viziunilor sale) şi în ce măsură modelează profetul viitorul, pentru a-l adapta profeției? Care este mecanismul armonicelor inerente actului profetic? Vede profchd, într-adevăr, viitond sau vede doar o zonă fragilă — o falie sau un clivaj — pe care o poate modela prin cuvinte sau hotărîri, aşa cum şlefuitorul de diamante modelează o nestemată cu lama cuțitului său ?

Fragment din **Reflecţii personale despre Muad'Dib** *de prințesa Irulan*

IA-LE APA! rostise glasul venit din noapte. Paul îşi reprimă spaima, privi către mama sa. Ochii săi antrenați sesizară pregătirea de luptă, aşteptarea de coardă întinsă a muşchilor ei.

— Ar fi păcat să vă omorîm pe nepusă masă, zise vocea de deasupra lor.

Glasul care ni s-a adresat prima dată, gîndi Jessica. *Sînt cel puțin doi — unul în dreapta şi unul în stînga.*

— Cignoro hrobosa sukares hin mange la pehagavas doi me kama-vas na beslas lele pal hrobas!

Vocea puternică a omului din dreapta se adresase parcă întregului cuprins al bazinului.

Paul nu înțelese nimic. Jessica însă, grație cunoștințelor Bene Gesserit, recunoscu imediat dialectul: chakobsa — unul din străvechile graiuri de luptă. Omul de deasupra lor spusese că poate aceştia erau străinii pe care îi căutau.

În tăcerea subită care urmă, discul celei de-a doua luni — sidefiu, vag albăstrui — îşi făcu apariția deasupra stîncilor de pe partea cealaltă a bazinului, strălucind indiscret.

Sus pe stînci, în stînga şi-n dreapta, se auziră foşnete grăbite, scrîşnet de grohotiş... Pete negre traversară iute porțiuni luminate de lună. Printre tenebre se furişau oameni.

O bandă întreagă! gîndi Paul. Se înfioră.

Un bărbat înalt, înfăşurat într-un burnuz pestriț, ieşi brusc din umbră, se opri în fața Jessicăi. Omul îşi dăduse la o parte obrăzarul filtrului bucal, ca să poată vorbi desluşit şi razele lunii cădeau peste barba lui bogată. Fața şi ochii îi erau însă ascunşi de umbra glugii trase pe frunte.

— Ce sînteți — jinni sau oameni? întrebă el.

Jessica sesiză persiflarea sinceră din glasul său, îşi îngădui o undă de speranță. Era glasul poruncitor, de dinainte, vocea care îi răscolise la început, sfîşiind pacea nopții.

— Oameni, fără-ndoială, îşi dădu singur răspuns omul.

Jessica mai mult simți decît văzu cuțitul pe care îl ținea ascuns după un fald al mantiei. Pentru o clipă, regretă faptul că nici ea, nici Paul nu aveau scuturi.

— Dar de vorbit, vorbiți? întrebă omul.

Jessica îşi proiectă toată aroganța aristocratică în ținută şi în glas. Trebuia să răspundă repede, dar nu-l auzise încă îndeajuns pe omul din fața ei, ca să ştie cu certitudine dacă avea registrul potrivit gradului său de cultură, slăbiciunilor sale.

— Cine sînt cei ce ne ațin calea în noapte, ca nişte tîlhari? întrebă ea.

Capul acoperit de gluga burnuzului tresări brusc, apoi se destinse cu o iuțeală care spunea multe. Omul ştia să se stăpînească.

Paul se depărtă pe furiş de mama sa, ca să nu ofere amîndoi o singură țintă şi ca să aibă mai mult loc de acțiune.

Capul de sub glugă îi urmări mişcarea şi, vreme de-o clipă, luna lumină o frîntură triunghiulară de față. Jessica zări un nas ascuțit, scăpărarea unui ochi — *un ochi întunecat, fără alb* — o sprînceană stufoasă şi o mustață cu vîrful răsucit în sus.

— Isteț puştiul, remarcă omul. Dacă fugiți de Harkonneni, s-ar putea să fiți bineveniți printre noi. Ce zici, băiete?

Posibilitățile fulgerară în mintea lui Paul: *O capcană? Adevărul?* Trebuia

să se hotărască repede.

— Şi de ce-aţi da adăpost unor fugari? întrebă.

— Un copil care gîndeşte şi vorbeşte ca un bărbat, observă cu voce puternică omul. Ei... ca să-ţi răspund la întrebare tinere wali, află ca sînt dintre cei care nu-şi plătesc faiul, tributul în apă pe care-l cer Harkonnenii. Iată de ce s-ar putea să ajut un fugar.

Ştie cine sîntem, gîndi Paul. *Dar se ascunde. Îşi preface vocea.*

— Sînt Stilgar, fremenul, rosti bărbatul. Asta ţi-ajunge ca să ţi se dezlege limba, băiete?

Aceeaşi voce, gîndi Paul. Şi îşi aminti noaptea consiliului şi omul venit după trupul prietenului său, ucis de Harkonneni.

— Te cunosc, Stilgar, răspunse el. Eram alături de tatăl meu cînd ai venit după apa prietenului tău. L-ai luat cu tine pe slujitorul tatălui meu, Duncan Idaho. Aţi făcut schimb de prieteni.

— Iar Duncan Idaho ne-a părăsit ca să se-ntoarcă la Ducele său, zise Stilgar.

Jessica auzi nuanţa de dezgust din vocea lui, se pregăti de atac. Vocea de pe Stîncile de deasupra strigă:

— Ne pierdem timpul, Stil.

— E fiul Ducelui, replică tăios Stilgar. E cel pe care ne-a poruncit Liet să-l căutăm.

— Dar... nu-i decît un copil, Stilgar!

— Ducele era bărbat, iar puştiul ăsta a folosit un toboşar, spuse Stilgar. A dat dovadă de cutezanţă, traversînd nisipurile înaintea lui *shai-hulud.*

Jessica îşi dădu seama că omul o ignora, că ea nu făcea parte din planurile lui. Era deja condamnată?

— N-avem timp pentru încercare, protestă vocea de deasupra lor.

— Poate e totuşi Lisan al-Gaib, spuse Stilgar.

Aşteaptă un semn! gîndi Jessica.

— Şi femeia? se răsti vocea dintre, stînci.

Din nou, Jessica îşi încordă trupul. Vocea sunase a moarte.

— Mda, făcu Stilgar, femeia. Şi apa ei.

— Cunoşti legea, reluă vocea din beznă. Cei ce nu pot trăi în...

— Potoleşte-te, zise Stilgar. Vremurile se schimbă.

— Aşa a *poruncit* Liet? ripostă vocea dintre stînci.

— Ai auzit şi tu glasul cielagoului, răspunse Stilgar. De ce încerci să mă influenţezi?

Cielago! gîndi Jessica. Reperul lingvistic clarifica multe. Limbajul era cel din Ilm şi Fiqh, iar cielago însemna *liliac,* un mic mamifer zburător. *Glasul cielagoului:* oamenii aceştia porniseră în căutarea lor după primirea unui mesaj prin distrans.

— Nu vreau decît să-ţi amintesc care ţi-e datoria, prietene Stilgar, spuse

vocea de deasupra lor.

— Datoria mea este să văd de binele tribului, replică Stilgar. Asta-i singura mea datorie. N-am nevoie să mi-o amintească nimeni. Copilul-bărbat mă interesează. E tot numai carne. A avut din belşug parte de apă. A trăit la adăpost de tatăl soare. Nu are ochi de ibad. Dar nici nu vorbeşte, nici nu se poartă ca bicisnicii din albii. Aşa era şi taică-său. Care-i explicația?

— Doar n-o să stăm la taclale toată noaptea, strigă vocea dintre stînci. Dacă pică vreo patrulă...

— Îți atrag atenția, pentru ultima oară, să te potoleşti, Jamis, rosti cu glas măsurat Stilgar.

Omul de pe Stîncile de deasupra nu mai spuse nimic, dar Jessica îl auzi mişcîndu-se, sărind peste o fisură şi începînd să coboare spre suprafața bazinului, prin stînga.

— Glasul cielagoului a spus că salvarea voastră ne va fi de folos, zise Stilgar. În ceea ce-l priveşte pe dîrzul copil-bărbat, văd posibilitățile: e tînăr şi poate să-nvețe. Dar tu, femeie?

O fixă cu privirea pe Jessica.

Acum i-am înregistrat vocea şi configurația, gîndi Jessica. *L-aş putea controla cu un singur cuvînt, dar e un om puternic, care ne-ar fi de mai mult ajutor rămînînd liber să acționeze cum vrea. Să mai aştept...*

— Sînt mama acestui copil, rosti Jessica. Parte din dîrzenia pe care i-o admiri este rezultatul educației pe care i-am dat-o.

— Puterea unei femei poate fi nețărmurită, spuse Stiîgar. Cucernicele Maici sînt într-adevăr puternice. Eşti Cucernică Maică?

Pentru moment, Jessica trecu cu vederea implicațiile întrebării, răspunse în mod sincer:

— Nu.

— Cunoşti educația şi învățăturile deşertului?

— Nu, dar mulți prețuiesc educația şi învățaturile mele.

— Noi avem propriile noastre judecăți de valoare, femeie.

— Orice om are dreptul să judece singur.

— E foarte bine că vezi lucrurile în felul acesta. N-avem timp să te punem ia încercare, femeie. Înțelegi? Şi nu vrem ca umbra ta să aducă nenorocirea asupra noastră. Pe copilul-bărbat, fiul tău, o să-l iau cu mine, o să-l ajut, o să-i dau adăpost în mijlocul tribului meu. În ceea ce te priveşte însă, femeie... Sper să-nțelegi că n-am nimic personal contra ta. Aşa ne cere legea Istislah — pentru binele tuturor. Cred că-i de ajuns...

Paul făcu o jumătate de pas înainte.

— Ce vrei să spui? Despre ce tot vorbeşti?

Stilgar îi aruncă o privire piezişă lui Paul, dar rămase cu atenția îndreptată spre Jessica şi spuse:

— Dacă nu eşti învăţat şi instruit îndelung, din copilărie, ca să trăieşti în ţinuturile acestea, poţi oricînd să aduci prăpădul asupra întregului trib. E una din legile noastre. Nu putem căra în spinare...

Prima mişcare a Jessicăi fu o cădere bruscă, imitaţia perfectă a unui leşin. Era ceva firesc din partea unui străin slab de înger. Iar firescul încetineşte reacţiile adversarului, care are nevoie de cel puţin o secundă ca să recunoască un fapt cunoscut, înfăţişat ca unul necunoscut. Jessica se răsuci în secunda în care văzu umărul drept al lui Stilgar coborînd fulgerător după arma ascunsă în cutele mantiei, ca să lovească trupul căzut la pămînt. O întoarcere scurtă, o secerare cu braţele, o învălmăşeală de mantii. Jessica se lipi cu spatele de peretele stîncii. Bărbatul zăcea imobilizat în faţa ei.

La prima mişcare a mamei sale, Paul sări doi paşi înapoi: în secunda în care ea atacă, se retrase în umbră. Îi ţinu calea un bărbat cu barbă, ghemuit ca o felină, fandînd înainte cu o armă în mînă. Paul îl întîmpină cu braţul întins, izbindu-l năprasnic sub stern, sări într-o parte, îi aplică o lovitură ca de secure în ceafă, îi smulse arma din mînă în momentul în care omul se prăbuşi.

Apoi ţîşni în întuneric, căţărîndu-se repede printre Stîncile din faţa lui, cu arma înfiptă în cingătoare. O recunoscuse, în ciuda formei neobişnuite — o armă lans-proiectil, un obiect care spunea multe despre locul acesta... Încă o dovadă că aici nimeni nu folosea scuturi.

O să-şi îndrepte atenţia asupra mamei mele şi a tovarăşului lor, Stilgar, gîndi Paul. *Mama o să se descurce cu el. Trebuie să-mi găsesc opoziţie avantajoasă de unde să-i ţin la respect şi să-i dau mamei ocazia săfugă.*

Din bazin izbucni un cor de ţăcănituri de arcuri metalice. Proiectilele scheunară subţire în Stîncile dimprejur. Unul dintre ele îi şfichiui mantia. Se strecură repede după un colţ de stîncă, pomenindu-se într-o fisură îngustă cu pereţi verticali şi începu să se caţere, centimetru cu centimetru — cu spatele proptit de un perete, cu picioarele în celălalt — încet, căznindu-se să nu facă zgomot.

Tunetul vocii lui Stilgar îşi răsfrînse ecoul pînă la el:

— Înapoi, păduchi cu minte de vierme! Femeia asta e-n stare să-mi rupă gîtul dacă vă mai apropiaţi!

De undeva, din bazin, o voce strigă:

— Puştiul a şters-o, Stil. Ce să...

— Fireşte c-a şters-o, cap de nisip ce... auuu! Încetează, femeie!

— Porunceşte-le să nu-mi mai hăituiască băiatul, spuse Jessica.

— Nu-l hăituieşte nimeni, femeie. A fugit. Ai reuşit de minune. Zei din adîncuri! De ce n-ai spus că eşti luptătoare şi ştiutoare a tainelor?

— Spune-le oamenilor tăi să se retragă, porunci Jessica. Spune-le să iasă cu toţii pe solul bazinului, la vedere... şi fii sigur că ştiu cîţi sînteţi.

Acuma-i acum, gîndi ea. *Dar dacă omul ăsta e într-adevăr atît de ager la minte pe cît pare, avem o şansă.*

Paul continuă să se cațere. Dădu de un prag înalt şi îngust, pe care se putea odihni şi de unde vedea toată suprafața bazinului. Auzi limpede vocea lui Stilgar:

— Şi dacă refuz? Cum îți închipui că... uuuh! Ajunge, femeie! Nu mai are nimeni, nimic, cu tine acum. Pe toți zeii! Dacă poți face asta celui mai puternic dintre noi, prețuieşti de zece ori greutatea ta în apă.

Şi acum... Încercarea rațiunii, gîndi Jessica. Spuse cu voce puternică:

— Îl căutați pe Lisan al-Gaib.

— Poate că voi sînteți cei de care vorbeşte legenda, rosti el, dar n-am să cred asta decît cînd voi avea o dovadă. Deocamdată, tot ce ştiu este c-ați venit pe Arrakis cu neghiobul ăla de Duce, care... aiii! Femeie! N-ai decît să mă ucizi dacă vrei! Era cinstit şi curajos, da, dar a fost curată neghiobie să se pună în calea pumnului Harkonnen, aşa cum a făcut-o!

Tăcere!

După cîteva clipe, Jessica spuse:

— N-a avut de ales... Dar n-are rost să vorbim despre asta acum. Ascultă! spune-i omului care s-a pitit în spatele tufei de colo să nu-şi mai agite arma, încercînd să mă ochească, dacă nu vrea să scap universul întîi de tine, şi-apoi de el.

— Tu, de colo! tună Stilgar. Fă precum spune femeia!

— Stil, doar...

— Fă precum spune femeia, rahat de şopîrlă jegoasă cu capul plin de nisip şi mutră de vierme! Fă precum spune sau o să-i cer chiar eu să te facă fărîme! Nu vezi de ce-i în stare femeia asta?

Omul de după tufă se ridică în picioare, îşi coborî arma.

— Eşti mulțumită? întrebă Stilgar.

— Da. Şi-acum explică-le limpede alor tăi ce anume doreşti de la mine. N-aş vrea ca vreun țînc cu capul înfierbîntat să facă vreo prostie.

Stilgar vorbi cu voce sonoră:

— Cînd ne strecurăm în sate şi oraşe trebuie să ne ascundem obîrşia şi să ne amestecăm cu locuitorii din grabene şi albii. Nu purtăm arme, căci cristaiul e sfînt. Dar tu, femeie, cunoşti tainele de luptă. Pînă astăzi noi le ştiam doar din auzite şi mulți nu credeau că există, dar nimeni nu poate să pună la-ndoiaiă ce vede cu ochii săi. Ai biruit un fremen înarmat. Iar *arma,* pe care-ai folosit-o tu, e-o armă pe care n-o poate descoperi nimeni.

Un murmur vag veni din bazin, unde vorbele lui Stilgar îşi atinseseră ținta.

— Si dacă mă-nvoiesc să vă învăț şi pe voi... tainele?

— Îți promit tot ajutorul. Şi ție, şi fiului tău.

— Ce garanție avem că-ți vei respecta făgăduiala?

Vocea lui Stilgar îşi pierdu o parte din tonul măsurat, lăsînd să răzbată o notă mohorîtă:

— Pe-aici, femeie, n-avem hîrţoage de-ncheiat contracte. Noi nu făgăduim seara, ca s-avem ce căica în picioare dimineaţa. La noi, singurul contract e cuvîntul omului. Intre mine şi oamenii al căror conducător sînt, singurul legămînt este cuvîntul meu. Învaţă-ne tainele şi veţi putea rămîne cu noi cît timp veţi vrea. Apa voastră se va uni cu apa noastră.

— Poţi să vorbeşti în numele tuturor fremenilor? întrebă Jessica,

— Cu timpul, poate. Deocamdată doar fratele meu, Liet, vorbeşte pentru toţi fremenii. În ceea ce mă priveşte, nu vă pot promite decît cel mai desăvîrşit secret. Ai mei nu vor vorbi în nici un alt sietch despre voi. Harkonnenii au recucerit Dune cu forţa armelor şi Ducele vostru e mort. Despre voi se crede c-aţi murit, ucişi de-o Maică Furtună. Nici un vînător nu umblă după prăzi moarte.

Există, într-adevăr, o doză de siguranţă, gîndi Jessica. *Dar oamenii aceştia au un sistem bun de comunicaţii ţi pot transmite oricînd un mesaj.*

— Mi se pare că s-a oferit o recompensă pentru capturarea noastră, spuse.

Stilgar nu răspunse imediat, iar Jessica, simţindu-i freamătul muşchilor în mîinile ei încleştate, avu impresia că vede vîrtejul gîndurilor din mintea fremenului.

În cele din urmă, acesta spuse:

— Îţi mai spun încă o dată: fac legămînt din legămîntul tribului. Ai mei au înţeles acum ce însemnaţi pentru noi. Ce ne-ar putea oferi Harkonnenii? Libertatea? Ha! Nu, voi sînteţi taqwa. Prin voi vom dobîndi mai mult decît ne-ar aduce toată mirodenia din silozurile Harkonnenilor.

— Dacă-i aşa, atunci am să vă învăţ felul meu de luptă, rosti Jessica şi sesiză intensitatea inconştient rituală a propriilor ei cuvinte.

— Bine. Şi-acum, dă-mi drumul.

— Fie, se învoi Jessica. Îşi desprinse mîinile, se ridică în picioare, în văzul cetei din bazin. *E un test-mashad,* gîndi ea. *Dar Paul trebuie să afle adevărul despre oamenii aceştia, chiar şi cu preţul vieţii mele.*

În tăcerea care urmă, Paul se furişă încă un pas înainte, ca să vadă mai bine locul în care se afla mama sa. În aceeaşi clipă, auzi deasupra lui, în crevasă, o răsuflare agitată, iute înăbuşită. Desluşi cu coada ochiului conturul vag al unei umbre care se profila pe cerul înstelat.

De jos, răsună vocea lui Stilgar:

— Hei, tu de colo, sus! Lasă băiatul! O să coboare el singur, imediat!

Un glas de băieţel, sau de fată, răspunse din bezna crevasei:

— Dar, Stil, trebuie să fie pe-aici pe...

— Am spus să-l laşi în pace, Chani! Pui de şopîrlă ce eşti!

Deasupra lui Paul se auzi o înjurătură înfundată, apoi un mormăit:

— Pui de şopîrlă... *eu!*

Dar umbra dispăru.

Paul îşi strămută atenţia către bazin. Stilgar era o pată cenuşie, alături de mama sa.

— Veniţi încoace cu toţii! strigă Stilgar. Se întoarse spre Jessica. Acum e rîndul tău să ne spui ce garanţie avem *noi* că-ţi vei respecta făgăduiala. Tu eşti cea obişnuită cu hîrţoage şi contracte garnisite cu vorbe goale şi alte asemenea...

— Nici noi, cele din Bene Gesserit, nu ne călcăm niciodată jurămîntul, rosti Jessica.

Vorbele ei fură urmate de o tăcere încordată, apoi de un murmur de voci: "O vrăjitoare Bene Gesserit!"

Paul îşi scoase din cingătoare arma capturată, ochi silueta întunecată a lui Stilgar, dar fremenul şi tovarăşii săi rămaseră nemişcaţi, fixînd-o pe Jessica.

— Se împlineşte legenda, rosti o voce.

— Am auzit că şi shadouta Mapes a spus acelaşi lucru despre voi, zise Stilgar. Dar o afirmaţie gravă, ca asta, trebuie verificată. Dacă eşti femeia Bene Gesserit despre al cărei fiu legenda spune că ne va arăta calea spre paradis...

Tăcu, dădu din umeri.

Jessica oftă uşurată, gîndi: *Aşadar Missionaria Protectiva a reuşit să instaleze şi supape de siguranţă religioase in fundul acesta de iad. Foarte bine... Le vom folosi, de vreme ce există.* Spuse cu voce răsunătoare:

— Prezicătoarea care v-a transmis legenda a rostit proorocirea sub pecetea karamei şi-a ijazului — miracolul şi imuabilitatea profeţiei... Ştiu asta. Aşteptaţi un semn!

Stilgar îşi semeţi capul în lumina lunii.

— N-avem timp de pierdut cu ritualuri, rosti el cu voce surdă.

Brusc, Jessica îşi aminti de-o hartă pe care Leto i-o arătase cînd

discutaseră despre eventualele trasee de salvare în caz de primejdie. Cît de mult timp părea să fi trecut de-atunci! Pe harta aceea, lîngă un loc numit "Sietch Tabr", văzuse însemnat numele "Stilgar".

— Poate c-o să avem timp cînd vom ajunge la Sietch Tabr, spuse ea.

Văzu tresărirea lui Stilgar şi gîndi: *Noroc că nu-i trece prin cap ce mijloace folosim! Iscusită trebuie să fi fost sora aceea Bene Gesserit din Missionaria Protectiva! Fremenii sînt perfect pregătiţi să creadă in noi.*

Stilgar se foi stingherit, murmură:

— Trebuie să plecăm.

Ea îşi înclină scurt capul, îi dădu de înţeles că aveau să plece numai cu încuviinţarea ei.

Stilgar îşi ridică ochii spre stînci, privind aproape drept către pragul pe

care se ghemuise Paul.

— Băiete! Poți să cobori.

Se întoarse către Jessica, adăugă pe un ton de scuză:

— E de necrezut cît zgomot a putut să facă fiul tău cînd s-a cățărat pe stînci. Mai are multe de învățat ca să nu ne primejduiască tuturor viața... Dar e încă tînăr.

— Nici nu mă îndoiesc că avem multe de învățat unii de la alții, replică Jessica. Pînă una-alta, însă, n-ar strica să vezi ce-i cu tovarăşul tău din stînga. Cred că fiul meu cel zgomotos l-a cam bruscat cînd i-a luat arma.

Slilgar îşi întoarse repede capul şi mişcarea făcu să-i fluture gluga.

— Unde?

— În spatele tufelor, răspunse Jessica.

Îi indică locul cu mîna.

Stilgar gesticulă către doi dintre oamenii săi:

— Controlați. Îşi privi repede tovarăşii, identificîndu-i, apoi spuse: Lipseşte Jamis. Va să zică băiatul cunoaşte şi el tainele...

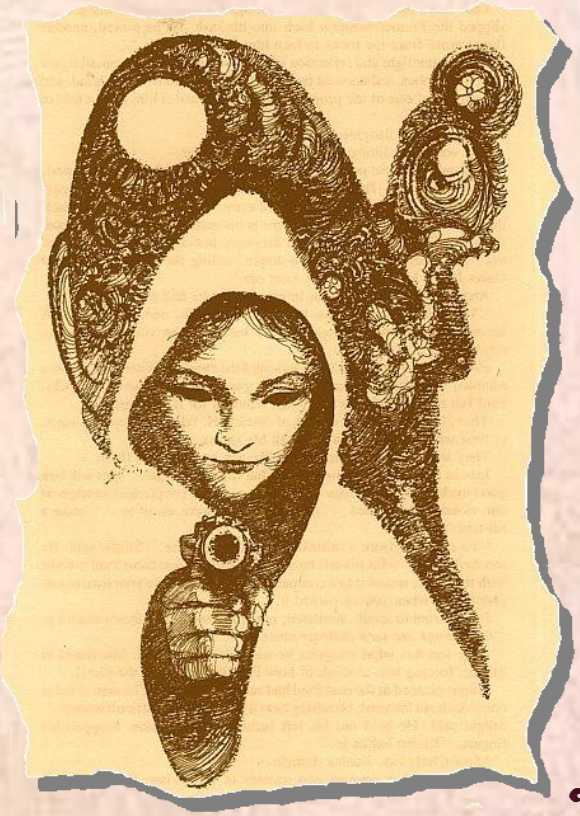
— Poate-ai să bagi de seamă şi că fiul meu nu s-a clintit din locul în care se află, observă Jessica.

Cei doi oameni trimişi de Stilgar îşi făcură apariția susținîndu-l pe un al treilea, care se poticnea icnind între ei. Stilgar le aruncă o privire, apoi se întoarse iarăşi spre Jessica.

— Cu alte cuvinte, băiatul n-ascultă decît de tine, nu?

— Paul! strigă Jessica. Poți să cobori acum.

Paul se ridică în picioare, ieşi în lumina lunii, vîrî arma fremenă în cingătoare. Cînd se întoarse, în fața lui se ivi dintre stînci o umbră.

Razele lunii şi reflexul lor palid în piatra cenuşie îi dezvăluiră o siluetă scundă, în mantie fremenă, o față umbrită care-l fixa pe sub streaşina glugii şi gura unei arme lans-proiectil ațintită spre el, dintr-un fald al mantiei.

— Sînt Chani, fiica lui Liet.

Glasul era cîntat, aproape vesel.

— Nu te-aş fi lăsat să-i faci rău vreunuia dintre tovarăşii mei, adăugă ea.

Paul înghiți în sec. Făptura păşi în lumină. Paul văzu un chip ca de spiriduş, cu ochii semănînd cu doi sîmburi negri. Privi înlemnit fața cunoscută, trăsăturile întrezărite în multe dintre primele viziuni

preştiente. Îşi aminti bravada mînioasă cu care descrisese odată această față-din-vis spunîndu-i Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam: "O voi cunoaşte".

Acum vedea aievea fața aceea, dar în împrejurări pe care nu le visase niciodată.

— Ai fost la fel de zgomotos ca shai-hulud cînd se mînie, spuse fata. Şi ai urcat pe unde era mai greu. Vino după mine. O să-ți arăt pe unde se poate coborî mai uşor şi mai iute.

Paul ieşi din crevasă, se strădui să urmeze volbura mantiei ei, păşind anevoie pe terenul frămîntat. Fata sărea ca o gazelă, dansînd pe muchiile stîncilor. Paul simți cum îi năvăleşte sîngele în obraji; se bucură că era întuneric.

Fata aceasta! Era ca o atingere a destinului.

Avu senzația că un val năvalnic îl înalță deodată, umplîndu-i sufletul de înflăcărare, îmbărbătîndu-l.

După cîteva clipe, ajunseră la fremenii de pe solul bazinului.

Jessica îi zîmbi vag lui Paul, dar i se adresă lui Stilgar:

— Va fi un bun schimb de experiență. Sper că tu şi ai tăi nu ne purtați pică pentru că am acționat violent... A fost... necesar. Erați pe cale să... săvîrşiți o greşeală.

— Salvarea de la greşeală e dar din rai, rosti Stilgar. Îşi duse mîna stîngă la buze, trase cu cealaltă arma din cingătoarea lui Paul, o azvîrli unuia dintre tovarăşii săi, adăugă: Vei avea propriul tău pistol maula, băiete, cînd o să-l meriți.

Paul vru să vorbească, şovăi, amintindu-şi una din învățăturile mamei sale: "Orice început e un moment delicat".

— Fiul meu are toate armele care-i trebuie, spuse Jessica. Îl fixă cu privirea pe Stilgar, obligîndu-l să se gîndească la felul cum capturase Paul pistolul.

Stilgar trase cu coada ochiului către cel pe care îl doborîse Paul. Omul, Jamis, stătea retras, cu capul plecat, răsuflînd greu.

— Eşti o femeie dificilă, zise Stilgar. Îşi întinse mîna spre unul din fremeni, pocni din degete. Kushti bakka te.

Iar în chakobsa, gîndi Jessica.

Omul aşeză în palma lui Stilgar două bucăți pătrate de pînză subțire. Stilgar le trecu printre degete, legă una din ele în jurul gîtului Jessicăi, pe sub glugă, o prinse pe cealaltă, în acelaşi fel, la gîtul lui Paul.

— Acum purtați la gît batista bakkăi, spuse el. Dacă va trebui să ne despărțim, acesta va fi semnul de recunoaştere că faceți parte din sietchul lui Stilgar. Despre arme, vom vorbi altă dată.

Se întoarse către grupul alor săi, inspectă oamenii rînd pe rînd, făcu semn unuia să ia fremkitul lui Paul.

Bakka, gîndi Jessica, recunoscînd termenul religios. *Bakka — bocitoarea.* Înțelese că batista era simbolul care-i unea pe toți membrii tribului. *De ce-i leagă semnul plîngerii?* se întrebă.

Stilgar se apropie de fata care îl tulburase pe Paul, spuse:

— Chani, ia-l pe copilul-bărbat sub aripa ta. Vezi să nu aibă necazuri.

— Vino, copile-bărbat.

Paul îşi ascunse revolta din glas, zise:

— Mă cheamă Paul. Fă bine şi...

— Îți vom da noi nume, pui de om, îl întrerupse Stilgar. La mihna, după ce vei fi trecut încercarea aql.

Încercarea rațiunii, traduse în gînd Jessica. Necesitatea imperioasă a demonstrării superiorității lui Paul prima asupra oricărui alt considerent. Spuse cu voce tăioasă:

— Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!

Îşi dădu seama, după tăcerea care se lăsă dintr-o dată că vorbele ei răscoliseră inimile fremenilor.

— Sînt multe lucruri pe care nu le ştim unii despre alții, murmură Stilgar, Dar zăbovim prea mult. Să nu ne găsească soarele zilei afară. Se apropie de omul pe care îl doborîse Paul, întrebă: Jamis, poți să umbli?

Omul scoase un mîrîit, răspunse:

— M-a luat prin surprindere. A fost un accident. Pot să merg.

— Dar fără alte accidente, rosti Stilgar. Răspunzi împreună cu Chani de securitatea băiatului, Jamis. Şi el, şi femeia sînt sub protecția mea.

Jessica se uită lung la cel numit Jamis. A lui fusese vocea care se sfădise cu Stilgar, din beznă. A lui fusese vocea care sunase a moarte. Iar Stilgar găsise de cuviință să-l numească tocmai pe acest Jamis ca să întărească protecția lui Paul.

Stilgar aruncă o privire scrutătoare asupra grupului său, desemnă cu un gest doi dintre oameni:

— Larus şi Farrukh, vă ocupați de ştergerea urmelor. Aveți grijă să nu rămînă nici una. Atenție sporită! Avem cu noi doi oameni neinstruiți. Se întoarse, îşi ridică mîna, indică peretele opus al bazinului şi ordonă: În şir cîte unul, cu flancuri, porniți! Trebuie să ajungem la Peştera de pe Culme înaintea sorilor.

Jessica porni alături de Stilgar, numărînd capetele. Erau patruzeci şi doi, cu ea şi cu Paul. Şi gîndi: *Se deplasează ca un detaşament militar... Pînă şi fata Chani.*

Paul intrase în şir în spatele lui Chani. Îşi alungase gîndurile negre pe care şi le făcuse pentru faptul că se lăsase surprins de fată. În clipa aceasta, nu mai avea în minte decît ecoul memento-ului din cuvintele tăioase rostite de mama sa: "Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!" Simți furnicături în mîna care nu uitase durerea.

— Uită-te pe unde mergi, şuieră Chani. Nu mai atinge tufele. O singură aţă agăţată e de-ajuns ca să ne trădeze trecerea.

Paul înghiţi în sec, dădu din cap.

Jessica asculta zgomotul cetei. Nu auzea decît propriii ei paşi şi paşii lui Paul. Era uluită de felul în care se deplasau fremenii. Patruzeci de oameni traversau bazinul fără vreun alt zgomot decît sunetele naturale ale acestui loc... Ca nişte feluci fantomatice... Mergeau spre Sietch Tabr - sietch-ul lui Stilgar.

Se gîndi la cuvîntul acela: sietch. Era un cuvînt chakobsa, păstrat neschimbat de cine ştie cîte secole, din străvechiul grai de luptă. *Sietch:* un loc de adunare în caz de primejdie. Abia acum, după ce momentul de tensiune al contactului cu fremenii trecuse, întrevedea profundele implicaţii ale cuvîntului şi ale limbajului.

— Înaintăm bine, spuse Stilgar. Cu voia lui Shai-hulud, o să ajungem la Peştera de pe Cuhne înainte de a se crăpa de ziuă.

Jessica încuviinţă cu o mişcare a capului, dozîndu-şi efortul, simţind apăsarea nemiloasă a oboselii, pe care o ţinea încă în frîu graţie voinţei... şi, recunoscu, graţie unui elan nou. Îşi concentră gîndurile la semnificaţia cetei acesteia, la ceea ce dezvăluiau aceşti oameni despre cultura fremenă.

Toţi pînă la unul, gîndi ea. *O întreagă civilizaţie educată, formată în spiritul disciplinei militare. Ce poate fi mai de preţ pentru un Duce proscris?*

